

URZĄD STATYSTYCZNY W OPOLU

STATISTICAL OFFICE IN OPOLE

**ROCZNIK STATYSTYCZNY
WOJEWÓDZTWA
OPOLSKIEGO**

*STATISTICAL YEARBOOK
OF THE OPOLSKIE VOIVODSHIP*

2008

KOMITET REDAKCYJNY
URZĘDU STATYSTYCZNEGO

*EDITORIAL BOARD
OF STATISTICAL OFFICE*

PRZEWODNICZĄCY *PRESIDENT*
Ewa Szkic-Czech

REDAKTOR GŁÓWNY *EDITOR-IN-CHIEF*
Monika Bartel

CZŁONKOWIE *MEMBERS*
Jadwiga Hołda, Małgorzata Kuźniak, Janina Kuźmicka, Maria Mołodowicz

Opracowanie merytoryczne *Editors supervision*
Zespół pracowników Urzędu *Team of the Statistical Office*
Statystycznego w Opolu *in Opole*

Redakcja techniczna, skład i grafika *Technical supervision, typesetting and*
komputerowa *computer graphics*
Jolanta Bardoń, Łukasz Nowosielski

Projekt okładki *Covern design*

Sylwester Jabłoński

Przy publikowaniu danych US ***When publishing SO data***
prosimy o podanie źródła ***please indicate source***

ISSN 0485-3237

DRUK:
Urząd Statystyczny we Wrocławiu
Wydział Poligrafii w Legnicy
Nakład 130 egz.

PRINTING:
Statistical Office in Wrocław
Printing Department in Legnica
Edition 130 copies

PRZEDMOWA

Urząd Statystyczny w Opolu przekazuje Państwu kolejne, trzydzieste piąte wydanie „Rocznika Statystycznego Województwa Opolskiego”. Dotychczasowy układ tematyczny został wzbogacony o dane z zakresu społeczeństwa informacyjnego.

Prezentację danych rozpoczynają tablice przeglądowe zawierające wybrane informacje społeczno-gospodarcze o województwie za 2007 r. przedstawione na tle kraju jak również ważniejsze dane o województwie w retrospekcji do 2000 r.

Szczegółowe informacje o województwie zostały pogrupowane w 23 działach tematycznych. Każdy dział poprzedzono uwagami ogólnymi, wyjaśniającymi stosowane w Roczniku pojęcia i definicje, wskazano także źródło i zakres prezentowanych informacji.

Publikacja dostępna jest również na płycie CD oraz na stronie internetowej Urzędu <http://www.stat.gov.pl/opole>.

Przekazując Państwu „Rocznik Statystyczny Województwa Opolskiego 2008”, szczególnie dziękuję wszystkim instytucjom za współpracę i staranność w zakresie przekazywania informacji. Jednocześnie wyrażam nadzieję, że prezentowane dane statystyczne spełnią oczekiwania użytkowników oraz zaspokoją potrzeby informacyjne wielu odbiorców.

Uwadze Czytelników polecam również inne opracowania Urzędu, w szczególności „Województwo Opolskie 2008 – podregiony, powiaty, gminy”, które jest rozwinięciem „Rocznika Statystycznego Województwa Opolskiego 2008”, zawierającym dane w przekrojach terytorialnych.

Dyrektor

Urzędu Statystycznego w Opolu

dr Ewa Szkic-Czech

PREFACE

The Statistical Office in Opole is pleased to present the next, thirty-fifth edition of the „Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship”. The previous thematic range has been enriched in this edition with data within the scope of the information society.

The review tables including selected socio-economic data on the voivodship in 2007 on the background of the country as well as major data on the voivodship in a flashback to 2000 are presented at the beginning of the publication.

Detailed statistical data on the voivodship have been grouped in twenty-three thematic chapters. Each chapter begins with general notes explaining terms and definitions used in the study, indicating the source and scope of presented information as well.

The publication is also available in electronic version on CD as well as on the Office's website: <http://www.stat.gov.pl/opole>.

Presenting the "Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship 2008", I would like to express my special gratitude to all institutions for their assistance and the care in providing information. In the same time, it is my hope that the presented statistical data will satisfy users looking for necessary information of this kind.

I also recommend to the Readers other publications of our Statistical Office, in particular – the publication "Opolskie Voivodship 2008 – subregions, powiats, gminas" being an extension of the "Statistical Yearbook of Opolskie Voivodship 2008" which contains data by the basic units of territorial division.

*Director
of the Statistical Office in Opole*

Ewa Szkic-Czech

SPIS TREŚCI

Przedmowa
Spis tablic i wykresów
Objaśnienia znaków umownych. Skróty
Uwagi ogólne

TABLICE PRZEGLĄDOWE

I. Województwo na tle kraju w 2007 r.
II. Ważniejsze dane o województwie (2000, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007)

DZIAŁY

I	Geografia
II	Stan i ochrona środowiska
III	Podział administracyjny i samorząd terytorialny
IV	Bezpieczeństwo publiczne. Wymiar sprawiedliwości
V	Ludność. Wyznania religijne
VI	Rynek pracy
VII	Wynagrodzenia. Świadczenia z ubez- pieczeń społecznych
VIII	Budżety gospodarstw domowych
IX	Infrastruktura komunalna. Mieszkania ...
X	Edukacja i wychowanie
XI	Ochrona zdrowia i opieka społeczna
XII	Kultura. Turystyka. Sport
XIII	Nauka i technika
XIV	Ceny
XV	Roľnictwo i leśnictwo
XVI	Przemysł i budownictwo
XVII	Transport i łączność. Społeczeństwo informacyjne
XVIII	Handel i gastronomia
XIX	Finanse przedsiębiorstw
XX	Finanse publiczne
XXI	Inwestycje. Środki trwałe
XXII	Rachunki regionalne
XXIII	Prywatyzacja. Podmioty gospodarki narodowej

CONTENTS

	Str. Page
<i>Preface</i>	3–4
<i>List of tables and graphs</i>	6–23
<i>Symbols. Abbreviations</i>	24–25
<i>General notes</i>	26–31

REVIEW TABLES

<i>Voivodship on the background of the country in 2007</i>	32–37
<i>Major data on the voivodship (2000, 2002, 2004, 2005, 2006, 2007)</i>	38–55

CHAPTERS

<i>Geography</i>	56–57
<i>Environmental protection</i>	58–77
<i>Administrative division and territorial self- -government</i>	78–82
<i>Public safety. Justice</i>	83–87
<i>Population. Religious denominations</i>	88–108
<i>Labour market</i>	109–139
<i>Wages and salaries. Social security benefits</i>	140–149
<i>Household budgets</i>	150–156
<i>Municipal infrastructure. Dwellings</i>	157–168
<i>Education</i>	169–194
<i>Health care and social welfare</i>	195–206
<i>Culture. Tourism. Sport</i>	207–215
<i>Science and technology</i>	216–224
<i>Prices</i>	225–228
<i>Agriculture and forestry</i>	229–254
<i>Industry and construction</i>	255–266
<i>Transport and communications. Information society</i>	267–274
<i>Trade and catering</i>	275–280
<i>Finances of enterprises</i>	281–294
<i>Public finance</i>	295–301
<i>Investments. Fixed assets</i>	302–313
<i>Regional accounts</i>	314–318
<i>Privatization. Entities of the national econ- omy</i>	319–326

SPIS TABLIC I WYKRESÓW

LIST OF TABLES AND GRAPHS

	Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ I. GEOGRAFIA	CHAPTER I. GEOGRAPHY	
Położenie geograficzne województwa w 2007 r.	Geographic location of the voivodship in 2007	1 56
Powierzchnia i granice w 2007 r.	Area and borders in 2007	2 56
Układ pionowy powierzchni	Elevations	3 56
Dane meteorologiczne (2000, 2006, 2007) ...	Meteorological data (2000, 2006, 2007)	4 57
Dane meteorologiczne według miesięcy (2000, 2006, 2007)	Meteorological data by months (2000, 2006, 2007)	5 57
DZIAŁ II. STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA	CHAPTER II. ENVIRONMENTAL PROTECTION	
Uwagi ogólne	General notes	x 58
Powierzchnia geodezyjna według kierunków wykorzystania (2007, 2008)	Geodetic area by direction of use (2007, 2008)	1 /6/ 64
Grunty rolne i leśne wyłączone z produkcji rolniczej i leśnej (2000, 2006, 2007)	Agricultural land designated for non-agricultural purposes and forest land designated for non-forest purposes (2000, 2006, 2007)	2 /7/ 65
Grunty zdewastowane i zdegradowane wymagające rekultywacji i zagospodarowania oraz grunty zrekultywowane i zagospodarowane (2000, 2006, 2007)	Devastated and degraded land requiring reclamation and management as well as reclaimed and managed land (2000, 2006, 2007)	3 /8/ 65
Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2006, 2007)	Water withdrawal for needs of the national economy and population (2000, 2006, 2007)	4 /9/ 66
Zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności (2000, 2006, 2007)	Water consumption for needs of the national economy and population (2000, 2006, 2007)	5 /10/ 66
Powierzchnia i pobór wody do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania stawów rybnych (2000, 2006, 2007)	Area and water withdrawal for irrigation in agriculture and forestry as well as water for filling fish ponds (2000, 2006, 2007) ...	6 /11/ 67
Jakość wody dostarczanej ludności do spożycia z wodociągów i studni w 2007 r.	Quality of water supplied to the population for consumption from waterworks and wells in 2007	7 /12/ 67
Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód powierzchniowych lub do ziemi (2000, 2006, 2007)	Industrial and municipal waste water discharged into surface waters or into the ground (2000, 2006, 2007)	8 /13/ 68
Jednostki odprowadzające ścieki według miejsca odprowadzania oraz wyposażenia w oczyszczalnie ścieków (2000, 2006, 2007)	Entities discharging waste water by place of discharge and waste water treatment plants possessed (2000, 2006, 2007)	9 /14/ 68
Oczyszczalnie ścieków (2000, 2006, 2007)	Waste water treatment plants (2000, 2006, 2007)	10 /15/ 69

		Tabl. Table	Str. Page
Emisja i redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza (2000, 2006, 2007)	<i>Emission and reduction of industrial air pollutants (2000, 2006, 2007)</i>	11 /16/	69
Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń powietrza w zakładach szczególnie uciążliwych (2000, 2006, 2007)	<i>Air pollution reduction systems in plants especially noxious (2000, 2006, 2007)</i>	12 /17/	70
Odpady wytworzone i nagromadzone oraz tereny ich składowania (2000, 2006, 2007)	<i>Generated and accumulated waste and their storage yards areas (2000, 2006, 2007)</i>	13 /18/	71
Odpady według rodzajów (2006, 2007)	<i>Waste by type (2006, 2007)</i>	14 /19/	72
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (2000, 2006, 2007)	<i>Legally protected areas possessing unique environmental value (2000, 2006, 2007)</i>	15 /20/	72
Parki krajobrazowe (2000, 2006, 2007)	<i>Scenic parks (2000, 2006, 2007)</i>	16 /21/	73
Rezerваты przyrody (2000, 2006, 2007)	<i>Nature reserves (2000, 2006, 2007)</i>	17 /22/	73
Pomniki przyrody (2000, 2006, 2007)	<i>Nature monuments (2000, 2006, 2007)</i>	18 /23/	74
Wymiar i wpływy z opłat i kar na celowe fundusze ekologiczne (2000, 2006, 2007)	<i>Rates and receipts from fees and fines to the ecological funds (2000, 2006, 2007)</i>	19 /24/	74
Kierunki finansowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (2006, 2007)	<i>Directions of financing of the Voivodship Environmental Protection and Water Management Funds (2006, 2007)</i>	20 /25/	75
Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarcze wodnej (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Fixed assets expenditures allocated for environmental protection and water management (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	21 /26/	75
Efekty rzeczowe uzyskane w wyniku przekazania do użytku inwestycji ochrony środowiska i gospodarki wodnej (2000, 2006, 2007)	<i>Tangible effects of investments in environmental protection and water management (2000, 2006, 2007)</i>	22 /27/	76

DZIAŁ III. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

CHAPTER III. ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF-GOVERNMENT

Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	78
Jednostki administracyjne województwa (2000, 2006, 2007)	<i>Administrative units of voivodship (2000, 2006, 2007)</i>	1 /28/	80
Gminy w 2007 r.	<i>Gminas in 2007</i>	2 /29/	80
Powiaty i miasta na prawach powiatu w 2007 r.	<i>Powiats and cities with powiat status in 2007</i>	3 /30/	80
Radni organów jednostek samorządu terytorialnego w 2007 r.	<i>Councillors of organs of local self-government entities in 2007</i>	4 /31/	81
Zatrudnienie i wynagrodzenia w administracji publicznej (2006, 2007)	<i>Paid employment and wages and salaries in the public administration (2006, 2007)</i>	5 /32/	82

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IV. BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI	CHAPTER IV. PUBLIC SAFETY. JUSTICE		
Uwagi ogólne	General notes	x	83
Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych według rodzajów przestępstw (2000, 2006, 2007)	Ascertained crimes in completed preparatory proceedings by type of crime (2000, 2006, 2007)	1 /33/	84
Wskaźniki wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych według rodzajów przestępstw (2000, 2006, 2007)	Rates of detectability of delinquents in ascertained crimes by type of crime (2000, 2006, 2007)	2 /34/	86
Dorośli skazani prawomocnie przez sądy powszechne za przestępstwa ścigane z oskarżenia publicznego według rodzajów przestępstw (2000, 2006, 2007)	Adults validly sentenced by common courts for crimes prosecuted on the basis of an indictment by type of crime (2000, 2006, 2007)	3 /35/	86
Zarejestrowana działalność Państwowej Straży Pożarnej (2000, 2006, 2007)	Registered activity of the state fire department (2000, 2006, 2007)	4 /36/	87
DZIAŁ V. LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE	CHAPTER V. POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS		
Uwagi ogólne	General notes	x	88
Ludność (2000, 2006, 2007)	Population (2000, 2006, 2007)	1 /37/	91
Ludność według płci i wieku (2000, 2006, 2007)	Population by sex and age (2000, 2006, 2007)	2 /38/	91
Ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2000, 2006, 2007)	Working and non-working age population (2000, 2006, 2007)	3 /39/	92
Prognoza ludności w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym (2010, 2015, 2020, 2025, 2030)	Working and non-working age population projection (2010, 2015, 2020, 2025, 2030)	4 /40/	93
Miasta i ludność w miastach (2006, 2007)	Towns and urban population (2006, 2007)	5 /41/	94
Gminy zamieszkanne przez ludność wiejską (2006, 2007)	Gminas and rural population (2006, 2007)	6 /42/	94
Mediana wieku ludności (wiek środkowy ludności) według płci (2000, 2006, 2007)	Median age population (median age of population) by sex (2000, 2006, 2007)	7 /43/	94
Ruch naturalny ludności (2000, 2006, 2007)	Vital statistics (2000, 2006, 2007)	8 /44/	95
Małżeństwa zawarte i rozwiązane (2006, 2007)	Marriages contracted and dissolved (2006, 2007)	9 /45/	95
Małżeństwa zawarte według wieku nowożeńców (2006, 2007)	Marriages contracted by age of bridegrooms and brides (2006, 2007)	10 /46/	96
Małżeństwa zawarte według poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców (2006, 2007)	Marriages contracted by previous marital status of bridegrooms and brides (2006, 2007)	11 /47/	97
Zawarte małżeństwa wyznaniowe (2006, 2007)	Church or religious marriages (2006, 2007)	12 /48/	98

	Tabl. Table	Str. Page
Rozwody według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa (2006, 2007)	<i>Divorces by age of spouses at the moment of filling petition for divorce (2006, 2007)</i>	13 /49/ 98
Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie (2006, 2007)	<i>Divorces by the number of underage children in the marriage (2006, 2007)</i>	14 /50/ 100
Urodzenia (2006, 2007)	<i>Births (2006, 2007)</i>	15 /51/ 100
Urodzenia żywe według kolejności urodzenia dziecka oraz wieku matki (2006, 2007)	<i>Live births by birth order and age of mother (2006, 2007)</i>	16 /52/ 101
Płodność kobiet i współczynniki reprodukcji ludności (2000, 2006, 2007)	<i>Female fertility and reproduction rates of population (2000, 2006, 2007)</i>	17 /53/ 102
Zgony według płci i wieku zmarłych w 2007 r.	<i>Deaths by sex and age of deceased in 2007</i>	18 /54/ 102
Zgony według przyczyn (2005, 2006)	<i>Deaths by causes (2005, 2006)</i>	19 /55/ 103
Zgony niemowląt według płci i wieku w 2007 r.	<i>Infant deaths by sex and age in 2007</i>	20 /56/ 104
Zgony niemowląt według przyczyn (2005, 2006)	<i>Infant deaths by causes (2005, 2006)</i>	21 /57/ 104
Zamachy samobójcze zarejestrowane przez policję (2000, 2006, 2007)	<i>Suicides registered by police (2000, 2006, 2007)</i>	22 /58/ 105
Przeciętne dalsze trwanie życia (2000, 2006, 2007)	<i>Life expectancy (2000, 2006, 2007)</i>	23 /59/ 105
Migracje wewnętrzne i zagraniczne ludności na pobyt stały (2006, 2007)	<i>Internal and international migration of population for permanent residence (2006, 2007)</i>	24 /60/ 106
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według kierunków (2006, 2007)	<i>Internal migration of population for permanent residence by direction (2006, 2007)</i>	25 /61/ 106
Migracje wewnętrzne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2006, 2007)	<i>Internal migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2006, 2007)</i>	26 /62/ 107
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku migrantów (2006, 2007)	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age of migrants (2006, 2007)</i>	27 /63/ 108
Niektóre wyznania religijne w 2007 r.	<i>Selected religious denominations in 2007</i>	28 /64/ 108
DZIAŁ VI. RYNEK PRACY	CHAPTER VI. LABOUR MARKET	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 109
Aktywność ekonomiczna ludności	<i>Economic activity of the population</i>	
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej (2006, 2007)	<i>Economic activity of the population aged 15 and more (2006, 2007)</i>	1 /65/ 119
Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według wieku oraz poziomu wykształcenia w IV kwartale 2007 r.	<i>Economic activity of the population aged 15 and more by age and educational level in IV quarter 2007</i>	2 /66/ 120

		Tabl. Table	Str. Page
Pracujący	Employment		
Pracujący (2000, 2006, 2007)	Employed persons (2000, 2006, 2007)	3 /67/	121
Pracujący według statusu zatrudnienia (2000, 2006, 2007)	Employed persons by employment status (2000, 2006, 2007)	4 /68/	122
Przeciętne zatrudnienie (2000, 2006, 2007)	Average paid employment (2000, 2006, 2007)	5 /69/	123
Pełnozatrudnieni i niepełnozatrudnieni (2000, 2006, 2007)	Full- and part-time paid employees (2000, 2006, 2007)	6 /70/	124
Przyjęcia do pracy (2000, 2006, 2007)	Hires (2000, 2006, 2007)	7 /71/	125
Zwolnienia z pracy (2000, 2006, 2007)	Terminations (2000, 2006, 2007)	8 /72/	126
Absolwenci podejmujący pierwszą pracę (2000, 2006, 2007)	School leavers starting work for the first time (2000, 2006, 2007)	9 /73/	127
Miejsca wolne i nowo utworzone w 2007 r.	Job vacancies and newly created in 2007	10 /74/	128
Bezrobocie	Unemployment		
Bezrobotni zarejestrowani, stopa bezrobocia oraz oferty pracy (2000, 2006, 2007)	Registered unemployed persons, unemploy- ment rate as well as job offers (2000, 2006, 2007)	11 /75/	129
Bezrobotni nowo zarejestrowani i wyreje- strowani (2000, 2006, 2007)	Newly registered unemployed persons and persons removed from unemployment rolls (2000, 2006, 2007)	12 /76/	129
Bezrobotni zarejestrowani według wieku, poziomu wykształcenia, czasu pozostawa- nia bez pracy oraz stażu pracy (2000, 2006, 2007)	Registered unemployed persons by age, educational level, duration of unemploy- ment and work seniority (2000, 2006, 2007)	13 /77/	130
Bezrobotni zarejestrowani będący w szcze- gólnej sytuacji na rynku pracy (2006, 2007)	Registered unemployed persons with a speci- fic situation on the labour market (2006, 2007)	14 /78/	131
Bezrobotni zarejestrowani korzystający z ak- tywnych form przeciwdziałania bezrobociu (2000, 2006, 2007)	Registered unemployed persons benefitting from labour market programme (2000, 2006, 2007)	15 /79/	131
Wydatki Funduszu Pracy (2000, 2006, 2007)	Expenditures of Labour Fund (2000, 2006, 2007)	16 /80/	131
Warunki pracy	Work conditions		
Poszkodowani w wypadkach przy pracy (poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie) (2000, 2006, 2007)	Persons injured in accidents at work (ex- cluding private farms in agriculture) (2000, 2006, 2007)	17 /81/	132
Wypadki i przyczyny wypadków przy pracy (poza gospodarstwami indywidual- nymi w rolnictwie) (2000, 2006, 2007)	Contact-mode of injury and causes of acci- dents at work (excluding private farms in agriculture) (2000, 2006, 2007)	18 /82/	133
Poszkodowani w wypadkach przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rol- nictwie (2000, 2006, 2007)	Persons injured in accidents at work on private farms in agriculture (2000, 2006, 2007)	19 /83/	135
Choroby zawodowe (2006, 2007)	Occupational diseases (2006, 2007)	20 /84/	135
Zatrudnieni w warunkach zagrożenia (2000, 2006, 2007)	Persons working in hazardous conditions (2000, 2006, 2007)	21 /85/	136
Korzystający ze świadczeń z tytułu pracy w warunkach szkodliwych dla zdrowia i uciążliwych (2000, 2006, 2007)	Persons receiving benefits for work in harm- ful and strenuous conditions (2000, 2006, 2007)	22 /86/	137

	Tabl. Table	Str. Page
Świadczenia z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2006, 2007)	<i>Occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2006, 2007)</i>	23 /87/ 138
Średni koszt świadczeń z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych (2000, 2006, 2007)	<i>Average cost of occupational accidents and occupational diseases benefits (2000, 2006, 2007)</i>	24 /88/ 139
DZIAŁ VII. WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH	CHAPTER VII. WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 140
Wynagrodzenia	Wages and salaries	
Wynagrodzenia brutto według sekcji (2000, 2006, 2007)	<i>Gross wages and salaries by sections (2000, 2006, 2007)</i>	1 /89/ 143
Wynagrodzenia brutto według składników wynagrodzeń i sekcji (2000, 2006, 2007)	<i>Gross wages and salaries by wages and salaries components sections (2000, 2006, 2007)</i>	2 /90/ 144
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według sekcji (2000, 2006, 2007)	<i>Average monthly gross wages and salaries by sections (2000, 2006, 2007)</i>	3 /91/ 146
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto według stanowisk i sekcji (2000, 2006, 2007)	<i>Average monthly gross wages and salaries by positions and sections (2000, 2006, 2007)</i>	4 /92/ 147
Świadczenia z ubezpieczeń społecznych	Social security benefits	
Emeryci i renciści (2000, 2006, 2007)	<i>Retirees and pensioners (2000, 2006, 2007)</i>	5 /93/ 148
Świadczenia emerytalne i rentowe brutto (2000, 2006, 2007)	<i>Gross retirement pay and pension benefits (2000, 2006, 2007)</i>	6 /94/ 148
DZIAŁ VIII. BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH	CHAPTER VIII. HOUSEHOLD BUDGETS	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 150
Gospodarstwa domowe (2000, 2006, 2007)	<i>Households (2000, 2006, 2007)</i>	1 /95/ 154
Przeciętny miesięczny dochód rozporządzalny na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2006, 2007)	<i>Average monthly per capita available income in households (2000, 2006, 2007)</i>	2 /96/ 154
Przeciętne miesięczne wydatki na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2006, 2007)	<i>Average monthly per capita expenditures in households (2000, 2006, 2007)</i>	3 /97/ 155
Przeciętne miesięczne spożycie niektórych artykułów żywnościowych na 1 osobę w gospodarstwach domowych (2000, 2006, 2007)	<i>Average monthly per capita consumption of selected foodstuffs in households (2000, 2006, 2007)</i>	4 /98/ 155
Gospodarstwa domowe wyposażone w niektóre przedmioty trwałego użytkowania (2000, 2006, 2007)	<i>Households furnished with selected durable goods (2000, 2006, 2007)</i>	5 /99/ 156

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ IX. INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA	CHAPTER IX. MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS		
Uwagi ogólne	General notes	x	157
Infrastruktura komunalna	Municipal infrastructure		
Wodociągi i kanalizacja (2000, 2006, 2007)	Water-line and sewerage systems (2000, 2006, 2007)	1 /100/	162
Odbiorcy oraz zużycie energii elektrycznej w gospodarstwach domowych (2006, 2007)	Consumers and consumption of electricity in households (2006, 2007)	2 /101/	162
Sieć gazowa oraz odbiorcy i zużycie gazu z sieci w gospodarstwach domowych (2006, 2007)	Gas-line system as well as consumers and consumption of gas from gas-line system in households (2006, 2007)	3 /102/	163
Ogrzewnictwo (2006, 2007)	House-heating (2006, 2007)	4 /103/	163
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej, kanalizacyjnej i gazowej (2006, 2007)	Population using water-line, sewerage and gas-line systems (2006, 2007)	5 /104/	164
Komunikacja miejska (2000, 2006, 2007) ...	Urban transport (2000, 2006, 2007)	6 /105/	164
Odpady komunalne i nieczystości ciekłe (2006, 2007)	Municipal waste and liquid waste (2006, 2007)	7 /106/	165
Składowiska odpadów komunalnych (2000, 2006, 2007)	Landfill sites with municipal waste (2000, 2006, 2007)	8 /107/	165
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej i osiedlowej (2000, 2006, 2007)	Generally accessible and estate urban area green belts (2000, 2006, 2007)	9 /108/	165
Mieszkania	Dwellings		
Zasoby mieszkaniowe (2006, 2007)	Dwelling stocks (2006, 2007)	10 /109/	166
Mieszkania według stosunków własności- owych (2006, 2007)	Dwellings by type of ownership (2006, 2007)	11 /110/	166
Mieszkania wyposażone w instalacje (2006, 2007)	Dwellings fitted with installations (2006, 2007)	12 /111/	167
Mieszkania oddane do użytkowania (2000, 2006, 2007)	Dwellings completed (2000, 2006, 2007) ...	13 /112/	167
Mieszkania oddane do użytkowania według liczby izb (2000, 2006, 2007)	Dwellings completed by number of rooms (2000, 2006, 2007)	14 /113/	168
DZIAŁ X. EDUKACJA I WYCHOWANIE	CHAPTER X. EDUCATION		
Uwagi ogólne	General notes	x	169
Edukacja według szczebli kształcenia (2000/01, 2006/07, 2007/08)	Education by level (2000/01, 2006/07, 2007/08)	1 /114/	174
Szkoły według organów prowadzących (2000/01, 2006/07, 2007/08)	Schools by school governing authority (2000/01, 2006/07, 2007/08)	2 /115/	176

	Tabl. Table	Str. Page
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2006/07, 2007/08)	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools (2007/06, 2007/08)</i>	3 /116/ 178
Uczący się obowiązkowo języków obcych w szkołach dla dorosłych (2006/07, 2007/08)	<i>Students studying obligatory foreign languages in schools for adults (2006/07, 2007/08)</i>	4 /117/ 179
Kształcenie osób ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi (2005/06, 2006/07, 2007/08)	<i>Education for people with special educational needs (2005/06, 2006/07, 2007/08)</i>	5 /118/ 179
Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze i młodzieżowe ośrodki wychowawcze (2000, 2006, 2007)	<i>Special education centres and youth education centres (2000, 2006, 2007)</i>	6 /119/ 180
Internaty i bursy szkół dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) (2000/01, 2007/06, 2007/08)	<i>Boarding-schools and dormitories for children and youth (excluding special schools) (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	7 /120/ 180
Szkoły artystyczne dla dzieci i młodzieży (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Art schools for children and youth (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	8 /121/ 180
Komputery w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych (2006/07, 2007/08)	<i>Personal computers in schools for children and youth and in post-secondary schools (2006/07, 2007/08)</i>	9 /122/ 181
Wychowanie pozaszkolne (2000, 2006, 2007)	<i>Extracurricular education (2000, 2006, 2007)</i>	10 /123/ 181
Szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Primary schools for children and youth (excluding special schools) (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	11 /124/ 182
Gimnazja dla dzieci i młodzieży (bez szkół specjalnych) (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Lower secondary schools for children and youth (excluding special schools) (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	12 /125/ 182
Zasadnicze szkoły zawodowe dla młodzieży (bez szkół specjalnych) (2006/07, 2007/08)	<i>Basic vocational schools for youth (excluding special schools) (2006/07, 2007/08)</i>	13 /126/ 183
Uczniowie i absolwenci zasadniczych szkół zawodowych dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2005/06, 2006/07, 2007/08)	<i>Students and graduates of basic vocational schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2005/06, 2006/07, 2007/08)</i>	14 /127/ 183
Licea ogólnokształcące dla młodzieży (bez szkół specjalnych) (2006/07, 2007/08)	<i>General secondary schools for youth (excluding special schools) (2006/07, 2007/08)</i>	15 /128/ 184
Licea profilowane dla młodzieży (bez szkół specjalnych) (2006/07, 2007/08)	<i>Specialized secondary schools for youth (excluding special schools) (2006/07, 2007/08)</i>	16 /129/ 184
Technika dla młodzieży (bez szkół specjalnych) (2006/07, 2007/08)	<i>Technical secondary schools for youth (excluding special schools) (2006/07, 2007/08)</i>	17 /130/ 185
Uczniowie i absolwenci techników dla młodzieży (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2006/07, 2007/08)	<i>Students and graduates of technical secondary (upper secondary) schools for youth (excluding special schools) by fields of education (2006/07, 2007/08)</i>	18 /131/ 185

	Tabl. Table	Str. Page
Szkoły policealne według form kształcenia (bez szkół specjalnych) (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Post-secondary schools by type of education (excluding special schools) (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	19 /132/ 186
Uczniowie i absolwenci szkół policealnych (bez szkół specjalnych) według grup kierunków kształcenia (2006/07, 2007/08)	<i>Students and graduates of post-secondary schools (excluding special schools) by fields of education (2006/07, 2007/08) ...</i>	20 /133/ 186
Szkoły wyższe (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Higher education institutions (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	21 /134/ 187
Studenci szkół wyższych według systemów studiów, typów szkół i grup kierunków studiów (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Student of higher education institutions by study systems, type of schools and fields of education (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	22 /135/ 187
Absolwenci szkół wyższych według systemów studiów, typów szkół i grup kierunków studiów (2000/01, 2006/07)	<i>Graduates of higher education institutions by study systems, type of schools and fields of education (2000/01, 2006/07)</i>	23 /136/ 190
Cudzoziemcy – studenci i absolwenci według systemów studiów i typów szkół (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Foreigners – students and graduates by study systems and type of schools (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	24 /137/ 192
Studenci szkół wyższych otrzymujący stypendia (2006/07, 2007/08)	<i>Students of higher education institutions receiving scholarships (2006/07, 2007/08)</i>	25 /138/ 192
Domy i stołówki studenckie (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Student dormitories and canteens (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	26 /139/ 192
Szkoły dla dorosłych (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Schools for adults (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	27 /140/ 193
Wychowanie przedszkolne (2000/01, 2006/07, 2007/08)	<i>Pre-primary education (2000/01, 2006/07, 2007/08)</i>	28 /141/ 194
DZIAŁ XI. OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA	CHAPTER XI. HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 195
Pracownicy medyczni (2000, 2006, 2007) ...	<i>Medical personnel (2000, 2006, 2007)</i>	1 /142/ 199
Lekarze specjaliści (2000, 2006, 2007)	<i>Doctors specialists (2000, 2006, 2007)</i>	2 /143/ 199
Ambulatoryjna opieka zdrowotna (2000, 2006, 2007)	<i>Out-patient health care (2000, 2006, 2007)</i>	3 /144/ 200
Służba medycyny pracy (2000, 2006, 2007)	<i>Occupational medicine (2000, 2006, 2007)</i>	4 /145/ 200
Ratownictwo medyczne i pomoc doraźna (2006, 2007)	<i>Emergency medical services and first-aid (2006, 2007)</i>	5 /146/ 200
Stacjonarna opieka zdrowotna (2000, 2006, 2007)	<i>In-patient health care (2000, 2006, 2007)</i>	6 /147/ 201
Szpitala ogólne (2000, 2006, 2007)	<i>General hospitals (2000, 2006, 2007)</i>	7 /148/ 202

	Tabl. Table	Str. Page
Apteki ogólnodostępne i punkty apteczne (2000, 2006, 2007)	<i>Public pharmacies and pharmaceutical outlets (2000, 2006, 2007)</i>	8 /149/ 203
Krwiodawstwo (2000, 2006, 2007)	<i>Blood donation (2000, 2006, 2007)</i>	9 /150/ 203
Zachorowania na niektóre choroby zakaźne i zatrucia (2000, 2006, 2007)	<i>Incidence of infectious diseases and poiso- nings (2000, 2006, 2007)</i>	10 /151/ 204
Żłobki (2000, 2006, 2007)	<i>Nurseries (2000, 2006, 2007)</i>	11 /152/ 205
Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży (2006, 2007)	<i>Care and education centres for children and young people (2006, 2007)</i>	12 /153/ 205
Rodziny zastępcze (2000, 2006, 2007)	<i>Foster families (2000, 2006, 2007)</i>	13 /154/ 205
Stacjonarna pomoc społeczna (2000, 2006, 2007)	<i>Stationary social welfare (2000, 2006, 2007)</i>	14 /155/ 206
Świadczenia pomocy społecznej (2006, 2007)	<i>Social assistance benefits (2006, 2007)</i>	15 /156/ 206

DZIAŁ XII. KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

CHAPTER XII. CULTURE. TOURISM. SPORT

Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 207
Kultura	Culture	
Biblioteki publiczne (z filiami) (2000, 2006, 2007)	<i>Public libraries (with branches) (2000, 2006, 2007)</i>	1 /157/ 209
Muzea (2000, 2006, 2007)	<i>Museums (2000, 2006, 2007)</i>	2 /158/ 209
Teatry i instytucje muzyczne (2000, 2006, 2007)	<i>Theatres and music institutions (2000, 2006, 2007)</i>	3 /159/ 210
Domy i ośrodki kultury, kluby, świetlice w 2007 r.	<i>Cultural centres and establishments, clubs, community centres in 2007</i>	4 /160/ 210
Kina stałe (2000, 2006, 2007)	<i>Fixed cinemas (2000, 2006, 2007)</i>	5 /161/ 211
Abonenci radiowi i telewizyjni (2000, 2006, 2007)	<i>Radio and television subscribers (2000, 2006, 2007)</i>	6 /162/ 211
Turystyka	Tourism	
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwatero- wania (2000, 2006, 2007)	<i>Collective tourist accommodation establish- ments (2000, 2006, 2007)</i>	7 /163/ 211
Placówki gastronomiczne w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2006, 2007)	<i>Catering establishments in collective tourist accommodation establishments (2000, 2006, 2007)</i>	8 /164/ 213
Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w turystycznych obiektach zbiorowego zakwaterowania (2000, 2006, 2007)	<i>Foreign tourists accommodated in collective tourists accommodation establishments (2000, 2006, 2007)</i>	9 /165/ 214
Sport	Sport	
Wybrane dziedziny i dyscypliny sportowe w klubach sportowych w 2006 r.	<i>Selected sports fields and disciplines in sports clubs in 2006</i>	10 /166/ 215

		Tabl. Table	Str. Page
DZIAŁ XIII. NAUKA I TECHNIKA	CHAPTER XIII. SCIENCE AND TECHNOLOGY		
Uwagi ogólne	General notes	x	216
Jednostki oraz zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej (2000, 2006, 2007)	Units and employment in research and development activity (2000, 2006, 2007)	1 /167/	218
Zatrudnieni w działalności badawczej i rozwojowej według poziomu wykształcenia (2006, 2007)	Employment in research and development activity by educational level (2006, 2007)	2 /168/	218
Nakłady na działalność badawczą i rozwojową (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007) ...	Gross domestic expenditures on research and development activity (current prices) (2000, 2006, 2007)	3 /169/	219
Nakłady bieżące na działalność badawczą i rozwojową według rodzajów badań (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	Current expenditures on research and development activity by type of activity (current prices) (2000, 2006, 2007)	4 /170/	219
Nakłady na działalność innowacyjną w przemyśle według rodzajów działalności innowacyjnej (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	Expenditures on innovation activity in industry by type of innovation activity (current prices) (2000, 2006, 2007)	5 /171/	220
Środki automatyzacji procesów produkcyjnych w przemyśle (2000, 2006, 2007)	Means for automating production processes in industry (2000, 2006, 2007)	6 /172/	222
Przychody netto ze sprzedaży produktów nowych i istotnie ulepszonych w przemyśle w 2007 r.	Net revenues from sale of new significantly improved product in industry in 2007	7 /173/	224
DZIAŁ XIV. CENY	CHAPTER XIV. PRICES		
Uwagi ogólne	General notes	x	225
Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych (2005, 2006, 2007)	Price indices of consumer goods and services (2005, 2006, 2007)	1 /174/	226
Ceny detaliczne wybranych towarów i usług (2000, 2006, 2007)	Retail prices of selected goods and services (2000, 2006, 2007)	2 /175/	226
Przeciętne ceny skupu ważniejszych produktów rolnych (2000, 2006, 2007)	Average procurement prices of major agricultural products (2000, 2006, 2007)	3 /176/	228
Przeciętne ceny uzyskiwane przez rolników na targowiskach (2000, 2006, 2007)	Average market-place prices received by farmers (2000, 2006, 2007)	4 /177/	228
DZIAŁ XV. ROLNICTWO I LEŚNICTWO	CHAPTER XV. AGRICULTURE AND FORESTRY		
Uwagi ogólne	General notes	x	229
Rolnictwo	Agriculture		
Uwarunkowania i ważniejsze wyniki ekonomiczno-produkcyjne w rolnictwie (2000, 2006, 2007)	Trends and major economic and production results in agriculture (2000, 2006, 2007)	1 /178/	234
Użytkowanie gruntów według granic administracyjnych (2000, 2006, 2007)	Land use by administrative borders (2000, 2006, 2007)	2 /179/	235
Użytkowanie gruntów według siedziby użytkownika (2000, 2006, 2007)	Land use by the official residence of land user (2000, 2006, 2007)	3 /180/	236

	Tabl. Table	Str. Page
Dynamika globalnej, końcowej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) (2000, 2005, 2006)	<i>Indices of gross, final and market agricultural output (constant prices) (2000, 2005, 2006)</i>	4 /181/ 236
Struktura globalnej i towarowej produkcji rolniczej (ceny stałe) (2000, 2005, 2006)	<i>Structure of gross and market agricultural output (constant prices) (2000, 2005, 2006)</i>	5 /182/ 237
Powierzchnia zasiewów (2000, 2006, 2007)	<i>Sown area (2000, 2006, 2007)</i>	6 /183/ 239
Zbiory i plony wybranych ziemiopłodów (2000, 2006, 2007)	<i>Selected crop production and yields (2000, 2006, 2007)</i>	7 /184/ 240
Powierzchnia, zbiory i plony warzyw grunto- wych (2000, 2006, 2007)	<i>Area, production and yields of ground vege- tables (2000, 2006, 2007)</i>	8 /185/ 241
Powierzchnia, zbiory i plony owoców z drzew (2000, 2006, 2007)	<i>Area, production and yields of tree fruit (2000, 2006, 2007)</i>	9 /186/ 242
Powierzchnia, zbiory i plony z krzewów owo- cowych i plantacji jagodowych (2000, 2006, 2007)	<i>Area, production and yields of berry fruit (2000, 2006, 2007)</i>	10 /187/ 243
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie (2000, 2006, 2007)	<i>Cattle, pigs, sheep and horses (2000, 2006, 2007)</i>	11 /188/ 244
Drób (2006, 2007)	<i>Poultry (2006, 2007)</i>	12 /189/ 246
Produkcja żywca rzeźnego (2000, 2006, 2007)	<i>Production of animals for slaughter (2000, 2006, 2007)</i>	13 /190/ 246
Produkcja mięsa, tłuszczów i podrobów (2000, 2006, 2007)	<i>Production of meat, fats and pluck (2000, 2006, 2007)</i>	14 /191/ 247
Produkcja mleka krowiego i jaj kurzych (2000, 2006, 2007)	<i>Production of cows milk and hen eggs (2000, 2006, 2007)</i>	15 /192/ 247
Melioracje użytków rolnych (2000, 2006, 2007)	<i>Drainage of agricultural land (2000, 2006, 2007)</i>	16 /193/ 248
Ciągniki rolnicze (2000, 2007)	<i>Agricultural tractors (2000, 2007)</i>	17 /194/ 248
Zasoby siły pociągowej (2000, 2007)	<i>Draft force resources (2000, 2007)</i>	18 /195/ 248
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicz- nych oraz wapniowych w przeliczeniu na czysty składnik (1999/2000, 2005/06, 2006/07)	<i>Consumption of mineral or chemical and lime fertilizers in terms of pure ingredient (1999/2000, 2005/06, 2006/07)</i>	19 /196/ 249
Wartość skupu produktów rolnych (ceny bie- żące) (2000, 2006, 2007)	<i>Value of agricultural products procurement (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	20 /197/ 249
Skup ważniejszych produktów rolnych (2000, 2006, 2007)	<i>Procurement of major agricultural products (2000, 2006, 2007)</i>	21 /198/ 250
Wartość skupu ważniejszych produktów rol- nych (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Value of major agricultural products procu- rement (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	22 /199/ 251
Leśnictwo	Forestry	
Powierzchnia gruntów leśnych (2000, 2006, 2007)	<i>Forest land (2000, 2006, 2007)</i>	23 /200/ 252
Odnowienia, zalesienia i inne prace hodo- wane (2000, 2006, 2007)	<i>Renewals, afforestations and other forest breeding work (2000, 2006, 2007)</i>	24 /201/ 252
Pozyskanie drewna (2000, 2006, 2007)	<i>Removals (2000, 2006, 2007)</i>	25 /202/ 253

	Tabl. Table	Str. Page
Zadrzewienia i pozyskanie drewna z zadrze- wień (2000, 2006, 2007)	<i>Trees and shrubs outside the forest and re- movals (2000, 2006, 2007)</i>	26 /203/ 254
Pożary lasów (2000, 2006, 2007)	<i>Forest fires (2000, 2006, 2007)</i>	27 /204/ 254
DZIAŁ XVI. PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO	CHAPTER XVI. INDUSTRY AND CONSTRUCTION	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 255
Przemysł	Industry	
Podstawowe dane o przemyśle (2000, 2006, 2007)	<i>Basic data on industry (2000, 2006, 2007)</i>	1 /205/ 257
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bie- żące) (2000, 2006, 2007)	<i>Sold production of industry (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	2 /206/ 257
Produkcja sprzedana przemysłu według liczb zatrudnionych w podmiotach gospodar- czych w przemyśle (ceny bieżące) (2005, 2006, 2007)	<i>Sold production of industry by number of paid employees in economic entities in industry (current prices) (2005, 2006, 2007)</i>	3 /207/ 258
Przeciętne zatrudnienie w przemyśle (2000, 2006, 2007)	<i>Average paid employment in industry (2000, 2006, 2007)</i>	4 /208/ 259
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w przemyśle (2000, 2006, 2007)	<i>Average monthly gross wages and salaries in industry (2000, 2006, 2007)</i>	5 /209/ 260
Budownictwo	Construction	
Produkcja budowlano-montażowa według grup (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007) ...	<i>Construction and assembly production by groups (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	6 /210/ 262
Produkcja budowlano-montażowa według rodzajów obiektów budowlanych (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Construction and assembly production by type of constructions (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	7 /211/ 262
Budynki oddane do użytkowania (2000, 2006, 2007)	<i>Buildings completed (2000, 2006, 2007)</i>	8 /212/ 264
Budynki oddane do użytkowania według rodzajów budynków (2000, 2006, 2007) ...	<i>Buildings completed by type of buildings (2000, 2006, 2007)</i>	9 /213/ 264
Przeciętne zatrudnienie w budownictwie (2000, 2006, 2007)	<i>Average paid employment in construction (2000, 2006, 2007)</i>	10 /214/ 266
Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w budownictwie (2000, 2006, 2007)	<i>Average monthly gross wages and salaries in construction (2000, 2006, 2007)</i>	11 /215/ 266
DZIAŁ XVII. TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ. SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE	CHAPTER XVII. TRANSPORT AND COMMUNICATIONS. INFORMATION SOCIETY	
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x 267
Transport	Transport	
Linie kolejowe eksploatowane (2000, 2006, 2007)	<i>Railway lines operated (2000, 2006, 2007)</i>	1 /216/ 270
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (2000, 2006, 2007)	<i>Hard surface public roads (2000, 2006, 2007)</i>	2 /217/ 270

		Tabl. Table	Str. Page
Pojazdy samochodowe i ciągniki zarejestrowane (2000, 2006, 2007)	<i>Registered road vehicles and tractors (2000, 2006, 2007)</i>	3 /218/	271
Linie regularnej komunikacji autobusowej (2000, 2006, 2007)	<i>Regular bus transport lines (2000, 2006, 2007)</i>	4 /219/	271
Transport samochodowy zarobkowy (2000, 2006, 2007)	<i>Hire or reward road transport (2000, 2006, 2007)</i>	5 /220/	272
Wypadki drogowe (2000, 2006, 2007)	<i>Road traffic accidents (2000, 2006, 2007)</i>	6 /221/	272
Łączność	Communications		
Podstawowe usługi pocztowe (2000, 2006, 2007)	<i>Basic postal services (2000, 2006, 2007) ...</i>	7 /222/	273
Abonenci telefoniczni i aparaty telefoniczne (2000, 2006, 2007)	<i>Telephone subscribers and telephone sets (2000, 2006, 2007)</i>	8 /223/	273
Spółeczeństwo informacyjne	Information society		
Przedsiębiorstwa wykorzystujące Internet (2005, 2006, 2007)	<i>Enterprises using Internet (2005, 2006, 2007)</i>	9 /224/	274
Przedsiębiorstwa wykorzystujące wybrane technologie teleinformatyczne (2005, 2006, 2007)	<i>Enterprises using selected ICT systems (2005, 2006, 2007)</i>	10 /225/	274
DZIAŁ XVIII. HANDEL I GASTRONOMIA	CHAPTER XVIII. TRADE AND CATERING		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	275
Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Retail sales (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	1 /226/	278
Struktura sprzedaży detalicznej towarów (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Structure of retail sales (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	2 /227/	278
Sprzedaż hurtowa towarów w przedsiębiorstwach handlowych (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Wholesale sales in trade enterprises (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	3 /228/	278
Sklepy i stacje paliw według form organizacyjnych (2006, 2007)	<i>Shops and petrol stations by organizational form (2006, 2007)</i>	4 /229/	279
Gastronomia (2000, 2006, 2007)	<i>Catering (2000, 2006, 2007)</i>	5 /230/	279
Magazyny handlowe (2000, 2005, 2006)	<i>Trade warehouses (2000, 2005, 2006)</i>	6 /231/	280
Targowiska (2000, 2006, 2007)	<i>Marketplaces (2000, 2006, 2007)</i>	7 /232/	280
DZIAŁ XIX. FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW	CHAPTER XIX. FINANCES OF ENTERPRISES		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	281
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według sektorów własności (2000, 2006, 2007)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by ownership sectors (2000, 2006, 2007)</i>	1 /233/	286
Przychody, koszty i wynik finansowy przedsiębiorstw według wybranych sekcji (2000, 2006, 2007)	<i>Revenues, costs and financial results of enterprises by selected sections (2000, 2006, 2007)</i>	2 /234/	287

		Tabl. Table	Str. Page
Przedsiębiorstwa według uzyskanych wyników finansowych (2000, 2006, 2007)	<i>Enterprises by obtained financial results (2000, 2006, 2007)</i>	3 /235/	288
Relacje ekonomiczne w przedsiębiorstwach (2000, 2006, 2007)	<i>Economic relations in enterprises (2000, 2006, 2007)</i>	4 /236/	289
Aktywa obrotowe przedsiębiorstw (2000, 2006, 2007)	<i>Current assets of enterprises (2000, 2006, 2007)</i>	5 /237/	290
Kapitały (fundusze) własne przedsiębiorstw (2000, 2006, 2007)	<i>Share equity (funds) of enterprises (2000, 2006, 2007)</i>	6 /238/	292
Kapitał zakładowy (akcyjny) przedsiębiorstw (2000, 2006, 2007)	<i>Initial capital (joint stock) of enterprises (2000, 2006, 2007)</i>	7 /239/	293
Zobowiązania przedsiębiorstw (2000, 2006, 2007)	<i>Liabilities of enterprises (2000, 2006, 2007)</i>	8 /240/	294
DZIAŁ XX. FINANSE PUBLICZNE	CHAPTER XX. PUBLIC FINANCE		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	295
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2006, 2007)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by type (2000, 2006, 2007)</i>	1 /241/	297
Dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów (2000, 2006, 2007)	<i>Revenue of local self-government entities budgets by division (2000, 2006, 2007) ...</i>	2 /242/	299
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według rodzajów (2000, 2006, 2007)	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by type (2000, 2006, 2007)</i>	3 /243/	300
Wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego według działów (2000, 2006, 2007)	<i>Expenditure of local self-government entities budgets by division (2000, 2006, 2007) ...</i>	4 /244/	301
DZIAŁ XXI. INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE	CHAPTER XXI. INVESTMENTS. FIXED ASSETS		
Uwagi ogólne	<i>General notes</i>	x	302
Inwestycje	Investments		
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Investment outlays (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	1 /245/	306
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według sektorów własności (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Investment outlays in enterprises by ownership sectors (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	2 /246/	307
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach według grup (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Investment outlays in enterprises by groups (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	3 /247/	308
Nakłady inwestycyjne w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (ceny bieżące) (2000, 2006, 2007)	<i>Investment outlays in budgetary state and local self-government units and entities (current prices) (2000, 2006, 2007)</i>	4 /248/	309

	Tabl. Table	Str. Page
Środki trwałe		
Wartość brutto środków trwałych (bieżące ceny ewidencyjne) (2000, 2006, 2007)	5 /249/	310
Wartość brutto środków trwałych w przedsiębiorstwach (bieżące ceny ewidencyjne) (2000, 2006, 2007)	6 /250/	311
Wartość brutto środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (bieżące ceny ewidencyjne) (2000, 2006, 2007)	7 /251/	312
Stopień zużycia środków trwałych w państwowych i samorządowych jednostkach i zakładach budżetowych (2000, 2006, 2007)	8 /252/	313
DZIAŁ XXII. RACHUNKI REGIONALNE		
Fixed assets		
<i>Gross value of fixed assets (current book-keeping prices) (2000, 2006, 2007)</i>		
<i>Gross value of fixed assets in enterprises (current book-keeping prices) (2000, 2006, 2007)</i>		
<i>Gross value of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (current book-keeping prices) (2000, 2006, 2007)</i>		
<i>Degree of consumption of fixed assets in budgetary state and local self-government units and entities (2000, 2006, 2007)</i>		
Uwagi ogólne	x	314
Produkt krajowy brutto (ceny bieżące) (2000, 2005, 2006)	1 /253/	317
Podstawowe elementy rachunku produkcji i rachunku tworzenia dochodów (ceny bieżące) (2000, 2005, 2006)	2 /254/	318
Nominalne dochody w sektorze gospodarstw domowych (2000, 2005, 2006)	3 /255/	318
DZIAŁ XXIII. PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ		
CHAPTER XXII. REGIONAL ACCOUNTS		
<i>General notes</i>		
<i>Gross domestic product (current prices) (2000, 2005, 2006)</i>		
<i>Basic elements of production account and generation of income account (current prices) (2000, 2005, 2006)</i>		
<i>Nominal income in the households sector (2000, 2005, 2006)</i>		
Uwagi ogólne	x	319
Prywatyzacja		
Privatization		
Przedsiębiorstwa państwowe według stanu prawnego-organizacyjnego w 2007 r.	1 /256/	320
Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2007 r.	2 /257/	320
Przedsiębiorstwa państwowe sprywatyzowane metodą bezpośrednią w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2007 r.	3 /258/	321
Przedsiębiorstwa państwowe zlikwidowane w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2007 r.	4 /259/	321
Spółki powstałe w wyniku komercjalizacji przedsiębiorstw państwowych i ich prywatyzacja w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2007 r.	5 /260/	321
Spółki powstałe na bazie majątku sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwidowanych przedsiębiorstw państwowych w okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2007 r.	6 /261/	322
<i>State owned enterprises by legal and organizational status in 2007</i>		
<i>State owned enterprises included in the process of privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2007</i>		
<i>State owned enterprises privatized by the direct method from 1 VIII 1990 to 31 XII 2007</i>		
<i>State owned enterprises liquidated from 1 VIII 1990 to 31 XII 2007</i>		
<i>Companies established as a result of the commercialization of state owned enterprises and their privatization from 1 VIII 1990 to 31 XII 2007</i>		
<i>Companies established on the basis of the directly privatized and liquidated state owned enterprises from 1 VIII 1990 to 31 XII 2007</i>		

	Tabl. Table	Str. Page
Podmioty gospodarki narodowej		
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON (2000, 2006, 2007)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register (2000, 2006, 2007)</i>	7 /262/ 322
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według form prawnych i sekcji (2000, 2006, 2007)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by legal forms and sections (2000, 2006, 2007)</i>	8 /263/ 323
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON według liczby pracujących (2006, 2007)	<i>Entities of the national economy registered in the REGON register by number of employed persons (2006, 2007)</i>	9 /264/ 324
Spółki handlowe według form prawnych i sekcji (2000, 2006, 2007)	<i>Commercial companies by legal status and sections (2000, 2006, 2007)</i>	10 /265/ 325
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą według sekcji (2000, 2006, 2007)	<i>Natural persons conducting economic activity by sections (2000, 2006, 2007)</i> ...	11 /266/ 326

SPIS WYKRESÓW

LIST OF GRAPHS

	Str. Page
Podział administracyjny województwa opolskiego w 2007 r.	<i>Administrative division of Opolskie Voivodship in 2007</i> 64–65
Ścieki przemysłowe i komunalne wymagające oczyszczania	<i>Industrial and municipal waste water requiring treatment</i> 64–65
Struktura nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska (ceny bieżące)	<i>Structure of outlays on fixed assets in environmental (current prices)</i> 64–65
Ludność według płci i wieku w 2007 r.	<i>Population by sex and age in 2007</i> 90–91
Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku i płci	<i>Structure of population by economic age group and sex</i> 90–91
Ruch naturalny ludności	<i>Vital statistics</i> 90–91
Migracje zagraniczne ludności na pobyt stały według płci i wieku w 2007 r.	<i>International migration of population for permanent residence by sex and age in 2007</i> 108–109
Współczynnik aktywności zawodowej i wskaźnik zatrudnienia	<i>Activity rate and employment rate</i> 108–109
Struktura pracujących według sekcji w 2007 r.	<i>Structure of employed persons by sections in 2007</i> 108–109
Odchylenia względne przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto od średniego wynagrodzenia w województwie według sekcji	<i>Relative deviations of average monthly gross wages and salaries from the average wages and salaries in voivodship by sections</i> 128–129
Bezrobotni zarejestrowani i stopa bezrobocia w 2007 r.	<i>Registered unemployed persons and unemployment rate in 2007</i> 128–129
Struktura bezrobotnych zarejestrowanych według płci i czasu pozostawiania bez pracy w 2007 r.	<i>Structure of registered unemployed persons by sex and duration of unemployment in 2007</i> 128–129

		Str. Page
Dynamika sieci rozdzielczej wodociągowej i kanalizacyjnej w 2007 r.	<i>Indices of the distribution network of water-line systems and sewerage systems in 2007</i>	164–165
Zużycie wody i gazu z sieci w gospodarstwach domowych	<i>Consumption of water and gas from line system in households</i>	164–165
Mieszkania wyposażone w instalacje w 2007 r.	<i>Dwellings fitted with installations in 2007</i>	164–165
Struktura mieszkań oddanych do użytkowania w 2007 r.	<i>Structure of dwellings completed in 2007</i>	164–165
Mieszkania oddane do użytkowania na 1000 zawartych małżeństw	<i>Dwellings completed per 1000 marriages contracted</i>	164–165
Edukacja według szczebli kształcenia w roku szkolnym 2007/08	<i>Education by educational level in the 2007/08 school year</i>	190–191
Uczący się języków obcych w szkołach dla dzieci i młodzieży oraz policealnych w roku szkolnym 2007/08	<i>Pupils and students studying foreign languages in schools for children and youth and in post-secondary schools in 2007/08 school year</i>	190–191
Absolwenci szkół wyższych w roku akademickim 2006/07	<i>Graduates of higher education institutions in 2006/07 school year</i>	190–191
Dzieci w przedszkolach	<i>Children in nursery schools</i>	190–191
Użytkowanie gruntów w 2007 r.	<i>Land use in 2007</i>	238–239
Struktura towarowej produkcji rolniczej w 2006 r.	<i>Structure of market agricultural output in 2006</i>	238–239
Struktura zasiewów w 2007 r.	<i>Structure of sown area in 2007</i>	238–239
Zwierzęta gospodarskie na 100 ha użytków rolnych	<i>Livestock per 100 ha agricultural land</i>	238–239
Plony zbóż podstawowych z 1 ha	<i>Yields of basic cereals from 1 ha</i>	238–239
Sektory instytucjonalne i ich wzajemne powiązania	<i>Institutional sectors and their relationships</i>	318–319
Struktura podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze Regon według sektorów własności i sekcji w 2007 r.	<i>Structure of entities of the national economy recorded in the Regon register by ownership sectors and sections in 2007</i>	318–319
Struktura podmiotów gospodarki narodowej nowo zarejestrowanych i zlikwidowanych według sekcji w 2007 r.	<i>Structure of newly registered and removed entities of the national economy by sections in 2007</i>	318–319

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH SYMBOLS

Kreska (–)	–	zjawisko nie wystąpiło. <i>magnitude zero.</i>
Zero: (0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. <i>magnitude not zero, but less than 0,5 of a unit.</i>
(0,0)	–	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. <i>magnitude not zero, but less than 0,05 of a unit.</i>
Kropka (.)	–	zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych. <i>data not available or not reliable.</i>
Znak x	–	wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe. <i>not applicable.</i>
Znak Δ	–	oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji; ich pełne nazwy podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 17 na str. 30. <i>categories of applied classification are presented in abbreviated form; their full names are given in the general notes to the Yearbook, item 17 on page 30.</i>
Znak *	–	oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do wcześniej opublikowanych. <i>data revised.</i>
Znak #	–	oznacza, że dane nie mogą być opublikowane ze względu na konieczność zachowania tajemnicy statystycznej w rozumieniu ustawy o statystyce publicznej. <i>data may not be published due to the necessity of maintaining statistical confidentiality in accordance with the Law on Public Statistics.</i>
„W tym” „Of which”	–	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. <i>indicates that not all elements of the sum are given.</i>
Comma (,)	–	used in figures represents the decimal point.

SKRÓTY ABBREVIATIONS

tys. <i>thous.</i>	= tysiąc <i>= thousand</i>	t	= tona <i>tonne</i>
mln	= milion <i>million</i>	mm	= milimetr <i>millimetre</i>
zł <i>zl</i>	= złoty <i>= zloty</i>	cm	= centymetr <i>centimetre</i>
szt <i>pcs</i>	= sztuka <i>= piece</i>	m	= metr <i>metre</i>
egz	= egzemplarz	km	= kilometr <i>kilometre</i>
kpl	= komplet	m ²	= metr kwadratowy <i>square metre</i>
wol. <i>vol.</i>	= wolumin <i>= volume</i>	ha	= hektar <i>hectare</i>
g	= gram <i>gram</i>	km ²	= kilometr kwadratowy <i>square kilometre</i>
kg	= kilogram <i>kilogram</i>	l	= litr <i>litre</i>
dt	= decytona <i>deciton</i>		

hl	= hektolitr <i>hectolitre</i>	poz.	= pozycja
dm ³	= decymetr sześcienny <i>cubic decimetre</i>	pkt	= punkt
m ³	= metr sześcienny <i>cubic metre</i>	tabl.	= tablica <i>table</i>
dam ³	= dekametr sześcienny <i>cubic decametre</i>	ust.	= ustęp
hm ³	= hektometr sześcienny <i>cubic hectometre</i>	Dz. U.	= Dziennik Ustaw
kW·h	= kilowatogodzina <i>kilowatt-hour</i>	i in.	= i inni
MW·h	= megawatogodzina <i>megawatt-hour</i>	itp. <i>etc.</i>	= i tym podobne = <i>and the like</i>
GW·h	= gigawatogodzina <i>gigawatt-hour</i>	m.in. <i>i.a.</i>	= między innymi = <i>among others</i>
GJ	= gigadżul <i>gigajoule</i>	np. <i>e.g.</i>	= na przykład = <i>for example</i>
°C	= stopień Celsjusza <i>centigrade</i>	tj. <i>i.e.</i>	= to jest = <i>that is</i>
h	= godzina <i>hour</i>	tzn. <i>i.e.</i>	= to znaczy = <i>that is</i>
d	= doba	tw.	= tak zwany
24h	= 24 hours	ww.	= wyżej wymieniony
r.	= rok	PKP	= Polskie Koleje Państwowe
t/r	= ton rocznie	S.A.	= Spółka Akcyjna <i>Joint stock company</i>
t/y	= tonnes per year	ZOZ	= Zakład Opieki Zdrowotnej <i>Health Care Institution</i>
art.	= artykuł <i>article</i>	NTS	= Nomenklatura Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych
cd. <i>cont.</i>	= ciąg dalszy = <i>continued</i>	NUTS	= <i>Nomenclature of Territorial Units for Statistics</i>
dok. <i>cont.</i>	= dokończenie = <i>continued</i>	EKG <i>ECE</i>	= Europejska Komisja Gospodarcza = <i>Economic Commission for Europe</i>
Lp. <i>No.</i>	= liczba porządkowa = <i>number</i>	EUROSTAT	= Biuro Statystyczne Wspólnot Europejskich <i>Office Statistique des Communautes Européennes</i>
Kk	= Kodeks karny	ONZ <i>UN</i>	= Organizacja Narodów Zjednoczonych = <i>United Nations</i>
kl.	= klasa	UNESCO	= Organizacja Narodów Zjednoczonych do Spraw Oświaty, Nauki i Kultury <i>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization</i>
nr (Nr) <i>No.</i>	= numer = <i>number</i>		

UWAGI OGÓLNE

1. Prezentowane w Roczniku dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – dotyczą **całej gospodarki narodowej**.

2. Dane prezentuje się:

- 1) w układzie **Polskiej Klasyfikacji Działalności (PKD)** – opracowanej na podstawie wydawnictwa Urzędu Statystycznego Wspólnot Europejskich EUROSTAT – „Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1.1”. PKD wprowadzona została z dniem 1 V 2004 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 I 2004 r. w sprawie Polskiej Klasyfikacji Działalności (Dz. U. Nr 33, poz. 289). Wprowadzenie tej klasyfikacji, w miejsce PKD obowiązującej do 30 IV 2004 r., nie wpływa na dotychczas prezentowane w Roczniku dane.

Od 2003 r. przedszkola i oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych zaliczane są do sekcji „Edukacja” (do 2002 r. zaliczane były do sekcji „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”).

W stosunku do obowiązującej PKD dokonano dodatkowego grupowania, ujmując pod pojęciem:

— **przemysł** – sekcje: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”,

— **usługi rynkowe** – sekcje: „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”, „Hotele i restauracje”, „Transport, gospodarka magazynowa i łączność”, „Pośrednictwo finansowe”, „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”, „Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała”, „Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników” oraz „Organizacje i zespoły eksterytorialne”,

— **usługi nierynkowe** – sekcje: „Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne”, „Edukacja” oraz „Ochrona zdrowia i pomoc społeczna”;

- 2) według **sektorów instytucjonalnych** – wyłącznie w zakresie rachunków regionalnych;

- 3) według **sektorów własności**:

— **sektor publiczny** – grupujący własność państwową (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych), własność jednostek samorządu terytorialnego oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego,

GENERAL NOTES

1. Data presented in the Yearbook, unless otherwise indicated, concern the **entire national economy**.

2. Data are presented:

- 1) according to the **Polish Classification of Activities (PKD)** – compiled on the basis of the Statistical Office of the European Communities EUROSTAT publication “Nomenclature des Activités de Communauté Européenne – NACE rev. 1.1”. PKD was introduced on 1 V 2004 by the decree of the Council of Ministers regarding the Polish Classification of Activities, dated 20 I 2004 (Journal of Laws No. 33, item 289). Introduction of this classification, instead of PKD, binding until 30 IV 2004, does not influence the data presented in the Yearbook until now.

Since 2003 nursery schools and pre-primary schools of primary schools have been included in the section “Education” (until 2002 they were included in the section “Health and social work”).

In the Polish version of NACE an additional grouping was introduced under the item:

— **industry** – sections: “Mining and quarrying”, “Manufacturing” and “Electricity, gas and water supply”,

— **market services** – sections: “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”, “Hotels and restaurants”, “Transport, storage and communication”, “Financial intermediation”, “Real estate, renting and business activities”, “Other community, social and personal service activities”, “Private households with employed persons” and “Extra-territorial organizations and bodies”,

— **non-market services** – sections: “Public administration and defence; compulsory social security”, “Education” and “Health and social work”;

- 2) according to **institutional sectors** – exclusively within the scope of regional accounts;

- 3) according to **ownership sectors**:

— **public sector** – grouping state ownership (of the State Treasury and state legal persons), local self-government entity ownership as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of public sector entities,

— **sektor prywatny** – grupujący własność prywatną krajową (osób fizycznych i pozostałych jednostek prywatnych), własność zagraniczną (osób zagranicznych) oraz „własność mieszaną” z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego i brakiem przewagi sektorowej w kapitale (mieniu) podmiotu.

„Własność mieszaną” określana jest głównie dla spółek i wyznaczana na podstawie struktury kapitału (mienia) deklarowanego we wniosku rejestracyjnym spółki.

3. Dane dla regionów, województw, podregionów, powiatów i gmin odpowiadają poziomowi 1, 2, 3, 4 i 5 Nomenklatury Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NTS), opracowanej na podstawie Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obowiązującej w krajach Unii Europejskiej. NTS wprowadzona została rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 58, poz. 685) z późniejszymi zmianami.

Regiony (poziom 1) grupują jednostki szczebla wojewódzkiego; **podregiony** (poziom 3) grupują jednostki szczebla powiatowego.

4. Prezentowane informacje zostały przedstawione stosownie do zakresu prowadzonych badań, uwzględniających podmioty klasyfikowane według kryterium **liczby pracujących** i – jeśli nie zaznaczono inaczej – obejmują podmioty o liczbie pracujących:

- do 9 osób,
- od 10 do 49 osób,
- powyżej 49 osób.

5. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano zgodnie z **każdorazowym stanem organizacyjnym gospodarki narodowej**.

6. Dane w podziale według sekcji, działów i grup PKD opracowano – jeśli nie zaznaczono inaczej – tzw. metodą przedsiębiorstw.

Metoda przedsiębiorstw (podmiotowa) oznacza przyjmowanie całych podmiotów gospodarki narodowej za podstawę grupowania wszystkich danych charakteryzujących ich działalność według poszczególnych poziomów klasyfikacyjnych i podziałów terytorialnych.

7. Przez **podmioty gospodarki narodowej** rozumie się jednostki prawne, tj.: osoby prawne, jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej oraz osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą.

Pod pojęciem **podmiotów gospodarczych** rozumie się podmioty prowadzące działalność gospodarczą (produkcyjną i usługową) na własny rachunek w celu osiągnięcia zysku.

— **private sector** – grouping private domestic ownership (of natural persons and other private entities), foreign ownership (of foreign persons) as well as “mixed ownership” with a predominance of capital (property) of private sector entities and lack of predominance of public or private sector in capital (property) of the entity.

“Mixed ownership” is defined mainly for companies and determined on the basis of the capital (property) structure as declared in a company's registration application.

3. Data for regions, voivodships, subregions, powiats and gminas correspond to levels 1, 2, 3, 4 and 5 of the Nomenclature of Territorial Units for Statistical Purposes (NTS), compiled on the basis of the Nomenclature of Territorial Units for Statistics (NUTS) obligatory in countries of the European Union. NTS was introduced by a decree of the Council of Ministers dated 13 VII 2000 (Journal of Laws No. 58, item 685) with later amendments.

Regions (level 1) group voivodship-level units; **subregions** (level 3) group powiat-level units.

4. Information is presented in compliance with the scope of conducted surveys, considering entities classified according to the criterion of the **number of persons employed**, and (unless otherwise indicated) include entities employing:

- up to 9 persons,
- from 10 to 49 persons,
- more than 49 persons.

5. Data, unless otherwise indicated, are compiled in accordance with **the respective organizational status of units of the national economy**.

6. Data according to NACE sections, divisions and groups are compiled, unless otherwise indicated, using the enterprise method.

In the **enterprise (entity) method**, the entire organizational unit of entities in the national economy is the basis for grouping all data describing their activity according to individual classification levels and territorial divisions.

7. The term **entities of the national economy** is understood as legal entities, i.e.: legal persons, organizational entities without legal personality as well as natural persons conducting economic activity.

The term **economic entities** is understood as entities conducting economic activity (production and service) on their own-account in order to earn a profit.

8. Z ważniejszych klasyfikacji, według których prezentuje się dane w Roczniku – obok PKD – należy wymienić:

- 1) **Klasyfikację Zawodów i Specjalności**, na podstawie której dokonuje się grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego, zatrudnionych i ich wynagrodzeń oraz bezrobotnych; klasyfikacja wprowadzona została z dniem 1 I 2005 r. rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644) z późniejszymi zmianami w miejsce obowiązującej do 31 XII 2004 r.;
- 2) **Klasyfikację Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP)**, na podstawie której dokonuje się grupowania spożycia produktów (wyrobów i usług) w sektorze gospodarstw domowych oraz wydatków na towary i usługi konsumpcyjne w gospodarstwach domowych (przyjętych również do opracowania wskaźników cen);
- 3) **Polską Klasyfikację Obiektów Budowlanych (PKOB)**, na podstawie której dokonuje się grupowania produktów budownictwa; PKOB, opracowana na podstawie Europejskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (CC), wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1316) z późniejszymi zmianami;
- 4) **Klasyfikację Środków Trwałych (KŚT)**, na podstawie której dokonuje się grupowania środków trwałych według rodzajów; KŚT wprowadzona została z dniem 1 I 2000 r. rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 XII 1999 r. (Dz. U. Nr 112, poz. 1317) z późniejszymi zmianami.

9. Informacje o **województwie** oraz w podziale na **miasta i wieś** podano w każdorazowym podziale administracyjnym. Przez „miasta” rozumie się obszar położony w granicach administracyjnych tych jednostek, przez „wieś” – pozostałe terytorium województwa.

10. Dane w **cenach bieżących** odpowiadają uzyskanym dochodom, poniesionym wydatkom lub wartości wyrobów, usług itp. W tablicach, notach i wykresach, w których nie określono cen, dane liczbowe wyrażono w cenach bieżących.

Do wyceny produkcji i wartości dodanej brutto – jeśli nie zaznaczono inaczej – przyjęto kategorię **ceny bazowej**.

Cena bazowa definiowana jest jako kwota pieniędzy otrzymywana przez producenta (w tym także przez jednostkę handlową) od nabywcy za jednostkę produktu (wyrobu lub usługi), pomniejszona o podatki od produktu oraz o ewentualne rabaty i opusty, powiększona o dotacje otrzymywane do produktu.

Podatki od produktów obejmują: podatek od towarów i usług (od produktów krajowych i od importu), podatki i cła od importu (łącznie z podatkiem

8. Other than NACE, among the more important classifications, according to which data are presented in the Yearbook, the following should be mentioned:

- 1) the **Occupations and Specializations Classification**, on the basis of which councillors of organs of local self-government entities, paid employees and their wages and salaries as well as the unemployed are grouped; the classification was introduced on 1 I 2005 by a decree of the Minister of Economy and Labour, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644) with later amendments replacing the classification valid until 31 XII 2004;
- 2) the **Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP)**, on the basis of which final consumption expenditure of products (goods and services) in the households sector as well as expenditures on consumer goods and services of households (also adopted for compiling price indices) are grouped;
- 3) the **Polish Classification of Types of Construction (PKOB)**, on the basis of which products of construction are grouped; PKOB, compiled on the basis of the European Classification of Types of Constructions (CC), was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1316) with later amendments;
- 4) the **Classification of Fixed Assets (KŚT)**, on the basis of which fixed assets are grouped according to type; KŚT was introduced on 1 I 2000 by a decree of the Council of Ministers, dated 30 XII 1999 (Journal of Laws No. 112, item 1317) with later amendments.

9. Information on **voivodship** as well as by **urban and rural area** is presented according to administrative division in a given period. The term "urban area" is understood as areas located within the administrative borders of these units, while the term "rural area" is understood as the remaining territory of the voivodship.

10. Data in **current prices** correspond to obtained revenue, incurred expenditures or the value of products, services, etc. In tables, notes and charts in which prices are not defined, data are expressed in current prices.

In order to evaluate production and gross value added, unless otherwise indicated, the **basic price** category was implemented.

Basic price is defined as the amount of money received by a producer (trade entities included) from a buyer for a unit of product (good or service), decreased by the tax on the product as well as by applicable rebates and deductions, and increased by subsidies received for the product.

Taxes on products include: the value added tax – VAT (on domestic products and on imports), taxes and customs duties on imports (including

akcyzowym) oraz inne podatki od produktów, jak podatek akcyzowy od produktów krajowych i podatki od niektórych rodzajów usług (np. od gier losowych i zakładów wzajemnych, zryczałtowany podatek od towarów i usług od okazjonalnych przewozów osób autobusami zarejestrowanymi za granicą).

11. Jako ceny stałe przyjęto w przypadku:

- 1) produkcji rolniczej – ceny bieżące z roku poprzedzającego rok badany, z wyjątkiem ziemniaków, warzyw i owoców, w przypadku których przyjmuje się średnie ceny z dwóch kolejnych lat, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego;
- 2) produkcji sprzedanej przemysłu:
 - ceny stałe 1995 r. (średnie ceny bieżące 1995 r.) do 2000 r.,
 - ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.) od 2001 r.

12. Liczby względne (wskaźniki, odsetki) obliczono z reguły na podstawie danych bezwzględnych wyrażonych z większą dokładnością niż podano w tablicach.

Wskaźniki dynamiki – w przypadku zmian metodycznych, zmian kategorii ceny przyjmowanej do wyceny produkcji, zmian systemu cen stałych oraz zmian systemu wag do obliczania wskaźników cen w poszczególnych okresach – obliczono w warunkach porównywalnych. Wskaźniki jednopodstawowe obliczono metodą nawiązania łańcuchowego.

13. Przy przeliczaniu na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) danych według stanu w końcu roku (np. łóżka w szpitalach, środki trwałe) przyjęto liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII, a przy przeliczaniu danych charakteryzujących wielkość zjawiska w ciągu roku (np. ruch naturalny ludności, produkcja, spożycie) – według stanu w dniu 30 VI.

U w a g a. W latach 2000 i 2001 do przeliczeń przyjęto skorygowaną liczbę ludności uwzględniającą ludność zbilansowaną w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 w podziale administracyjnym obowiązującą w dniu 31 XII 2002 r.

14. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

15. Niektóre informacje za ostatni rok zostały podane na podstawie danych nieostatecznych i mogą ulec zmianie w następnych publikacjach Urzędu Statystycznego.

16. Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

excise tax) as well as other taxes on products, such as the excise tax on domestic products and taxes on selected types of services (e.g., on games of chance and mutual betting, lump sum tax on goods and services from occasional transports of passenger in buses with foreign registration).

11. Constant prices were adopted as follows:

- 1) *agricultural output – current prices from the year preceding the reference year with the exception of potatoes, vegetables and fruit, in case of which average prices from two consecutive years are adopted, i.e., from the year preceding the surveyed year and from the surveyed year;*
- 2) *sold production of industry:*
 - 1995 constant prices (1995 average current prices) until 2000,
 - 2000 constant prices (2000 average current prices) since 2001.

12. Relative numbers (indices, percentages) are, as a rule, calculated on the basis of absolute data expressed with higher precision than that presented in the tables.

Indices – in case of methodological changes, changes in price categories used in the evaluation of production, changes in the system of constant prices as well as changes in the system of weights for calculating price indices in individual periods are calculated in comparable conditions. Single base indices are calculated using the chain-base index method.

13. When computing per capita data (1000 population, etc.) as of the end of a year (e.g., beds in hospitals, fixed assets), the population as of 31 XII was adopted, whereas data describing the magnitude of a phenomenon within a year (e.g., vital statistics, production, consumption) – as of 30 VI.

N o t e. In 2000 and 2001 corrected number of population considering balanced population, based on the results of the Population and Housing Census 2002 in the administrative division valid as of 31 XII 2002, was applied in calculations.

14. Data – unless otherwise indicated, do not include the budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.

15. Selected information for the last year presented on the basis of preliminary data may change in subsequent publications of the Statistical Office.

16. Due to the electronic method of data processing, in some cases sums of components can differ from the amount given in the item „total”.

17. Informacje statystyczne pochodzące ze źródeł spoza Urzędu Statystycznego opatrzone odpowiednimi notami, przy przyjęciu zasady, że jako źródłodawcę podaje się instytucję przekazującą informacje prezentowane w tablicy za ostatni rok.

18. W Roczniku zastosowano skróty nazw niektórych poziomów klasyfikacyjnych; zestawienie zastosowanych skrótów i pełnych nazw podaje się poniżej:

17. Statistical information originating from sources other than the Statistical Office is indicated in the appropriate note, with the institution providing the information presented in the table for the last year given as the source.

18. The names of some classification levels used in the Yearbook have been abbreviated; the list of abbreviations used and their full names are given below:

**skrót
abbreviation**

**pełna nazwa
full name**

**MIĘDZYNARODOWA STATYSTYCZNA KLASYFIKACJA CHOROÓB
I PROBLEMÓW ZDROWOTNYCH (X Rewizja)
INTERNATIONAL STATISTICAL CLASSIFICATION
OF DISEASES AND RELATED HEALTH PROBLEMS (ICD – 10 Revision)**

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych
Diseases of blood and blood-forming organs

Choroby krwi i narządów krwiotwórczych oraz niektóre choroby przebiegające z udziałem mechanizmów autoimmunologicznych
Diseases of blood and blood-forming organs and certain disorders involving the immune mechanism

Wady rozwojowe wrodzone
Congenital anomalies

Wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe
Congenital malformations, deformations and chromosomal abnormalities

Objawy i stany niedokładnie określone
Symptoms and ill-defined conditions

Objawy, cechy chorobowe oraz nieprawidłowe wyniki badań klinicznych i laboratoryjnych, gdzie indziej niesklasyfikowane
Symptoms, signs and abnormal clinical and laboratory findings, not elsewhere classified

**POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE rev. 1.1**

**sekcje
sections**

Handel i naprawy
Trade and repair

Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego
Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods

Obsługa nieruchomości i firm
x

Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej
Real estate, renting and business activities

Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne
x

Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne
Public administration and defence; compulsory social security

skrót
abbreviation

pełna nazwa
full name

POLSKA KLASYFIKACJA DZIAŁALNOŚCI (PKD) (dok.)
NOMENCLATURE DES ACTIVITÉS DE COMMUNAUTÉ EUROPÉENNE – NACE rev.1.1 (cont.)

działy
divisions

x	Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich
<i>Manufacture of wearing apparel and furriery</i>	<i>Manufacture of wearing apparel; dressing and dyeing of fur</i>
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich	Produkcja skór wyprawionych i wyrobów ze skór
<i>Processing of leather and manufacture of leather products</i>	<i>Tanning and dressing of leather; manufacture of luggage, handbags, saddlery, harness and footwear</i>
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny	Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products</i>	<i>Manufacture of wood and of products of wood and cork, except furniture; manufacture of articles of straw and plaiting materials</i>
Produkcja masy włóknistej oraz papieru	Produkcja masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru
<i>Manufacture of pulp and paper</i>	<i>Manufacture of pulp, paper and paper products</i>
Produkcja wyrobów z metali	Produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
<i>Manufacture of metal products</i>	<i>Manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment</i>
Produkcja maszyn i urządzeń	Produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
x	<i>Manufacture of machinery and equipments n.e.c.</i>
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej	Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej, gdzie indziej niesklasyfikowana
x	<i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna	Produkcja mebli; działalność produkcyjna, gdzie indziej niesklasyfikowana
x	<i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>

grupa
group

Wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna	Wznoszenie kompletnych budynków i budowli lub ich części; inżynieria lądowa i wodna
<i>Building of constructions; civil engineering</i>	<i>Building of complete construction or parts thereof; civil engineering</i>

* * *

Wyjaśnienia metodyczne dotyczące podstawowych pojęć i metod opracowania danych liczbowych zamieszczono w uwagach ogólnych do poszczególnych działów. Rozszerzone wyjaśnienia dotyczące poszczególnych dziedzin statystyki Czytelnik znajdzie w publikacjach tematycznych, na stronie internetowej GUS <http://www.stat.gov.pl> oraz w serii „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje”.

Methodological explanations concerning basic definitions and methods of compiling statistical data are enumerated in the general notes to individual chapters. More detailed information pertaining to particular fields of statistics can be found in subject matter publications, as well as on the web page of the CSO <http://www.stat.gov.pl> as well as in the series „Zeszyty metodyczne i klasyfikacje” (Methodological Papers and Classifications).

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 r.
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

POWIERZCHNIA. PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY – stan w dniu 31 XII
AREA. ADMINISTRATIVE DIVISION – as of 31 XII

Powierzchnia ogólna w km ²	312679	9412	3,0	<i>Total area in km²</i>
Powiaty	314	11	3,5	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	65	1	1,5	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	2478	71	2,9	<i>Gminas</i>
Miasta	891	35	3,9	<i>Towns</i>
Miejscowości wiejskie	53818	1191	2,2	<i>Rural localities</i>
Sołectwa	40398	1030	2,5	<i>Village administrator's offices</i>

STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w tys. t:				<i>Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in thous. t:</i>
pyłowych	94,8	3,9	4,1	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	2052,9	63,0	3,1	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Komunalne oczyszczalnie ścieków ^a (stan w dniu 31 XII)	3041	62	2,0	<i>Municipal waste water treatment plants^a (as of 31 XII)</i>
w tym: biologiczne	2210	43	1,9	<i>of which: biological</i>
z podwyższonym usuwaniem biogenów	765	18	2,4	<i>with increased biogene removal (disposal)</i>
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	124414,1	1536,5	1,2	<i>Waste (excluding municipal waste) generated (during the year) in thous. t</i>
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^a w tys. t	10082,6	270,0	2,7	<i>Municipal waste collected (during the year) by purification plants^a in thous. t</i>
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
na ochronę środowiska:				<i>for environmental protection:</i>
w milionach złotych	7520,7	416,6	5,5	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	3,9	11,2	x	<i>in % of total investment outlays</i>
na gospodarkę wodną:				<i>for water management:</i>
w milionach złotych	2245,4	70,3	3,1	<i>in million zlotys</i>
w % nakładów inwestycyjnych ogółem	1,2	1,9	x	<i>in % of total investment outlays</i>

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE
PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych:				<i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>
w liczbach bezwzględnych	1152993	31788	2,8	<i>in absolute numbers</i>
na 10 tys. ludności	302,5	305,8	x	<i>per 10 thous. population</i>
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % ..	64,6	71,7	x	<i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej. b Dane szacunkowe.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system. b Estimated data.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 r. (cd.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	

**LUDNOŚĆ
POPULATION**

Ludność (stan w dniu 31 XII) w tys. ...	38115,6	1037,1	2,7	Population (as of 31 XII) in thous.
miasta	23316,9	544,4	2,3	urban areas
wieś	14798,8	492,7	3,3	rural areas
w tym kobiety	19704,1	535,9	2,7	of which females
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII)	122	110	x	Population per 1 km ² of total area (as of 31 XII)
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym (stan w dniu 31 XII)	55	53	x	Non-working age population per 100 persons of working age (as of 31 XII)
Przyrost naturalny na 1000 ludności	0,3	-1,1	x	Natural increase per 1000 population
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności	-0,5	-3,9	x	Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population

**RYNEK PRACY. WYNAGRODZENIA
LABOUR MARKET. WAGES AND SALARIES**

Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII) w tys.	13457,0	312,8	2,3	Employed persons ^a (as of 31 XII) in thous.
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w zł	2672,58	2423,56	90,7	Average monthly gross wages and salaries in zł
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII) w tys.	1746,6	43,3	2,5	Registered unemployed persons (as of 31 XII) in thous.
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w %	11,2	11,9	x	Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %

**INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA
MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS**

Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km:				Network (as of 31 XII) in km:
wodociągowej rozdzielczej	257060,6	6626,6	2,6	water-line distribution
kanalizacyjnej rozdzielczej ^b	89505,8	2260,5	2,5	sewerage ^b
gazowej	127809,4	2215,9	1,7	gas-line
Zasoby mieszkaniowe ^c (stan w dniu 31 XII):				Dwellings stocks ^c (as of 31 XII):
mieszkania: w tysiącach	12993,7	336,6	2,6	dwellings: in thousands
na 1000 ludności ...	340,9	324,5	95,2	per 1000 population
izby: w tysiącach	48039,3	1364,9	2,8	rooms: in thousands
na 1000 ludności	1260,4	1316,1	104,4	per 1000 population
powierzchnia użytkowa mieszkań: w tysiącach m ²	907225,1	25930,7	2,9	usable floor space of dwellings: in thousands m ²
na 1000 ludności w m ²	23801,9	25003,4	105,0	per 1000 population in m ²

^a Według faktycznego miejsca pracy. ^b Łącznie z kolektorami. ^c Patrz uwaga do tablic 10–12 na str. 166 działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”.

^a By actual workplace. ^b Including collectors. ^d See note to tables 10–12 on page 166 to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 r. (cd.)

VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.) MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)				
Mieszkania oddane do użytkowania:				Dwellings completed:
w tysiącach	133,7	1,4	1,0	in thousands
na 1000 ludności:				per 1000 population:
mieszkania	3,5	1,3	37,1	dwellings
izby	15,3	6,8	44,4	rooms
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	370,4	180,1	48,6	usable floor space of dwellings in m ²
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE – stan na początku roku szkolnego EDUCATION ^a – as of beginning of the school year				
Uczniowie w szkołach ^b w tys.:				Pupils and students in schools ^b in thous.:
podstawowych	2375,2	58,9	2,5	primary
gimnazjach	1453,2	36,6	2,5	lower secondary
specjalnych przysposabiających do pracy	7,9	0,2	2,0	special job-training
zasadniczych zawodowych	235,6	7,9	3,3	basic vocational
liceach ogólnokształcących ^c	715,2	16,0	2,2	general secondary ^c
liceach profilowanych	110,5	3,5	3,1	specialized secondary
technikach ^d	549,4	14,5	2,6	technical secondary ^d
artystycznych ^e	23,2	0,5	2,3	art. ^e
policealnych	301,6	6,3	2,1	post-secondary
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego ^f :				Children attending pre-primary education establishments ^f :
w tysiącach	871,9	25,9	3,0	in thousands
na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat ..	594	741	x	per 1000 children aged 3–6
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA – stan w dniu 31 XII HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE – as of 31 XII				
Pracownicy medyczni ^g :				Medical personnel ^g :
lekarze	78229	1763	2,3	doctors
dentyści	12930	335	2,6	dentists
pielęgniarki ^h	181895	4491	2,5	nurses ^h
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdro- wotnej	14206	350	2,5	Out-patient health care institutions
Szpitala ogólne	778	23	3,0	General hospitals
Łóżka w szpitalach ogólnych w tys. ...	174,2	4,2	2,4	Beds in general hospitals in thous.
Apteki ogólnodostępne ⁱ	10632	276	2,6	Public pharmacies ⁱ

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 169. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^{c, d} Łącznie z uczniami: ^c – uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^d – techników uzupełniających. ^e Dające uprawnienia zawodowe. ^f W przedszkolach i oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych. ^g Łącznie z osobami dla których głównym miejscem pracy jest indywidualna praktyka lekarska i pielęgniarska zarejestrowana w Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; dane nie obejmują osób dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ; łącznie z lekarzami odbywającymi staż. ^h Łącznie z magistrami pielęgniarstwa. ⁱ Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 169. ^b Excluding schools for adult, excluding post-secondary schools. ^{c, d} Including students: ^c – supplementary general secondary schools, ^d – supplementary technical schools. ^e Leading to professional certification. ^f In nursery schools and pre-primary sections of primary schools. ^g Including persons for whom workplace is individual medical practises and nurses registered at Chamber of Physicians and Nurses providing publicly funded medical services; excluding persons from whom the primary work place is university, welfare, units of state of locale self-government administration and National Health Fund. ^h Including master nurses. ⁱ Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e. g., in hospitals and sanatoria.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 r. (cd.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska Poland	Województwo Voivodship		SPECIFICATION
	ogółem total		Polska = 100 Poland = 100	
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM				
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII)	8489	322	3,8	Public libraries (including branches; as of 31 XII)
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) w tys. wol.	135558,2	4203,1	3,1	Public library collections (as of 31 XII) in thous. vol.
Muzea (stan w dniu 31 XII)	720	13	1,8	Museums (as of 31 XII)
Zwiedzający muzea i wystawy w tys.	20438,3	154,8	0,8	Museum and exhibition visitors in thous.
Kina stałe (stan w dniu 31 XII)	496	13	2,6	Fixed cinemas (as of 31 XII)
Widzowie w kinach stałych w tys.	33808,0	573,7	1,7	Audience in fixed cinemas in thous.
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania w tys.: miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII)	582,1	7,9	1,4	Collective tourist accommodation establishments in thous.: number of beds (as of 31 VII)
korzystający z noclegów	18947,2	218,7	1,2	tourists accommodated
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY				
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	16177,1	546,8	3,4	Agricultural land ^a (as of June) in thous. ha
grunty orne	11869,1	487,3	4,1	arable land
sady (łącznie ze szkółkami drzew i krzewów)	336,8	1,1	0,3	orchards (including nurseries)
łąki i pastwiska trwałe	3271,2	52,7	1,6	permanent meadows and pastures
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu) w tys. ha: zboża ogółem	8352,9	333,5	4,1	Sown area (as of June) in thous. ha: total cereals
ziemniaki	569,6	12,0	2,1	potatoes
warzywa gruntowe	217,1	2,5	1,2	field vegetables
Zbiory w tys. t: zboża ogółem	27142,8	1587,9	5,9	Production in thous. t: total cereals
ziemniaki	11791,1	273,3	2,3	potatoes
warzywa gruntowe	4986,6	57,6	1,2	field vegetables
Plony z 1 ha w dt: zboża ogółem	32,5	47,6	146,5	Yields per 1 ha in dt: total cereals
ziemniaki	207	227	109,7	potatoes
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII) w tys. ha	9049,0	248,8	27,5	Forest areas (as of 31 XII) in thous. ha
PRZEMYSŁ I BUDOWNICTWO INDUSTRY AND CONSTRUCTION				
Produkcja sprzedana przemysłu (ceny bieżące): w milionach złotych	884975,2	20274,8	2,3	Sold production of industry (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	23218	19506	84,0	per capita in zł
Sprzedaż produkcji budowlano- -montażowej ^b (ceny bieżące): w milionach złotych	118269,2	2571,4	2,2	Sales of construction and assembly production ^b (current prices): in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3103	2474	79,7	per capita in zł

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót.

^a By administrative borders; excluding non-farm land. ^b Realized by construction units – by place of performing works.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 r. (cd.)
VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII
TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII

Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miejskie i zamieszkane) w km ..	258910	8396	3,2	Hard surface public roads (urban and non-urban) in km
w tym o nawierzchni ulepszonej w %	90,0	89,8	x	of which improved in %
Samochody zarejestrowane w tys. szt:				Registered cars in thous. units:
osobowe	14588,7	429,6	2,9	passenger cars
ciężarowe i ciągniki siodłowe ^a	2520,5	59,0	2,3	lorries and road tractors ^a
Placówki pocztowe	8485	266	3,1	Post offices
Telefoniczne łącza główne ^b :				Fixed main line ^b :
w tysiącach	10243,0	245,9	2,4	in thousands
w tym standardowe łącza główne	8970,3	224,9	2,5	of which standard main line
na 1000 ludności	268,7	237,1	88,2	per 1000 population

HANDEL – stan w dniu 31 XII
TRADE – as of 31 XII

Sklepy	371364	8595	2,3	Shops
Liczba ludności na 1 sklep	103	121	118,6	Population per shop

FINANSE PUBLICZNE
PUBLIC FINANCE

Budżety gmin^c				Budgets of gminas^c
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	57003,1	1889,4	3,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2247	2071	92,2	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	56074,1	1872,6	3,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	2210	2053	92,9	per capita in zł
Budżety miast na prawach powiatu				Budgets of cities with powiat status
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	46873,4	561,8	1,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3678	4415	120,0	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	45877,1	584,3	1,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	3599	4592	127,6	per capita in zł
Budżety powiatów				Budgets of powiats
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	16154,8	556,7	3,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	637	610	95,8	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	16069,6	547,4	3,4	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	633	600	94,7	per capita in zł
Budżety województw				Budgets of voivodships
Dochody:				Revenue:
w milionach złotych	11348,9	295,0	2,6	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	298	284	95,3	per capita in zł
Wydatki:				Expenditure:
w milionach złotych	11092,2	346,0	3,1	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	291	333	114,4	per capita in zł

^a Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. ^b Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^c Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Including vans. ^b Data concern operators of the public telecommunication network. ^c Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

I. WOJEWÓDZTWO NA TLE KRAJU W 2007 r. (dok.)**VOIVODSHIP ON THE BACKGROUND OF THE COUNTRY IN 2007 (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Polska <i>Poland</i>	Województwo <i>Voivodship</i>		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		Polska = 100 <i>Poland = 100</i>	

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE
INVESTMENTS. FIXED ASSETS

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące):				<i>Investment outlays (current prices):</i>
w milionach złotych	191713,5	3722,7	1,9	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	5030	3581	71,2	<i>per capita in zł</i>
Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne):				<i>Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):</i>
w milionach złotych	2061215,1	58052,4	2,8	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	54078	55976	103,5	<i>per capita in zł</i>

PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ
PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

Przedsiębiorstwa państwowe objęte procesem prywatyzacji ^a	5710	190	3,3	<i>State owned enterprises included in the privatization process^a</i>
skomercjalizowane	1622	61	3,8	<i>commercialized</i>
objęte prywatyzacją bezpośrednią w tym sprywatyzowane	2174	68	3,1	<i>included in direct privatization of which privatized</i>
poddane likwidacji	2089	66	3,2	<i>subject to liquidation</i>
w tym zlikwidowane	1914	61	3,2	<i>of which liquidated</i>
Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON ^b (stan w dniu 31 XII)	1044	31	3,0	<i>Entities of the national economy recorded in the REGON register^b (as of 31 XII)</i>
sektor publiczny	3685608	94933	2,6	<i>public sector</i>
sektor prywatny	139505	5195	3,7	<i>private sector</i>
	3546103	89738	2,5	

RACHUNKI REGIONALNE W 2006 R.
REGIONAL ACCOUNTS IN 2006

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące):				<i>Gross domestic product (current prices):</i>
w milionach złotych	1060031	23338	2,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	27799	22347	80,4	<i>per capita in zł</i>
Wartość dodana brutto (ceny bieżące):				<i>Gross value added (current prices):</i>
w milionach złotych	931179	20501	2,2	<i>in million zlotys</i>
na 1 pracującego w zł	70696	66803	94,5	<i>per 1 employed person in zł</i>
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych:				<i>Gross nominal disposable income in the households sector:</i>
w milionach złotych	690549	15904	2,3	<i>in million zlotys</i>
na 1 mieszkańca w zł	18109	15229	84,1	<i>per capita in zł</i>

^a W okresie od 1 VIII 1990 r. do 31 XII 2007 r.; bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Właściwości Rolnej Skarbu Państwa. ^b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a From 1 VIII 1990 to 31 XII 2007; excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.
^b Excluding persons tending private farms in agriculture.

Uwaga. Przeliczeń danych na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 dokonano przy przyjęciu skorygowanej liczby ludności uwzględniającej wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002.

Note. Calculations of data per capita (1000 population, etc.) for 2000 and 2001 are based on the revised number of population, which considers the results of Population and Housing Census of 2002.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
POWIERZCHNIA AREA						
Powierzchnia w km ² (stan w dniu 31 XII) Area in km ² (as of 31 XII)	9412	9412	9412	9412	9412	9412
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION						
Pobór wody – w % poboru ogółem – na cele: Water withdrawal – in % of total withdrawal – for purposes of:						
produkcyjne ^a (poza rolnictwem, łowiectwem i leśnictwem oraz rybactwem) production ^a (excluding agriculture, hunting and forestry and fishing)	32,4	31,7	37,7	36,4	37,7	38,0
eksploatacji sieci wodociągowej ^b exploitation of water-line system ^b	36,9	37,9	40,1	40,9	40,0	38,0
Zużycie wody na 1 km ² w dam ³ . Consumption of water per 1 km ² in dam ³ :						
na potrzeby gospodarki narodowej i ludności for needs of the national economy and population	15,4	13,3	12,0	11,8	11,9	12,5
do produkcji przemysłowej for industrial production	5,2	4,3	4,7	4,5	4,7	5,0
Ścieki przemysłowe i komunalne oczyszczane w % wymagających oczyszczania ^c Industrial and municipal waste water treated in % of requiring treatment ^c	95,9	96,7	96,7	96,5	96,6	95,6
Ścieki przemysłowe i komunalne nieoczyszczane na 1 km ² w dam ³ Industrial and municipal waste water untreated per 1 km ² in dam ³	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,4
Ludność korzystająca ^d z oczyszczalni ścieków w % ogółu ludności Population using ^d waste water treatment plants in % of total population	49,4	53,6	55,1	57,2	59,0	61,0
Emisja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza na 1 km ² w t: Emission of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution per 1 km ² in t:						
pyłowych particulates	0,8	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4
gazowych (bez dwutlenku węgla) gases (excluding carbon dioxide)	6,1	5,1	5,6	5,5	6,3	6,7

a Z ujęć własnych. b Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci. c Odprowadzone do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi. d Na podstawie szacunków; do 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

a From own intakes. b Water withdrawal by intakes before entering the water system. c Discharged into waters (until 2002 – into surface waters) or into the ground. d Estimated data; until 2000 defined as served population.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)						
Redukcja przemysłowych zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza w % zanieczyszczeń wytworzonych: <i>Reduction of industrial air pollutants by plants generating substantial air pollution in % of pollutants produced:</i>						
pyłowych <i>particulates</i>	99,2	99,5	99,6	99,6	99,8	99,8
gazowych (bez dwutlenku węgla) <i>gases (excluding carbon dioxide)</i>	63,4	64,5	64,1	62,2	61,4	67,0
Odpady (z wyłączeniem odpadów komunalnych) ^a wytworzone (w ciągu roku) na 1 km ² w t <i>Waste (excluding municipal waste)^a generated (during the year) per 1 km² in t</i>	266,7	205,3	193,0	174,6	196,2	163,2
Odpady komunalne zebrane (w ciągu roku) przez zakłady oczyszczania ^b na 1 mieszkańca w kg <i>Municipal waste collected (during the year) by purification plants^b per capita in kg</i>	311	257	257 ^c	243 ^c	240 ^c	260 ^c
Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące) – w % nakładów ogółem – na: <i>Investment outlays (current prices) – in % of total outlays – for:</i>						
ochronę środowiska <i>environmental protection</i>	5,4	6,2	8,3	7,6	8,4	11,2
gospodarkę wodną <i>water management</i>	4,4	3,1	1,8	1,4	2,1	1,9
Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona (stan w dniu 31 XII): <i>Legally protected areas possessing unique environmental value (as of 31 XII):</i>						
w % powierzchni ogólnej <i>in % of total area</i>	27,1	27,1	27,1	27,1	27,1	27,2
na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	2351	2402	2429	2439	2452	2455

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE PUBLIC SAFETY

Przestępstwa stwierdzone w zakończonych postępowaniach przygotowawczych: <i>Ascertained crimes in completed preparatory proceedings:</i>						
w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	30549	39083	37256	34637	32628	31788
na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	284,8	367,2	353,6	330,0	312,4	305,8
Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw stwierdzonych w % <i>Rate of detectability of delinquents in ascertained crimes in %</i>	59,2	69,1	69,4	68,0	69,1	71,7

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Stan i ochrona środowiska”, ust. 7 na str. 61. ^b Dane szacunkowe; do 2001 r. określane jako odpady stałe wydzielone. ^c Dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie ze względu na zmianę katalogu odpadów.

^a See general notes to the chapter “Environmental protection”, item 7 on page 61. ^b Estimated data; until 2001 defined as solid waste removed. ^c Data are not comparable with data for previous years due to a change in the catalogue of waste.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
LUDNOŚĆ ^a POPULATION ^a						
Ludność (stan w dniu 31 XII) <i>Population (as of 31 XII)</i>	1070598	1061009	1051531	1047407	1041941	1037088
miasta <i>urban areas</i>	563579	557289	554028	551238	547815	544395
wieś <i>rural areas</i>	507019	503720	497503	496169	494126	492693
w tym kobiety <i>of which females</i>	550317	546170	542017	540212	537972	535860
Kobiety na 100 mężczyzn (stan w dniu 31 XII) <i>Females per 100 males (as of 31 XII)</i>	106	106	106	107	107	107
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej (stan w dniu 31 XII) <i>Population per 1 km² of total area (as of 31 XII)</i>	114	113	112	111	111	110
Ludność w wieku (stan w dniu 31 XII): <i>Population of age (as of 31 XII):</i>						
produkcyjnym <i>working</i>	658071	666332	674076	677421	677762	678151
poprodukcyjnym <i>post-working</i>	154978	160038	163706	164907	167365	169658
Małżeństwa na 1000 ludności <i>Marriages per 1000 population</i>	4,8	4,5	4,4	4,7	5,4	5,6
Rozwody na 1000 ludności <i>Divorces per 1000 population</i>	1,2	1,1	1,5	1,8	2,0	1,8
Urodzenia żywe na 1000 ludności <i>Live births per 1000 population</i>	8,7	7,9	7,8	8,1	8,1	8,2
Zgony ^b na 1000 ludności <i>Deaths^b per 1000 population</i>	8,7	8,7	8,7	9,0	9,0	9,3
Przyrost naturalny na 1000 ludności <i>Natural increase per 1000 population</i>	-0,0	-0,8	-0,9	-0,9	-0,9	-1,1
Zgony niemowląt na 1000 urodzeń żywych .. <i>Infant deaths per 1000 live births</i>	6,0	5,3	4,3	4,9	5,4	4,4
Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia w momencie urodzenia: <i>Life expectancy at the moment of birth:</i>						
mężczyźni <i>males</i>	70,7	71,2	71,9	71,9	71,8	72,1
kobiety <i>females</i>	78,2	79,1	79,7	79,5	79,9	80,0
Saldo migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały na 1000 ludności <i>Internal and international net migration for permanent residence per 1000 population</i>	-3,5	-4,3	-3,2	-3,0	-4,6	-3,9

a Patrz uwagi ogólne do działu „Ludność. Wyznania religijne”, ust. 1 na str. 88. b Łącznie ze zgonami niemowląt.

a See general notes to the chapter “Population. Religious denominations”, item 1 on page 88. b Including infant deaths.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
RYNEK PRACY LABOUR MARKET						
Pracujący ^a (stan w dniu 31 XII): <i>Employed persons^a (as of 31 XII):</i>						
w tysiącach <i>in thousands</i>	372,0	<u>347,2_b</u> 294,6	290,8	294,3	301,9	312,8
w tym kobiety <i>of which females</i>	178,2	<u>169,3_b</u> 137,7	134,8	136,4	138,5	141,7
1999 = 100	94,7	<u>88,4_b</u> 75,0	74,0	74,9	76,8	79,6
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	347,4	<u>327,2_b</u> 277,6	276,5	280,9	289,7	301,6
z ogółem w %: <i>of total in %:</i>						
rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo <i>agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	28,6	<u>29,8_b</u> 17,3	17,3	17,2	16,7	16,1
przemysł i budownictwo <i>industry and construction</i>	28,2	<u>26,0_b</u> 30,6	30,2	30,0	30,3	31,3
usługi rynkowe <i>market services</i>	26,8	<u>27,3_b</u> 32,2	32,5	32,9	33,5	33,4
usługi nierynkowe <i>non-market services</i>	16,4	<u>16,9_b</u> 19,9	20,0	19,9	19,5	19,2
pracujący w sektorze prywatnym <i>employed persons in private sector</i>	71,8	<u>74,1_b</u> 69,5	70,3	71,2	72,0	73,2
Przeciętne zatrudnienie: <i>Average paid employment:</i>						
w przemyśle: <i>in industry:</i>						
w tysiącach <i>in thousands</i>	75,5	66,1	64,5	64,8	65,5	66,0
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	70,4	62,1	61,2	61,7	62,7	63,5
w budownictwie: <i>in construction:</i>						
w tysiącach <i>in thousands</i>	17,0	13,3	11,8	12,3	12,6	14,4
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	15,9	12,5	11,2	11,7	12,1	13,9
Bezrobotni zarejestrowani (stan w dniu 31 XII): <i>Registered unemployed persons (as of 31 XII):</i>						
ogółem: w tysiącach <i>total: in thousands</i>	69,3	83,4	74,6	69,4	60,1	43,3
1999 = 100	116,5	140,3	125,3	116,7	101,0	72,9

a Według faktycznego miejsca pracy i od 2004 r. według faktycznego rodzaju działalności. b Dane opracowano z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie wyszacowanych przy uwzględnieniu wyników: w liczniku – Powszechnego Spisu Rolnego 1996, w mianowniku – Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002.

a By actual workplace and since 2004 by actual kind of activity. b Data are compiled considering employed persons on private farms in agriculture estimated using the results: in the numerator – of the Agricultural Census 1996, in the denominator – of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------

RYNEK PRACY (dok.) LABOUR MARKET (cont.)

Bezrobotni zarejestrowani (dok.): <i>Registered unemployed persons (cont.):</i>						
z ogółem w %: <i>of total in %:</i>						
kobiety <i>females</i>	58,1	53,3	54,9	55,8	59,0	60,4
w wieku do 24 lat <i>up to age 24</i>	28,6	25,5	21,6	20,5	19,7	18,7
pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok <i>out of work for longer than 1 year</i>	41,4	48,6	50,0	47,6	46,5	40,2
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w dniu 31 XII) w % <i>Registered unemployment rate (as of 31 XII) in %</i>	15,7	19,4 ^a 21,6	20,0	18,7	16,2	11,9

WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w zł <i>Average monthly gross wages and salaries in zł</i>	1731,65	1910,22	2068,27	2126,53	2225,47	2423,56
1999 = 100 <i>1999 = 100</i>	111,7	123,2	133,4	137,2	143,5	156,3
w tym: przemysł <i>of which: industry</i>	1813,17	2014,13	2147,48	2177,98	2292,51	2549,77
budownictwo <i>construction</i>	1532,51	1513,50	1572,15	1625,33	1761,95	1973,60
Przeciętna liczba emerytów i rencistów ^b w tys. <i>Average number of retirees and pensioners^b in thous.:</i>	218,0	214,1	214,2	213,4	212,9	214,0
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych <i>from non-agricultural social security system</i>	175,1	173,1	175,3	176,0	176,9	179,4
rolników indywidualnych <i>farmers</i>	42,9	41,0	38,9	37,4	36,0	34,6
Przeciętna miesięczna emerytura i renta brutto ^b w zł: <i>Average monthly gross retirement pay and pension^b in zł:</i>						
z pozarolniczego systemu ubezpieczeń społecznych <i>from non-agricultural social security system</i>	835,93	978,45	1069,33	1097,91	1182,57	1220,34
rolników indywidualnych ^c <i>farmers^c</i>	641,26	742,76	788,26	801,89	851,10	864,34

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Rynek pracy”, ust. 3 na str. 115. ^b Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^c Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

^a See general notes to the chapter “Labour market”, item 3 on page 115. ^b Excluding retirement pay and pension paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pension execute under international agreements. ^c Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS						
Długość sieci (stan w dniu 31 XII) w km: <i>Network (as of 31 XII) in km:</i>						
wodociągowej rozdzielczej <i>water-line distribution</i>	6152,7	6305,9	6497,6	6544,4	6583,6	6626,6
kanalizacyjnej rozdzielczej ^a <i>sewerage</i>	1154,3	1417,6	1797,5	2014,4	2117,2	2260,5
gazowej <i>gas-line</i>	1098,7	1933,5	1975,6	2068,8	2097,9	2215,9
Zużycie w gospodarstwach domowych: <i>Consumption in households:</i>						
wody z wodociągów: <i>water from water-line systems:</i>						
w hm ³ <i>in hm³</i>	36,0	33,9	32,3	31,5	31,4	30,7
na 1 mieszkańca w m ³ <i>per capita in m³</i>	33,6	31,9	30,6	30,1	30,0	29,6
energii elektrycznej ^b w miastach: <i>electricity^b in urban areas:</i>						
w GW·h <i>in GW·h</i>	384,6	394,0	392,4	404,3	416,2	408,5
na 1 mieszkańca w kW·h <i>per capita in kW·h</i>	680,9	704,0	707,1	731,4	757,7	748,1
gazu z sieci: <i>gas from gas-line system:</i>						
w hm ³ <i>in hm³</i>	64,9	64,4	66,1	68,1	66,6	64,4
na 1 odbiorcę w m ³ <i>per consumer in m³</i>	428,4	430,2	433,0	443,9	432,9	416,6
Zasoby mieszkaniowe ^c (do 2001 r. – zamiesz- kane; stan w dniu 31 XII): <i>Dwellings stocks^c (until 2001 – inhabited; as of 31 XII):</i>						
mieszkania: <i>dwellings:</i>						
w tysiącach <i>in thousands</i>	321,8	329,5	333,3	334,1	335,3	336,6
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	300,6	310,6	316,9	319,0	321,8	324,5
izby na 1000 ludności <i>rooms per 1000 population</i>	1170,1	1252,0	1280,5	1291,4	1303,4	1316,1
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : <i>usable floor space of dwellings in m²:</i>						
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	21542,7	23604,4	24248,1	24447,4	24712,4	25003,4
przeciętna 1 mieszkania <i>average per dwelling</i>	71,7	76,0	76,5	76,6	76,8	77,0

^a Łącznie z kolektorami. ^b Do 2004 r. bez gospodarstw domowych, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie. ^c Patrz uwaga do tablic 10–12 na str. 166 działu „Infrastruktura komunalna. Mieszkania”.

^a Including collectors. ^b Until 2004 excluding households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture. ^c See note to tables 10–12 on page 166 to the chapter “Municipal infrastructure. Dwellings”.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------

INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA (dok.)

MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS (cont.)

Mieszkania oddane do użytkowania: <i>Dwellings completed:</i>						
mieszkania: <i>dwellings:</i>						
w tysiącach <i>in thousands</i>	1,1	1,3	1,2	1,2	1,3	1,4
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	1,0	1,2	1,2	1,1	1,3	1,3
izby na 1000 ludności <i>rooms per 1000 population</i>	4,3	5,2	5,3	5,0	5,6	6,8
powierzchnia użytkowa mieszkań w m ² : <i>usable floor space of dwellings in m²:</i>						
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	97,9	127,0	138,1	132,8	156,1	180,1
przeciętna 1 mieszkania <i>average per dwelling</i>	95,4	108,1	118,1	120,5	121,8	138,4

EDUKACJA^a I WYCHOWANIE

EDUCATION^a

Uczniowie w szkołach ^b (stan na początku roku szkolnego) w tys.: <i>Pupils and students in schools^b (as of begin- ning of the school year) in thous.:</i>						
podstawowych <i>primary</i>	85,3	77,2	68,8	65,4	62,0	58,9
gimnazjach <i>lower secondary</i>	31,4	45,0	43,7	41,6	39,1	36,6
specjalnych przysposabiających do pracy <i>special job-training</i>	x	x	0,0	0,1	0,1	0,2
zasadniczych zawodowych ^c <i>basic vocational^f</i>	16,9	8,2	7,7	7,7	7,6	7,9
liceach ogólnokształcących ^c <i>general secondary^c</i>	21,3	17,3	16,9 ^d	16,6 ^d	16,3 ^d	16,0 ^d
liceach profilowanych <i>specialized secondary</i>	x	3,1	7,7	6,6	5,1	3,5
technikach ^c <i>technical secondary^c</i>	25,0	18,1	13,8 ^e	13,0 ^e	13,9 ^e	14,5 ^e
artystycznych ^f <i>art^f</i>	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,5
policealnych <i>post-secondary</i>	4,5	4,7	6,5	7,2	7,3	6,3

^a Patrz uwagi ogólne do rozdziału „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 169. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c W roku szkolnym 2000/01 dane dotyczą szkół ponadpodstawowych, w latach szkolnych 2002/03 – 2005/06 – szkół ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych, w roku szkolnym 2006/07 – szkół ponadgimnazjalnych; w pozycji „technika” – w przypadku szkół ponadpodstawowych dane dotyczą średnich szkół zawodowych. ^{d,e} Łącznie z uczniami: ^d – uzupełniających liceów ogólnokształcących, ^e – techników uzupełniających. ^f Dające uprawnienia zawodowe.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 169. ^b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. ^c In 2000/01 school year data concern upper secondary (post-primary) schools, in 2002/03 – 2005/06 school year – upper secondary (post-primary) schools and upper secondary schools, in 2006/07 school year upper secondary schools; in the position “technical” – in case of upper secondary (post-primary) schools data concern vocational secondary schools. ^{d,e} Including students: ^d – supplementary general secondary schools, ^e – supplementary technical schools. ^f Leading to professional certification.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
EDUKACJA ^a I WYCHOWANIE (dok.) EDUCATION ^a (cont.)						
Absolwenci szkół ^{bc} w tys.: <i>Graduates in schools^{bc} in thous.:</i>						
podstawowych <i>primary</i>	31,8 ^d	14,7	14,1	12,6	12,0	11,7
gimnazjów <i>lower secondary</i>	x	14,9	14,2	14,0	13,9	13,3
specjalnych przysposabiających do pracy <i>special vocational-training</i>	x	x	x	x	x	0,0
zasadniczych zawodowych ^e <i>basic vocational^e</i>	5,5	5,0	1,2	2,4	2,6	2,3
liceów ogólnokształcących ^f <i>general secondary</i>	4,1	4,9	5,5	5,6	5,4	4,8
liceów profilowanych <i>specialized secondary</i>	x	x	x	2,4	2,3	1,9
techników ^g <i>technical secondary^g</i>	5,1	4,5	5,6	4,1	2,5	2,5
artystycznych <i>art</i>	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1
policealnych <i>post-secondary</i>	2,0	1,5	1,9	2,2	2,5	2,2
Studenci szkół wyższych ^h (stan w dniu 30 XI) w tys. <i>Students of higher education institutions^h</i> <i>(as of 30 XI) in thous.</i>	31,8	35,2	37,9	37,2	36,7	37,6
Absolwenci szkół wyższych ^c w tys. <i>Graduates of higher education institutions^c</i> <i>in thous.</i>	5,9 ⁱ	7,9	7,6	8,3	8,0	7,3
Uczniowie szkół dla dorosłych (stan na po- czątku roku szkolnego) w tys. <i>Students of schools for adults (as of begin- ning of the school year) in thous.</i>	9,8	10,1	9,3	8,9	8,3	8,2
Absolwenci szkół dla dorosłych ^c w tys. <i>Graduates of schools for adults^c in thous.</i>	2,6	2,6	3,1	3,0	2,8	2,1
Wychowanie przedszkolne (stan na początku roku szkolnego): <i>Pre-primary education (as of beginning of the school year):</i>						
miejsca w przedszkolach w tys. <i>places in nursery schools in thous.</i>	32,0	29,5	28,3	28,0	27,7	26,6
dzieci w tys.: <i>children in thous.:</i>						
w przedszkolach <i>in nursery schools</i>	27,1	24,8	23,8	23,6	23,6	23,3
w oddziałach przedszkolnych przy szko- łach podstawowych <i>in pre-primary sections in primary schools</i>	1,5	2,1	2,4	2,5	2,5	2,5
Dzieci w przedszkolach (stan na początku roku szkolnego) na 1000 dzieci w wieku 3–6 lat <i>Children in nursery schools (as of beginning of the school year) per 1000 children aged 3–6</i>	580	577	597	617	647	668

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Edukacja i wychowanie”, ust. 1 i 2 na str. 169. ^b Bez szkół dla dorosłych, z wyjątkiem szkół policealnych. ^c Z poprzedniego roku szkolnego. ^d Dane obejmują absolwentów klasy VIII i klasy VI. ^{e–g} Dane dotyczą szkół: ^e – ponadpodstawowych, w roku szkolnym 2004/05 również ponadgimnazjalnych, od 2005/06 ponadgimnazjalnych, ^f – ponadpodstawowych do roku szkolnego 2004/05, od 2005/06 ponadgimnazjalnych, ^g – ponadpodstawowych średnich szkół zawodowych do roku szkolnego 2005/06 a od roku szkolnego 2006/07 również ponadgimnazjalnych. ^h Łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi, bez szkół resortu obrony narodowej oraz resortu spraw wewnętrznych i administracji; bez cudzoziemców. ⁱ Z roku kalendarzowego.

^a See general notes to the chapter “Education”, item 1 and 2 on page 169. ^b Excluding schools for adults, excluding post-secondary schools. ^c From the previous school year. ^d Data include graduates of 8th class and 6th class. ^{e–g} Data concern: ^e – upper secondary (post-primary) schools, in 2004/05 school year also upper secondary schools, since 2005/06 upper secondary schools, ^f – upper secondary (post-primary) schools, until 2004/05 school year, since 2005/06 upper secondary schools, ^g – upper secondary (post-primary) vocational schools until 2005/06 school year and in 2006/07 also upper secondary schools. ^h Including sections, excluding academies of the Ministry of National Defence and the Ministry of the Interior and Administration; excluding foreigners. ⁱ The calendar year.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE						
Pracownicy medyczni ^a (stan w dniu 31 XII): <i>Medical personnel^a (as of 31 XII):</i>						
lekarze <i>doctors</i>	1773	1938	1893	1633	1688	1763
lekarze dentyści <i>dentists</i>	157	251	322	298	319	335
pielęgniarki ^b <i>nurses^b</i>	4865	4643	4317	4241	4425	4491
Łóżka w szpitalach ogólnych (stan w dniu 31 XII) na 10 tys. ludności <i>Beds in general hospitals (as of 31 XII) per 10 thous. population</i>	46,7	44,5	41,0	39,8	40,0	40,7
Leczeni w szpitalach ogólnych na 10 tys. lud- ności <i>In-patients in general hospitals per 10 thous. population</i>	1441	1563	1490	1565	1579	1597
Zakłady ambulatoryjnej opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII) <i>Out-patient health care institutions (as of 31 XII)</i>	233	195	326	335	338	350
Apteki ogólnodostępne ^c (stan w dniu 31 XII) <i>Public pharmacies^c (as of 31 XII)</i>	192	215	255	263	272	276
Liczba ludności na 1 aptekę <i>Population per 1 pharmacy</i>	5576	4935	4124	3983	3831	3758
Porady udzielone w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej na 1 mieszkańca: <i>Consultations provided within the scope of out-patient health care per capita:</i>						
lekarskie <i>doctors</i>	4,8	5,1	5,5	5,7	5,7	6,0
stomatologiczne <i>dental</i>	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
Dzieci w żłobkach ^d (stan w dniu 31 XII) na 1000 dzieci w wieku do lat 3 <i>Children in nurseries^d (as of 31 XII) per 1000 children up to age 3</i>	33,6	31,9	32,9	35,2	37,5	36,5

a Od 2002 r. łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; według podstawowego miejsca pracy; od 2005 r. bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ; łącznie z lekarzami odbywającymi staż. b łącznie z magistrami pielęgniarstwa. c Bez aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej, np. w szpitalach, w sanatoriach. d łącznie z oddziałami żłobkowymi.

a Since 2002 including individual medical practices and nurses registered at Chamber of Physicians and Nurses providing publicly funded medical services; by basic workplace; since 2005 excluding persons from whom the primary work place is university, units of state of locale self-government administration and National Health Fund; doctors including interns. b Including master nurses. c Excluding pharmacies in in-patient health care facilities, e.g., in hospitals and sanatorias. d Including nursery wards.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
KULTURA. TURYSTYKA CULTURE. TOURISM						
Biblioteki publiczne (łącznie z filiami; stan w dniu 31 XII) <i>Public libraries (including branches; as of 31 XII)</i>	337	329	325	325	324	322
Księgozbiór bibliotek publicznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności w wol. <i>Public library collections (as of 31 XII) per 1000 population in vol.</i>	4025	3978	3978	4010	4021	4053
Czytelnicy bibliotek publicznych na 1000 ludności <i>Public library borrowers per 1000 population</i>	178	171	165	162	159	154
Wypożyczenia księgozbioru z bibliotek publicznych w wol.: <i>Public library loans in vol.:</i>						
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	3220	3180	3273	3193	3161	3082
na 1 czytelnika <i>per borrower</i>	18,1	18,7	19,8	19,7	19,9	20,0
Miejsca w teatrach i instytucjach muzycznych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności <i>Seats in theatres and music institutions (as of 31 XII) per 1000 population</i>	1,5	1,6	1,6	1,6	1,4	1,4
Widzowie i słuchacze w teatrach i instytucjach muzycznych na 1000 ludności <i>Audience in theatres and music institutions per 1000 population</i>	209	190	148	176	113	123
Muzea (stan w dniu 31 XII) <i>Museums (as of 31 XII)</i>	13	13	13	13	13	13
Zwiedzający muzea i wystawy na 1000 ludności <i>Museum and exhibition visitors per 1000 population</i>	191	174	191	185	176	149
Kina stałe (stan w dniu 31 XII) <i>Fixed cinemas (as of 31 XII)</i>	21	18	14	14	14	13
Miejsca na widowni w kinach stałych (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności <i>Seats in fixed cinemas (as of 31 XII) per 1000 population</i>	6,2	5,2	4,8	4,9	4,9	4,7
Widzowie w kinach stałych na 1000 ludności <i>Audience in fixed cinemas per 1000 population</i>	280	315	540	430	554	552
Abonenci (stan w dniu 31 XII) na 1000 ludności: <i>Subscribers (as of 31 XII) per 1000 population:</i>						
radiowi <i>radio</i>	227	231	234	230	214	210
telewizyjni <i>television</i>	223	227	228	225	209	205
Turystyczne obiekty zbiorowego zakwaterowania (stan w dniu 31 VII) <i>Collective tourist accommodation establishments (as of 31 VII)</i>	104	90	127	118	114	121
w tym hotele <i>of which hotels</i>	22	19	26	26	24	27
Miejsca noclegowe (stan w dniu 31 VII) na 10 tys. ludności <i>Number of beds (as of 31 VII) per 10 thous. population</i>	59,6	56,9	75,6	71,1	71,7	75,9
Korzystający z noclegów na 1000 ludności .. <i>Tourists accommodated per 1000 population</i>	133	136	181	180	188	210

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
ROLNICTWO I LEŚNICTWO AGRICULTURE AND FORESTRY						
Użytki rolne ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	574,7	564,0 ^b	543,7	540,1	552,8	546,8
<i>Agricultural land^a (as of June) in thous. ha</i>						
w tym grunty orne:						
<i>of which arable land:</i>						
w tysiącach hektarów	491,7	497,3 ^b	486,8	483,1	494,2	487,3
<i>in thousands hectares</i>						
w % powierzchni ogólnej	52,2	52,8	51,7	51,3	52,5	51,8
<i>in % of total area</i>						
Powierzchnia zasiewów (stan w czerwcu)						
w tys. ha	473,3	452,1 ^b	460,5	458,9	477,1	468,7
<i>Sown area (as of June) in thous. ha</i>						
w tym w %:						
<i>of which in %:</i>						
zboża podstawowe (łącznie z mieszan-						
kami zbożowymi)	66,1	66,8	63,6	66,6	64,2	64,0
<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>						
w tym: pszenica	34,9	35,0	33,1	33,2	30,8	30,4
<i>of which: wheat</i>						
żyto	5,5	4,0	4,3	3,3	3,0	3,3
<i>rye</i>						
ziemniaki	5,5	3,4	3,6	2,3	2,7	2,6
<i>potatoes</i>						
buraki cukrowe	5,0	5,1	4,7	4,2	4,1	3,8
<i>sugar beets</i>						
Zbiory w tys. t:						
<i>Crop production in thous. t:</i>						
zboża podstawowe (łącznie z mieszan-						
kami zbożowymi)	1197,9	1288,0	1426,0	1411,7	1108,9	1355,0
<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>						
w tym: pszenica	728,5	772,0	853,9	802,0	619,4	744,1
<i>of which: wheat</i>						
żyto	73,3	62,8	73,6	52,0	35,7	52,2
<i>rye</i>						
ziemniaki	572,0	350,2	352,7	227,9	216,1	273,3
<i>potatoes</i>						
buraki cukrowe	1128,2	1002,0	936,0	896,8	931,3	1027,4
<i>sugar beets</i>						
Plony z 1 ha w dt:						
<i>Yields per 1 ha in dt:</i>						
zboża podstawowe (łącznie z mieszan-						
kami zbożowymi)	38,3	42,6	48,7	46,2	36,2	45,2
<i>basic cereals (including cereal mixed)</i>						
w tym: pszenica	44,1	48,8	56,0	52,7	42,1	52,2
<i>of which: wheat</i>						
żyto	28,0	34,9	37,6	33,8	24,9	33,8
<i>rye</i>						
ziemniaki	219	225	212	213	169	227
<i>potatoes</i>						
buraki cukrowe	475	433	427	465	479	576
<i>sugar beets</i>						

^a Według granic administracyjnych; bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. ^b Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V.

a By administrative borders; excluding non-farm land. b Data of the Agricultural Census as of 20 V.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
ROLNICTWO I LEŚNICTWO (cd.) AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)						
Zwierzęta gospodarskie: Livestock:						
bydło (stan w czerwcu): cattle (as of June):						
w tysiącach sztuk in thousands heads	144,5	136,1 ^a	116,9	124,9	122,1	124,7
na 100 ha użytków rolnych ^b w szt per 100 ha of agricultural land ^b in heads	25,2	24,3 ^a	21,7	22,6	21,6	22,3
trzoda chlewna (stan w końcu lipca): pigs (end of July):						
w tysiącach sztuk in thousands heads	688,1	734,9 ^a	717,6	743,1	708,1	698,0
na 100 ha użytków rolnych ^b w szt per 100 ha of agricultural land ^b in heads	119,9	131,2 ^a	133,1	134,2	125,2	125,1
Produkcja na 1 ha użytków rolnych ^b : Production per 1 ha of agricultural land ^b :						
żywcza rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c w kg animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in kg	184,9	171,6	178,3	182,9	201,4	201,3
mleka krowiego w l cows' milk in l	475	571	526	539	479	472
Skup produktów rolnych na 1 ha użytków rolnych ^b : Procurement of agricultural products per 1 ha of agricultural land ^b :						
ziarno zbóż podstawowych (łącznie z mieszkankami zbożowymi) w kg basic cereal grains (including cereal mixed) in kg	830	917	835	865	736	844
ziemniaki w kg potatoes in kg	26	30	41	72	80	64
buraki cukrowe w kg sugar beets in kg	1966	1789	1711	1518	1745	1841
żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w kg animals for slaughter in terms of meat (including fats) ^c in kg	88	95	113	120	135	144
mleko krowie w l cows' milk in l	268	340	368	465	369	371

a Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. b Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

a Data of the Agricultural Census as of 20 V. b Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison; in post-slaughter warm weight.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------

ROLNICTWO I LEŚNICTWO (dok.)

AGRICULTURE AND FORESTRY (cont.)

Zużycie nawozów w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^{ab} w kg: <i>Consumption of fertilizers in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^{ab} in kg:</i>						
mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) <i>mineral or chemical (including mixed fertilizers)</i>	127,1	136,1	141,8	175,0	145,1	197,9
wapniowych <i>lime</i>	189,1	196,5	202,7	113,6	105,3	101,2
Ciągniki rolnicze (stan w dniu 31 XII) na 100 ha użytków rolnych ^a w szt <i>Agricultural tractors (as of 31 XII) per 100 ha of agricultural land^a in units</i>	7,7	7,4 ^c	7,6	7,6	x	7,8 ^d
Powierzchnia gruntów leśnych (stan w dniu 31 XII) w tys. ha <i>Forest land (as of 31 XII) in thous. ha</i>	252,9	253,4	254,1	254,9	255,5	255,8
Powierzchnia lasów (stan w dniu 31 XII): <i>Forest areas (as of 31 XII):</i>						
w tysiącach hektarów <i>in thousands hectare</i>	246,6	247,0	247,6	248,1	248,5	248,8
na 1 mieszkańca w ha <i>per capita in ha</i>	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2
Lesistość (stan w dniu 31 XII) w % <i>Forest cover (as of 31 XII) in %</i>	26,2	26,2	26,3	26,4	26,4	26,4
Pozyskanie drewna (grubizny) na 100 ha powierzchni lasów w m ³ <i>Removals (timber) per 100 ha of forest area in m³</i>	360,8	330,5	382,6	383,7	405,3	434,5

PRZEMYSŁ

INDUSTRY

Produkcja sprzedana przemysłu: <i>Sold production of industry:</i>						
w milionach złotych (ceny bieżące) <i>in million zlotys (current prices)</i>	12312,1	12409,8	18087,2	17146,8	18335,0	20274,8
1999 = 100 (ceny stałe) <i>1999 = 100 (constant prices)</i>	108,9	104,9	127,5	125,7	135,4	141,9
na 1 zatrudnionego w zł (ceny bieżące) .. <i>per employee in zł (current prices)</i>	163128	187740	280573	264640	279992	307417
na 1 mieszkańca w zł (ceny bieżące) <i>per capita in zł (current prices)</i>	11331	11659	17165	16337	17556	19506

a Do przeliczeń przyjęto użytki rolne według siedziby użytkownika gospodarstwa bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. b W roku gospodarczym. c Dane Powszechnego Spisu Rolnego według stanu w dniu 20 V. d Stan w czerwcu.

a Calculations are based on agricultural land by official residence of the land user excluding non-farm land. b In farming year. c Data of the Agricultural Census as of 20 V. c As of June.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
BUDOWNICTWO CONSTRUCTION						
Sprzedaż produkcji budowlano-montażowej ^a (ceny bieżące): <i>Sales of construction and assembly produc- tion^a (current prices):</i>						
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	1845,1	1984,9	1158,9	1744,3	1791,5	2571,4
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1723	1871	1100	1662	1715	2474
w tym sektor prywatny w % ogółem <i>of which private sector in % of total</i>	92,9	97,8	96,9	98,9	98,9	99,6
TRANSPORT. ŁĄCZNOŚĆ – stan w dniu 31 XII <i>TRANSPORT. COMMUNICATIONS – as of 31 XII</i>						
Linie kolejowe eksploatowane normalnotorowe: <i>Railway lines operated – standard gauge:</i>						
w kilometrach <i>in kilometres</i>	896	876	839	851	851	851
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km <i>per 100 km² of total area in km</i>	9,5	9,3	8,9	9,0	9,0	9,0
Drogi publiczne o twardej nawierzchni (miej- skie i zamieskie): <i>Hard surface public roads (urban and non- -urban):</i>						
w kilometrach <i>in kilometres</i>	8460	8257	8516	8363	8363	8396
na 100 km ² powierzchni ogólnej w km <i>per 100 km² of total area in km</i>	89,9	87,7	90,5	88,9	88,9	89,2
Samochody osobowe zarejestrowane: <i>Registered passenger cars:</i>						
w tysiącach sztuk <i>in thousand units</i>	287,1	317,3	354,4	374,1	401,0	429,6
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	268	299	337	357	385	414
Placówki pocztowe ^b : <i>Post offices^b:</i>						
w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>	298	272	271	264	264	266
na 10 tys. ludności <i>per 10 thous. population</i>	2,8	2,6	2,6	2,5	2,5	2,6
Telefoniczne łącza główne ^c : <i>Fixed main line^c:</i>						
w tysiącach <i>in thousands</i>	261,4	266,0	293,6	279,1	272,7	245,9
na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>	244,1	250,7	279,2	266,4	261,7	237,1

a Zrealizowanej przez podmioty budowlane – według miejsca wykonywania robót; dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b Do 2001 r. placówki pocztowe i placówki usług telekomunikacyjnych. c Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej.

a Realized by construction units – by place of performing works; data concern economic entities employing more than 9 persons. b Until 2001 post offices and telecommunication service offices. c Data concern operators of the public telecommunication network.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------

HANDEL TRADE

Sprzedaż detaliczna towarów (ceny bieżące): <i>Retail sales (current prices):</i>						
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	6618,4	7159,2	7837,8	7701,1	7435,7	8575,0
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	6091	6726	7438	7338	7120	8250
Sklepy ^a (stan w dniu 31 XII) w tys. <i>Shops^a (as of 31 XII) in thous.</i>	10,7	10,9	8,3	8,9	9,5	8,6
Liczba ludności (stan w dniu 31 XII) na 1 sklep <i>Population (as of 31 XII) per shop</i>	102	97	126	118	109	121

FINANSE PUBLICZNE PUBLIC FINANCE

Budżety gmin^b Budgets of gminas^b						
Dochody: <i>Revenue:</i>						
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	1091,8	1227,9	1386,9	1599,6	1727,8	1889,4
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1159	1314	1499	1737	1886	2071
Wydatki: <i>Expenditure:</i>						
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	1127,0	1218,6	1411,6	1567,9	1795,8	1872,6
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	1197	1304	1526	1703	1960	2053
Budżety miast na prawach powiatu Budgets of cities with powiat status						
Dochody: <i>Revenue:</i>						
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	301,6	311,2	333,9	375,7	472,0	561,8
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	2305	2397	2595	2921	3687	4415
Wydatki: <i>Expenditure:</i>						
w milionach złotych <i>in million zlotys</i>	309,5	308,4	323,4	377,5	522,5	584,3
na 1 mieszkańca w zł <i>per capita in zł</i>	2365	2376	2513	2934	4081	4592

a Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane za lata 2003–2005 nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Handel i gastronomia”, ust 9 na str. 276. b Bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Due to change in the survey of shops and petrol stations methods data for 2003–2005 are not strictly comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Trade and catering”, item 9 on page 276. b Excluding revenue and expenditure of gminas which are also cities with powiat status.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------

FINANSE PUBLICZNE (dok.) PUBLIC FINANCE (cont.)

Budżety powiatów Budgets of powiats						
Dochody: Revenue:						
w milionach złotych in million zlotys	443,7	445,4	440,1	480,3	500,1	556,7
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	471	477	476	522	546	610
Wydatki: Expenditure:						
w milionach złotych in million zlotys	441,0	450,9	441,0	487,9	527,8	547,4
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	468	483	477	530	576	600
Budżet województwa Budget of voivodship						
Dochody: Revenue:						
w milionach złotych in million zlotys	93,7	110,2	163,1	219,3	275,4	295,0
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	87	104	155	209	264	284
Wydatki: Expenditure:						
w milionach złotych in million zlotys	93,8	112,7	157,8	243,4	311,5	346,0
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	87	106	150	232	298	333

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a

Nakłady inwestycyjne (ceny bieżące): Investment outlays (current prices):						
w milionach złotych in million zlotys	2624,9	1992,8	2330,4	2679,0	2895,5	3722,7
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	2447	1872	2212	2553	2773	3581
Udział w nakładach inwestycyjnych (ceny bieżące) w %: Share in investment outlays (current prices) in %:						
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa agriculture, hunting and forestry	4,6	3,9	4,1	4,2	5,3	4,2
przemysłu industry	27,4	37,6	40,8	44,7	38,6	44,0
budownictwa construction	19,7	4,7	4,9	6,5	8,2	7,6
handlu i napraw ^Δ trade and repair ^Δ	10,8	11,9	8,9	7,9	5,9	7,9
transportu, gospodarki magazynowej i łączności transport, storage and communication	7,2	7,8	10,0	6,0	5,9	4,9
obsługi nieruchomości i firm ^Δ real estate, renting and business activities	9,0	13,8	11,3	9,8	11,1	11,0

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 302 i ust. 5 na str. 304.

^a Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter "Investments. Fixed assets", item 3 on page 302 and item 5 on page 304.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (cd.)

MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------

INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE^a (dok.)

INVESTMENTS. FIXED ASSETS^a (cont.)

Wartość brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne): Gross value of fixed assets (as of 31 XII; current book-keeping prices):						
w milionach złotych in million zlotys	43155,2	48294,7	49479,9	51645,3	53143,4	58052,4
na 1 mieszkańca w zł per capita in zł	40309	45518	47055	49308	51004	55976
Udział w wartości brutto środków trwałych (stan w dniu 31 XII; bieżące ceny ewidencyjne) w %: Share in gross value of fixed assets (as of 31 XII, current book-keeping prices) in %:						
rolnictwa, łowiectwa i leśnictwa agriculture, hunting and forestry	8,9	8,2	7,9	7,6	7,7	7,3
przemysłu industry	45,1	41,2	40,7	40,3	40,4	38,9
budownictwa construction	0,9	0,9	0,8	0,8	0,9	1,0
handlu i napraw ^Δ trade and repair ^Δ	3,0	3,2	3,6	3,7	3,9	4,0
pośrednictwa finansowego financial intermediation	0,5	0,5	0,6	0,6	0,6	0,6
obsługi nieruchomości i firm ^Δ real estate, renting and business activities	19,7	18,3	18,4	18,1	17,7	16,6

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^b W REJESTRZE REGON – stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^b IN THE REGON REGISTER – as of 31 XII

Ogółem: w tysiącach Total: in thousands	76,9	85,0	88,4	90,6	92,8	94,9
na 1000 ludności per 1000 population	71,8	80,1	84,1	86,5	89,1	91,5
Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej: Legal persons and organizational entities without legal personality:						
w tysiącach in thousands	18,3	20,6	22,1	22,7	23,4	23,9
1999 = 100	113,3	127,3	136,9	140,4	144,7	148,1

^a W związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości od 2002 r. dane nieporównywalne z danymi za lata poprzednie; patrz uwagi ogólne działu „Inwestycje. Środki trwałe”, ust. 3 na str. 302 i ust. 5 na str. 304. ^b Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a Due to amendments of the Act of Accounting since 2002 data are not comparable with data for previous years; see general notes to the chapter “Investments. Fixed assets”, item 3 on page 302 and item 5 on page 304. ^b Excluding persons tending private farms in agriculture.

II. WAŻNIEJSZE DANE O WOJEWÓDZTWIE (dok.) MAJOR DATA ON THE VOIVODSHIP (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2002	2004	2005	2006	2007
-----------------------------------	------	------	------	------	------	------

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a W REJESTRZE REGON – stan w dniu 31 XII (dok.) ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a IN THE REGON REGISTER – as of 31 XII (cont.)

Osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej (dok.): <i>Legal persons and organizational entities without legal personality (cont.):</i>						
w tym: <i>of which:</i>						
przedsiębiorstwa państwowe	0,04	0,03	0,02	0,01	0,01	0,01
<i>state owned enterprises</i>						
spółdzielnie	0,6	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
<i>co-operatives</i>						
spółki handlowe	3,1	3,9	4,3	4,5	4,6	4,8
<i>commercial companies</i>						
w tym z udziałem kapitału zagranicznego <i>of which with foreign capital participation</i>	1,0	1,1	1,1	1,2	1,3	1,3
spółki cywilne	6,9	6,3	6,2	6,3	6,4	6,4
<i>civil law partnerships</i>						
Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą: <i>Natural persons conducting economic activity:</i>						
w tysiącach	58,6	64,4	66,3	67,9	69,5	71,0
<i>in thousands</i>						
1999 = 100	104,0	114,3	117,7	120,6	123,3	126,1
na 1000 ludności	54,7	60,7	63,1	64,8	66,7	68,5
<i>per 1000 population</i>						

RACHUNKI REGIONALNE REGIONAL ACCOUNTS

Produkt krajowy brutto (ceny bieżące): <i>Gross domestic product (current prices):</i>						
w milionach złotych	17622	18174	21895	22405	23338	x
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł	16430	17075	20778	21347	22347	x
<i>per capita in zł</i>						
Wartość dodana brutto (ceny bieżące): <i>Gross value added (current prices):</i>						
w milionach złotych	15677	16073	19458	19740	20501	x
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł	14617	15100	18466	18808	19631	x
<i>per capita in zł</i>						
Nominalne dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych ^b : <i>Gross nominal disposable income in the households sector^b:</i>						
w milionach złotych	12122*	13244*	14596*	15217*	15904	x
<i>in million zlotys</i>						
na 1 mieszkańca w zł	11302*	12443*	13851*	14499*	15229	x
<i>per capita in zł</i>						

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne. ^b Dane za lata 2000–2005 skorygowano; patrz uwagi ogólne do rozdziału „Rachunki regionalne”, ust. 12 na str. 316.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture. ^b Data for 2000–2005 have been adjusted; see general notes to the chapter “Regional accounts”, item 12 on page 316.

DZIAŁ I GEOGRAFIA

CHAPTER I GEOGRAPHY

TABL. 1. POŁOŻENIE GEOGRAFICZNE WOJEWÓDZTWA W 2007 R.
GEOGRAPHIC LOCATION OF THE VOIVODSHIP IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	W stopniach i minutach <i>In degrees and minutes</i>	W km <i>In km</i>	SPECIFICATION
Najdalej wysunięte punkty granicy województwa:				<i>Furthest extended points of the voivodship border:</i>
na północ (szerokość geograficzna północna)	Namysłów	51°12'	x	<i>in the north (northern geographic latitude)</i>
na południe (szerokość geograficzna połnocna)	Branice	49°58'	x	<i>in the south (northern geographic latitude)</i>
na zachód (długość geograficzna wschodnia)	Paczków	16°55'	x	<i>in the west (eastern geographic longitude)</i>
na wschód (długość geograficzna wschodnia)	Prudnik	18°42'	x	<i>in the east (eastern geographic longitude)</i>
Rozciągłość:				<i>Extent:</i>
z południa na północ	x	1°14'	135	<i>from south to north</i>
z zachodu na wschód	x	1°47'	116	<i>from west to east</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Opolu.

Source: data of Voivodship Centre of Geodesy and Cartography Documentation in Opole.

TABL. 2. POWIERZCHNIA I GRANICE W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

AREA AND BORDERS IN 2007

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych <i>In absolute numbers</i>	W odsetkach <i>In percent</i>	SPECIFICATION
Powierzchnia w km ²	9412	x	<i>Area in km²</i>
Długość granic w km	713	100,0	<i>Length of borders in km</i>
z Czechami	185	26,0	<i>with Czech Republic</i>
z województwami:			<i>with voivodships:</i>
dolnośląskim	197	27,6	<i>dolnośląskie</i>
wielkopolskim	48	6,7	<i>wielkopolskie</i>
łódzkim	57	8,0	<i>łódzkie</i>
śląskim	226	31,7	<i>śląskie</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w Opolu.

Source: data of Voivodship Centre of Geodesy and Cartography Documentation in Opole.

TABL. 3. UKŁAD PIONOWY POWIERZCHNI

ELEVATIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Gmina <i>Gmina</i>	Wzniesienie nad poziom morza w m <i>Elevation above sea level in m</i>	SPECIFICATION
Najwyższy położony punkt – – Biskupia Kopa	Glucholazy	890	<i>Highest point – Biskupia Kopa</i>
Najwyższej położona miejscowość – – Podlesie	Glucholazy	450	<i>Highest put locality – Podlesie</i>
Najniższej położona miejscowość – – Błota	Lubsza	130	<i>Lowest put locality – Błota</i>

Źródło: dane Urzędu Marszałkowskiego w Opolu.

Source: data of the Marshal Office in Opole.

TABL. 4. DANE METEOROLOGICZNE
METEOROLOGICAL DATA

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Temperatury powietrza w °C Air temperatures in °C			Roczne sumy opadów w mm Total annual precipitation in mm	Średnia prędkość wiatru w m/s Average wind velocity in m/s	Uśłonecz- nienie ^a w h Insolation ^a in h	Średnie zachmu- rzenie w oktantach ^b Average cloudiness in octants ^b
		średnie average	skrajne extreme					
			maksimum maximum	minimum minimum				
Stacja Hydrologiczno – – Meteorologiczna w Opolu	2000 2006 2007	10,5 9,4 10,1	35,5 35,1 36,3	–9,2 –24,9 –11,7	674,2 484,8 605,0	2,5 2,6 2,7	4,8 5,4 5,1	5,3 5,1 5,1
Hydrological and Meteorological in Opole								

^a Wartości średnie. ^b Stopień zachmurzenia nieba od 0 (niebo bez chmur) do 8 (niebo całkowicie pokryte chmurami).

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, oddział we Wrocławiu.

^a Averages. ^b Degree of cloudiness from 0 (no clouds) to 8 (total cloud cover).

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management, branch in Wrocław.

TABL. 5. DANE METEOROLOGICZNE WEDŁUG MIESIĘCY
METEOROLOGICAL DATA BY MONTHS

OKRESY PERIODS	Temperatury powietrza ^a w °C Air temperature ^a in °C			Opady atmosferyczne w mm Atmospheric precipitation in mm			Uśłonecznienie ^b w h Insolation ^b in h		
	2000	2006	2007	2000	2006	2007	2000	2006	2007
I–XII	10,5	9,4	10,1	674,2	484,8	605,0	4,8	5,4	5,1
I	–1,0	–6,3	4,1	31,1	27,7	49,0	1,5	2,6	1,7
II	3,5	–2,4	2,7	31,7	31,0	37,2	2,3	2,0	1,8
III	4,7	0,2	6,2	78,7	30,4	53,1	2,9	2,8	4,4
IV	12,3	9,5	10,5	21,0	57,7	2,8	6,9	6,3	9,2
V	15,6	13,9	15,6	47,1	40,6	56,4	9,4	7,8	8,4
VI	18,3	18,0	19,0	14,3	69,1	112,6	9,3	8,2	8,9
VII	16,8	23,0	19,5	239,3	0,5	81,1	3,8	12,4	8,0
VIII	19,2	17,4	19,1	36,5	96,7	62,5	8,7	5,5	8,0
IX	13,2	16,4	13,0	56,1	20,7	59,0	5,0	7,8	4,8
X	13,1	11,7	8,3	24,2	31,5	18,5	3,8	4,9	3,2
XI	8,0	6,9	2,6	59,1	58,3	58,2	2,5	2,4	1,7
XII	2,6	4,0	0,3	35,1	20,6	14,6	1,9	2,3	1,4

^a Wartości średnie. ^b Średnie dzienne.

Źródło: dane Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej, oddział we Wrocławiu.

^a Averages. ^b Average of a day.

Source: data of the Institute of Meteorology and Water Management, branch in Wrocław.

DZIAŁ II STAN I OCHRONA ŚRODOWISKA

Uwagi ogólne

Dział prezentuje statystyczną charakterystykę problemów zagrożenia i ochrony środowiska oraz gospodarki wodnej.

1. Informacje o **stanie i kierunkach wykorzystania powierzchni województwa** ujmowane są według form władania i grup rejestrowych w oparciu o nową ewidencję gruntów wprowadzoną rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Ewidencja ta wprowadziła od 2002 r. zmiany polegające głównie na włączeniu do użytków rolnych: gruntów rolnych zabudowanych (poprzednio ujmowanych w pozycji grunty zabudowane i zurbanizowane), gruntów pod stawami (ujmowanych w pozycji wody śródlądowe stojące) oraz rowów (które stanowiły odrębną pozycję).

Dane o **gruntach rolnych i leśnych wyłączonych na cele nierolnicze i nieleśne** dotyczą gruntów, za które pobrano należności i opłaty w trybie ustawy z dnia 3 II 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (tekst jednolity, Dz. U. 2004 Nr 121, poz. 1266), która chroni wszystkie grunty rolne zaliczone do klas bonitacyjnych I–III oraz grunty rolne klas bonitacyjnych IV–VI wytworzone z gleb organicznych, nie uwzględnia natomiast gruntów klas V–VI wytworzonych z gleb pochodzenia mineralnego.

2. Dane o **gruntach zdewastowanych i zdegradowanych wymagających rekultywacji i zagospodarowania** dotyczą gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmalała w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane).

Rekultywacja gruntów polega na nadaniu lub przywróceniu gruntom zdegradowanym lub zdewastowanym wartości użytkowych lub przyrodniczych przez właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych, odtworzenie gleb, umocnienie skarp oraz odbudowanie lub zbudowanie niezbędnych dróg.

Zagospodarowanie gruntów zrehabilitowanych polega na wykonaniu odpowiednich zabiegów umożliwiających wykorzystanie tych gruntów dla celów rolniczych, leśnych, komunalnych i innych.

CHAPTER II ENVIRONMENTAL PROTECTION

General notes

Chapter presents statistical characteristics of threats to environment, environment protection and water management.

1. Information regarding the **status and directions in voivodship land use** is classified according to ownership ship and register groups, of land included in the land register as a result of the decree of the Minister of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws, No. 38, item 454).

A land register introduced since 2002 changes, primarily consisting in the inclusion of built-up agricultural land (which previous was included in the item "built-up and urbanised land"), land under ponds (included in the item "standing inland water") as well as ditches (which accounted for a separate item), in agricultural land.

Data regarding **agricultural and forest land designated for non-agricultural and non-forest purposes** concern land, for which payments and fees collected, based on to the Law on Agricultural and Forest Land Protection, dated 3 II 1995 (uniform text Journal of Laws 2004 No. 121, item 1266), which protects all agricultural land included in quality classes I–III, as well as agricultural land included in quality classes IV–VI, comprised of organic soils. It does not, however, include land of V–VI quality classes, originating from mineral-derived soils.

2. Data regarding **devastated and degraded land requiring reclamation and management** concern land which has completely lost its utility value (devastated land) and land, the utility value of which has declined, due to a worsening in natural conditions or environmental changes and industrial activity as well as to inappropriate agricultural practices (degraded land).

Reclamation of land consists in the restoration or assigning a utility or natural value to devastated or degraded land through appropriate landscaping, improving physical and chemical properties, regulating waterways, regenerating soils, strengthening scarps as well as constructing or reconstructing necessary roads.

Development of reclaimed land is based on undertaking appropriate measures, which enable to use that land for agricultural, forest, municipal and other purposes.

3. Informacje o poborze wody dotyczą:

- 1) w pozycji „na cele produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem)” – jednostek organizacyjnych wnoszących opłaty za pobór z ujęć własnych rocznie 5 dam³ i więcej wody podziemnej albo 20 dam³ i więcej wody powierzchniowej lub odprowadzających rocznie 20 dam³ i więcej ścieków. Dane o poborze wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności nie obejmują wód pochodzących z odwadniania zakładów górniczych odprowadzonych do odbiornika bez wykorzystania;
- 2) w pozycji „nawodnienia w rolnictwie i leśnictwie oraz napełnianie i uzupełnianie stawów rybnych” – jednostek organizacyjnych rolnictwa, leśnictwa i rybactwa zużywających wodę na potrzeby nawadniania gruntów rolnych i leśnych o powierzchni od 20 ha oraz na potrzeby eksploatacji stawów rybnych o powierzchni od 10 ha;
- 3) w pozycji „eksploatacja sieci wodociągowej” – wszystkich jednostek nadzorujących pracę sieci wodociągowej (w tym również spółdzielni mieszkaniowych, spółek wodnych, zakładów usług wodnych, zakładów pracy itd.).

4. Informacje o ocenie sanitarnej wodociągów i studni oraz jakości wody pobieranej z tych urządzeń opracowane są zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 19 XI 2002 r. w sprawie wymagań dotyczących jakości wody przeznaczonej do spożycia dla ludzi (Dz. U. Nr 203, poz. 1718); dane opracowano na podstawie wyników badań terenowo-laboratoryjnych wykonanych przez stacje sanitarno-epidemiologiczne.

Na podstawie wyników analiz fizyczno-chemicznych i badań bakteriologicznych wyróżnia się dwie kategorie urządzeń: dostarczających wodę dobrą (tj. odpowiadającą wymaganiom sanitarnym) i dostarczającą wodę złą (tj. niespełniającą wymagań sanitarnych).

5. Dane o ściekach dotyczą ścieków odprowadzonych do wód (do 2002 r. – do wód powierzchniowych) lub do ziemi przez jednostki określone w ust. 3, pkt 1) i 3). Do tych samych jednostek odnoszą się dane o wyposażeniu w oczyszczalnie ścieków.

Jako ścieki wymagające oczyszczania przyjęto wody odprowadzane siecią kanałów lub rowów otwartych bezpośrednio do wód lub do ziemi, lub do sieci kanalizacyjnej z jednostek produkcyjnych (łącznie z zanieczyszczonymi wodami chłodniczymi; jak również łącznie z zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych i chłodniczymi), z innych jednostek oraz z gospodarstw domowych.

Wody chłodnicze są to ścieki o podwyższonej temperaturze powstałe w wyniku użycia wód do celów chłodniczych w procesach technologicznych.

3. Information regarding water withdrawal concern:

- 1) in the item “for production purposes (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing)” – organizational entities making payments for the annual withdrawal of 5 dam³ or more of underground water, or 20 dam³ or more of surface water from their own sources, or discharging 20 dam³ or more of waste water annually. Data regarding water withdrawal for needs of the national economy and population do not include water coming from irrigation of mines, which is discharged to reservoir without further use;
- 2) in the item “irrigation in agriculture, forestry and fishing as well as filling and completing fishponds” – agricultural, forest and fishing organizational entities, consuming water for irrigating agricultural or forest land of 20 ha or more in area, and for the purpose of exploiting fishponds of 10 ha or more in area;
- 3) in the item “exploitation water-line system” – all entities responsible for the management of the water-line system (including housing co-operatives, water companies, waterworks and workplaces, etc).

4. Information concerning the sanitary evaluation of waterworks and wells as well as the quality of the water drawn from these facilities data are compiled in accordance with the decree of the Minister of Health dated 19 XI 2002 regarding the requirements quality of water supplied to the population for consumption (Journal of Laws No. 203, item 1718); data are compiled on the basis of the results of field and laboratory tests conducted by sanitary-epidemiological stations.

On the basis of results of physical-chemical analyses and bacteriological tests, two categories of facilities – supplying good water (i.e., meeting sanitary requirements) and supplying bad water (i.e. not meeting sanitary requirement) are distinguished.

5. Data regarding waste water concern waste water discharged into waters (until 2002 – surface water) or into the ground by entities described in item 3, points 1) and 3). Data regarding equipment with waste water treatment plants concerns the same entities.

Waste water requiring treatment is understood as waste water discharged by means of open channel or ditch systems directly into waters or into the ground, or sewerage systems of entities engaged in production (including contaminated drainage water from mines and cooling water), other entities as well as households.

Cooling water comprises waste water with an increased temperature created in the process of using water for cooling purposes during technological processes.

Za wody chłodnicze niewymagające oczyszczania uznaje się wody, które spełniają następujące warunki:

- są odprowadzane do wód powierzchniowych oddzielnym systemem kanalizacji,
- ilości zanieczyszczeń w wodach chłodniczych po procesie produkcyjnym nie są większe od ilości zanieczyszczeń w wodach pobranych do celów chłodzenia,
- temperatura wód chłodniczych odprowadzonych do jezior oraz ich dopływów nie przekracza 26°C, a do pozostałych wód, z wyjątkiem morza terytorialnego, nie przekracza 35°C.

Dane o ściekach oczyszczanych dotyczą ścieków oczyszczanych mechanicznie, chemicznie, biologicznie oraz z podwyższonym usuwaniem biogenów i odprowadzonych do wód lub do ziemi.

Przez ścieki oczyszczane mechanicznie rozumie się ścieki poddane procesowi usuwania jedynie zanieczyszczeń nierozpuszczalnych, tj. ciał stałych i tłuszczy ulegających osadzeniu lub flotacji, przy użyciu krat, sit, piaskowników, odtłuszczaczy współpracujących z osadnikami Imhoffa.

Chemiczne oczyszczanie ścieków polega na wytrącaniu niektórych związków rozpuszczalnych względnie ich neutralizacji metodami chemicznymi, takimi jak koagulacja, sorpcja na węglu aktywnym itp.

Biologiczne oczyszczanie ścieków następuje w procesie mineralizacji przez drobnoustroje w środowisku wodnym w sposób naturalny (np. poprzez rolnicze wykorzystanie ścieków, zraszanie pól, stawy rybne) lub w urządzeniach sztucznych (złoża biologiczne, osad czynny) i polega na usuwaniu ze ścieków zanieczyszczeń organicznych oraz związków biogenych i refrakcyjnych.

Podwyższone usuwanie biogenów w ściekach następuje w oczyszczalniach ścieków o wysokoefektywnych technologiach oczyszczania (głównie biologicznych, a także chemicznych) umożliwiających zwiększoną redukcję azotu i fosforu.

Kilkustopniowe oczyszczanie mechaniczne i biologiczne lub mechaniczno-chemiczno-biologiczne odprowadzanych ścieków zakwalifikowano do wyższego stopnia oczyszczania (biologicznego lub chemicznego).

Dane o komunalnych oczyszczalniach ścieków dotyczą oczyszczalni, które oczyszczają ścieki odprowadzone do oczyszczalni siecią kanalizacyjną, niezależnie od formy własności zarówno oczyszczalni jak i sieci kanalizacyjnej, na której oczyszczalnia pracuje. Dane nie dotyczą oczyszczalni przydomowych lub oczyszczających ścieki wyłącznie dowożone (czyli oczyszczalni nie pracujących na sieci kanalizacyjnej).

Dane o ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków podano na podstawie badań Głównego Urzędu Statystycznego w oparciu o szacunek liczby ludności korzystającej z oczyszczalni oczyszczających ścieki z miast i wsi.

Cooling water not requiring treatment is water which meets the following conditions:

- is discharged in waters by a separate sewerage system,
- the quantity of pollutants in cooling water after the production process is not greater than the amount of pollutants in water withdrawn for cooling purposes,
- the temperature of cooling water discharged into lakes and their inflows does not exceed 26°C as well as other waters, except territorial sea, does not exceed 35°C.

Data regarding treated waste water concern waste water treated mechanically, chemically, biologically, and with increased biogen removal, discharged into waters or into the ground.

Mechanical treatment of waste water is understood as the process of removing only non-soluble pollutants, i.e., solid bodies and fats subject to settlement or floatation, through the use of grates, filters, grit chambers, grease traps in conjunction with Imhoff tanks.

Chemical treatment of waste water consists in precipitating certain soluble compounds, or their neutralization through chemical methods, such as coagulation, sorption on active carbon, etc.

Biological treatment of waste water occurs through mineralization processes caused by microorganisms in the natural water environment (e.g. through agricultural use of waste water, field irrigation, fish ponds) or in artificial facilities (biofilters, activated sludge) and consists in the removal of organic pollutants or biogenous and refractive compounds from waste water.

Increased biogen removal from sewage occurs in treatment plants with highly efficient treatment technologies (mostly biological, and also chemical) allowing for an increased reduction in nitrogen and phosphorus content.

A few steps treatment, mechanical and biological or mechanical, chemical and biological of discharging waste water was classified as a higher degree of the treatment process (biological or chemical).

Data on municipal waste water treatment plants concern those of them, which are used to treat waste water drained off to treatment plants by sewage systems, regardless of the form of ownership of the plants or sewage systems. Data do not include household sewage plants or treatment plants processing only transported waste water (i.e., waste water treatment plants not working within sewage network).

Data concerning the population using waste treatment plants is given on the basis of surveys of the Central Statistical Office based on estimates of the number of population using waste water treatment plants treating urban and rural waste.

6. Informacje o źródłach i wielkości emisji przemysłowych zanieczyszczeń powietrza oraz o stanie wyposażenia i efektach eksploatacji urządzeń do redukcji tych zanieczyszczeń dotyczą jednostek organizacyjnych ustalonych przez Ministra Ochrony Środowiska i Zasobów Naturalnych na podstawie określonej wysokości opłat wniesionych w 1986 r. za roczną emisję substancji zanieczyszczających powietrze według stawek określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 13 I 1986 r. w sprawie opłat za gospodarstwo korzystanie ze środowiska i wprowadzanie w nim zmian (Dz. U. Nr 7, poz. 40 z późniejszymi zmianami).

Ustalona zbiorowość badanych jednostek utrzymywana corocznie, co w zasadzie zapewnia porównywalność, może być powiększana jedynie w szczególnych przypadkach, np. o jednostki nowo uruchomione lub rozbudowane o wysokiej skali progowej emisji zanieczyszczeń.

Dane o **emisji pyłów** dotyczą: pyłów ze spalania paliw, pyłów cementowo-wapienniczych i materiałów ogniotrwałych, pyłów krzemowych, nawozów sztucznych, węglowo-grafitowych, sadzy oraz innych rodzajów zanieczyszczeń pyłowych.

Dane o **emisji gazów** dotyczą: dwutlenku siarki, tlenku węgla, tlenków azotu, węglowodorów oraz innych rodzajów zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla).

Dane o **emisji pyłów i gazów** obejmują emisję zorganizowaną oraz niezorganizowaną.

Wielkość emisji z poszczególnych źródeł i poszczególnych rodzajów zanieczyszczeń ustalona została albo na drodze pomiarów albo na podstawie obliczeń z bilansu surowcowo-paliwowego w oparciu o wskaźniki emisji zanieczyszczeń dla charakterystycznych procesów technologicznych.

7. Odpady oznaczają każdą substancję lub przedmiot należący do jednej z kategorii określonych w załączniku nr 1 do ustawy z dnia 27 IV 2001 r. o odpadach (tekst jednolity Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251), których posiadacz pozbywa się, zamierza pozbyć się lub do ich pozbycia się jest obowiązany.

Informacje o odpadach za lata 2000 i 2001 opracowane zostały na podstawie klasyfikacji odpadów zgodnej z Europejskim Katalogiem Odpadów, a od 2002 r. zgodnie z katalogiem odpadów (wprowadzonym w życie 1 I 2002 r.) opartym o Listę Odpadów wprowadzoną do prawodawstwa Unii Europejskiej z dniem 1 I 2002 r.

Informacje o **ilości i rodzajach odpadów** dotyczą zakładów, które wytworzyły w ciągu roku powyżej 1 tys. ton odpadów lub posiadają 1 mln t i więcej odpadów nagromadzonych (z wyłączeniem odpadów komunalnych).

Przez odzysk odpadów rozumie się wszelkie działania, niestwarzające zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska, polegające na

6. Information regarding the sources and amounts of industrial atmospheric pollutant emission as well as the equipment reducing such pollutants and the effects of its utilization concerns organizational entities established by the Minister of the Ministry of Environmental Protection and Natural Resources on the basis of the defined amount of fees borne in 1986 for the annual emission of substances polluting the air, according to rates defined in the decree of the Council of Ministers, dated 13 I 1986, regarding payments for economic use of the environment and modifications to it (Journal of Laws No. 7, item 40) with later amendments.

The established group of surveyed entities maintained annually which, in principle, assures comparability may only be increased in specific cases, e.g. by newly established or expanded entities with a high step scale of pollutant emission.

Data regarding **particulate emissions** concern: particulates from the combustion of fuels, particulates from cement and lime, fire-resistant materials, silicates, artificial fertilizers, carbon and graphite, soot, as well as other types of particulates.

Data regarding **gas emissions** concern: sulphur dioxide, carbon oxide, nitrogen oxides, hydrocarbons, as well as other types of gaseous pollutants (excluding carbon dioxide).

Data regarding **particulate and gas emissions** include organized and disorganized emissions.

The emission volumes of different pollutant types from various sources were estimated through measurements or on the basis of calculations of the raw material and fuel balance, based on pollutant emission indicators for the characteristic technological processes.

7. Waste shall mean any substance or object in one of the categories listed in Annex I to the Act of 27 IV 2001 on Waste (uniform text in Journal of Laws 2007 No. 39, item 251), which the holder thereof discards or intends or is required to discard.

Information regarding waste for the years 2000 and 2001 was compiled on the basis of a classification of waste in accordance with the European Waste Catalogue, since 2002 on the basis of a catalogue of waste (introduced 1 I 2002), based on List of Waste introduced into legislation of the European Union 1 I 2002.

Information regarding the **quantity and types of waste** concerns plants which generated over 1 thous. t of waste in the course of the year or accumulated 1 mln t of waste and more (excluding municipal waste).

Recovery of waste shall mean any operations which do not endanger human life and health or the environment, consisting in the use

wykorzystaniu odpadów w całości lub w części, lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji, materiałowej lub energii i ich wykorzystania.

Przez **unieszkodliwianie odpadów** rozumie się poddanie odpadów procesom przekształceń biologicznych, fizycznych lub chemicznych w celu doprowadzenia ich do stanu, który nie stwarza zagrożenia dla życia, zdrowia ludzi lub dla środowiska.

Magazynowanie odpadów to czasowe przechowywanie lub gromadzenie odpadów przed ich transportem, odzyskiem lub unieszkodliwianiem.

Przez **odpady składowane** należy rozumieć odpady usunięte na składowiska (wysypiska, hałdy, stawy osadowe) własne zakładów lub obce.

Dane o **odpadach dotychczas składowanych (nagromadzonych)** dotyczą ilości odpadów zdeponowanych na terenach własnych zakładów w wyniku składowania w roku sprawozdawczym i w latach poprzednich.

Przez **zrekultywowane tereny składowania odpadów** należy rozumieć tereny, których eksploatacja została zakończona i na których zostały przeprowadzone prace polegające na nadaniu lub przywróceniu im wartości użytkowej poprzez między innymi właściwe ukształtowanie rzeźby terenu, poprawienie właściwości fizycznych i chemicznych, uregulowanie stosunków wodnych.

8. Ochrona przyrody i krajobrazu polega na tworzeniu parków narodowych i rezerwatów przyrody, uznaniu za pomniki przyrody poszczególnych tworów przyrody i ich skupień, wprowadzeniu ochrony gatunkowej roślin i zwierząt zagrożonych w swym bycie lub rzadko występujących, tworzeniu parków krajobrazowych, obszarów chronionego krajobrazu i innych form ochrony, jak: stanowiska dokumentacyjne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, użytki ekologiczne.

Rezerваты przyrody obejmują obszary zachowane w stanie naturalnym lub mało zmienionym, ekosystemy, ostoje i siedliska przyrodnicze, a także siedliska roślin, siedliska zwierząt i siedliska grzybów oraz twory i składniki przyrody nieożywionej, wyróżniające się szczególnymi wartościami przyrodniczymi, naukowymi, kulturowymi lub walorami krajobrazowymi.

Parki krajobrazowe obejmują obszary chronione ze względu na wartości przyrodnicze, historyczne i kulturowe oraz walory krajobrazowe w celu zachowania, popularyzacji tych wartości w warunkach zrównoważonego rozwoju.

Obszary chronionego krajobrazu obejmują tereny chronione ze względu na wyróżniający się krajobraz o zróżnicowanych ekosystemach, wartościowe ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z turystyką i wypoczynkiem lub pełnią funkcję korytarzy ekologicznych.

Stanowiska dokumentacyjne są to niewyodrębniające się na powierzchni lub możliwe do udostępnienia, ważne pod względem naukowym i dydaktycznym miejsca występowania formacji

of waste in whole or in part, or leading to extraction and use of substances, materials or energy.

Treatment of waste shall mean the sub-*mission of waste to the processes of biological, physical or chemical treatment as a result of which the nature of waste does not pose risks to human life and health or the environment.*

Waste storage shall mean temporary waste storage or collection prior to its transport, recovery to treatment.

Landfilled waste is understood as waste transferred to landfill areas (landfills, waste dumps, sludge tanks) of the plant generating it or to other areas.

Data regarding **landfilled up to now (accumulated) waste** concern the quantity of waste deposited on the grounds of the plants generating it as a result depositing it during the reporting and previous years.

Reclaimed waste disposal sites are territories where exploitation had been finished and where works connected with restoration or assigning utility value such as appropriate landscaping, improving physical and chemical characteristics or regulating waterways were carried out.

8. Nature and landscape protection consists in creating national parks and nature reserves, acknowledging individual natural objects or their clusters as natural monuments, introducing protection for endangered or rare species of flora and fauna, creating scenic parks, protected landscape areas and other forms of protection such as: documentation sites, natural and scenic complexes and ecological areas.

Nature reserves include areas in natural or slightly changed state, ecosystems, refuges and natural habitats. They also protect habitats of plants, animals, fungi and formations and elements of inanimate nature, having essential value for the environmental, scientific, cultural or landscape reasons.

Landscape parks are areas protected for natural, historical and cultural values, as well as for landscape features. The aim of landscape park's creation is preservation, popularisation and dissemination of these values in conditions of sustainable development.

Protected landscape areas include areas protected for the sake of distinguishing landscape characterised by various ecosystem types. These areas are to be valuable because of their functions satisfying the needs of tourism and recreation and functions of ecological corridors.

Documentation sites are scientific and educationally important, not emerging on the earth surface or visible on the surface, places of occur-

geologicznych, nagromadzeń skamieniałości lub tworów mineralnych oraz fragmenty eksploatowanych i nieczynnych wyrobisk powierzchniowych i podziemnych.

Zespołami przyrodniczo-krajobrazowymi są fragmenty krajobrazu naturalnego i kulturowego zasługujące na ochronę ze względu na ich walory widokowe lub estetyczne.

Użytki ekologiczne są to zasługujące na ochronę pozostałości ekosystemów mających znaczenie dla zachowania różnorodności biologicznej, jak: naturalne zbiorniki wodne, śródpolne i śródleśne oczka wodne, kępy drzew i krzewów, bagna, torfowiska, wydmy, starorzecza, wychodnie skalne, skarpy, kamienie, stanowiska rzadkich lub chronionych gatunków itp.

Pomniki przyrody są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyśka, skałki, jary, głązy narzutowe oraz jaskinie.

9. Fundusze ekologiczne (Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Fundusz Ochrony Gruntów Rolnych) są to fundusze tworzone z: **opłat za korzystanie ze środowiska**, (tj. kwot pieniężnych pobieranych za emisję zanieczyszczeń powietrza, składowanie odpadów, usuwanie drzew lub krzewów oraz za pobór i korzystanie z wód i wprowadzanie ścieków do wód lub do ziemi); **kar za przekroczenia dopuszczalnych norm ekologicznych**; **spłat pożyczek** udzielonych inwestorom oraz **opłat za wyłączenie gruntów rolnych na cele nierolnicze**, a także **innych kwot** ustalonych przez terenowe organy administracji rządowej oraz samorządowej.

10. Dane o nakładach na środki trwale służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej oraz ich efektach rzeczowych prezentuje się zgodnie z Polską Klasyfikacją Statystyczną dotyczącą Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska, wprowadzoną rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 2 III 1999 r. (Dz. U. Nr 25, poz. 218). Klasyfikacja ta opracowana została na podstawie Międzynarodowej Standardowej Statystycznej Klasyfikacji EKG/ONZ dotyczącej Działalności i Urzędzeń Związanych z Ochroną Środowiska i Europejskiego Systemu Zbierania Informacji Ekonomicznych dotyczących Ochrony Środowiska (SERIEE) wdrożonego przez Unię Europejską.

rence of various geological formations, fossils accumulations, mineral objects, caverns, rock caves, exploited and discarded opencast and underground workings.

Landscape-nature complexes are fragments of natural and cultural landscape that are worth of protection due to their scenic or aesthetic features.

Ecological areas are worth of protection fragments of ecosystems of significant importance for biodiversity, such as: natural water reservoirs, field and forest ponds, groups of trees and shrubs, swamps, peat bogs, dunes, old river beds, rock outcrops, scarps, gravel banks, habitats of rare or protected species etc.

Monuments of nature are single objects of animate and inanimate nature of special environmental, scientific, cultural, historical or landscape value and of distinctive individual features such as trees of impressive size, native and alien shrubs, springs, waterfalls, rocks, ravines, erratic blocks and caves.

9. Ecological funds (Environmental Protection and Water Management Funds and Agricultural Land Protection Fund) are funds created from income originating from the: **payments for use of the natural environment** (i.e.: payments collected for releasing air pollutants, landfilling waste, the removal of trees and bushes as well as for the abstraction and use of water and releasing waste water into water or the ground); **finances for transgress of acceptable ecological standards**; **repayments of loans** granted for investors; **payments for designating agricultural land for non-agricultural purposes**, as well as **other payments** established by regional divisions of the state and local self-government administration.

10. Data regarding outlays on fixed assets and tangible effects of investments in environmental protection and water management are presented in accordance with the Polish Statistical Classification of Environmental Protection and Facilities, introduced on the basis of the Regulation of the Council of Ministers, dated 2 III 1999 (Journal of Laws No. 25, item 218). This classification was compiled on the basis of ECE/UN Single European Standard Statistical Classification of Environmental Protection Activities and Facilities as well as the European System for the Collection of Economic Information on the Environment (SERIEE), implemented by the European Union.

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY WOJEWÓDZTWA OPOLSKIEGO W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE DIVISION OF OPOLSKIE VOIVODSHIP IN 2007

As of 31 XII

 – siedziba powiatu
settlement of powiat

Granice:
Border:

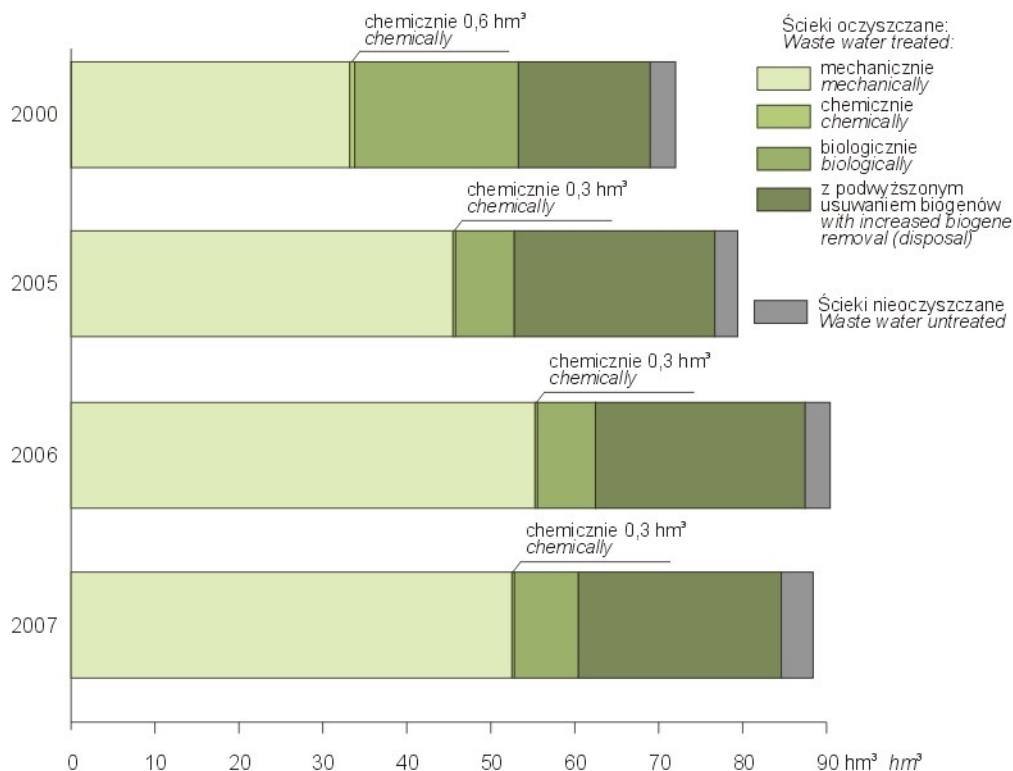
 – powiatów
powiats

 – gmin
gminas

 – RP
Poland

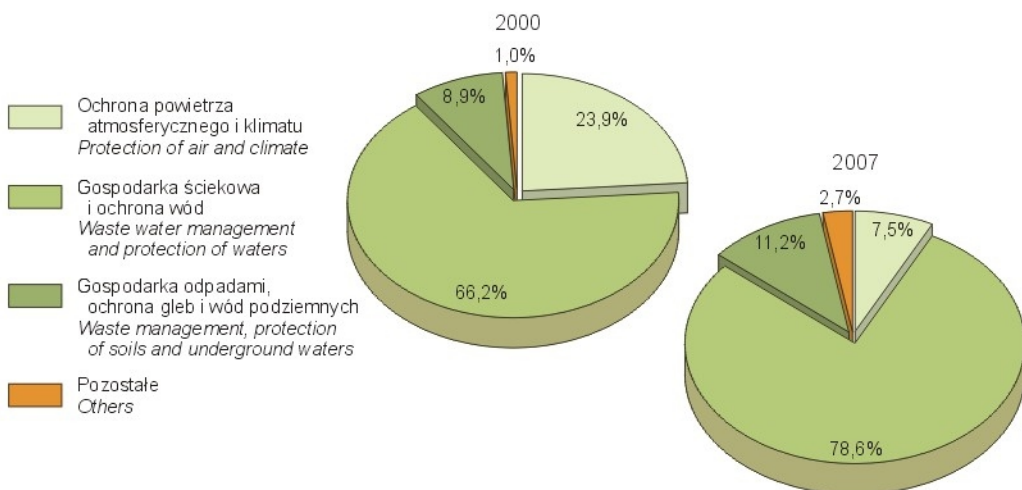
ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE WYMAGAJĄCE OCZYSZCZANIA

INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER REQUIRING TREATMENT

STRUKTURA NAKŁADÓW NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA (ceny bieżące)

STRUCTURE OF OUTLAYS ON FIXED ASSETS IN ENVIRONMENTAL PROTECTION (current prices)

TABL. 1 /6/. **POWIERZCHNIA GEODEZYJNA WEDŁUG KIERUNKÓW WYKORZYSTANIA**
Stan w dniu 1 I
GEODETIC AREA BY DIRECTION OF USE
As of 1 I

WYSZCZEGÓLNIENIE	2007	2008	SPECIFICATION
	w ha in ha		
POWIERZCHNIA OGÓLNA	941167	941167	TOTAL AREA
Użytki rolne	606521	605935	Agricultural land
Grunty orne	486024	489154	Arable land
Sady	3787	3651	Orchards
Łąki trwałe	73868	71301	Permanent meadows
Pastwiska trwałe	20340	19264	Permanent pastures
Grunty rolne zabudowane	13621	13608	Agricultural built-up areas
Grunty pod stawami	3910	4013	Under ponds areas
Grunty pod rowami	4971	4944	Under ditches areas
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	260623	261066	Forest land as well as woody and bushy land
Lasy	257104	257477	Forests
Grunty zadrzewione i zakrzewione	3519	3589	Woody and bushy land
Grunty pod wodami powierzchniowymi	11668	11656	Lands under surface waters
Płynącymi	10833	10907	Flowing
Stojącymi	835	749	Standing
Grunty zabudowane i zurbanizowane ...	54759	54869	Built-up and urbanized areas
Tereny: mieszkaniowe	8737	8828	Residential areas
przemysłowe	4704	4760	Industrial areas
inne zabudowane	2628	2736	Other built-up areas
zurbanizowane niezabudowane ..	2157	2125	Urbanized non-build-up areas
rekreacji i wypoczynku	3579	3547	Recreational and rest areas
Tereny komunikacyjne:			Transport areas:
drogi	26651*	26659	roads
kolejowe	3789*	3763	railway
inne	301	299	other
Użytki kopalne	2213	2152	minerals
Użytki ekologiczne	393	393	Ecological areas
Nie użytki	3873	3913	Wasteland
Tereny różne	3330	3335	Miscellaneous land

U w a g a. Dane według nowej ewidencji gruntów (Dz. U. z 2001 r. Nr 38, poz. 454, patrz uwagi ogólne, ust. 1 na str. 58.

Ź r ó d ł o: dane Wojewódzkiego Ośrodka Dokumentacji Geodezyjnej i Kartografii w Opolu.

N o t e. Data according to new land register (Journal of Laws 2001, No. 38, item 454). see general notes, item 1 on page 58.

S o u r c e: data from the Voivodship Centre of Geodesy and Cartography Documentation in Opole.

TABL. 2 /7/. **GRUNTY ROLNE I LEŚNE WYŁĄCZONE Z PRODUKCJI ROLNICZEJ I LEŚNEJ**
AGRICULTURAL LAND DESIGNATED FOR NON-AGRICULTURAL PURPOSES
AND FOREST LAND DESIGNATED FOR NON-FOREST PURPOSES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w ha in ha			
OGÓŁEM	64	83	92	GRAND TOTAL
WEDŁUG RODZAJÓW GRUNTÓW BY TYPE OF LAND				
Grunty rolne	49	72	55	Agricultural land
W tym użytki rolne	40	31	43	Of which agricultural land
Grunty leśne	15	11	37	Forest land

WEDŁUG KIERUNKÓW WYŁĄCZENIA
BY DIRECTIONS OF DESIGNATION

wylączone:				designated for:
Na tereny komunikacyjne	5	1	4	Transport areas
Na tereny osiedlowe	6	58	38	Residential areas
Na tereny przemysłowe	1	1	3	Industrial areas
Pod użytki kopalne	15	19	40	Minerals
Pod zbiorniki wodne	–	–	1	Water reservoirs
Na inne cele	37	4	5	Other proposes

Źródło: w zakresie gruntów rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; w zakresie gruntów leśnych – dane Ministerstwa Środowiska.

Source: in regard to agricultural land – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development; in regard to forest land – data of the Ministry of Environment.

TABL. 3 /8/. **GRUNTY ZDEWASTOWANE I ZDEGRADOWANE WYMAGAJĄCE REKULTYWACJI**
I ZAGOSPODAROWANIA ORAZ GRUNTY ZREKULTYWOWANE
I ZAGOSPODAROWANE
DEVASTATED AND DEGRADED LAND REQUIRING RECLAMATION
AND MANAGEMENT AS WELL AS RECLAIMED AND MANAGED LAND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w ha in ha			
Grunty wymagające rekultywacji (stan w dniu 31 XII)	3657	3300	3315	Land requiring reclamation (as of 31 XII)
zdevastowane	3342	2933	2940	devastated
zdegradowane	315	367	375	degraded
Grunty (w ciągu roku):				Land (during the year):
zrekultywowane	126	29	64	reclaimed
w tym na cele:				of which for purposes:
rolnicze	6	15	55	agricultural
leśne	55	14	9	forest
zagospodarowane	11	4	23	managed

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 4 /9/. **POBÓR WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER WITHDRAWAL FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	161,9	127,6	131,7	100,0	TOTAL
na cele:					for purposes of:
Produkcyjne (poza rolnictwem, łowiectwem, leśnictwem oraz rybactwem) – z ujęć własnych ..	52,5	48,1	50,0	38,0	Production (excluding agriculture, hunting, forestry and fishing) – from own intakes
w tym wody:					of which waters:
powierzchniowe	33,5	32,3	34,9	26,5	surface
podziemne	13,7	12,5	11,9	9,0	underground
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napelniania i uzupełniania stawów rybnych	49,7	28,4	31,6	24,0	Irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds
Eksploatacji sieci wodociągowej ^a	59,7	51,1	50,1	38,0	Exploitation of water–line system ^a
wody: powierzchniowe	6,7	4,4	4,2	3,2	waters: surface
podziemne	53,0	46,7	45,9	34,9	underground

a Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

a Water withdrawal by intakes before entering the water system.

TABL. 5 /10/. **ZUŻYCIE WODY NA POTRZEBY GOSPODARKI NARODOWEJ I LUDNOŚCI**
WATER CONSUMPTION FOR NEEDS OF THE NATIONAL ECONOMY AND POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w hm ³ in hm ³		w odsetkach in percent		
OGÓŁEM	144,5	112,2	117,6	100,0	TOTAL
Przemysł	48,8	43,9	46,4	39,5	Industry
w tym na cele produkcyjne	46,3	41,1	43,0	36,6	of which for purposes of production
Rolnictwo i leśnictwo ^a	49,8	28,4	31,6	26,9	Agriculture and forestry ^a
Eksploatacja sieci wodociągowej ^b	46,0	39,9	39,6	33,6	Exploitation water-line system ^b

a Woda zużyta do nawadniania w rolnictwie i leśnictwie oraz do napełniania i uzupełniania stawów rybnych. b Bez zużycia wody na cele przemysłowe przez wodociągi stanowiące własność gmin, wojewódzkich zakładów usług wodnych i spółek wodnych.

a Water consumption for irrigation in agriculture and forestry as well as filling and completing fishponds. b Excluding water consumption for industrial purposes from water-line system of gminas, voivodship waterworks and water companies.

TABL. 6 /11/. **POWIERZCHNIA I POBÓR WODY DO NAWODNIEN W ROLNICTWIE I LEŚNICTWIE ORAZ NAPEŁNIANIA STAWÓW RYBNYCH**
AREA AND WATER WITHDRAWAL FOR IRRIGATION IN AGRICULTURE AND FORESTRY AS WELL AS WATER FOR FILLING FISH PONDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Powierzchnia nawadnianych użytków rolnych i leśnych ^a w ha	1776	1411	1579	Area of irrigated agricultural land and forest land ^a in ha
Powierzchnia napelnianych stawów rybnych ^b w ha	1730	1804	2260	Area of filled fish ponds ^b in ha
Pobór wody ^c w dam ³	50551	29308	32676	Water withdrawal ^c in dam ³
do nawadniania użytków rolnych i gruntów leśnych	1117	1301	1457	for irrigation of agricultural and forest lands
na 1 ha	0,6	1,0	0,9	per 1 ha
do napelniania stawów rybnych	49434	28007	31219	for filling and completing fish ponds
na 1 ha	28,6	16,0	13,8	per 1 ha

a O powierzchni co najmniej 20 ha. b O powierzchni co najmniej 10 ha. c Łącznie z poborem ścieków do nawodnień.

a Area of 20 ha and more. b Area of 10 ha and more. c Including water withdrawal for waste waters irrigation.

TABL. 7 /12/. **JAKOŚĆ WODY DOSTARCZANEJ LUDNOŚCI DO SPOŻYCIA Z WODOCIĄGÓW I STUDNI W 2007 R.**
QUALITY OF WATER SUPPLIED TO THE POPULATION FOR CONSUMPTION FROM WATERWORKS AND WELLS IN 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ludność ^a – w % ludności korzystającej z urządzeń – zaopatrywana w wodę <i>Population^a – in % of population using facilities – supplied with water</i>				SPECIFICATION
	odpowiadającą wyma- ganiom <i>meeting requirements</i>		nieodpowiadającą wyma- ganiom <i>non meeting requirements</i>		
	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	miasta <i>urban areas</i>	wieś <i>rural areas</i>	
Wodociągi o wydajności w m ³ /d:					<i>Waterworks with a capacity of m³/24h:</i>
poniżej 100	100,0	88,7	–	11,3	<i>below 100</i>
100 – 1000	94,2	91,1	5,8	8,9	<i>100 – 1000</i>
1001 – 10000	95,0	97,2	5,0	2,8	<i>1001 – 10000</i>
10001 – 100000	100,0	100,0 ^b	–	–	<i>10001 – 100000</i>
powyżej 100000	–	–	–	–	<i>over 100000</i>
Studnie publiczne ^c	–	–	–	–	<i>Wells public^c</i>

a Według szacunków. b Dotyczy ludności wsi zaopatrywanej w wody z wodociągów zlokalizowanych na terenie miast. c Zakładowe i przydomowe, z tym że nadzorowi podlegają tylko studnie, z których korzystają gospodarstwa agroturystyczne i sezonowe obiekty wycieczkowe znajdujące się w pobliżu potencjalnych źródeł zanieczyszczeń wody na terenach objętych powodzią, na które wpływają skargi mieszkańców.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Estimated data. b Data concern rural population supplied with water from water-line system situated in urban areas c Plant and attached to households; wells used by farm accommodation for tourists and seasonal tourists accommodation establishments situated near potential source of water pollution in flood prone area about which complains are being made only, are the subject of monitoring.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 /13/. **ŚCIEKI PRZEMYSŁOWE I KOMUNALNE ODPROWADZONE DO WÓD POWIERZCHNIOWYCH LUB DO ZIEMI**
INDUSTRIAL AND MUNICIPAL WASTE WATER DISCHARGED INTO SURFACE WATERS OR INTO THE GROUND

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w hm ³	in hm ³		w odsetkach in per-cent	
OGÓŁEM	75,1	93,3	91,7	100,0	TOTAL
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	42,5	65,2	63,4	69,1	discharged directly by plants ^a
w tym wody chłodnicze (umownie czyste)	3,0	2,8	2,5	2,7	of which cooling water (assumed pure)
odprowadzone siecią kanalizacyjną	32,6	28,1	28,2	30,8	discharged by sewerage systems
W tym ścieki wymagające oczyszczania	72,0	90,5	89,2	97,3	Of which waste water requiring treatment
oczyszczane	69,0	87,4	85,3	93,0	treated
mechanicznie	33,2	55,3	53,0	57,8	mechanically
chemicznie ^b	0,6	0,3	0,3	0,3	chemically ^b
biologicznie	19,5	6,9	7,7	8,4	biologically
z podwyższonym usuwaniem biogenów	15,7	25,0	24,4	26,6	with increased biogene removal (disposal)
nieoczyszczane	3,0	3,0	3,8	4,1	untreated
odprowadzone bezpośrednio z zakładów	1,5	1,9	2,2	2,4	discharged directly by plants
odprowadzone siecią kanalizacyjną	1,5	1,1	1,6	1,7	discharged by sewerage systems

^a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi. ^b Od 2003 r. dotyczy tylko ścieków przemysłowych.

^a Including polluted cooling water and water from mine drainage as well as constructions showed, and waste water. ^b Since 2003 refers only to industrial waste water.

TABL. 9 /14/. **JEDNOSTKI^a ODPROWADZAJĄCE ŚCIEKI WEDŁUG MIEJSCA ODPROWADZANIA ORAZ WYPOSAŻENIA W OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII

ENTITIES^a DISCHARGING WASTE WATER BY PLACE OF DISCHARGE AND WASTE WATER TREATMENT PLANTS POSSESSED
As of 31 XII

JEDNOSTKI	2000	2006	2007	ENTITIES
OGÓŁEM	92	56	55	TOTAL
Odprowadzające ścieki ^b bezpośrednio do wód powierzchniowych lub do ziemi	64	37	38	Discharging waste water ^b directly into surface waters or into the ground
wyposażone w oczyszczalnię ścieków	50	31	32	possessing waste water treatment plants
o wystarczającej przepustowości	46	28	31	with sufficient capacity
o niewystarczającej przepustowości	4	3	1	with insufficient capacity
bez oczyszczalni ścieków	14	6	6	not possessing waste water treatment plants
Odprowadzające ścieki do kanalizacji (bez oczyszczalni ścieków)	28	19	17	Discharging waste water into sewerage system (not possessing waste water treatment plants)

^a Bez przedsiębiorstw i zakładów wodociągowo-kanalizacyjnych. ^b Wymagające oczyszczania.

^a Excluding enterprises and water-sewerage treatment plants. ^b Requiring treatment.

TABL. 10 /15/. **OCZYSZCZALNIE ŚCIEKÓW**
Stan w dniu 31 XII
WASTE WATER TREATMENT PLANTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Total</i>	Mecha- niczne <i>Mecha- nical</i>	Che- miczne <i>Chemical</i>	Biolo- giczne <i>Biological</i>	Z pod- wyższo- nym usu- waniem biogenów <i>With increased biogene removal (disposal)</i>	SPECIFICATION
Oczyszczalnie ścieków przemysłowych							Industrial waste water treatment plants
Liczba	2000	63	31	2	25	5	Number
	2006	40	19	2	14	5	
	2007	42	20	2	15	5	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	938,0	831,5	0,2	75,1	31,2	Capacity in dam ³ /24h
	2006	866,8	828,5	0,5	13,3	24,5	
	2007	871,5	829,9	0,5	16,6	24,5	
Oczyszczalnie ścieków komunalnych^a							Municipal^a waste water treatment plants
Liczba	2000	52	4	—	34	14	Number
	2006	60	1	—	40	19	
	2007	62	1	—	43	18	
Przepustowość w dam ³ /d	2000	234,0	9,8	—	111,8 ^b	112,4	Capacity in dam ³ /24h
	2006	216,6	0,1	—	53,4 ^b	163,1	
	2007	404,1	0,1	—	256,6 ^b	147,4	
Ludność korzystająca ^c z oczyszczalni ścieków w % ludności ogółem	2000	49,4	2,6	—	23,0	23,8	Population using ^c waste water treatment plants in % of total population
	2006	59,0	0,2	x	15,3	43,5	
	2007	61,0	0,2	x	18,7	42,2	

a Miejskie i wiejskie pracujące na sieci kanalizacyjnej; od 2003 r. bez oczyszczalni chemicznych, patrz uwagi ogólne ust. 5 na str. 59.
b Dotyczy urządzeń do biologicznego oczyszczania. c Na podstawie szacunków; w 2000 r. określana jako ludność obsługiwana.

a Treatment plants of urban and rural areas working on sewerage system; since 2003 excluding chemical waste water treatment plants, see general notes item 5 on page 59. b Refers to equipment for biological treatment. c Estimated data; in 2000 defined as served population.

TABL. 11 /16/. **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 XII)	90	99	104	Plants generating substantial air pollution ^a (as of 31 XII)
z liczby ogółem:				of total number:
wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:				of which possessing systems to reduce the emission of:
pyłowych	59	47	49	particulates
gazowych	9	3	3	gases
posiadające zagospodarowaną strefę ochronną	3	—	—	with managed protective zone
nieposiadające wyników pomiarów:				without the results of measurements of:
emisji:				emission:
pyłów	24	45	43	particulates
gazów	25	48	43	gases
imisji	76	89	98	imission

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

a Emitting particulates, gases or particulates and gases.

TABL. 11 /16/. **EMISJA I REDUKCJA PRZEMYSŁOWYCH ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA (dok.)**
EMISSION AND REDUCTION OF INDUSTRIAL AIR POLLUTANTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Emisja zanieczyszczeń:				<i>Emission of pollutants:</i>
w tysiącach ton:				<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowych	7,7	3,8	3,9	<i>particulates</i>
w tym pyły ze spalania paliw	5,4	2,6	2,4	<i>of which particulates from the combustion of fuels</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	57,5	59,3	63,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w tym: dwutlenek siarki	18,0	13,0	13,6	<i>of which: sulphur dioxide</i>
tlenki azotu	20,5	24,2	25,0	<i>nitrogen oxides</i>
tlenek węgla	17,4	20,9	22,8	<i>carbon monoxide</i>
na 1 km ² powierzchni ogólnej w t:				<i>per 1 km² of total area in t:</i>
pyłowych	0,8	0,4	0,4	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla)	6,1	6,3	6,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:				<i>Pollutants retained in pollutant reduction systems:</i>
w tysiącach ton:				<i>in thousand tonnes:</i>
pyłowe	997,3	2416,3	2383,7	<i>particulates</i>
gazowe (bez dwutlenku węgla)	99,7	94,2	127,7	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>
w % zanieczyszczeń wytworzonych:				<i>in % of pollutants produced:</i>
pyłowych	99,2	99,8	99,8	<i>particulates</i>
gazowych (bez dwutlenku węgla) ...	63,4	61,4	67,0	<i>gases (excluding carbon dioxide)</i>

TABL. 12 /17/. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi-cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
OGÓŁEM	285	28	283	44	124	66
TOTAL	186	31	264	30	97	61
2007	206	29	279	30	100	63
Skuteczność: Efficiency:						
niska	63	8	14	—	67	x
low	30	7	12	—	55	x
2007	51	8	12	—	54	x
średnia	108	9	63	12	33	x
moderate	53	13	28	7	20	x
2007	50	10	38	7	21	x
wysoka	114	11	206	32	24	x
high	103	11	224	23	22	x
2007	105	11	229	23	25	x

URZĄDZENIA – stan w dniu 31 XII
EQUIPMENT – as of 31 XII

TABL. 12 /17/. **URZĄDZENIA DO REDUKCJI ZANIECZYSZCZEŃ POWIETRZA W ZAKŁADACH SZCZEGÓLNIIE UCIAŹLIWYCH (dok.)**
AIR POLLUTION REDUCTION SYSTEMS IN PLANTS ESPECIALLY NOXIOUS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Cyklony Cyclones	Multicyklony Multi-cyclones	Filtry tkaninowe Fabric filters	Elektrofiltry Electrofilters	Urządzenia mokre Wet air cleaners	Inne Others
PRZEPŁYW GAZÓW ODLOTOWYCH w dam ³ /h WASTE GAS FLOW in dam ³ /h						
OGÓŁEM	4162	398	3802	12854	9760	666
TOTAL	2523	709	4543	10834	10063	254
2007	3019	605	4865	10851	9885	290
Skuteczność: Efficiency:						
niska	365	15	44	—	2041	x
low	155	9	199	—	1871	x
2007	150	9	77	—	1708	x
średnia	1660	170	1043	2498	440	x
moderate	539	171	211	1764	307	x
2007	562	171	577	1764	206	x
wysoka	2137	213	2715	10356	7279	x
high	1829	529	4133	9070	7885	x
2007	2307	425	4211	9084	7971	x

TABL. 13 /18/. **ODPADY^a WYTWORZONE I NAGROMADZONE ORAZ TERENY ICH SKŁADOWANIA**
GENERATED AND ACCUMULATED WASTE^a AND THEIR STORAGE YARDS AREAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Zakłady wytwarzające odpady (stan w dniu 31 XII)	61	47	43	Plants generated waste (as of 31 XII)
Odpady wytworzone (w ciągu roku) w tys. t	2510,1	1846,8	1536,5	Waste generated (during the year) in thous. t
poddane odzyskowi ^b	2061,5	1678,7	1323,2	recovered ^b
unieszkodliwione	331,6	88,9	89,9	treated
w tym składowane ^c	312,0	80,0	77,2	of which stored ^c
magazynowane czasowo ^d	117,0	79,2	123,4	in temporary storage ^d
W % wytworzonych:				In % generated:
poddane odzyskowi ^b	82,1	90,9	86,1	recovered ^b
unieszkodliwione	13,2	4,8	5,9	treated
w tym składowane ^c	12,4	4,3	5,0	of which stored ^c
magazynowane czasowo ^d	4,7	4,3	8,0	in temporary storage ^d
Odpady dotychczas składowane (nagromadzone ^e ; stan w końcu roku) w tys. t	29593,7	23269,1	23322,4	Waste stored up to now (accumulated ^e ; end of year) in thous. t
Odpady poddane odzyskowi ^b z nagromadzonych do 1 stycznia roku sprawozdawczego w tys. t	47,9	395,5	106,7	Waste recovered ^b from accumulated by 1 January of reporting year in thous. t
Tereny składowania odpadów w ha:				Areas of storage yards in ha:
nie zrehabilitowane (stan w końcu roku)	222,3	234,2	233,8	non-reclaimed (end of year)
zrehabilitowane (w ciągu roku)	1,3	0,3	0,6	reclaimed (during the year)

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 61. b Do 2001 r. – wykorzystane. c Na terenach własnych zakładów i na terenach obcych. d Do 2001 r. – gromadzone przejściowo. e Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste; see general notes, item 7 on page 61. b Until 2001 – utilized. c On own plant grounds and other land. d Until 2001 – accumulated temporarily. e On own plant grounds.

TABL. 14 /19/. **ODPADY^a WEDŁUG RODZAJÓW**
WASTE^a BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE	Odpady wytworzone (w ciągu roku) <i>Waste generated during the year</i>		Odpady dotych- czas składowane (nagromadzone ^b ; stan w końcu roku) <i>Waste stored up to now (accumulated^b; end of year)</i>	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym poddane odzyskowi <i>of which recovered</i>		
	w tys. t	<i>in thous. t</i>		
OGÓŁEM 2006 2007	1846,8 1536,5	1678,7 1323,2	23269,1 23322,4	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Mieszanki popiołowo-żużlowe z mokrego odprowadzania odpadów paleniskowych				<i>Dust-slag compounds from wet treatment of furnace waste</i>
Popioły lotne z węgla	138,7	42,6	19088,7	<i>Coal fly ash</i>
Żużle, popioły paleniskowe i pyły z kotłów	433,6	426,4	204,5	<i>Slag, furnace ash and particu- lates from boilers</i>
	298,3	296,0	37,4	<i>Solid waste originating from limestone methods of desul- phurisation of waste gases</i>
Osady z klarowania wody	25,8	25,8	269,5	

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b Na terenach własnych zakładów.

a Excluding municipal waste. b On own plant grounds.

TABL. 15 /20/. **POWIERZCHNIA O SZCZEGÓLNYCH WALORACH PRZYRODNICZYCH**
PRAWNIE CHRONIONA

Stan w dniu 31 XII

LEGALLY PROTECTED AREAS POSSESSING UNIQUE ENVIRONMENTAL VALUE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
	w ha in ha		w % po- wierzchni ogólnej woje- wództwa <i>in % of total area of the voivodship</i>	na 1 mieszkańca w m ² <i>per capita in m²</i>	
OGÓŁEM^a TOTAL^a	255045,8	255469,2	255827,6	27,2	2455
Rezerваты przyrody ^b <i>Nature reserves^b</i>	647,7	801,6	813,9	0,1	8
Parki krajobrazowe ^{bc} <i>Scenic parks^{bc}</i>	62895,7	62403,0	62403,0	6,6	602
Obszary chronionego krajobrazu ^c <i>Areas of protected landscape^c</i>	189805,7	189207,3	189553,5	20,1	1828
Stanowiska dokumentacyjne <i>Documentation sites</i>	0,2	2,7	18,7	0,0	0
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe <i>Natural and scenic complexes</i>	1356,5	2583,5	2583,5	0,3	25
Użytki ekologiczne <i>Ecological areas</i>	340,0	471,1	455,0	0,1	4

a Łącznie z obiektami utworzonymi na mocy uchwał rad gmin. b Bez otuliny. c Bez powierzchni rezerwatów i innych form ochrony przyrody położonych na terenie parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu.

a Including those created on the basis of gmina resolutions. b Excluding buffer zones. c Excluding nature reserves and other forms of nature protection within scenic parks and areas of protected landscape.

TABL.16 /21/. **PARKI KRAJOBRAZOWE**

Stan w dniu 31 XII

SCENIC PARKS

As of 31 XII

PARKI KRAJOBRAZOWE ^{ab} SCENIC PARKS ^{ab}		Powierzchnia ^c Area ^c			
		ogółem total	w tym of which		
			lasów forest	użytków rolnych agricultural land	wód water
			w ha in ha		
OGÓŁEM	2000	63036	45784	15088	896
TOTAL	2006	62591	45745	14784	896
	2007	62591	45745	14784	896
Zespół Opolskich Parków Krajobrazowych ^{bc}					
<i>Opolskie scenic parks^{bc}</i>					
Stobrawski		52637	41558	10001	790
Góra Świętej Anny		5051	1030	3553	46
Góry Opawskie		4903	3157	1230	60

a Uszeregowane malejąco według powierzchni ogółem w województwie. b Powierzchnia parków w granicach województwa. c Łącznie z rezerwatami i pozostałymi formami ochrony przyrody położonymi na terenie parków.

a Listed according to decreasing grand total area in voivodship. b Area of parks on the area of voivodship. c Including nature reserves and other forms of nature protection located within parks.

TABL. 17 /22/. **REZERWATY PRZYRODY**

Stan w dniu 31 XII

NATURE RESERVES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Obiekty Number	Powierzchnia Area			SPECIFICATION
		ogółem total	rezerwatów reserves		
			ściśle ^a strictly protected ^a	częściowych ^b partially protected ^b	
OGÓŁEM	2000	648	6	642	TOTAL
	2006	802	6	796	
	2007	814	6	690	
Faunistyczne	—	—	—	—	<i>Fauna</i>
Krajobrazowe	—	—	—	—	<i>Scenic</i>
Leśne	26	638	—	637	<i>Forest</i>
Torfowiskowe	2	74	—	—	<i>Peat-bog</i>
Florystyczne	3	84	—	53	<i>Flora</i>
Wodne	—	—	—	—	<i>Water</i>
Przyrody nieożywionej	2	12	—	—	<i>Inanimate nature</i>
Stepowe	2	6	6	—	<i>Steppe</i>
Ślonoroślowe	—	—	—	—	<i>Halophyte</i>

a Rezerваты, w których chroniona jest cała przyroda i zakazane są wszelkie czynności gospodarcze. b Rezerваты, w których chronione są tylko niektóre składniki przyrody, a czynności gospodarcze są w odpowiedni sposób ograniczone.

a Reserves in which all forms of nature are protected and all economic activity is prohibited. b Reserves in which only some forms of nature are protected and economic activity is limited.

TABL. 18 /23/. **POMNIKI PRZYRODY**
Stan w dniu 31 XII
NATURE MONUMENTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Poje- dyncze drzewa Individual trees	Grupy drzew Tree clusters	Głazy narzutowe Erratic boulders	Skalki, groty, jas- kinie i inne Stones, grottos, caves and others	Aleje Alleys
OGÓŁEM 2000	384	273	80	10	2	19
TOTAL 2006	574	457	85	10	2	20
..... 2007	589	457	99	11	2	20
W tym utworzone na mocy uchwał rad gmin Of which created on the basis of gmina resolutions	398	291	79	10	2	16

TABL. 19 /24/. **WYMIAR I WPŁYWY Z OPŁAT I KAR NA CELOWE FUNDUSZE EKOLOGICZNE**
RATES AND RECEIPTS FROM FEES AND FINES TO THE ECOLOGICAL FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wymierzono Administred	Wpłynęło Income	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł	

FUNDUSZE OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ
ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

Opłaty^a 2000	46112	40621	Payments^a
..... 2006	.	41324
..... 2007	.	48874
w tym za:			of which for:
Gospodarkę ściekową i ochronę wód ..	.	11949	Waste water management and protection of waters
Ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu	31357	Protection of ambient air and climate
Gospodarkę odpadami	4480	Waste management
Kary^b za nieprzestrzeganie 2000	13422	509	
przepisów ochrony środowi- 2006	1006	67	Fines^b for not meeting environmental
ska 2007	354	57	protection norms
w tym za przekroczenie:			of which for exceeding:
Warunków wprowadzania ścieków do wód lub do ziemi	286	5	Norms of discharging waste water into waters and into the ground
Dopuszczalnej emisji zanieczyszczeń do powietrza	16	49	Permissible emissions of air pollutants

FUNDUSZ OCHRONY GRUNTÓW ROLNYCH
AGRICULTURAL LAND PROTECTION FUND

OGÓŁEM – opłaty za wyłącze- 2000	3895	4812	TOTAL – payments for designating
nie gruntów rolnych na cele 2006	3238	3192	agricultural land for non-agricultural
nierolnicze 2007	5270	4572	purposes
w tym:			of which:
Roczne	4107	4071	Annual
Jednorazowe należności	1137	446	One-time payments

a Bez opłat za wydobywanie kopalni. b W zakresie wymierzonych kar dane Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska.
Źródło: w zakresie funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej – dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, w zakresie Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych – dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

a Excluding fees for mining. b In regard to inflicted fines data of the Voivodship Inspectorate of Environmental Protection.
Source: in regard to the funds for environmental protection and water management – data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund, in regard to the Agricultural Land Protection Fund – data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 20 /25/. **KIERUNKI FINANSOWANIA WOJEWÓDZKICH FUNDUSZY OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
DIRECTIONS OF FINANCING OF THE VOIVODSHIP ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT FUNDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007		SPECIFICATION
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>		w odsetkach <i>in percent</i>	
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	13467,1	8353,7	10,7	<i>Protection of ambient air and climate</i>
Gospodarka ściekowa i ochrona wód	53092,4	64866,5	83,3	<i>Waste water management and protection of waters</i>
Gospodarka odpadami	1862,5	2723,5	3,5	<i>Waste management</i>
Pozostałe	5951,9	1962,4	2,5	<i>Others</i>

Źródło: dane Zarządu Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

Source: data of the Administration of National Environmental Protection and Water Management Fund.

TABL. 21 /26/. **NAKLADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (ceny bieżące)**
FIXED^a ASSETS EXPENDITURES ALLOCATED FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			

OCHRONA ŚRODOWISKA
ENVIRONMENTAL PROTECTION

OGÓŁEM	201744,6	244448,5	416562,8	TOTAL
w tym:				of which:
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu	48145,5	30197,1	31235,0	Protection of air and climate
w tym nakłady na nowe techniki i technologie spalania paliw oraz modernizację kotłowni i ciepłowni	21631,8	12228,8	6255,3	of which outlays on modern fuel combustion technologies as well as the modernization of boiler and thermal energy plants
Gospodarka ściekowa i ochrona wód w tym nakłady na:	133638,8	177292,6	327535,2	Waste water management and protection of waters
oczyszczanie ścieków komunalnych	56573,3	4133,7	15199,5	of which outlays on: municipal waste water treatment
sieć kanalizacyjną odprowadzającą ścieki i wody opadowe	73568,9	158023,7	289123,0	sewerage system for the transport of waste water and waste water basins
Gospodarka odpadami, ochrona i przywrócenie wartości użytkowej gleb, ochrona wód podziemnych i powierzchniowych	17996,4	26503,0	46653,5	Waste management, protection and recovery of soils, protection of surface and underground waters
w tym nakłady na:				of which outlays on:
zbieranie odpadów ^b i ich transport	927,9	3058,6	6473,0	waste collection ^b and transport
w tym selektywne zbieranie odpadów	—	29,1	2712,4	of which selective waste collection
usuwanie i unieszkodliwianie odpadów ^b	7692,0	6193,2	25370,5	removal and treatment of waste ^b
rekultywację hałd, stawów osadowych i składowisk odpadów oraz innych terenów zdewastowanych i zdegradowanych	7238,7	389,6	1523,7	reclamation of waste dumps, sludge tanks and waste landfills as well as other devastated and degraded areas

a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej. b Przemysłowych i komunalnych.

a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy. b Industrial and municipal.

TABL. 21 /26/. **NAKŁADY^a NA ŚRODKI TRWAŁE SŁUŻĄCE OCHRONIE ŚRODOWISKA I GOSPODARCE WODNEJ (dok.)**
FIXED^a ASSETS EXPENDITURES ALLOCATED FOR ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w tys. zł	in thous. zł		
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)				
Ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu	–	–	10,9	Protection of nature, biodiversity and landscape
Zmniejszanie hałasu i wibracji	–	685,7	1017,3	Noise and vibration reduction
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT				
OGÓŁEM	150531,7	60386,3	70301,4	TOTAL
nakłady na:				outlays on:
Ujęcia i doprowadzenia wody	21367,6	16785,8	20026,5	Water intakes and systems
Stacje uzdatniania wody	3164,1	9376,3	8614,7	Water treatment plants
Zbiorniki i stopnie wodne	51761,7	13157,6	19594,9	Reservoirs and falls
Regulację i zabudowę rzek i potoków	5107,7	16407,3	16584,2	Regulation and management of rivers and streams
Obwałowania przeciwpowodziowe i stacje pomp	69130,6	4659,3	5481,1	Flood embankments and pump stations

^a Według lokalizacji inwestycji; nakłady te uwzględniono również w nakładach inwestycyjnych we właściwych sekcjach gospodarki narodowej.

^a By investments localization; these outlays are included in the appropriate sections of the national economy.

TABL. 22 /27/. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENT IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA ENVIRONMENTAL PROTECTION				
Ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu				Protection of air and climate
Zdolność przekazanych do eksploatacji urządzeń do redukcji zanieczyszczeń w t/r:				Ability of completed systems to reduce pollutants in t/y:
pyłowych	137	622	26	particulates
gazowych	8368	–	463	gases
Gospodarka ściekowa i ochrona wód				Waste water management and protection of waters
Sieć kanalizacyjna w km odprowadzająca:				Sewerage system in km for the transport of:
ścieki	158,1	155,4	191,4	waste water
wody opadowe	12,9	5,9	12,3	waste water basins

TABL. 22 /27/. **EFEKTY RZECZOWE UZYSKANE W WYNIKU PRZEKAZANIA DO UŻYTKU INWESTYCJI OCHRONY ŚRODOWISKA I GOSPODARKI WODNEJ (dok.)**
TANGIBLE EFFECTS OF INVESTMENT IN ENVIRONMENTAL PROTECTION AND WATER MANAGEMENT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OCHRONA ŚRODOWISKA (dok.) ENVIRONMENTAL PROTECTION (cont.)				
Gospodarka ściekowa i ochrona wód (dok.)				Waste water management and protection of waters (cont.)
Oczyszczalnie ścieków:				Waste water treatment plants:
obiekty	9	1	2	facilities
w tym oczyszczalnie komunalne	7	1	1	of which municipal
mechaniczne	4	—	—	mechanical
biologiczne (bez komór fermentacyjnych)	1	1	1	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	4	—	1	with increased biogene removal (disposal) ^a
przepustowość oczyszczalni w m ³ /d	33185	750	1203	capacity of treatment plants in m ³ /24h
w tym oczyszczalni komunalnych	32665	750	3	of which municipal
mechanicznych	5200	200	—	mechanical
biologicznych (bez komór fermentacyjnych)	400	550	3	biological (excluding fermentation tanks)
z podwyższonym usuwaniem biogenów ^a	27585	—	1200	with increased biogene removal (disposal) ^a
Podczyszczalnie ścieków przemysłowych:				Industrial waste pre-treatment plants:
obiekty	4	1	3	facilities
przepustowość w m ³ /d	228	2	646	capacity in m ³ /24h
Gospodarka odpadami				Wastes management
Urządzenia do unieszkodliwiania odpadów:				Treatment systems of waste:
obiekty	1	1	—	facilities
wydajność w t/r	4	166440	—	capacity in t/y
Składowiska dla odpadów komunalnych:				Landfills of municipal waste:
obiekty	3	1	—	facilities
powierzchnia w ha	8,3	7,2	—	area in ha
wydajność w t/r	61000	88000	—	capacity in t/y
Wydajność urządzeń do gospodarczego wykorzystania odpadów ^b w t/r	12310	—	—	Capacity of waste utilization systems ^b in t/y
GOSPODARKA WODNA WATER MANAGEMENT				
Wydajność ujęć wodnych ^c w m ³ /d	10074	3614	2154	Capacity of water intakes ^c in m ³ /24h
Uzdatnianie wody w m ³ /d	12233	1920	—	Water treatment in m ³ /24h
Sieć wodociągowa w km	153,3	69,0	54,7	Water-line system in km
Zbiorniki wodne:				Water reservoirs:
obiekty	3	—	1	facilities
pojemność w tys. m ³	0,4	—	4000	capacity in thous. m ³

a W tym chemiczne. b Z wyłączeniem odpadów komunalnych. c Bez ujęć w energetyce zawodowej.

a Of which chemical. b Excluding municipal waste. c Excluding water intakes in the power industry.

DZIAŁ III

PODZIAŁ ADMINISTRACYJNY I SAMORZĄD TERYTORIALNY

Uwagi ogólne

1. Z dniem 1 I 1999 r. (na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r., Dz. U. Nr 96, poz. 603) wprowadzono nowy zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa, którego jednostkami są: gminy, powiaty i województwa.

Gmina jest podstawową jednostką terytorialnego podziału kraju. Jednostkami pomocniczymi w gminach są m.in. sołectwa, których organizację i zakres działania określa właściwa rada gminy odrębnym statutem.

2. Kadencja prezydentów, burmistrzów, wójtów oraz rad gmin, rad miejskich na prawach powiatu i rad powiatów trwa 4 lata, licząc od dnia wyborów.

3. Charakterystykę demograficzno-zawodową radnych w jednostkach samorządu terytorialnego oparto o wyniki sprawozdawczości za rok 2007, aktualizującej dane o radnych zawarte w obwieszczeniach terytorialnych komisji wyborczych z wyborów samorządowych w dniu 12 XI 2006 r.

Grupowania radnych organów jednostek samorządu terytorialnego według grup zawodów dokonano na podstawie klasyfikacji zawodów i specjalności dla potrzeb rynku pracy wprowadzonej rozporządzeniem Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 8 XII 2004 r. (Dz. U. Nr 265, poz. 2644).

4. Prezentowane informacje o **administracji publicznej** dotyczą zatrudnienia i wynagrodzeń w administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz samorządowych kolegiach odwoławczych.

1) Do **administracji państwowej** zalicza się:

- a) naczelne i centralne organy administracji:
 - instytucje naczelne i centralne (np. Sejm, Senat, Urząd Prezydenta, ministerstwa, urzędy centralne),
 - jednostki służb zagranicznych, tj. placówki zagraniczne organów administracji państwowej oraz pracujących za granicą w przedstawicielstwach ONZ i innych misjach za granicą, a także w instytucjach, ośrodkach informacji i kultury za granicą,
 - terenowe organy rządowej administracji specjalnej (np. izby i urzędy skarbowe, okręgowe inspektoraty pracy, urzędy statystyczne, urzędy celne, regionalne izby obrachunkowe, Inspekcję Handlową,

CHAPTER III

ADMINISTRATIVE DIVISION AND TERRITORIAL SELF- -GOVERNMENT

General notes

1. On 1 I 1999 a new fundamental three-tier administrative division of the country (Journal of Laws No. 96, item 603, dated 24 VII 1998) was introduced, the entities of which are: gminas, powiats and voivodships.

The gmina is the basic unit of the country's territorial structure. Auxiliary entities in gminas are, among others, village administrator's offices. Their organization and scope of activity is outlined by individual gmina councils in a separate statute.

2. Term of presidents, mayors, village mayors as well as gmina councils, city councils in cities with powiat status and powiat councils lasts 4 years, counting from the day of election.

3. The demographic and professional characteristic of councillors in local self-government entities is based on reporting results for 2007, updating information concerning councillors included in announcements of local election commissions from the 12 XI 2006 election. The grouping of councillors of organs of local self-government entities by groups of professions is made on the basis of the classification of professions and specialties for needs of labour market introduced by a Decree of the Ministry of Labour and Social Policy, dated 8 XII 2004 (Journal of Laws No. 265, item 2644).

4. Information presented concerning **public administration** involves employment and wages and salaries in the state administration, local self-government administration and self-government appeal councils.

1) **State administration** comprises:

- a) principle and central organs of administration:
 - principle and central institutions (e.g., Sejm, Senate, Office of the President, ministries, central offices),
 - foreign service institutions, i.e., foreign offices of state administration organs and those operating abroad as part of UN agencies and other missions abroad, as well as in institutions and information and cultural centres abroad,
 - territorial organs of special government administration (e.g., fiscal chambers and offices, district work inspectorates, statistical offices, customs offices, regional chambers of audit, Trade Inspectorate,

okręgowe inspektoraty gospodarki energetycznej i materiałowej, gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych, archiwa państwowe);

- b) terenowe organy rządowej administracji ogólnej (urzędy wojewódzkie, jednostki pomocniczej działalności usługowej łącznie z wojewódzkimi: inspektoratami inspekcji handlowej, służbami ochrony zabytków, zakładami weterynarii, zarządami melioracji i urządzeń wodnych oraz kuratoriami oświaty).

2) Do **administracji samorządu terytorialnego** zalicza się:

- a) gminy i miasta na prawach powiatu:
- urzędy gmin i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. jednostki usług komunalnych),
 - urzędy miast na prawach powiatu i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje nadzoru budowlanego, ośrodki dokumentacji geodezyjno-kartograficznej);
- b) powiaty, tj. starostwa powiatowe i jednostki pomocniczej działalności usługowej (np. inspekcje weterynaryjne, zarządy dróg);
- c) województwa, tj. urzędy marszałkowskie i wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne (np. zarządy melioracji i urządzeń wodnych).

3) **Samorządowe kolegia odwoławcze** są organami właściwymi do rozpatrywania m.in. odwołań od decyzji, zażaleń na postanowienia jednostek samorządu terytorialnego.

5. Dane o przeciętnych wynagrodzeniach w administracji państwowej podano bez jednostek służb zagranicznych.

district energy and material economy inspectorates, auxiliary units of budgetary entities, state archives);

- b) *territorial organs of general government administration (voivodship offices, auxiliary service entities including voivodship: trade inspectorates, monument preservation services, veterinary offices, drainage and water facility boards as well as school superintendent's offices).*

2) **Local self-government administration** comprises:

- a) *gminas and cities with powiat status:*
- *gmina offices and auxiliary service entities (e.g., municipal service entities),*
 - *offices of cities with powiat status and auxiliary service entities (e.g., construction supervision inspectorates, geodetic and cartographic documentation centres);*
- b) *powiats, i.e., powiat starosta offices and auxiliary service entities (e.g., veterinary inspectorates, public road boards);*
- c) *voivodships, i.e., marshals' offices and voivodship self-government organizational entities (e.g., drainage and water facility boards).*

3) **Self-government appeal councils** are bodies competent for examining, i.e. appeals against concluding decisions, complaints against procedural decisions of entities of territorial self-government.

5. *Data concerning average wages and salaries in the state administration are presented excluding foreign service institutions.*

TABL. 1/28/. **JEDNOSTKI ADMINISTRACYJNE WOJEWÓDZTWA**

Stan w dniu 31 XII

ADMINISTRATIVE UNITS OF VOIVODSHIP

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Powiaty	11	11	11	<i>Powiats</i>
Miasta na prawach powiatu	1	1	1	<i>Cities with powiat status</i>
Gminy	71	71	71	<i>Gminas</i>
miejskie	3	3	3	<i>urban</i>
miejsko-wiejskie	31	32	32	<i>urban-rural</i>
wiejskie	37	36	36	<i>rural</i>
Miasta	34	35	35	<i>Towns</i>

TABL. 2/29/. **GMINY^a W 2007 R.**

Stan w dniu 31 XII

GMINAS^a IN 2007

As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>					
		poniżej <i>below</i> 50,0 km ²	50,0– –99,9	100,0– –149,9	150,0– –199,9	200,0– –249,9	250,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL	71	1	23	23	14	7	3
Poniżej 5000	10	–	6	4	–	–	–
<i>Below</i>							
5000 – 7499	13	–	7	4	1	1	–
7500 – 9999	19	–	3	9	6	1	–
10000 – 14999	14	–	4	3	6	1	–
15000 – 19999	3	–	1	–	–	1	1
20000 – 39999	9	1	1	2	1	2	2
40000 – 99999	2	–	–	1	–	1	–
100000 i więcej	1	–	1	–	–	–	–
<i>and more</i>							

a W tym 1 gmina mająca status miasta na prawach powiatu.

a Of which 1 gmina that is city with powiat status.

TABL. 3/30/. **POWIATY I MIASTA NA PRAWACH POWIATU W 2007 R.**

Stan w dniu 31 XII

POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS IN 2007

As of 31 XII

GRUPY POWIATÓW I MIAST NA PRAWACH POWIATU WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI <i>GROUPS OF POWIATS AND CITIES WITH POWIAT STATUS BY NUMBER OF POPULATION</i>	Ogółem <i>Total</i>	O powierzchni <i>Area</i>				
		poniżej <i>below</i> 300,0 km ²	300,0– –499,9	500,0– –999,9	1000,0– –1499,9	1500,0 km ² i więcej <i>and more</i>
OGÓŁEM TOTAL	12	1	1	8	1	1
Poniżej 50000	1	–	–	1	–	–
<i>Below</i>						
50000 – 74999	5	–	1	4	–	–
75000 – 99999	2	–	–	2	–	–
100000 i więcej	4	1	–	1	1	1
<i>and more</i>						

TABL. 4/31/. **RADNI ORGANÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII
COUNCILLORS OF ORGANS OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES IN 2007
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Radni <i>Councillors of</i>				SPECIFICATION
	rad gmin ^a <i>gmina councils^a</i>	rad miast w miastach na prawach powiatu <i>city councils in cities with powiat status</i>	rad powiatów <i>powiat councils</i>	sejmiku wojewódz- kiego <i>voivodship regional council</i>	
OGÓŁEM GRAND TOTAL					
OGÓŁEM	1123	25	222	30	TOTAL
W tym kobiety	246	9	42	4	Of which women
WEDŁUG WIEKU BY AGE					
29 lat i mniej	51	4	5	–	29 years and less
30 – 39	179	7	23	6	30 – 39
40 – 59	748	9	151	18	40 – 59
60 lat i więcej	145	5	43	6	60 years and more
WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA BY EDUCATIONAL LEVEL					
Wyższe	372	23	168	29	Tertiary
Policealne	39	–	5	1	Post-secondary
Średnie	437	2	42	–	Secondary
Zasadnicze (zawodowe)	250	–	5	–	Basic vocational
Gimnazjalne	-	–	–	–	Lower secondary
Podstawowe	25	–	2	–	Primary
WEDŁUG GRUP ZAWODÓW BY OCCUPATIONAL GROUPS					
Przedstawiciele władz pu- blicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	95	7	68	22	Public government represen- tatives, senior officials and managers
Specjaliści	248	17	81	8	Professionals
Technicy i inny średni perso- nel	192	–	13	–	Technicians and associate professionals
Pracownicy biurowi	90	1	14	–	Clerks
Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	82	–	6	–	Service workers and shop and market sales workers
Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	185	–	10	–	Skilled agricultural and fishery workers
Robotnicy przemysłowi i rze- mieślnicy	96	–	3	–	Craft and related trades workers
Operatorzy i monterzy ma- szyn i urządzeń	42	–	–	–	Plant and machine operators and assemblers
Pracownicy przy pracach prostych	18	–	–	–	Elementary occupations
Siły zbrojne	3	–	–	–	Armed forces
Pozostali niesklasyfikowani ^b	72	–	27	–	Others unclassified ^b

^a Bez radnych rad miast w miastach na prawach powiatu. ^b Bezrobotni, niepracujący i uczący się.

^a Excluding city council councillors in cities with powiat status. ^b Unemployed, not working and studying.

TABL. 5/32/. **ZATRUDNIENIE I WYNAGRODZENIA W ADMINISTRACJI PUBLICZNEJ**
PAID EMPLOYMENT AND WAGES AND SALARIES IN THE PUBLIC ADMINISTRATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
------------------	------	------	---------------

PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE
AVERAGE PAID EMPLOYMENT

OGÓŁEM	8988	9286	TOTAL
w tym:			of which:
Administracja państwowa	3391	3407	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	5576	5858	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	3711	3921	gminas and cities with powiat status
powiaty	1493	1489	powiats
województwo	372	448	voivodship

PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a w zł
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a in zł

OGÓŁEM	2991,11	3112,21	TOTAL
w tym:			of which:
Administracja państwowa	3166,23	3321,19	State administration
Administracja samorządu terytorialnego	2874,65	2979,73	Local self-government administration
gminy i miasta na prawach powiatu	2979,16	3029,23	gminas and cities with powiat status
powiaty	2511,02	2689,41	powiats
województwo	3291,38	3511,44	voivodship

^a Patrz uwagi ogólne do działu „Wynagrodzenia. Świadczenia z ubezpieczeń społecznych” ust. 3 na str. 141.
^a See general notes to the chapter “Wages and salaries. Social security benefits”, item 3 on page 141.

DZIAŁ IV BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE. WYMIAR SPRAWIEDLIWOŚCI

Uwagi ogólne

1. W dziale prezentuje się dane z zakresu działania policji, sądownictwa i straży pożarnej.

2. Dane o przestępstwach stwierdzonych i skazanych przez sądy podano według klasyfikacji Kodeksu karnego z 1997 r., obowiązującego od 1 IX 1998 r. (ustawa z dnia 6 VI 1997 r., Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późniejszymi zmianami), Kodeksu karnego skarbowego obowiązującego od 17 X 1999 r. (ustawa z dnia 10 IX 1999 r., Dz. U. Nr 83, poz. 930 z późniejszymi zmianami) lub innych ustaw szczególnych.

3. **Przestępstwo stwierdzone** jest to zdanie, co do którego w zakończonym postępowaniu przygotowawczym potwierdzono, że jest przestępstwem. Przestępstwo kwalifikowane zgodnie z Kodeksem karnym z 1997 r. jest to zbrodnia lub występki ścigany z oskarżenia publicznego lub z oskarżenia prywatnego objęty oskarżeniem prokuratora, a nadto każdy występki skarbowy, których charakter jako przestępstwa został potwierdzony w wyniku postępowania przygotowawczego.

Informacje o przestępstwach stwierdzonych i wskaźnikach wykrywalności sprawców przestępstw opracowano na podstawie statystyki policyjnej, uzupełnianej informacjami o śledztwach własnych prowadzonych w prokuraturach i o postępowaniach wobec nieletnich w sądach rodzinnych.

4. **Wskaźnik wykrywalności sprawców przestępstw** jest to stosunek liczby przestępstw wykrytych w danym roku (łącznie z wykrytymi po podjęciu z umorzenia) do liczby przestępstw stwierdzonych w danym roku, powiększonej o liczbę przestępstw stwierdzonych w podjętych postępowaniach, a umorzonych w latach poprzednich z powodu niewykrycia sprawców.

5. **Dorośli skazani** są to osoby, które w chwili popełnienia przestępstwa miały ukończone 17 lat.

6. **Pożary** są to niekontrolowane procesy palenia w miejscu do tego nieprzeznaczonym.

Miejscowe zagrożenia są to inne niż pożar zdarzenia wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody, a stwarzające zagrożenie dla życia, środowiska lub mienia.

Alarmy fałszywe są to wezwania do zdarzeń, które faktycznie nie miały miejsca lub zaistniały, lecz nie wymagały podjęcia działań ratowniczych.

CHAPTER IV PUBLIC SAFETY. JUSTICE

General notes

1. The chapter presents data concerning the activity of the police, the courts of law and the fire department.

2. Data concerning ascertained crimes and adults convicted are given according to the classification of the Criminal Code of 1997, valid since 1 IX 1998 (the law dated 6 VI 1997, Journal of Laws No. 88, item 553, with later amendments), the Treasury Penal Code valid since 17 X 1999 (the law dated 10 IX 1999, Journal of Laws No. 83, item 930 with later amendments) or other specific laws.

3. An **ascertained crime** is an event, which after the completion of preparatory proceedings was confirmed as a crime. In connection with the Criminal Code of 1997 crime is a felony or misdemeanor prosecuted upon by public accusation or private accusation by a public prosecutor, moreover every revenue related misdemeanor, the character of which was confirmed as a crime as a result of preparatory proceedings.

Information regarding ascertained crimes and rates of detectability of delinquents in ascertained crimes has been prepared on the basis of police statistics, supplemented with information on investigations conducted by the prosecutor's offices and family on juvenile proceedings in courts.

4. The **rate of detectability of delinquents** is the relation of the number of detected crimes in a given year (including those detected after resumption following discontinuance) to the total number of crimes ascertained in a given year, plus the number of crimes recorded in commenced proceedings and discontinued in previous years due to undetected delinquents.

5. **Adult convicts** are persons who were over 17 years of age at the time of committing the crime.

6. **Fires** are out-of-control burning process in places not suitable for this.

Local threats are events different from fires being a result of civilization development and law of nature, creating threat to live, environment and property.

False alarms are calls for incidents which actually have not occurred or have occurred but rescue action was not needed.

TABL. 1 /33/. **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS
BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	30549	32628	31788	TOTAL
miasta	23947	24255	23926	urban areas
wieś	6602	8373	7862	rural areas
w tym:				of which:
Przeciwko życiu i zdrowiu	964	808	893	Against life and health
w tym:				of which:
Zabójstwo – art. 148 Kk	23	16	15	Homicide – Art. 148 Criminal Code
Uszczerbek na zdrowiu – art. 156 i 157 Kk	486	359	395	Damage to health – Art. 156 and 157 Criminal Code
Udział w bójce lub pobiciu – art. 158 i 159 Kk	417	359	413	Participation in violence or assault – Art. 158 and 159 Criminal Code
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	807	6237	5630	Against public safety and safety of transport
W tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^a	x	5674	4997	Of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code ^a
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	1064	1219	1364	Against freedom, freedom of conscience and religion
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		144	150	Against sexual freedom and morals
W tym zgwałcenie – art. 197 Kk	72	63	54	Of which rape – Art. 197 Criminal Code
Przeciwko rodzinie i opiece	1557	864	880	Against the family and custody
W tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	623	586	500	Of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	93	166	215	Against good name and personal integrity
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego	604	693	682	Against the activities of state institutions and local self-government
w tym:				of which:
Naruszenie nietykalności cielesnej lub czynna napaść na funkcjonariusza publicznego – art. 222 i 223 Kk	108	102	104	Infringing bodily inviolability or active assault on a public official – Art. 222 and 223 Criminal Code
Wywieranie wpływu na funkcjonariusza publicznego lub na czynności organu administracji rządowej, samorządowej lub państwowej bądź spowodowanie ciężkiego uszczerbku na zdrowiu funkcjonariusza publicznego podczas wykonywania przez niego czynności służbowych – art. 224 Kk	119	149	150	Exerting influence on a public official or on the activity of an organ of the government administration, local self-government or State administration, or causing severe harm to the health of a public official during the performance of official duties – Art. 224 Criminal Code

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No. 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 1 /33/. **PRZESTĘPSTWA STWIERDZONE W ZAKOŃCZONYCH POSTĘPOWANIACH PRZYGOTOWAWCZYCH WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**
ASCERTAINED CRIMES IN COMPLETED PREPARATORY PROCEEDINGS BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Przeciwko działalności instytucji państwowych oraz samorządu terytorialnego (dok.)				Against the activities of state institutions and local self-government (cont.)
Znieważenie funkcjonariusza publicznego lub poniżanie albo znieważanie lub poniżanie organu konstytucyjnego RP – art. 226 Kk	280	296	267	<i>Insulting or belittling a public official or belittling or insulting a constitutional body of the Republic of Poland – Art. 226 Criminal Code</i>
Przestępstwa korupcyjne – art. 228–231, 250a, 296a i 296b Kk ^a	88	138	154	<i>Corruption – Art. 228–231, 250a 296a and 296b Criminal Code^a</i>
Przeciwko wymiarowi sprawiedliwości	243	651	698	Against the judiciary
Przeciwko porządkowi publicznemu	104	145	178	Against public order
Przeciwko wiarygodności dokumentów	1409	1957	1570	Against the reliability of documents
Przeciwko mieniu	21142	17035	16289	Against property
w tym:				<i>of which:</i>
Kradzież rzeczy – art. 278 Kk	6768	6655	5948	<i>Property theft – Art. 278 Criminal Code</i>
w tym kradzież samochodu	781	337	298	<i>of which automobile theft</i>
Krótkotrwały zabór pojazdu – art. 289 Kk	352	107	108	<i>Wilful short-term theft of automobile – Art. 289 Criminal Code</i>
Kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	9407	4408	4009	<i>Burglary – Art. 279 Criminal Code</i>
Rozbój – art. 280 Kk	749	352	323	<i>Robbery – Art. 280 Criminal Code</i>
Kradzież rozbójnicza – art. 281 Kk		24	28	<i>Theft with assault – Art. 281 Criminal Code</i>
Wymuszenie rozbójnicze – art. 282 Kk		56	73	<i>Criminal coercion – Art. 282 Criminal Code</i>
Oszustwo – art. 286 i 287 Kk	1653	2323	756	<i>Fraud – Art. 286 and 287 Criminal Code</i>
Przeciwko obrotowi gospodarczemu	587	244	245	Against economic activity
Przestępstwa z ustaw szczególnych:				Crimes by specific laws:
O wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. 1982 Nr 35, poz. 230) z późniejszymi zmianami	1	49	134	<i>On Sobriety and Alcohol Education (Journal of Laws 1982 No. 35, item 230) with later amendments</i>
O prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. 1994 Nr 24, poz. 83) z późniejszymi zmianami	50	201	134	<i>On Copyright and Related Laws (Journal of Laws 1994 No. 24, item 83) with later amendments</i>
O przeciwdziałaniu narkomanii – ustawy z dnia 24 IV 1997 (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 24, poz. 198) i z dnia 29 VII 2005 r. (Dz. U. Nr 179, poz. 1485) z późniejszymi zmianami	1018	2133	2540	<i>On Fighting Drug Addiction – law dated 24 IV 1997 (uniform text Journal of Laws 2003 No. 24, item 198) and dated 29 VII 2005 (Journal of Laws No. 179, item 1485) with later amendments</i>
Przestępstwa skarbowe – Kodeks karny skarbowy (Dz. U. 1999 Nr 83, poz. 930) z późniejszymi zmianami	54	14	21	Treasury crimes – Treasury Penal Code (Journal of Laws 1999 No. 83, item 930) with later amendments
W tym akcyza	41	6	4	<i>Of which excise</i>

^a Artykuły 250a, 296a i 296b dodane przez ustawę z dnia 13 VI 2003 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 111, poz. 1061), z mocą obowiązującą od 1 VII 2003 r.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

^a Articles 250a, 296a and 296b added by the Law on Amending the Criminal Code as well as selected other, dated 13 VI 2003 (Journal of Laws No. 111, item 1061), valid since 1 VII 2003.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

TABL. 2 /34/. **WSKAŹNIKI WYKRYWALNOŚCI SPRAWCÓW PRZESTĘPSTW STWIERDZONYCH^a WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
RATES OF DETECTABILITY OF DELINQUENTS IN ASCERTAINED CRIMES^a BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w %	in %		
OGÓŁEM	59,2	69,1	71,7	TOTAL
w tym:				<i>of which:</i>
Przeciwko życiu i zdrowiu	89,6	84,5	86,1	<i>Against life and health</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	89,2	98,8	98,3	<i>Against public safety and safety of transport</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania	94,5	95,3	95,7	<i>Against freedom, freedom of conscience and religion</i>
Przeciwko wolności seksualnej i obyczajności		84,0	97,3	<i>Against sexual freedom and morals</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	99,9	99,4	99,8	<i>Against the family and custody</i>
Przeciwko czci i nietykalności cielesnej	98,9	100,0	96,7	<i>Against good name and personal integrity</i>
Przeciwko mieniu	45,0	46,5	49,4	<i>Against property</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 83.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

^a See general notes, item 4 on page 83.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

TABL. 3 /35/. **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW**
ADULTS VALIDLY SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	6669	12294	12361	TOTAL
mężczyźni	6258	11457	11478	<i>males</i>
kobiety	411	837	883	<i>females</i>
W tym rodzaje przestępstw:				Of which type of crime:
Przeciwko życiu i zdrowiu	686	1139	1206	<i>Against life and health</i>
w tym:				<i>of which:</i>
zabójstwo – art. 148 Kk	11	10	6	<i>homicide – Art. 148 Criminal Code</i>
uszczerbek na zdrowiu, udział w bójce lub pobiciu – art. 156–159 Kk	549	604	570	<i>damage to health, participation in violence or assault – Art. 156–159 Criminal Code</i>
Przeciwko bezpieczeństwu powszechnemu i bezpieczeństwu w komunikacji	4693	4942	<i>Against public safety and safety of transport</i>
w tym prowadzenie pojazdu na drodze przez osobę w stanie nietrzeźwym lub pod wpływem środka odurzającego – art. 178a Kk ^a	4406	4650	<i>of which operating a motor vehicle while under the influence of alcohol or other intoxicant – Art. 178a Criminal Code^a</i>
Przeciwko wolności, wolności sumienia i wyznania, wolności seksualnej i obyczajności	265	388	402	<i>Against freedom, freedom conscience and religion, sexual freedom and morals</i>
w tym zgwałcenie – art. 197 Kk	27	21	28	<i>of which rape – Art. 197 Criminal Code</i>
Przeciwko rodzinie i opiece	1062	632	634	<i>Against the family and custody</i>
w tym znęcanie się nad członkiem rodziny lub inną osobą zależną lub bezradną – art. 207 Kk	426	418	366	<i>of which cruelty to family member or to other dependent or helpless person – Art. 207 Criminal Code</i>

^a Artykuł dodany przez ustawę z dnia 14 IV 2000 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny (Dz. U. Nr 48, poz. 548), z mocą obowiązującą od 15 XII 2000 r.

^a Article added by the Law on Amending the Criminal Code, dated 14 IV 2000 (Journal of Laws No 48, item 548), valid since 15 XII 2000.

TABL. 3 /35/. **DOROŚLI SKAZANI PRAWOMOCNIE PRZEZ SĄDY POWSZECHNE ZA PRZESTĘPSTWA ŚCIGANE Z OSKARŻENIA PUBLICZNEGO WEDŁUG RODZAJÓW PRZESTĘPSTW (dok.)**
ADULTS SENTENCED BY COMMON COURTS FOR CRIMES PROSECUTED ON THE BASIS OF AN INDICTMENT BY TYPE OF CRIME (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W tym rodzaje przestępstw: (dok.)				Of which type of crime: (cont.)
Przeciwko mieniu	3223	3706	3186	Against property
w tym:				of which:
kradzież rzeczy – art. 278 Kk	779	1198	1091	property theft – Art. 278 Criminal Code
kradzież z włamaniem – art. 279 Kk	1036	627	481	burglary – Art. 279 Criminal Code
rozbój – art. 280 Kk	158	158	127	robbery – Art. 280 Criminal Code

Źródło: dane Ministerstwa Sprawiedliwości.

Source: data of the Ministry of Justice.

TABL. 4 /36/. **ZAREJESTROWANA DZIAŁALNOŚĆ PAŃSTWOWEJ STRAŻY POŻARNEJ**
REGISTERED ACTIVITY OF THE STATE FIRE DEPARTMENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Zdarzenia:				Events:
Pożary	3330	3799	4009	Fires
w tym:				of which:
obiektów użyteczności publicznej	68	56	72	general purpose public buildings
obiektów mieszkalnych	463	594	646	residential buildings
obiektów produkcyjnych i magazynowych	99	64	141	manufacturing and warehouse facilities
w rolnictwie ^a	761	733	980	in agriculture ^a
lasów	272	184	147	forests
Miejscowe zagrożenia ^b	3821	6943	8361	Local threats ^b
w tym spowodowane przez:				of which caused by:
katastrofy naturalne	583	1541	2220	natural catastrophes
awarie techniczne ^c	68	231	248	technical failures ^c
środki transportu ^d	894	1459	1725	transport equipment ^d
infrastrukturę komunalną	22	74	64	municipal infrastructure
Wyjazdy do fałszywych alarmów	440	714	621	False alarms
Ratownicy biorący udział w akcjach ratowniczych:				Rescue personnel participating in rescue operations:
Pożary	27850	29365	29939	Fires
Miejscowe zagrożenia ^b	21709	32422	42640	Local threats ^b
Wypadki z ludźmi	805	1158	1203	Casualties
ofiary śmiertelne	113	122	127	fatalities
w tym ratownicy	–	–	–	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	692	1036	1076	injured and burn victims
w tym ratownicy	19	13	27	of which rescue personnel
W tym przy pożarach	58	82	108	Of which during fires
ofiary śmiertelne	11	14	12	fatalities
w tym ratownicy	–	–	–	of which rescue personnel
ranni i poparzeni	47	68	96	injured and burn victims
w tym ratownicy	10	9	27	of which rescue personnel

a, c Dotyczy głównie: a – budynków inwentarskich i gospodarczych, maszyn rolniczych, upraw, c – chemicznych, budowlanych, ekologicznych, radiologicznych, infrastruktury komunalnej. b Katastrofy naturalne, awarie techniczne, wypadki w komunikacji i inne zagrożenia życia i mienia. d Wypadki w komunikacji: drogowej, kolejowej, lotniczej.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Opolu.

a, c Primarily involve: a – livestock and farm buildings, agricultural machinery, crops, c – chemical, building, environmental, radiological, municipal infrastructure. b Natural catastrophes, technical failures transportation accidents and other threats to life and property. d Transportation accidents: road, rail, air.

Source: data of the Voivodship State Fire Department Headquarters in Opole.

DZIAŁ V LUDNOŚĆ. WYZNANIA RELIGIJNE

Uwagi ogólne

1. Tablice działu opracowano na podstawie:
1) bilansów stanu i struktury **ludności faktycznie zamieszkałej** na terenie gminy. Bilanse ludności sporządza się dla okresów międzyspisywanych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu:

- a) zmian w danym okresie spowodowanych ruchem naturalnym (urodzenia, zgonu) i migracjami ludności (zameldowania i wymeldowania na pobyt stały z innych gmin i z zagranicy), a także przesunięciami adresowymi ludności z tytułu zmian administracyjnych,
 - b) różnicy między liczbą osób zameldowanych na pobyt czasowy ponad 3 miesiące, (do 2005 r. – ponad 2 miesiące) na terenie gminy a liczbą osób czasowo nieobecnych, która stanowi jednocześnie różnicę między liczbą osób zameldowanych na pobyt stały w gminie a liczbą osób faktycznie mieszkających na terenie gminy;
- 2) rejestrów Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji – o migracjach wewnętrznych i zagranicznych ludności na pobyt stały (od 2006 r. źródłem tych danych jest rejestr PESEL – Powszechny Elektroniczny System Ewidencji Ludności);
- 3) sprawozdawczości urzędów stanu cywilnego – o zarejestrowanych małżeństwach, urodzeniach i zgonach;
- 4) sprawozdawczości sądu okręgowego – o prawomocnie orzeczonych separacjach i rozwodach.

2. Dane o ludności (według stanu w dniu 30 VI i 31 XII) oraz współczynniki demograficzne, a także przeliczenia na 1 mieszkańca (1000 ludności itp.) za lata 2000 i 2001 opracowano przy przyjęciu liczby ludności zbilansowanej w oparciu o wyniki Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002. Dane te zostały przeliczone według podziału administracyjnego obowiązującego w dniu 31 XII 2002 r.

3. Przez ludność w wieku produkcyjnym rozumie się ludność w wieku zdolności do pracy. Dla mężczyzn przyjęto wiek 18–64 lata, dla kobiet – 18–59 lat. Wśród ludności w wieku produkcyjnym wyróżnia się ludność w wieku **mobilnym**, tj. w wieku 18–44 lata i **niemobilnym**, tj. mężczyźni – 45–64 lata, kobiety – 45–59 lat. Przez ludność **w wieku nieprodukcyjnym** rozumie się ludność **w wieku przedprodukcyjnym**, tj. do 17 lat oraz ludność **w wieku poprodukcyjnym**, tj. mężczyźni – 65 lat i więcej, kobiety – 60 lat i więcej.

CHAPTER V POPULATION. RELIGIOUS DENOMINATIONS

General notes

1. Chapter tables were compiled on the basis of:
1) the balances of the size and structure of the **population (actually living in a gmina)**. Population balances are compiled for periods between censuses on the basis of the last census, taking into account:

- a) changes in a given period connected with vital statistics (births, deaths) and migration of the population (registering and cancelling registration for permanent residence from other gminas and from abroad) as well as address changes of the population due to changes in the administrative division,
 - b) difference between the number of people registered for temporary stay for a period of more than 3 months (until 2005 – more than 2 months) in a gmina and the number of people temporarily absent there, which simultaneously makes the difference between the number of people registered for permanent residence in a gmina and the number of people actually living in the gmina;
- 2) the registers of the Ministry of the Interior and Administration on internal and international migration of population for permanent residence (since 2006 the source of this data is PESEL register – Common Electronic System of Population Register);
- 3) documentation of Civil Status Offices regarding registered marriages, births and deaths;
- 4) documentation of regional court – regarding legally valid decisions in actions for separations and divorces.

2. Data about population (as of 30 VI and 31 XII) as well as demographic rates and indicators per capita (per 1000 population etc.) for 2000 and 2001 were prepared assuming the number of population, balanced on the basis of results of the Population and Housing Census 2002. Data have been re-calculated in the administrative division obligatory as of 31 XII 2002.

3. The working age population refers to males, aged 18–64, and females, aged 18–59. In this category the age groups of **mobility** (i.e. 18–44) and **non-mobility** (i.e. 45–64 for males and 45–59 for females) are distinguished.

The **non-working age population** is defined as the **pre-working age population**, i.e., up to the age of 17 and the **post-working age population**, i.e., 65 and more for males and 60 and more for females.

4. Mediana wieku (wiek środkowy) ludności jest parametrem wyznaczającym granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

5. Dane o ruchu naturalnym ludności w podziale terytorialnym opracowano:

- małżeństwa – według miejsca zameldowania na pobyt stały męża przed ślubem (w przypadku, gdy mąż przed ślubem mieszkał za granicą, przyjmuje się miejsce zameldowania żony przed ślubem);
- separacje – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka; w przypadku zgodnego wniosku stron przyjmuje się miejsce zamieszkania męża);
- rozwody – według miejsca zamieszkania osoby wnoszącej powództwo (w przypadku, gdy osoba wnosząca powództwo mieszka za granicą, przyjmuje się miejsce zamieszkania współmałżonka);
- urodzenia – według miejsca zameldowania na pobyt stały matki noworodka;
- zgony – według miejsca zameldowania na pobyt stały osoby zmarłej.

Dane o **małżeństwach** uwzględniają związki małżeńskie zawarte w formie przewidzianej prawem w urzędach stanu cywilnego. Na mocy ustawy z dnia 24 VII 1998 r. (Dz. U. Nr 117, poz. 757) w urzędach stanu cywilnego rejestrowane są także małżeństwa podlegające prawu wewnętrznemu Kościoła lub Związku Wyznaniowego zawarte w obecności duchownego. Małżeństwo zawarte w tej formie podlega prawu polskiemu i pociąga za sobą takie same skutki cywilnoprawne, jak małżeństwo zawarte przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

Małżeństwa wyznaniowe mogą być zawierane jedynie w dziesięciu Kościołach i Związkach Wyznaniowym: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Płodność kobiet mierzy się współczynnikiem obliczonym jako iloraz liczby urodzeń żywych i liczby kobiet w wieku rozrodczym (15–49 lat). Oprócz ogólnych współczynników płodności podaje się również współczynniki grupowe (częstkowe), obliczone jako ilorazy liczby urodzeń żywych z kobiet w danej grupie wieku i liczby kobiet w tej samej grupie wieku. Urodzenia z matek w wieku poniżej 15 lat zalicza się do grupy 15–19 lat; urodzenia z matek w wieku 50 lat i więcej zalicza się do grupy 45–49 lat.

4. Median age of population is a parameter determining the exact age, which half of population already exceeded and second half did not reach yet.

5. Data regarding the vital statistics according to territorial division were compiled as follows:

- marriages – according to the husband's place of permanent residence before the marriage (in cases when the husband lived abroad before the marriage, the wife's place of residence before the marriage is used);
- separations – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken; in cases unanimous petition of both of persons – residence of husband is used);
- divorces – according to the plaintiff's place of residence (in case when person filling petition residing abroad, place of residence of a spouse has been taken);
- births – according to the mother's place of permanent residence;
- deaths – according to the place of permanent residence of the deceased.

The data on **marriages** refers to marriages contracted according to lawful rules at the civil status offices. On the basis of the Law dated 24 VII 1998 (Journal of Laws, No. 117, item 757) in the local civil status offices in Poland are registered all marriages, including those based on the internal law of the Churches or the Religious Association. Marriages contracted (on the basis of canon law marriages) subordinate the civil Polish laws and induce due to the same civil and law consequences as marriages contracted in the local civil status offices.

The religious marriages may be contracted only in the ten Churches and Religious Association: Kościół Katolicki, Polski Autokefaliczny Kościół Prawosławny, Kościół Ewangelicko-Augsburski, Kościół Ewangelicko-Reformowany, Kościół Ewangelicko-Metodystyczny, Kościół Chrześcijan Baptystów, Kościół Adwentystów Dnia Siódmego, Kościół Polskokatolicki, Związek Gmin Wyznaniowych Żydowskich, Kościół Starokatolicki Mariawitów, Kościół Zielonoświątkowy.

Female fertility rate is calculated as the ratio of the number of live births and the number of women in the reproductive age (15–49). Besides total rate, age-specific fertility rates are published, that are calculated as the ratios of the number of live births from women and the number of these women in the same groups of age. Births from mothers at the age of under 15 are counted to the group 15–19 and from the mothers at the age of 50 and over – to the group 45–49.

Współczynniki reprodukcji ludności:

- **współczynnik dzietności** oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie,
- **współczynnik reprodukcji brutto** przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta w wieku rozrodczym będzie rodzić z częstością, jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik reprodukcji (niezmienne współczynniki płodności),
- **współczynnik dynamiki demograficznej** jest to stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów w danym okresie.

Przyrost naturalny ludności stanowi różnicę między liczbą urodzeń żywych i zgonów w danym okresie.

Przez **niemowlęta** rozumie się dzieci w wieku poniżej 1 roku.

Informacje o urodzeniach i zgonach (w tym zgonach niemowląt) prezentowane są według kryteriów definicji urodzenia i zgonu noworodka rekomendowanej przez Światową Organizację Zdrowia (WHO).

6. Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

7. Dane o migracjach wewnętrznych ludności opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób na pobyt stały. Informacje te nie uwzględniają zmian adresu w obrębie tej samej gminy (miasta), z wyjątkiem gmin miejsko-wiejskich, dla których został zachowany podział na tereny miejskie i wiejskie.

8. Dane o migracjach zagranicznych ludności na pobyt stały opracowano na podstawie informacji ewidencyjnych gmin o zameldowaniu osób przyjeżdżających do Polski na pobyt stały (imigracja) oraz o wymeldowaniach osób wyjeżdżających z Polski za granicę na stałe (emigracja).

9. Napływ ludności obejmuje zameldowania na pobyt stały, **odpływ** – wymeldowania ze stałego miejsca zamieszkania.

10. Współczynniki dotyczące ruchu naturalnego i migracji ludności w podziale terytorialnym obliczono jako iloraz liczby faktów określonego rodzaju i liczby ludności zameldowanej na pobyt stały (według stanu w dniu 30 VI).

Reproduction rates:

- **total fertility rate** refers to the number of children which would be born to the average woman during the course of her entire reproductive period (15–49 years of age) assuming that in particular phases of this period she would give births with an intensity observed during a given year, i.e., in assuming agespecific fertility rates for this period to be constant,
- **gross reproduction rate** refers to the number of daughters which would be born to the average woman assuming that a woman during her reproductive age will give births with an intensity which is characteristic for all women giving births in the year for which the reproduction rate is calculated (constant fertility rates),
- **demographic dynamics rate** is the ratio of the number of live births to the number of deaths in a given period.

Natural increase of the population means the difference between the number of live births and deaths in a given period.

Infant is a child under the age of 1.

Information on births and deaths (including infant deaths) is presented according to criteria of the definition of infant births and deaths recommended by the World Health Organization (WHO).

6. Life expectancy is expressed by the average number of years that a person at the exact age x still has to live, assuming a fixed mortality level from the period for which life expectancy tables were compiled.

7. Data regarding internal migration of the population were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people for permanent residence. This information does not include changes of address within the same gmina (town), with the exception of urban-rural gminas for which the division into urban and rural areas has been kept.

8. Data regarding international migration of the population for permanent residence were compiled on the basis of gmina documentation regarding the registration of people arriving to Poland for permanent residence (immigration) as well as regarding the removal from registration of people leaving Poland for permanent residence abroad (emigration).

9. The inflow of the population includes registration of arrival for permanent residence, **outflow** – registration of departure from permanent residence.

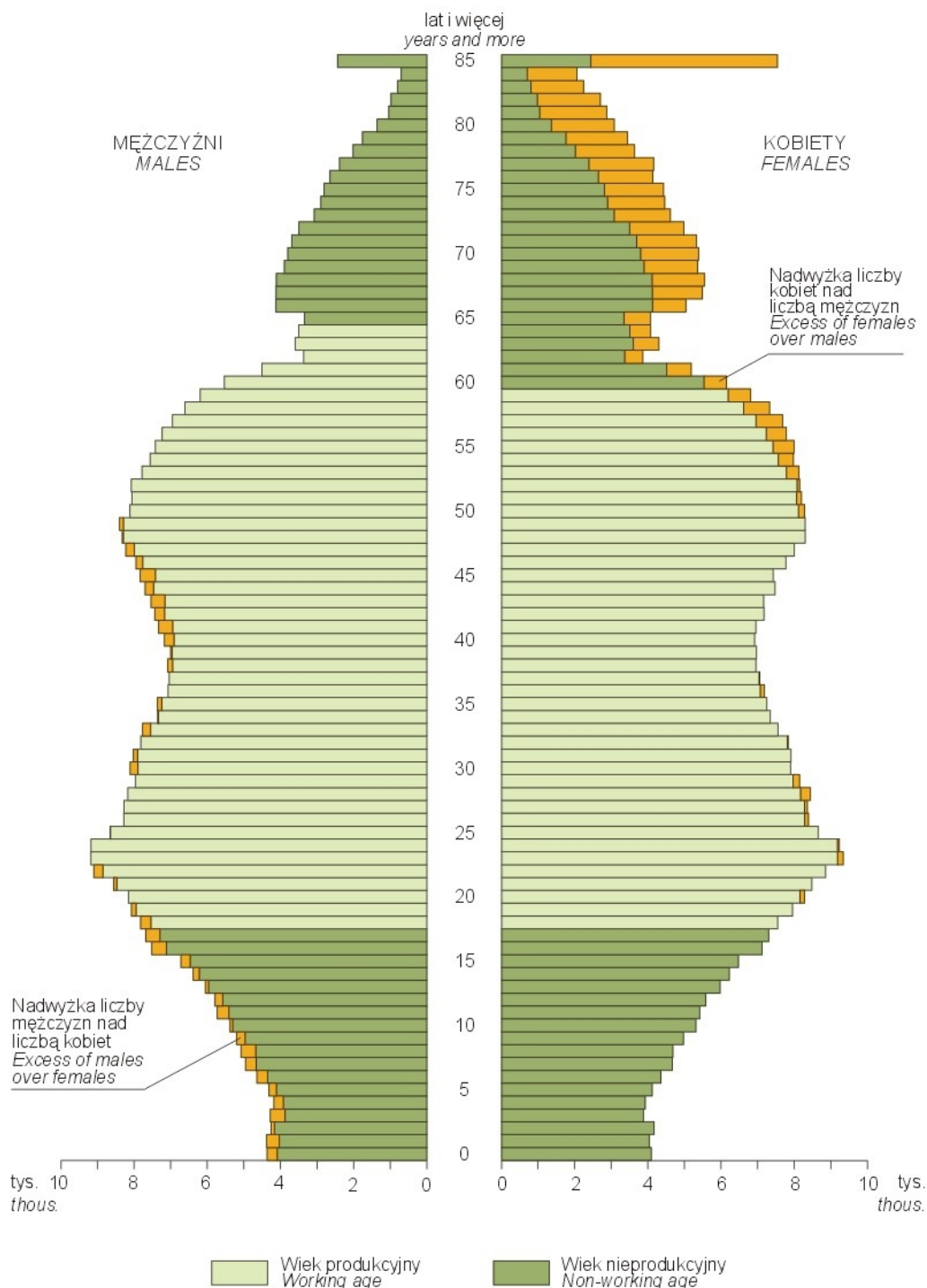
10. Rates concerning vital statistics and migration of the population according to territorial division were calculated as the ratio of the number of facts of the defined kind to the number of population registered for permanent residence (as of 30 VI).

LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

POPULATION BY SEX AND AGE IN 2007

As of 31 XII

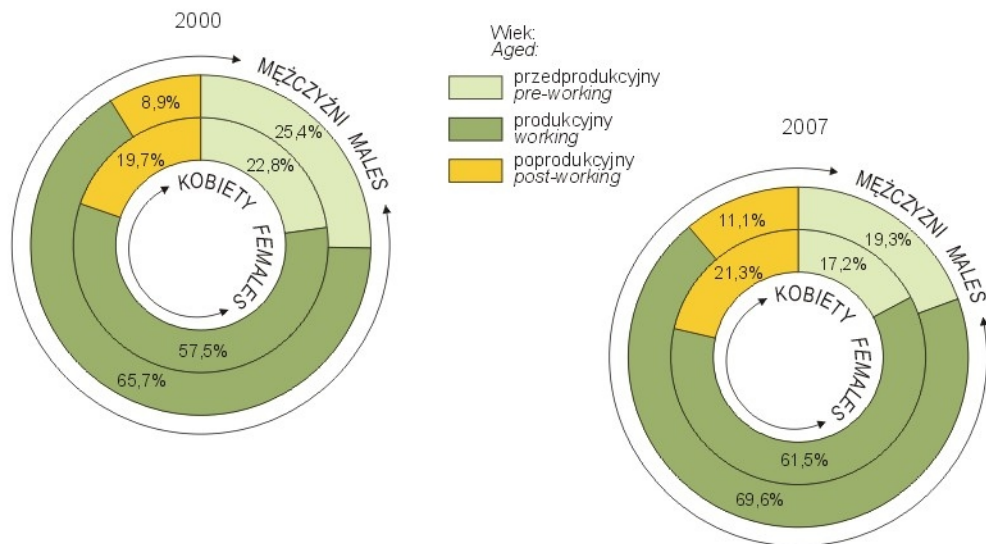

STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG EKONOMICZNYCH GRUP WIEKU I PŁCI

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF POPULATION BY ECONOMIC AGE GROUP AND SEX

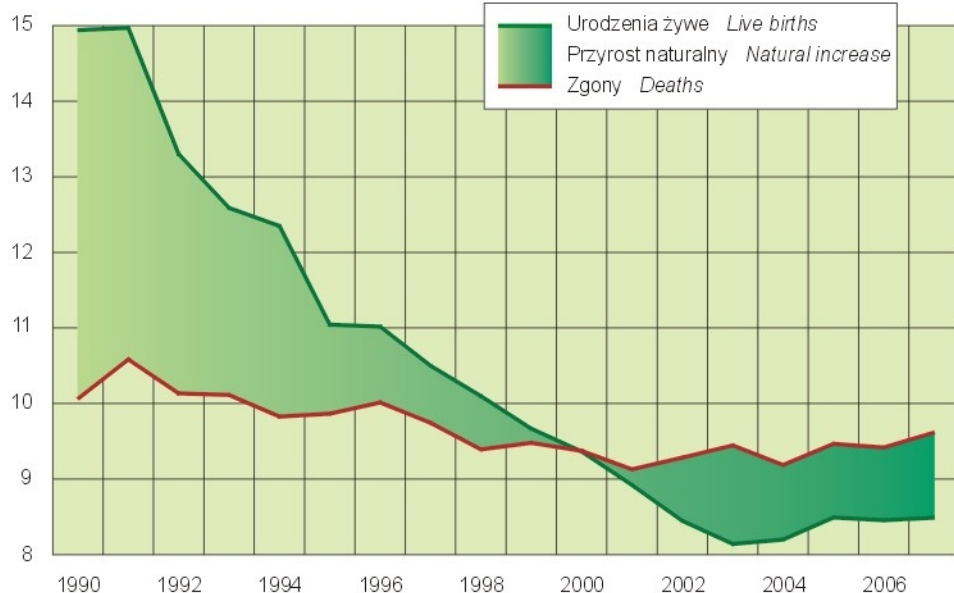
As of 31 XII

RUCH NATURALNY LUDNOŚCI

VITAL STATISTICS

tys. thous.

TABL. 1 /37/. **LUDNOŚĆ**
POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
STAN W DNIU 30 VI AS OF 30 VI				
OGÓŁEM	1072541	1044346	1039427	TOTAL
mężczyźni	521319	505424	502515	males
kobiety	551222	538922	536912	females
Miasta	564844	549334	546097	Urban areas
Wieś	507697	495012	493330	Rural areas
STAN W DNIU 31 XII AS OF 31 XII				
OGÓŁEM	1070598	1041941	1037088	TOTAL
mężczyźni	520281	503969	501228	males
kobiety	550317	537972	535860	females
Miasta	563579	547815	544395	Urban areas
Wieś	507019	494126	492693	Rural areas
Kobiety na 100 mężczyzn	106	107	107	Females per 100 males
Ludność w miastach w % ogółu ludności	52,6	52,6	52,5	Urban population in % of total population
Ludność na 1 km ² powierzchni ogólnej	114	111	110	Population per 1 km ² of total area

TABL. 2 /38/. **LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU**
Stan w dniu 31 XII
POPULATION BY SEX AND AGE
As of 31 XII

WIEK AGE	2000	2006	2007					
			ogółem grand total	w tym mężczyźni of which males	miasta urban areas		wieś rural areas	
					razem total	w tym mężczyźni of which males	razem total	w tym mężczyźni of which males
OGÓŁEM	1070598	1041941	1037088	501228	544395	259288	492693	241940
TOTAL								
0 – 2 lata	29930	25042	25310	13015	13387	6910	11923	6105
3 – 6	45835	35250	33703	17429	17284	8929	16419	8500
7 – 12	88621	65360	62788	32158	30437	15723	32351	16435
13 – 15	53977	40605	37843	19173	18509	9419	19334	9754
16 – 18	57601	46456	45011	23041	22401	11493	22610	11548
19 – 24	102423	106524	104433	52285	55017	27529	49416	24756
25 – 29	77290	82543	83370	41378	44909	22245	38461	19133
30 – 34	73260	76676	77633	39092	41720	20932	35913	18160
35 – 39	79561	70956	70993	35585	36217	18028	34776	17557
40 – 44	86933	74725	72877	37200	35745	17754	37132	19446
45 – 49	83035	82314	80557	40760	41348	19943	39209	20817
50 – 54	68157	80159	80361	39625	45172	21283	35189	18342
55 – 59	44169	69152	72032	34432	42331	19402	29701	15030
60 – 64	54805	40537	44085	20519	26645	12100	17440	8419
65 – 69	47382	48015	45113	19609	23435	9990	21678	9619
70 – 74	36242	41221	41744	16974	20914	8235	20830	8739
75 – 79	23719	30209	31417	11625	15346	5671	16071	5954
80 lat i więcej	17658	26197	27818	7328	13578	3702	14240	3626
and more								

TABL. 3 /39/. **LUDNOŚĆ W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**

Stan w dniu 31 XII

*WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	1070598	1041941	1037088	TOTAL
W wieku przedprodukcyjnym	257549	196814	189279	Pre-working age
mężczyźni	131984	100786	96988	males
kobiety	125565	96028	92291	females
Miasta	129583	98142	94209	Urban areas
mężczyźni	66627	50488	48456	males
kobiety	62956	47654	45753	females
Wieś	127966	98672	95070	Rural areas
mężczyźni	65357	50298	48532	males
kobiety	62609	48374	46538	females
W wieku produkcyjnym	658071	677762	678151	Working age
w tym w wieku mobilnym	437882	427323	424682	of which of mobility age
mężczyźni	341831	347803	348704	males
w tym w wieku mobilnym	221192	214994	213368	of which of mobility age
kobiety	316240	329959	329447	females
w tym w wieku mobilnym	216690	212329	211314	of which of mobility age
Miasta	358470	364100	362368	Urban areas
mężczyźni	181220	183528	183234	males
kobiety	177250	180572	179134	females
Wieś	299601	313662	315783	Rural areas
mężczyźni	160611	164275	165470	males
kobiety	138990	149387	150313	females
W wieku poprodukcyjnym	154978	167365	169658	Post-working age
mężczyźni	46466	55380	55536	males
kobiety	108512	111985	114122	females
Miasta	75526	85573	87818	Urban areas
mężczyźni	22384	27311	27598	males
kobiety	53142	58262	60220	females
Wieś	79452	81792	81840	Rural areas
mężczyźni	24082	28069	27938	males
kobiety	55370	53723	53902	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM ...	63	54	53	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	52	45	44	Males
Kobiety	74	63	63	Females

TABL. 4 /40/. **PROGNOZA LUDNOŚCI W WIEKU PRODUKCYJNYM I NIEPRODUKCYJNYM**
Stan w dniu 31 XII
WORKING AND NON-WORKING AGE POPULATION PROJECTION
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2010	2015	2020	2025	2030	2035	SPECIFICATION
	w tys. in thous.						
OGÓŁEM	1023,3	999,7	978,5	956,3	928,4	897,1	TOTAL
mężczyźni	493,8	481,8	472,0	462,2	449,2	434,6	males
kobiety	529,5	517,8	506,5	494,2	479,2	462,5	females
Miasta	534,7	519,2	505,8	491,6	474,0	454,5	Urban areas
mężczyźni	254,1	245,8	239,3	232,6	224,4	215,3	males
kobiety	280,7	273,3	266,5	259,0	249,7	239,1	females
Wieś	488,6	480,5	472,7	464,7	454,4	442,6	Rural areas
mężczyźni	239,8	236,0	232,8	229,6	224,9	219,3	males
kobiety	248,8	244,5	239,9	235,1	229,5	223,3	females
W wieku przedprodukcyjnym	173,0	160,5	156,1	151,7	138,0	122,9	Pre-working age
mężczyźni	88,6	82,5	80,2	77,8	70,8	63,1	males
kobiety	84,4	78,0	76,0	73,9	67,2	59,9	females
Miasta	86,6	81,5	80,5	78,2	70,8	63,0	Urban areas
mężczyźni	44,6	41,9	41,3	40,0	36,3	32,2	males
kobiety	42,1	39,6	39,2	38,2	34,6	30,7	females
Wieś	86,4	79,0	75,6	73,6	67,2	60,0	Rural areas
mężczyźni	44,1	40,6	38,9	37,8	34,5	30,8	males
kobiety	42,3	38,4	36,7	35,7	32,6	29,1	females
W wieku produkcyjnym	673,0	640,0	599,4	563,7	539,3	515,2	Working age
mężczyźni	349,9	335,9	317,0	298,4	286,1	276,2	males
kobiety	323,1	304,1	282,4	265,2	253,2	239,0	females
Miasta	353,1	326,5	300,0	280,8	269,0	256,2	Urban areas
mężczyźni	181,1	169,5	157,0	146,7	140,7	135,5	males
kobiety	171,9	157,0	143,0	134,1	128,2	120,7	females
Wieś	319,9	313,5	299,3	282,8	270,3	259,0	Rural areas
mężczyźni	168,7	166,4	160,0	151,7	145,4	140,7	males
kobiety	151,2	147,1	139,3	131,1	125,0	118,3	females
W wieku poprodukcyjnym	177,3	199,2	223,0	241,0	251,1	258,9	Post-working age
mężczyźni	55,3	63,4	74,9	85,9	92,4	95,3	males
kobiety	122,0	135,8	148,1	155,0	158,8	163,6	females
Miasta	95,0	111,2	125,3	132,6	134,2	135,3	Urban areas
mężczyźni	28,4	34,4	41,0	45,9	47,4	47,6	males
kobiety	66,6	76,7	84,3	86,7	86,9	87,7	females
Wieś	82,3	88,1	97,8	108,3	116,9	123,6	Rural areas
mężczyźni	27,0	29,0	33,9	40,0	45,0	47,7	males
kobiety	55,4	59,1	63,9	68,3	71,9	75,9	females
LUDNOŚĆ W WIEKU NIEPRODUKCYJNYM NA 100 OSÓB W WIEKU PRODUKCYJNYM	52	56	63	70	72	74	NON-WORKING AGE POPULATION PER 100 PERSONS OF WORKING AGE
Mężczyźni	41	43	49	55	57	57	Males
Kobiety	64	70	79	86	89	93	Females

TABL. 5 /41/. **MIASTA I LUDNOŚĆ W MIASTACH**
Stan w dniu 31 XII
TOWNS AND URBAN POPULATION
As of 31 XII

GRUPY MIAST WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI GROUPS OF TOWNS BY NUMBER OF POPULATION		Miasta <i>Towns</i>	Ludność w miastach <i>Urban population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>		w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM	2006	35	547815	52,6
TOTAL	2007	35	544395	52,5
Poniżej 2000		2	3501	0,3
<i>Below</i>				
2000 – 4999		8	25026	2,4
5000 – 9999		12	85130	8,2
10000 – 19999		7	105450	10,2
20000 – 49999		4	133379	12,9
50000 – 99999		1	65161	6,3
100000 i więcej		1	126748	12,2
<i>and more</i>				

TABL. 6 /42/. **GMINY ZAMIESZKANE PRZEZ LUDNOŚĆ WIEJSKĄ**
Stan w dniu 31 XII
GMINAS AND RURAL POPULATION
As of 31 XII

GRUPY GMIN WEDŁUG LICZBY LUDNOŚCI WIEJSKIEJ GROUPS OF GMINAS BY NUMBER OF RURAL POPULATION		Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Ludność na wsi <i>Rural population</i>	
		w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>		w % ogółu ludności <i>in % of total population</i>
OGÓŁEM	2006	68	494126	47,4
TOTAL	2007	68	492693	47,5
Poniżej 2000		–	–	x
<i>Below</i>				
2000 – 4999		15	61525	5,9
5000 – 6999		19	113560	10,9
7000 – 9999		25	210085	20,3
10000 i więcej		9	107523	10,4
<i>and more</i>				

^a Wiejskie i miejsko-wiejskie.

^a Rural and urban-rural gminas.

TABL. 7 /43/. **MEDIANA WIEKU LUDNOŚCI (wiek środkowy ludności) WEDŁUG PŁCI**
MEDIAN AGE POPULATION (median age of population) BY SEX

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	35,4	38,0	38,4	TOTAL
mężczyźni	33,9	36,4	36,8	<i>males</i>
kobiety	36,9	39,6	40,0	<i>females</i>
Miasta	35,9	38,5	38,9	<i>Urban areas</i>
mężczyźni	33,9	36,3	36,7	<i>males</i>
kobiety	37,8	40,7	41,1	<i>females</i>
Wieś	34,9	37,5	37,9	<i>Rural areas</i>
mężczyźni	33,9	36,5	36,9	<i>males</i>
kobiety	35,9	38,4	38,9	<i>females</i>

TABL. 8 /44/. **RUCH NATURALNY LUDNOŚCI**
VITAL STATISTICS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeństwa Marriages		Separacje Separations	Rozwody Divorces	Urodze- nia żywe Live births	Zgony Deaths		Przyrost naturalny Natural increase	
	ogółem total	w tym wyzna- niowe ^a of which religious ^a				ogółem total	w tym nie- mowląt of which infants		
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS									
OGÓŁEM	2000	5162	3559	52	1257	9369	9378	56	-9
TOTAL	2006	5598	3398	132	2091	8460	9421	46	-961
	2007	5856	3693	84	1870	8493	9622	37	-1129
Miasta	2000	2810	1775	43	985	4530	4603	25	-73
Urban areas	2006	3031	1729	84	1532	4517	4815	26	-298
	2007	3206	1925	62	1390	4519	4853	21	-334
Wieś	2000	2352	1784	9	272	4839	4775	31	64
Rural areas	2006	2567	1669	48	559	3943	4606	20	-663
	2007	2650	1768	22	480	3974	4769	16	-795
NA 1000 LUDNOŚCI ^b PER 1000 POPULATION ^b									
OGÓŁEM	2000	4,8	3,3	4,9	1,2	8,7	8,7	6,0	-0,0
TOTAL	2006	5,4	3,3	12,7	2,0	8,1	9,0	5,4	-0,9
	2007	5,6	3,6	8,1	1,8	8,2	9,3	4,4	-1,1
Miasta	2000	5,0	3,1	7,6	1,7	8,0	8,1	5,5	-0,1
Urban areas	2006	5,5	3,2	15,3	2,8	8,3	8,8	5,8	-0,5
	2007	5,9	3,5	11,4	2,6	8,3	8,9	4,7	-0,6
Wieś	2000	4,6	3,5	1,8	0,5	9,5	9,4	6,4	0,1
Rural areas	2006	5,2	3,4	9,7	1,1	8,0	9,3	5,1	-1,3
	2007	5,4	3,6	4,5	1,0	8,0	9,6	4,0	-1,6

a Ze skutkami cywilnymi. b W przypadku: separacji – na 100 tys. ludności; zgonów niemowląt – na 1000 urodzeń żywych.

a With civil law consequences. b In case of: separations – per 100 thous. population; infant deaths – per 1000 live births.

TABL. 9 /45/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE I ROZWIĄZANE**
MARRIAGES CONTRACTED AND DISSOLVED

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Małżeń- stwa zawarte <i>Marriages con- tracted</i>	Małżeństwa rozwiązane <i>Marriages dissolved</i>						Różnica między małżeń- stwami zawartymi a rozwią- zanymi ^a <i>Difference between contracted and dis- solved marria- ges^a</i>	
		ogółem <i>total</i>		przez śmierć <i>by death</i>		przez rozwód <i>by divorce</i>			
		w liczbach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych mał- żeństw <i>per 1000 existing marriages</i>	męża <i>husband</i>	żony <i>wife</i>	w liczbach bez- względ- nych <i>in absolute numbers</i>	na 1000 istnieją- cych mał- żeństw <i>per 1000 existing marriages</i>		
OGÓŁEM TOTAL	2006 2007	5598 5856	6273 6074	25,8 25,1	3063 3059	1119 1145	2091 1870	8,6 7,7	-1807 -1210
Miasta Urban areas	2006 2007	3031 3206	3640 3556	29,1 28,8	1536 1554	572 612	1532 1390	12,3 11,2	-1468 -1246
Wieś Rural areas	2006 2007	2567 2650	2633 2518	22,2 21,3	1527 1505	547 533	559 480	4,7 4,1	-339 36

a Po uwzględnieniu salda migracji wewnętrznych i zagranicznych na pobyt stały osób pozostających w stanie małżeńskim.

a After considering net internal and international migration for permanent residence of married persons.

TABL. 10 /46/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED		Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku				<i>Females of aged</i>				60 lat i więcej <i>and more</i>
			19 lat i mniej <i>and less</i>	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59		
OGÓŁEM GRAND TOTAL											
OGÓŁEM	2006	5598	413	2385	1821	483	153	172	120	51	
GRAND TOTAL	2007	5856	357	2412	1990	556	175	196	111	59	
19 lat i mniej	2006	55	38	15	2	–	–	–	–	–	
<i>and less</i>	2007	50	33	16	1	–	–	–	–	–	
20 – 24	2006	1522	285	1033	192	9	3	–	–	–	
	2007	1424	231	977	193	21	1	1	–	–	
25 – 29	2006	2315	76	1067	1057	94	19	2	–	–	
	2007	2497	74	1121	1161	123	14	4	–	–	
30 – 34	2006	918	11	214	433	215	32	12	1	–	
	2007	1016	14	237	489	235	32	7	1	1	
35 – 39	2006	312	2	39	96	106	47	20	1	1	
	2007	347	4	47	104	110	59	23	–	–	
40 – 49	2006	260	1	15	37	49	41	91	26	–	
	2007	282	1	13	32	56	58	98	22	2	
50 – 59	2006	137	–	2	4	10	9	39	64	9	
	2007	140	–	1	10	10	10	50	52	7	
60 lat i więcej	2006	79	–	–	–	–	2	8	28	41	
<i>and more</i>	2007	100	–	–	–	1	1	13	36	49	

MIASTA
URBAN AREAS

RAZEM	2006	3031	140	1158	1103	307	98	109	80	36
TOTAL	2007	3206	134	1143	1245	352	106	118	69	39
19 lat i mniej	2006	17	8	8	1	–	–	–	–	–
and less	2007	17	9	7	1	–	–	–	–	–
20 – 24	2006	656	95	468	87	3	3	–	–	–
	2007	647	85	458	89	14	–	1	–	–
25 – 29	2006	1314	32	536	679	51	14	2	–	–
	2007	1399	34	531	739	83	11	1	–	–
30 – 34	2006	558	4	120	256	152	19	7	–	–
	2007	615	5	119	319	147	17	7	1	–
35 – 39	2006	182	1	19	52	68	28	12	1	1
	2007	204	1	22	68	69	37	7	–	–
40 – 49	2006	159	–	7	25	25	26	56	20	–
	2007	165	–	6	23	33	33	61	8	1
50 – 59	2006	91	–	–	3	8	6	27	41	6
	2007	89	–	–	6	5	8	32	35	3
60 lat i więcej	2006	54	–	–	–	–	2	5	18	29
and more	2007	70	–	–	–	1	–	9	25	35

TABL. 10 /46/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG WIEKU NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY AGE OF BRIDEGROOMS AND BRIDES (cont.)

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED		Ogółem <i>Total</i>	Kobiety w wieku <i>Females of aged</i>					60 lat i więcej <i>and more</i>		
			19 lat i mniej <i>and less</i>	20–24	25–29	30–34	35–39		40–49	50–59
WIEŚ RURAL AREAS										
RAZEM	2006	2567	273	1227	718	176	55	63	40	15
TOTAL	2007	2650	223	1269	745	204	69	78	42	20
19 lat i mniej	2006	38	30	7	1	–	–	–	–	–
and less	2007	33	24	9	–	–	–	–	–	–
20 – 24	2006	866	190	565	105	6	–	–	–	–
.....	2007	777	146	519	104	7	1	–	–	–
25 – 29	2006	1001	44	531	378	43	5	–	–	–
.....	2007	1098	40	590	422	40	3	3	–	–
30 – 34	2006	360	7	94	177	63	13	5	1	–
.....	2007	401	9	118	170	88	15	–	–	1
35 – 39	2006	130	1	20	44	38	19	8	–	–
.....	2007	143	3	25	36	41	22	16	–	–
40 – 49	2006	101	1	8	12	24	15	35	6	–
.....	2007	117	1	7	9	23	25	37	14	1
50 – 59	2006	46	–	2	1	2	3	12	23	3
.....	2007	51	–	1	4	5	2	18	17	4
60 lat i więcej	2006	25	–	–	–	–	–	3	10	12
and more	2007	30	–	–	–	–	1	4	11	14

TABL. 11 /47/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDE–GROOMS AND BRIDES

LATA YEARS		Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
POPRZEDNI STAN CYWILNY MĘŻCZYŹN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>			panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwiedzione <i>divorced</i>
OGÓŁEM <i>GRAND TOTAL</i>					
OGÓŁEM	2006	5598	5014	136	448
GRAND TOTAL	2007	5856	5208	131	517
Kawalerowie	2006	4980	4740	39	201
Single	2007	5195	4897	41	257
Wdowcy	2006	107	15	56	36
Widowers	2007	96	15	51	30
Rozwiedzeni	2006	511	259	41	211
Divorced	2007	565	296	39	230
MIASTA <i>URBAN AREAS</i>					
RAZEM	2006	3031	2659	76	296
TOTAL	2007	3206	2810	77	319
Kawalerowie	2006	2592	2462	18	112
Single	2007	2760	2598	17	145
Wdowcy	2006	57	9	26	22
Widowers	2007	54	8	29	17
Rozwiedzeni	2006	382	188	32	162
Divorced	2007	392	204	31	157

TABL. 11 /47/. **MAŁŻEŃSTWA ZAWARTE WEDŁUG POPRZEDNIEGO STANU CYWILNEGO NOWOŻEŃCÓW (dok.)**
MARRIAGES CONTRACTED BY PREVIOUS MARITAL STATUS OF BRIDE-GROOMS AND BRIDES (cont.)

LATA YEARS		Ogółem <i>Total</i>	Poprzedni stan cywilny kobiet <i>Previous marital status of females</i>		
POPRZEDNI STAN CYWILNY MEŻCZYZYN <i>PREVIOUS MARITAL STATUS OF MALES</i>			panny <i>single</i>	wdowy <i>widows</i>	rozwiedzione <i>divorced</i>
WIEŚ <i>RURAL AREAS</i>					
RAZEM	2006	2567	2355	60	152
TOTAL	2007	2650	2398	54	198
Kawalerowie	2006	2388	2278	21	89
Single	2007	2435	2299	24	112
Wdowcy	2006	50	6	30	14
Widowers	2007	42	7	22	13
Rozwiedzeni	2006	129	71	9	49
Divorced	2007	173	92	8	73

TABL. 12 /48/. **ZAWARTE MAŁŻEŃSTWA^a WYZNANIOWE**
CHURCH OR RELIGIOUS MARRIAGES^a

KOŚCIOŁY CHURCHES	2006			2007		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
OGÓŁEM	3398	1729	1669	3693	1925	1768
TOTAL						
W tym Kościół Katolicki	3382	1722	1660	3673	1915	1758
Of which Catholic Church						

^a Ze skutkami cywilnymi.

^a With civil law consequences.

TABL. 13 /49/. **ROZWOODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA**
DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR DIVORCE

LATA YEARS MEŻCZYŻNI W WIEKU MALES OF AGED	Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged								
		19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more	
OGÓŁEM GRAND TOTAL										
OGÓŁEM	2006	2091	7	202	401	420	345	511	176	29
GRAND TOTAL	2007	1870	5	156	351	351	319	461	189	38
19 lat i mniej	2006	—	—	—	—	—	—	—	—	—
and less	2007	2	—	2	—	—	—	—	—	—
20 – 24	2006	77	3	64	8	—	—	2	—	—
.....	2007	58	3	44	9	2	—	—	—	—
25 – 29	2006	329	4	106	184	31	2	2	—	—
.....	2007	252	2	88	141	16	5	—	—	—
30 – 34	2006	423	—	27	166	206	21	3	—	—
.....	2007	373	—	17	149	173	31	3	—	—
35 – 39	2006	373	—	3	33	141	167	29	—	—
.....	2007	353	—	2	42	128	152	29	—	—
40 – 49	2006	587	—	2	9	39	145	368	24	—
.....	2007	528	—	3	9	27	125	328	35	1
50 – 59	2006	246	—	—	—	2	10	98	133	3
.....	2007	249	—	—	1	5	6	98	134	5
60 lat i więcej	2006	56	—	—	1	1	—	9	19	26
and more	2007	55	—	—	—	—	—	3	20	32

TABL. 13 /49/. **ROZWODY WEDŁUG WIEKU MAŁŻONKÓW W MOMENCIE WNIESIENIA POWÓDZTWA (dok.)****DIVORCES BY AGE OF SPOUSES AT THE MOMENT OF FILLING PETITION FOR DIVORCE (cont.)**

LATA YEARS MĘŻCZYŹNI W WIEKU MALES OF AGED		Ogółem Total	Kobiety w wieku Females of aged							
			19 lat i mniej and less	20–24	25–29	30–34	35–39	40–49	50–59	60 lat i więcej and more
MIASTA URBAN AREAS										
RAZEM TOTAL	2006 2007	1532 1390	4 4	129 109	307 244	304 270	256 245	376 342	134 146	22 30
19 lat i mniej and less	2006 2007	– 2	– –	– 2	– –	– –	– –	– –	– –	– –
20 – 24	2006 2007	51 41	1 3	43 31	5 6	– 1	– –	2 –	– –	– –
25 – 29	2006 2007	236 177	3 1	65 62	148 98	17 13	2 3	1 –	– –	– –
30 – 34	2006 2007	316 277	– –	16 9	120 105	160 138	18 22	2 3	– –	– –
35 – 39	2006 2007	276 269	– –	3 2	27 31	98 96	124 120	24 20	– –	– –
40 – 49	2006 2007	424 391	– –	2 3	6 3	27 19	105 96	265 242	19 28	– –
50 – 59	2006 2007	189 190	– –	– –	– 1	1 3	7 4	75 75	103 104	3 3
60 lat i więcej and more	2006 2007	40 43	– –	– –	1 –	1 –	– –	7 2	12 14	19 27
WIEŚ RURAL AREAS										
RAZEM TOTAL	2006 2007	559 480	3 1	73 47	94 107	116 81	89 74	135 119	42 43	7 8
19 lat i mniej and less	2006 2007	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –	– –
20 – 24	2006 2007	26 17	2 –	21 13	3 3	– 1	– –	– –	– –	– –
25 – 29	2006 2007	93 75	1 1	41 26	36 43	14 3	– 2	1 –	– –	– –
30 – 34	2006 2007	107 96	– –	11 8	46 44	46 35	3 9	1 –	– –	– –
35 – 39	2006 2007	97 84	– –	– –	6 11	43 32	43 32	5 9	– –	– –
40 – 49	2006 2007	163 137	– –	– –	3 6	12 8	40 29	103 86	5 7	– 1
50 – 59	2006 2007	57 59	– –	– –	– –	1 2	3 2	23 23	30 30	– 2
60 lat i więcej and more	2006 2007	16 12	– –	– –	– –	– –	– –	2 1	7 6	7 5

TABL. 14 /50/. **ROZWODY WEDŁUG LICZBY MAŁOLETNICH DZIECI^a W MAŁŻEŃSTWIE**
DIVORCES BY THE NUMBER OF UNDERAGE CHILDREN^a IN THE MARRIAGE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM GRAND TOTAL			
OGÓŁEM	2091	1870	GRAND TOTAL
rozwoy małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	730	709	Marriages without children
Z dziećmi	1361	1161	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	817	717	1
2	395	332	2
3	105	87	3
4 i więcej	44	25	4 and more
MIASTA URBAN AREAS			
RAZEM	1532	1390	TOTAL
rozwoy małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	549	557	Marriages without children
Z dziećmi	983	833	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	612	536	1
2	281	232	2
3	63	54	3
4 i więcej	27	11	4 and more
WIEŚ RURAL AREAS			
RAZEM	559	480	TOTAL
rozwoy małżeństw:			divorces:
Bez dzieci	181	152	Marriages without children
Z dziećmi	378	328	Marriages with children
o liczbie dzieci:			by number of children:
1	205	181	1
2	114	100	2
3	42	33	3
4 i więcej	17	14	4 and more
a Poniżej 18 lat. a Below age 18.			

TABL. 15 /51/. **URODZENIA**
BIRTHS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007			SPECIFICATION
		ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	
Urodzenia żywe	8460	8493	4519	3974	Live births
Małżeńskie	6723	6781	3432	3349	Legitimate
chłopcy	3507	3520	1778	1742	males
dziewczęta	3216	3261	1654	1607	females
Pozamałżeńskie	1737	1712	1087	625	Illegitimate
chłopcy	915	860	539	321	males
dziewczęta	822	852	548	304	females
Urodzenia martwe	42	44	21	23	Still births

TABL. 16 /52/. **URODZENIA ŻYWE WEDŁUG KOLEJNOŚCI URODZENIA DZIECKA^a
ORAZ WIEKU MATKI**
LIVE BIRTHS BY BIRTH ORDER^a AND AGE OF MOTHER

LATA YEARS WIEK MATKI AGE OF MOTHER	Ogółem Total	Kolejność urodzenia dziecka u matki Birth order					
		1	2	3	4	5	6 i dalsze and over

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2006	8460	4237	2804	872	314	127	106
TOTAL	2007	8493	4297	2826	864	257	130	119
19 lat i mniej	2006	564	512	49	2	1	—	—
and less	2007	503	466	36	1	—	—	—
20 – 24	2006	2167	1558	521	66	16	5	1
.....	2007	2156	1553	505	73	20	3	2
25 – 29	2006	2934	1560	1065	225	57	19	8
.....	2007	3041	1630	1081	245	56	24	5
30 – 34	2006	1986	515	929	377	103	37	25
.....	2007	1977	550	938	343	73	41	32
35 – 39	2006	647	79	211	161	106	47	43
.....	2007	663	83	241	166	74	50	49
40 – 44	2006	155	11	29	41	29	18	27
.....	2007	146	14	25	35	32	12	28
45 lat i więcej	2006	7	2	—	—	2	1	2
and more	2007	7	1	—	1	2	—	3

W ODSETKACH
IN PERCENT

OGÓŁEM	2006	100,0	50,1	33,1	10,3	3,7	1,5	1,3
TOTAL	2007	100,0	50,6	33,3	10,2	3,0	1,5	1,4
19 lat i mniej	2006	100,0	90,8	8,7	0,3	0,2	x	x
and less	2007	100,0	92,6	7,2	0,2	x	x	x
20 – 24	2006	100,0	71,9	24,0	3,1	0,7	0,2	0,1
.....	2007	100,0	72,0	23,4	3,4	0,9	0,2	0,1
25 – 29	2006	100,0	53,2	36,3	7,7	1,9	0,6	0,3
.....	2007	100,0	53,6	35,5	8,1	1,8	0,8	0,2
30 – 34	2006	100,0	25,9	46,8	19,0	5,2	1,9	1,2
.....	2007	100,0	27,8	47,4	17,4	3,7	2,1	1,6
35 – 39	2006	100,0	12,2	32,6	24,9	16,4	7,3	6,6
.....	2007	100,0	12,5	36,4	25,0	11,2	7,5	7,4
40 – 44	2006	100,0	7,1	18,7	26,5	18,7	11,6	17,4
.....	2007	100,0	9,6	17,1	24,0	21,9	8,2	19,2
45 lat i więcej	2006	100,0	28,6	x	x	28,6	14,2	28,6
and more	2007	100,0	14,3	x	14,3	28,6	x	42,8

a W podziale według kolejności urodzenia dziecka nie uwzględniono urodzeń o nieustalonej kolejności urodzenia.

a Data on the number of births by order exclude cases in which birth order is unknown.

TABL. 17 /53/. PŁODNOŚĆ KOBIET I WSPÓŁCZYNNIKI REPRODUKCJI LUDNOŚCI
FEMALE FERTILITY AND REPRODUCTION RATES OF POPULATION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Płodność – urodzenia żywe na 1000 kobiet w wieku lat:					
Fertility – live births per 1000 women aged:					
15 – 49 ^{ab}	32,7	30,6	31,1	31,7	30,4
15 – 19 ^a	17,2	14,5	13,5	14,4	12,7
20 – 24	71,1	48,3	48,6	45,6	51,7
25 – 29	81,4	70,8	72,9	73,8	71,9
30 – 34	42,3	52,5	51,6	54,2	48,5
35 – 39	18,2	18,3	18,7	20,2	17,2
40 – 44	4,1	4,2	4,1	3,8	4,3
45 – 49 ^b	0,2	0,2	0,2	0,2	0,1
Współczynniki: Rates:					
Dzietności ogólnej	1,177	1,039	1,042	1,053	1,029
<i>Total fertility</i>					
Reprodukcji brutto	0,568	0,496	0,505	0,513	0,495
<i>Gross reproduction</i>					
Dynamiki demograficznej	0,999	0,898	0,883	0,931	0,833
<i>Demographic dynamics</i>					

a, b Łącznie z urodzeniami z matek w wieku: a – poniżej 15 lat, b – 50 lat i więcej.

a,b Including births from mothers aged: a – under 15, b – 50 and more.

TABL. 18 /54/. **ZGONY WEDŁUG PŁCI I WIEKU ZMARŁYCH W 2007 R.**
DEATHS BY SEX AND AGE OF DECEASED IN 2007

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem <i>Grand total</i>	Męż- czyźni <i>Males</i>	Kobiety <i>Females</i>	Miasta <i>Urban areas</i>			Wieś <i>Rural areas</i>		
				razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>	razem <i>total</i>	męż- czyźni <i>males</i>	kobiety <i>females</i>
OGÓŁEM TOTAL	9622	5109	4513	4853	2591	2262	4769	2518	2251
0 – 4 lata	51	31	20	29	21	8	22	10	12
5 – 9	4	3	1	–	–	–	4	3	1
10 – 14	12	5	7	8	4	4	4	1	3
15 – 19	40	30	10	18	13	5	22	17	5
20 – 24	53	42	11	28	20	8	25	22	3
25 – 29	47	37	10	24	20	4	23	17	6
30 – 34	54	41	13	34	24	10	20	17	3
35 – 39	87	58	29	47	31	16	40	27	13
40 – 44	136	100	36	59	40	19	77	60	17
45 – 49	324	217	107	167	104	63	157	113	44
50 – 54	522	385	137	286	207	79	236	178	58
55 – 59	727	509	218	412	282	130	315	227	88
60 – 64	658	464	194	393	272	121	265	192	73
65 – 69	1040	684	356	507	320	187	533	364	169
70 – 74	1348	803	545	663	390	273	685	413	272
75 – 79	1568	769	799	754	371	383	814	398	416
80 – 84	1425	498	927	705	258	447	720	240	480
85 lat i więcej <i>and more</i>	1526	433	1093	719	214	505	807	219	588

TABL. 19 /55/. **ZGONY WEDŁUG PRZYCZYN**
DEATHS BY CAUSES

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a CAUSES OF DEATHS ^a	2005	2006				
		ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	z liczby ogółem of total number	
					miasta urban areas	wieś rural areas
	Na 100 tys. ludności Per 100 thous. population					
OGÓŁEM TOTAL	903,2	902,9	993,0	818,4	879,5	928,7
w tym: of which:						
Choroby zakaźne i pasożytnicze Infectious and parasitic diseases	4,6	4,4	5,5	3,3	4,0	4,8
Nowotwory Neoplasms	236,7	234,7	274,9	197,0	244,2	224,2
w tym nowotwory złośliwe of which malignant neoplasms	233,3	233,5	273,7	195,7	242,9	223,0
Choroby krwi i narządów krwiotwórczych ^Δ Diseases of blood and blood-forming organs ^Δ	0,8	0,6	0,4	0,7	0,5	0,6
Zaburzenia wydzielania wewnętrznego, stanu odżywiania i przemiany metabolicznej Endocrine, nutritional and metabolic diseases	16,5	17,3	13,7	20,6	18,3	16,1
w tym cukrzyca of which diabetes mellitus	16,0	17,1	13,3	20,6	17,9	16,1
Choroby układu nerwowego i narządów zmysłów Diseases of the nervous system and sense organs	8,2	8,7	7,1	10,2	9,3	8,1
Choroby układu krążenia Diseases of the circulatory system	444,9	440,2	426,8	452,8	403,5	480,7
w tym: of which:						
choroba nadciśnieniowa hypertensive disease	8,2	11,2	11,1	11,3	8,8	13,9
choroba niedokrwienności serca ischaemic heart disease	85,2	80,4	93,3	68,3	75,6	85,7
choroby naczyń mózgowych cerebrovascular diseases	66,4	76,5	72,3	80,4	70,3	83,3
miażdżyca atherosclerosis	171,1	157,8	126,2	187,4	142,8	174,2
Choroby układu oddechowego Diseases of the respiratory system	38,2	39,0	52,5	26,4	38,9	39,1
Choroby układu trawiennego Diseases of the digestive system	38,4	34,0	42,0	26,6	37,6	30,0
Choroby układu moczowo-płciowego Diseases of the genitourinary system	12,3	12,5	11,7	13,2	12,8	12,1
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodo- wym Conditions originating in the perinatal period	1,7	1,3	1,8	0,9	1,5	1,2
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	2,6	2,9	4,0	1,9	2,7	3,0
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	45,2	45,5	55,5	36,2	45,1	46,0
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny Injuries and poisonings by external cause	51,9	61,6	97,2	28,2	60,8	62,5
w tym zamierzone samookaleczenie of which selfinflicted injury	13,4	14,6	25,5	4,3	14,2	14,9

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 20 /56/. **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2007 R.**
INFANT DEATHS BY SEX AND AGE IN 2007

WIEK ZMARŁYCH AGE OF DECEASED	Ogółem Total	Z ogółem Of total			
		chłopcy males	dziewczęta females	miasta urban areas	wieś rural areas
		na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births			
OGÓŁEM TOTAL	4,4	5,0	3,6	4,6	4,0
0 dni days	1,6	1,6	1,7	1,8	1,5
1 – 6 days	0,7	1,4	–	0,9	0,5
7 – 29 dni days	0,8	0,9	0,7	0,9	0,8
1 miesiąc month	0,1	–	0,2	0,2	–
2 months	0,1	–	0,2	–	0,3
3 – 11 miesięcy months	0,9	1,1	0,7	0,9	1,0

TABL. 21 /57/. **ZGONY NIEMOWŁĄT WEDŁUG PRZYCZYN**
INFANT DEATHS BY CAUSES

PRZYCZYNY ZGONÓW ^a CAUSES OF DEATHS ^a	2005	2006		
		ogółem total	z ogółem of total	
			miasta urban areas	wieś rural areas
		na 1000 urodzeń żywych per 1000 live births		
OGÓŁEM TOTAL	4,9	5,4	5,8	5,1
Choroby zakaźne i pasożytnicze Infectious and parasitic diseases	0,2	0,1	0,2	–
w tym posocznica of which septicaemia	0,2	0,1	0,2	–
Choroby układu nerwowego Diseases of the nervous system	0,1	–	–	–
Choroby układu krążenia Diseases of the circulatory system	0,1	–	–	–
Choroby układu oddechowego Diseases of the respiratory system	0,5	0,4	0,4	0,3
Stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym Conditions originating in the perinatal period	2,1	1,7	1,8	1,5
Wady rozwojowe wrodzone ^Δ Congenital anomalies ^Δ	1,5	2,6	2,4	2,8
Objawy i stany niedokładnie określone ^Δ Symptoms and ill-defined conditions ^Δ	0,1	0,2	0,2	0,3
Urazy i zatrucia według zewnętrznej przyczyny Injuries and poisonings by external cause	0,2	0,5	0,7	0,3

a Zgodnie z Międzynarodową Statystyczną Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych (X Rewizja).

a In accordance with the International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems (ICD – 10 Revision).

TABL. 22 /58/. **ZAMACHY SAMOBÓJCZE^a ZAREJESTROWANE PRZEZ POLICJĘ**
SUICIDES^a REGISTERED BY POLICE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym mężczyźni of which males	
OGÓŁEM	176	181	148	123	TOTAL
w tym dokonane	154	107	88	75	of which committed
Miasta	104	107	92	77	Urban areas
Wieś	72	74	56	46	Rural areas
Wiek samobójców^b:					Age of suicidal persons^b:
14 lat i mniej	4	3	1	1	14 and less
15 – 19	20	16	15	12	15 – 19
20 – 29	28	44	36	32	20 – 29
30 – 49	68	62	57	46	30 – 49
50 – 69	47	45	29	25	50 – 69
70 lat i więcej	9	11	10	7	70 and more

^a Usiłowane i dokonane; w podziale według wieku nie uwzględniono samobójców o nieustalonym wieku. ^b Dane w 2000 r. prezentuje się według następujących grup wieku: 14 lat i mniej, 15–20, 21–30, 31–50, 51–70, 71 lat i więcej.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

^a Attempted and committed; data by age of suicidal persons exclude cases for which age is unknown. ^b Data in 2000 are presented by following age groups: 14 years and less, 15–20, 21–30, 31–50, 51–70, 71 years and more.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

TABL. 23 /59/. **PRZECIĘTNE DALSZE TRWANIE ŻYCIA**
LIFE EXPECTANCY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przeciętna liczba lat dalszego trwania życia dla osób w wieku lat Life expectancy at age specified				
	0	15	30	45	60
MĘŻCZYŹNI MALES					
OGÓŁEM 2000	70,7	56,5	42,2	28,3	16,7
TOTAL 2006	71,8	57,5	43,2	29,3	17,7
..... 2007	72,1	57,7	43,4	29,3	17,6
Miasta Urban areas	72,2	58,0	43,6	29,5	17,7
Wieś Rural areas	72,0	57,5	43,2	29,1	17,5
KOBIETY FEMALES					
OGÓŁEM 2000	78,2	63,7	49,0	34,5	21,2
TOTAL 2006	79,9	65,4	50,7	36,1	22,6
..... 2007	80,0	65,5	50,7	36,2	22,8
Miasta Urban areas	80,0	65,4	50,6	36,1	22,8
Wieś Rural areas	80,0	65,6	50,8	36,2	22,9

TABL. 24 /60/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE I ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY**
INTERNAL AND INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR
PERMANENT RESIDENCE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a				Odpyływ ^b Outflow ^b				Saldo migracji Net migration
	ogółem total	z miast from urban areas	z wsi from rural areas	z zagranicy from abroad	ogółem total	do miast to urban areas	na wieś to rural areas	za granicę to abroad	

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2006	11971	6133	5007	831	16769	6245	5732	4792	-4798
TOTAL	2007	12892	6584	5240	1068	16954	6095	6474	4385	-4062
Miasta	2006	5648	2344	2909	395	9093	3136	3684	2273	-3445
Urban areas	2007	5578	2325	2754	499	8950	3047	4066	1837	-3372
Wieś	2006	6323	3789	2098	436	7676	3109	2048	2519	-1353
Rural areas	2007	7314	4259	2486	569	8004	3048	2408	2548	-690

NA 1000 LUDNOŚCI
PER 1000 POPULATION

OGÓŁEM	2006	11,5	5,9	4,8	0,8	16,1	6,0	5,5	4,6	-4,6
TOTAL	2007	12,4	6,3	5,0	1,0	16,3	5,9	6,2	4,2	-3,9
Miasta	2006	10,3	4,3	5,3	0,7	16,6	5,7	6,7	4,2	-6,3
Urban areas	2007	10,3	4,3	5,1	0,9	16,5	5,6	7,5	3,4	-6,2
Wieś	2006	12,7	7,6	4,2	0,9	15,4	6,3	4,1	5,1	-2,7
Rural areas	2007	14,8	8,6	5,0	1,2	16,2	6,2	4,9	5,2	-1,4

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 25 /61/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE
BY DIRECTION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odpyływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship

W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH
IN ABSOLUTE NUMBERS

OGÓŁEM	2006	11140	8315	2825	11977	8315	3662
TOTAL	2007	11824	8697	3127	12569	8697	3872
Miasta	2006	5253	3648	1605	6820	4300	2520
Urban areas	2007	5079	3390	1689	7113	4557	2556
Wieś	2006	5887	4667	1220	5157	4015	1142
Rural areas	2007	6745	5307	1438	5456	4140	1316

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 25 /61/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG KIERUNKÓW (dok.)**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY DIRECTION (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b		
	ogółem total	z tego samego województwa from the same voivodship	z innego województwa from other voivodship	ogółem total	do tego samego województwa to the same voivodship	do innego województwa to other voivodship
NA 1000 LUDNOŚCI PER 1000 POPULATION						
OGÓŁEM 2006	10,7	8,0	2,7	11,5	8,0	3,5
TOTAL 2007	11,4	8,4	3,0	12,1	8,4	3,7
Miasta 2006	9,6	6,7	2,9	12,5	7,9	4,6
Urban areas 2007	9,3	6,2	3,1	13,1	8,4	4,7
Wieś 2006	11,9	9,4	2,5	10,4	8,1	2,3
Rural areas 2007	13,7	10,7	2,9	11,0	8,4	2,7

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 26 /62/. **MIGRACJE WEWNĘTRZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WIEK MIGRANTÓW AGE OF MIGRANTS	Napływ ^a Inflow ^a			Odływ ^b Outflow ^b			Saldo migracji Net migration		
	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females	ogółem total	męż- czyźni males	kobiety females
OGÓŁEM 2006	11140	5205	5935	11977	5711	6266	-837	-506	-331
TOTAL 2007	11824	5616	6208	12569	6041	6528	-745	-425	-320
0 – 4 lata	989	525	464	1014	537	477	-25	-12	-13
5 – 9	706	349	357	735	371	364	-29	-22	-7
10 – 14	528	259	269	540	269	271	-12	-10	-2
15 – 19	574	247	327	585	247	338	-11	-	-11
20 – 24	1324	425	899	1396	463	933	-72	-38	-34
25 – 29	2314	1085	1229	2619	1210	1409	-305	-125	-180
30 – 34	1531	788	743	1727	912	815	-196	-124	-72
35 – 39	897	490	407	955	527	428	-58	-37	-21
40 – 44	566	315	251	620	366	254	-54	-51	-3
45 – 49	570	319	251	556	311	245	14	8	6
50 – 54	503	271	232	510	278	232	-7	-7	-
55 – 59	417	215	202	422	225	197	-5	-10	5
60 – 64	239	112	127	234	106	128	5	6	-1
65 lat i więcej and more	666	216	450	656	219	437	10	-3	13

a Zameldowania. b Wymeldowania.

a Registrations. b Cancelled registrations.

TABL. 27 /63/. **MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU MIGRANTÓW**
INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATION FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE OF MIGRANTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006			2007		
	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females	ogółem total	mężczyźni males	kobiety females
Imigranci Immigrants	831	537	294	1068	682	386
Poniżej 20 lat Below age 20	65	34	31	78	48	30
20 – 24 25 – 29 30 – 44 45 – 59 60 lat i więcej and more	152 163 201 161 89	124 126 120 86 47	28 37 81 75 42	157 240 261 235 97	127 175 162 123 47	30 65 99 112 50
Emigranci Emigrants	4792	2748	2044	4385	2430	1955
Poniżej 20 lat Below age 20	883	627	256	698	475	223
20 – 24 25 – 29 30 – 44 45 – 59 60 lat i więcej and more	765 592 1358 879 315	493 319 684 480 145	272 273 674 399 170	751 432 1206 958 340	513 193 565 523 161	238 239 641 435 179

TABL. 28 /64/. **NIKTÓRE WYZNANIA RELIGIJNE W 2007 R.**
Stan w końcu roku
SELECTED RELIGIOUS DENOMINATIONS IN 2007
End of year

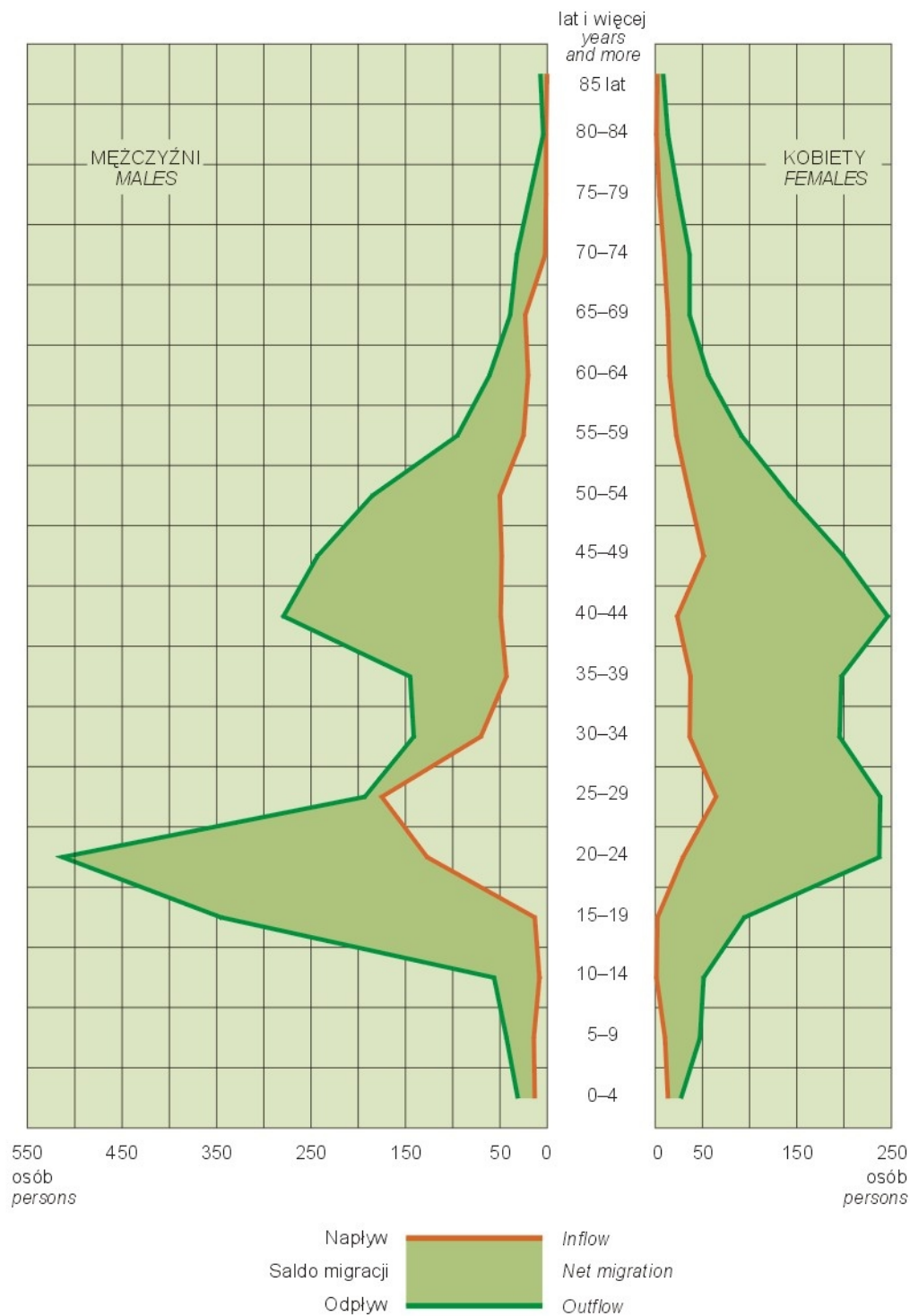
KOŚCIOŁY I ZWIĄZKI WYZNANIOWE CHURCHES AND RELIGIOUS ASSOCIATIONS	Wierni, wyznawcy Adherents, faithful	Duchowni Clergy	Jednostki kościelne ^a Church units ^a
Kościół Katolicki Catholic Church			
Kościół Rzymskokatolicki ^b	860000 ^c	834	397
Starokatolicki Old Catholic			
Kościół Polskokatolicki	34	2	5
Protestanckie i tradycji protestanckiej Protestant and Protestant-tradition			
Kościół Ewangelicko-Augsburski ^d	15000 ^e	6	33
Kościół Adwentystów Dnia Siódmego	196	3	7
Kościół Zielonoświątkowy	1044	24	25
Zrzeszenie Wolnych Badaczy Pisma Świętego	15	3	1
Świecki Ruch Misyjny „Epifania”	36	9	5
Nowoapostolski Kościół w Polsce	23	–	1
Kościół Jezusa Chrystusa Świętych Dni Ostatnich	8	–	–
Kościół Chrystusowy ^f	40	1	2
Kościół Ewangelicznych Chrześcijan	41	2	2
Kościół "Chrystus Dla Wszystkich" ^g	55	4	2
Dalekiego Wschodu Far Eastern Religions			
Związek Buddyjski Tradycji Karma Kamtżang	45	–	–
Misja Buddyjska Trzy Schronienia w Polsce	100	–	1
Inne Other			
Strażnica – Towarzystwo Biblijne i Traktatowe	128235 ^g	–	47

a Obejmują m.in.: parafie, zbory, gminy wyznaniowe, ośrodki. b Dane dotyczą diecezji opolskiej. c Ochrczeni. d Dane dotyczą 2005 r. e Dane dotyczą diecezji katowickiej. f Dane dotyczą 2006 r. g Dane dotyczą całego kraju.

a Including, among others, parishes, congregations, religious communities, centers. b Data concern opolska diocese. c Baptised. d Data concern 2005. e Data concern katowicka diocese. f Data concern 2006. g Data concern to whole country.

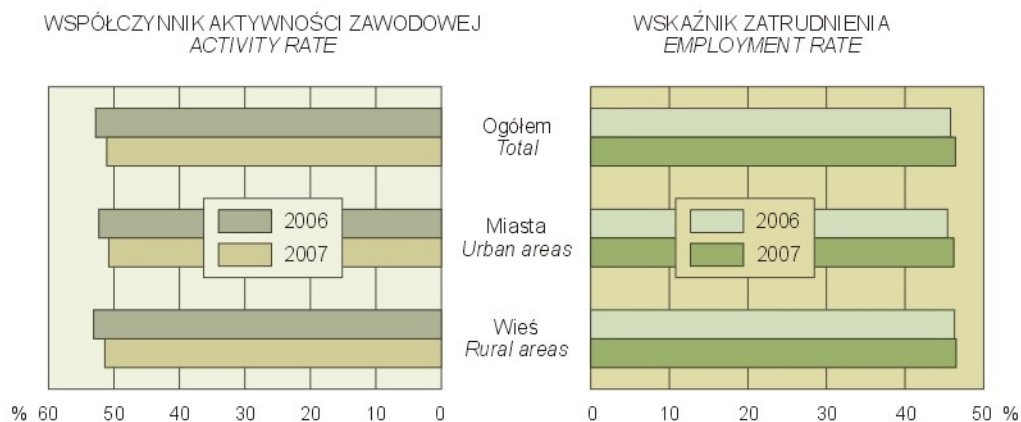
MIGRACJE ZAGRANICZNE LUDNOŚCI NA POBYT STAŁY WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2007 R.

INTERNATIONAL MIGRATION OF POPULATON FOR PERMANENT RESIDENCE BY SEX AND AGE IN 2007

WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ I WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA^a

ACTIVITY RATE AND EMPLOYMENT RATE^a

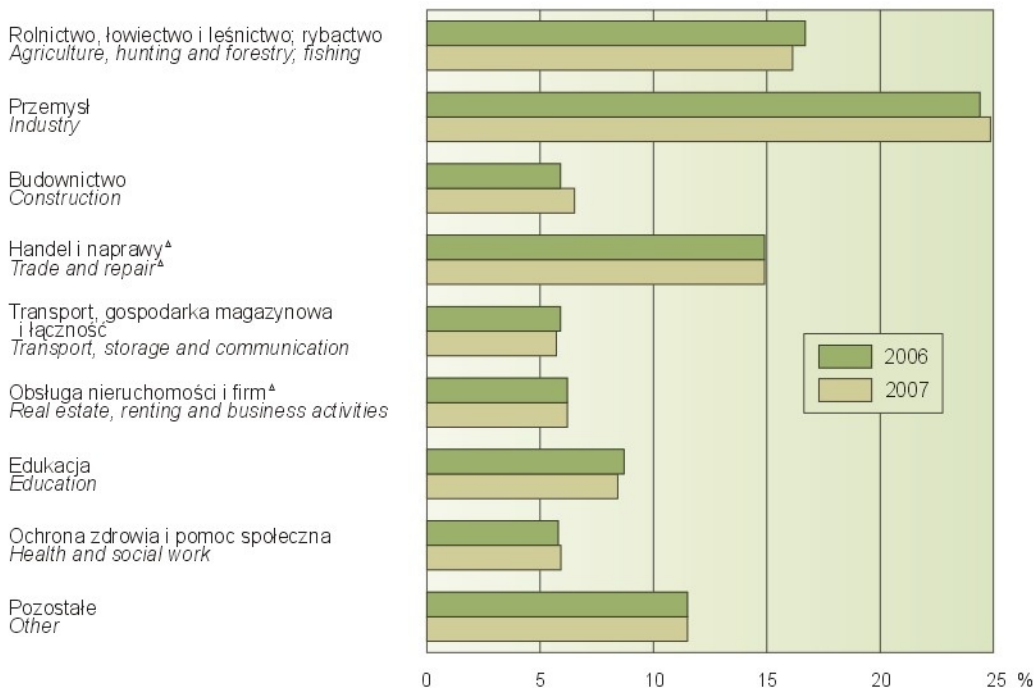
^a Dane opracowane na podstawie reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL).
^a Data was compiled on the basis of the Labour Force Survey (LFS).

STRUKTURA PRACUJĄCYCH^a WEDŁUG SEKCJI

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF EMPLOYED PERSONS^a BY SECTIONS

As of 31 XII

^a Według faktycznego miejsca pracy i rodzaju działalności.
^a According to actual workplace and kind of activity.

DZIAŁ VI RYNEK PRACY

Uwagi ogólne

Aktywność ekonomiczna ludności

1. Dane zawarte w tabl. 1 i 2 opracowano na podstawie reprezentacyjnego **Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL)**, przeprowadzanego w cyklu kwartalnym metodą obserwacji ciągłej, tj. aktywność ekonomiczną bada się w każdym tygodniu w ciągu całego kwartału. Badaniem objęte są **osoby w wieku 15 lat i więcej**, będące członkami gospodarstw domowych w wylosowanych mieszkaniach, z wyjątkiem osób nieobecnych powyżej 2 miesięcy, jeżeli ich nieobecność nie wynikała z charakteru wykonywanej pracy. Gospodarstwo domowe oznacza zespół osób spokrewnionych lub spowinowaconych, a także niespokrewnionych, razem mieszkających i utrzymujących się wspólnie. Badanie nie obejmuje gospodarstw domowych w obiektach zbiorowego zakwaterowania.

Od I kwartału 2003 r. wyniki BAEL uogólniane są na podstawie bilansów ludności opracowanych przy wykorzystaniu wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 w związku, z czym nie są w pełni porównywalne z danymi z lat poprzednich.

2. Podstawowe kryterium podziału na aktywnych zawodowo i biernych zawodowo stanowi praca, tzn. fakt wykonywania, posiadania bądź poszukiwania pracy.

Do **aktywnych zawodowo** zaliczono osoby pracujące i bezrobotne:

1) **do pracujących** zaliczono osoby, które w danym tygodniu:

- wykonywały, przez co najmniej 1 godzinę, pracę przynoszącą zarobek lub dochód albo pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- formalnie miały pracę, ale jej nie wykonywały (np. z powodu choroby, urlopu, przerw w działalności zakładu, trudnych warunków atmosferycznych); jeżeli przerwa w pracy wynosiła ponad 3 miesiące, dodatkowym kryterium w 2006 r. w przypadku pracowników najemnych (zatrudnieni na podstawie stosunku pracy oraz osoby wykonujące pracę nakładczą) był fakt otrzymywania co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia.

CHAPTER VI LABOUR MARKET

General notes

Economic activity of the population

1. Data in tables 1 and 2 were compiled on the basis of the **Labour Force Survey (LFS)**, a sample survey conducted on a quarterly basis using the continuous observation method, i.e., economic activity of the population is surveyed each week during the course of every quarter. The survey covers **persons aged 15 and more**, being members of households in dwellings selected on a random basis. The survey does not cover the members of households absent for longer than 2 months except persons whose absence results from the type of their job. The survey does not include institutional households. The term a household means a group of related people living together and keeping themselves jointly.

Since I quarter 2003 the results of the LFS are generalized on the basis of the balances of the population compiled on the basis of the National Population and Housing Census 2002. Due to this fact, the data are not fully comparable.

2. The main criterion in dividing the population into economically active and inactive is job, i.e. performing, holding or looking for a job.

Economically active persons include employed and unemployed persons:

1) **employed persons** are persons, who during the reference week:

- performed, for at least 1 hour any work providing earnings or income, or assisted (without wages or salaries) in maintaining a family-owned farm in agriculture or conducting a family-owned business beyond agriculture,
- formally had work but did not perform it (e.g., due to illness, vacation, a break in company activity, bad weather); if the break in work exceeded 3 months, the additional criterion in 2006 in case of employment as paid employees (employees hired on the basis of an employment contract and outworkers) was the fact of receiving at least 50% of the hitherto remuneration.

Podział na pracujących w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy dokonany został na podstawie deklaracji osoby badanej w odniesieniu do głównego miejsca pracy;

- 2) za **bezrobotne** uznano osoby w wieku 15–74 lata, które spełniały jednocześnie trzy warunki:
 - w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
 - aktywnie poszukiwały pracy, tzn. podjęły konkretne działania w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany), aby znaleźć pracę,
 - były gotowe podjąć pracę w ciągu 2 tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie 3 miesięcy oraz były gotowe tę pracę podjąć.

Do **biernych zawodowo** zaliczono osoby, które nie zostały zakwalifikowane jako pracujące lub bezrobotne.

3. Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia w badanym okresie obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

4. Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności (BAEL), w tabl. 1 i 2 sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Pracujący

1. Dane opracowano na podstawie sprawozdawczości oraz szacunków (m.in. w zakresie gospodarstw indywidualnych w rolnictwie).

2. Dane o **pracujących** dotyczą osób wykonujących pracę przynoszącą im zarobek lub dochód; do pracujących zalicza się:

- 1) osoby zatrudnione na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) lub stosunku służbowego;
- 2) pracodawców i pracujących na własny rachunek, a mianowicie:
 - a) właścicieli, współwłaścicieli i dzierżawców gospodarstw indywidualnych w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), tj. pracujących w gospodarstwach

Breakdown into full-time and part-time employed persons was made on the basis of a declaration of the surveyed person in reference to the main job;

- 2) **unemployed persons** are persons aged 15–74, who simultaneously fulfill three conditions:
 - within the reference week were not employed,
 - actively sought work, i.e., within a four weeks period undertaken real activity (the last week being the reference week) to find work,
 - were available for work within a fortnight period after the reference week.

The unemployed also include persons who have found and were waiting to begin work within a 3-month period as well as persons, who were available for that work.

Economically inactive persons are persons who are not classified either as employed or unemployed.

3. The activity rate is calculated as the share of economically active persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The employment rate is calculated as the share of employed persons in the total population (aged 15 and more) and in a given group.

The unemployment rate for a survey period is calculated as the relation of the number of unemployed persons to the total economically active population as well as to a given group.

4. Due to rounding-off results of the Labour Force Survey (LFS), sum of components in tables 1 and 2 can differ from the amount given in the item “total”.

Employment

1. Data were compiled on the basis of reports as well as estimates (among others in regard to private farms in agriculture).

2. Data regarding **employment** concern persons performing work providing earnings or income and include:

- 1) employees hired on the basis of an employment contract (labour contract, posting, appointment or election) or service relation;
- 2) employers and own-account workers, i.e.:
 - a) owners, co-owners, and leaseholders of private farms in agriculture (including contributing family workers), i.e., working on private farms (with area up to 1 ha and

indywidualnych (o powierzchni użytków rolnych do 1 ha i powyżej 1 ha) oraz indywidualnych właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych, z pewnymi wyłączeniami od 2002 r. – patrz ust. 5 na str. 111,

- b) właścicieli i współwłaścicieli (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin; z wyłączeniem wspólników spółek, którzy nie pracują w spółce) podmiotów prowadzących działalność gospodarczą poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie,
- c) inne osoby pracujące na własny rachunek, np. osoby wykonujące wolne zawody,
- 3) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 4) agentów (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin oraz osobami zatrudnionymi przez agentów);
- 5) członków spółdzielni produkcji rolniczej (rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni powstałych na ich bazie oraz spółdzielni kółek rolniczych);
- 6) duchownych pełniących obowiązki duszpasterskie.

3. Pełnozatrudnieni są to osoby zatrudnione w pełnym wymiarze czasu pracy obowiązującym w danym zakładzie pracy lub na danym stanowisku pracy, w tym również osoby, które zgodnie z obowiązującymi przepisami pracują w skróconym czasie pracy, np. z tytułu warunków szkodliwych dla zdrowia lub przedłużonym czasie pracy, np. dozorczy mienia; **niepełnozatrudnieni** są to osoby, które zgodnie z umową o pracę pracują stale w niepełnym wymiarze czasu pracy. Niepełnozatrudnieni w głównym miejscu pracy są to osoby, które oświadczyły, że dany zakład jest ich głównym miejscem pracy.

4. Dane dotyczące pracujących według stanu w dniu 31 XII podano bez przeliczenia niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych, przy przyjęciu zasady jednorazowego ujmowania tych osób w **głównym miejscu pracy**.

5. Dane dotyczące pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie według stanu w dniu 31 XII wyszacowano:

- dla lat 2000, 2001 i 2002 (licznik) przy wykorzystaniu wyników Powszechnego Spisu Rolnego przeprowadzonego w czerwcu 1996 r.;
- dla lat 2002 (mianownik) i 2003–2007 – na podstawie wyników Narodowego Spisu Powszechnego Ludności i Mieszkań 2002 oraz Powszechnego Spisu Rolnego 2002 przeprowadzonych w maju 2002 r.

Od 2002 r. do pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie nie zalicza się osób pracujących:

- 1) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych powyżej 1 ha produkujących **wyłączenie** na własne potrzeby,

more than 1 ha of agricultural land) as well as individual owners of livestock who do not possess agricultural land, with some exceptions since 2002 – see item 5 on page 111,

- b) owners and co-owners (including contributing family workers; excluding partners in companies who do not work in them) of entities conducting economic activity excluding private farms in agriculture,*
- c) other self-employed persons, e.g., persons practising learned professions,*
- 3) outworkers;*
- 4) agents (including contributing family workers and persons employed by agents);*
- 5) members of agricultural production co-operatives (agricultural producers' co-operatives, and co-operatives established on their basis as well as agricultural farmers' co-operatives);*
- 6) clergy fulfilling priestly obligations.*

3. Full-time paid employees are employed persons on a full-time basis, as defined by a given company or for a given position, as well as persons who, in accordance with regulations, work a shortened work-time period, e.g. due to hazardous conditions, or a longer work-time period, e.g. property caretaker; **part-time paid employees** are persons who, in accordance with labour contracts, regularly work on a part-time basis. Part-time paid employees in the main workplace are persons who declared that the given workplace is their main workplace.

4. Data concerning employment as of 31 XII are presented without converting part-time paid employees into full-time paid employees, each person being listed once according to the **main job**.

5. Data concerning employed persons on private farms in agriculture as of 31 XII estimated:

- for 2000, 2001 and 2002 (numerator) on the basis of the results of the Agricultural Census conducted in June 1996;
- for 2002 (denominator) and 2003–2007 – on the basis of the results of the Population and Housing Census 2002 as well as the Agricultural Census 2002 conducted in May 2002.

Since 2002 the following employed persons are not included in the employed on private farms:

- 1) on farms with the area more than 1 ha of agricultural land producing **exclusively** for their own needs,

2) w gospodarstwach o powierzchni użytków rolnych do 1,0 ha (łącznie z indywidualnymi właścicielami zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych) produkujących **wyłącznie** lub **głównie** na własne potrzeby.

Dane o pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie od 2002 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

6. Dane o zatrudnionych na podstawie stosunku pracy dotyczą:

- 1) **zatrudnienia według stanu w dniu 31 XII** osób pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w głównym miejscu pracy bez przeliczania na pełnozatrudnionych;
- 2) **przeciętnego zatrudnienia** pracowników pełnozatrudnionych (łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo) oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

7. Do **osób wykonujących pracę nakładczą** zalicza się osoby, z którymi zawarto umowę o wykonanie określonych czynności na rzecz jednostki zlecającej pracę poza jej terenem.

8. Do **agentów** zaliczono osoby, z którymi zawarto umowę agencyjną lub umowę na warunkach zlecenia o prowadzenie placówek, których przedmiot działalności został określony w umowie.

Agenci pracujący na podstawie umów agencyjnych otrzymują wynagrodzenia agencyjno-prowizyjne w formie prowizji od obrotów (wynagrodzenie tych osób jest uzależnione od wartości dokonywanych transakcji lub wartości wykonywanych usług).

Agenci prowadzący placówki na podstawie umowy na warunkach zlecenia przejmują pełne wpływy uzyskane z działalności placówek i zobowiązani są uiszczać na rzecz zleceńodawcy zryczałtowaną odpłatność ustaloną w kwocie lub wskaźnikiem procentowym od obrotu.

9. Dane o pracujących nie obejmują jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego.

10. Dane grupowane według sekcji opracowano **metodą przedsiębiorstw**, z wyjątkiem informacji o pracujących według stanu, które do 2000 r. opracowywano zaliczając do odpowiednich sekcji części składowe jednostek prawnych zgodnie z ich rodzajem działalności.

11. W tabl. 3 dane prezentowane są według faktycznego (stałego) miejsca pracy pracownika i od 2004 r. według faktycznego rodzaju działalności, natomiast w pozostałych tablicach – według siedziby zarządu jednostki (przedsiębiorstwa).

12. Dane w tabl. 4–9 nie obejmują: fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i za-

2) *on farms with the area to 1 ha of agricultural land (including individual owners of livestock who do not possess agricultural land) producing **exclusively** or **mainly** for their own needs.*

Data regarding employed persons on private farms in agriculture since 2002 are not strictly comparable to those for previous years.

6. *Data regarding employees hired on the basis of an employment contract concern:*

- 1) ***the employment, as of 31 XII** of full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in the main job without converting them into full-time paid employees;*
- 2) ***the average paid employment** – full-time paid employees (including seasonal and temporary employees) as well as part-time paid employees in terms of full-time paid employees.*

7. ***Outworkers** are persons who are bound by a contract defining the scope of activity to be performed for the entity providing the work and which is performed outside its facilities.*

8. ***Agents** are persons who are bound by agency agreements or by order agreements for managing entities, the scope of activity of which is described in the agreement.*

Agents employed on the basis of agency agreements receive agency and commission wages and salaries in the form of sales commission (wages and salaries of these persons are dependent on the value of transactions conducted or on the value of services rendered).

Agents managing entities on the basis of order agreements receive all income obtained from entity activity and are obligated to pay the contractor a lump-sum payment established either as a defined sum or as a percentage of turnover.

9. *Data regarding employment do not include budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety.*

10. *Data grouped according to sections were compiled using **the enterprise method**, excluding information regarding employment as of a given day, which until 2000 was compiled by including parts of legal entities, based on the kind of activity, in the appropriate sections.*

11. *In table 3 data are presented by actual (permanent) workplace of employed person and since 2004 by actual kind of activity, however in other tables – by seat of management of unit (enterprise).*

12. *Data in tables 4–9 do not include: foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government,*

wodowego, rolników indywidualnych, duchownych oraz podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób.

13. Informacje o ruchu zatrudnionych dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo. Dane te dotyczą **liczby przyjęć do pracy i zwolnień z pracy**, a nie liczby osób. Liczba przyjęć do pracy oraz zwolnień z pracy może być wyższa od liczby osób, ponieważ jedna osoba może kilkakrotnie zmienić pracę w ciągu roku.

Do liczby przyjętych do pracy zaliczono osoby podejmując pracę po raz pierwszy i kolejny. Do liczby zwolnionych z pracy zaliczono osoby, z którymi rozwiązano umowę o pracę w drodze wypowiedzenia przez pracownika lub zakład pracy (łącznie ze zwolnieniami grupowymi) osoby, które przeniesiono na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, osoby, które porzuciły pracę, a także – ze względów ewidencyjnych – osoby zmarłe. Ponadto do liczby przyjętych do pracy lub zwolnionych z pracy zaliczono osoby przeniesione służbowo lub przyjęte z innego zakładu pracy na podstawie porozumienia między podmiotami, a także osoby powracające do pracy i odchodzące z pracy na urlopy wychowawcze, bezpłatne i rehabilitację.

Współczynnik przyjęć (zwolnień) obliczono jako stosunek liczby przyjęć pomniejszonej o osoby powracające do pracy z urlopów wychowawczych i bezpłatnych (lub liczby zwolnień pomniejszonej o osoby, które otrzymały urlopy wychowawcze i bezpłatne) w badanym okresie do liczby pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo) według stanu w dniu 31 XII z roku poprzedniego.

Do **korzystających z urlopów wychowawczych** zalicza się osoby (matki oraz inne osoby uprawnione do sprawowania opieki nad dzieckiem), którym zakład pracy udzielił urlopu zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 XII 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291).

14. Dane o absolwentach podejmujących pierwszą pracę dotyczą pełnozatrudnionych (bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo).

15. Wolne miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku ruchu zatrudnionych, bądź nowo utworzone, w stosunku do których spełnione zostały jednocześnie trzy warunki:

- miejsca pracy w dniu sprawozdawczym były faktycznie nieobsadzone,
- pracodawca czynił starania, aby znaleźć osoby chętne do podjęcia pracy,
- w przypadku znalezienia właściwych kandydatów, pracodawca byłby gotów do natychmiastowego przyjęcia tych osób.

individual farmers, clergy as well as economic entities employing up to 9 persons.

13. Information regarding labour turnover concerns full-time paid employees, excluding seasonal and temporary employees. These data concern **the number of hires and the number of terminations** and not the number of persons. The number of hires and terminations may be greater than the number of persons as one person may change work several times within a year.

Hired persons are persons starting work for the first or a subsequent time. Terminated persons are persons with whom work contracts have been dissolved upon the wish of either the employee or the employer (including group dismissals), persons, who have retired or been granted a pension due to an inability to work, persons who have left work as well as, for record-keeping purposes – persons who have died. Moreover, persons hired or terminated include persons transferred on the basis of inter-entities agreements as well as persons returning to and leaving work within the framework of child-care and unpaid vacations and rehabilitation.

The hire (termination) rate is calculated as the ratio of the number of hires less the number of persons returning to work from child-care and unpaid leaves (or the number of terminations less the number of persons granted child-care and unpaid leaves) during a survey period to the number of full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees) as of 31 XII the previous year.

Persons **taking child-care leave** include persons (mothers as well as other persons authorized to care for the child), to whom a workplace has granted leave in accordance with the decree of the Minister of Economy, Labour and Social Policy dated 16 XII 2003 concerning detailed conditions of granting a child-care leave (Journal of Laws No. 230, item 2291).

14. Data regarding school leavers starting work for the first time concern full-time paid employees (excluding seasonal and temporary employees).

15. Vacancies are positions or jobs unoccupied due to labour turnover or newly created ones that where the following three conditions have been met:

- the positions and jobs were actually unoccupied on the survey day,
- the employer made efforts to find people willing to take up the job,
- if adequate candidates were found to occupy the vacancies, the employer would readily take them in.

16. Nowo utworzone miejsca pracy to miejsca pracy powstałe w wyniku zmian organizacyjnych, rozszerzenia lub zmiany profilu działalności oraz wszystkie miejsca pracy w jednostkach nowo powstałych.

16. Newly created jobs are the jobs created in the course of organizational changes, expanding or changing business profile, and all jobs in the newly established entities.

Bezrobocie

1. Dane o **bezrobotnych zarejestrowanych** obejmują osoby, które zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001 z późniejszymi zmianami), w miejsce ustawy z dnia 14 XII 1994 r. o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu (jednolity tekst Dz. U. 2003 Nr 58, poz. 514, z późniejszymi zmianami) określone są jako bezrobotne.

Pod pojęciem **bezrobotnego** należy rozumieć osobę niezatrudnioną i niewykonującą innej pracy zarobkowej, zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy (bądź jeśli jest osobą niepełnosprawną – zdolną i gotową do podjęcia zatrudnienia co najmniej w połowie tego wymiaru czasu pracy), nieuczącą się w szkole z wyjątkiem szkół dla dorosłych (lub przystępującą do egzaminu eksternistycznego z zakresu tej szkoły) lub szkół wyższych w systemie studiów niestacjonarnych (do 2006 r. wieczorowych, zaocznych lub eksternistycznych) zarejestrowaną we właściwym dla miejsca zameldowania (stałego lub czasowego) powiatowym urzędzie pracy oraz poszukującą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, jeżeli m.in.:

- 1) ukończyła 18 lat;
- 2) kobieta nie ukończyła 60 lat, a mężczyzna – 65 lat;
- 3) nie nabyła prawa do emerytury lub renty z tytułu niezdolności do pracy, renty rodzinnej, renty szkoleniowej, renty socjalnej, nie pobiera: świadczenia lub zasiłku przedemerytalnego, świadczenia rehabilitacyjnego, zasiłku chorobowego, macierzyńskiego lub zasiłku w wysokości zasiłku macierzyńskiego;
- 4) nie jest właścicielem lub posiadaczem (samodzielnym lub zależnym) nieruchomości rolnej o powierzchni użytków rolnych powyżej 2 ha przeliczeniowych;
- 5) nie podlega ubezpieczeniu emerytalnemu i rentowemu z tytułu stałej pracy jako współmałżonek lub domownik w gospodarstwie rolnym o powierzchni użytków rolnych przekraczającej 2 ha przeliczeniowe;
- 6) nie posiada wpisu do ewidencji działalności gospodarczej lub nie podlega – na podstawie odrębnych przepisów – obowiązkowi ubezpieczenia społecznego, z wyjątkiem ubezpieczenia społecznego rolników;

Unemployment

1. Data regarding **registered unemployed persons** include persons who, in accordance with the Law dated 20 IV 2004 on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001 with later amendments) instead of the Law dated 14 XII 1994 on Employment and Combating Unemployment (uniform text Journal of Laws 2003 No. 58, item 514, with later amendments) are classified as unemployed.

An **unemployed person** is understood as a person not employed and not performing any other kind of paid work who is capable of work and ready to take full-time employment obligatory for a given job or service (or in case he/she is a disabled person – capable and ready to take work comprising no less than a half of working time), not attending a school with the exception of schools for adults (or taking extra curriculum exam within the scope of this school programme exam) or tertiary schools in part-time programme (until 2006 schools in the evening, weekend and extra curriculum) education system, looking for employment or other kind of paid work and registered in a powiat labour office, appropriate for his/her permanent stay, if he/she fulfilled, among others, the following conditions:

- 1) is aged 18 or more;
- 2) is aged less than 60 (for women) or less than 65 (for men);
- 3) did not acquire the right to retirement pay, or pension resulting from an inability to work family pension, pension due to training, social pension, does not receive: a pre-retirement benefit or allowance, a rehabilitation allowance, a sick or maternity benefit or a benefit in the amount of a maternity benefit;
- 4) is not the owner or holder (sole or dependent) of agricultural real estate with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha
- 5) is not subject to retirement and pension insurance from full-time work due to being a spouse or a member of an agricultural household with an area of agricultural land exceeding 2 convertible ha;
- 6) is not entered in the registers rolls of economic activity or is not subject, on the basis of separate regulations, to compulsory social security or a retirement provision, excluding social insurance of farmers;

- 7) nie jest tymczasowo aresztowana lub nie odbywa kary pozbawienia wolności;
- 8) nie uzyskuje miesięcznie przychodu w wysokości przekraczającej połowę minimalnego wynagrodzenia za pracę, z wyłączeniem przychodów uzyskanych z tytułu odsetek lub innych przychodów od środków pieniężnych zgromadzonych na rachunkach bankowych;
- 9) nie pobiera, na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłku stałego;
- 10) nie pobiera na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych, świadczenia pielęgnacyjnego lub dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania;
- 11) nie pobiera po ustaniu zatrudnienia świadczenia szkoleniowego.

Od 1997 r. za bezrobotnego nie uważa się osoby odbywającej szkolenie lub staż u pracodawcy oraz od 1 VI 2004 r. również młodocianego absolwenta oraz osoby odbywającej przygotowanie zawodowe w miejscu pracy.

2. Długotrwale bezrobotni są to osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem (od listopada 2005 r.) okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

3. Stopę bezrobocia rejestrowanego obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo, tj. bez osób odbywających czynną służbę wojskową oraz pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego. Stopę bezrobocia podaje się z uwzględnieniem pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie (będących składową cywilnej ludności aktywnej zawodowo) wyszacowanych na podstawie wyników spisów. Dane od 2002 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie.

4. Informacje o wydatkach Funduszu Pracy podaje się zgodnie z ustawą z dnia 20 IV 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, obowiązującą od 1 VI 2004 r. (Dz.U.Nr 99, poz. 1001, z późniejszymi zmianami). Zasiłki i świadczenia przedemerytalne od 1 VIII 2004 r. finansowane są z budżetu państwa (na mocy ustawy z dnia 30 IV 2004 r. o świadczeniach przedemerytalnych – Dz. U. Nr 120, poz.1252); do 31 VII 2004 r. finansowane były ze środków Funduszu Pracy.

- 7) is not temporarily under arrest or not serving a prison sentence;
- 8) does not receive a monthly income of the amount exceeding a half of minimal remuneration for work; excluding income generated from interests or other income generated from money gathered on bank accounts;
- 9) does not receive, on the basis of the regulations concerning social welfare, a permanent social benefit;
- 10) does not receive on the basis of regulations concerning family allowances, nursing allowance or allowance supplementary to family benefit due to single parenthood and losing rights to unemployment benefit due to the expiry of the legal duration of benefit receiving;
- 11) does not receive training allowance after the termination of employment.

Since 1997 among the unemployed is not included person undergoing training or an internship with the employer as well as since 1 VI 2004 also juvenile school-leaver and person undergoing on a job occupational training.

2. The long term unemployed are persons remaining in the register rolls of the powiat labour office for the overall period of over 12 months during the last two years, excluding (since November 2005) the periods of traineeship and occupational preparation at the workplace.

3. The registered unemployment rate is calculated as the ratio of the number of registered unemployed persons to the economically active civilian population, i.e., excluding persons in active military service as well as employees of budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety. The unemployment rate is given considering employed persons on private farms in agriculture (as part of the economically active civilian population) estimated on the basis of the censuses results. Since 2002 data are not strictly comparable to those for previous years.

4. Information concerning Labour Fund expenditures are given according to Law dated 20 IV 2004, on Promotion of Employment and Labour Market Institutions, in force since 1 VI 2004 (Journal of Laws No. 99, item 1001, with later amendments). Pre-retirement benefits and allowances since 1 VII 2004 are financed from state budget (on the basis on the Law dated 30 IV 2004 on pre-retirement benefits – Journal of Laws No. 120, item 1252); until 31 VII 2004 were financed from the Labour Fund means.

Warunki pracy

1. Informacje o **zatrudnionych w warunkach zagrożenia** czynnikami szkodliwymi dla zdrowia opracowano na podstawie sprawozdawczości; dane:

- 1) obejmują zatrudnionych w jednostkach zaliczanych do sekcji: rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo (bez gospodarstw indywidualnych w rolnictwie oraz gospodarki łowieckiej, hodowli i pozyskiwania zwierząt łownych, włączając działalność usługową), rybactwo (bez rybołówstwa w wodach morskich), górnictwo, przetwórstwo przemysłowe, wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę, budownictwo, handel i naprawy, transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości i firm (w zakresie wynajmu maszyn i urządzeń bez obsługi oraz wypożyczania artykułów użytku osobistego i domowego, informatyki oraz prac badawczo-rozwojowych w dziedzinie nauk przyrodniczych i technicznych), edukacja (w zakresie szkolnictwa wyższego), ochrona zdrowia i pomoc społeczna (bez opieki wychowawczej i społecznej), działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków, gospodarowania odpadami, pozostałych usług sanitarnych i pokrewnych);
- 2) dotyczą osób narażonych na działanie czynników związanych: ze środowiskiem pracy (substancje chemiczne, przemysłowe pyły zwiłkujące, hałas, wibracje, gorący lub zimny mikroklimat itp.), z uciążliwością pracy (wymuszona pozycja ciała, nadmierne obciążenie fizyczne itp.) oraz z czynnikami mechanicznymi związanymi z maszynami szczególnie niebezpiecznymi.

2. Za **chorobę zawodową** uważa się chorobę, która została spowodowana działaniem czynników szkodliwych dla zdrowia występujących w środowisku pracy lub specyfiką wykonywanej pracy.

Choroby zawodowe prezentowane w tabl. 20 podaje się od 2003 r. zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 30 VII 2002 r. (Dz. U. Nr 132, poz. 1115).

3. Informacje o **wypadkach przy pracy** obejmują wszystkie wypadki przy pracy, jak również wypadki traktowane na równi z wypadkami przy pracy niezależnie od tego, czy wykazana została niezdolność do pracy. Informacje o wypadkach przy pracy w jednostkach budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego dotyczą tylko pracowników cywilnych.

Dane o wypadkach przy pracy, poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie, uzyskiwane są ze statystycznej karty wypadku przy pracy.

Work conditions

1. Information regarding **persons working in hazardous conditions** i.e., with substances hazardous to health, is compiled on the basis of reports. Data concern persons:

- 1) employed by entities included in the sections: agriculture, hunting and forestry (excluding private farms in agriculture and hunting), fishing (excluding sea-fishing), mining and quarrying, manufacturing, electricity, gas and water supply, construction, trade and repair, transport, storage and communication, real estate, renting and business activities (in regard to renting of machinery and equipment without operator and of personal and household goods, computer and related activities and research and experimental development on natural sciences and engineering), education (in regard to higher education), health and social work (excluding social work activities), other community, social and personal service activities (in the scope of sewage and refuse disposal, sanitation and similar activities);
- 2) exposed to factors connected with the work environment (chemical substances, fibrosis-inducing industrial dusts, noise, vibrations, hot or cold micro-climate, etc.), strenuous work conditions (forced body positioning, excessive physical exertion, etc.) as well as mechanical factors connected with particularly dangerous machinery.

2. A disease is deemed an **occupational disease** if it has been caused by the health hazards occurring in the working environment or properties of performed work.

Occupational diseases in table 20 are given since 2003 according to the decree of the Council of Ministers, dated 30 VII 2002 (Journal of Laws No 132, item 1115).

3. Information regarding **accidents at work** includes all accidents at work, as well as accidents treated equally to accidents at work regardless of proved inability to work. Information regarding accidents at work in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety concerns only civilian employees.

Data regarding accidents at work, excluding private farms in agriculture, are obtained from statistical reports of accidents at work.

Wypadki przy pracy w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie opracowano na podstawie sprawozdawczości Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego (KRUS) i dotyczą tylko tych wypadków, w wyniku których poszkodowani otrzymali w danym roku jednorazowe odszkodowanie z tytułu stałego lub długotrwałego uszczerbku na zdrowiu.

Za jeden wypadek przy pracy liczy się wypadek każdej pracującej osoby poszkodowanej w wypadku indywidualnym, jak również w wypadku zbiorowym.

4. Za wypadek przy pracy uważa się nagłe zdarzenie wywołane przyczyną zewnętrzną, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w związku z pracą:

- 1) podczas lub w związku z wykonywaniem przez pracownika zwykłych czynności lub poleceń przełożonych oraz czynności na rzecz pracodawcy, nawet bez polecenia;
- 2) w czasie pozostawania pracownika w dyspozycji pracodawcy w drodze między siedzibą pracodawcy a miejscem wykonywania obowiązku wynikającego ze stosunku pracy.

Na równi z wypadkiem przy pracy, w zakresie uprawnień do świadczeń określonych w ustawie o ubezpieczeniu społecznym z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych, traktuje się wypadek, któremu pracownik uległ:

- 1) w czasie podróży służbowej;
- 2) podczas szkolenia w zakresie powszechnej samoobrony;
- 3) przy wykonywaniu zadań zleconych przez działające u pracodawcy organizacje związkowe.

Za wypadek przy pracy uważa się również nagłe zdarzenie, powodujące uraz lub śmierć, które nastąpiło w okresie ubezpieczenia wypadkowego podczas:

- 1) uprawiania sportu w trakcie zawodów i treningów przez osobę pobierającą stypendium sportowe;
- 2) wykonywania odpłatnie pracy w czasie odbywania kary pozbawienia wolności lub tymczasowego aresztowania;
- 3) pełnienia mandatu posła lub senatora, pobierającego uposażenie;
- 4) odbywania – na podstawie skierowania wydanego przez powiatowy urząd pracy – szkolenia lub stażu związanego z pobieraniem stypendium przez absolwenta;
- 5) wykonywania przez członka rolniczej spółdzielni produkcyjnej, spółdzielni kółek rolniczych oraz przez inną osobę traktowaną na równi z członkiem spółdzielni, pracy na rzecz tych spółdzielni;
- 6) wykonywania lub współpracy przy wykonywaniu pracy na podstawie umowy agencyjnej, umowy-zlecenia lub umowy o świadczenie usług;

Accidents at work on private farms in agriculture were prepared on the basis of reports of the Agricultural Social Insurance Fund (ASIF) and are related only to these accidents, for which the person injured received a one-off compensation due to permanent or long-term health damage within a given year.

Each accident, regardless whether the person injured was injured during an individual or mass accident, is counted as a single accident at work.

4. Accident at work is understood as a sudden event, caused by external reason which leads to injury or death, which happened in connection with work:

- 1) during or in connection with performance of ordinary activities or instructions by the employee and activities for the employer, even without instructions;
- 2) when the employee remains at the disposal of the employer on the way between the seat of the employer and the place of performing the duty, which is a result of work relations.

Every accident is treated equally to accident at work, as regards entitlement to benefits defined in the law on social insurance by virtue of accidents at work and occupational diseases if the employee had such accident:

- 1) during a business trip;
- 2) during a training within the scope of common self-defence;
- 3) at performing tasks ordered by trade union organizations, functioning at the employer.

Accident at work is also understood as a sudden incident, causing injury or death, which happened within the term of accident insurance during:

- 1) practising sports during competitions and trainings by a person receiving sport scholarship;
- 2) performance of paid work in the time of serving imprisonment sentences or temporary detentions;
- 3) carrying out a mandate by members of parliament or senate, who receive salaries;
- 4) stay – on the basis of appointment issues by powiat labour office – at a training or internship connected with a scholarship received by school-leavers;
- 5) performance of work, by members of agricultural producers' co-operatives, agricultural farmers' co-operatives and by other persons treated equally to members of co-operatives, for the benefit of these co-operatives;
- 6) performance or co-operation at performance of work on the basis of agency agreements, contracts of mandate or contracts of services;

- 7) wykonywania zwykłych czynności związanych z prowadzeniem lub współpracą przy prowadzeniu działalności pozarolniczej;
- 8) wykonywania przez osobę duchowną czynności religijnych lub czynności związanych z powierzonymi funkcjami duszpasterskimi lub zakonnymi;
- 9) odbywania zastępczych form służby wojskowej;
- 10) nauki w Krajowej Szkole Administracji Publicznej przez słuchaczy pobierających stypendium.

5. Za ciężki wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiło ciężkie uszkodzenie ciała, a mianowicie: utrata wzroku, słuchu, mowy, zdolności płodzenia lub inne uszkodzenie ciała albo rozstrój zdrowia, naruszające podstawowe funkcje organizmu, a także choroba nieuleczalna lub zagrażająca życiu, trwała choroba psychiczna, trwała, całkowita lub znaczna niezdolność do pracy w zawodzie albo trwale poważne zeszpecenie lub zniekształcenie ciała.

6. Za śmiertelny wypadek przy pracy uważa się wypadek, w wyniku którego nastąpiła śmierć osoby poszkodowanej na miejscu wypadku lub w okresie 6 miesięcy od chwili wypadku.

7. Wypadki przy pracy klasyfikuje się m.in. według **wydarzeń** je powodujących (określających rodzaj kontaktu człowieka z czynnikiem, który spowodował wypadek):

- 1) będących odchyleniem od stanu normalnego;
- 2) powodujących uraz

oraz **przyczyn** wypadków (wszelkich braków i nieprawidłowości związanych z czynnikami materialnymi, z organizacją pracy, z nieprawidłowym zachowaniem się pracownika). Każdy wypadek przy pracy jest wynikiem jednego wydarzenia, ale najczęściej kilku przyczyn, w związku z tym suma przyczyn jest większa od ogólnej liczby wypadków.

Wydarzenia powodujące urazy (do 2004 r. określane jako wydarzenia bezpośrednio powodujące urazy) pogrupowano od 2005 r. zgodnie z zaleceniami EUROSTAT-u.

8. Wskaźnik wypadkowości jest to liczba osób poszkodowanych przypadających na 1000 pracujących; do obliczenia wskaźnika przyjęto przeciętną liczbę pracujących obliczoną jako średnią arytmetyczną 2 stanów w dniu 31 XII, tj. z roku poprzedzającego rok badany i z roku badanego, bez przeliczania niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

- 7) *performance of ordinary activities connected with conducting non-agricultural economic activities or co-operation at conducting them;*
- 8) *performance of religious activities or activities connected with entrusted pastoral or monastic functions by clergymen;*
- 9) *serving supplementary forms of military service;*
- 10) *education at the National School of Public Administration by students, who receive scholarships.*

5. A serious accident at work is an accident which results in serious bodily harm, i.e., loss of sight, hearing, speech, fertility, or which results in other bodily harm or in health-related problems, disrupting primary bodily functions, as well as which results in incurable and life-threatening diseases, permanent mental illness, a permanent, total or significant inability to work in the profession or in a permanent significant disfigurement or distortion of the body.

6. A fatal accident at work is an accident during which the person injured dies at the site of the accident or within a period of 6 months from the date of the accident.

7. Accidents at work are classified, i.e., according to **contact-mode of injury** which directly cause them (describing the type of contact of the person injured with the factor which caused the accident):

- 1) *being deviation from normal state;*
- 2) *causing injury*

as well as according to their **causes** (all shortcomings and irregularities connected with material factors, organization of work, incorrect employee action). Each accident at work is the result of a single event, but frequently the result of several causes, thus the sum of causes is greater than the total number of accidents.

Contact-mode of injury (until 2004 defined as events directly causing injury) since 2005 are grouped according to the EUROSTAT recommendation.

8. The accident ratio is the number of persons injured per 1000 persons employed. In calculating the ratio the average number of working persons was assumed, expressed as an arithmetic mean for two consecutive years, as of 31 XII, i.e. from the year preceding the reference year and from the reference year, without converting part-time paid employees into full-time paid employees.

Aktywność ekonomiczna ludności

Economic activity of the population

TABL. 1 /65/. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ**
ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007				SPECIFICATION	
	przeciętne w roku annual averages	kwartały quarters					
		I	II	III	IV		
LUDNOŚĆ w tys.	777	787	782	755	801	811	POPULATION in thous.
Mężczyźni	374	368	374	362	370	367	Men
Kobiety	403	419	408	393	430	445	Women
Aktywni zawodowo	410	402	409	389	405	406	Economically active persons
mężczyźni	233	228	233	221	230	228	men
kobiety	176	174	176	167	175	179	women
Pracujący	356	365	361	359	370	369	Employed persons
mężczyźni	206	209	210	205	212	209	men
kobiety	150	156	152	154	158	160	women
Bezrobotni ^a	54	38	48	30	35	38	Unemployed persons ^a
mężczyźni	28	19	24	17	18	19	men
kobiety	26	18	24	13	17	19	women
							Economically inactive persons
Bierni zawodowo	367	385	372	367	396	405	
Mężczyźni	140	140	140	141	141	139	Men
Kobiety	226	245	232	226	256	266	Women
WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ w %	52,8	51,1	52,3	51,5	50,6	50,1	ACTIVITY RATE in %
mężczyźni	62,3	62,0	62,3	61,0	62,2	62,1	men
kobiety	43,7	41,5	43,1	42,5	40,7	40,2	women
Miasta	52,3	50,8	52,5	51,5	48,6	51,2	Urban areas
Wieś	53,1	51,4	52,3	51,5	53,1	48,3	Rural areas
WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA w %	45,8	46,4	46,2	47,5	46,2	45,5	EMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	55,1	56,8	56,1	56,6	57,3	56,9	men
kobiety	37,2	37,2	37,3	39,2	36,7	36,0	women
Miasta	45,4	46,2	46,8	48,0	44,1	46,2	Urban areas
Wieś	46,3	46,5	45,3	47,0	49,3	44,5	Rural areas
STOPA BEZROBOCIA w %	13,2	9,5	11,7	7,7	8,6	9,4	UNEMPLOYMENT RATE in %
mężczyźni	12,0	8,3	10,3	7,7	7,8	8,3	men
kobiety	14,8	10,3	13,6	7,8	9,7	10,6	women
Miasta	13,2	9,5	10,4	6,9	9,3	9,9	Urban areas
Wieś	13,2	9,4	12,8	8,7	7,3	7,8	Rural areas

a Osoby w wieku 15–74 lata.

a Persons aged 15–74.

TABL. 2 /66/. **AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WIEKU 15 LAT I WIĘCEJ WEDŁUG WIEKU ORAZ POZIOMU WYKSZTAŁCENIA W IV KWARTALE 2007 R.***ECONOMIC ACTIVITY OF THE POPULATION AGED 15 AND MORE BY AGE AND EDUCATIONAL LEVEL IN IV QUARTER 2007*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ludność <i>Popula- tion</i>	Aktywni zawodowo <i>Economically active persons</i>			Bierni zawo- dowo <i>Ekono- mically inactive persons</i>	Współ- czynnik aktywno- ści zawo- dowej <i>Activity rate</i>	Wskaż- nik zatrud- nienia <i>Employ- ment rate</i>	Stopa bezrobo- cia <i>Unem- ployment rate</i>
		ogółem <i>total</i>	pracu- jący <i>emplo- yed</i>	bezro- botni ^a <i>unem- ployed^a</i>				
		w tys. <i>in thous</i>				w % <i>in %</i>		
OGÓŁEM TOTAL	811	406	369	38	405	50,1	45,5	9,4
Według wieku: By age:								
w wieku produkcyjnym ^b ... <i>working age^b</i>	596	393	356	37	203	65,9	59,7	9,4
15 – 24 lata <i>years</i>	133	47	36	11	86	35,3	27,1	23,4
25 – 34	132	103	93	11	29	78,0	70,5	10,7
35 – 44	123	108	103	.	15	87,8	83,7	4,6
45 – 54	139	105	96	9	34	75,5	69,1	8,6
55 lat i więcej <i>years and more</i>	284	43	40	.	241	15,1	14,1	4,7
Według poziomu wykształ- cenia: By educational level:								
Wyższe <i>Tertiary</i>	107	83	81	.	24	77,6	75,7	2,4
Policealne i średnie zawo- dowe Post-secondary as well as vocational secondary	188	114	103	11	74	60,6	54,8	9,6
Średnie ogólnokształcące ... General secondart	78	34	27	7	44	43,6	34,6	20,6
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	228	140	127	13	89	61,4	55,7	9,3
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe Lower secondary, primary and incomplete primary	210	36	31	.	174	17,1	14,8	13,9

a Osoby w wieku 15–74 lata. b Mężczyźni 18–64 lata, kobiety 18–59 lat.

a Persons aged 15–74. b Men aged 18–64, women aged 18–59.

Pracujący Employment

TABL. 3 /67/. **PRACUJĄCY^a**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007			
			ogółem total	sektor sector		z ogółem kobiety of total women
				publiczny public	prywatny private	
OGÓŁEM TOTAL	371974	301900	312819	83896	228923	141655
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	106196	50287	50411	1691	48720	21299
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>						
Przemysł	82755	73604	77715	13350	64365	23698
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe	73986	65891	69853	7021	62832	22167
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo	22130	17835	20225	226	19999	1586
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^Δ	44293	45129	46543	130	46413	24421
<i>Trade and repair^Δ</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	18985	17721	17907	7891	10016	4733
<i>Transport, storage and communication</i>						
Pośrednictwo finansowe	6015	6197	6481	1402	5079	4756
<i>Financial intermediation</i>						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	17431	18767	19315	1765	17550	8487
<i>Real estate, renting and business activities</i>						
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i zdrowotne ^Δ	12874	14915	15462	#	#	9239
<i>Public administration and defence; com- pulsory social security</i>						
Edukacja	22567	26306	26182	25188	994	20503
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	25707	17583	18341	13010	5331	14773
<i>Health and social work</i>						
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała	8022	8720	9306	3552	5754	4930
<i>Other community, social and personal service activities</i>						

a Według faktycznego miejsca pracy i od 2004 r. według faktycznego rodzaju działalności, patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 111.
a By actual workplace and since 2004 by actual kind of activity, see general notes, item 5 on page 111.

TABL. 4 /68/. **PRACUJĄCY^a WEDŁUG STATUSU ZATRUDNIENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYED PERSONS^a BY EMPLOYMENT STATUS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym		Of which	
			zatrudnieni na podsta- wie sto- sunku pracy employees hired on the basis of an employment contract	osoby wykonujące pracę nakładczą outworkers	agenci agents	właściciele, współwła- ściciele i bezpłatnie pomagający członkowie rodzin owners, co-owners including contributing family workers
OGÓŁEM	2000	201329	196161	30	70	2035
TOTAL	2006	172613	168244	19	523	1900
	2007	174873	170566	6	647	1843
sektor publiczny		74072	74072	–	–	–
public sector						
sektor prywatny		100801	96494	6	647	1843
private sector						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo		6444	4579	–	2	52
Agriculture, hunting and forestry; fishing						
Przemysł		61930	61344	2	–	584
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe		56413	55834	2	–	577
of which manufacturing						
Budownictwo		10003	9467	–	312	224
Construction						
Handel i naprawy ^Δ		14865	14328	2	1	534
Trade and repair ^Δ						
Hotele i restauracje		1601	1504	–	–	97
Hotels and restaurants						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		6612	6507	1	–	104
Transport, storage and communication						
Pośrednictwo finansowe		3650	3314	–	332	4
Financial intermediation						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		9658	9590	1	–	67
Real estate, renting and business activities						
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		14880	14880	–	–	–
Public administration and defence; compulsory social security						
Edukacja		25446	25441	–	–	5
Education						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		15054	14904	–	–	150
Health and social work						
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		4730	4708	–	–	22
Other community, social and personal service activities						

^a Bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 112; według siedziby zarządu jednostki.

^a Excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 12 on page 112; by seat of management of unit.

TABL. 5 /69/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nirobotnicze non-manual labour
OGÓŁEM TOTAL	188857	162515	164360	86030	78330
sektor publiczny	97939	73259	73010	21886	51124
public sector					
sektor prywatny	90918	89256	91350	64144	27206
private sector					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	7041	4208	4131	2659	1472
Przemysł	70631	60156	60025	45833	14192
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe	62684	54758	54552	42190	12362
of which manufacturing					
Budownictwo	11620	6765	7757	6190	1567
Construction					
Handel i naprawy ^Δ	14185	13489	13729	8394	5335
Trade and repair ^Δ					
Hotele i restauracje	1327	1441	1509	1147	362
Hotels and restaurants					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	9357	6204	6464	4532	1932
Transport, storage and communication					
Pośrednictwo finansowe	4274	3243	3227	86	3141
Financial intermediation					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	8225	8858	9030	5361	3669
Real estate, renting and business activities					
Administracja publiczna i obrona narodo- wa; obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i zdrowotne ^Δ	12126	14182	14642	1060	13582
Public administration and defence; com- pulsory social security					
Edukacja	22229	25596	25157	5721	19436
Education					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	23844	14372	14580	3278	11302
Health and social work					
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała	3998	4001	4109	1769	2340
Other community, social and personal service activities					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących; bez zatrudnionych za granicą, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 112.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees; excluding persons employed abroad, see general notes, item 12 on page 112.

TABL. 6 /70/. **PEŁNOZATRUDNIENI I NIEPEŁNOZATRUDNIENI^a**
Stan w dniu 31 XII
FULL- AND PART-TIME PAID EMPLOYEES^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Pełnozatrudnieni ^b Full-time paid employees ^b		Niepełnozatrudnieni Part-time paid employees	
		ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM	2000	183633	87144	12528	7555
TOTAL	2006	155173	71474	13071	8014
	2007	157806	73339	12760	7814
sektor publiczny		67311	41325	6761	4800
public sector					
sektor prywatny		90495	32014	5999	3014
private sector					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo		3901	933	678	190
Agriculture, hunting and forestry; fishing					
Przemysł		59591	18196	1753	810
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		54268	17227	1566	737
of which manufacturing					
Budownictwo		9129	734	338	117
Construction					
Handel i naprawy ^Δ		13229	6268	1099	735
Trade and repair ^Δ					
Hotele i restauracje		1313	984	191	108
Hotels and restaurants					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		6173	1073	334	139
Transport, storage and communication					
Pośrednictwo finansowe		3167	2486	147	118
Financial intermediation					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		8078	3475	1512	736
Real estate, renting and business activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		14248	8666	632	400
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja		21252	17033	4189	3055
Education					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		13918	11625	986	758
Health and social work					
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		3807	1866	901	648
Other community, social and personal service activities					

^a W głównym miejscu pracy; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 111 i ust. 12 na str. 112; według siedziby zarządu jednostki. ^b Łącznie z sezonowymi i zatrudnionymi dorywczo.

^a In main workplace; excluding economic entities employing up to 9 persons, see general notes, item 3 on page 111 and item 12 on page 112; by seat of management of unit. ^b Including seasonal and temporary paid employees.

TABL. 7 /71/. **PRZYJĘCIA DO PRACY^a**
HIRES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z ogółem Of total				Współ- czynnik przyjęć w % Hire rate in %
		kobiety women	podjmu- jący pierwszą pracę persons starting work for the first time	zmienia- jący pracę persons changing work	powraca- jący z urlopów wychowa- wczych i bez- płatnych persons returning from child- care leaves and unpaid leaves	
OGÓŁEM 2000	38987	14607	4132	20507	1688	19,4
TOTAL 2006	40225	14478	6154	7803	765	25,6
..... 2007	43589	15707	6500	8800	968	27,9
sektor publiczny public sector	9777	5602	1444	2277	328	14,1
sektor prywatny private sector	33812	10105	5056	6523	640	38,6
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	907	340	76	132	5	22,6
Przemysł Industry	17715	5460	3124	3109	483	30,4
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	17199	5349	3072	3034	465	32,6
Budownictwo Construction	5492	236	451	1099	35	60,4
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	4693	1930	756	834	79	37,4
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	505	334	83	68	12	38,4
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	1795	277	191	583	15	30,4
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	591	454	147	110	22	18,4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business acti- vities	3520	1191	385	925	31	44,1
Administracja publiczna i obrona naro- dowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	3043	1567	492	621	68	21,8
Edukacja Education	2487	1981	342	601	89	11,2
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	1953	1511	320	569	115	13,4
Działalność usługowa, komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	888	426	133	149	14	23,6

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracu-
jących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 112; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities em-
ploying up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 112; by seat of management of unit.

TABL. 8 /72/. **ZWOLNIENIA Z PRACY^a**
TERMINATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	Z ogółem Of total					Współ- czynnik zwolnień w % Termination rate in %
		kobiety women	zwolnieni w drodze wypowiedzenia terminated due to dissolution of an employment contract		przenie- sieni na emeryturę, rentę z ty- tułu nie- zdolności do pracy, rehabili- tację retired or granted pension due to an inability to work or due to rehabili- tation	korzysta- jący z urlopów wychowa- wczych i bezpłat- nych taking child- -care and unpaid leaves	
			przez zakład pracy by employer	przez pracow- nika by employee			
OGÓŁEM 2000	49220	19982	15112	5824	2468	2170	24,5
TOTAL 2006	39069	14751	6150	7418	2622	1353	24,5
..... 2007	39572	13447	5383	8246	2599	1302	25,1
sektor publiczny public sector	9419	5194	592	1217	1763	484	13,4
sektor prywatny private sector	30153	8253	4791	7029	836	818	34,2
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	934	249	140	219	59	12	23,3
Przemysł Industry	15891	4321	2380	3351	635	589	27,0
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	15298	4199	2290	3281	539	554	28,7
Budownictwo Construction	5380	227	884	829	68	27	59,2
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	3783	1563	531	1144	78	133	29,6
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	469	290	69	171	17	10	35,7
Transport, gospodarka magazy- nowa i łączność Transport, storage and communi- cation	1537	210	332	426	90	22	25,8
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	534	381	45	154	45	34	16,1
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	3351	1222	544	837	147	56	41,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubez- pieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	2426	1176	84	238	360	105	17,0
Edukacja Education	2722	2095	172	345	831	142	12,0
Ochrona zdrowia i pomoc społecz- na Health and social work	1746	1348	96	362	208	141	11,7
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozos- tała Other community, social and per- sonal service activities	799	365	106	170	61	31	20,7

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracu-
jących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 112; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities
employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 112; by seat of management of unit.

TABL. 9 /73/. **ABSOLWENCI PODEJMUJĄCY PIERWSZĄ PRACĘ^a**
SCHOOL LEAVERS STARTING WORK FOR THE FIRST TIME^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym kobiety Of which women	Z ogółem – absolwenci szkół Of total – school leavers			
			wyższych tertiary	policeal- nych i średnich zawodo- wych post- -secondary and secondary vocational	liceów ogólno- kształcą- cych general secondary	zasadni- czych zawodo- wych basic vocational
OGÓŁEM 2000	3787	1746	929	1299	338	1221
TOTAL 2006	5523	2228	1539	1449	824	1711
..... 2007	5459	2312	1627	1392	747	1693
sektor publiczny public sector	1352	874	862	268	164	58
sektor prywatny private sector	4107	1438	765	1124	583	1635
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	65	19	21	22	3	19
Przemysł Industry	2464	748	381	649	397	1037
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	2418	725	359	638	392	1029
Budownictwo Construction	401	41	52	95	26	228
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	632	306	132	224	80	196
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	61	48	9	34	8	10
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	160	33	32	44	10	74
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	147	94	83	47	17	-
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	332	176	132	61	60	79
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compul- sory social security	468	301	280	102	84	2
Edukacja Education	309	254	260	20	22	7
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	308	237	202	78	19	9
Działalność usługowa komunalna, społecz- na i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	112	55	43	16	21	32

^a Dane dotyczą pełnozatrudnionych, bez sezonowych i zatrudnionych dorywczo; bez podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób, patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 112; według siedziby zarządu jednostki.

^a Data concern full-time paid employees, excluding seasonal and temporary paid employees; excluding economic entities employing up to 9 persons; see general notes, item 12 on page 112; by seat of management of unit.

TABL. 10/74/. **MIEJSCA PRACY WOLNE I NOWO UTWORZONE W 2007 R.**
JOB VACANCIES AND NEWLY CREATED IN 2007

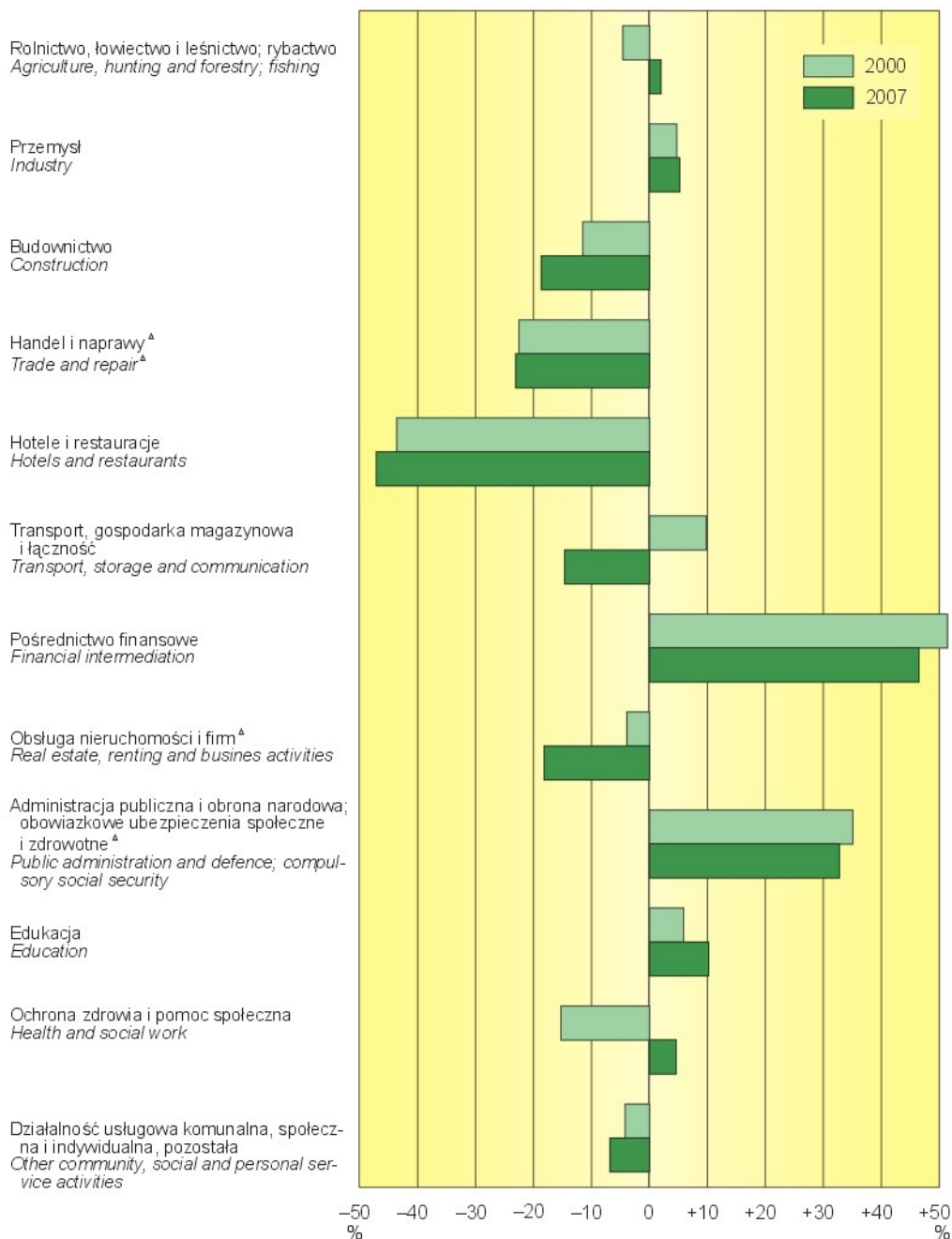
WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Miejsca pracy Jobs				
	wolne (stan w dniu 31 XII) vacancies (as of 31 XII)			nowo utworzone ^a – newly created jobs ^a	
	ogółem total	w tym nowo utworzone of which – newly created jobs	z ogółem w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of total num- ber in entities employing more than 9 persons	ogółem total	w tym w jednost- kach o liczbie pracujących powyżej 9 osób of which in entities employing more than 9 persons
OGÓŁEM TOTAL	4432	711	3172	16789	9658
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	107	46	17	514	284
<i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>					
Przemysł	1469	147	1345	3895	3394
<i>Industry</i>					
w tym przetwórstwo przemysłowe	1451	146	1332	3773	3286
<i>of which manufacturing</i>					
Budownictwo	878	162	397	2950	1623
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ	570	74	370	5072	1271
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Hotele i restauracje	172	23	45	282	51
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność	432	36	308	1105	741
<i>Transport, storage and communication</i>					
Pośrednictwo finansowe	49	22	21	157	129
<i>Financial intermediation</i>					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	273	104	247	914	533
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	210	44	205	581	572
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja	61	18	57	474	454
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	124	5	115	453	372
<i>Health and social work</i>					
Działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	87	30	45	392	234
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

a W ciągu roku.

a During the year.

ODCHYLENIA WZGLĘDNE PRZECIĘTNYCH MIESIĘCZNYCH WYNAGRODZEŃ BRUTTO OD ŚREDNIEGO WYNAGRODZENIA W WOJEWÓDZTWIE WEDŁUG SEKCJI

RELATIVE DEVIATIONS OF AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES FROM THE AVERAGE
WAGES AND SALARIES IN VOIVODSHIP BY SECTIONS

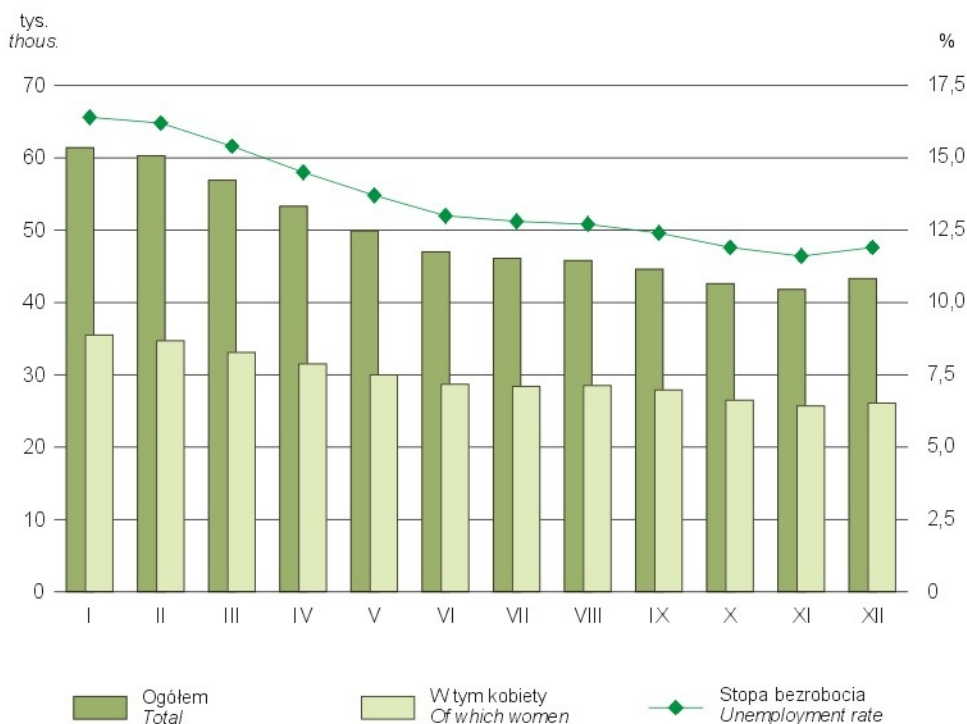

BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI I STOPA BEZROBOCIA W 2007 R.

Stan w końcu miesiąca

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND UNEMPLOYMENT RATE IN 2007

As of the end of month

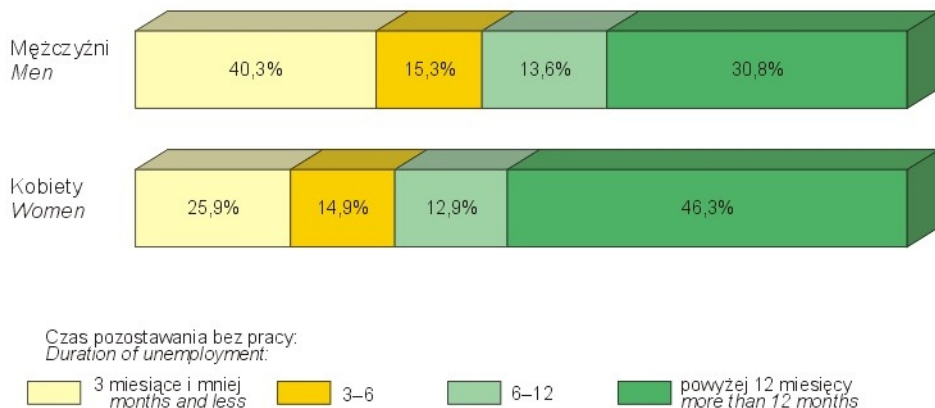

STRUKTURA BEZROBOTNYCH ZAREJESTROWANYCH WEDŁUG PŁCI I CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

STRUCTURE OF REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY SEX AND DURATION OF UNEMPLOYMENT IN 2007

As of 31 XII

Bezrobocie

Unemployment

TABL. 11 /75/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI, STOPA BEZROBOCIA ORAZ OFERTY PRACY**
Stan w dniu 31 XII
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS, UNEMPLOYMENT RATE AS WELL AS
JOB OFFERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W LICZBACH BEZWZGLĘDNYCH IN ABSOLUTE NUMBERS				
Bezrobotni zarejestrowani	69311	60058	43338	Registered unemployed persons
mężczyźni	29065	24613	17147	men
kobiety	40246	35445	26191	women
Oferty pracy	98	1176	1197	Job offers
Bezrobotni na 1 ofertę pracy	707	51	36	Unemployed persons per a job offer
W % OGÓŁU BEZROBOTNYCH IN % OF TOTAL UNEMPLOYED PERSONS				
Dotychczas niepracujący	21,0	20,0	20,0	Previously not employed
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	7,5	2,2	2,3	Terminated for company reasons
Posiadający prawo do zasiłku	19,5	12,9	14,0	Possessing benefit rights
Pozostający bez pracy dłużej niż 1 rok	41,4	46,5	40,2	Out of work for longer than 1 year
W % IN %				
Stopa bezrobocia rejestrowanego ^a	15,7	16,2	11,9	Registered unemployment rate ^a

a Patrz uwagi ogólne ust. 3 na str. 115.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

a See general notes item 3 on page 115.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 12 /76/. **BEZROBOTNI NOWO ZAREJESTROWANI I WYREJESTROWANI**
NEWLY REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS AND PERSONS REMOVED
FROM UNEMPLOYMENT ROLLS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Bezrobotni nowo zarejestrowani ogółem z ogółem:	69678	78208	74184	Total of newly registered unemployed persons of total:
Kobiety	32212	38289	38273	Women
Dotychczas niepracujący	17643	19992	18259	Previously not employed
Nie posiadający prawa do zasiłku	45220	62594	61494	Not-entitled to benefit
Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy	5935	1172	1014	Terminated for company reasons
Bezrobotni wyrejestrowani ogółem	59843	87546	90904	Total of persons removed from unemployment rolls of total:
Kobiety	27609	41569	47527	Women
Z tytułu podjęcia pracy	29441	37261	33424	Received jobs
Nie potwierdzili gotowości do pracy	20346	21897	25849	The lack of confirmation of the readiness to take a job
Nabyli prawa emerytalne lub rentowe	559	508	464	Acquirement the right to old-age or disability pension

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 13 /77/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI WEDŁUG WIEKU, POZIOMU WYKSZTAŁCENIA, CZASU POZOSTAWANIA BEZ PRACY ORAZ STAŻU PRACY**
Stan w dniu 31 XII

*REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BY AGE, EDUCATIONAL LEVEL,
DURATION OF UNEMPLOYMENT AND WORK SENIORITY*
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000		2006		2007	
	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women	ogółem total	w tym kobiety of which women
OGÓŁEM TOTAL	69311	40246	60058	35445	43338	26191
Według wieku: By age:						
24 lata i mniej and less	19797	11084	11811	7213	8088	5157
25 – 34	18039	11869	15570	10368	10990	7581
35 – 44	17055	10323	11979	7672	8149	5425
45 – 54	12773	6581	15812	8796	11647	6762
55 lat i więcej and more	1647	389	4886	1396	4464	1266
Według poziomu wykształcenia: By educational level:						
Wyższe Tertiary	1741	1114	3218	2075	2639	1709
Policealne oraz średnie zawodowe Post-secondary as well as vocational secondary	13977	9800	12371	8597	9009	6290
Średnie ogólnokształcące General secondary	4848	3919	4679	3538	3676	2786
Zasadnicze zawodowe Basic vocational	25762	13138	18306	9869	12576	7019
Gimnazjalne ^a , podstawowe i niepełne podsta- wowe Lower secondary ^a , primary and incomplete primary	22983	12275	21484	11366	15438	8387
Według czasu pozostawania bez pracy^{bc}: By duration of unemployment^{bc}:						
3 miesiące i mniej 3 months and less	16693	6902	14804	7125	13703	6791
3 – 6	10021	5636	8136	4768	6521	3900
6 – 12	13912	7402	9180	5184	5702	3369
12 – 24	14567	8978	9705	5844	5612	3736
Powyżej 24 miesięcy More than 24 months	14118	11328	18233	12524	11800	8395
Według stażu pracy^c: By work seniority^c:						
Bez stażu pracy No work seniority	14569	9268	12008	8088	8659	5989
Ze stażem pracy: With work seniority:						
1 rok i mniej and less	8318	5147	6771	4362	5070	3303
1 – 5	14615	8373	12208	7139	8752	5325
5 – 10	9486	5597	8196	5059	5704	3606
10 – 20	13183	8037	10820	6518	7597	4712
20 – 30	8373	3778	8263	3878	5951	2846
powyżej 30 lat more than 30 years	767	46	1792	401	1605	410

^a Dotyczy lat 2006 i 2007. ^b Od momentu rejestracji w urzędzie pracy. ^c Przedziały zostały domknięte prawostronnie, np. w przedziale 3–6 uwzględniono osoby, które pozostawały bez pracy 3 miesiące i 1 dzień do 6 miesięcy.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

^a Concerns 2006 and 2007. ^b From the date of registering in a labour office. ^c Intervals were shifted upward, e.g., in the interval 3–6 persons remaining unemployed from 3 months and 1 day to 6 months were included.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 14 /78/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI BĘDĄCY W SZCZEGÓLNEJ SYTUACJI NA RYNKU PRACY**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS WITH A SPECIFIC SITUATION ON THE LABOUR MARKET

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	ogółem <i>total</i>	w tym kobiety <i>of which women</i>	
Ogółem	60058	35445	43338	26191	Total
z ogółem:					<i>of total:</i>
Długotrwale bezrobotni	39005	24540	26210	17249	<i>Long-term unemployed</i>
Powyżej 50 roku życia	12670	5570	10473	4689	<i>Aged 50 and more</i>
Bez kwalifikacji zawodowych	20481	12147	15150	9244	<i>Without occupational qualifications</i>
Samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko w wieku 7 lat i mniej	2678	2537	2257	2144	<i>Bringing up single-handed at least one child aged 7 and less</i>
Niepełnosprawni	1790	943	1656	869	<i>Disabled persons</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 15 /79/. **BEZROBOTNI ZAREJESTROWANI KORZYSTAJĄCY Z AKTYWNYCH FORM PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU**
REGISTERED UNEMPLOYED PERSONS BENEFITTING FROM LABOUR MARKET PROGRAMME

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Podejmujący zatrudnienie przy pracach interwencyjnych	2162	844	783	<i>Persons undertaking employment in intervention works</i>
w tym kobiety	1100	427	411	<i>of which women</i>
Podejmujący zatrudnienie przy robotach publicznych	1864	1514	2060	<i>Persons undertaking employment in public works</i>
w tym kobiety	679	540	776	<i>of which women</i>
Rozpoczynający szkolenie	2337	4120	5833	<i>Persons starting training</i>
w tym kobiety	1065	1625	2678	<i>of which women</i>

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

TABL. 16 /80/. **WYDATKI FUNDUSZU PRACY^a**
EXPENDITURES OF LABOUR FUND^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>		w odset- kach <i>in percent</i>		
OGÓŁEM	194,0	125,4	128,2	100,0	TOTAL
w tym:					of which:
Zasiłki dla bezrobotnych	83,5	68,9	55,4	43,2	Unemployment benefits
Szkolenia	2,0	5,1	9,1	7,1	Training
Prace interwencyjne	2,2	2,8	2,5	2,0	Intervention works
Roboty publiczne	2,4	5,4	6,9	5,4	Public works
Środki na podjęcie działalności gospodarczej	10,0	15,5	12,1	Funds to undertake an economic activity
Stypendia za okres przygotowania zawodowego i stażu	17,7	18,4	14,4	Scholarship for a pre-service training and intership

^a Patrz uwagi ogólne, ust.4 na str.115.

Źródło: dane Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Opolu.

a See general notes item 4 on page 115.

Source: data of the Voivodship Labour Office in Opole.

Warunki pracy

Work conditions

TABL. 17 /81/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym w wypadkach Of which in accidents				Z ogółem – w wy- padkach ciężkich Of total – in serious accidents
			śmiertel- nych fatal	powodujących niezdolność do pracy ^b resulting in an inability to work ^b			
				1–3 dni 1–3 days	4–20	21 dni i więcej 21 days and more	
OGÓŁEM	2000	3149	12	37	1572 ^c	1400 ^d	49
TOTAL	2006	2717	13	24	869	1688	30
	2007	2533	14	20	822	1542	20
w tym: of which:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		89	1	–	20	68	2
Agriculture, hunting and forestry							
Przemysł		1188	4	6	425	715	11
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		1111	3	6	399	668	10
of which manufacturing							
Budownictwo		279	5	4	58	210	6
Construction							
Handel i naprawy ^Δ		233	2	3	82	133	–
Trade and repair ^Δ							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		177	2	1	52	100	1
Transport, storage and communication							
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		134	–	–	41	89	–
Real estate, renting and business activities							
Edukacja		94	–	1	32	54	–
Education							
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		149	–	1	45	80	–
Health and social work							
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała		47	–	–	14	28	–
Other community, social and personal service activities							
NA 1000 PRACUJĄCYCH	2000	11,02	0,04	0,13	5,50	4,90	0,17
(wskaźnik wypadkowości)	2006	10,62	0,05	0,09	3,42	6,58	0,12
PER 1000 EMPLOYED PERSONS	2007	9,56	0,05	0,08	3,10	5,82	0,08
(accident rate)							

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Bez poszkodowanych w wypadkach śmiertelnych. ^{c,d} Dotyczy wypadków przy pracy powodujących niezdolność do pracy: c – 4–28 dni, d – 29 dni i więcej.

^a Registered in a given year. ^b Without persons injured in fatal accidents. ^{c,d} Concerns accidents at work resulting in an inability to work: c – 4–28 days, d – 29 days and more.

TABL. 18 /82/. **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a**
(poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie)
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a
(excluding private farms in agriculture)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	W tym Of which						
		rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo agriculture, hunting and forestry	przemysł industry		budownictwo construction	handel i naprawy ^Δ trade and repair ^Δ	transport, gospodarka magazynowa i łączność transport, storage and communication	ochrona zdrowia i pomoc społeczna health and social work
			razem total	w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing				

WYDARZENIA POWODUJĄCE URAZY
EVENTS CAUSING INJURY

OGÓŁEM	2000	3149	200	1311	1218	499	239	186	276
TOTAL	2006	2717	112	1198	1122	339	227	149	210
	2007	2533	89	1188	1111	279	233	177	149
w tym: of which:									
Kontakt z prądem elektrycznym, temperaturą, niebezpiecznymi substancjami i preparatami chemicznymi		117	3	75	67	11	9	7	3
Contact with electrical voltage, temperature, hazardous substances and chemicals									
Zderzenie z lub uderzenie w: Horizontal or vertical impact with or against:									
nieruchomy obiekt		616	16	234	218	82	48	55	50
a stationary object									
obiekt w ruchu		632	21	334	313	84	64	42	11
object in motion									
Kontakt z przedmiotem ostrym, szorstkim, chropowatym		398	7	211	207	39	43	9	27
Contact with sharp, pointed, rough coarse material agent									
Uwięzienie, zmiażdżenie		180	7	115	109	14	16	8	4
Trapped, crushed									
Obciążenie psychiczne lub fizyczne		253	12	112	106	24	21	18	24
Physical or mental stress									
Przejaw agresji ze strony człowieka lub zwierzęcia		70	10	8	3	–	–	22	9
Aggression human or animal									

a Zgłoszone w danym roku; patrz uwagi ogólne, ust. 7 na str. 118.

a Registered in a given year, see general notes, item 7 onpage 118.

TABL. 18 /82/. **WYDARZENIA I PRZYCZYNY WYPADKÓW PRZY PRACY^a (dok.)**
CONTACT-MODE OF INJURY AND CAUSES OF ACCIDENTS AT WORK^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym <i>Of which</i>						
		rolnic- two, łow- iectwo i leśnic- two <i>agri- culture, hunting and forestry</i>	przemysł <i>industry</i>		budow- nictwo <i>con- struction</i>	handel i napra- wy ^Δ <i>trade and repair^Δ</i>	trans- port, gospo- darka maga- zynowa i łącz- ność <i>trans- port, storage and commu- nication</i>	ochrona zdrowia i pomoc spo- łeczna <i>health and social work</i>
			razem <i>total</i>	w tym przet- wórstwo przemy- słowe <i>of which manu- factu- ring</i>				
OGÓŁEM 2000	6334	360	2910	2702	1124	422	353	426
TOTAL 2006	5618	234	2702	2527	691	480	256	347
..... 2007	5478	185	2817	2646	591	476	339	282
Niewłaściwy stan czynnika mate- rialnego <i>Inappropriate condition of material agents</i>	538	20	297	272	46	57	38	31
Niewłaściwa organizacja: <i>Inappropriate organization of:</i>								
pracy <i>work</i>	386	15	233	215	38	23	29	18
stanowiska pracy <i>work post</i>	325	9	176	163	42	29	14	20
Brak lub niewłaściwe posługiwanie się czynnikiem materialnym <i>Absence or inappropriate use of material agents</i>	454	8	276	264	51	42	19	12
Nieużywanie sprzętu ochronnego <i>Not using protective equipment</i>	96	3	51	50	13	12	5	2
Niewłaściwe samowolne zachowa- nie się pracownika <i>Inappropriate wilful employee action</i>	425	17	287	274	40	28	12	7
Niewłaściwy stan psychofizyczny pracownika ^c <i>Inappropriate mental-physical con- dition of employee^c</i>	143	7	58	55	8	9	17	12
Nieprawidłowe zachowanie się pra- cownika <i>Incorrect employee action</i>	2890	100	1360	1283	329	256	186	167
Inna przyczyna <i>Other cause</i>	221	6	79	70	24	20	19	13

PRZYCZYNY WYPADKÓW ^b
CAUSES OF ACCIDENTS ^b

^a Zgłoszone w danym roku. ^b Patrz uwagi ogólne, ust. 7, na str. 118. ^c Spowodowany m.in.: nagłym zachorowaniem, niedy-
spozycją fizyczną lub psychiczną, nadużyciem alkoholu.

^a Registered in a given year ^b See general notes, item 7 on page 118. ^c Caused by, i.a.: sudden action, physical or mental
indisposition, alcohol abuse.

TABL. 19 /83/. **POSZKODOWANI W WYPADKACH PRZY PRACY W GOSPODARSTWACH INDYWIDUALNYCH W ROLNICTWIE**
PERSONS INJURED IN ACCIDENTS AT WORK ON PRIVATE FARMS
IN AGRICULTURE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	555	346	308	TOTAL
w tym wypadki śmiertelne	2	2	1	<i>of which fatal accidents</i>
Wydarzenia powodujące urazy:				<i>Events causing injury:</i>
upadek osób	266	187	131	<i>persons falling</i>
uderzenie lub przygniecenie przez spadające przedmioty	30	21	35	<i>persons hit or crushed by falling objects</i>
przejechanie, uderzenie, pochwycenie przez środki transportu w ruchu	28	7	7	<i>persons run over, hit or caught by moving means of transport</i>
pochwycenie, uderzenie przez części ruchome maszyn i urządzeń	99	43	33	<i>persons caught or hit by moving parts of machinery and equipment</i>
uderzenie, przygniecenie, pogryzienie przez zwierzęta	35	23	34	<i>persons hit, crushed or bitten by animals</i>
inne wydarzenia	97	65	68	<i>other events</i>

TABL. 20 /84/. **CHOROBY ZAWODOWE**
OCCUPATIONAL DISEASES

CHOROBY	2006	2007	DISEASES
OGÓŁEM	66	45	TOTAL
w tym:			<i>of which:</i>
Zatrucia ostre albo przewlekłe lub ich następstwa	1	–	<i>Acute and chronic intoxications and their sequels</i>
Pylice płuc	2	1	<i>Pneumoconioses</i>
Astma oskrzelowa	3	1	<i>Bronchial asthma</i>
Zewnątrzpochodne alergiczne zapalenie pęcherzyków płucnych	1	–	<i>Extrinsic allergic alveolitis</i>
Przewlekłe choroby narządu głosu spowodowane nadmiernym wysiłkiem głosowym	28	14	<i>Chronic diseases of vocal organ related to excessive vocal effort</i>
Nowotwory złośliwe powstałe w następstwie działania czynników występujących w środowisku pracy, uznanych za rakotwórcze u ludzi	–	1	<i>Malignant neoplasms induced by human carcinogens present in work environment</i>
Choroby skóry	5	3	<i>Skin diseases</i>
Przewlekłe choroby układu ruchu wywołane sposobem wykonywania pracy	3	2	<i>Chronic diseases of locomotor system related to the way the job is performed</i>
Obustronny trwały ubytek słuchu typu ślimakowego spowodowany hałasem	7	5	<i>Bilateral permanent noise-induced hearing loss of cochlear type</i>
Choroby układu wzrokowego wywołane czynnikami fizycznymi, chemicznymi lub biologicznymi	1	1	<i>Diseases of visual system induced by physical, chemical or biological agents</i>
Choroby zakaźne lub pasożytnicze albo ich następstwa	14	14	<i>Infectious and parasitic diseases or their sequels</i>

Źródło: dane Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi.

Source: data of the Institute of Occupational Medicine in Łódź.

TABL. 21 /85/. **ZATRUDNIENI W WARUNKACH ZAGROŻENIA^a**
Stan w dniu 31 XII
PERSONS WORKING IN HAZARDOUS CONDITIONS^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total		Zagrożenie związane Hazard connected with					
				ze środowiskiem pracy ^b work environment ^b		z uciążliwością pracy ^c strenuous condi- tions ^c		z maszynami szczególnie nie- bezpiecznymi particularly dan- gerous machinery	
		ogółem grand total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors	razem total	w tym przez jedną grupę czynni- ków of which one group of factors
na 1000 zatrudnionych badanej zbiorowości per 1000 paid employees of total surveyed									
OGÓŁEM	2000	129,5	111,6	88,2	72,2	29,9	28,6	11,3	10,7
TOTAL	2006	156,7	134,6	75,2	59,8	68,6	64,7	12,9	10,1
	2007	125,2	102,3	65,8	49,8	45,3	42,0	14,1	10,5
sektor publiczny		145,6	130,6	57,7	49,9	78,7	73,9	9,3	6,9
public sector									
sektor prywatny		117,2	91,2	69,0	49,8	32,2	29,5	15,9	11,9
private sector									
w tym: of which:									
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		132,1	104,3	58,0	40,4	40,7	38,8	33,4	25,1
Agriculture, hunting and forestry									
Przemysł		151,3	121,7	93,3	69,6	40,6	38,7	17,4	13,5
Industry									
w tym przetwórstwo przemysłowe ...		147,1	115,3	100,6	74,9	28,8	26,9	17,7	13,4
of which manufacturing									
Budownictwo		117,7	94,8	64,6	56,7	37,9	28,2	15,1	9,9
Construction									
Handel i naprawy ^Δ		32,4	30,9	14,0	13,0	15,6	15,6	2,8	2,4
Trade and repair ^Δ									
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		212,3	179,9	12,3	8,2	183,7	163,9	16,3	7,7
Transport, storage and communication									
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		46,1	46,1	22,3	22,3	23,8	23,8	–	–
Real estate, renting and business activities									
Edukacja		2,9	0,7	2,9	0,7	–	–	–	–
Education									
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ..		46,4	37,6	31,8	23,0	14,6	14,6	–	–
Health and social work									
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała ..		184,7	177,2	39,5	32,0	106,5	106,5	38,7	38,7
Other community, social and personal service activities									

a Liczeni tylko jeden raz w grupie czynnika przeważającego, tzn. mającego największe szkodliwe znaczenie na danym stanowisku pracy; dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. b,c Od 2006 r.: b – bez niedostatecznego oświetlenia stanowisk pracy, c – łącznie z niedostatecznym oświetleniem stanowisk pracy.

a Listed only once by predominant factor, i.e., the factor having the most hazardous effect at a given work post; data concern entities employing more than 9 persons. b,c Since 2006: b – excluding threats caused by insufficient lighting of work place, c – including threats caused by insufficient lighting of work place.

TABL. 22 /86/. **KORZYSTAJĄCY ZE ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU PRACY W WARUNKACH SZKODLIWYCH DLA ZDROWIA I UCIAŻLIWYCH^a**

Stan w dniu 15 XII

PERSONS RECEIVING BENEFITS FOR WORK IN HARMFUL AND STRENUOUS CONDITIONS^a

As of 15 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Posiłki profilaktyczne <i>Preventive food</i>	Napoje <i>Drinks</i>	Inne środki odżywcze <i>Other nutrition</i>	Dodatki pieniężne <i>Special pay</i>	Skrócony czas pracy <i>Short-time work</i>	Dodatkowe urlopy <i>Extra leaves</i>	Uprawnienia wynikające z pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze <i>Entitlements arising from work in particular conditions</i>
OGÓŁEM	2000	18565	47814	12066	27416	1901	3527	19693
TOTAL	2006	11595	45070	4487	12100	640	1795	10148
	2007	11895	50063	5221	11165	460	1659	3847
sektor publiczny		5579	13623	3490	5668	329	1362	2106
<i>public sector</i>								
sektor prywatny		6316	36440	1731	5497	131	297	1741
<i>private sector</i>								
w tym: of which:								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		781	1083	3	379	—	—	167
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Przemysł		8302	37772	4859	7921	65	278	2881
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe ... of which manufacturing		6518	33837	4548	4567	64	244	2635
Budownictwo		1017	2566	101	234	1	1	69
<i>Construction</i>								
Handel i naprawy ^Δ		373	2928	74	293	—	—	36
<i>Trade and repair^Δ</i>								
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		1020	3196	33	1822	3	1149	388
<i>Transport, storage and communication</i>								
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		—	26	—	64	—	—	27
<i>Real estate, renting and business activities</i>								
Edukacja		19	1	—	168	—	—	—
<i>Education</i>								
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ...		13	1942	13	31	388	229	217
<i>Health and social work</i>								
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		370	549	138	253	3	2	62
<i>Other community, social and personal service activities</i>								

a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 23 /87/. **ŚWIADCZENIA Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHORÓB ZAWODOWYCH^a**
OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupa- tional diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypad- ków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases com- pensatory benefits</i>	Zasiłki wyrów- nawcze z tytułu odbywania rehabi- litacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>
	razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents com- pensations</i>		
OGÓŁEM 2000	662	623	6	20
TOTAL 2006	447	435	2	58
..... 2007	412	397	2	7
sektor publiczny <i>public sector</i>	92	89	2	—
sektor prywatny <i>private sector</i>	320	308	—	7
w tym: <i>of which:</i>				
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>	18	12	—	—
Przemysł <i>Industry</i>	267	260	2	7
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	247	243	2	7
Budownictwo <i>Construction</i>	50	50	—	—
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	17	16	—	—
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	30	30	—	—
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	3	3	—	—
Edukacja <i>Education</i>	2	2	—	—
Ochrona zdrowia i opieka społeczna <i>Health and social work</i>	21	20	—	—
Działalność usługowa komunalna, społecz- na i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	4	4	—	—

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

TABL. 24 /88/. ŚREDNI KOSZT ŚWIADCZEŃ Z TYTUŁU WYPADKÓW PRZY PRACY I CHOROÓB ZAWODOWYCH^a
 AVERAGE COST OF OCCUPATIONAL ACCIDENTS AND OCCUPATIONAL DISEASES BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Odszkodowania z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensations</i>		Świadczenia wyrównawcze z tytułu wypadków przy pracy lub chorób zawodowych <i>Occupational accidents and occupational diseases compensatory benefits</i>	Zasiłki wyrównawcze z tytułu odbywania rehabilitacji zawodowej <i>Compensatory benefits due to occupational rehabilitation</i>
		razem <i>total</i>	w tym z tytułu wypadków przy pracy <i>of which occupational accidents compensations</i>		
				w złotych na 1 świadczenie <i>in zł per benefit</i>	
OGÓŁEM	2000	3095	2808	7250	1780
TOTAL	2006	2579	2559	2050	4447
	2007	2329	2255	2050	2514
sektor publiczny		3236	3149	2050	—
public sector					
sektor prywatny		2068	1997	—	2514
private sector					
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		5606	7392	—	—
Agriculture, hunting and forestry					
Przemysł		2220	2113	2050	2514
Industry					
w tym przetwórstwo przemysłowe		1860	1845	2050	2514
of which manufacturing					
Budownictwo		2388	2388	—	—
Construction					
Handel i naprawy ^Δ		2482	2575	—	—
Trade and repair ^Δ					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		1290	1290	—	—
Transport, storage and communication					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		5133	5133	—	—
Real estate, renting and business activities					
Edukacja		1500	1500	—	—
Education					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		1886	1610	—	—
Health and social work					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		1875	1875	—	—
Other community, social and personal service activities					

^a Dane dotyczą podmiotów, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern entities employing more than 9 persons.

DZIAŁ VII WYNAGRODZENIA. ŚWIADCZENIA Z UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH

Uwagi ogólne

Wynagrodzenia

1. Wynagrodzenia obejmują wypłaty pieniężne oraz wartość świadczeń w naturze bądź ich ekwiwalenty należne pracownikom z tytułu pracy.

Dane prezentowane w dziale nie obejmują wynagrodzeń pracowników jednostek budżetowych prowadzących działalność w zakresie obrony narodowej i bezpieczeństwa publicznego, a ponadto w tabl. 2 i 4 nie obejmują wynagrodzeń pracowników fundacji, stowarzyszeń, partii politycznych, związków zawodowych, organizacji społecznych, organizacji pracodawców, samorządu gospodarczego i zawodowego.

Składnikami wynagrodzeń są: wynagrodzenia osobowe, wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach, dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej, wynagrodzenia bezosobowe, wynagrodzenia agencji-prowizyjne, honoraria.

Do **wynagrodzeń osobowych** zalicza się m.in.: wynagrodzenia zasadnicze, premie i nagrody, dodatki (np. za pracę w warunkach szkodliwych dla zdrowia, za staż pracy, za pełnienie funkcji kierowniczych), wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych, wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy (przestoje płatne, urlopy, choroby), świadczenia deputatowe i odszkodowawcze. Wynagrodzenia osobowe dotyczą osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy, osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego.

2. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie (nominalne) przypadające na 1 zatrudnionego obliczono przyjmując:

- wynagrodzenia osobowe, bez wynagrodzeń osób wykonujących pracę nakładczą oraz uczniów, a także osób zatrudnionych za granicą,
- wypłaty z tytułu udziału w zysku i w nadwyżce bilansowej w spółdzielniach,
- dodatkowe wynagrodzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budżetowej,
- honoraria wypłacone niektórym grupom pracowników za prace wynikające z umowy o pracę, np. dziennikarom, realizatorom filmów, programów radiowych i telewizyjnych.

CHAPTER VII WAGES AND SALARIES. SOCIAL SECURITY BENEFITS

General notes

Wages and salaries

1. Wages and salaries include monetary payments as well as the value of benefits in kind or their equivalents due to employees for work performed.

Data presented in this chapter do not include wages and salaries of employees in budgetary entities conducting activity within the scope of national defence and public safety, moreover in tables 2 and 4 do not include wages and salaries of employees in foundations, associations, political parties, trade unions, social organizations, employers organizations, economic and professional self-government.

Components of wages and salaries are comprised of: personal wages and salaries, payments from profit and balance surplus in co-operatives, annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities, impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

Personal wages and salaries comprise, among others: basic wages and salaries, premiums and prizes, bonuses (e.g., for working in unhealthy conditions, for seniority, for serving in management positions), wages and salaries for working overtime, wages and salaries for time off (paid lay-offs, holidays, illness) and allowances and claim benefits. Personal wages and salaries concern employees hired on the basis of an employment contract, persons engaged in outwork as well as apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training.

2. The average monthly (nominal) wages and salaries per paid employee were calculated assuming:

- personal wages and salaries, excluding wages and salaries of persons engaged in outwork as well as apprentices and persons employed abroad,
- payments from profit and balance surplus in co-operatives,
- annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities,
- fees paid to selected groups of employees for performing work in accordance with a labour contract, e.g., to journalists, film producers, radio and television program producers.

Dane o przeciętnych wynagrodzeniach dotyczą osób pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

3. Dane o wynagrodzeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych oraz od 1999 r. ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe i chorobowe) płaconymi przez ubezpieczonego pracownika.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

1. Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych** (poza rolnikami indywidualnymi) dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, którym dysponuje Zakład Ubezpieczeń Społecznych.

Informacje o **świadczeniach emerytalnych i rentowych rolników indywidualnych** dotyczą świadczeń finansowanych z Funduszu Emerytalno-Rentowego, którym dysponuje Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, a także z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, w przypadku gdy rolnicy posiadają uprawnienia do łącznego pobierania świadczeń z obu tych funduszy.

2. Do świadczeń emerytalnych i rentowych uprawnieni są (łącznie z członkami ich rodzin) m.in.:

- 1) pracownicy;
- 2) osoby wykonujące pracę nakładczą;
- 3) członkowie rolniczych spółdzielni produkcyjnych i spółdzielni kółek rolniczych;
- 4) osoby wykonujące pracę na podstawie umowy agencyjnej lub umowy na warunkach zlecenia;
- 5) osoby prowadzące pozarolniczą działalność (w tym osoby prowadzące działalność gospodarczą na własny rachunek, twórcy, artyści);
- 6) duchowni;
- 7) żołnierze zawodowi;
- 8) funkcjonariusze: Policji, Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego i Agencji Wywiadu, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Więziennej;
- 9) rolnicy indywidualni;
- 10) inwalidzi wojenni i wojskowi, kombataneci oraz od 1991 r. osoby represjonowane.

Data regarding average wages and salaries concern full-time paid employees as well as part-time paid employees, the wages and salaries of whom have been converted into those of full-time paid employees.

3. *Data regarding wages and salaries are given in gross terms, i.e., including deductions for personal income taxes and since 1999 also employee's contributions to compulsory social security (retirement, pension and illness).*

Social security benefits

1. *Information regarding retirement pay and pension benefits (excluding farmers) concerns benefits financed from the Social Insurance Fund of the Social Insurance Institution.*

Information regarding retirement pay and pension benefits for farmers concerns benefits financed from the Pension Fund of the Agricultural Social Insurance Fund as well as from the Social Insurance Fund, in case of farmers who are authorized to receive benefits from both of these funds simultaneously.

2. *Among others the following persons (including members of their families) are authorized to receive retirement pay and pensions:*

- 1) *employed persons;*
- 2) *outworkers;*
- 3) *members of agricultural producers' co-operatives and agricultural farmers' co-operatives;*
- 4) *persons employed on the basis of agency agreements or on the basis of order agreements;*
- 5) *persons engaged in non-agricultural economic activity (of which self-employed persons, creators, artists);*
- 6) *clergy;*
- 7) *professional soldiers;*
- 8) *the Police, Internal Security Agency and Foreign Intelligence Agency, Border Guard, State Fire Department and Penitentiary Staff functionaries;*
- 9) *farmers;*
- 10) *war and military invalids, combatants as well as since 1991 repressed persons.*

3. Świadczenia emerytalne i rentowe (wypłacane także z tytułu wypadków przy pracy i chorób zawodowych) obejmują:

- 1) emerytury;
- 2) renty z tytułu niezdolności do pracy;
- 3) renty rodzinne.

4. Świadczenia emerytalne i rentowe obejmują kwotę świadczeń należnych (bieżących i wyrównawczych) uwzględniającą w 2007 r. zmniejszenia m. in. z tytułu osiągania przychodów z pracy. Świadczenia nie obejmują zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych wypłacanych emerytom i rencistom na członków ich rodzin.

5. Dane dotyczące przeciętnej miesięcznej emerytury i renty obliczono dzieląc ogólną kwotę świadczeń przez odpowiadającą im liczbę świadczeniobiorców.

6. Dane o świadczeniach podaje się **w ujęciu brutto**, tj. łącznie z zaliczkami na poczet podatku dochodowego od osób fizycznych.

3. Retirement pay and pension benefits (also paid due to accidents at work and job-related illnesses) include:

- 1) retirement pay;
- 2) pensions resulting from an inability to work;
- 3) family pensions.

4. Retirement pay and pension benefits include the amount of benefits due (current and compensatory) taking into account in 2007 the deductions, among others, in respect of earning revenue from work. Benefits do not include family and nursing benefits paid to persons receiving retirement pay and pensions for their families.

5. Data regarding the average monthly retirement pay and pension are calculated by dividing the total amount of benefits by the corresponding number of persons receiving these benefits.

6. Data regarding benefits are given **in gross terms**, i.e., including deductions for personal income taxes.

Wynagrodzenia

Wages and salaries

TABL. 1 /89/. **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w tys. zł in thous. zł			
OGÓŁEM	4718793,2	5113620,8	5699185,8	TOTAL
sektor publiczny	2476968,0	2354633,2	2546345,9	public sector
sektor prywatny	2241825,2	2758987,6	3152839,9	private sector
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo	146788,9	124580,0	138320,2	Agriculture, hunting and forestry; fishing
Przemysł	1640486,9	1789395,4	2000842,4	Industry
w tym przetwórstwo przemysłowe	1400002,5	1579401,7	1770216,6	of which manufacturing
Budownictwo	277599,5	222850,9	292131,8	Construction
Handel i naprawy ^Δ	418734,2	501613,1	564872,0	Trade and repair ^Δ
Hotele i restauracje	31091,5	39637,8	44256,2	Hotels and restaurants
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	472821,7	188123,6	207472,2	Transport, storage and communication
Pośrednictwo finansowe	141772,7	148484,3	156888,5	Financial intermediation
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	219148,2	267754,4	294037,3	Real estate, renting and business activities
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	340626,7	522239,5	565041,5	Public administration and defence; compulsory social security
Edukacja	491525,1	779854,7	814254,2	Education
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ...	429170,8	390234,1	467668,6	Health and social work
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	109027,0	138853,0	153400,9	Other community, social and personal service activities

^a Obejmują tylko składniki wynagrodzeń wymienione w ust. 1 uwag ogólnych na str. 140.

^a Data include only components of wages and salaries mentioned in item 1 of general notes on page 140.

TABL. 2 /90/. **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ I SEKCJI**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY WAGES AND SALARIES COMPONENTS AND SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spółdziel- niach <i>Payments from profit and balance surplus in co-operatives</i>	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budże- towej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other^c</i>	Uczniów <i>Apprentices</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
OGÓŁEM 2000	4457157,2	4244741,2	17489,8	71981,1	117663,7	5281,4
TOTAL 2006	4867342,1	4616406,6	1036,3	90443,7	156492,4	2963,1
..... 2007	5472899,9	5201038,4	2469,4	93195,7	173050,1	3146,3
sektor publiczny <i>public sector</i>	2602554,7	2452627,9	1157,8	93195,7	55372,8	200,5
sektor prywatny <i>private sector</i>	2870345,2	2748410,5	1311,6	—	117677,3	2945,8
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	136362,9	129882,9	282,0	—	6118,8	79,2
Przemysł <i>Industry</i>	2009882,9	1964839,8	1442,5	801,3	41375,4	1423,9
w tym przetwórstwo przemy- słowe <i>of which manufacturing</i>	1776976,1	1736611,1	1178,0	—	37795,6	1391,4
Budownictwo <i>Construction</i>	336893,9	317930,9	305,0	—	18225,3	432,7
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	386949,1	374605,0	42,7	—	11528,3	773,1
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	26902,3	25073,9	—	325,8	1352,2	150,4

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 140. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących prace nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees, see general notes, item 1 on page 140. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 2 /90/. **WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SKŁADNIKÓW WYNAGRODZEŃ I SEKCJI (dok.)**
GROSS WAGES AND SALARIES^a BY WAGES AND SALARIES COMPONENTS AND SECTIONS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Osobowe ^b <i>Personal^b</i>	Wyплаты z tytułu udziału w zysku i w nad- wyżce bilansowej w spółdziel- niach <i>Payments from profit and balance surplus in co-operatives</i>	Dodatkowe wynagro- dzenia roczne dla pracowników jednostek sfery budż- etowej <i>Annual extra wages and salaries for employees of budgetary sphere entities</i>	Pozostałe ^c <i>Other^c</i>	Uczniów <i>Apprentices</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>					
Transport, gospodarka maga- zynowa i łączność <i>Transport, storage and com- munication</i>	181311,5	174686,6	170,6	1134,7	5194,4	125,2
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	153255,8	148221,3	56,0	—	4978,5	—
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and busi- ness activities</i>	246619,3	212657,5	170,6	1709,3	31957,8	124,1
Administracja publiczna i obro- na narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	581097,7	531163,2	—	34116,7	15817,8	—
Edukacja <i>Education</i>	829357,3	762848,7	—	46554,0	19949,5	5,1
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	459618,0	444738,9	—	6650,1	8226,7	2,3
Działalność usługowa komu- nalna, społeczna i indywi- dualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	124649,2	114389,7	—	1903,8	8325,4	30,3

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, patrz uwagi ogólne ust. 1 na str. 140. ^b Łącznie z wynagrodzeniami osób wykonujących pracę nakładczą; bez wynagrodzeń uczniów. ^c Wynagrodzenia bezosobowe, agencyjno-prowizyjne, honoraria.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees, see general notes, item 1 on page 140. ^b Including wages and salaries of persons engaged in outwork; excluding wages and salaries of apprentices. ^c Impersonal wages and salaries, agency commission wages and salaries, fees.

TABL. 3 /91/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG SEKCJI**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007	
			w zł in zł	2006=100
OGÓŁEM TOTAL	1731,65	2225,47	2423,56	108,9
sektor publiczny <i>public sector</i>	1906,33	2678,43	2906,39	108,5
sektor prywatny <i>private sector</i>	1572,46	1944,78	2136,85	109,9
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo <i>Agriculture, hunting and forestry; fishing</i>	1652,36	2263,77	2471,42	109,2
Przemysł <i>Industry</i>	1813,17	2292,51	2549,77	111,2
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	1730,40	2207,93	2463,77	111,6
Budownictwo <i>Construction</i>	1532,51	1761,95	1973,60	112,0
Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>	1342,30	1700,34	1866,26	109,8
Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>	976,25	1209,50	1283,68	106,1
Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>	1901,54	1972,44	2068,85	104,9
Pośrednictwo finansowe <i>Financial intermediation</i>	2621,92	3358,77	3547,91	105,6
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>	1664,91	1880,09	1983,74	105,5
Administracja publiczna i obrona narodowa; obo- wiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	2339,92	3068,03	3215,21	104,8
Edukacja <i>Education</i>	1833,26	2521,35	2671,86	106,0
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	1466,05	2154,32	2533,97	117,6
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywi- dualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	1659,47	2127,04	2257,75	106,1

^a Patrz uwagi ogólne ust.2 na str. 140.

^a See general notes, item 2 on page 140.

TABL. 4 /92/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO^a WEDŁUG STANOWISK I SEKCJI****AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES^a BY POSITIONS AND SECTIONS**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska	positions
				robotnicze manual labour	nierobotnicze non-manual labour
	w zł in zł				
OGÓŁEM TOTAL	1811,86	2367,74	2607,45	1968,51	3309,21
sektor publiczny public sector	1913,44	2678,43	2906,39	2178,74	3217,89
sektor prywatny private sector	1702,43	2112,73	2368,54	1896,78	3480,81
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	1691,30	2344,28	2624,42	1964,04	3817,33
Przemysł Industry	1865,99	2370,53	2654,35	2186,02	4166,82
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	1783,51	2285,86	2570,46	2123,08	4097,33
Budownictwo Construction	1660,59	2024,25	2374,79	2089,11	3503,27
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1545,03	2007,16	2272,13	1686,52	3193,53
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	1062,00	1288,45	1392,53	1179,90	2066,28
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	2053,00	2152,22	2267,82	2036,27	2810,96
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	2677,79	3600,84	3828,93	2212,31	3873,20
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	1694,79	1864,49	1975,18	1332,08	2914,85
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compul- sory social security	2339,38	3068,04	3215,26	1660,50	3336,60
Edukacja Education	1835,15	2524,77	2680,94	1438,50	3046,66
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	1473,53	2181,36	2579,75	1690,94	2837,53
Działalność usługowa komunalna, społecz- na i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	1742,34	2167,17	2358,23	1923,39	2686,96

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób oraz jednostek sfery budżetowej niezależnie od liczby pracujących, patrz uwagi ogólne, ust. 1, 2 na str. 140.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons as well as entities of the budgetary sphere regardless of the number of employees, see general notes, item 1,2 on page 140.

Świadczenia z ubezpieczeń społecznych

Social security benefits

TABL. 5 /93/. **EMERYCI I RENCIŚCI^a**
RETIREEES AND PENSIONERS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	217972	212859	213983	TOTAL
Objęci pozarolniczym systemem ubezpieczeń społecznych	175074	176851	179362	Covered by the non-agricultural social security system
pobierający:				persons receiving:
Emerytury	98800	118927	122801	Retirement pay
Renty z tytułu niezdolności do pracy	45027	25227	23742	Pensions resulting from an inability to work
Renty rodzinne	31247	32697	32819	Family pensions
Rolnicy indywidualni	42898	36008	34621	Farmers
W tym pobierający emerytury	28839	31862	30629	Of which receiving retirement pay

^a Przeciętne w roku; bez emerytów i rencistów, którzy otrzymują świadczenia wypłacane przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytów i rencistów otrzymujących świadczenia na mocy umów międzynarodowych.

Ź r ó d ł o: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Annual averages; excluding retirees and pensioners, who receive benefits paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirees and pensioners receiving benefits on the basis of international agreements.

S o u r c e: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

TABL. 6 /94/. **ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a**
GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

OGÓŁEM GRAND TOTAL

Świadczenia w mln zł	2086,3	2877,4	2985,7	Benefits in mln zł
----------------------------	--------	--------	--------	--------------------

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements.

TABL. 6 /94/.

ŚWIADCZENIA EMERYTALNE I RENTOWE BRUTTO^a (dok.)**GROSS RETIREMENT PAY AND PENSION BENEFITS^a (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Z POZAROLNICZEGO SYSTEMU UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCH				
FROM NON-AGRICULTURAL SOCIAL SECURITY SYSTEM				
Razem				
Total				
Świadczenia w mln zł	1756,2	2509,7	2626,6	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	835,93	1182,57	1220,34	Average monthly retirement pay and pension in zł
Emerytura				
Retirement pay				
Świadczenia w mln zł	1071,7	1771,5	1886,7	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	903,96	1241,28	1280,32	Average monthly retirement pay in zł
Renty z tytułu niezdolności do pracy				
Pensions resulting from an inability to work				
Świadczenia w mln zł	389,9	305,7	293,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	721,53	1009,72	1028,75	Average monthly pension in zł
Renty rodzinne				
Family pensions				
Świadczenia w mln zł	294,6	432,5	446,8	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna renta w zł	785,71	1102,39	1134,52	Average monthly pension in zł
ROLNIKÓW INDYWIDUALNYCH				
FARMERS				
Razem^b				
Total^b				
Świadczenia w mln zł	330,1	367,8	359,1	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura i renta w zł	641,26	851,10	864,34	Average monthly retirement pay and pension in zł
w tym emerytura				
of which retirement pay				
Świadczenia w mln zł	224,0	333,4	325,3	Benefits in mln zł
Przeciętna miesięczna emerytura w zł	647,32	871,97	885,19	Average monthly retirement pay in zł

^a Bez emerytur i rent wypłacanych przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministerstwo Sprawiedliwości; bez emerytur i rent realizowanych na mocy umów międzynarodowych. ^b Łącznie z wypłatami z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych w przypadku łączenia uprawnień do świadczeń z tego funduszu z uprawnieniami do świadczeń z Funduszu Emerytalno-Rentowego.

Źródło: dane Zakładu Ubezpieczeń Społecznych i Kasy Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

^a Excluding retirement pay and pensions paid by the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as the Ministry of Justice; excluding retirement pay and pensions realized on the basis of international agreements. ^b Including payments from the Social Insurance Fund, in the case of a simultaneous right to benefits from this fund and to benefits from the Pension Fund.

Source: data of the Social Insurance Institution and Agricultural Social Insurance Fund.

DZIAŁ VIII BUDŻETY GOSPODARSTW DOMOWYCH

Uwagi ogólne

1. Podstawowym źródłem informacji o warunkach bytu ludności, tj. poziomie i strukturze dochodu rozporządzalnego, wydatków i spożycia oraz wyposażeniu gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania jest reprezentacyjne badanie **budżetów gospodarstw domowych**. Badaniem objęte są wszystkie gospodarstwa domowe, z wyjątkiem zamieszkujących obiekty zbiorowego zakwaterowania oraz gospodarstw członków korpusu dyplomatycznego państw obcych. Od 2004 r. gospodarstwa domowe obywateli obcego państwa zamieszkujące w Polsce stale lub przez dłuższy czas i posługujące się językiem polskim biorą udział w badaniu.

Jednostką badania jest **gospodarstwo domowe** jedno- lub wieloosobowe. Gospodarstwo domowe **jednoosobowe** stanowi osoba utrzymująca się samodzielnie, tzn. niełącznie swoich dochodów z dochodami innych osób bez względu na to, czy mieszka sama czy z innymi osobami. Przez gospodarstwo domowe **wieloosobowe** rozumie się zespół osób zamieszkujących razem i wspólnie utrzymujących się.

Wyniki badania oparte są na oświadczeniach osób biorących udział w badaniu budżetów gospodarstw domowych. W celu zachowania relacji między strukturą badanej zbiorowości a strukturą społeczno-demograficzną zbiorowości generalnej, dane od 2004 r. uzyskane z badania budżetów gospodarstw domowych zostały przeważone strukturą gospodarstw domowych według liczby osób i miejsca zamieszkania, pochodzącymi z Narodowego Spisu Ludności i Mieszkań 2002.

2. Badanie budżetów gospodarstw domowych prowadzone jest metodą rotacji miesięcznej w cyklu kwartalnym, co oznacza, że w każdym miesiącu w badaniu uczestniczą inne gospodarstwa domowe, a po kwartale w gospodarstwach domowych, które brały udział w badaniu miesięcznym danego kwartału przeprowadzany jest wywiad dotyczący niektórych wydatków, m.in. na zakup przedmiotów trwałego użytkowania (telewizor, pralka, lodówka itp.), na opłatę za usługi (lekarskie, stomatologiczne itp.) oraz wyposażenia gospodarstw domowych w przedmioty trwałego użytkowania.

Badaniem objęto wszystkie gospodarstwa domowe zamieszkające w wylosowanych mieszkaniach, reprezentujące społeczno-ekonomiczne grupy ludności, tj. gospodarstwa domowe: pracowników, rolników, pracujących na własny rachunek,

CHAPTER VIII HOUSEHOLD BUDGETS

General notes

1. The basic source of information regarding the living conditions of the population, i.e., the level and structure of available income, expenditures and consumption as well as the furnishing of households with durable goods, is a sample survey of **household budgets**. Included in the survey are all the households, with the exception of those living in institutional households as well as households of members of the diplomatic corps of foreign countries. Since 2004 the households of foreign citizens with permanent or long-lasting residence in Poland and using Polish participate in the survey.

The survey unit is a one- or a multi-person **household**. A **one person** household is understood as an individual independently maintained, i.e., income is not combined with the income of others regardless of whether the individual lives alone or with other persons. A **multi-person** household is understood as a group of people living together and maintaining themselves jointly.

Survey results are based on declarations made by persons participating in the survey of household budgets. In order to maintain the relation between the structure of the surveyed population and the socio-demographic structure of the total population data since 2004 obtained from the household budget survey were weighted with the structure of households by number of persons and class of locality coming from the Population and Housing Census 2002.

2. The survey of household budgets is conducted using the method of monthly rotation with a quarterly cycle, which means that each month, different households participate in the survey, and after each quarter an interview is conducted in households which participated in the monthly survey of a given quarter concerning some expenditures, i.e., on purchases of durable goods (a television set, washing machine, refrigerator, etc.), on payments for services (medical, dental, etc.) as well as on furnishing the household with durable goods.

The survey included all households within randomly selected dwellings representing of socio-economic groups of the population, i.e., households of: employees, farmers, self-employed, retirees, and pensioners as well as households maintained

emerytów i rencistów oraz utrzymujących się z niezarobkowych źródeł (innych niż emerytura i renta).

3. Kategorie osób występujących w gospodarstwach domowych (tabl. 1) ustalone zostały na podstawie ich głównego źródła utrzymania, czyli źródła przynoszącego największy dochód:

- 1) do osób **pracujących** zalicza się:
 - a) pracujących najemnie, dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy najemnej, niezależnie od rodzaju umowy zawartej z pracodawcą (umowa o pracę na czas nieokreślony lub określony, mianowanie, powołanie, praca sezonowa, praca dorywcza, umowa o wykonanie pracy nakładczej, umowa agencyjna, umowa-zlecenie, umowa ustna itd.); do 2004 r. do tej grupy pracujących zaliczano również członków spółdzielni produkcji rolniczej;
 - b) pracujących w gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest dochód z pracy w użytkowanym przez siebie gospodarstwie indywidualnym w rolnictwie;
 - c) pracujących na własny rachunek (łącznie z pomagającymi członkami ich rodzin), dla których głównym źródłem utrzymania jest prowadzenie działalności gospodarczej (poza użytkowaniem gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie) w tym wynajem nieruchomości związanych z prowadzoną działalnością gospodarczą oraz wykonywanie wolnego zawodu, a od 2005 r. także członków spółdzielni produkcji rolniczej;
- 2) osoby **pobierające emeryturę lub rentę**, których głównym źródłem utrzymania jest otrzymywana emerytura lub renta;
- 3) osoby **utrzymujące się z niezarobkowych źródeł** innych niż emerytura lub renta, których głównym źródłem utrzymania są: zasiłki z ubezpieczeń społecznych, świadczenia pomocy społecznej, dochody z tytułu własności, dochody z wynajmu nieruchomości niezwiązanych z prowadzoną działalnością gospodarczą, pozostałe dochody oraz inne przychody (podjęte lokaty i sprzedane papiery wartościowe, sprzedaż majątku, zaciągnięte pożyczki i kredyty);
- 4) osoby **pozostające na utrzymaniu** (bez własnego źródła utrzymania) utrzymywane przez inne osoby będące członkami tego samego gospodarstwa domowego.

4. Dochód rozporządzalny obejmuje bieżące dochody pieniężne i niepieniężne (w tym wartość spożycia naturalnego, tj. wartość towarów i usług konsumpcyjnych pobranych na potrzeby gospodarstwa domowego z działalności gospodarczej na własny rachunek – rolniczej i pozarolniczej oraz wartość towarów i usług otrzymana

from non-earned sources (other than retirement pay and pensions).

3. The categories of persons comprising households (table 1) were established on the basis of their main source of maintenance, i.e., source deriving the greatest income:

- 1) **employed persons** include:
 - a) hired employees, for whom the main source of maintenance is income from hired work, regardless of the type of contract concluded with the employer (a labour contract for a specified or unspecified period, postings, appointments, seasonal work, odd jobs, outwork, agency contracts, commission contracts, verbal contracts, etc.); until 2004 members of agricultural production co-operatives were included in this group of employed persons;
 - b) employees on a private farm in agriculture (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is income from private farm work;
 - c) self-employed persons (including contributing family workers), for whom the main source of maintenance is economic activity (excluding the use of a private farm in agriculture) including rental of real estate connected with conducting economic activity and practising a learned profession as well as members of agricultural production co-operatives since 2005;
- 2) persons **receiving retirement pay or a pension**, the main source of maintenance for which is the retirement pay or pension;
- 3) persons **maintained from non-earned sources** other than retirement pay and pensions, for whom the main source of maintenance is: social security benefits, social assistance benefits, income from property and rental of real estate not connected with conducting economic activity, other income as well as other revenue (deposits withdrawn and securities sold, the sale of assets, extended loans and credits);
- 4) **dependents** (without their own source of maintenance) are maintained by other persons being members of the same household.

4. Available income includes current monetary and non-monetary income (including the value of own consumption, i.e., consumer goods and services acquired for household needs from self-employed agricultural or non-agricultural economic activity as well as the value of goods

wania wypadkowe oraz od 2005 r. renty strukturalne dla rolników indywidualnych;

- 6) dochód ze świadczeń pomocy społecznej, który obejmuje m.in. zasiłki dla bezrobotnych, zasiłki i świadczenia przedemerytalne, świadczenia rodzinne, (do 30 IV 2004 r. – tylko zasiłki rodzinne, pielęgnacyjne, wychowawcze oraz świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego), rentę socjalną, świadczenia pieniężne i niepieniężne udzielane na podstawie ustawy o pomocy społecznej, stypendia;
- 7) pozostały dochód, który obejmuje m.in. dary (w tym alimenty od osób prywatnych), odszkodowania z tytułu ubezpieczeń w instytucjach ubezpieczeniowych, wygrane w grach hazardowych i loteryjnych.

Dochód rozporządzalny przeznaczony jest na wydatki oraz przyrost oszczędności.

Dochód do dyspozycji jest to dochód rozporządzalny pomniejszony o pozostałe wydatki. Dochód do dyspozycji przeznaczony jest na wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz przyrost oszczędności.

5. Wydatki obejmują wydatki na towary i usługi konsumpcyjne oraz pozostałe wydatki.

Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne przeznaczone są na zaspokojenie potrzeb gospodarstwa domowego. Obejmują wydatki na towary i usługi zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, wartość artykułów otrzymanych bezpłatnie oraz wartość spożycia naturalnego. Towary konsumpcyjne obejmują dobra nietrwałego użytkowania (np. żywność, napoje, artykuły farmaceutyczne), półtrwałego użytkowania (np. odzież, książki, zabawki) i trwałego użytkowania (np. samochody, pralki, lodówki, telewizory).

Pozostałe wydatki obejmują m.in. kwoty przekazane innym gospodarstwom domowym i instytucjom niekomercyjnym, w tym dary; koszty zakwaterowania młodzieży i studentów uczących się poza domem; alimenty od osób prywatnych; niektóre podatki, np.: od nieruchomości, od spadków i darowizn, od dochodów z własności, z wynajmu i sprzedaży nieruchomości; straty pieniężne.

6. Wydatki na towary i usługi konsumpcyjne zagregowano zgodnie z Klasyfikacją Spożycia Indywidualnego według Celu do Badania Budżetów Gospodarstw Domowych (COICOP/HBS).

7. Spożycie artykułów żywnościowych (w ujęciu ilościowym) w gospodarstwach domowych obejmuje artykuły zakupione za gotówkę, również przy użyciu karty płatniczej lub kredytowej i na kredyt, otrzymane nieodpłatnie oraz pobrane z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie bądź z prowadzonej działalności gospodarczej na własny rachunek (spożycie naturalne); bez spożycia w placówkach gastronomicznych.

compensations, as well as since 2005, early retirement pay for farmers;

- 6) *income from social assistance benefits, which includes among others: unemployment benefits, pre-retirement benefits and allowances, family allowances (until 30 IV 2004 – family, nursing and child-care benefits only as well as alimony paid from the Alimony Fund), social pension, monetary and non-monetary assistance provided on the basis of the Law on Social Welfare, scholarships;*
- 7) *other income, which includes, i.a.: gifts (i.a. private alimony), insurance indemnities, winnings from games of chance and lotteries.*

Available income is designated for expenditures as well as for an increase in savings.

Disposable income is understood as available income less other expenditures. Disposable income is designated for consumer goods and services as well as for an increase in savings.

5. Expenditures include expenditures on consumer goods and services as well as other expenditures.

Expenditures on consumer goods and services are designated for meeting household needs. They include expenditures on goods and services purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, the value of articles received gratis as well as the value of own consumption. Consumer goods include non-durable goods (e.g., food, beverages, pharmaceutical products), semi-durable goods (e.g., clothing, books, toys) and durable goods (e.g., cars, washing machines, refrigerators, television sets).

Other expenditures include, i.a.: amounts transferred to other households and non-commercial institutions, including gifts; boarding costs of youth and students studying away from home; private alimony; some taxes, e.g.: on real estate, inheritance and donations, income from property as well as renting and selling real estate; monetary losses.

6. Expenditures on consumer goods and services were aggregated in accordance with the Classification of Individual Consumption by Purpose for the Household Budget Survey (COICOP/HBS).

7. Consumption of foodstuffs (in terms of quantity) in households includes articles purchased for cash, with the use of cash or a credit card and on credit, received gratis as well as taken from a private farm in agriculture or from conducted self-employed economic activity (own consumption); excluding consumption in catering establishments.

TABL. 1 /95/. **GOSPODARSTWA DOMOWE**
HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Gospodarstwa domowe objęte badaniem	1559	1056	1058	Households included in the survey
Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym	3,03	3,06	2,97	Average number of persons in a household
w tym osób:				of which persons:
Pracujących	1,06	1,11	1,14	Employed
Pobierających świadczenia z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	0,81	0,89	0,91	Receiving social security benefits and social assistance benefits
w tym emeryturę lub rentę	x	0,69	0,73	of which retirement pay and pension
Pozostających na utrzymaniu	1,11	0,99	0,85	Dependents

TABL. 2 /96/. **PRZECIĘTNY MIESIĘCZNY DOCHÓD ROZPORZĄDZALNY NA 1 OSOBĘ**
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA AVAILABLE INCOME IN HOUSEHOLDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Dochód rozporządzalny	613,68	794,90	915,70	Available income
w tym:				of which:
Z pracy najemnej	286,67	372,19	437,98	From hired work
Z gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie	37,39	28,94 ^a	36,27 ^b	From a private farm in agriculture
Z pracy na własny rachunek	55,97	49,12	70,05	From self-employment
Ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych i pomocy społecznej	186,50	286,90	316,78	From social security benefits and social assistance benefits
Dochód do dyspozycji	589,46	752,26	875,90	Disposable income

a – b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 14,64%, b – 12,95%.

a – b Relative error of estimates more than 10% and is: a – 14,64%, b – 12,95%.

TABL. 3 /97/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYDATKI NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH****AVERAGE MONTHLY PER CAPITA EXPENDITURES IN HOUSEHOLDS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
OGÓŁEM	582,09	762,12	846,06	TOTAL
W tym towary i usługi konsumpcyjne	557,87	719,49	806,25	Of which consumer goods and services
w tym:				of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	175,92	204,66	220,35	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	18,60	21,49	23,74	Alcoholic beverages and tobacco
Odzież i obuwie	32,10	34,15	40,25	Clothing and footwear
Użytkowanie mieszkania i nośniki energii	108,93	140,57	149,87	Housing, water, electricity, gas and other fuels
Wyposażenie mieszkania i prowadzenie gospodarstwa domowego	31,87	41,35	45,12	Furnishings, household equipment and routine maintenance of the house
Zdrowie	23,31	38,16	44,31	Health
Transport	55,18	74,50	87,76	Transport
Łączność	21,20	36,79 ^a	39,77 ^b	Communication
Rekreacja i kultura	41,07	52,11	64,42	Recreation and culture
Edukacja ^c	8,72	7,59	6,95	Education ^c
Restauracje i hotele	13,39	11,39 ^d	15,26 ^e	Restaurants and hotels
Inne towary i usługi	25,35	41,14	41,66	Miscellaneous goods and services

a – b Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: a – 11,86%, b – 10,65%. c Łącznie z wychowaniem przedszkolnym. d – e Błąd względny szacunków przekracza 10% i wynosi: d – 21,61%, e – 11,57%.

a – b Relative error of estimates more than 10% and is: a – 11,86%, b – 10,65%. c Including pre-school education. d – e Relative error of estimates more than 10% and is: d – 21,61%, e – 11,57%.

TABL. 4 /98/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH****AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Pieczywo i produkty zbożowe w kg	8,88	7,99	7,64	Bread and cereals in kg
w tym pieczywo	6,50	5,59	5,30	of which bread
Mięso w kg	4,83	5,14	5,27	Meat in kg
Ryby ^a w kg	0,38	0,37	0,43	Fish ^a in kg
Mleko ^b , napoje mleczne i jogurty w l	5,62	4,95	4,70	Milk ^b , milk-based beverages and yoghurt in l
w tym mleko ^b	4,97	4,15	3,88	of which milk ^b

a Bez marynat, przetworów ze zwierząt morskich i słodkowodnych, wyrobów garmażeryjnych i panierowanych. b Bez zagęszczonego i w proszku.

a Excluding pickles, processed sea and fresh-water food and fish, ready-to-serve foods including coated food products. b Excluding condensed and powdered milk.

TABL. 4 /98/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE SPOŻYCIE NIEKTÓRYCH ARTYKUŁÓW ŻYWNOŚCIOWYCH NA 1 OSOBĘ W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH (dok.)**
AVERAGE MONTHLY PER CAPITA CONSUMPTION OF SELECTED FOODSTUFFS IN HOUSEHOLDS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Sery w kg	0,74	0,87	0,90	<i>Cheese in kg</i>
Jaja w szt	14,19	15,38	14,78	<i>Eggs in units</i>
Oleje i pozostałe tłuszcze w kg	1,63	1,60	1,53	<i>Oils and fats in kg</i>
Owoce w kg	3,78	3,61	4,04	<i>Fruit in kg</i>
Warzywa w kg	13,80	11,53	11,88	<i>Vegetables in kg</i>
Cukier w kg	1,62	1,33	1,41	<i>Sugar in kg</i>

TABL. 5 /99/. **GOSPODARSTWA DOMOWE WYPOSAŻONE W NIEKTÓRE PRZEDMIOTY TRWAŁEGO UŻYTKOWANIA^a**
HOUSEHOLDS FURNISHED WITH SELECTED DURABLE GOODS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w % ogółu badanych gospodarstw domowych <i>in % of total households</i>			
Chłodziarka	98,8	98,81	98,89	<i>Refrigerator</i>
Zamrażarka	54,2	34,19	37,26	<i>Freezer</i>
Automat pralniczy	82,2	90,63	90,53	<i>Automatic washing machine</i>
Zmywarka do naczyń	2,7	10,50	9,50	<i>Dishwasher</i>
Kuchenka mikrofalowa	x	48,02	49,05	<i>Microwave oven</i>
Samochód osobowy	51,0	55,07	56,11	<i>Passenger car</i>
Odbiornik radiofoniczny	59,6	52,83	54,43	<i>Radio set</i>
Zestaw do odbioru, rejestracji i odtwa- rzania dźwięku (wieża)	37,5	46,55	48,27	<i>Hi-fi stereo music system</i>
Odbiornik telewizyjny	99,0	99,15	98,65	<i>Television set</i>
Magnetowid, odtwarzacz wideo	54,5	37,98	35,66	<i>Videorecorder, video player</i>
Urządzenie do odbioru telewizji sateli- tarnej ^b	58,1	56,07	51,64	<i>Satellite television equipment^b</i>
Komputer osobisty	14,0	41,44	48,19	<i>Personal computer</i>
w tym z dostępem do Internetu	x	23,86	34,31	<i>of which with access to the Internet</i>

a Opracowano na podstawie stanu w końcu poszczególnych kwartałów. b Łącznie z telewizją kablową.

a Compiled on the basis of data at the end of individual quarters. b Including cable television.

DZIAŁ IX INFRASTRUKTURA KOMUNALNA. MIESZKANIA

Uwagi ogólne

Infrastruktura komunalna

1. Informacje o urządzeniach i usługach komunalnych opracowano **metodą rodzaju działalności**, tj. według kryterium przeznaczenia urządzeń, niezależnie od przeważającego rodzaju działalności podmiotu gospodarczego, z wyjątkiem danych o komunikacji miejskiej opracowanych metodą przedsiębiorstw.

Definicję **metody przedsiębiorstw** podano w uwagach ogólnych do Rocznika ust. 6 na str. 27.

Dane o urządzeniach komunalnych dotyczą urządzeń czynnych.

2. Informacje o **długości sieci wodociągowej i gazowej** dotyczą przewodów ulicznych bez połączeń prowadzących do budynków mieszkalnych i innych obiektów.

Dane o **długości sieci kanalizacyjnej**, oprócz przewodów ulicznych, uwzględniają kolektory, tj. przewody odbierające ścieki z sieci ulicznej; nie uwzględniają natomiast kanałów przeznaczonych wyłącznie do odprowadzania wód opadowych.

Przez **połączenia wodociągowe i kanalizacyjne** prowadzące do budynków mieszkalnych (łącznie z budynkami zbiorowego zamieszkania, jak np.: hotele pracownicze, domy studenckie i internaty, domy opieki społecznej) oraz połączenia gazowe prowadzące do budynków (łącznie z budynkami niemieszkalnymi) rozumie się odgałęzienia łączące poszczególne budynki z siecią rozdzielczą lub w przypadku kanalizacji – z siecią ogólnospławną.

3. **Zródło uliczne** jest to urządzenie zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego, służące do pobierania wody przez ludność bezpośrednio z tego przewodu.

Dane o zużyciu wody z wodociągów w gospodarstwach domowych obejmują ilość wody pobranej z sieci wodociągowej za pomocą urządzeń zainstalowanych w budynku.

4. Dane o **korzystających z wodociągu i kanalizacji** obejmują ludność zamieszkałą w budynkach mieszkalnych dołączonych do określonej sieci oraz ludność korzystającą z wodociągu poprzez źródła podwórzowe i uliczne (urządzenia zainstalowane do ulicznego przewodu wodociągowego), a w przypadku kanalizacji – wpusty kanalizacyjne.

CHAPTER IX MUNICIPAL INFRASTRUCTURE. DWELLINGS

General notes

Municipal infrastructure

1. Information regarding municipal installations and services was compiled using the **kind of activity method**, i.e., according to the criterion of installation designation, regardless of the predominate kind of activity of the economic entity, with the exception of data regarding urban area transportation compiled using the enterprise method.

The definition of the **enterprise method** is given in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 27.

Data regarding municipal installations concern operative installations.

2. Information regarding the **length of the water-line and gas-line network** concerns street conduits excluding connections leading to residential buildings and other constructions.

Data regarding the **length of the sewerage network**, apart from street conduits, include collectors, i.e., conduits receiving sewerage from the street network; while they do not include sewers designed exclusively for draining run-off.

Water-line and sewerage connections leading, to residential buildings (including buildings with multiple residents, e.g.: employee boarding houses, student dormitories and boarding schools, social welfare homes) and gas-line connections leading to buildings (included non-residential buildings) are understood as branches linking individual buildings with the distribution system or, in the case of the sewerage system, with the main drainage system.

3. As **street spring** we mean a device connected with the water supply system, used by population as direct source of water supply.

Data regarding consumption of water in households includes quantity of water collected from water-line system by facilities installed in building.

4. Data regarding the **users of water-line systems and sewerage systems** include the population living in residential buildings connected to a defined system as well as the population using a water-line system through a common courtyard or street outlet (equipment connected to the street water-line conduit), and in the case of sewerage – sewerage inlets.

Dane o **korzystających z gazu** dotyczą ludności w mieszkaniach wyposażonych w instalację gazu z sieci.

Do 2002 r. dane o ludności korzystającej z wodociągu, kanalizacji i gazu prezentowane były w % miast obsługiwanych przez odpowiednią sieć.

5. Dane o **liczbie odbiorców i zużyciu energii elektrycznej** dotyczą gospodarstw domowych; od 2005 r. obejmują gospodarstwa domowe, których głównym źródłem utrzymania jest dochód z użytkowanego gospodarstwa indywidualnego w rolnictwie.

Zużycie **energii elektrycznej i gazu z sieci** w gospodarstwach domowych (w tym również zużycie w gospodarstwach domowych prowadzących drobną działalność usługową) ustalono na podstawie zaliczkowego systemu opłat.

6. Informacje z zakresu **ciepłownictwa** obejmują budynki mieszkalne oraz urzędy i instytucje ogrzewane centralnie za pośrednictwem sieci przesyłowej rozumianej jako układ instalacji połączonych i współpracujących ze sobą, służące do przesyłania i dystrybucji czynnika grzejącego do odbiorcy zgodnie z ustawą z dnia 10 IV 1997 r. Prawo energetyczne (Dz. U. Nr 54, poz. 348) z późniejszymi zmianami.

Dane w tabl. 4 dotyczą budynków i lokali ogrzewanych przy pomocy urządzeń jednostek gospodarki komunalnej i mieszkaniowej oraz spółdzielni mieszkaniowych i zakładów pracy, niezależnie od źródeł wytwarzania energii cieplnej (własnych lub obcych).

Kotłownia to budynek lub pomieszczenie wraz z ustawionymi w nim kotłami oraz urządzeniami służącymi do wytwarzania energii cieplnej na cele grzewcze lub ogrzewania i równoczesnego dostarczania ciepłej wody.

7. Informacje o **komunikacji miejskiej naziemnej** dotyczą **komunikacji autobusowej** i obejmują działalność przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej publicznych i prywatnych. W danych o komunikacji autobusowej uwzględniono również autobusy pospieszne i mikrobusy oraz obsługę ruchu podmiejskiego i międzymiastowego; dane nie obejmują działalności przedsiębiorstw Państwowej Komunikacji Samochodowej obsługujących niektóre miasta oraz linii i tras komunikacyjnych obsługujących wyłącznie zakłady pracy.

Przez **linię komunikacyjną** rozumie się trasę łączącą krańcowe punkty przebiegu wozów oznaczonych tym samym numerem lub znakiem literowym. Jako długość linii komunikacyjnych przyjęto sumę długości wszystkich stałych dziennych linii autobusowych, po których kursują wozy oznaczone odrębnymi numerami lub znakami literowymi.

Długość tras jest to długość odcinków ulic (dróg), po których kursują autobusy.

Data regarding the **gas users** concern the population in dwellings equipped with gas installations connected to the gas-line system.

Until 2002 data regarding the population using the water-line system, the sewerage system and the gas-line system were presented in % of total population served by respective system.

5. Data regarding the **number of consumers and the consumption of electricity** concern households; from 2005 include households, in which the main source of maintenance is income from a private farm in agriculture.

The consumption of electricity and gas from the gas-line network in households (as is consumption in households conducting small-scale service activity) is established on the basis of an estimated system of payments.

6. Information within the range of **heating** regards dwellings as well as offices and institutions with central heating within transmission thermal-line — with is considered as a system of conduits leading heating medium to distribution line according to Law from 10 IV 1997 Energetic law (Journal of Laws No. 54, item 348) with later amendments.

Data in table 4 apply to the buildings and premises heated by installations operated by communal and housing organizations and by housing co-ops or enterprises, regardless of the sources supplying the thermal energy (own and other).

Boiler-house is a building or space with boilers and installations used for production of thermal energy to heating or both heating and supplying warm water.

7. Information regarding **urban ground transport** concerns **bus, tram and trolley-bus communication** and includes the activity of public and private urban transport enterprises and companies. In the data regarding bus service, express buses and minibuses as well as suburban and inter-city service have been also included; data do not include the activity of the Państwowa Komunikacja Samochodowa enterprises servicing some urban areas as well as transport lines and routes exclusively servicing work places.

Transport line is understood as a route connecting the extreme points of the route of vehicles designated with the same number or letter. The length of the transport lines is the sum of the length of all of the scheduled daytime bus, tram and trolley-bus lines over which vehicles designated with separate numbers or letters travel.

The length of routes is the length of the sections of streets (roads), over which buses.

8. Dane o **odpadach komunalnych** dotyczą odpadów powstających w gospodarstwach domowych, a także u innych wytwórców odpadów (bez odpadów niebezpiecznych), które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Informacje o odpadach komunalnych podaje się zgodnie z rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 27 IX 2001 r. w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206).

9. Dane o **nieczystościach ciekłych** dotyczą nieczystości pochodzących z gospodarstw domowych (budynków mieszkalnych), budynków użyteczności publicznej oraz budynków jednostek prowadzących działalność gospodarczą – w przypadku, gdy nie są odprowadzane siecią kanalizacyjną.

Mieszkania

1. Informacje o **zasobach mieszkaniowych i mieszkaniach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań, a także izb i powierzchni użytkowej w tych mieszkaniach, znajdujących się w budynkach mieszkalnych i niemieskalnych. Dane nie obejmują lokali zbiorowego zamieszkania (hotelu pracowniczych, domów studenckich i internatów, domów opieki społecznej i in.) i pomieszczeń nie przeznaczonych na cele mieszkalne, a z różnych względów zamieszkanymi (pomieszczeń inwentarskich, barakowozów, statków, wagonów i in.).

Mieszkanie jest to lokal składający się z jednej lub kilku izb łącznie z pomieszczeniami pomocniczymi, wybudowany lub przebudowany dla celów mieszkalnych dla jednej rodziny, konstrukcyjnie wydzielony (trwałymi ścianami) w obrębie budynku, do którego to lokalu prowadzi niezależne wejście z klatki schodowej, ogólnego korytarza, wspólnej sieni bądź bezpośrednio z ulicy, podwórza lub ogrodu.

Izba jest to pomieszczenie w mieszkaniu oddzielone od innych pomieszczeń stałymi ścianami, o powierzchni co najmniej 4 m², z bezpośrednim oświetleniem dziennym, tj. oknem lub oszklonymi drzwiami w ścianie zewnętrznej budynku. Za izbę uważa się zarówno pokój, jak i kuchnię – jeśli odpowiada warunkom określonym w definicji.

Dane o **liczbie izb w mieszkaniach** uwzględniają także izby użytkowane stale i łącznie do prowadzenia działalności gospodarczej, jeżeli izby te znajdowały się w obrębie mieszkania konstrukcyjnego i nie miały dodatkowego, oddzielnego wejścia z podwórza lub z ogólnie dostępnej części budynku.

8. Data on **municipal waste** concern the waste produced in households, and also at other waste producers (excluding hazardous waste), which in respect of their character or composition is similar to the waste produced in households.

Information on communal wastes is quoted according to regulation of the Minister of Environment of 27 IX 2001 on catalogue of waste (Journal of Laws No. 112, item 1206).

9. Data on **liquid waste** concern waste which comes from households (dwellings), public buildings and buildings of units running a business – in case they are not discharged by sewerage system.

Dwellings

1. Information regarding **dwelling stocks and completed dwellings** concerns dwellings, as well as rooms and the usable floor space in these dwellings, located in residential and non-residential buildings. Data do not include collective accommodation facilities (employee hostels, student dormitories and boarding schools, social welfare homes and others) and spaces not designed for residential purposes, but which for various reasons are inhabited (animal accommodations, caravans ships, wagons and others).

A dwelling is a premise comprising one or several rooms including auxiliary spaces, built or remodelled for residential purposes for a single family, structurally separated (by permanent walls) within a building, into which a separate access leads from a staircase, passage, common hall or directly from the street, courtyard or garden.

A room is a space in a dwelling separated from other spaces by permanent walls, with an area of at least 4 m², with direct day lighting, i.e., with a window or door containing a glass element in an external wall of the building. A kitchen area is treated as a room if it meets the conditions described in the definition.

Data regarding the **number of rooms in dwellings** also include rooms used regularly and exclusively to conduct economic activity, if these rooms are located within a construction of dwelling and do not have an additional, separate access from street, courtyard or from a common space in the building.

Powierzchnia użytkowa mieszkania jest to łączna powierzchnia pokoi, kuchni, przedpokoi, łazienek i wszystkich innych pomieszczeń wchodzących w skład mieszkania.

2. Dane o **zasobach mieszkaniowych** podano na podstawie bilansu zasobów mieszkaniowych – według stanu w dniu 31 XII, w każdorazowym podziale administracyjnym.

Bilanse zasobów mieszkaniowych sporządza się dla okresów międzypisowych w oparciu o wyniki ostatniego spisu powszechnego przy uwzględnieniu bieżącej sprawozdawczości, tj. przyrostów i ubytków zasobów mieszkaniowych.

3. Mieszkania na podstawie bilansów zasobów mieszkaniowych sklasyfikowano według następujących form własności:

- 1) **spółdzielni mieszkaniowych** – mieszkania własnościowe (zajmowane na podstawie spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu mieszkalnego) lub lokatorskie (zajmowane na podstawie stosunku najmu);
- 2) **gmin** (komunalne) – mieszkania stanowiące własność gminy lub powiatu (lokalnej wspólnoty samorządowej), a także mieszkania przekazane gminie, ale pozostające w dyspozycji jednostek użyteczności publicznej, takich jak: zakłady opieki zdrowotnej, ośrodki pomocy społecznej, jednostki systemu oświaty, instytucje kultury;
- 3) **zakładów pracy** (sektora publicznego i prywatnego);
- 4) **Skarbu Państwa** – mieszkania pozostające w Zasobie Własności Rolnej Skarbu Państwa, w zasobie Wojskowej Agencji Mieszkaniowej, w zarządzie jednostek podległych ministerstwu: Obrony Narodowej, Spraw Wewnętrznych i Administracji, Sprawiedliwości, w zarządzie organów władzy państwowej, administracji państwowej, kontroli państwowej itp.;
- 5) **osób fizycznych** – mieszkania, do których prawo własności posiada osoba fizyczna (jedna lub więcej), przy czym osoba ta:
 - może być właścicielem całej nieruchomości, np. indywidualny dom jednorodzinny,
 - może posiadać udział w nieruchomości wspólnej, jako właściciel lokalu mieszkalnego np. znajdującego się w budynku wielomieszkaniowym objętym wspólnotą mieszkaniową. Zaliczono tu również mieszkania w budynkach spółdzielni mieszkaniowych, dla których zostało ustanowione odrębne prawo własności na rzecz osoby fizycznej (osób fizycznych) ujawnione w księdze wieczystej.

Pojęcie wspólnoty mieszkaniowej odnosi się do budynku wielomieszkaniowego, w którym część lub wszystkie lokale stanowią wyodrębnioną własność, potwierdzoną wpisem do księgi wieczystej. Wspólnotę mieszkaniową tworzy ogół właścicieli lokali (mieszkalnych i użytkowych) w danym budynku;

The usable floor space of a dwelling is the total usable floor space of the rooms, kitchen, foyers, bathrooms, and all other spaces comprising the dwelling.

2. Data regarding **dwelling stocks** have been compiled on the basis of the balance of dwelling stocks, as of 31 XII, in each administrative division.

The balances of dwelling stocks are estimated for the periods between censuses on the basis of results from last census with regard to the current reporting, i.e., increase and decrease in dwelling stock.

3. Dwellings based on balances of net dwelling stocks were classified according to the following forms of ownership:

- 1) **housing co-operatives** – member-owned dwellings (occupied on the basis of the co-operative ownership right to a residential premise) and condominiums (occupied on the basis of a contract of tenancy);
- 2) **gminas** (municipal) – dwellings owned by a gmina or powiat (local self-government community), and also dwellings transferred to a gmina, but remaining at the disposal of public utilities such as: health care establishments, social aid centres, units of education system, cultural institutions;
- 3) **workplaces** (of public and private sector);
- 4) **State Treasury** – dwellings remaining in the Agricultural Property Stock of the State Treasury, in the stock of Military Housing Agency, under the management of units subordinated to the following ministries: National Defence, Interior and Administration, Justice, under the management of state authority bodies, state administration, state control etc.;
- 5) **natural persons** – dwellings, which are owned by a natural person (one or more), while this person:
 - can be owner of whole real estate, for example individual detached house,
 - can have a share in the common real estate, as the owner of dwelling for example located in a block of flats included in a condominium. There are also included dwellings in building of housing co-operatives for which a separate ownership right for the benefit of a natural person (natural persons), exposed in a real-estate register, was established.

The notion of condominium refers to a block of flats, in which a part or all dwellings constitute separate ownerships, confirmed by an entry in the land and mortgage register. Condominium is created by all owners of dwellings (residential and business premises) in a given building;

- 6) **towarzystw budownictwa społecznego;**
- 7) **pozostałych podmiotów** – mieszkania stanowiące własność instytucji budujących dla zysku – przeznaczone na sprzedaż, ale jeszcze niesprzedane osobom fizycznym lub na wynajem, mieszkania stanowiące własność instytucji wyznaniowych, stowarzyszeń, partii, związków zawodowych itp.

4. Informacje o instalacjach techniczno-sanitarnych w mieszkaniach dotyczą urządzeń czynnych, jak i chwilowo nieczynnych, a także takich, które zainstalowano w mieszkaniu, ale nie podłączono do sieci.

5. Informacje o **mieszkaniach, powierzchni użytkowej mieszkań** oraz o **izbach oddanych do użytkowania** dotyczą mieszkań w budynkach nowo wybudowanych i rozbudowanych (w części stanowiącej rozbudowę) oraz uzyskanych w wyniku przebudowy pomieszczeń niemieszkalnych.

Informacje o efektach:

- **budownictwa spółdzielczego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez spółdzielnie mieszkaniowe, z przeznaczeniem dla osób będących członkami tych spółdzielni;
- **budownictwa komunalnego (gminnego)** dotyczą mieszkań realizowanych w całości z budżetu gminy (głównie o charakterze socjalnym lub interwencyjnym);
- **budownictwa zakładowego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez zakłady pracy (sektora publicznego i prywatnego), z przeznaczeniem na zaspokojenie potrzeb mieszkaniowych pracowników tych zakładów (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa przeznaczonego na sprzedaż lub wynajem** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez różnych inwestorów w celu osiągnięcia zysku (bez mieszkań oddanych do użytku przez osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą zaliczanych do budownictwa indywidualnego);
- **budownictwa społecznego czynszowego** dotyczą mieszkań realizowanych przez towarzystwa budownictwa społecznego (działające na zasadzie non profit), z wykorzystaniem kredytu z Krajowego Funduszu Mieszkaniowego;
- **budownictwa indywidualnego** dotyczą mieszkań oddanych do użytkowania przez osoby fizyczne (prowadzące i nieprowadzące działalność gospodarczą), kościoły i związki wyznaniowe, z przeznaczeniem na użytek własny inwestora lub na sprzedaż i wynajem.

- 6) **public building society;**

- 7) **other entities** – dwellings owned by institutions constructing for profit – for sale, but not yet sold to natural persons or for rental, dwellings owned by religious institutions, associations, political parties, labour unions etc.

4. Information about technical and sanitary installations in dwellings refers to active and temporarily inactive devices, and also such, which are installed in a dwelling, but still not connected to the network.

5. Information regarding **dwellings, usable floor space of dwellings** as well as regarding **rooms completed** concerns dwellings in newly built and expanded buildings (the enlarged portion) as well as dwellings obtained as a result of adapting non-residential spaces.

Information regarding the results of:

- **co-operative construction** concerns dwellings completed by housing co-operatives, designed for persons being members of these co-operatives;
- **municipal (gmina) construction** concerns dwellings realized in full from the gmina budget (primarily with a public assistance or intervention character);
- **company construction** concerns dwellings completed by companies (of the public and private sectors), designed for meeting the residential needs of the employees of these companies (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **construction for sale or rent** concerns dwellings completed by various investors in order to achieve a profit (excluding dwellings completed by natural persons conducting economic activity included in private construction);
- **public building society** concerns dwellings built by public building societies (operating on a non profit basis), utilizing credit granted by the National Housing Fund;
- **private construction** concerns dwellings completed by natural persons (conducting or not conducting economic activity), churches and religious associations, designed for the own use of the investor or for sale and rent.

Infrastruktura komunalna
Municipal infrastructure

TABL. 1 /100/. **WODOCIĄGI I KANALIZACJA**
Stan w dniu 31 XII
WATER-LINE AND SEWERAGE SYSTEMS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Sieć w km:				Network in km:
Wodociągowa: rozdzielcza	6152,7	6583,6	6626,6	Water-line: distribution
przesyłowa (magistralna)	784,2	1066,3	1089,9	transmission (main)
Kanalizacyjna ^a	1154,3	2117,2	2260,5	Sewerage ^a
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych:				Connections leading to residential buildings:
Wodociągowe	141334	151171	152057	Water-line system
miasta	41769	44066	44249	urban areas
wieś	99565	107105	107808	rural areas
Kanalizacyjne	29993	52088	56379	Sewerage system
miasta	23967	32077	32502	urban areas
wieś	6026	20011	23877	rural areas
Zdroje uliczne	34	17	17	Street outlets
Miasta	9	11	13	Urban areas
Wieś	25	6	4	Rural areas
Zużycie wody z wodociągów w gospodarstwach domowych (w ciągu roku) w hm³	36,0	31,4	30,7	Consumption of water from water-line systems in households (during the year) in hm³
Miasta:				Urban areas:
w hm ³	24,5	19,4	18,8	in hm ³
na 1 mieszkańca w m ³	43,1	35,4	34,5	per capita in m ³
Wieś w hm ³	11,5	12,0	11,9	Rural areas in hm ³

a Sieć rozdzielcza i kolektory.

a Distribution network and collectors.

TABL. 2 /101/. ODBIORCY ORAZ ZUŻYCIE ENERGII ELEKTRYCZNEJ W GOSPODARSTWACH
DOMOWYCH^a
CONSUMERS AND CONSUMPTION OF ELECTRICITY IN HOUSEHOLDS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Odbiorcy (stan w dniu 31 XII) w tys.	393,5	394,0	Consumers (as of 31 XII) in thous.
Miasta	216,2	220,9	Urban areas
Wieś	177,3	173,1	Rural areas
Zużycie (w ciągu roku):			Consumption (during the year):
W GW-h	832,4	813,7	In GW-h
miasta	416,3	408,5	urban areas
wieś	416,1	405,2	rural areas
W kW-h:			In kW-h:
miasta: na 1 mieszkańca	757,7	748,1	urban areas: per capita
na 1 odbiorcę ^b	1925,6	1849,4	per consumer
wieś – na 1 odbiorcę ^b	2346,5	2341,0	rural areas – per consumer

a Łącznie z indywidualnymi gospodarstwami rolnymi. b Do przeliczeń przyjęto liczbę odbiorców w roku.

Ź r ó d ł o: dane Agencji Rynku Energii S.A.

a Including private farms in agriculture. *b* The number of consumers during the year was used in calculations.

Source: data of Market Energy Agency Joint Stock Company.

TABL. 3 /102/.

**SIEĆ GAZOWA ORAZ ODBIORCY I ZUŻYCIE GAZU Z SIECI
W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

**GAS-LINE SYSTEM AS WELL AS CONSUMERS AND CONSUMPTION
OF GAS FROM GAS-LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS**

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Sieć gazowa w km	2097,9	2215,9	Gas-line system in km
miasta	1313,6	1369,3	urban areas
wieś	784,3	846,6	rural areas
Połączenia prowadzące do budynków ^a ..	33905	36296	Connections leading to buildings ^a
miasta	31548	33527	urban areas
wieś	2357	2769	rural areas
Odbiorcy gazu ^b z sieci w tys.	153,9	154,6	Consumers of gas ^b from gas-line system in thous.
miasta	150,2	150,7	urban areas
wieś	3,7	3,9	rural areas
Zużycie gazu z sieci ^c (w ciągu roku) w hm ³	66,6	64,4	Consumption of gas from gas-line system ^c (during the year) in hm ³
miasta:			urban areas:
w hm ³	63,0	60,3	in hm ³
na 1 mieszkańca ^d w m ³	114,6	110,5	per capita ^d in m ³
wieś w hm ³	3,7	4,1	rural areas in hm ³

a W 2006 r. do budynków mieszkalnych. b Bez odbiorców korzystających z gazomierzy zbiorczych. c W jednostkach naturalnych. d Do przeliczeń przyjęto ludność ogółem bez wyodrębniania jej w tych miastach, w których ta sieć istniała.

a In 2006 to residential building. b Excluding consumers using collective gas-meters. c In natural units. d Population total excluding its separation in those urban areas and rural areas in which network existed.

TABL. 4 /103/.

OGRZEWNICTWO

Stan w dniu 31 XII

HOUSE-HEATING

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Sieć ciepła w km	696,5	697,4	Heating network in km
miasta	618,0	597,6	urban areas
wieś	78,5	99,8	rural areas
w tym przesyłowa	463,4	465,6	of which transmission
Kotłownie	590	599	Boiler rooms
miasta	463	477	urban areas
wieś	127	122	rural areas
Sprzedaż energii ciepłej (w ciągu roku) w GJ	4687350	4453054	Sale of heating energy (during the year) in GJ
miasta	4405209	4124252	urban areas
wieś	282141	328802	rural areas
Kubatura budynków ogrzewanych centralnie w dam ³	56890	56359	Cubature of buildings with central heating in dam ³
miasta	51722	51295	urban areas
wieś	5168	5064	rural areas
w tym budynków mieszkalnych	34233	33084	of which residential buildings
miasta	33133	32128	urban areas
wieś	1100	956	rural areas

TABL. 5 /104/. **LUDNOŚĆ KORZYSTAJĄCA Z SIECI WODOCIĄGOWEJ, KANALIZACYJNEJ I GAZOWEJ***POPULATION USING WATER-LINE, SEWERAGE AND GAS-LINE SYSTEMS*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006			2007		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Ludność w tys. – korzystająca ^a z: <i>Population in thous. – using^a:</i>						
wodociągu <i>water-line system</i>	976,9	533,6	443,3	972,8	530,3	442,5
kanalizacji <i>sewerage system</i>	565,3	473,8	91,5	574,3	471,0	103,3
gazu <i>gas-line system</i>	430,7	418,7	12,0	427,9	415,8	12,1
Ludność – w % ogółu ludności – korzystająca ^a z: <i>Population – in % of total population</i> – using ^a :						
wodociągu <i>water-line system</i>	93,8	97,4	89,7	93,8	97,4	89,8
kanalizacji <i>sewerage system</i>	54,3	86,5	18,5	55,4	86,5	21,0
gazu <i>gas-line system</i>	41,3	76,4	2,4	41,3	76,4	2,4

^a Dane szacunkowe.^a *Estimated data.*TABL. 6 /105/. **KOMUNIKACJA MIEJSKA^a**

Stan w dniu 31 XII

*URBAN TRANSPORT^a**As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Miasta obsługiwane przez zakłady komunikacji miejskiej	3	3	4	<i>Towns served by urban transport companies</i>
Ludność ^b w miastach obsługiwanych przez zakłady komunikacji miejskiej w tys.	247	240	303	<i>Population^b in urban areas served by urban transport companies in thous.</i>
Sieć komunikacyjna:				<i>Transportation network:</i>
linie w km	641	514	786	<i>lines in km</i>
w tym na wsi	109	104	224	<i>of which rural areas</i>
czynne trasy autobusowe w km ...	273	277	354	<i>bus active routes in km</i>
Tabor autobusowy	209	183	201	<i>Bus fleet</i>

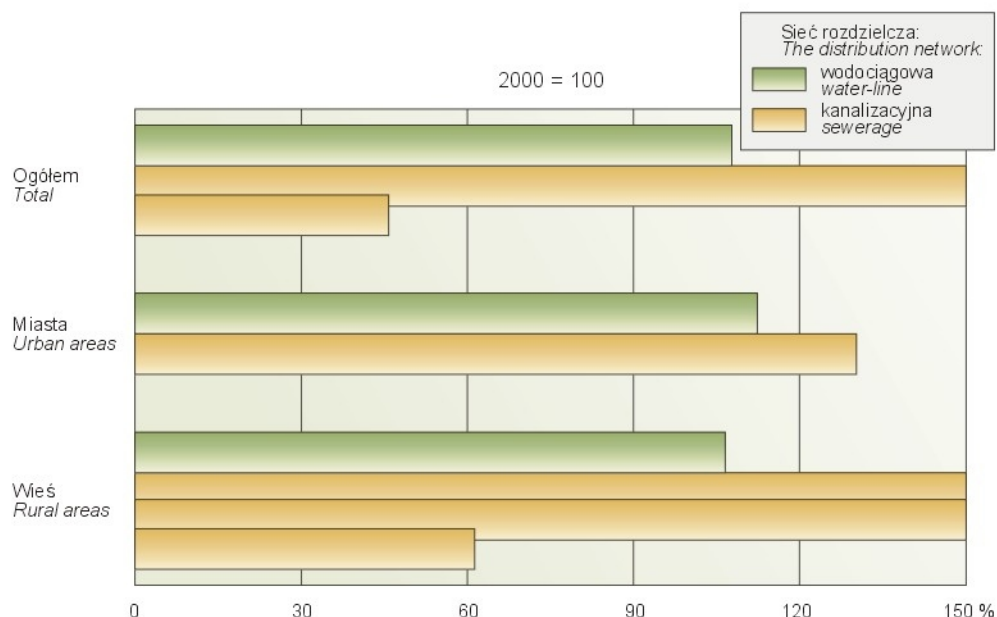
^a Dane dotyczą przedsiębiorstw i zakładów komunikacji miejskiej, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Dane szacunkowe.^a *Data concern urban transport enterprises and companies, employing more than 9 persons.* ^b *Estimated data.*

DYNAMIKA SIECI ROZDZIELCZEJ WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

INDICES OF THE DISTRIBUTION NETWORK OF WATER-LINE SYSTEMS AND SEWERAGE SYSTEMS IN 2007

As of 31 XII

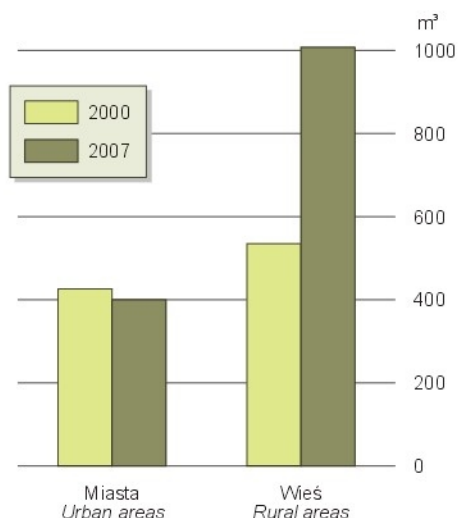
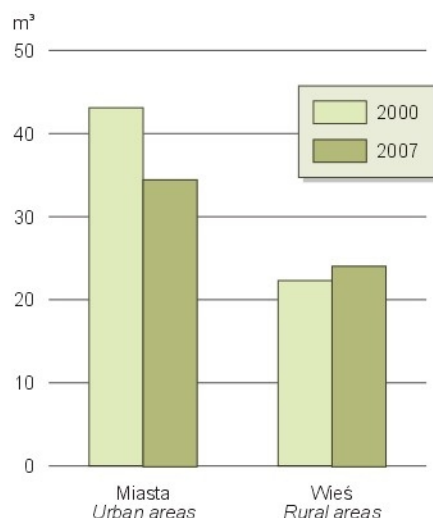

ZUŻYCIE WODY I GAZU Z SIECI W GOSPODARSTWACH DOMOWYCH

CONSUMPTION OF WATER AND GAS FROM LINE SYSTEM IN HOUSEHOLDS

WODA NA 1 MIESZKAŃCA
WATER PER CAPITA

GAZ NA 1 ODBIORCĘ
GAS PER CONSUMER

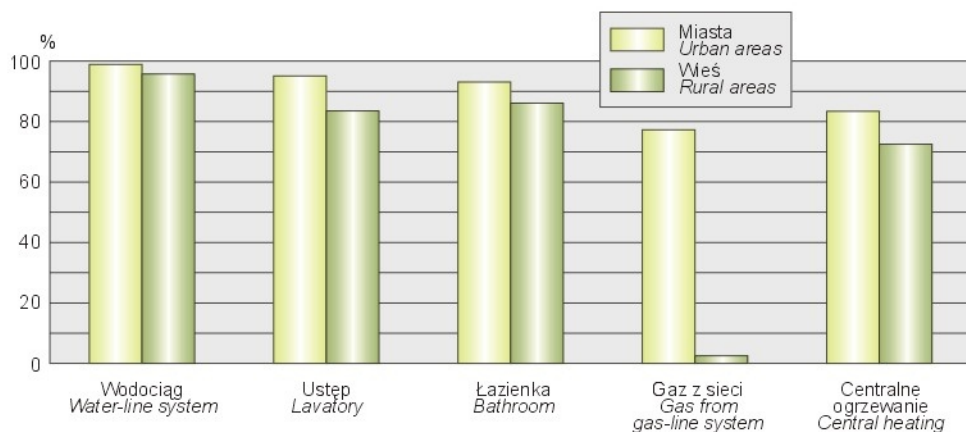

MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a IN 2007

As of 31 XII

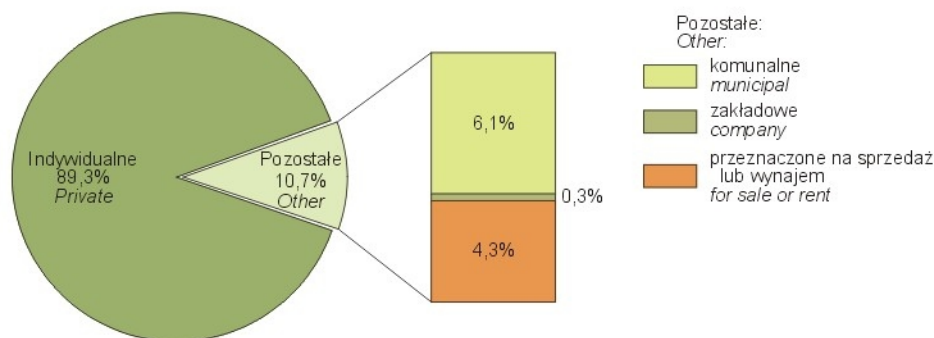

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

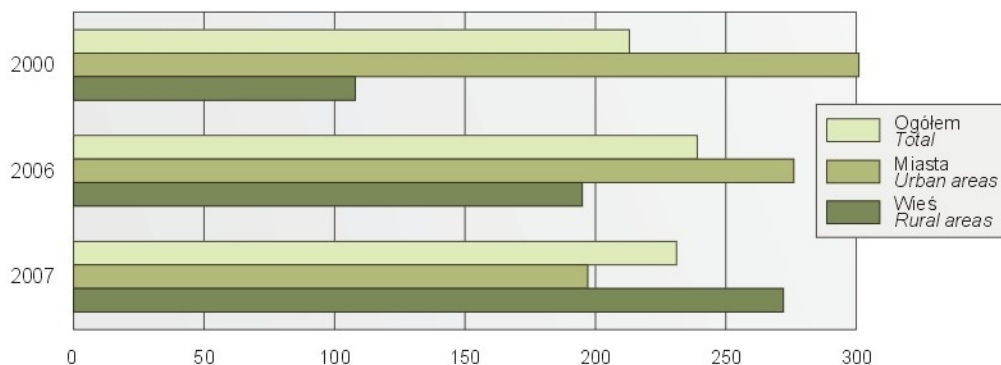
STRUKTURA MIESZKAŃ ODDANYCH DO UŻYTKOWANIA W 2007 R.

STRUCTURE OF DWELLINGS COMPLETED IN 2007

MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA NA 1000 ZAWARTYCH MAŁŻEŃSTW

DWELLINGS COMPLETED PER 1000 MARRIAGES CONTRACTED

TABL. 7 /106/. **ODPADY KOMUNALNE I NIECZYSTOŚCI CIEKŁE^a**
MUNICIPAL WASTE AND LIQUID WASTE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym z gos- podarstw domowych of which from households		
Odpady komunalne zebrane ^b w t	250578,1	270046,9	213074,3	Municipal waste collected ^b in t
zmieszane	242858,0	259215,4	202963,0	mixed
miasta	161586,3	171624,7	129175,1	urban areas
wieś	81271,7	87590,7	73787,9	rural areas
wyselekcjonowane	7720,1	10831,5	10111,3	selected
makulatura	1271,1	1344,8	1063,4	waste—paper
szkło	3333,9	4150,7	4122,6	glass
tworzywa sztuczne	1168,1	2298,1	2245,7	plastic
metale	22,2	29,2	4,1	metals
inne	1924,8	3008,7	2675,5	other
Nieczystości ciekłe ^c wywiezione w dam ³	585,0	538,5	368,3	Liquid waste ^c removed in dam ³

a Patrz uwagi ogólne, ust. 8 i 9 na str. 159. b Dane szacunkowe. c Gromadzone przejściowo w zbiornikach bezodpływowych.

a See general notes, item 8 and 9 on page 159. b Estimated data. c Collected temporarily in cesspools.

TABL. 8 /107/. **SKŁADOWISKA ODPADÓW KOMUNALNYCH**
LANDFILL SITES WITH MUNICIPAL WASTE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	ogółem total		miasta urban areas	wieś rural areas	
Czynne składowiska kontrolowa- ne (stan w dniu 31 XII):					Controlled landfill in operation (as of 31 XII):
liczba	49	36	35	8	number
powierzchnia w ha	253,1	189,0	198,9	69,0	area in ha
Zrekultywowana powierzchnia kontrolowanych składowisk (w ciągu roku) w ha	2,5	2,3	—	—	Reclaimed area of controlled landfill sites (during the year) in ha
czynnych	2,5	2,3	—	—	in operation
o zakończzonej eksploatacji (zamknięte)	—	—	—	—	exploitation completed

TABL. 9 /108/. **TERENY ZIELENI MIEJSKIEJ OGÓLNODOSTĘPNEJ I OSIEDLOWEJ**
Stan w dniu 31 XII
GENERALLY ACCESSIBLE AND ESTATE URBAN AREA GREEN BELTS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w hektarach	1128,1	1456,3	1803,2	TOTAL: in hectare
w % powierzchni miast	1,5	1,9	2,4	in % of urban area space
na 1 mieszkańca miast w m ²	19,9	26,6	33,1	per capita in urban areas in m ²
Tereny zieleni miejskiej ogólnodostępnej w ha:				Generally accessible urban area green belts in ha:
parki spacerowo-wypoczynkowe	600,0	690,3	631,6	strolling-recreational parks
zieleńce	153,9	187,3	177,4	lawns
Tereny zieleni osiedlowej w ha	374,2	578,7	994,2	Estate green belts in ha

Mieszkania

Dwellings

Uwaga do tablic 10–12

Dane dotyczą zasobów mieszkaniowych zamieszkanymi i niezamieszkanymi i są nieporównywalne z danymi prezentowanymi w poprzednich edycjach Rocznika (dane dotyczyły zasobów mieszkaniowych zamieszkanymi). Przy przeliczeniach na osobę (tabl. 10) przyjęto ogólną liczbę ludności według stanu w dniu 31 XII.

Note to tables 10–12

Data concern inhabited and uninhabited dwelling stocks are not comparable with data presented in the previous editions of the Yearbook (concerning inhabited dwelling stocks). The total number of population as of 31 XII was used in calculations per capita (table 10).

TABL. 10 /109/. **ZASOBY MIESZKANIOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLING STOCKS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007			SPECIFICATION
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas		
Mieszkania w tys.	335,3	336,6	194,8	141,8	Dwellings in thous.
Izby w tys.	1358,1	1364,9	702,6	662,3	Rooms in thous.
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m ²	25748,9	25930,7	12568,2	13362,5	Usable floor space of dwellings in thous. m ²
Przeciętna:					Average:
liczba izb w mieszkaniu	4,1	4,1	3,6	4,7	number of rooms per dwelling
powierzchnia użytkowa w m ² :					usable floor space in m ² :
1 mieszkania	76,8	77,0	64,5	94,2	per dwelling
na 1 osobę	24,7	25,0	23,1	27,1	per person
liczba osób na:					number of persons:
1 mieszkanie	3,1	3,1	2,8	3,5	per dwelling
1 izbę	0,8	0,8	0,8	0,7	per room

^a Patrz uwagi ogólne, ust 2 str. 160.

^a See general notes, item 2 on page 160.

TABL. 11 /110/. **MIESZKANIA WEDŁUG STOSUNKÓW WŁASNOŚCIOWYCH^a**

Stan w dniu 31 XII

DWELLINGS BY TYPE OF OWNERSHIP^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Mieszkania w tys.	335,3	336,6	Dwellings in thous.
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych	70,1	64,2	Housing co-operatives
Gmin (komunalna)	33,3	30,8	Gmina (municipal)
Zakładów pracy ^b	11,4	8,9	Company ^b
Osób fizycznych	217,7	230,1	Natural persons
Powierzchnia użytkowa mieszkań w tys. m²	25748,9	25930,7	Usable floor space of dwellings in thous. m²
w tym własność:			of which ownership:
Spółdzielni mieszkaniowych	3536,1	3298,2	Housing co-operatives
Gmin (komunalna)	1692,0	1553,5	Gmina (municipal)
Zakładów pracy ^b	658,9	527,7	Companies ^b
Osób fizycznych	19700,1	20400,7	Natural persons

^a Patrz uwagi ogólne, ust 2 str. 160. ^b Łącznie z mieszkaniami stanowiącymi własność Skarbu Państwa.

^a See general notes, item 2 on page 160. ^b Including dwellings with the State Treasury ownership.

TABL. 12 /111/. **MIESZKANIA WYPOSAŻONE W INSTALACJE^a**
DWELLINGS FITTED WITH INSTALLATIONS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
	w % ogółu mieszkań in % of total dwellings		
Miasta			Urban areas
Wodociąg	99,2	99,3	Water-line system
Ustęp	95,1	95,2	Lavatory
Łazienka	93,1	93,3	Bathroom
Gaz z sieci	77,3	77,2	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	83,4	83,8	Central heating
Wieś			Rural areas
Wodociąg	95,7	95,7	Water-line system
Ustęp	83,5	83,7	Lavatory
Łazienka	86,1	86,3	Bathroom
Gaz z sieci	2,5	2,5	Gas from gas-line system
Centralne ogrzewanie	72,6	72,8	Central heating

^a Dane szacunkowe.

^a Estimated data.

TABL. 13 /112/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
DWELLINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Mieszkania	1100	1338	1352	Dwellings
miasta	846	837	632	urban areas
wieś	254	501	720	rural areas
Spółdzielcze	56	32	–	Co-operative
Komunalne (gminne)	54	56	82	Municipal (gmina)
Zakładowe	31	30	4	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	327	152	59	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	55	92	–	Public building society
Indywidualne	577	976	1207	Private
miasta	328	495	527	urban areas
wieś	249	481	680	rural areas
Mieszkania na 1000 zawartych mał-				Dwellings per 1000 marriages
żeństw	213	239	231	contracted
Miasta	301	276	197	Urban areas
Wieś	108	195	272	Rural areas
Izby	4573	6218	7079	Rooms
miasta	3144	3315	3047	urban areas
wieś	1429	2903	4032	rural areas
Spółdzielcze	178	88	–	Co-operative
Komunalne (gminne)	103	104	151	Municipal (gmina)
Zakładowe	116	111	16	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	939	333	147	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	176	320	–	Public building society
Indywidualne	3061	5262	6765	Private
miasta	1656	2413	2846	urban areas
wieś	1405	2849	3919	rural areas

TABL. 13 /112/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA (dok.)***DWELLINGS COMPLETED (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Powierzchnia użytkowa mieszkań w m²	104968	163022	187166	Usable floor space of dwellings in m²
miasta	70049	84726	78480	urban areas
wieś	34919	78296	108686	rural areas
Spółdzielcze	2942	2076	–	Co-operative
Komunalne (gminne)	1644	1871	3810	Municipal (gmina)
Zakładowe	1997	1650	459	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	18860	8423	3262	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	3161	4493	–	Public building society
Indywidualne	76364	144509	179635	Private
miasta	42022	66908	73848	urban areas
wieś	34342	77601	105787	rural areas
Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m²	95,4	121,8	138,4	Average usable floor space per dwelling in m²
miasta	82,8	101,2	124,2	urban areas
wieś	137,5	156,3	151,0	rural areas
Spółdzielcze	52,5	64,9	–	Co-operative
Komunalne (gminne)	30,4	33,4	46,5	Municipal (gmina)
Zakładowe	64,4	55,0	114,8	Company
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem	57,7	55,4	55,3	For sale or rent
Spółeczne czynszowe	57,5	48,8	–	Public building society
Indywidualne	132,3	148,1	148,8	Private
miasta	128,1	135,2	140,1	urban areas
wieś	137,9	161,3	150,6	rural areas

TABL. 14 /113/. **MIESZKANIA ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG LICZBY IZB***DWELLINGS COMPLETED BY NUMBER OF ROOMS*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	W budynkach indywidualnych In private buildings					W budynkach poza indywidualnymi In non-private buildings				
			razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms				razem total	w % razem – mieszkania o liczbie izb in % of total – dwellings with specified number of rooms			
				1	2	3	4 i więcej 4 and more		1	2	3	4 i więcej 4 and more
OGÓŁEM	2000	1100	577	1,2	3,1	7,6	88,0	523	5,5	28,9	39,6	26,0
TOTAL	2006	1338	976	2,0	5,8	7,9	84,3	362	15,4	34,0	28,2	22,4
	2007	1352	1207	0,3	2,2	6,9	90,6	145	26,2	43,5	23,4	6,9
Miasta	2000	846	328	2,1	4,3	9,1	84,5	518	5,6	29,2	39,4	25,9
Urban areas	2006	837	495	3,9	11,1	13,3	71,7	342	16,4	32,4	28,4	22,8
	2007	632	527	0,8	4,3	11,4	83,5	105	36,2	41,0	19,0	3,8
Wieś	2000	254	249	x	1,6	5,6	92,8	5	x	x	60,0	40,0
Rural areas	2006	501	481	x	0,4	2,3	97,3	20	x	60,0	25,0	15,0
	2007	720	680	x	0,6	3,4	96,0	40	x	50,0	35,0	15,0

DZIAŁ X EDUKACJA I WYCHOWANIE

CHAPTER X EDUCATION

Uwagi ogólne

1. System edukacji w Polsce funkcjonuje zgodnie z ustawą z dnia 7 IX 1991 r. o systemie oświaty (tekst jednolity Dz. U. z 2004 Nr 256, poz. 2572, z późniejszymi zmianami) oraz ustawą z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami.

Z dniem 1 IX 1999 r. rozpoczęto wprowadzanie reformy ustroju szkolnego, której zasady reguluje ustawa z dnia 8 I 1999 r. – Przepisy wprowadzające reformę ustroju szkolnego (Dz. U. Nr 12, poz. 96) z późniejszymi zmianami.

W wyniku wdrażania nowego systemu edukacji:

- w roku szkolnym 1999/2000 w miejsce 8-letnich szkół podstawowych powstały 6-letnie szkoły podstawowe i 3-letnie gimnazja, w których nauka jest obowiązkowa,
- w roku szkolnym 2002/03 zaczął funkcjonować system szkół ponadgimnazjalnych, obejmujący: 2–3-letnie zasadnicze szkoły zawodowe, 3-letnie licea ogólnokształcące, 3-letnie licea profilowane i 4-letnie technika oraz w roku szkolnym 2004/05 – dla absolwentów zasadniczych szkół zawodowych – 2-letnie uzupełniające licea ogólnokształcące i 3-letnie technika uzupełniające; ponadto do szkół ponadgimnazjalnych zalicza się od roku szkolnego 2003/04 szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe oraz od roku szkolnego 2004/05 – 3-letnie specjalne szkoły przysposabiające do pracy.

2. W związku ze stopniowym wprowadzaniem reformy ustroju szkolnego, obok **szkół ponadgimnazjalnych** (dla absolwentów gimnazjum), działały – do czasu zakończenia cyklu kształcenia – **szkoły ponadpodstawowe** (dla absolwentów 8-letniej szkoły podstawowej dla młodzieży) oraz ich oddziały będące w strukturze szkół ponadgimnazjalnych; nadal działają – do zakończenia cyklu kształcenia – szkoły ponadpodstawowe dla dorosłych oraz ich oddziały. Dane dotyczące szkół ponadgimnazjalnych: zasadniczych zawodowych, liceów ogólnokształcących oraz techników podaje się łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi odpowiednio: zasadniczymi (zawodowymi), liceami ogólnokształcącymi oraz średnimi zawodowymi (obejmującymi technika oraz licea zawodowe i techniczne).

General notes

1. The educational system in Poland in functioning accordance with the Education System Act of 7 IX 1991 (consolidated text, Journal of Laws 2004 No. 256, item 2572, with later amendments) and the Act of 27 VII 2005 – Higher Education Law (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments.

On 1 IX 1999 the introduction of school system's reform was initiated, the rules of which were regulated by the Law of 8 I 1999 – Regulations introducing the reform of school system (Journal of Laws No. 12, item 96) with later amendments.

As a result of introduction of the new educational system:

- in 1999/2000 school year instead of 8-year primary schools, 6-year primary schools and 3-year lower secondary schools were established, education in which is compulsory,
- in 2002/03 school year a system of upper secondary schools was introduced, including: 2–3-year basic vocational schools, 3-year general secondary schools, 3-year specialized secondary schools and 4-year technical secondary schools as well as in 2004/05 school year for graduates of basic vocational schools – 2-year supplementary general schools and 3-year supplementary technical schools; moreover, upper secondary schools since 2003/04 school year cover art schools leading to professional certification and since 2004/05 school year – 3-year special job-training schools.

2. With relation to gradual introduction of school system's reform, besides **upper secondary schools** (for graduates of lower secondary schools), there are still operating – by the time of finishing the educational cycle – **upper secondary (post-primary) schools for youth** (for graduates of 8-year primary school) and their sections, in the structure of upper secondary schools; a part of upper secondary (post-primary); upper secondary (post-primary) schools for adults and their sections are still operating until the end of their educational cycle. Data on upper secondary: basic vocational schools, general secondary schools and technical secondary schools include upper secondary (post-primary) schools: basic vocational schools, general secondary schools and secondary vocational schools (including technical secondary schools and vocational secondary schools and general-technical secondary schools).

3. Prezentowane w dziale dane dotyczą: wychowania przedszkolnego, szkół dla dzieci i młodzieży, policealnych, wyższych oraz szkół dla dorosłych.

4. Dane obejmują szkoły i placówki prowadzone przez jednostki administracji centralnej (rządowej), jednostki samorządu terytorialnego (gminy, powiaty i województwa) oraz inne osoby prawne i fizyczne.

5. Szkoły (z wyjątkiem szkół wyższych) i placówki mogą być publiczne, niepubliczne oraz niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoła niepubliczna może uzyskać uprawnienia szkoły publicznej, jeżeli realizuje minimum programowe oraz stosuje zasady klasyfikowania i promowania uczniów ustalone przez Ministra Edukacji Narodowej, umożliwiające uzyskanie świadectw lub dyplomów państwowych. Jednostki administracji centralnej (rządowej) i jednostki samorządu terytorialnego mogą prowadzić tylko szkoły publiczne. Szkoły podstawowe i gimnazja mogą być tylko publiczne lub niepubliczne o uprawnieniach szkół publicznych. Szkoły wyższe publiczne i niepubliczne (do roku akademickiego 2004/05 określane jako szkoły państwowe i niepaństwowe) od roku akademickiego 2005/06 działają na podstawie ustawy z dnia 27 VII 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. Nr 164, poz. 1365) z późniejszymi zmianami. Uczelnie niepubliczne tworzone są na podstawie zezwolenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

6. Szkoły dla dzieci i młodzieży (łącznie ze specjalnymi) obejmują:

- 1) **szkoły podstawowe**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) szkoły filialne (bez szkół specjalnych),
 - c) „małe szkoły” (bez szkół specjalnych), organizowane od roku szkolnego 2001/02, prowadzące klasy I–III dla uczniów, którzy mają utrudniony dostęp do szkół (głównie ze względu na znaczną odległość od miejsca zamieszkania),
 - d) szkoły artystyczne (bez szkół specjalnych), realizujące jednocześnie program szkoły podstawowej,
 - e) szkoły specjalne.

Z dniem 1 IX 2004 r. wprowadzono obowiązek odbycia rocznego przygotowania przedszkolnego przez dzieci w wieku 6 lat w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach (łącznie ze specjalnymi); do roku szkolnego 2003/04 dzieci miały prawo do rocznego przygotowania przedszkolnego;

3. Data presented in the chapter are related to: pre-primary education, schools for children and youth, post-secondary schools, tertiary education and schools for adults.

4. Data include schools and establishments managed by central (governmental) entities and local self-government entities (gminas, powiats and voivodships), as well as by other legal and private persons.

5. Schools (with the exception of higher education institutions) and establishments can be public, non-public and non-public with the competence of a public school. A non-public school can obtain the competence of a public school, if it implements the minimum programme as well as applies the principles of classifying and promoting pupils and students as established by the Minister of National Education, allowing students to obtain state certificates or diplomas. Central (governmental) entities and local self-government entities can administer public schools only. Primary schools and lower secondary schools can be public schools, or non-public schools with the competence of public schools only. Tertiary education public and non-public (until 2004/05 academic year – state and non-state) since 2005/06 academic year operate on the basis of the Higher Education Act dated 27 VII 2005 (Journal of Laws No. 164, item 1365) with later amendments. Non-public higher education institutions are established on the basis of a permit of the Minister of Science and Higher Education.

6. Schools for children and youth (including special schools) include:

- 1) **primary schools**, of which:
 - a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
 - b) branch schools (excluding special schools),
 - c) "small schools" (excluding special schools) organized since 2001/02 school year, comprising grades I–III for children who have limited access (primarily due to distance from place of residence),
 - d) art schools (excluding special schools) simultaneously conducting a primary school programme,
 - e) special schools.

Since 1 IX 2004 an obligatory 1 year pre-primary education has been introduced for children at the age of 6 in pre-primary sections of primary schools and nursery schools (including special schools and special nursery schools); until 2003/04 school year children had a right to receive 1 year pre-primary education;

- 2) **gimnazja**, spośród których wyróżnia się:
 - a) szkoły sportowe i mistrzostwa sportowego (bez szkół specjalnych),
 - b) filie gimnazjów (bez szkół specjalnych) – tylko w roku szkolnym 2000/01,
 - c) szkoły przysposabiające do pracy na podbudowie programowej VI klasy szkoły podstawowej,
 - d) szkoły specjalne;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe;
- 4) licea ogólnokształcące;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące (od roku szkolnego 2004/05);
- 6) licea profilowane (od roku szkolnego 2002/03);
- 7) technika, ujmujące w przypadku szkół ponadpodstawowych – średnie szkoły zawodowe (licea zawodowe i techniczne);
- 8) technika uzupełniające (od roku szkolnego 2004/05);
- 9) szkoły artystyczne dające uprawnienia zawodowe (bez szkół specjalnych), do roku szkolnego 2002/03 zaliczone do ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych;
- 10) specjalne szkoły przysposabiające do pracy (od roku szkolnego 2004/05).

7. Szkoły policealne – kształcące w formie dziennej, wieczorowej lub zaocznej – obejmują:

- 1) policealne szkoły zawodowe (1-, 2- lub 3-letnie), łącznie ze szkołami specjalnymi;
- 2) nauczycielskie kolegia języków obcych oraz kolegia nauczycielskie (w których absolwentom nie nadaje się tytułu licencjata; bez szkół specjalnych) prowadzone przez wydziały edukacji wojewódzkich urzędów marszałkowskich;
- 3) kolegia pracowników służb społecznych kształcące w systemie 3-letnim (od roku szkolnego 2005/06).

8. Szkoły wyższe realizują kształcenie w systemie studiów stacjonarnych (dziennych do roku akademickiego 2005/06) i niestacjonarnych (wieczorowych, zaocznych i eksternistycznych do roku 2005/06).

Informacje z zakresu szkół wyższych:

- 1) podano łącznie z nauczycielskimi kolegiami języków obcych, w których absolwentom nadaje się tytuł licencjata;
- 2) obejmują cudzoziemców studiujących w Polsce;
- 3) nie obejmują Polaków studiujących za granicą.

Studentów i absolwentów wykazano zgodnie z siedzibą poszczególnych szkół wyższych łącznie z filiami i zamiejscowymi podstawowymi jednostkami organizacyjnymi. Dane nie obejmują szkół resortu obrony narodowej oraz szkół resortu spraw wewnętrznych i administracji.

2) **lower secondary schools**, of which:

- a) sports schools and athletic schools (excluding special schools),
- b) lower secondary branch schools (excluding special schools) – only in 2000/01 school year,
- c) job-training schools on the basis of 6th grade of primary school,
- d) special schools;
- 3) basic vocational schools;
- 4) general secondary schools;
- 5) supplementary general schools (since 2004/05 school year);
- 6) specialized secondary schools (since 2002/03 school year);
- 7) technical secondary schools, in case of upper secondary (post-primary) schools including vocational secondary schools (vocational and general-technical secondary schools);
- 8) supplementary technical schools (since 2004/05 school year);
- 9) art schools leading to professional certification (excluding special schools), until 2002/03 school year rated to vocational secondary (post-primary) schools;
- 10) special job-training schools (since 2004/05 school year).

7. Post-secondary schools – educating in day, evening or weekend form include:

- 1) post-secondary vocational schools (1-, 2- or 3-year), including special schools;
- 2) foreign language teacher training colleges as well as teacher training colleges (in which graduates do not receive the title of licentiate; excluding special schools) conducted by education departments of voivodship marshals' offices;
- 3) colleges of social work in 3-year system (since 2005/06 school year).

8. Higher education institutions realize education in system of full-time (day studies until 2005/06 academic year) and part-time programmes (evening, weekend and extramural studies until 2005/06 academic year).

Data regarding tertiary education:

- 1) include foreign language teacher training colleges in which graduates receive the title of licentiate;
- 2) include foreigners studying in Poland;
- 3) do not include Poles studying abroad.

Data on students and graduates are given according to the seats of higher education institutions including sections as well as branch departments and institutes. Data do not include Academies of the Ministry of National Defence and Academies of the Ministry of the Interior and Administration.

9. Szkoły dla dorosłych kształcące w formie dziennej i wieczorowej oraz zaocznej obejmują:

- 1) szkoły podstawowe dla dorosłych oraz do roku szkolnego 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 2) gimnazja dla dorosłych oraz w roku szkolnym 2000/01 – podstawowe studium zawodowe;
- 3) zasadnicze szkoły zawodowe dla dorosłych;
- 4) licea ogólnokształcące dla dorosłych;
- 5) uzupełniające licea ogólnokształcące dla dorosłych (od roku szkolnego 2004/05);
- 6) licea profilowane dla dorosłych (od roku szkolnego 2002/03);
- 7) technika dla dorosłych, ujmujące w przypadku szkół ponadpodstawowych – średnie szkoły zawodowe (technika i licea zawodowe oraz do roku 2000/01 – średnie studium zawodowe);
- 8) technika uzupełniające dla dorosłych (od roku szkolnego 2004/05).

10. Szkoły specjalne organizowane są dla dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym dla młodzieży niepełnosprawnej. Kształcenie może być realizowane w systemie szkolnym lub w formie indywidualnej. Kształcenie specjalne odbywa się w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych, w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy integracyjne, ogólnodostępne, terapeutyczne i wyrównawcze) oraz w specjalnych ośrodkach szkolno-wychowawczych lub zakładach opieki zdrowotnej.

11. Specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze są to placówki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w wieku 3 lat i więcej, które z racji niepełnosprawności nie mogą uczęszczać do przedszkola lub szkoły.

12. Młodzieżowe ośrodki wychowawcze przeznaczone są dla młodzieży niedostosowanej społecznie. Zadaniem ośrodków jest eliminowanie przyczyn i przejawów niedostosowania społecznego oraz przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia, zgodnie z normami prawnymi i społecznymi.

13. Dane o nauczycielach akademickich dotyczą zatrudnionych na stanowiskach: profesora, docenta, adiunkta, asystenta oraz zatrudnionych na pozostałych stanowiskach dydaktycznych: starszego wykładowcy, wykładowcy, lektora, instruktora, z tym, że w przypadku wyższych szkół zawodowych do roku akademickiego 2005/06 nie występowały stanowiska docenta i adiunkta.

14. Placówki wychowania przedszkolnego są to placówki opiekuńczo-wychowawcze, przeznaczone dla dzieci w wieku od lat 3 do rozpo-

9. Schools for adults educating in day and evening as well as weekend form include:

- 1) primary schools for adults as well as until 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 2) lower secondary schools for adults as well as in 2000/01 school year – primary vocational extramural studies;
- 3) basic vocational schools for adults;
- 4) general secondary schools for adults;
- 5) supplementary general schools for adults (since 2004/05 school year);
- 6) specialized secondary schools for adults (since 2002/03 school year);
- 7) technical secondary schools for adults, in case of upper secondary (post-primary) schools including vocational secondary schools (technical secondary and vocational secondary schools and until 2000/01 school year – secondary vocational extramural studies);
- 8) supplementary technical schools for adults (since 2004/05 school year).

10. Special schools are organized for handicapped children and youth with special educational needs. Education may be conducted within the school system or individually. Special education occurs in special schools operating independently, in mainstream schools (in which special departments or integration, mainstream, therapeutic and compensatory sections are established) as well as in special educational centres or health care institutions.

11. Special educational centres are facilities for handicapped children and youth, aged 3 and more who, for reasons of their disability cannot attend regular schools or nursery schools.

12. Youth education centres are intended for socially maladjusted youth. The goal of the centres is to eliminate the causes and manifestations of the social maladjustment as well as to prepare the young people for independent life, compliant with legal and social norms.

13. Data regarding academic teachers concern the positions: professor, assistant professor, tutor and assistant as well as other didactic positions: senior lecturer, lecturer, lector, instructor however, the positions of assistant professor and tutor until 2005/2006 academic year did not occur in higher vocational schools.

14. Pre-primary education establishments are care and educational centres designated for children from the age of 3 years until beginning

częcia przez nie nauki w szkole podstawowej, zapewniające dzieciom opiekę oraz mające na celu przygotowanie ich do nauki w szkole.

Do placówek wychowania przedszkolnego zaliczono:

- przedszkola,
- oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych.

15. Pomieszczenia szkolne nie obejmują pomieszczeń w szkołach specjalnych.

16. Dane dotyczące:

- 1) wychowania przedszkolnego oraz szkół (poza szkołami wyższymi) podano według stanu na początku roku szkolnego; dane o absolwentach – na koniec roku szkolnego;
- 2) szkół wyższych – prezentuje się według stanu w dniu 30 XI; dane o absolwentach dotyczą liczby wydanych dyplomów ukończenia studiów wyższych; absolwenci wykazani są z poprzedniego roku akademickiego (np. dla roku akademickiego 2007/08 absolwenci z roku akademickiego 1 X 2006 – 30 IX 2007); do roku akademickiego 2000/01 wykazywani byli w roku kalendarzowym.

17. Absolwenci eksterni występują wyłącznie w szkołach policealnych i dla dorosłych oraz do roku akademickiego 2004/05 – w szkołach wyższych.

18. Internat to placówka opiekuńczo-wychowawcza przeznaczona dla młodzieży uczęszczającej do szkół ogólnokształcących i zawodowych zlokalizowanych poza stałym miejscem zamieszkania. **Bursa** to międzyszkolna placówka pełniąca funkcję internatu.

19. Zadaniem wychowania pozaszkolnego jest stwarzanie warunków sprzyjających rozwijaniu zainteresowań i uzdolnień młodzieży oraz rekreacji i wypoczynku w czasie wolnym od zajęć szkolnych.

Do placówek wychowania pozaszkolnego zaliczono: pałace młodzieży, młodzieżowe domy kultury, ogniska pracy pozaszkolnej, międzyszkolne ośrodki sportowe i inne placówki publiczne i niepubliczne.

education in a primary school, secured children for care and aimed at preparation to education in school.

Pre-primary education establishments include:

- *nursery schools,*
- *pre-primary sections in primary schools.*

15. *Classrooms do not include classrooms in special schools.*

16. *Data regarding:*

- 1) *pre-primary education as well as schools (excluding higher education institutions), concern the beginning of the school year; data concerning graduates – the end of the school year;*
- 2) *tertiary education are presented as of 30 XI; data regarding graduates concern the number of diplomas issued at the end of studies; graduates are shown from the previous academic year (e.g., for 2007/08 academic year, graduates from 1 X 2006 – 30 IX 2007 academic year); until 2000/01 academic year graduates were shown according to the calendar year.*

17. Extramural graduates occur only in post-secondary schools and schools for adults as well as until 2004/05 academic year – tertiary education.

18. A boarding school is a foster and educational facility designated for youth attending general and vocational schools located outside their place of permanent residence. A **dormitory** is an inter-school facility serving as a boarding school.

19. Extracurricular education offers young people favorable conditions to develop interests and aptitudes, and provides recreations and rest during timetable free time.

Extracurricular education establishments include: youth's palaces, youth cultural establishments, extracurricular work's centres, inter-school sports centres and other public and non-public establishments.

TABL. 1 /114/. **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA**
EDUCATION BY LEVEL

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
SZKOŁY SCHOOLS				
Szkoły:				Schools:
Podstawowe	504	419	414	Primary
Gimnazja	154	165	168	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy	x	8	13	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	65	47	46	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	53	55	52	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące	x	6	3	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	42	37	Specialized secondary
Technika	202	51	54	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	2	3	Supplementary technical secondary
Artystyczne ^a	4	4	4	Art ^a
Policealne	71	103	82	Post-secondary
Wyższe	3	6	6	Tertiary
Szkoły dla dorosłych:				Schools for adults:
Gimnazja	6	9	8	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	7	6	6	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	23	33	31	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące ...	x	26	29	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	13	13	Specialized secondary
Technika	63	11	4	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	18	18	Supplementary technical secondary
POMIESZCZENIA SZKOLNE CLASSROOMS				
Szkoły:				Schools:
Podstawowe	4734	4224	4585	Primary
Gimnazja	1365	1835	2025	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	435	234	350	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	828	872	989	General secondary
Licea profilowane	x	138	161	Specialized secondary
Technika ^b	1041	1062	858	Technical secondary ^b
Policealne	184	147	187	Post secondary
UCZNIOWIE I STUDENCI PUPILS AND STUDENTS				
Wychowanie przedszkolne ^c	11465	8754	8259	Pre-primary education ^c
Szkoły:				Schools:
Podstawowe	85346	61977	58895	Primary
Gimnazja	31386	39100	36634	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy ..	x	89	161	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	16906	7586	7854	Basic vocational

^a Dające uprawnienia zawodowe. ^b Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe. ^c Dotyczy dzieci w wieku 6 lat objętych edukacją w oddziałach przedszkolnych przy szkołach podstawowych i przedszkolach.

^a Leading to professional certification. ^b Including supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification. ^c Concern children aged 6 attending pre-primary sections of primary and nursery schools.

TABL. 1 /114/. **EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA (dok.)**
EDUCATION BY LEVEL (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
UCZNIOWIE I STUDENCI (dok.) PUPILS AND STUDENTS (cont.)				
Szkoły: (dok.)				Schools: (cont.)
Licea ogólnokształcące	21336	16151	15903	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące .	x	158	79	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	5076	3459	Specialized secondary
Technika	25044	13797	14419	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	86	73	Supplementary technical secondary
Artystyczne ^a	466	572	539	Art ^a
Policealne	4495	7335	6286	Post-secondary
Wyższe	31835	36652	37662	Tertiary
Szkoły dla dorosłych:				Schools for adults:
Gimnazja	383	797	667	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	643	328	330	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	2910	2435	2230	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące .	x	1608	1893	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	1627	1599	Specialized secondary
Technika	5826	421	258	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	1040	1183	Supplementary technical secondary
ABSOLWENCI GRADUATES				
Szkoły:				Schools:
Podstawowe	14969	11719	.	Primary
Gimnazja	x	13336	.	Lower secondary
Specjalne przysposabiające do pracy ..	x	20	.	Special job-training
Zasadnicze zawodowe	5412	2310	.	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	4512	4779	.	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące .	x	38	.	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	1896	.	Specialized secondary
Technika	4931	2452	.	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	17	.	Supplementary technical secondary
Artystyczne ^a	53	76	.	Art ^a
Policealne	1701	2229	.	Post-secondary
Wyższe	5852	7347	.	Tertiary
Szkoły dla dorosłych:				Schools for adults:
Gimnazja	x	208	.	Lower secondary
Zasadnicze zawodowe	264	89	.	Basic vocational
Licea ogólnokształcące	1201	615	.	General secondary
Uzupełniające licea ogólnokształcące .	x	559	.	Supplementary general secondary
Licea profilowane	x	424	.	Specialized secondary
Technika	1406	71	.	Technical secondary
Technika uzupełniające	x	111	.	Supplementary technical secondary

^a Dające uprawnienia zawodowe.

^a Leading to professional certification.

TABL. 2 /115/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2006/07
	szkoły schools			uczniowie i studenci pupils and students			absolwenci graduates	
Szkoły podstawowe	504	419	414	85346	61977	58895	14969	11719
Primary schools								
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	497	390	380	84959	60374	57235	14910	11412
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	4	27	30	278	1429	1426	48	266
<i>Social organizations and associa- tions</i>								
Organizacje wyznaniowe	1	–	1	7	–	4	5	–
<i>Religious organizations</i>								
Pozostałe	2	2	3	102	174	230	6	41
<i>Others</i>								
Gimnazja	154	165	168	31386	39100	36634	x	13336
Lower secondary schools								
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	149	157	160	31196	38671	36175	x	13180
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	2	5	5	50	308	314	x	114
<i>Social organizations and associa- tions</i>								
Organizacje wyznaniowe	3	3	2	140	121	114	x	42
<i>Religious organizations</i>								
Pozostałe	–	–	1	–	–	31	x	–
<i>Others</i>								
Zasadnicze szkoły zawodowe	65	55^a	59^a	16906	7675^a	8015^a	5412	2330^a
Basic vocational schools								
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	63	51	55	16364	7169	7533	5271	2189
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	2	4	4	542	506	482	141	141
<i>Social organizations and associa- tions</i>								
Licea ogólnokształcące	53	61^b	55^b	21336	16309^b	15982^b	4512	4817^b
General secondary schools								
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	45	55	50	20881	16002	15701	4448	4743
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	5	4	4	344	192	170	64	36
<i>Social organizations and associa- tions</i>								
Organizacje wyznaniowe	2	2	1	93	115	111	–	38
<i>Religious organizations</i>								
Pozostałe	1	–	–	18	–	–	–	–
<i>Others</i>								
Licea profilowane	x	42	37	x	5076	3459	x	1896
Specialized secondary schools								
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	x	40	36	x	5046	3453	x	1875
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia	x	2	1	x	30	6	x	21
<i>Social organizations and associa- tions</i>								

a,b Łącznie ze szkołami: a – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, b – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

a,b Including: a – special job-training schools, b – supplementary general secondary schools.

TABL. 2 /115/. **SZKOŁY WEDŁUG ORGANÓW PROWADZĄCYCH (dok.)**
SCHOOLS BY SCHOOL GOVERNING AUTHORITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2006/07	2007/08	2000/01	2006/07
	szkoły schools			uczniowie i studenci pupils and students			absolwenci graduates	
Technika Technical secondary schools	206	57^a	61^a	25510	14455^a	15031^a	4984	2545^a
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (governmental) administra- tion entities</i>	2	2	2	275	310	285	27	24
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	197	53	56	24705	13708	14189	4888	2483
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia <i>Social organizations and associa- tions</i>	5	2	3	449	437	557	59	38
Pozostałe <i>Others</i>	2	—	—	81	—	—	10	—
Szkoły policealne Post-secondary schools	71	103	82	4495	7335	6286	1701	2229
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (government) administration entities</i>	2	—	—	162	—	—	49	—
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	18	39	27	1770	3173	2177	600	879
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia <i>Social organizations and associa- tions</i>	18	15	12	1184	926	762	434	318
Pozostałe <i>Others</i>	33	49	43	1379	3236	3347	618	1032
Szkoły wyższe Tertiary education	3	6	6	31835	36652	37662	5852	7347
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (governmental) administra- tion entities</i>	2	4	4	24964	31026	31995	4563	6021
Pozostałe <i>Others</i>	1	2	2	6871	5626	5667	1289	1326
Szkoły dla dorosłych Schools for adults	99	116	109	9762	8256	8160	2871	2077
Jednostki administracji centralnej (rządowej) <i>Central (governmental) administra- tion entities</i>	6	6	6	410	466	515	149	171
Jednostki samorządu terytorialnego <i>Local self-government entities</i>	56	52	41	6216	3770	2953	2027	942
Organizacje społeczne i stowarzy- szenia <i>Social organizations and associa- tions</i>	19	19	21	1887	914	1046	465	221
Pozostałe <i>Others</i>	18	39	41	1249	3106	3646	230	743

^a Łącznie z technikami uzupełniającymi oraz szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

^a Including supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification.

TABL. 3 /116/. **UCZĄCY SIĘ JEZYKÓW OBCYCH^a W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEAŁNYCH****PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES^a IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS**

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Grand total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of all school students								
		podstawowych primary			gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych ^b basic vocational ^b	liceach secondary schools		technicznych ^d technical secondary ^d	policealnych (dziennych) post-secondary (day)
		razem total	miasta urban areas	wieś rural areas			ogólnokształcących ^c general ^c	profilowanych specjalizowanych ^c		

**NAUCZANIE OBOWIĄZKOWE
OBLIGATORY EDUCATION**

Angielski	2006/07	96118	44,9	46,1	43,5	79,8	32,5	96,1	94,7	95,8	60,2
English	2007/08	107764	72,2	76,0	67,6	80,8	33,1	96,9	96,3	96,7	36,5
Francuski	2006/07	3083	0,1	0,2	x	0,5	1,1	8,1	5,8	2,6	x
French	2007/08	2023	0,1	0,2	x	x	1,4	12,8	5,4	2,6	x
Niemiecki	2006/07	50364	9,4	7,4	11,8	24,9	56,4	74,6	91,8	90,4	31,5
German	2007/08	50452	12,1	9,6	15,1	28,0	53,7	81,5	92,9	90,2	21,1
Rosyjski	2006/07	1319	0,0	x	0,1	0,1	3,2	1,1	2,4	1,3	x
Russian	2007/08	740	x	x	x	0,1	2,5	4,4	3,8	1,2	—
Łaciński	2006/07	555	x	x	x	x	x	0,6	x	x	x
Latin	2007/08	94	x	x	x	x	x	3,4	x	x	x
Inne	2006/07	105	0,1	0,1	0,1	x	x	0,1	x	x	x
Others	2007/08	158	0,2	0,4	x	0,0	x	0,8	x	x	x

**NAUCZANIE DODATKOWE^e
ADDITIONAL EDUCATION^e**

Angielski	2006/07	27785	36,4	39,0	33,2	12,6	0,0	10,0	1,3	4,8	5,1
English	2007/08	16351	16,8	15,2	18,9	10,7	x	0,7	x	1,2	23,2
Francuski	2006/07	1600	1,2	1,6	0,7	2,0	x	3,1	x	x	x
French	2007/08	2059	1,0	1,4	0,6	2,6	x	0,4	x	0,0	x
Niemiecki	2006/07	18460	10,1	7,9	12,7	30,9	x	12,6	0,6	3,4	x
German	2007/08	19698	10,8	9,9	11,9	29,4	x	1,0	x	x	4,0
Inne	2006/07	1430	0,7	0,7	0,7	1,4	x	4,9	0,8	0,1	x
Others	2007/08	1468	0,5	0,1	1,0	1,0	x	2,6	x	x	—

a W roku szkolnym 2006/07 według stanu w dniu 31 XII, 2007/08 według stanu w dniu 30 IX. b–d łącznie ze szkołami: b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, c – liceami uzupełniającymi, d – technikami uzupełniającymi oraz artystycznymi dającymi uprawnienie zawodowe. e Prowadzone w ramach godzin będących do dyspozycji dyrektora szkoły oraz w ramach programu Ministra Edukacji Narodowej w zakresie języka angielskiego w klasach pierwszych szkoły podstawowej.

a In 2006/07 school year as of 31 XII, 2007/08 as of 30 IX. b–d Including: b – special job-training schools, c – supplementary general secondary schools, d – supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification. e Conducted during the hours which are at the disposal of headpersons and also within the Minister of National Education English language programme in the first classes of primary school.

TABL. 4 /117/. **UCZĄCY SIĘ OBOWIĄZKOWO JĘZYKÓW OBCYCH^a W SZKOŁACH DLA DOROSŁYCH**
STUDENTS STUDYING OBLIGATORY FOREIGN LANGUAGES^a IN SCHOOLS FOR ADULTS

LATA YEARS JĘZYKI OBCE FOREIGN LANGUAGES	Ogółem Total	W % ogółu uczniów w szkołach In % of total school students					
		gimnazjach lower secondary	zasadniczych zawodowych basic vocational	liceach secondary schools		technikach ^b technical secondary ^b	policealnych post- secondary
				ogólnokształcących ^b general ^b	profilowanych specialized		
Angielski 2006/07	8515	50,1	36,0	68,2	79,5	39,2	54,7
English 2007/08	8252	43,0	36,7	68,8	78,8	42,5	53,1
Francuski 2006/07	37	x	x	x	x	x	0,6
French 2007/08	—	x	x	x	x	x	x
Niemiecki 2006/07	3299	42,9	12,3	20,9	9,6	49,4	19,3
German 2007/08	3039	46,9	15,2	20,9	11,7	54,8	14,0
Rosyjski 2006/07	1469	7,0	30,2	10,9	40,8	12,4	0,2
Russian 2007/08	1403	10,0	10,3	12,1	40,5	10,5	x
Inne 2006/07	49	x	x	x	x	x	0,8
Others 2007/08	—	x	x	x	x	x	x

a W roku szkolnym 2006/2007 według stanu w dniu 31 XII, w 2007/08 według stanu w dniu 30 IX. b Łącznie ze szkołami ponadpodstawowymi.

a In 2006/07 school year as of 31 XII, 2007/08 as of 30 IX. b Including upper secondary (post-primary) schools.

TABL. 5 /118/. **KSZTAŁCENIE OSÓB ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI**
EDUCATION FOR PEOPLE WITH SPECIAL EDUCATIONAL NEEDS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006/07	2007/08	2005/06	2006/07	SPECIFICATION
	uczniowie pupils and students		absolwenci graduates		
Szkoły podstawowe	2121	1760	429	335	Primary schools
w tym specjalne	867	780	196	143	of which special
Gimnazja	1706	1413	542	441	Lower secondary schools
w tym specjalne	857	824	292	272	of which special
Specjalne szkoły przysposabiające do pracy	89	161	—	20	Special job-training schools
Zasadnicze szkoły zawodowe	605	595	239	181	Basic vocational schools
w tym specjalne	596	513	225	153	of which special
Licea ogólnokształcące ^a	92	46	39	7	General secondary schools ^a
Licea profilowane	36	29	13	3	Specialized secondary schools
Technika ^b	32	26	8	4	Technical secondary schools ^b
Szkoły policealne	—	—	—	—	Post-secondary schools

a,b Łącznie z uczniami: a – uzupełniających liceów ogólnokształcących, b – techników uzupełniających i szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe.

U w a g a. Kształcenie odbywa się w szkołach ogólnodostępnych (w których tworzone są oddziały specjalne lub klasy m.in. integracyjne lub ogólnodostępne) oraz w funkcjonujących samodzielnie szkołach specjalnych.

a,b Including: a – supplementary general secondary schools, b – supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification.

N o t e. Education occurs in mainstream schools (in which special sections or classes integration or mainstream are established among others) as well as in special schools operating independently.

TABL. 6 /119/. **SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE I MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE^a****SPECIAL EDUCATION CENTRES AND YOUTH EDUCATION CENTRES^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
SPECJALNE OŚRODKI SZKOLNO-WYCHOWAWCZE ^b SPECIAL EDUCATION CENTRES ^b				
Ośrodki	9	9	9	Centres
Miejsca	860	640	596	Places
Wychowankowie	603	433	411	Residents
w tym z upośledzeniem umysłowym	594	429	399	of which mentally disabled
MŁODZIEŻOWE OŚRODKI WYCHOWAWCZE YOUTH EDUCATION CENTRES				
Ośrodki	2	2	3	Centres
Miejsca	111	108	137	Places
Wychowankowie	95	90	124	Residents

^a W latach 2000 i 2006 według stanu w dniu 31 X, w 2007 r. według stanu w dniu 30 IX. ^b Łącznie ze specjalnymi ośrodkami wychowawczymi (w 2007 r. – 1 ośrodek z 25 wychowankami).

^a In years 2000 and 2006 as of 31 X, in 2007 as of 30 IX. ^b Including special education centres (in 2007 – 1 centre with 25 residents).

TABL. 7 /120/. **INTERNATY I BURSY SZKÓŁ DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
BOARDING-SCHOOLS AND DORMITORIES FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01 ^a	2006/07 ^b	2007/08 ^c	SPECIFICATION
Internaty i bursy	30	21	14	Boarding-schools and dormitories
Miejsca	3321	1896	1313	Beds
Korzystający	2282	1464	1088	Boarders
Na 100 miejsc	68,7	77,2	82,9	Per 100 beds

^a – c Stan: ^a – w listopadzie, ^b – w październiku, ^c – we wrześniu.

^a – c As of: ^a – November, ^b – October, ^c – September.

TABL. 8 /121/. **SZKOŁY ARTYSTYCZNE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY**
ART SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
SZKOŁY ARTYSTYCZNE NIE DAJĄCE UPRAWNIENI ZAWODOWYCH ART SCHOOLS NOT LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	14	16	18	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych	14	16	18	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	2104	2261	1584	Pupils
w tym kobiety	1307	1416	1019	of which females
Absolwenci	211	185	.	Graduates
w tym kobiety	119	128	.	of which females
SZKOŁY ARTYSTYCZNE DAJĄCE UPRAWNIENIA ZAWODOWE ART SCHOOLS LEADING TO PROFESSIONAL CERTIFICATION				
Szkoły	4	4	4	Schools
w tym kształcące wyłącznie w zakresie przedmiotów ar- tystycznych	2	2	2	of which schooling only in the art subjects
Uczniowie	466	572	539	Pupils
w tym kobiety	310	394	365	of which females
Absolwenci	53	76	.	Graduates
w tym kobiety	36	60	.	of which females

TABL. 9 /122/. **KOMPUTERY W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEALNYCH**
PERSONAL COMPUTERS IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS

LATA YEARS SZKOŁY SCHOOLS	Szkoly posiadające komputery w % danej grupy szkół <i>Schools, which possess personal computers in % of a given group of schools</i>	Pracownie komputerowe <i>Computer laboratory</i>	Komputery ^a w szkołach <i>Personal computers^a in schools</i>				
			ogółem <i>grand total</i>	w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>	z ogółem – przeznaczone do użytku uczniów <i>of grand total – used by pupils and youth</i>		w tym z dostępem do Internetu <i>of which with Internet access</i>
					razem <i>total</i>		
Podstawowe <i>Primary</i>	2006/07 2007/08	96,4 95,9	398 391	6359 6836	4819 5383	4942 5243	3888 4315
Gimnazja <i>Lower secondary</i>	2006/07 2007/08	81,8 81,5	181 172	3089 3465	2824 3108	2364 2562	2275 2421
Zasadnicze zawodowe ^b <i>Basic vocational^b</i>	2006/07 2007/08	20,0 37,3	22 42	415 854	323 824	320 693	303 686
Licea ogólnokształcące ^c <i>General secondary^c</i>	2006/07 2007/08	59,0 67,3	72 70	1673 1762	1581 1593	1314 1345	1283 1281
Licea profilowane <i>Specialized secondary</i>	2006/07 2007/08	14,3 10,8	15 17	371 167	344 162	298 135	277 135
Technika ^d <i>Technical secondary^d</i>	2006/07 2007/08	69,1 52,5	104 85	2259 1976	2083 1874	1792 1587	1707 1556
Policealne <i>Post-secondary</i>	2006/07 2007/08	14,6 28,0	12 18	283 398	249 369	209 322	201 305

a W przypadku wspólnego użytkowania komputerów przez kilka szkół – wykazane tylko raz. b-d Łącznie ze szkołami: b – specjalnymi przysposabiającymi do pracy, c – uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi, d – technikami uzupełniającymi i szkołami artystycznymi ogólnokształcącymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a In case of commonly used computers by a few schools – presented only once. b-d Including: b – special job-training schools, c – supplementary general secondary schools, d – supplementary technical secondary schools and general art schools leading to professional certification.

TABL. 10 /123/. **WYCHOWANIE POZASZKOLNE^a**
EXTRACURRICULAR EDUCATION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Placówki Institutions	Uczestnicy stałych i okresowych form zajęć ^b Participants of permanent and temporary forms of pursuits ^b					
		ogółem total	artysty- cznych arts	tech- nicznych technical	nauko- wych science	sporto- wych sports	innych Rother
OGÓŁEM 2000	6	10681	2408	72	960	7049	192
TOTAL 2006	7	15603	4435	60	2300	8460	348
..... 2007	9	41972	4852	180	1344	6205	29391
Młodzieżowe domy kultury Youth community centres	4	35601	4590	180	1344	96	29391
Ogniska pracy pozaszkolnej Extracurricular interest groups	2	262	262	—	—	—	—
Międzyszkolne ośrodki sportowe Inter-school sport centres	3	6109	—	—	—	6109	—

a W latach 2000 i 2006 według stanu w październiku, w roku 2007 według stanu we wrześniu. b Biorący systematyczny udział w pracy kół.

a In years 2000 and 2006 as of October, in 2007 as of September. b Systematic participation in extracurricular activities.

TABL. 11 /124/. **SZKOŁY PODSTAWOWE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
PRIMARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2006/07			2007/08		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły Schools	480	133	347	397	106	291	391	109	282
w tym filialne of which branch	35	1	34	16	–	16	18	1	17
Pomieszczenia szkolne Classrooms	4734	1933	2801	4224	1775	2449	4585	1941	2644
Oddziały Sections	4111	1923	2188	3276	1484	1792	3224	1466	1758
Uczniowie Pupils	83820	45878	37942	61110	33536	27574	58115	32064	26051
w tym kobiety of which females	40613	22212	18401	29927	16302	13625	28377	15596	12781
w tym I klasa of which 1st grade	12360	6610	5750	9200	5055	4145	8910	4931	3979
w tym szkoły filialne of which branch schools	1234	23	1211	604	–	604	649	113	536
Absolwenci Graduates	14725	8220	6505	11576	6198	5378	.	.	.
w tym kobiety of which females	7050	3953	3097	5746	3052	2694	.	.	.
w tym szkoły filialne of which branch schools	119	–	119	105	–	105	.	.	.
Liczba uczniów na: Number of pupils per:									
1 szkołę school	175	345	109	154	316	95	149	294	92
1 pomieszczenie szkolne classroom	18	24	14	14	19	11	13	17	10
1 oddział section	20	24	17	19	23	15	18	22	15

TABL. 12 /125/. **GIMNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
(excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2006/07			2007/08		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Gimnazja Lower secondary	132	69	63	143	79	64	145	80	65
Pomieszczenia szkolne Classrooms	1351	917	434	1828	1271	557	2019	1357	662
Oddziały Sections	1220	849	371	1579	1084	495	1520	1036	484
Uczniowie Pupils	30548	21921	8627	38243	27172	11071	35810	25493	10317
w tym kobiety of which females	14973	10777	4196	18634	13280	5354	17554	12501	5053
w tym I klasa of which 1st grade	15284	10963	4321	12310	8798	3512	11770	8414	3356

TABL. 12 /125/. **GINNAZJA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY (dok.)***LOWER SECONDARY SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01			2006/07			2007/08		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Absolwenci	x	x	x	13064	9192	3872	.	.	.
Graduates									
w tym kobiety	x	x	x	6424	4545	1879	.	.	.
of which females									
Liczba uczniów na: Number of pupils per:									
1 szkołę	231	318	137	267	344	173	247	319	159
school									
1 pomieszczenie szkolne ..	23	24	20	21	21	20	18	19	16
classroom									
1 oddział	25	26	23	24	25	23	24	25	21
section									

TABL. 13 /126/. **ZASADNICZE SZKOŁY ZAWODOWE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)***BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)*

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006/07			2007/08		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły	35	34	1	36	35	1
Schools						
Oddziały	268	260	8	309	301	8
Sections						
Uczniowie	6990	6783	207	7341	7137	204
Students						
w tym kobiety	1964	1912	52	2065	2025	40
of which females						
w tym I klasa	3053	2963	90	3258	3179	79
of which 1st grade						
Absolwenci	2157	2083	74	.	.	.
Graduates						
w tym kobiety	667	645	22	.	.	.
of which females						

TABL. 14 /127/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2006/07	2007/08	2005/06	2006/07
	uczniowie students		absolwenci graduates	
OGÓŁEM	6990	7341	2339	2157
TOTAL				
Artystyczne	24	24	8	7
Arts				
Ekonomiczne i administracyjne	1041	1044	522	431
Business and administration				

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 14 /127/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI ZASADNICZYCH SZKÓŁ ZAWODOWYCH DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA (dok.)**
STUDENTS AND GRADUATES OF BASIC VOCATIONAL SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION (cont.)

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	2006/07	2007/08	2005/06	2006/07
	uczniowie students		absolwenci graduates	
Inżynierijno-techniczne <i>Engineering and engineering trades</i>	2653	2824	722	747
Produkcji i przetwórstwa <i>Manufacturing and processing</i>	1249	1112	463	370
Architektury i budownictwa <i>Architecture and building</i>	914	1096	293	274
Rolnicze, leśne i rybactwa <i>Agriculture, forestry and fishery</i>	9	5	1	1
Usług dla ludności <i>Personal services</i>	1100	1236	330	327

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 15 /128/. **LICEA OGÓLNOKSZTAŁCĄCE^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
GENERAL SECONDARY SCHOOLS^a FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006/07			2007/08		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły <i>Schools</i>	61	57	4	55	52	3
Oddziały <i>Sections</i>	585	572	13	568	557	11
Uczniowie <i>Students</i>	16309	15982	327	15982	15694	288
w tym kobiety <i>of which females</i>	10064	9846	218	10004	9812	192
w tym I klasa <i>of which 1st grade</i>	5621	5507	114	5330	5251	79
Absolwenci <i>Graduates</i>	4817	4729	88	.	.	.
w tym kobiety <i>of which females</i>	2945	2888	57	.	.	.

^a Łącznie z uzupełniającymi liceami ogólnokształcącymi.

^a Including supplementary general secondary schools.

TABL. 16 /129/. **LICEA PROFILOWANE DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
SPECIALIZED SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006/07		2007/08		SPECIFICATION
	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	ogółem total	w tym miasta of which urban areas	
Szkoły <i>Schools</i>	42	41	37	37	<i>Schools</i>
Oddziały <i>Sections</i>	201	196	143	143	<i>Sections</i>
Uczniowie <i>Students</i>	5076	4964	3459	3459	<i>Students</i>
w tym kobiety <i>of which females</i>	3087	3047	2238	2238	<i>of which females</i>
w tym I klasa <i>of which 1st grade</i>	1456	1431	827	827	<i>of which 1st grade</i>
Absolwenci <i>Graduates</i>	1896	1896	.	.	<i>Graduates</i>
w tym kobiety <i>of which females</i>	1133	1133	.	.	<i>of which females</i>

TABL. 17 /130/. **TECHNIKA^a DLA MŁODZIEŻY (bez szkół specjalnych)**
TECHNICAL^a SECONDARY SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006/07			2007/08		
	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas	ogółem total	miasta urban areas	wieś rural areas
Szkoły Schools	57	49	8	61	52	9
Oddziały Sections	553	506	47	606	567	39
Uczniowie Students	14455	13376	1079	15031	14151	880
w tym kobiety of which females	5664	5235	429	5951	5600	351
w tym I klasa of which 1st grade	4715	4441	274	4607	4396	211
Absolwenci Graduates	2545	2341	204	.	.	.
w tym kobiety of which females	1074	992	82	.	.	.

a Łącznie z technikami uzupełniającymi i ze szkołami artystycznymi dającymi uprawnienia zawodowe.

a Including supplementary technical secondary schools and art schools leading to professional certification.

TABL. 18 /131/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI TECHNIKÓW^a DLA MŁODZIEŻY**
(bez szkół specjalnych) WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF TECHNICAL^a SECONDARY (upper secondary)
SCHOOLS FOR YOUTH (excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^b	2006/07	2007/08	2006/07	FIELDS OF EDUCATION ^b
	uczniowie students		absolwenci graduates	
OGÓŁEM	14455	15031	2545	TOTAL
Artystyczne	572	539	76	Art
Społeczne	2568	2416	565	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	1816	1880	295	Business and administration
Informatyczne	717	1258	33	Computing
Inżynieryjno-techniczne	3770	3754	712	Engineering and engineering trades
Produkcji i przetwórstwa	396	354	117	Manufacturing and processing
Architektury i budownictwa	1680	1712	298	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	394	421	43	Agriculture, forestry and fishery
Weterynaryjne	96	100	17	Veterinary
Usług dla ludności	2044	2235	305	Personal services
Usług transportowych	141	114	34	Transport services
Ochrony środowiska	261	248	50	Environmental protection

a Łącznie z uczniami i absolwentami techników uzupełniających oraz szkół artystycznych dających uprawnienia zawodowe.

b Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a Including students and graduates of supplementary technical schools and art schools leading to professional certification students. b According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 19 /132/. **SZKOŁY POLICEALNE WEDŁUG FORM KSZTAŁCENIA (bez szkół specjalnych)**
POST-SECONDARY SCHOOLS BY TYPE OF EDUCATION (excluding special schools)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000/01	2006/07	2007/08			
			ogółem total	formy kształcenia type of education		
				dzienna day	wieczorowa evening	zaoczna weekend
Oddziały Sections	225	356	330	92	12	226
Uczniowie Students	4495	7335	6286	1592	229	4465
w tym kobiety of which females	3208	4033	3345	1143	109	2093
Absolwenci ^a Graduates ^a	1701	2229	.	871	56	1302
w tym kobiety of which females	1270	1416	.	587	36	793

a W podziale według form kształcenia – z roku szkolnego 2006/07.

a According to type of education – for 2006/07 school year.

TABL. 20 /133/. **UCZNIOWIE I ABSOLWENCI SZKÓŁ POLICEALNYCH (bez szkół specjalnych)**
WEDŁUG GRUP KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA
STUDENTS AND GRADUATES OF POST-SECONDARY SCHOOLS
(excluding special schools) BY FIELDS OF EDUCATION

GRUPY KIERUNKÓW KSZTAŁCENIA ^a	2006/07	2007/08	2006/07	FIELDS OF EDUCATION ^a
	uczniowie students		absolwenci graduates	
OGÓŁEM	7335	6286	2229	TOTAL
w tym:				of which:
Pedagogiczne	1097	896	363	Education science and teacher training
Artystyczne	115	120	22	Arts
Społeczne	373	283	118	Social and behavioural science
Ekonomiczne i administracyjne	975	939	264	Business and administration
Informatyczne	1191	1034	289	Computing
Inżynieryjno-techniczne	–	71	37	Engineering and engineering trades
Architektury i budownictwa	–	75	12	Architecture and building
Rolnicze, leśne i rybactwa	–	239	124	Agriculture, forestry and fishery
Medyczne	431	525	146	Health
Opieki społecznej	398	177	133	Social services
Usług dla ludności	1618	1208	374	Personal services
Ochrony środowiska	–	10	–	Environmental protection
Ochrony i bezpieczeństwa	672	523	143	Security services
Pozostałe	–	186	204	Other

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED'97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED'97).

TABL. 21 /134/. **SZKOŁY WYŻSZE**
HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Szkoły Schools	Nauczyciele akademicy ^a Academic teachers ^a	Studenti Students	Absolwenci ^b Graduates ^b	SPECIFICATION
OGÓŁEM	2000/01 2006/07 2007/08	3 6 6	1172 1567 1598	31835 36652 37662	5852 7347 .	TOTAL
Uniwersytety		1	776	15176	2794	Universities
Wyższe szkoły techniczne		1	465	11167	1741	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne		1	124	5260	1220	Academies of economics
Wyższe szkoły zawodowe		3	233	6059	1592	Higher vocational schools

^a Nauczyciele zatrudnieni w pełnym wymiarze godzin w więcej niż jednej szkole wyższej wykazani zostali w każdym miejscu pracy. ^b W podziale według typów szkół – z roku akademickiego 2006/07.

^a Teachers employed full-time in more than one institution have been shown in all workplaces. ^b According to type of school – for 2006/07 academic year.

TABL. 22 /135/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a		Ogółem Grand total	Systemy studiów Study systems		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
			stacjo- narne ^b full-time pro- grammes ^b	niestacjo- narne ^c part-time pro- grammes ^c	razem total	systemy studiów study systems	
						stacjo- narne ^b full-time pro- grammes ^b	niestacjo- narne ^c part-time pro- grammes ^c
OGÓŁEM	2000/01	31835	12488	19347 ^d	18470	7057	11413 ^d
TOTAL	2006/07	36652	19765	16887	20733	10970	9763
	2007/08	37662	20205	17457	21592	11383	10209
UNIwersytety (Uniwersytet Opolski)		15176	8125	7051	10994	5701	5293
UNIVERSITIES (University of Opole)							
Pedagogiczne		3903	1502	2401	3365	1278	2087
Education science and teacher training							
Humanistyczne ^e		3486	2317	1169	2452	1580	872
Humanities ^e							
Społeczne		3814	1848	1966	2686	1250	1436
Social and behavioural science							
Ekonomiczne i administracyjne		826	345	481	562	233	329
Business and administration							
Prawne		884	396	488	521	235	286
Law							

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97). ^{b,c} W roku akademickim 2000/01 dane dotyczą studentów: ^b – dziennych, ^c – wieczorowych i zaocznych. ^d Łącznie ze studentami studiów eksternistycznych – 12 w tym 5 kobiet. ^e Łącznie z teologią.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97). ^{b,c} In 2000/01 academic year data concern: ^b – day study system, ^c – evening, weekend study system. ^d Including students attending extramural studies – 12 of which 5 females. ^e Including theology.

TABL. 22 /135/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW (cd.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Systemy studiów Study systems		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
		stacjo- narne full-time pro- grammes	niestacjo- narne part-time pro- grammes	razem total	systemy studiów study systems	
					stacjo- narne full-time pro- grammes	niestacjo- narne part-time pro- grammes
UNIwersytety (Uniwersytet Opolski) (dok.) UNIVERSITIES (University of Opole) (cont.)						
Biologiczne Life science	696	457	239	482	336	146
Fizyczne ^c Physical science ^c	505	505	–	354	354	–
Matematyczne i statystyczne Mathematics and statistics	231	231	–	167	167	–
Informatyczne Computing	215	155	60	33	27	6
Inżynieryjno-techniczne Engineering and engineering trades	167	99	68	125	71	54
Opieki społecznej Social services	71	37	34	66	36	30
Ochrony środowiska Environmental protection	378	233	145	181	134	47
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE (Politechnika Opolska) TECHNICAL UNIVERSITIES (Polytechnic of Opole)	11167	7300	3867	3732	2570	1162
Pedagogiczne Education science and teacher training	1505	869	636	430	253	177
Spółeczne Social and behavioural science	752	574	178	469	363	106
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	1136	908	228	762	623	139
Informatyczne Computing	1607	1117	490	154	111	43
Inżynieryjno-techniczne Engineering and engineering trades	1725	1144	581	94	86	8
Produkcji i przetwórstwa Manufacturing and processing	926	672	254	314	266	48
Architektury i budownictwa Architecture and building	1132	750	382	210	166	44
Medyczne Health	1043	397	646	687	262	425
Usług dla ludności Personal services	661	381	280	315	196	119
Ochrony środowiska Environmental protection	680	488	192	297	244	53

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97). ^{b,c} Między innymi: *b* - biologia, botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia, *c* - astronomia, fizyka, chemia, geologia.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97). ^{b,c} Among others: *b* - biology, botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology, *c* - astronomy, physics, chemistry, geology.

TABL. 22 /135/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW (dok.)**
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem Grand total	Systemy studiów Study systems		Z ogółem – kobiety Of grand total – females		
		stacjo- name full-time pro- grammes	niestacjo- name part-time pro- grammes	razem total	systemy studiów study systems	
					stacjo- name full-time pro- grammes	niestacjo- name part-time pro- grammes
WYŻSZE SZKOŁY EKONOMICZNE (Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji) ACADEMIES OF ECONOMICS (High School of Management and Admi- nistration)	5260	528	4732	2925	318	2607
Pedagogiczne Education science and teacher training	1524	168	1356	1046	139	907
Spoleczne Social and behavioural science	997	61	936	485	28	457
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	2664	299	2365	1391	151	1240
Informatyczne Computing	75	-	75	3	–	3
WYŻSZE SZKOŁY ZAWODOWE HIGHER VOCATIONAL SCHOOLS	6059	4252	1807	3941	2794	1147
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa National Higher Vocational School	4584	3576	1008	2749	2205	544
Artystyczne Arts	147	119	28	89	73	16
Humanistyczne Humanities	766	642	124	528	432	96
Ekonomiczne i administracyjne Business and administration	478	383	95	353	276	77
Informatyczne Computing	389	324	65	37	32	5
Produkcji i przetwórstwa Manufacturing and processing	392	272	120	88	64	24
Architektury i budownictwa Architecture and building	397	279	118	209	173	36
Medyczne Health	1477	1088	389	913	692	221
Usług dla ludności Personal services	538	469	69	532	463	69
Wyższa Szkoła Humanistyczno- -Ekonomiczna High School of Humanities and Eco- nomy	407	22	385	270	17	253
Pedagogiczne Education science and teacher training	407	22	385	270	17	253
Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa National Medical Higher Vocational School	1068	654	414	922	572	350
Medyczne Health	1068	654	414	922	572	350

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97).

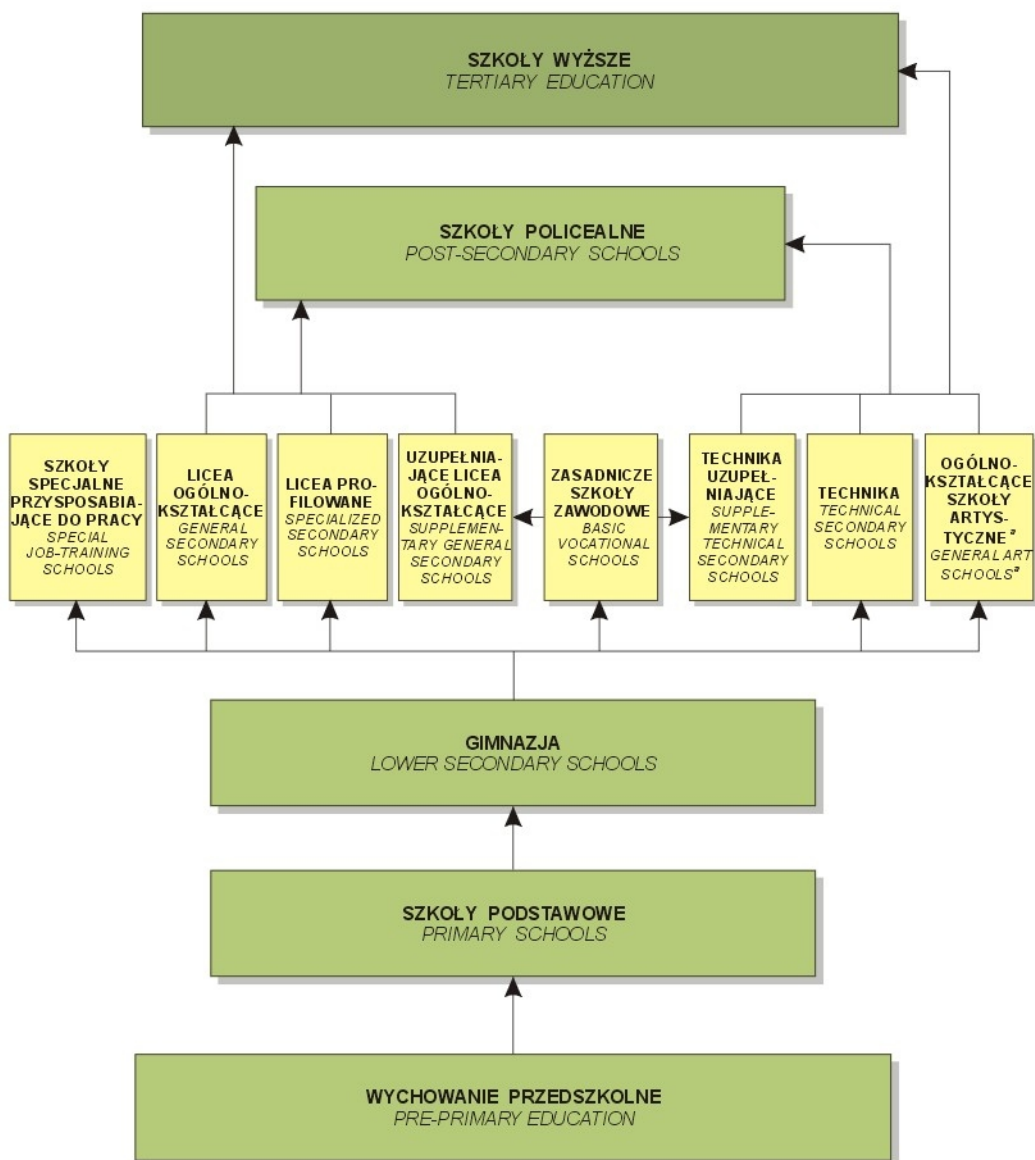
TABL. 23 /136/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW, TYPÓW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW****GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION**

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem <i>Grand total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		Z ogółem – kobiety <i>Of grand total – females</i>		
		stacjo- narne ^b <i>full-time pro- grammes^b</i>	niestacjo- narne ^c <i>part-time pro- grammes^c</i>	razem <i>total</i>	systemy studiów <i>study systems</i>	
					stacjo- narne ^b <i>full-time pro- grammes^b</i>	niestacjo- narne ^c <i>part-time pro- grammes^c</i>
OGÓŁEM 2000/01 TOTAL 2006/07	5852 7347	2079 3752	3773 ^d 3595	3756 4780	1234 2376	2522 ^d 2404
UNIwersytety (Uniwersytet Opolski) UNIVERSITIES (University of Opole)	2794	1344	1450	2097	1011	1086
Pedagogiczne <i>Education science and teacher training</i>	544	249	295	458	219	239
Humanistyczne ^e <i>Humanities^e</i>	765	414	351	581	313	268
Spoleczne <i>Social and behavioural science</i>	898	316	582	665	230	435
Ekonomiczne i administracyjne <i>Business and administration</i>	171	62	109	130	45	85
Biologiczne ^f <i>Life science^f</i>	125	71	54	94	51	43
Fizyczne ^g <i>Physical science^g</i>	118	118	–	89	89	–
Matematyczne i statystyczne <i>Mathematics and statistics</i>	44	43	1	39	38	1
Informatyczne <i>Computing</i>	24	24	–	7	7	–
Ochrony środowiska <i>Environmental protection</i>	105	47	58	34	19	15
WYŻSZE SZKOŁY TECHNICZNE (Politechnika Opolska) TECHNICAL UNIVERSITIES (Polytechnic of Opole)	1741	1235	506	681	549	132
Pedagogiczne <i>Education science and teacher training</i>	195	112	83	81	49	32
Spoleczne <i>Social and behavioural science</i>	94	60	34	78	54	24
Ekonomiczne i administracyjne <i>Business and administration</i>	309	212	97	214	164	50
Informatyczne <i>Computing</i>	251	159	92	30	24	6
Inżynierijsko-techniczne <i>Engineering and engineering trades</i>	319	228	91	19	19	–
Produkcji i przetwórstwa <i>Manufacturing and processing</i>	114	97	17	66	62	4
Architektury i budownictwa <i>Architecture and building</i>	189	133	56	35	26	9
Medyczne <i>Health</i>	53	53	–	43	43	–
Usług dla ludności <i>Personal services</i>	62	62	–	40	40	–
Ochrony środowiska <i>Environmental protection</i>	155	119	36	75	68	7

^a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97). ^{b, c} W roku akademickim 2000/01 dane dotyczą studiów: ^b – dziennych, ^c – wieczorowych i zaocznych. ^d Łącznie z absolwentami studiów eksternistycznych – 9 w tym 1 kobieta. ^e Łącznie z teologią. ^{f, g} Między innymi: ^f – biologia, botanika, biochemia, toksykologia, genetyka, zoologia ^g – astronomia, fizyka, chemia, geologia.

^a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97). ^{b, c} In 2000/01 academic year data concern: ^b – day study system, ^c – evening and weekend study system. ^d Including graduates attending extramural studies – 9 of which 1 female. ^e Including theology. ^{f, g} Among others: ^f – biology, botany, biochemistry, toxicology, genetics, zoology, ^g – astronomy, physics, chemistry, geology.

EDUKACJA WEDŁUG SZCZEBLI KSZTAŁCENIA W ROKU SZKOLNYM 2007/08
EDUCATION BY EDUCATIONAL LEVEL IN THE 2007/08 SCHOOL YEAR

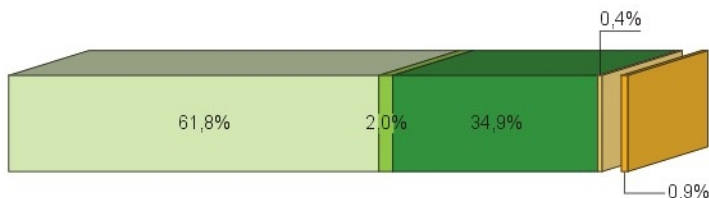

^a Dające uprawnienia zawodowe.
^a Leading to professional certification.

UCZĄCY SIĘ JĘZYKÓW OBCYCH W SZKOŁACH DLA DZIECI I MŁODZIEŻY ORAZ POLICEAŁNYCH W ROKU SZKOLNYM 2007/08

PUPILS AND STUDENTS STUDYING FOREIGN LANGUAGES IN SCHOOLS FOR CHILDREN AND YOUTH
AND IN POST-SECONDARY SCHOOLS IN 2007/08 SCHOOL YEAR

- Angielski
English language
- Francuski
French language
- Niemiecki
German language
- Rosyjski
Russian language
- Pozostałe
Other languages

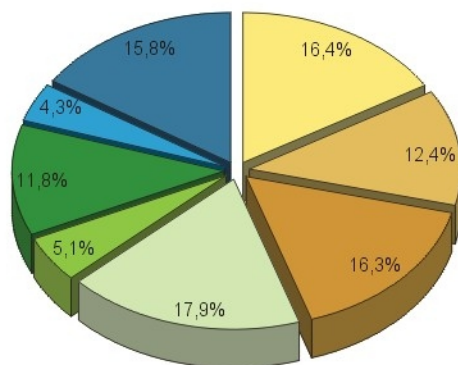
ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH W ROKU AKADEMICKIM 2006/07

GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS IN 2006/07 SCHOOL YEAR

Grupy kierunków studiów:

Fields of education:

- pedagogiczne
education science and teacher training
- humanistyczne^a
humanities^a
- społeczne
social and behavioural science
- ekonomiczne i administracyjne
business and administration
- informatyczne
computing
- medyczne
health
- inżynieryjno-techniczne
engineering and engineering trades
- pozostałe
others

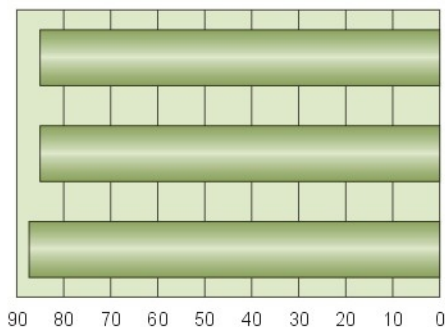

a łącznie z teologią.
a Including theology.

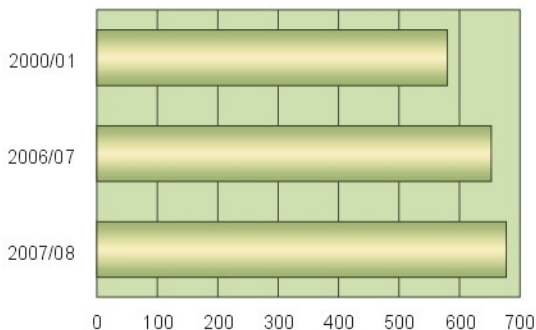
DZIECI W PRZEDSZKOLACH

CHILDREN IN NURSERY SCHOOLS

NA 100 MIEJSC
PER 100 PLACES

NA 1000 DZIECI W WIEKU 3-6 LAT
PER 1000 CHILDREN AGED 3-6

TABL. 23 /136/. **ABSOLWENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW, TYPOW SZKÓŁ I GRUP KIERUNKÓW STUDIÓW (dok.)**
GRADUATES OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS BY STUDY SYSTEMS, TYPE OF SCHOOLS AND FIELDS OF EDUCATION (cont.)

SZKOŁY SCHOOLS GRUPY KIERUNKÓW STUDIÓW ^a FIELDS OF EDUCATION ^a	Ogółem <i>Grand total</i>	Systemy studiów <i>Study systems</i>		Z ogółem – kobiety <i>Of grand total – females</i>		
		stacjo- name <i>full-time pro- grammes</i>	niestacjo- narne <i>part-time pro- grammes</i>	razem <i>total</i>	systemy studiów <i>study systems</i>	
					stacjo- narne <i>full-time pro- grammes</i>	niestacjo- narne <i>part-time pro- grammes</i>
WYŻSZE SZKOŁY EKONOMICZNE (Wyższa Szkoła Zarządzania i Administracji) ACADEMIES OF ECONOMICS (High School of Management and Administration)	1220	131	1089	831	93	738
Pedagogiczne <i>Education science and teacher training</i>	361	46	315	289	38	251
Spoleczne <i>Social and behavioural science</i>	206	42	164	119	25	94
Ekonomiczne i administracyjne <i>Business and administration</i>	633	43	590	420	30	390
Informatyczne <i>Computing</i>	20	–	20	3	–	3
WYŻSZE SZKOŁY ZAWODOWE HIGHER VOCATIONAL SCHOOLS	1592	1042	550	1171	723	448
Państwowa Wyższa Szkoła Zawodowa National Higher Vocational School	1122	883	239	758	590	168
Artystyczne <i>Arts</i>	59	46	13	36	30	6
Humanistyczne <i>Humanities</i>	143	114	29	110	88	22
Ekonomiczne i administracyjne <i>Business and administration</i>	202	170	32	177	145	32
Informatyczne <i>Computing</i>	81	72	9	10	9	1
Medyczne <i>Health</i>	451	329	122	345	246	99
Produkcji i przetwórstwa <i>Manufacturing and processing</i>	83	73	10	25	24	1
Architektury i budownictwa <i>Architecture and building</i>	103	79	24	55	48	7
Wyższa Szkoła Humanistyczno- -Ekonomiczna High School of Humanities and Economy	106	32	74	68	20	48
Pedagogiczne <i>Education science and teacher training</i>	106	32	74	68	20	48
Państwowa Medyczna Wyższa Szkoła Zawodowa National Medical Higher Vocational School	364	127	237	345	113	232
Medyczne <i>Health</i>	364	127	237	345	113	232

a Zgodnie z Międzynarodową Standardową Klasyfikacją Edukacji (ISCED '97).

a According to the International Standard Classification of Education (ISCED '97).

TABL. 24 /137/. **CUDZOZIEMCY^a – STUDENCI I ABSOLWENCI WEDŁUG SYSTEMÓW STUDIÓW I TYPOW SZKÓŁ**
FOREIGNERS^a – STUDENTS AND GRADUATES BY STUDY SYSTEMS AND TYPE OF SCHOOLS

WYSZCZEGÓLNIENIE		Studenci Students		Absolwenci ^b Graduates ^b		SPECIFICATION
		ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females	
OGÓŁEM	2000/01	15	4	1	1	TOTAL
	2006/07	36	19	7	6	
	2007/08	82	37	.	.	
studia: stacjonarne ^c		70	29	2	2	study: full-time programmes ^c
niestacjonarne ^c		12	8	5	4	part-time programmes ^c
W tym uniwersytet		22	18	5	5	Of which university

^a Ujęci również w pozostałych tablicach dotyczących studentów i absolwentów. ^b W podziale według systemów studiów i typów szkół – z roku akademickiego 2006/07. ^c Patrz uwagi ogólne, ust. 8 na str. 171.

^a Also shown in the other tables regarding students and graduates. ^b According to study system and type of school – for 2006/07 academic year. ^c See general notes, item 8 on page 171.

TABL. 25 /138/. **STUDENCI SZKÓŁ WYŻSZYCH OTRZYMUJĄCY STYPENDIA^a**
Stan w listopadzie
STUDENTS OF HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS RECEIVING SCHOLARSHIPS^a
As of November

SZKÓŁY	2006/07	2007/08			SCHOOLS
		ogółem total	w tym stypendia o cha- rakterze socjalnym of which social	otrzymujący stypendia w % ogółu studentów scholarship recipients in % of total students	
OGÓŁEM	10651	11265	5329	30,0	TOTAL
Uniwersytety	4154	4498	2145	29,7	Universities
Wyższe szkoły techniczne	3282	2971	1517	26,7	Technical universities
Wyższe szkoły ekonomiczne ..	1470	1392	552	26,5	Academies of economics
Wyższe szkoły zawodowe	1745	2404	1115	39,7	Higher vocational schools

^a Bez cudzoziemców.

^a Excluding foreigners.

TABL. 26 /139/. **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01 ^a	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
------------------	----------------------	---------	---------	---------------

DOMY STUDENCKIE – stan w dniu 30 XI
 STUDENT DORMITORIES – as of 30 XI

Domy	9	13	12	Dormitories
Miejsca	3066	3383	3767	Beds
Studenci korzystający	3219	3325	3610	Students
w % ogółu studentów	25,8	9,1	9,6	in % of total students

^a Dotyczy studentów studiów dziennych.

^a Concerns students attending classes in the day study system.

TABL. 26 /139/. **DOMY I STOŁÓWKI STUDENCKIE (dok.)**
STUDENT DORMITORIES AND CANTEENS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
STOŁÓWKI STUDENCKIE – stan w listopadzie STUDENT CANTEENS – as of November				
Stołówki	1	1	1	Canteens
Miejsca konsumenckie	85	85	85	Places for consumers'

TABL. 27 /140/. **SZKOŁY DLA DOROSŁYCH**
SCHOOLS FOR ADULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Szkoły Schools	Oddziały Sections	Uczniowie Students		Absolwenci Graduates	
				ogółem total	w tym kobiety of which females	ogółem total	w tym kobiety of which females
Gimnazja Lower secondary schools	2000/01 2006/07 2007/08	6 9 8	16 34 29	383 797 667	57 124 110	x 208 .	x 34 .
Licea ogólnokształcące ^{ab} General secondary schools ^{ab}	2000/01 2006/07 2007/08	23 59 60	102 188 177	2910 4043 4123	1459 1726 1682	1201 1174 .	584 545 .
dzienne day	2000/01 2006/07 2007/08 4	. . . 71	. . . 50	. 25 .	. 12 .
wieczorowe evening	2000/01 2006/07 2007/08	6	29 42 29	756 940 668	367 364 228	569 257 .	265 111 .
zaoczne weekend	2000/01 2006/07 2007/08	17	73 146 144	2154 3103 3384	1092 1362 1404	632 892 .	319 422 .
Zasadnicze szkoły zawodowe ^a Basic vocational schools ^a	2000/01 2006/07 2007/08	7 6 6	30 16 17	643 328 330	100 30 32	264 89 .	31 8 .
Licea profilowane Specialized secondary schools	2000/01 2006/07 2007/08	x 13 13	x 56 73	x 1627 1599	x 634 578	x 424 .	x 186 .
Technika ^{ab} Technical secondary schools ^{ab}	2000/01 2006/07 2007/08	63 29 22	203 67 75	5826 1461 1441	1815 371 237	1406 182 .	443 83 .

a W roku szkolnym 2000/01 tylko szkoły ponadpodstawowe. b Od roku szkolnego 2005/06 szkoły ponadgimnazjalne łącznie z ponadpodstawowymi a w przypadku techników dane dotyczą ponadpodstawowych szkół średnich zawodowych; łącznie z uzupełniającymi odpowiednio: liceami ogólnokształcącymi i technikami.

a In 2000/01 school year only upper secondary (post-primary) schools. b From 2005/06 school year upper secondary schools including upper secondary (post-primary), in the case of the technical secondary schools data concern upper secondary (post-primary) vocational schools, including appropriately: supplementary general secondary schools, and technical secondary schools.

TABL. 28 /141/. **WYCHOWANIE PRZEDSZKOLNE**
PRE-PRIMARY EDUCATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000/01	2006/07	2007/08	SPECIFICATION
Placówki	623	468	457	Establishments
miasta	172	159	157	urban areas
wieś	451	309	300	rural areas
Przedszkola	539	354	341	Nursery schools
w tym specjalne	2	4	3	of which special
miasta	164	148	145	urban areas
wieś	375	206	196	rural areas
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	84	114	116	Pre-primary sections in primary schools
Miejsca w przedszkolach	31960	27697	26645	Places in nursery schools
w tym specjalnych	32	67	41	of which special
Miasta	16317	16293	16027	Urban areas
Wieś	15643	11404	10618	Rural areas
Dzieci	28584	26133	25859	Children
miasta	15627	15342	15406	urban areas
wieś	12957	10791	10453	rural areas
w tym w wieku 6 lat	11465	8754	8259	of which aged 6
Przedszkola	27091	23631	23314	Nursery schools
w tym specjalne	23	51	34	of which special
miasta	15370	15069	15087	urban areas
wieś	11721	8562	8227	rural areas
w tym w wieku 6 lat	10486	7655	7159	of which aged 6
Oddziały przedszkolne przy szkołach podstawowych	1493	2502	2545	Pre-primary sections in primary schools
w tym w wieku 6 lat	979	1099	1100	of which aged 6
Dzieci w placówkach wychowania przedszkolnego na 1000 dzieci w wieku:				Children attending pre-primary education establishments per 1000 children aged:
3 – 6 lat	611	716	741	3 – 6
3 – 5	492	645	676	3 – 5
6 lat	941	905	917	6
Dzieci w przedszkolach na:				Children attending nursery schools per:
1000 dzieci w wieku:				1000 children aged:
3 – 6 lat	580	647	668	3 – 6
6 lat	861	791	795	6
1 przedszkole	50	67	68	Nursery school
100 miejsc	85	85	87	100 places

DZIAŁ XI OCHRONA ZDROWIA I OPIEKA SPOŁECZNA

Uwagi ogólne

1. Prezentowane w dziale dane obejmują informacje z ochrony zdrowia w publicznych i niepublicznych jednostkach opieki zdrowotnej, z wyłączeniem jednostek resortu obrony narodowej, resortu spraw wewnętrznych i administracji, a także ochrony zdrowia w zakładach karnych.

2. Podstawę przemian w systemie opieki zdrowotnej stanowią:

- 1) ustawa z dnia 30 VIII 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej (Dz. U. Nr 91, poz. 408) z późniejszymi zmianami, na mocy której mogą być tworzone **publiczne i niepubliczne** zakłady opieki zdrowotnej;
- 2) ustawa z dnia 5 VII 1996 r. o zawodach pielęgniarki i położnej (jednolity tekst, Dz. U. 2001 Nr 57, poz. 602) z późniejszymi zmianami, na mocy której pielęgniarka lub położna może wykonywać indywidualną praktykę albo indywidualną praktykę specjalistyczną, po uzyskaniu zezwolenia właściwej, ze względu na miejsce wykonywania praktyki, okręgowej rady pielęgniarek i położnych;
- 3) ustawa z dnia 5 XII 1996 r. o zawodach lekarza i lekarza dentysty (jednolity tekst Dz. U. 2005, Nr 226, poz. 1943), z późniejszymi zmianami, na mocy której tworzy się **praktyki lekarskie: indywidualne, indywidualne specjalistyczne i grupowe**. Istotą tej formy jest realizowanie przez prywatne podmioty świadczeń zdrowotnych dla ogółu ludności.

Dane o praktykach lekarskich obejmują te podmioty, które świadczą usługi zdrowotne **wyłącznie w ramach środków publicznych**. Dane o praktykach lekarskich wykazywane są łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy.

- 4) zakres i warunki udzielania świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, zasady i tryb ich finansowania oraz działalność Narodowego Funduszu Zdrowia – NFZ reguluje ustawa z dnia 27 VIII 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (Dz. U. Nr 210, poz. 2135), z późniejszymi zmianami z mocą obowiązującą od dnia 1 X 2004 r., w miejsce ustawy o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia z dnia 23 I 2003 r. Narodowy Fundusz Zdrowia z dniem 1 IV 2003 r. zastąpił działające od 1 I 1999 r. kasy chorych.

3. Dane o **pracownikach medycznych** ochrony zdrowia obejmują osoby pracujące w wymiarze pełnego etatu, w wymiarze godzin przekraczają-

CHAPTER XI HEALTH CARE AND SOCIAL WELFARE

General notes

1. The data presented in this chapter within the scope of health care include information concerning public and non-public activities of the health care services excluding health care services of the Ministry of National Defence, the Ministry of the Interior and Administration as well as health care in prisons.

2. The legal bases of changes in the health care system are:

- 1) the Law on Health Care Facilities, dated 30 VIII 1991 (Journal of Laws No. 91, item 408) with later amendments, on the basis of which **public and non-public** health care facilities can be established;
- 2) the Law on the Nursing and Obstetrical Professions, dated 5 VII 1996 (the uniform text, Journal of Laws 2001 No. 57, item 602) with later amendments, on the basis of which a nurse, midwife may establish a private practice or private specialized practice after obtaining the appropriate permit from the respective district council of nurses and obstetricians;
- 3) the Law on the Occupation of Doctor and Dentist, dated 5 XII 1996 (uniform text, Journal of Laws No. 226, item 1943), with later amendments, on the basis of which **individual medical practices, specialized medical practices and group practices, are created**. These forms of activity are conducted by private entities rendering health care services for the general population.

Data concerning medical practices include those entities that render health care services **exclusively within the framework of public funds**.

Presented data concerning medical practices include medical practices conducted within the framework of occupational health care.

- 4) the scope and conditions for providing health services, financed from public funds, the rules and procedure of financing them, and activity of the National Health Fund are governed by the Law on Health Care Services Financed from Public Funds dated 27 VIII 2004 (Journal of Laws No. 210, item 2135, with later amendments), with the effect from 1 X 2004, in place of the Law on Common Insurance in the National Health Fund dated 23 I 2003. The National Health Fund as of 1 IV 2003 replaced the health funds, working since 1 I 1999.

3. Data regarding **medical personnel** of the health service include persons working full-time, overtime as well as part-time in relation to work

cym pełny etat oraz w niepełnym wymiarze godzin w stosunku do czasu pracy określonego obowiązującymi przepisami dla danego rodzaju pracy, w przypadku jeśli ta praca ma dla charakter podstawowy; osoby te niezależnie od wymiaru czasu pracy są liczone raz.

Lekarzy, lekarzy dentystów, pielęgniarki, położne oraz farmaceutów wykazano łącznie z osobami odbywającymi staż.

Przez pielęgniarkę należy rozumieć też pielęgniara, a przez położną – również położnego.

4. Dane o zakładach ambulatoryjnej opieki zdrowotnej obejmują przychodnie, ośrodki zdrowia i od 2001 r. poradnie (samodzielne). Udzielone porady podaje się w zakresie ww. zakładów.

5. Porady udzielone przez lekarzy i lekarzy dentystów w zakresie ambulatoryjnej opieki zdrowotnej podaje się łącznie z badaniami profilaktycznymi i z poradami lekarskimi udzielonymi w izbach przyjęć szpitali ogólnych oraz z poradami udzielonymi przez lekarzy i lekarzy dentystów prowadzących praktykę lekarską.

Do porad udzielonych w podstawowej i specjalistycznej opiece zdrowotnej, oprócz porad udzielonych dla ogółu ludności, włączono także porady udzielone w przychodniach medycyny pracy.

6. Dane o łóżkach w zakładach stacjonarnej opieki zdrowotnej dotyczą łóżek znajdujących się stale w salach dla chorych (z pełnym wyposażeniem), zajętych przez chorych lub przygotowanych na ich przyjęcie.

Dane o **łóżkach w szpitalach ogólnych** nie obejmują miejsc (łóżek i inkubatorów) dla noworodków oraz miejsc na oddziałach dziennego pobytu.

7. W szpitalach ogólnych (tabl. 7) rodzaje oddziałów podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 16 VII 2004 r. (Dz. U. Nr 238, poz. 2402) z późniejszymi zmianami. Do **oddziałów chirurgicznych** zaliczono: chirurgię ogólną, dziecięcą, urazowo-ortopedyczną, neurochirurgię, urologię, chirurgię szczękowo-twarzową i kardiochirurgię oraz inne o charakterze chirurgicznym; do **oddziałów zakaźnych** – oddziały obserwacyjno-zakaźne; do **oddziałów gruźlicy i chorób płuc** – oddziały pulmonologiczne.

8. Zakłady opiekuńczo-lecznicze i zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze udzielają całodobowych świadczeń zdrowotnych w zakresie pielęgnacji i rehabilitacji osób niewymagających hospitalizacji oraz zapewniają im środki farmaceutyczne i materiały medyczne.

9. Dane dotyczące ratownictwa medycznego i pomocy doraźnej (ustawa z dnia 8 IX 2006 r. o Państwowym Ratownictwie Medycznym, Dz. U. Nr 191, poz. 1410, z późniejszymi zmianami, w miejsce ustawy z dnia 25 VII 2001 r., Dz. U. Nr

time defined in the obligatory regulations for a given type of work, when this work has a basic character; these persons are counted once regardless of the time worked.

Doctors, dentists, nurses, midwives and pharmacists were listed together with persons undergoing training.

A nurse should be understood also as a male nurse and midwife – also as a male midwife.

4. Data concerning facilities of the out-patient health care include out-patient departments, health centres and since 2001 out-patient clinics (independent). Consultation provided are presented within the scope of above mentioned facilities.

5. Consultations provided by doctors and dentists within the scope of out-patient health care are presented together with preventive examinations and together with consultations provided by doctors in admission rooms in general hospitals as well as consultations provided by doctors and dentists conducting medical practice. Other than consultations granted for the general population, consultations granted in out-patient departments of occupational health care are also included in consultations granted in basic and out-patient departments.

6. Data regarding beds in in-patient health care facilities concern permanent beds in patient wards (fully equipped), either occupied or prepared to receive patients.

Data regarding beds in general hospitals do not include places (beds and incubators) for newborns as well as places in day wards.

7. In general hospitals (table 7), types of wards are given in accordance with the decree of the Minister of Health, dated 16 VII 2004 (Journal of Laws No. 238, item 2402) with later amendments. Included in **surgical wards** are: general surgery, paediatric surgery, orthopaedic trauma surgery, neurosurgery, urology, maxilla-facial surgery and cardiosurgery as well as other surgical wards; in **communicable diseases wards** – communicable diseases wards; in **tubercular and pulmonary wards** – pulmonology wards.

8. Chronic medical care home and nursing homes provide 24-hour health services within the scope of nursing and rehabilitating persons not requiring hospitalization as well as assure them pharmaceutical agents and medical materials.

9. Data concerning emergency medical services and first-aid (Law on the State Emergency Medical Services, dated 8 IX 2006, Journal of Laws No. 191, item 1410, in place of law dated 25 VII 2001, Journal of Laws No. 113, item 1207,

113, poz. 1207, z późniejszymi zmianami) obejmują jednostki systemu (m.in. zespoły ratownictwa medycznego i szpitalne oddziały ratunkowe) oraz świadczenia opieki zdrowotnej w nagłych przypadkach zagrożenia zdrowotnego (z wyjątkiem zachorowań) udzielone w warunkach pozaszpitalnych przez jednostkę systemu.

10. Działalność aptek ogólnodostępnych i punktów aptecznych unormowana jest ustawą z dnia 6 IX 2001 r. Prawo farmaceutyczne (Dz. U. 2004 Nr 53, poz. 533) z późniejszymi zmianami.

Dane o **aptekach ogólnodostępnych** nie obejmują aptek w stacjonarnych zakładach opieki zdrowotnej (np. w szpitalach), które działają na potrzeby tych zakładów.

Punkty apteczne są to ogólnodostępne punkty sprzedaży leków gotowych, których asortyment jest ściśle określony. Punkt apteczny może być prowadzony przez farmaceutę z rocznym stażem lub technika farmaceutycznego z trzyletnim stażem pracy w aptekach ogólnodostępnych.

11. Dane o zachorowaniach na choroby za każde podaje się zgodnie z „Międzynarodową Statystyczną” Klasyfikacją Chorób i Problemów Zdrowotnych obowiązującą od dnia 1 I 1997 r. (X Rewizja).

12. Placówki opiekuńczo-wychowawcze dla dzieci i młodzieży prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593) z późniejszymi zmianami

Placówka zapewnia dziecku całodobową ciągłą lub okresową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia korzystanie z przysługujących na podstawie odrębnych przepisów, świadczeń zdrowotnych i kształcenia.

Wyróżnia się placówki:

- 1) **interwencyjne** – zapewniające na czas trwania sytuacji kryzysowej doraźną opiekę i wychowanie, kształcenie dostosowane do wieku i możliwości rozwojowych, przygotowujące diagnozę dziecka i jego sytuacji rodzinnej oraz ustalające wskazania do dalszej pracy z dzieckiem,
- 2) **rodzinne** – tworzące wielodzietną rodzinę, umożliwiające całodobową opiekę i wychowanie (np. licznemu rodzeństwu), zapewniające kształcenie, wyrównywanie opóźnień rozwojowych i szkolnych,
- 3) **socjalizacyjne** – zapewniające całodobową opiekę, wychowanie i kształcenie oraz zaspokojenie niezbędnych potrzeb dziecka, zapewniające zajęcia korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne i terapeutyczne rekompensujące brak wychowania w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym – odpowiednią rehabilitację i zajęcia specjalistyczne,

with later amendments include units reported to the rescue system (among others emergency medical services, hospital emergency wards, admission rooms) and health-care services rendered by emergency medical services and medical air rescue in emergency situations with risk to life or health (except cases of illness) in the place of occurrence.

10. The activity of public pharmacies and pharmaceutical outlets is normalized by Pharmaceutical Law, dated 6 IX 2001 (Journal of Laws 2004 No. 53, item 533) with later amendments.

Data concerning **public pharmacies** do not include pharmacies in in-patient health care facilities (e.g., in hospitals) which operate for the needs of these.

Pharmaceutical outlets are public sales outlets for selling prepared medicines, the range of which is precisely defined. Pharmaceutical outlet can be managed by pharmacists with one year service or pharmaceutical technician with three years service in public pharmacies.

11. Data regarding incidence of infectious diseases are given in accordance with the "International Statistical Classification of Diseases and Related Health Problems" obligatory since 1 I 1997 (ICD-10 Revision).

12. Care and education centres for children and young people are presented in accordance with the Law on Social Welfare of 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593) with later amendments.

The centre provides the child with round-the-clock permanent or temporary care and also secures the necessary livelihood, developmental – including emotional, social and religious – needs of the child, and secures the child's benefiting from services to which he/she is entitled on the basis of separate regulations on health care services and education.

There are following types of such centres:

- 1) **intervention** – providing short-term care during a crisis situation, education adapted to the age and developmental capabilities, preparing diagnosis of a child and the child's family condition and establishing recommendations for the further course of working with the child,
- 2) **family** – creating family with many children, allowing for 24-hour care for e.g. numerous brothers and sisters, providing education, compensating for worse development and performance at school,
- 3) **socialization** – providing 24-hour care and education as well as fulfilling the necessary needs of the child, providing corrective activities, compensatory classes, speech therapy classes, therapeutic classes compensating lack of family care and preparing for life in society, and providing appropriate rehabilitation and specialized activities for children with disabilities,

- 4) **wielofunkcyjne** – zapewniające dzienną i całodobową opiekę oraz wychowanie poprzez realizację zadań przewidzianych dla placówek: wsparcia dziennego, interwencyjnej i socjalizacyjnej, a także łączące dzienne i całodobowe działania terapeutyczne, interwencyjne i socjalizacyjne skierowane na dziecko i rodzinę dziecka,
- 5) **wsparcia dziennego** – działające w najbliższym środowisku dziecka, wspierające funkcje opiekuńcze rodziny, z tego:
 - opiekuńcze – prowadzone w formie kół zainteresowań, świetlic, klubów, ognisk wychowawczych, które pomagają dzieciom w pokonywaniu trudności szkolnych i organizowaniu czasu wolnego,
 - specjalistyczne – realizujące program psychokorekcyjny lub psychoprophylaktyczny, w tym terapię pedagogiczną, psychologiczną, rehabilitację, resocjalizację.

13. Rodzina zastępcza zapewnia opiekę i wychowanie dziecku pozbawionemu całkowicie lub częściowo opieki rodzicielskiej.

14. Dane o domach i zakładach pomocy społecznej dotyczą placówek, dla których organami prowadzącymi są: jednostki samorządu terytorialnego, stowarzyszenia, organizacje społeczne, kościoły i związki wyznaniowe, fundacje, osoby fizyczne i prawne.

Rodzaje domów i zakładów pomocy społecznej prezentuje się zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U Nr 64, poz. 593) z późniejszymi zmianami.

15. Dane o świadczeniach pomocy społecznej prezentuje się do 30 IV 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 29 XI 1990 r. (jednolity tekst Dz. U. 1998 Nr 64, poz. 414) z późniejszymi zmianami, od 1 V 2004 r. zgodnie z ustawą o pomocy społecznej z dnia 12 III 2004 r. (Dz. U. Nr 64, poz. 593), według której dokonano podziału na świadczenia pieniężne i niepieniężne. Do świadczeń pieniężnych zalicza się m.in.: zasiłek stały, okresowy oraz celowy. Pomoc niepieniężna dotyczy m.in.: usług opiekuńczych, specjalistycznych opiekuńczych oraz sprawienia pogrzebu.

Zasiłek stały wypłacany jest z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z powodu wieku lub niepełnosprawności.

Zasiłek okresowy przysługuje osobie lub rodzinie ze względu na długotrwałą chorobę, niepełnosprawność, bezrobocie, możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń z innych systemów zabezpieczenia społecznego.

Zasiłek celowy przyznawany jest w celu m.in.: zaspokojenia niezbędnej potrzeby bytowej, pokrycia części lub całości wydatków na świadczenia zdrowotne, pokrycia kosztów pogrzebu. Może być przyznany osobie lub rodzinie, które poniosły straty w wyniku zdarzenia losowego, klęski żywiołowej lub ekologicznej.

- 4) **multi-functional** – providing daytime and 24-hour care by performing tasks of: daytime assistance centre, intervention and socialization centre, as well as by combining daytime and 24-hour therapeutic, intervention and socialization activity, directed to child and child's family,
- 5) **daily assistance** – operating in the immediate vicinity of the child, supporting the family in its protective functions, including:
 - care – in the form of extracurricular activities, after-school clubs, clubs, childcare centres, assisting children in overcoming difficulties at school and organizing their spare time,
 - specialized – implementing psychocorrective or psychoprophylactic programme, including pedagogical therapy, psychological therapy, rehabilitation, resocialization.

13. Foster family provides care and upbringing of a child deprived in part or in full of parental care.

14. Data concerning social welfare homes and facilities are related to the institutions, for which the founding bodies are: local self-government entities, associations, social organizations, churches and religious associations, foundations, natural and legal persons.

Types of social welfare homes and facilities are presented in accordance with the Law on Social Welfare dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593) with later amendments.

15. Data concerning social assistance benefits are presented until 30 IV 2004 in accordance with the Law on Social Welfare, dated 29 XI 1990 (the uniform text Journal of Laws 1998 No. 64, item 414, with later amendments), since 1 V 2004 according to the Law on Social Welfare dated 12 III 2004 (Journal of Laws No. 64, item 593), following which the division into monetary and non-monetary assistance was made. Monetary assistance includes, among others, permanent, temporary and appropriated benefits. Nonmonetary assistance involves, among others, care and specialized care as well as arranging funerals.

Permanent benefit paid in respect of complete inability to work because of age or disability.

A person or a family is entitled to a **temporary benefit** because of long illness, disability, unemployment, perspective of remaining or becoming entitled to benefits from other systems of social security.

Appropriated benefit is offered in order to fulfill a necessary livelihood need, covering part or whole of expenditures on health treatment, covering burial costs. May be given to a person or a family which incurred losses in result of fortuitous event, or natural or ecological disaster.

TABL. 1 /142/. **PRACOWNICY MEDYCZNI**

Stan w dniu 31 XII

MEDICAL PERSONNEL

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006 ^a	2007 ^a	SPECIFICATION
Lekarze	1773	1688	1763	Doctors
w tym kobiety	871	867	899	of which women
Lekarze dentyści	157	319	335	Dentists
w tym kobiety	119	246	257	of which women
Farmaceuci	372	486	490	Pharmacists
w tym kobiety	324	410	409	of which women
Pielęgniarki	4865	4425	4491	Nurses
w tym magistrzy pielęgniarstwa	84	129	112	of which master of nursing
Położne	426	442	454	Midwives

a Łącznie z indywidualnymi praktykami lekarskimi i pielęgniarskimi zarejestrowanymi w Izbach Lekarskich i Pielęgniarskich, które realizują świadczenia zdrowotne w ramach środków publicznych; według podstawowego miejsca pracy. Bez osób, dla których głównym miejscem pracy jest uczelnia, jednostka administracji państwowej lub samorządu terytorialnego albo NFZ.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia, w zakresie farmaceutów - łącznie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego.

a Including individual medical practises and nurses registered at Chambers of Physicians and Chambers of Nurses providing publicly funded medical services; by basic workplace. Excluding persons from whom the primary work place is university, units of state or local self-government administration and National Health Fund.

Source: data of the Ministry of Health, with regard to pharmacists – including data of the Central Statistical Office.

TABL. 2 /143/. **LEKARZE SPECJALIŚCI^a**

Stan w dniu 31 XII

DOCTORS SPECIALISTS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym ze specjalizacją II stopnia of which with grade II specialization			
OGÓŁEM	1535	1410	1506	817	1017	1130	TOTAL
w tym specjaliści w zakresie:							<i>of which specialists in the field of:</i>
Anestezjologii i intensywnej terapii	80	86	91	34	62	69	<i>Anesthesiology and intensive therapy</i>
Chirurgii ^b	220	191	221	121	163	199	<i>Surgery^b</i>
Chorób płuc	37	29	33	27	24	28	<i>Pulmonary diseases</i>
Chorób wewnętrznych	289	219	226	121	125	136	<i>Internal diseases</i>
Dermatologii ^c i wenerologii	36	27	30	15	16	22	<i>Dermatology^c and venereology</i>
Kardiologii ^c	14	22	28	14	22	28	<i>Cardiology^c</i>
Medycyny rodzinnej	21	114	126	21	114	126	<i>Family medicine</i>
Neurologii ^{cd}	57	51	55	25	36	41	<i>Neurology^{cd}</i>
Okulistyki	61	63	65	24	35	39	<i>Ophthalmology</i>
Otolaryngologii ^c	57	52	59	25	32	35	<i>Otolaryngology^c</i>
Pediatrici	201	158	163	77	75	79	<i>Paediatrics</i>
Położnictwa i ginekologii	132	115	122	85	89	98	<i>Obstetrics and gynaecology</i>
Psychiatrii ^e	50	48	49	24	33	40	<i>Psychiatry^e</i>
Radiologii i diagnostyki obra- zowej ^e	52	36	36	25	29	27	<i>Radiology and figurative diag- nostics^e</i>

a Lekarze, którzy uzyskali uprawnienia specjalistyczne I i II stopnia oraz od 2005 r. posiadający tytuł specjalisty w odpowiedniej dziedzinie medycyny. Patrz notka a do tabl. 1. b Chirurgii ogólnej, dziecięcej, klatki piersiowej, ortopedii i traumatologii, neurochirurgii i neurotraumatologii, chirurgii onkologicznej, plastycznej i szczękowo-twarzowej, kardiochirurgii, oraz od 2005 r. chirurgii naczyniowej i urologii. c Łącznie ze specjalistami dziecięcymi. d–e Również: d – neuropatologii. e – radioterapii onkologicznej i radiologii dziecięcej.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

a Doctors who obtained specialists grade I and II qualifications as well as since 2005 – with specialists title in proper medicine domains. See footnote a to table. 1. b General paediatrics and thoracic surgery, orthopaedic and traumatological surgery, neurosurgery and neurotraumatological surgery, oncological, plastic and oral and maxilla-facial surgery, cardiosurgery as well as, since 2005 vascular surgery and urology. c Including children's specialists. d–e Also: d – neuropathology, e – oncological radiotherapy and children's radiology.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 3 /144/. **AMBULATORYJNA OPIEKA ZDROWOTNA^a**
OUT-PATIENT HEALTH CARE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Zakłady opieki zdrowotnej (stan w dniu 31 XII)	233	338	350	Health care institutions (as of 31 XII)
Miasta	127	226	240	Urban areas
Wieś	106	112	110	Rural areas
Praktyki lekarskie^b (stan w dniu 31 XII)	153	410	379	Medical practices^b (as of 31 XII)
Miasta	122	311	275	Urban areas
Wieś	31	99	104	Rural areas
Porady udzielone^c w tys.	5591,4	6444,5	6758,2	Consultations provided^c in thous.
Lekarskie	5101,8	5904,4	6215,7	Doctors
w tym specjalistyczne	1398,5	1978,7	2149,0	of which specialized
Stomatologiczne	489,6	540,1	542,6	Dental

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 196. ^b Dane obejmują podmioty, które podpisały kontrakty z NFZ lub zakładami opieki zdrowotnej; łącznie z praktykami lekarskimi przeprowadzającymi badania profilaktyczne w zakresie służby medycyny pracy (w 2000 r. – tylko w miastach). ^c Łącznie z poradami finansowanymi przez pacjentów (środki niepubliczne).

^a See general notes, item 4 on page 196. ^b Data concern entities that have signed contracts with National Health Fund or health care facilities; including medical practices conducted within the framework of occupational medicine (in 2000 – only in urban areas). ^c Including consultations paid by patients (non-public funds).

TABL. 4 /145/. **SŁUŻBA MEDYCYNY PRACY^a**
OCCUPATIONAL MEDICINE^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Przychodnie (stan w dniu 31 XII)	17	6	8	Out-patient departments (as of 31 XII)
Praktyki lekarskie ^b (stan w dniu 31 XII) ...	60	68	62	Medical practices ^b (as of 31 XII)
Porady udzielone w tys.	217,8	132,5	149,0	Consultations provided in thous.
przez: lekarzy	205,5	131,6	148,1	by: doctors
lekarzy dentystów	12,3	0,9	0,9	dentists
w tym w ramach badań profilaktycznych	108,9	94,2	95,5	of which within the framework of pre- ventive examinations

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 198. ^b Patrz notka b do tablicy 3.

^a See general notes, item 4 on page 198. ^b See footnote b to the table 3.

TABL. 5 /146/. **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST-AID^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Zespoły wyjazdowe ratownictwa medycznego	27	42	Ambulance emergency rescue teams
w tym: wypadkowe	14	21	of which: accident
reanimacyjne	12	18	reanimation
Szpitalne oddziały ratunkowe ^b	5	5	Hospital emergency wards ^b
Izby przyjęć	8	7	Admission-rooms

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 196. ^b Oddział szpitalny, będący komórką organizacyjną szpitala w rozumieniu przepisów o zakładach opieki zdrowotnej, zarejestrowany w systemie ratownictwa medycznego.

^a See general notes, item 9 on page 196. ^b Hospital ward that is organization cell of hospital in according with the Law of Health Care Facilities, hospital ward registered in the system of the emergency medical services.

TABL. 5 /146/. **RATOWNICTWO MEDYCZNE I POMOC DORAŻNA^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
EMERGENCY MEDICAL SERVICES AND FIRST-AID^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
Wyjazdy na miejsce zdarzenia ^b (w ciągu roku):			<i>Calls to the occurrence places^b (during the year):</i>
w tysiącach	67,6	68,0	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	64,8	65,4	<i>per 1000 population</i>
Osoby, którym udzielono świadczenia zdrowotnego ^c w miejscu zdarzenia (w ciągu roku):			<i>Persons who received health care benefits^c in the place of occurrence (during the year):</i>
w tysiącach	68,2	68,5	<i>in thousands</i>
na 1000 ludności	65,3	65,9	<i>per 1000 population</i>

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 196. ^b Bez wyjazdów do zachorowań. ^c Bez osób, którym udzielono świadczenia zdrowotnego w nagłych wypadkach w trybie ambulatoryjnym (w izbie przyjęć lub szpitalnym oddziale ratunkowym).

^a See general notes, item 9 on page 196. ^b Excluding calls to the diseases. ^c Excluding persons who received health care benefits in emergency accidents in out-patient mode (in admission-room or in hospital emergency ward).

TABL. 6 /147/. **STACJONARNA OPIEKA ZDROWOTNA**
IN-PATIENT HEALTH CARE

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
ZAKŁADY – stan w dniu 31 XII		FACILITIES – as of 31 XII		
Szpital ogólny	27	23	23	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	20	16	17	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	–	–	–	Nursing homes
Hospicja	–	3	4	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	–	–	–	sanatoria
szpitale	–	–	–	hospitals
ŁÓŻKA W ZAKŁADACH – stan w dniu 31 XII		BEDS IN FACILITIES – as of 31 XII		
Szpital ogólny	5005	4169	4216	General hospitals
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	937	643	798	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	–	–	–	Nursing homes
Hospicja	–	43	52	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	–	–	–	sanatoria
szpitale	–	–	–	hospitals
LECZENI		IN-PATIENTS		
Szpital ogólny ^a	154562	164851	166048	General hospitals ^a
Zakłady opiekuńczo-lecznicze	1693	1424	1601	Chronic medical care homes
Zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze	–	–	–	Nursing homes
Hospicja	–	420	471	Hospice
Lecznictwo uzdrowiskowe:				Health resort treatment:
sanatoria	–	–	–	sanatoria
szpitale	–	–	–	hospitals

^a Bez międzyoddziałowego ruchu chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a Excluding inter-ward patient transfers.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 7 /148/. **SZPITALE OGÓLNE**
GENERAL HOSPITALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Szpital (stan w dniu 31 XII)	27	23	23	Hospitals (as of 31 XII)
Publiczne	26	19	19	Public
Niepubliczne	1	4	4	Non-public
Łóżka (stan w dniu 31 XII)	5005	4169	4216	Beds (as of 31 XII)
w szpitalach: publicznych	4998	3861	3853	in: public hospitals
niepublicznych	7	308	363	non-public hospitals
na 10 tys. ludności	46,7	40,0	40,7	per 10 thous. population
w tym na oddziałach ^a :				of which in specified wards ^a :
Chorób wewnętrznych	1255	909	952	Internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	96	132	159	of which cardiological ^b
Chirurgicznych	1331	1111	1084	Surgical
Pediatrycznych	453	304	303	Paediatric
Ginekologiczno-położniczych	539	469	484	Gynaecological-obstetric
Onkologicznych	67	119	119	Oncological
Intensywnej terapii	59	64	64	Intensive therapy
Zakaźnych	79	54	54	Communicable
Gruźlicy i chorób płuc	285	238	230	Tubercular and pulmonary
Dermatologicznych	71	45	45	Dermatology
Neurologicznych	76	94	94	Neurological
Psychiatrycznych	84	89	89	Psychiatric
Ruch chorych:				Patients:
Leczeni ^c	154562	164851	166048	In-patients ^c
w szpitalach: publicznych	153507	146555	148280	in: public hospitals
niepublicznych	1055	18296	17768	non-public hospitals
w tym na oddziałach ^{ad} :				of which in specified wards ^{ad} :
chorób wewnętrznych	43677	45248	46215	internal diseases
w tym kardiologicznych ^b	3680	7298	8986	of which cardiological ^b
chirurgicznych	40820	48329	47103	surgical
pediatrycznych	13705	12217	12337	paediatric
ginekologiczno-położniczych	22742	24452	25443	gynaecological-obstetric
onkologicznych	1622	3214	3459	oncological
intensywnej terapii	1848	1983	1965	intensive therapy
zakaźnych	2344	2440	2432	communicable
gruźlicy i chorób płuc	6723	6472	6476	tubercular and pulmonary
dermatologicznych	1808	1010	925	dermatology
neurologicznych	1990	3393	3474	neurological
psychiatrycznych	1178	1064	1147	psychiatric
Wypisani	147943	158727	159889	Discharges
Zmarli	3935	3868	4035	Deaths
Leczeni na: 10 tys. ludności	1441	1579	1597	In-patients per: 10 thous. population
1 łóżko	30,9	39,5	39,4	bed
Przeciętny pobyt chorego w dniach	8,9	6,8	6,6	Average patient stay in days
Przeciętne wykorzystanie łóżka w dniach	272,7	268,9	262,3	Average bed use in days

^a Patrz uwagi ogólne, ust.7 na str. 198. ^b Od 2005 r. łącznie z oddziałami intensywnej nadzoru kardiologicznego. ^c Bez międzyoddziałowego ruchu chorych. ^d Łącznie z międzyoddziałowym ruchem chorych.

Źródło: dane Ministerstwa Zdrowia.

^a See general notes, item 7 on page 198. ^b Since 2005 including intensive cardiological care wards. ^c Excluding inter-ward patient transfers. ^d Including inter-ward patient transfers.

Source: data of the Ministry of Health.

TABL. 8 /149/. **APTEKI OGÓLNODOSTĘPNE I PUNKTY APTECZNE^a**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC PHARMACIES AND PHARMACEUTICAL OUTLETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Apteki	192	272	276	Pharmacies
w tym prywatne	192	272	276	of which private
w tym na wsi	47	51	50	of which in rural areas
Punkty apteczne	1	28	31	Pharmaceutical outlets
w tym na wsi	1	28	31	of which in rural areas
Liczba ludności na:				Population per:
1 aptekę i punkt apteczny	5547	3473	3378	pharmacy and pharmaceutical outlet
w tym na wsi	10563	6255	6083	of which in rural areas
1 aptekę	5576	3831	3758	pharmacy
w tym na wsi	10788	9689	9854	of which in rural areas
Farmaceuci pracujący w aptekach i w punktach aptecznych	321	452	459	Pharmacists employed in pharmacies and pharmaceutical outlets

a Patrz uwagi ogólne, ust. 10 na str. 197.

a See general notes, item 10 on page 197.

TABL. 9 /150/. **KRWIODAWSTWO**
BLOOD DONATION

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Regionalne centra (stan w dniu 31 XII)	1	1	1	Regional centres (as of 31 XII)
Oddziały terenowe (stan w dniu 31 XII)	4	4	4	Local branches (as of 31 XII)
Krwiodawcy	8019	13562	11720	Blood donors
w tym honorowi	8017	13562	11720	of which honorary blood donors
Pobrana krew w jednostkach krwi pełnej ^a	18110	20607	21710	Blood taken in units of whole blood ^a
Pobrane osocze w jednostkach świeżo mrożonego osocza (FFP) ^b	23549	20442	21447	Plasma taken in units of freshly frozen plasma (FFP) ^b

a Jedna jednostka krwi pełnej równa się 450 ml, jeden litr krwi pełnej w przybliżeniu równa się 2,22 jednostki. b Jedna jednostka świeżo mrożonego osocza równa się 200 ml, jeden litr osocza równa się 5 jednostkom.

Źródło: dane Instytutu Hematologii i Transfuzjologii.

a One unit of whole blood equals 450 ml, one litre of whole blood equals approximately 2,22 units. b One unit of freshly frozen plasma equals 200 ml, one litre of plasma equals 5 units.

Source: data of the Haematology and Transfusiology Institute.

TABL. 10 /151/. **ZACHOROWANIA NA NIEKTÓRE CHOROBY ZAKAŻNE I ZATRUCIA**
INCIDENCE OF INFECTIOUS DISEASES AND POISONINGS

CHOROBY DISEASES	2000	2006	2007	2000	2006	2007
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			na 100 tys. ludności <i>per 100 thous. population</i>		
Krztusiec <i>Whooping cough</i>	19	25	22	1,8	2,4	2,1
Wirusowe zapalenie wątroby <i>Viral hepatitis</i>	82	99	116	7,6	9,5	11,2
w tym typ B <i>of which type B</i>	59	49	60	5,5	4,7	5,8
Różyczka <i>Rubella</i>	1139	231	109	106,2	22,1	10,5
AIDS ^a <i>AIDS^a</i>	5	1	2	0,5	0,1	0,2
Salmonellozy <i>Salmonella infections</i>	559	261	281	52,1	25,0	27,0
Inne bakteryjne zatrucia pokarmowe <i>Other bacterial foodborne intoxications</i>	9	3	11	0,8	0,3	1,1
Biegunki u dzieci do lat 2 ^b <i>Diarrhoea and gastroenteritis of presumed of infections origin (under 2 years)^b</i>	192	371	517	94,3	222,0	308,2
Szkarlatyna (płonica) <i>Scarlet fever</i>	373	404	284	34,8	38,7	27,3
Bakteryjne zapalenie opon mózgowych i/lub mózgu <i>Bacterial meningitis and/or encephalitis</i>	67	32	26	6,2	3,1	2,5
Wirusowe zapalenie opon mózgowych <i>Viral meningitis</i>	14	62	22	1,3	5,9	2,1
Świnka (zapalenie przyuszniczy nagminne) ... <i>Mumps</i>	1364	746	164	127,2	71,4	15,8
Toksoplazmoza <i>Toxoplasmosis</i>	3	20	11	0,3	1,9	1,1
Tasiemczyce <i>Cestode infestations</i>	18	5	4	1,7	0,5	0,4
Świerzb <i>Scabies</i>	251	194	192	23,4	18,6	18,5
Grypa ^c <i>Influenza^c</i>	31418	11466	30737	2929,3	1097,9	2957,1
Szczepieni przeciw wścieklźnie <i>Rabies vaccinations</i>	41	163	103	3,8	15,6	9,9

^a Dane nieostateczne z uwagi na specyfikę choroby. ^b Wskaźnik obliczono na 10 tys. dzieci w wieku do lat 2. ^c Łącznie z podejrzeniami zachorowań.

Źródło: dane Państwowego Zakładu Higieny.

^a Preliminary data because of specific features to the disease. ^b Ratio calculated per 10 thous. children up to the age of 2. ^c Including influenza-like illness.

Source: data of the National Institute of Hygiene.

TABL. 11/152/. **ŻŁOBKI**
Stan w dniu 31 XII
NURSERIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Żłobki	20	13	13	Nurseries
Oddziały żłobkowe	5	10	10	Nursery wards
Miejsca w żłobkach ^a	1303	968	986	Places in nurseries ^a
Dzieci przebywające w żłobkach ^{ab}	2293	1670	1734	Children staying in nurseries ^{ab}
Miejsca w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3 w miastach	88,5	73,0	73,7	Places in nurseries ^a per 1000 children up to age 3 in urban areas
Dzieci przebywające w żłobkach ^a na 1000 dzieci w wieku do lat 3	33,6	37,5	36,5	Children staying in nurseries ^a per 1000 children up to age 3

a Łącznie z oddziałami żłobkowymi. b W ciągu roku.

a Including nursery wards. b During the year.

TABL. 12 /153/. **PLACÓWKI OPIEKUNCZO-WYCHOWAWCZE DLA DZIECI I MŁODZIEŻY^a**
Stan w dniu 31 XII
CARE AND EDUCATION CENTRES FOR CHILDREN AND YOUNG PEOPLE^a
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2006	2007	2006	2007	SPECIFICATION
	placówki centres		wychowankowie ^b residents ^b		wolontariusze (w ciągu roku) volunteers (during the year)		

PLACÓWKI CAŁODOBOWE
ROUND-THE-CLOCK CENTRES

OGÓŁEM	17	17	623	630	52	48	TOTAL
placówki:							centres:
Rodzinne	1	1	7	6	–	–	Family
Socjalizacyjne	10	11	344	393	44	43	Socialization
Wielofunkcyjne	6	5	272	231	8	5	Multi-functional

PLACÓWKI WSPARCIA DZIENNEGO
DAY-SUPPORT CENTRES

OGÓŁEM	117	145	4453	5608	353	386	TOTAL
w tym pracujące minimum 5 dni w tygodniu i 20 godzin tygodniowo	41	46	1913	2127	147	180	of which working minimum 5 days and 20 hours a week
Opiekuncze	88	115	3271	4384	296	304	Care
Specjalistyczne	29	30	1182	1224	57	82	Specialized

a Patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 197. b W placówkach wsparcia dziennego w ciągu roku.

a See general notes, item 12 on page 197. b In the day-support centres (during the year).

TABL. 13 /154/. **RODZINY ZASTĘPCZE**
Stan w dniu 31 XII
FOSTER FAMILIES
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2006	2007	SPECIFICATION
Rodziny zastępcze	1228	1031	1100	Foster families
Dzieci w rodzinach zastępczych ^b	1491	1544	1669	Children in foster families ^b
w tym posiadające orzeczenie o niepełnosprawności	103	114	117	of which issued disability confirmation
Dzieci usamodzielnione w ciągu roku	116	14	36	Children who gained independence during the year

a Stan w końcu roku. b Łącznie z dziećmi nie będącymi pod nadzorem sądów.

a As end of year. b Including children not under court supervision.

TABL. 14 /155/. **STACJONARNA POMOC SPOŁECZNA**

Stan w dniu 31 XII

STATIONARY SOCIAL WELFARE

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Domy i zakłady (bez filii)	27	49	49	Homes and facilities (excluding sub-branches)
Miejsca^a ogółem	2487	3743	3771	Total places^c
Miejsca^a na 10 tys. ludności	23,2	35,9	36,4	Places^a per 10 thous. population
Mieszkańcy^a ogółem	2475	3538	3601	Total residents^c
w tym umieszczeni w ciągu roku	318	1022	815	of which placed within during the year
w domach i zakładach dla:				in homes and facilities for:
Osób w podeszłym wieku ^b	496	732	885	Aged persons ^b
Przewlekłe somatycznie chorych	337	459	308	Chronically ill with somatic disorders
Dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie ^c	1059	538	550	Adults mentally retarded ^c
Dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie ^c		512	481	Children and young mentally retarded ^c
Przewlekłe psychicznie chorych		672	657	Chronically mentally ill
Niepełnosprawnych fizycznie	45	45	119	Physically handicapped
Matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	—	155	162	Mothers with dependent children and pregnant women
Bezdomnych	—	425	439	Homeless
Mieszkańcy^a na 10 tys. ludności	23,1	34,0	34,7	Residents^a per 10 thous. population
Osoby oczekujące na umieszczenie	218	59	151	Persons awaiting a place

a Łącznie z filiami. b W 2000 r. określone – dla osób starszych. c W 2000 r. – umysłowo upośledzonych.

a Including subbranches. b In 2000 defined – for elderly. c In 2000 – mentally disabled.

TABL. 15 /156/. **ŚWIADCZENIA POMOCY SPOŁECZNEJ^a****SOCIAL ASSISTANCE BENEFITS^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	2006	2007	SPECIFICATION
	korzystający ^b beneficiaries ^b		udzielone świadczenia w mln zł benefits granted in mln zł		
OGÓŁEM	57314	50702	84,4	79,3	TOTAL
Pomoc pieniężna	53102	42687	66,7	61,1	Monetary assistance
w tym zasiłki:					of which benefits:
Staly	3362	3289	10,2	10,8	Permanent
Okresowy	16391	13276	19,2	16,2	Temporary
Celowe	30828	23698	21,4	17,6	Appropriated
Pomoc niepieniężna	24338	22195	17,7	18,2	Non-monetary assistance
w tym:					of which:
Schronienie	181	101	0,5	0,6	Shelter
Posiłek	21719	19574	9,0	9,1	Meal
Ubranie	121	23	0,0	0,0	Clothing
Sprawienie pogrzebu	89	96	0,1	0,2	Burial

a Patrz uwagi ogólne, ust. 15 na str. 198; dane dotyczą pomocy organizowanej przez administrację rządową i samorządową. b W podziale według form świadczeń korzystający mogą być wykazani kilkakrotnie.

Źródło: dane Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

a See general notes, item 15 on page 198; the data concern the assistance organized by governmental and local self-government administration. b Under the item benefits, recipients may be shown several times.

Source: data of the Ministry of Labour and Social Policy.

DZIAŁ XII KULTURA. TURYSTYKA. SPORT

Uwagi ogólne

Kultura

1. Do **księgozbioru** bibliotek publicznych zaliczono książki i broszury oraz gazety i czasopisma.

Za **czytelnika** uważa się osobę, która w ciągu roku sprawozdawczego została zarejestrowana w bibliotece i dokonała co najmniej jednego wypożyczenia.

2. W muzeach jako **muzealia** wykazano rzeczy ruchome i nieruchomości wpisane do inwentarza muzealiów.

3. Informacje o **teatrach i instytucjach muzycznych** dotyczą profesjonalnych jednostek artystycznych i rozrywkowych prowadzących regularną działalność sceniczną.

W liczbie teatrów uwzględniono jednostki wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, prowadzące jednorodną działalność sceniczną, niezależnie od liczby posiadanych scen.

Jednostki pogrupowano wyodrębniając:

- działalność **teatrów dramatycznych i lalkowych**,
- działalność **teatrów muzycznych**, obejmującą działalność sceniczną oper, operetek, musicali i baletów (przedstawienia baletowe i musicalowe podano łącznie z operetkowymi),
- działalność koncertową **filharmonii, orkiestr i chórów**.

4. Informacje o działalności **domów i ośrodków kultury, klubów i świetlic** opracowano na podstawie badania cyklicznego przeprowadzanego co dwa lata.

5. Informacje o **kinach** dotyczą działalności kin ogólnie dostępnych, tj. powołanych do publicznego udostępniania filmów w formie projekcji na seansach filmowych, bez względu na rodzaj stosowanego nośnika filmu (taśma światłoczuła, taśma magnetyczna eksploatowana w technice video).

6. Dane o **abonentach radiowych i telewizyjnych** dotyczą osób i instytucji, które uiścili opłaty abonamentowe uprawniające do korzystania z urządzeń odbiorczych radiofonii bezprzewodowej oraz z odbiorczych urządzeń telewizyjnych. Dane dotyczą także osób korzystających – na mocy szczególnych przepisów – z prawa do bezpłatnego korzystania z urządzeń odbiorczych (np. inwalidów wojennych i wojskowych).

Dane obejmują również instytucje opłacające abonament za korzystanie z odborników radiowych i telewizyjnych w samochodach.

CHAPTER XII CULTURE. TOURISM. SPORT

General notes

Culture

1. *Books and pamphlets as well as newspapers and magazines constitute the collection of public libraries.*

A **borrower** is a person who in the course of a reporting year was registered at a library and checked out at least one item.

2. *Movable subjects and real estate registered in exhibit inventory are presented as exhibits in museums.*

3. *Information regarding theatres and music institutions concerns professional, artistic and entertainment entities conducting regular performances.*

Theatres include entities, independent in regard to their legal, organizational, economic and financial status, conducting uniform performing activity, regardless of the number of stages possessed.

Entities are grouped comprising:

- the activity of **dramatic and puppet theatres**,
- the activity of **music theatres**, including opera, operetta, musical and ballet performances (ballet and musical performances are presented together with operettas),
- the concert activity of **philharmonic halls, orchestras and choirs**.

4. *Information regarding the activity of cultural centres and establishments, clubs and community centres was compiled on the basis of periodic surveys conducted every two years.*

5. *Information regarding cinemas concerns the activity of public cinemas, i.e., established for the purpose of public film screenings, regardless of the film carrier used (light-sensitive and magnetic tape).*

6. *Data regarding radio and television subscribers concern persons and institutions, which paid the subscription fee in order to use wireless radio and television receivers.*

The data also concern persons exempt, on the basis of special regulations, from paying the subscription fee (e.g., disabled war and military veterans).

Data also concern institutions paying the subscription for using radio and television receivers in vehicles.

Turystyka

1. Termin **turystyka** – zgodnie z definicją Światowej Organizacji Turystyki UNWTO) – obejmuje czynności osób podróżujących w celach innych niż podjęcie pracy zarobkowej, tj. głównie w celach wypoczynkowych, służbowych, religijnych itp. i pozostających poza swoim codziennym środowiskiem nie dłużej niż 1 rok.

2. **Baza noclegowa turystyki** dotyczy turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania, tj. obejmuje obiekty hotelowe i pozostałe obiekty; nie obejmuje pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych.

W ramach:

- obiektów hotelowych do grupy „inne obiekty hotelowe” zalicza się te, które nie spełniają wymagań dla hoteli, moteli i pensjonatów, ale świadczą usługi hotelarskie (np. zajazdy, gościniec),
- pozostałych obiektów do grupy „inne obiekty” zalicza się te, które nie odpowiadają warunkom przewidzianym dla domów wycieczkowych, schronisk, kempingów, pól biwakowych i domków turystycznych oraz obiekty wykorzystywane dla potrzeb turystyki (np. domy studenckie, internaty, hotele robotnicze) a ponadto ośrodki kolonijne i zakłady uzdrowiskowe.

3. Dane o obiektach i miejscach noclegowych turystyki wykazano według stanu w dniu 31 VII. Dane o miejscach noclegowych dotyczą miejsc całorocznych i sezonowych. W informacjach nie uwzględnia się obiektów i miejsc w obiektach przejściowo nieczynnych z powodu przebudowy, remontu itp.

4. **Turyści zagraniczni** korzystający z turystycznych obiektów zbiorowego zakwaterowania rejestrowani są według kraju stałego zamieszkania. Turysta zagraniczny może być wykazany wielokrotnie, jeśli w czasie jednorazowego pobytu w Polsce korzysta z kilku obiektów noclegowych.

5. **Placówki gastronomiczne** w obiektach turystycznych zbiorowego zakwaterowania obejmują zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe zlokalizowane na terenie danego obiektu. Do barów zaliczono także: kawiarnie, winiarnie, piwiarnie, jadalnie itp.; do punktów gastronomicznych – także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety itp.

Sport

1. W kategorii **ćwiczących** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli uprawia kilka dyscyplin sportu. W zależności od wieku osoby ćwiczące zaliczane są do kategorii juniorów lub seniorów; dla poszczególnych dyscyplin sportowych stosuje się różne granice wieku.

2. W kategorii **trenerów i instruktorów sportowych** jedna osoba może być wykazywana wielokrotnie, jeśli prowadzi zajęcia w kilku dyscyplinach sportu.

Tourism

1. **Tourism**, in accordance with the definition of the World Tourism Organization (WTO), includes activities of persons travelling for purposes other than that connected with earning income, i.e., mainly for recreational, work-related, religious and other purposes, and remaining outside their usual environment not longer than 1 year.

2. **Tourist accommodation facilities** include collective tourist accommodation establishments, i.e. hotels and similar facilities and other facilities (do not include rooms for rent and agrotourism lodgings).

Within:

- hotels and similar facilities, the group “other hotel facilities” has covered facilities which do not meet requirements for hotels, motels and boarding houses, but which provide hotel services (e.g. road houses, inns),
- other facilities, the group “miscellaneous facilities” includes facilities which do not correspond to conditions expected in excursion hostels, shelters, camping sites, tent camp sites and tourist cottages, and other facilities used by the tourism industry (e.g. student dormitories, boarding schools, employee boarding houses) and holiday youth centres as well as health establishments.

3. **Data on facilities and the number of beds for tourists** are presented as of 31 VII. Data on number of beds concern whole year's and seasonal places. Facilities and places in temporarily inactive facilities due to expansion, renovation, etc., are not included.

4. **Foreign tourists** using collective tourist accommodation establishments are registered according to country of their permanent residence. Foreign tourist may be indicated more than once if during a single stay in Poland he/she uses more than one accommodation facility.

5. **Catering establishments** in collective tourist accommodation establishments include permanent and seasonal catering facilities and outlets located on the premises of a given tourist accommodation establishment. Catering facilities also include cafes, wine houses, beer halls, canteens, etc.; catering outlets also include fry houses, drink bars, ice-cream parlours, snack bars, etc.

Sport

1. In the category of **persons practising sports**, one person may be indicated more than once, depending upon the number of disciplines practised. Depending on their age, persons practising sports are categorized either as juniors or as seniors; various age groups are applied for individual disciplines.

2. In the category of **coaches and sports instructors** one person may be indicated more than once depending upon the number of sports disciplines taught.

Kultura

Culture

TABL. 1 /157/. **BIBLIOTEKI PUBLICZNE (z filiami)**

Stan w dniu 31 XII

PUBLIC LIBRARIES (with branches)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL				
Biblioteki	337	324	322	<i>Libraries</i>
Punkty biblioteczne	9	14	13	<i>Library service points</i>
Księgozbiór w tys. wol.	4309,6	4190,2	4203,1	<i>Collection in thous. vol.</i>
Czytelnicy ^a (w ciągu roku) w tys.	190,9	166,3	159,8	<i>Borrowers^a (during the year) in thous.</i>
Wypożyczenia ^{ab} (w ciągu roku):				<i>Loans^{ab} (during the year):</i>
w tys. woluminów	3454,0	3301,7	3203,1	<i>in thous. volumes</i>
na 1 czytelnika w wol.	18,1	19,9	20,0	<i>per borrower in vol.</i>
w tym WIES of which RURAL AREAS				
Biblioteki	249	244	243	<i>Libraries</i>
Punkty biblioteczne	4	8	10	<i>Library service points</i>
Księgozbiór w tys. wol.	2200,4	2086,0	2090,4	<i>Collection in thous. vol.</i>
Czytelnicy ^a (w ciągu roku) w tys.	58,7	53,7	51,9	<i>Borrowers^a (during the year) in thous.</i>
Wypożyczenia ^{ab} (w ciągu roku):				<i>Loans^{ab} (during the year):</i>
w tys. woluminów	1142,2	970,8	921,6	<i>in thous. volumes</i>
na 1 czytelnika w wol.	19,5	18,1	17,8	<i>per borrower in vol.</i>

a Łącznie z punktami bibliotecznymi. b Bez wypożyczeń międzybibliotecznych.

a Including library service points. b Excluding interlibrary lending.

TABL. 2 /158/. **MUZEA**
MUSEUMS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Muzea i oddziały muzealne ^a <i>Museums and branches^a</i>	Muzealia ^a w tys. <i>Museum exhibits^a in thous.</i>	Wystawy czasowe <i>Temporary exhibitions</i>		Zwiedzający w tys. <i>Visitors in thous.</i>		SPECIFICATION	
			ogółem <i>total</i>	w tym młodzież szkolna ^d <i>of which primary and secondary school students^d</i>				
					własne ^b <i>own^b</i>	obce ^c <i>exterior^c</i>		
OGÓŁEM	2000	13	100,1	54	52	205,4	98,5	TOTAL
	2006	13	85,7	67	63	183,4	77,1	
	2007	13	85,4	61	62	154,8	64,4	
Artystyczne		1	0,1	1	3	16,8	8,3	<i>Art</i>
Etnograficzne		1	7,6	7	3	52,1	19,6	<i>Ethnographic</i>
Historyczne		2	14,3	6	18	33,7	12,4	<i>Historical</i>
Martyrologiczne		1	8,2	18	1	12,6	4,3	<i>Martyrological</i>
Regionalne		8	55,1	29	37	39,6	19,8	<i>Regional</i>

a Stan w dniu 31 XII. b W kraju. c Krajowe i z zagranicy. d Zwiedzająca muzea w zorganizowanych grupach.

a As of 31 XII. b In Poland. c Domestic and foreign. d Visiting museums in organized groups.

TABL. 3 /159/. **TEATRY I INSTYTUCJE MUZYCZNE**
THEATRES AND MUSIC INSTITUTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE	Instytucje ^a <i>Institutions^a</i>	Miejsca na widowni w stałej sali ^a <i>Seating in fixed halls^a</i>	Przedsta- wienia i koncerty ^b <i>Perform- ances and concerts^b</i>	Widzowie i słuchacze ^b w tys. <i>Audience^b in thous.</i>	SPECIFICATION
OGÓŁEM 2000	3	1579	966	206,7	TOTAL
..... 2006	3	1487	925	118,1	
2007	3	1487	934	128,1	
Teatry	2	872	558	65,0	<i>Theatres</i>
dramatyczne	1	667	245	28,6	<i>dramatic</i>
lalkowe	1	205	313	36,4	<i>puppet</i>
Filharmonie	1	615	376	63,0	<i>Philharmonic halls</i>

a Stan w dniu 31 XII. b Według siedziby.

a As of 31 XII. b According to the seat.

TABL. 4 /160/. **DOMY I OŚRODKI KULTURY, KLUBY, ŚWIE TLICE W 2007 R.**
Stan w dniu 31 XII
CULTURAL CENTRES AND ESTABLISHMENTS, CLUBS, COMMUNITY CENTRES
IN 2007
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Miasta <i>Urban areas</i>	Wieś <i>Rural areas</i>	SPECIFICATION
Instytucje	220	46	174	<i>Institutions</i>
domy kultury	46	12	34	<i>cultural establishments</i>
ośrodki kultury	44	26	18	<i>cultural centres</i>
kluby	6	3	3	<i>clubs</i>
światlice	124	5	119	<i>community centres</i>
Pracownie specjalistyczne	163	94	69	<i>Specialized workshops</i>
Imprezy (w ciągu roku)	8917	4677	4240	<i>Events (during the year)</i>
Uczestnicy imprez (w ciągu roku) w tys.	1200110	869895	330215	<i>Event participants (during the year) in thous.</i>
Kursy (w ciągu roku)	126	69	57	<i>Courses (during the year)</i>
Absolwenci kursów (w ciągu roku)	2374	1332	1042	<i>Course graduates (during the year)</i>
Zespoły artystyczne	601	413	188	<i>Artistic ensembles</i>
Członkowie zespołów artystycznych ...	9640	6607	3033	<i>Members of artistic ensembles</i>
Koła (kluby)	249	157	92	<i>Groups (clubs)</i>
Członkowie kół (klubów)	6026	3814	2212	<i>Members of groups (clubs)</i>

TABL. 5 /161/. **KINA STAŁE**
FIXED CINEMAS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Kina (stan w dniu 31 XII)	21	14	13	Cinemas (as of 31 XII)
W tym miasta	21	14	13	<i>Of which urban areas</i>
Sale projekcyjne (stan w dniu 31 XII)	19	18	Screens (as of 31 XII)
Miejsca na widowni (stan w dniu 31 XII)	6607	5108	4851	Seats (as of 31 XII)
Seanse:				Screenings:
W liczbach bezwzględnych	8513	15322	15439	<i>In absolute numbers</i>
Na 1 kino	405	1094	1188	<i>Per cinema</i>
Widzowie:				Audience:
W liczbach bezwzględnych	299799	578701	573664	<i>In absolute numbers</i>
Na 1 kino	14276	41336	44128	<i>Per cinema</i>
Na 1 seans	35	38	37	<i>Per screening</i>

TABL. 6 /162/. **ABONENCI RADIOWI I TELEWIZYJNI**
Stan w dniu 31 XII
RADIO AND TELEVISION SUBSCRIBERS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w tys. <i>in thous.</i>			na 1000 ludności <i>per 1000 population</i>			
Abonenci radiowi	243,1	223,5	217,6	227,1	214,5	209,9	Radio subscribers
Miasta	142,3	131,7	128,7	252,5	240,4	236,4	Urban areas
Wieś	100,8	91,8	88,9	198,9	185,8	180,5	Rural areas
Abonenci telewizyjni	239,0	218,3	212,5	223,3	209,5	204,9	Television subscribers
Miasta	139,7	127,9	124,9	248,0	233,5	229,4	Urban areas
Wieś	99,3	90,4	87,6	195,9	182,9	177,7	Rural areas

Źródło: dane Centralnego Zarządu Poczty Polskiej.

Source: data of the Polish Post Headquarters.

Turystyka

Tourism

TABL. 7 /163/. **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OBIEKTY – stan w dniu 31 VII <i>FACILITIES – as of 31 VII</i>				
OGÓŁEM	104	114	121	TOTAL
w tym całoroczne	58	86	94	<i>of which open all year</i>
Obiekty hotelowe	28	43	53	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	22	24	27	<i>hotels</i>
motele	4	2	2	<i>motels</i>
pensjonaty	2	3	3	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	14	21	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	76	71	68	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	1	2	2	<i>excursion hostels</i>
schroniska	1	1	–	<i>shelters</i>
szkolne schroniska młodzieżowe	8 ^b	9	8	<i>school youth hostels</i>
kempingi	7	5	5	<i>camping sites</i>

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. b Schroniska młodzieżowe.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. b Youth hostels.

Tabl. 7 /163/. **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (cd.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OBIEKTY – stan w dniu 31 VII (dok.) FACILITIES – as of 31 VII (cont.)				
Pozostałe obiekty (dok.)				Other facilities (cont.)
ośrodki wczasowe	17	11	8	holiday centres
ośrodki kolonijne	3	2	2	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	10	10	11	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków				
turystycznych	13	4	5	public tourist cottages
ośrodki do wypoczynku sobotnio- -niedzielnego i świątecznego	3	1	1	weekend and holiday accommoda- tion establishments
inne obiekty	13	26	26	miscellaneous facilities
MIEJSCA NOCLEGOWE – stan w dniu 31 VII NUMBER OF BEDS – as of 31 VII				
OGÓŁEM	6391	7491	7891	TOTAL
w tym całoroczne	2951	4757	5179	of which open all year
Obiekty hotelowe	1475	2011	2455	Hotels and similar facilities
hotele	1264	1290	1442	hotels
motele	167	122	88	motels
pensjonaty	44	87	89	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	512	836	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	4916	5480	5436	Other facilities
domy wycieczkowe	36	489	489	excursion hostels
schroniska	48	55	–	shelters
szkolne schroniska młodzieżowe	304 ^b	448	423	school youth hostels
kempingi	1398	1556	1546	camping sites
ośrodki wczasowe	788	800	562	holiday centres
ośrodki kolonijne	254	125	97	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	789	793	1028	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków				
turystycznych ^c	900	333	321	public tourist cottages ^c
ośrodki do wypoczynku sobotnio- -niedzielnego i świątecznego	90	18	18	weekend and holiday accommoda- tion establishments
inne obiekty	309	863	952	miscellaneous facilities
KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW TOURISTS ACCOMMODATED				
OGÓŁEM	142422	195974	218663	TOTAL
w tym turyści zagraniczni	30978	33231	36601	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	89888	106901	120131	Hotels and similar facilities
hotele	83207	82246	86993	hotels
motele	5573	4996	6393	motels
pensjonaty	1108	2887	2801	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	16772	23944	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	52534	89073	98532	Other facilities
domy wycieczkowe	737	11472	14222	excursion hostels
schroniska	1007	168	–	shelters
szkolne schroniska młodzieżowe	6496 ^b	11214	11120	school youth hostels
kempingi	6023	7397	7677	camping sites
ośrodki wczasowe	9841	7864	5558	holiday centres
ośrodki kolonijne	1892	809	651	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	12777	21768	29149	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków				
turystycznych	5534	4830	4835	public tourist cottages
ośrodki do wypoczynku sobotnio- -niedzielnego i świątecznego	829	118	66	weekend and holiday accommoda- tion establishments
inne obiekty	7398	23433	25254	miscellaneous facilities

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. b Schroniska młodzieżowe. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. b Youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages.

TABL. 7 /163/. **TURYSTYCZNE OBIEKTY ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA (dok.)**
COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
UDZIELONE NOCLEGI NIGHTS SPENT (overnight stay)				
OGÓŁEM	374653	523867	584917	TOTAL
w tym turystom zagranicznym	63860	76057	95972	of which foreign tourists
Obiekty hotelowe	162514	211628	230961	Hotels and similar facilities
hotele	144460	139281	144811	hotels
motele	13177	11613	8341	motels
pensjonaty	4877	12836	9930	boarding houses
inne obiekty hotelowe ^a	47898	67879	other hotel facilities ^a
Pozostałe obiekty	212139	312239	353956	Other facilities
domy wycieczkowe	2853	55448	61524	excursion hostels
schroniska	1187	221	—	shelters
szkolne schroniska młodzieżowe	16652 ^b	37453	30895	school youth hostels
kempingi	31809	24664	23132	camping sites
ośrodki wczasowe	44881	32860	22264	holiday centres
ośrodki kolonijne	10551	4620	3224	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe ...	42844	79898	115884	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^c	41581	16759	16403	public tourist cottages ^c
ośrodki do wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego	4484	738	402	weekend and holiday accommodation establishments
inne obiekty	15297	59578	80228	miscellaneous facilities

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. b Schroniska młodzieżowe. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. b Youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages.

TABL. 8 /164/. **PLACÓWKI GASTRONOMICZNE W TURYSTYCZNYCH OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
Stan w dniu 31 VII
CATERING ESTABLISHMENTS IN COLLECTIVE TOURIST ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS
As of 31 VII

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	Restau- racje Restau- rants	Bary i kawiarnie Bars and coffee shops	Stołówki Canteens	Punkty gastro- nomiczne Food stands	SPECIFICATION
OGÓŁEM	117	33	37	22	25	TOTAL
2000	117	33	37	22	25	
2006	168	41	60	24	43	
2007	162	47	54	21	40	
Obiekty hotelowe	76	39	30	3	4	Hotels and similar facilities
hotele	45	25	20	—	—	hotels
motele	2	2	—	—	—	motels
pensjonaty	4	—	1	2	1	boarding houses
inne obiekty hotelowe	25	12	9	1	3	other hotel facilities
Pozostałe obiekty	86	8	24	18	36	Other facilities
domy wycieczkowe	1	—	—	1	—	excursion hostels
szkolne schroniska młodzieżowe	1	—	—	1	—	school youth hostels
kempingi	20	1	3	1	15	camping sites
ośrodki wczasowe	9	—	5	2	2	holiday centres
ośrodki kolonijne	1	—	—	1	—	holiday youth centres
ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe	17	—	5	9	3	training-recreational centres
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych ^a	18	1	2	1	14	public tourist cottages ^a
inne obiekty	19	6	9	2	2	miscellaneous facilities

TABL. 9 /165/. **TURYŚCI ZAGRANICZNI KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW W TURYSTYCZNYCH
 OBIEKTACH ZBIOROWEGO ZAKWATEROWANIA**
**FOREIGN TOURISTS ACCOMMODATED IN COLLECTIVE TOURIST
 ACCOMMODATION ESTABLISHMENTS**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>		w odsetkach <i>in percent</i>		

KORZYSTAJĄCY Z NOCLEGÓW
 TOURISTS ACCOMMODATED

OGÓŁEM	30978	33231	36601	100,0	TOTAL
Obiekty hotelowe	27568	28916	31987	87,4	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	26400	26203	26796	73,2	<i>hotels</i>
motele	1026	1247	881	2,4	<i>motels</i>
pensjonaty	142	28	58	0,2	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	1438	4252	11,6	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	3410	4315	4614	12,6	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	84	50	62	0,2	<i>excursion hostels</i>
szkolne schroniska młodzie- żowe	169 ^b	326	552	1,5	<i>school youth hostels</i>
kempingi	446	1157	1173	3,2	<i>camping sites</i>
ośrodki wczasowe	394	26	13	0,0	<i>holiday centres</i>
ośrodki kolonijne	5	4	8	0,0	<i>holiday youth centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypo- czynkowe	495	374	463	1,3	<i>training-recreational centres</i>
zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych	357	336	253	0,7	<i>public tourist cottages</i>
inne obiekty	1460	2042	2090	5,7	<i>miscellaneous facilities</i>

UDZIELONE NOCLEGI
 NIGHTS SPENT (overnight stay)

OGÓŁEM	63860	76057	95972	100,0	TOTAL
Obiekty hotelowe	51129	61644	79402	82,7	<i>Hotels and similar facilities</i>
hotele	47236	50909	54144	56,4	<i>hotels</i>
motele	3502	5092	1329	1,4	<i>motels</i>
pensjonaty	391	54	162	0,2	<i>boarding houses</i>
inne obiekty hotelowe ^a	5589	23767	24,7	<i>other hotel facilities^a</i>
Pozostałe obiekty	12731	14413	16570	17,3	<i>Other facilities</i>
domy wycieczkowe	217	127	191	0,2	<i>excursion hostels</i>
szkolne schroniska młodzie- żowe	668 ^b	1180	1627	1,7	<i>school youth hostels</i>
kempingi	2074	2620	2876	3,0	<i>camping sites</i>
ośrodki wczasowe	1616	103	47	0,1	<i>holiday centres</i>
ośrodki kolonijne	10	4	8	0,0	<i>holiday youth centres</i>
ośrodki szkoleniowo-wypo- czynkowe	1735	1203	2425	2,5	<i>training-recreational centres</i>
zespoły ogólnodostępnych domków turystyczny ^c	1648	1053	726	0,8	<i>public tourist cottages^c</i>
inne obiekty	4763	8123	8670	9,0	<i>miscellaneous facilities</i>

a W 2000 r. ujęte w pozycji „inne obiekty” w pozostałych obiektach. b Schroniska młodzieżowe. c Łącznie z miejscami kempingowymi, jeśli występują na terenie zespołu.

a In 2000 contained in “miscellaneous facilities” in other facilities. b Youth hostels. c Including camping sites if they exist in the territory of the public tourist cottages.

Sport

Sport

TABL. 10 /166/. **WYBRANE DZIEDZINY I DYSCYPLINY SPORTOWE W KLUBACH SPORTOWYCH W 2006 R.**

Stan w dniu 31 XII

SELECTED SPORTS FIELDS AND DISCIPLINES IN SPORTS CLUBS IN 2006
As of 31 XII

DZIEDZINY ^a I DYSCYPLINY SPORTOWE	Sekcje Sections	Ćwiczący Persons practising sports			Trenerzy Coaches	Instruk- torzy sportowi Sports instruc- tors	SPORTS FIELDS ^a AND DISCIPLINES
		ogółem total	z ogółem of total				
			kobiety females	juniorzy i juniorki juniors			
OGÓŁEM	607	21280	5210	15831	220	522	TOTAL
w tym:							of which:
Badminton	9	312	113	265	7	8	Badminton
Bieg na orientację	4	131	49	120	1	3	Orientation race
Bilard	4	74	11	35	–	2	Billiards
Brydż sportowy	6	57	–	–	–	2	Bridge
Gimnastyka artystyczna ..	1	15	15	15	2	–	Artistic gymnastics
Gimnastyka sportowa	2	26	16	17	1	–	Rhythmic gymnastics
Hokej na trawie	3	174	113	174	1	9	Grass hockey
Jeździectwo ^b	11	183	109	63	5	26	Equestrian sports ^b
Judo	3	250	77	187	4	4	Judo
Kajakarstwo klasyczne	2	26	9	18	1	–	Classic canoeing
Karate ^b	11	542	197	437	2	15	Karate ^b
Kolarstwo górskie	1	23	7	17	–	1	Mountain cycling
Kolarstwo szosowe	6	176	35	54	3	2	Road cycling
Kolarstwo torowe	2	34	3	30	1	1	Track cycling
Lekkoatletyka	64	1957	889	1821	19	42	Athletics
Łucznictwo	2	73	31	62	1	3	Archery
Piłka koszykowa	25	887	423	724	13	17	Basketball
Piłka nożna	166	8381	531	5874	70	146	Football
Piłka ręczna	29	945	351	848	22	18	Handball
Piłka siatkowa	64	1878	855	1617	26	47	Volleyball
Pływanie	7	373	147	365	5	11	Swimming
Podnoszenie ciężarów	2	29	4	21	2	2	Weight lifting
Strzelectwo sportowe	8	338	59	119	1	28	Sport shooting
Szachy	13	251	40	135	–	9	Chess
Tenis stołowy	42	986	336	869	3	19	Table tennis
Tenis ziemny	12	289	59	170	5	10	Tennis
Wspinaczka sportowa	1	20	4	5	–	1	Climbing
Zapasy styl klasyczny	1	16	–	16	–	1	Greco-Roman wrestling
Zapasy styl wolny	3	197	8	171	1	5	Free style wrestling
Żeglarstwo ^b	4	77	19	–	–	13	Sailing ^b

^a Podano zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 29 X 2003 r. (Dz. U. Nr 193, poz. 1888).
^b Dziedzina sportu (obejmuje kilka pokrewnych dyscyplin sportu).

^a According by the decree of the Ministry of National Education and Sport, dated 29 X 2003 (Journal of Law No. 193, item 1888). ^b A sports field (consists of a number of related sports disciplines).

Uwagi ogólne

1. Działalność badawcza i rozwojowa (badania i eksperymentalne prace rozwojowe, w skrócie B+R) są to systematycznie prowadzone prace twórcze, podjęte dla zwiększenia zasobu wiedzy, w tym wiedzy o człowieku, kulturze i społeczeństwie, jak również dla znalezienia nowych zastosowań dla tej wiedzy.

Obejmuje ona **badania podstawowe i stosowane oraz prace rozwojowe**.

Informacje dotyczące działalności badawczej i rozwojowej obejmują następujące grupy jednostek:

- a) **jednostki naukowe i badawczo-rozwojowe** tj. jednostki, których podstawowym rodzajem działalności jest prowadzenie prac badawczo-rozwojowych:
 - placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk,
 - jednostki badawczo-rozwojowe, tj. jednostki państwowe, działające na podstawie ustawy z dnia 25 VII 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (jednolity tekst Dz. U. 2001 Nr 33, poz. 388, z późniejszymi zmianami),
 - inne, tj. jednostki prywatne, zaklasyfikowane według PKD do działu 73 „Działalność badawczo-rozwojowa”;
- b) **jednostki obsługi nauki** (biblioteki naukowe, archiwa naukowe, stowarzyszenia naukowe i inne jednostki obsługi nauki);
- c) **jednostki rozwojowe**, tj. podmioty gospodarcze, przede wszystkim przedsiębiorstwa przemysłowe, posiadające na ogół własne zaplecze badawczo-rozwojowe (laboratoria, biura konstrukcyjne, zakłady rozwoju techniki itp.), prowadzące działalność B+R, głównie o charakterze prac rozwojowych, obok swojej podstawowej działalności;
- d) **szkoły wyższe**;
- e) **pozostałe jednostki** – m.in. szpitale prowadzące prace badawczo-rozwojowe obok swojej podstawowej działalności, z wyjątkiem klinik akademii medycznych (uniwersytetów) i Centrum Medycznego Kształcenia Podyplomowego, ujętych w kategorii „szkoły wyższe” oraz szpitali posiadających status instytucji naukowo-badawczych, ujętych w kategorii „jednostki badawczo-rozwojowe”.

2. Nakłady na działalność badawczo-rozwojową obejmują nakłady bieżące poniesione na badania podstawowe, stosowane i prace rozwojowe oraz nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R, niezależnie od źródła pochodzenia środków finansowych.

General notes

1. Research and development activity (i.e. research and experimental development work – R&D) includes systematically conducted creative work, undertaken in order to increase knowledge, including knowledge about man, culture and society as well as for discovering new uses for this knowledge.

Research and development activity includes **basic research, applied research and experimental development**.

Information regarding research and development activity includes the following groups of entities:

- a) **scientific and research-development units**, i.e. units whose main activity is performing R&D activity:
 - scientific units of the Polish Academy of Sciences,
 - branch research-development units, i.e. state owned units – subordinate to different ministries – working on the basis of the Law of 25 VII 1985 on the Branch R&D Units (uniform text Journal of Laws 2001 No. 33, item 388, with later amendments),
 - others, i.e. private units whose main activity is performing R&D (NACE 73 “Research and development”);
- b) **science support units** (scientific libraries, scientific archives, scientific societies and other “auxiliary” units);
- c) **development units**, i.e. economic entities, primarily industrial enterprises, in most cases with their own R&D facilities (laboratories, design offices, technology development plants, etc.), performing R&D activity mainly with an experimental development character along with their principal activity;
- d) **higher education institutions**;
- e) **other units** – among others cover hospitals conducting R&D activity along with their principal activity, excluding clinics of medical academies (universities) and the Medical Centre for Postgraduate Education included in the category “higher education institutions” as well as hospitals having the status of research institutes included in the category “branch research-development units”.

2. Expenditures on research and development activity include current expenditures borne on basic research, applied research and development work as well as capital expenditures on fixed assets connected with R&D regardless of the origin (source) of the financial funds.

Nakłady inwestycyjne na środki trwałe związane z działalnością B+R podaje się łącznie z kosztami zakupu lub wytworzenia aparatury naukowo-badawczej (do 2001 r. zwanej specjalną), niezbędnej do wykonania określonych prac B+R i spełniającej kryteria zaliczania do środków trwałych, lecz zgodnie z obowiązującymi przepisami do czasu zakończenia tych prac nieujętej w ewidencji środków trwałych; do 2002 r. koszty te ujmowane były w nakładach bieżących na działalność badawczą i rozwojową.

3. Dane dotyczące zatrudnienia w działalności badawczej i rozwojowej obejmują wyłącznie pracowników bezpośrednio z nią związanych, poświęcających na tę działalność co najmniej 10% nominalnego czasu pracy.

Ekwiwalenty pełnego czasu pracy (EPC) są to jednostki przeliczeniowe służące do ustalenia faktycznego zatrudnienia w działalności badawczo-rozwojowej. Jeden ekwiwalent pełnego czasu pracy oznacza jeden osoborok poświęcony wyłącznie na działalność badawczo-rozwojową.

4. Działalność innowacyjna w przemyśle polega na opracowywaniu i wdrażaniu nowych lub istotnie ulepszonych produktów (wyrobów, usług) i procesów, przy czym produkty te i procesy są nowe przynajmniej z punktu widzenia wprowadzającego je przedsiębiorstwa. Obejmuje szereg działań o charakterze badawczym (naukowym), technicznym, organizacyjnym, finansowym i handlowym.

5. Nakłady na działalność innowacyjną obejmują nakłady na: prace badawcze i rozwojowe (B+R) wykonane przez własne zaplecze badawcze przedsiębiorstw, jak również nabyte od innych jednostek, zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw (patenty, wynalazki nieopatentowane, licencje, ujawnienia *know-how*, znaki towarowe itp.), oprogramowanie, nakłady inwestycyjne na środki trwałe niezbędne do wprowadzenia innowacji (maszyny i urządzenia techniczne oraz budynki, budowle i grunty), prace wdrożeniowe poprzedzające uruchomienie produkcji na skalę przemysłową, szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną oraz marketing dotyczący nowych i istotnie ulepszonych produktów.

6. Środki automatyzacji procesów produkcyjnych są to urządzenia (lub zestawy maszyn i urządzeń) wykonujące określone czynności bez udziału człowieka, stosowane w celu samoczynnego sterowania, regulowania urządzeń technicznych oraz kontrolowania przebiegu procesów technologicznych.

Capital expenditures on fixed assets connected with research and development activity comprise expenditures on purchase or manufacture of research equipment (until 2001 so-called special research equipment), necessary for performing particular R&D projects and meeting criteria for inclusion in fixed assets but according to the regulation in force temporarily, till completion of the a.m. projects not included in fixed assets; until 2002, expenditure on a.m. equipment was included in the current expenditures on R&D.

3. Data regarding employment in R&D activity include exclusively persons employed directly on this activity (or providing direct services for R&D) and spending at least 10 per cent of their normal working time on R&D.

Full-time equivalents (FTE) are calculating units used to establish the actual time spent on research and development work. One FTE equals one person-year spent exclusively on R&D.

4. Innovation activity in industry consists in elaborating and implementing of new or significantly improved products (goods and services) and processes which are novel at least for the enterprise). It comprises many different scientific, technological, organizational, financial and commercial steps.

5. Expenditures on innovation include expenditures on: R&D activity (intramural and extramural), acquisition of disembodied technology and know-how (patents, non-patented inventions, licenses, disclosures of know-how, trademarks etc.), software, acquisition of fixed assets required for introduction of innovations (instruments and equipment and land and buildings), other preparations for the implementation of innovations, training directly linked to technological innovations and marketing for technologically new and significantly improved products

6. Means for automating production processes include the equipment (or combinations of machinery and equipment) which performs defined tasks without human participation, and is used in order to automatically control and regulate other equipment as well as to control technological processes.

TABL. 1 /167/. **JEDNOSTKI ORAZ ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ**
UNITS AND EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Jednostki (stan w dniu 31 XII) <i>Units (as of 31 XII)</i>	Zatrudnieni ^a <i>Personnel^a</i>			
			ogółem <i>total</i>	pracownicy naukowo- badawczy <i>researchers</i>	technicy i pracownicy równorzędni <i>technicians and equi- valent staff</i>	pozostały personel <i>other sup- porting staff</i>
OGÓŁEM	2000	16	1019,5	744,1	186,9	88,5
TOTAL	2006	21	948,7	767,1	119,2	62,4
	2007	21	962,6	787,2	110,4	65,0
w tym: of which:						
Jednostki rozwojowe		16	71,3	46,6	23,7	#
<i>Development units</i>						
Szkoły wyższe		3	733,4	642,8	#	#
<i>Higher schools</i>						

a W tzw. ekwiwalentach pełnego czasu pracy (EPC).
a In full-time equivalents (FTE).

TABL. 2 /168/. **ZATRUDNIENI W DZIAŁALNOŚCI BADAWCZEJ I ROZWOJOWEJ WEDŁUG POZIOMU WYKSZTAŁCENIA**
Stan w dniu 31 XII
EMPLOYMENT IN RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY BY EDUCATIONAL LEVEL
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Z wykształceniem Education				
			wyższym higher				pozosta- łym other
			z tytułem naukowym profesora with title of professor	ze stopniem naukowym with scientific degree of		z tytułem zawodowym magistra, inżyniera, lekarza, licencjata with other university degrees below the PhD level (master, bachelor and equi- valent)	
				doktora habilito- wanego habilitated doctor ^a (HD)	doktora doctor (PhD)		
OGÓŁEM	2006	1517	125	203	618	435	136
TOTAL	2007	1551	122	214	684	420	111
w tym: of which:							
Jednostki rozwojowe	2006	106	—	—	—	80	26
Development units	2007	105	—	—	#	82	22
Szkoły wyższe	2006	#	#	#	#	#	#
Higher schools	2007	1269	120	212	652	255	#

a The habilitated doctor's degree (HD), which is higher than a doctorate (second doctorate), is peculiar to Poland. The degree is awarded on the basis of an appropriate dissertation and is necessary for obtaining the title of professor and a professorial post in scientific institutions.

TABL. 3 /169/. **NAKŁADY^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT
ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007				
	ogółem grand total	nakłady expenditures					
		bieżące current		inwestycyjne na środki trwałe capital			
		razem total	w tym osobowe of which labour costs	razem total	w tym maszyny, urządzenia techniczne of which instruments and equipment		
		w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM TOTAL	42,3	36,3	36,3	28,2	11,2	8,1	7,4
w tym: of which:							
Jednostki rozwojowe Development units	13,1	7,8	8,5	7,3	3,4	1,2	1,0
Szkoły wyższe Higher schools	#	#	14,4	10,5	3,0	3,8	3,5

a Bez amortyzacji środków trwałych, patrz uwagi ogólne, ust. 2 na str. 216. c Łącznie z narzędziami oraz środkami transportu.

a Excluding depreciation of fixed assets, see general notes, item 2 on page 216. c Including means of transport.

TABL. 4 /170/. **NAKŁADY BIEŻĄCE^a NA DZIAŁALNOŚĆ BADAWCZĄ I ROZWOJOWĄ**
WEDŁUG RODZAJÓW BADAŃ (ceny bieżące)
CURRENT EXPENDITURES^a ON RESEARCH AND DEVELOPMENT ACTIVITY
BY TYPE OF ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Badania <i>Research</i>		Prace rozwo- jowe <i>Experi- mental develop- ment</i>	<i>SPECIFICATION</i>
		podsta- wowe <i>basic</i>	przemys- łowe ^b <i>indu- strial^b</i>		
	w mln zł <i>in mln zł</i>				
OGÓŁEM 2000	35,5	7,6	4,8	23,1	TOTAL
2006	30,9	8,5	9,8	12,5	
2007	28,2	9,2	11,5	7,4	
w tym:					<i>of which:</i>
Jednostki rozwojowe	7,3	#	#	5,2	<i>Development units</i>
Szkoły wyższe	10.5	7.2	#	#	<i>Higher schools</i>

a Bez amortyzacji środków trwałych; patrz uwagi ogólne ust.2 na str. 216. b Dawniej stosowane

a Excluding depreciation of fixed assets; see general notes, item 2 on page 216. b Formerly applied.

TABL. 5 /171/. **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE^a**
WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (ceny bieżące)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a
BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures							
		na działalność badawczą i rozwojową on research and development activity	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw on the acquisition of disembodied technology and know-how	inwestycje capital		na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with innovation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products		
				na budynki i budowle oraz grunty on land and buildings	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the acquisition of instruments and equipment				
					razem total			w tym z importu of which import	
				w tys. zł in thous. zł					
OGÓŁEM 2000	434585,0	171595,8	6612,4	61959,8	179774,7	84891,9	1001,6	4321,2	
TOTAL 2006	285713,5	12566,5	2014,6	32811,0	184066,1	40137,1	1362,2	4226,1	
..... 2007	369156,5	10246,8	915,0	29823,3	301758,3	80467,1	399,5	1252,6	
W tym przetwórstwo przemysłowe 2000	351609,8	10106,8	90,4	28735,9	292318,6	80467,1	389,5	1252,6	
Of which manufacturing 2006									
..... 2007									
w tym: of which:									
Produkcja artykułów spożywczych i napojów 2000	18369,5	#	—	2185,1	13601,4	10098,3	9,9	116,6	
Manufacture of food products and beverages 2006									
..... 2007									
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny 2000	3319,0	—	—	#	2805,6	1644,3	#	#	
Manufacture of wood and wood straw and wicker products 2006									
..... 2007									
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji 2000	3887,3	—	—	—	3885,4	#	—	—	
Publishing, printing and reproduction of recorder media 2006									
..... 2007									
Produkcja wyrobów chemicznych 2000	11149,2	291,2	—	#	4862,2	#	#	#	
Manufacture of chemicals and chemical products 2006									
..... 2007									
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych 2000	5945,6	—	—	#	5593,6	#	—	—	
Manufacture of rubber and plastic products 2006									
..... 2007									

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 5 /171/. **NAKŁADY NA DZIAŁALNOŚĆ INNOWACYJNĄ W PRZEMYŚLE^a**
WEDŁUG RODZAJÓW DZIAŁALNOŚCI INNOWACYJNEJ (dok.)
EXPENDITURES ON INNOVATION ACTIVITY IN INDUSTRY^a
BY TYPE OF INNOVATION ACTIVITY (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym nakłady Of which expenditures						
		na działalność badawczą i rozwój on re- search and de- velopment activity	na zakup gotowej technologii w postaci dokumentacji i praw on the acquisition of disem- bodied technology and know- how	inwestycje capital		na szkolenie personelu związane z działalnością innowacyjną on staff training connected with inno- vation activity	na marketing dotyczący nowych lub istotnie ulepszonych produktów on the marketing for new or significantly improved products	
				na budynki i budowlę oraz grunty on land and build- ings	na maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia oraz środki transportu on the acquisition of instruments and equipment			
					razem total			w tym z importu of which import
w tys. zł in thous. zł								
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) Of which manufacturing (cont.)								
w tym: of which:								
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców nie-metalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	13798,2	#	#	788,0	12441,0	#	—	#
Produkcja wyrobów z metali ^Δ Manufacture of metal products ^Δ	27683,5	#	—	8737,1	#	#	—	—
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	28771,5	2274,6	—	2072,2	23547,1	9829,2	52,8	#
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	8917,2	—	—	—	8917,2	—	—	—
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	5645,9	#	—	#	2879,1	—	#	330,8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.
^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

TABL. 6 /172/. ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a

Stan w dniu 31 XII

MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Machining centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Kompu- tery ^b Compu- ters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt		in units			
OGÓŁEM 2000	119	113	51	23	17	686
TOTAL 2006	204	265	113	113	86	753
..... 2007	192	300	119	122	92	739
sektor publiczny public sector	6	56	1	11	11	229
sektor prywatny private sector	186	244	118	111	81	510
Górnictwo Mining and quarrying	2	—	—	—	—	—
W tym górnictwo węgla kamiennego, bru- natnego, wydobywanie torfu Of which mining of coal and lignite extrac- tion of peat	2	—	—	—	—	—
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	185	277	119	122	92	598
w tym: of which:						
Produkcja artykułów spożywczych i napo- jów Manufacture of food products and bever- ages	37	56	1	1	1	65
Włókiennictwo Manufacture of textiles	—	3	—	—	—	3
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich Manufacture of wearing apparel and furri- ery	—	—	—	—	—	4
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ	4	2	6	—	—	4
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ Manufacture of pulp and paper ^Δ	2	2	—	—	—	4
Działalność wydawnicza; poligrafia i re- produkcja zapisanych nośników infor- macji Publishing, printing and reproduction of recorder media	4	2	—	—	—	—
Produkcja wyrobów chemicznych Manufacture of chemicals and chemical products	34	13	—	—	—	96
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych Manufacture of rubber and plastic products	18	70	4	39	21	57

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 6 /172/. **ŚRODKI AUTOMATYZACJI PROCESÓW PRODUKCYJNYCH W PRZEMYSŁE^a (dok.)**
Stan w dniu 31 XII
MEANS FOR AUTOMATING PRODUCTION PROCESSES IN INDUSTRY^a (cont.)
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Linie produkcyjne Production lines		Centra obróbkowe Machining centres	Roboty i manipulatory przemysłowe Industrial robots and manipulators		Kompu- tery ^b Compu- ters ^b
	automa- tyczne automatic	sterowane kom- puterem computer controlled		ogółem total	w tym roboty of which robots	
	w szt in units					
Przetwórstwo przemysłowe (dok.) Manufacturing (cont.)						
w tym: of which:						
Produkcja wyrobów z pozostałych surow- ców niemetalicznych Manufacture of other non-metallic mineral products	18	43	2	2	1	66
Produkcja metali Manufacture of basic metal	1	4	18	8	8	6
Produkcja wyrobów z metali ^A Manufacture of metal products ^d	17	5	23	—	—	55
Produkcja maszyn i urządzeń ^A Manufacture of machinery and equipment n.e.c.	19	31	32	18	7	86
Produkcja maszyn i aparatury elektrycz- nej ^A Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.	1	—	12	9	9	53
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers	2	2	2	31	31	5
Produkcja pozostałego sprzętu transpor- towego Manufacture of other transport equipment	5	7	—	2	2	3
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^A Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.	21	6	17	1	1	36
Wytwarzanie i zaopatrywanie w ener- gię elektryczną, gaz, wodę Electricity, gas and water supply	5	23	—	—	—	141
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę Electricity, gas, steam and hot water sup- ply and water supply	2	17	—	—	—	133
Pobór, uzdatnianie i rozprowadzanie wo- dy Collection, purification and distribution of water	3	6	—	—	—	8

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób. ^b Komputery duże, minikomputery i mikrokomputery do sterowania i regulacji procesami technologicznymi.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons. ^b Mainframe computers, minicomputers and microcomputers for the control and regulation of technological processes.

TABL. 7 /173/. **PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY PRODUKTÓW NOWYCH I ISTOTNIE ULEPSZONYCH W PRZEMYSŁE W 2007 R.^a**
NET REVENUES FROM SALE OF NEW SIGNIFICANTLY IMPROVED PRODUCT IN INDUSTRY IN 2007^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wartość wyrobów i usług wprowadzonych na rynek w latach 2005–2007 Value of products launched in 2005–2007			SPECIFICATION
	ogółem total	w tym of which		
		wyrobów product	eksport export	
		w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	1139,2	991,0	478,7	TOTAL
W tym przetwórstwo przemysłowe	1132,4	991,0	478,7	Of which manufacturing
w tym:				of which:
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	64,9	51,4	#	Manufacture of food products and beverages
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	47,5	34,9	23,4	Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ
Produkcja wyrobów chemicznych	414,8	335,3	#	Manufacture of chemicals and chemical products
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	60,7	54,3	#	Manufacture of rubber and plastic products
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	85,0	77,9	0,4	Manufacture of other non-metallic mineral products
Produkcja metali	13,0	12,0	3,0	Manufacture of basic metal
Produkcja wyrobów z metali ^Δ ...	50,6	49,1	33,4	Manufacture of metal products ^Δ
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ ..	175,9	165,8	48,0	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	15,4	15,4	7,5	Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	79,3	73,3	47,2	Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 49 persons.

DZIAŁ XIV CENY

Uwagi ogólne

1. Informacje o **cenach detalicznych** są wynikiem badania cen prowadzonego w zakresie:

- towarów i usług konsumpcyjnych,
- towarów i usług niekonsumpcyjnych nabywanych przez ludność na cele produkcyjno-inwestycyjne związane głównie z rolnictwem.

Źródłem informacji o cenach detalicznych towarów i usług są notowania cen dokonywane przez ankierów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania.

Ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach, z wyjątkiem cen niektórych artykułów, które obliczono jako średnie ważone współczynnikami wyrażającymi udział zakupów dokonywanych przez ludność w poszczególnych miesiącach.

2. **Wskaźniki cen towarów i usług konsumpcyjnych** uzyskano na podstawie obserwacji zmian cen wytypowanych towarów i usług konsumpcyjnych (ok. 1800 reprezentantów w 2007 r.) notowanych w 209 rejonach na terenie całego kraju.

Wskaźniki cen obliczono, przyjmując jako system wag roczną strukturę wydatków (bez spożycia naturalnego) gospodarstw domowych na zakup towarów i usług z roku poprzedzającego rok badany.

3. Dane o **cenach skupu** dotyczą przeciętnych rocznych cen (obliczonych jako iloraz wartości i ilości poszczególnych produktów) płaconych przez podmioty gospodarcze skupujące produkty rolne bezpośrednio od producentów rolnych.

4. Źródłem informacji o **cenach produktów rolnych i zwierząt gospodarskich uzyskiwanych przez rolników na targowiskach** są miesięczne notowania cen dokonane przez stałych ankierów na celowo wytypowanych 11 targowiskach. Do 2004 r. źródłem informacji o cenach uzyskiwanych przez rolników była miesięczna sprawozdawczość korespondentów rolnych, którzy notowali również ceny uzyskiwane w bezpośrednich obrotach między poszczególnymi gospodarstwami. W związku z tym dane od 2005 r. nie są w pełni porównywalne z danymi za lata poprzednie. Przeciętne ceny roczne obliczono jako średnie arytmetyczne z przeciętnych cen w poszczególnych miesiącach.

CHAPTER XIV PRICES

General notes

1. Information about **retail prices** comes from the following price surveys:

- consumer goods and services,
- non-consumer goods and services purchased for production and investment purposes, mainly with agriculture.

The sources of information on retail prices of goods and services are the following quotations conducted by price collectors in selected sales outlets, in selected price survey regions.

Annual prices have been calculated as the arithmetic means of the average monthly prices apart from annual prices of selected goods which have been compiled as the means weighted by shares of purchases made by population in particular months.

2. The **price index of consumer commodities and services** are obtained on the basis of price observation of selected consumer commodities and services (about 1800 representatives in 2007) quoted in 209 districts of the country.

Price indices are based on the following weights system of annual structure expenditures (excluding subsistence consumption) of households for purchases of goods and services in the year preceding the one examined.

3. Data on **procurement prices** concern average annual prices (computed as a quotient of value and quantity of each product) paid by economic entities purchasing agricultural products directly from agricultural producers.

4. The information on **prices of agricultural products and livestock received by farmers on market-places** comes from price quotations of agricultural products, provided by a network of interviewers collecting it on selected 11 market-places. Until 2004 information on prices received by farmers was collected monthly from agricultural correspondents, whose reports also included prices of products traded between farms. Therefore data since 2005 are not fully comparable with data in previous years. Average annual prices were calculated as arithmetic mean of average monthly prices.

TABL. 1 /174/. **WSKAŹNIKI CEN TOWARÓW I USŁUG KONSUMPCYJNYCH**
PRICE INDICES OF CONSUMER GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	rok poprzedni = 100 previous year = 100			
OGÓŁEM	102,2	101,2	102,6	TOTAL
w tym:				of which:
Żywność i napoje bezalkoholowe	102,3	100,7	104,3	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	103,4	102,6	104,0	Alcoholic beverages, tobacco
Odzież i obuwie	93,1	91,7	88,7	Clothing and footwear
Mieszkanie	103,8	104,2	104,0	Dwelling
Zdrowie	103,2	101,8	102,4	Health
Transport	105,1	100,7	103,5	Transport
Rekreacja i kultura	99,9	99,8	99,0	Recreation and culture
Edukacja	103,3	102,5	102,2	Education

TABL. 2 /175/. **CENY DETALICZNE^a WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG**
RETAIL PRICES^a OF SELECTED GOODS AND SERVICES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Ryż – za 1 kg	2,22	2,37	2,69	Rice – per kg
Chleb pszenno-żytni – za 0,5 kg	1,23	1,53	1,70	Wheat-rye bread – per 0,5 kg
Makaron jajeczny – za 400 g	3,16	4,20	2,82	Egg pasta – per 400 g
Mąka pszenna ^b – za 1 kg	1,53	1,45	1,65	Wheat flour ^b – per kg
Mięso wołowe z kością (rostbef) – za 1 kg	9,80	17,07	17,91	Beef meat, bone-in (roast beef) – per kg
Mięso wieprzowe z kością (schab środkowy) – za 1 kg	12,93	12,91	13,13	Pork meat, bone-in (centre loin) – per kg
Kurczęta patroszone – za 1 kg	5,68	4,79	6,19	Disembowelled chicken – per kg
Szynka wieprzowa gotowana – za 1 kg	17,99	21,05	21,23	Pork ham, boiled – per kg
Kielbasa „Toruńska” – za 1 kg	10,17	12,55	11,94	Sausage "Toruńska" – per kg
Filety z morskiczka mrożone – za 1 kg	12,84	13,40	13,72	Fillets of hake, frozen – per kg
Karp świeży – za 1 kg	9,78	12,10	13,05	Fresh carp – per kg
Śledź solony odgłowiony – za 1 kg	5,74	8,92	8,81	Salted herring, headless – per kg
Mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane – za 1 l	2,14	2,47	2,59	Cows' milk, fat content 3–3,5%, sterilized – per l
Śmietana o zawartości tłuszczu 18% – za 200 ml	1,19	1,29	1,45	Sour cream, fat content 18% – per 200 ml
Ser twarogowy półtłusty – za 1 kg	9,52	9,84	10,26	Semi-fat cottage cheese – per kg
Ser dojrzewający „Gouda” – za 1 kg ...	16,61	15,79	17,72	Ripening "Gouda" cheese – per kg
Jaja kurze świeże – za 1 szt	0,32	0,32	0,33	Hen eggs, fresh – per piece
Masło świeże o zawartości tłuszczu 82,5% – za 200 g	2,91	2,85	2,90	Fresh butter, fat content 82,5% – per 200 g
Olej rzepakowy produkcji krajowej – za 1 l	4,05	4,29	4,74	Rape-oil, domestic production – per l
Pomarańcze – za 1 kg	3,79	4,72	4,99	Oranges – per kg
Jabłka ^c – za 1 kg	2,49	3,04	Apples ^c – per kg
Buraki ^c – za 1 kg	1,25	1,54	1,48	Beetroots ^c – per kg
Marchew ^c – za 1 kg	1,36	1,94	1,90	Carrots ^c – per kg
Ziemniaki ^c – za 1 kg	0,73	1,18	1,16	Potatoes ^c – per kg

^a Patrz uwagi ogólne. ust. 1 na str. 225. ^b W 2000 r. – mąka pszenna „Poznańska”. ^c Średnie ceny roczne obliczono przy zastosowaniu współczynników wyrażających udział zakupów dokonanych przez ludność w poszczególnych miesiącach roku.

^a See general notes, item 1 on page 225. ^b In 2000 wheat flour "Poznańska". ^c Annual average prices were calculated with the use of coefficients expressing monthly shares of purchases made by consumers in particular months of a year.

TABL. 2 /175/. **CENY DETALICZNE^a WYBRANYCH TOWARÓW I USŁUG (dok.)**
RETAIL PRICES^a OF SELECTED GOODS AND SERVICES (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł in zł			
Cukier biały kryształ – za 1 kg	2,96	3,05	2,94	White sugar, crystallized – per kg
Kawa naturalna mielona „Tchibo Family” – za 250 g	7,13	4,66	5,09	Natural coffee "Tchibo Family", ground – per 250 g
Herbata „Madras” – za 100 g	2,06	2,23	2,27	Tea "Madras" – per 100 g
Wódka czysta „Polonaise – Polish Vodka” 40% – za 0,5 l	17,19	17,10	Vodka pure „Polonaise – Polish Vodka” 40% – per 0,5 l
Papierosy „Mars” – za 20 szt	4,10	5,56	5,99	Cigarettes "Mars" – per 20 pcs
Ubranie męskie 2-częściowe, z elanowelny – za 1 kpl	413,42	442,34	433,84	Men's suit, polyester staple fibres and wool – per set
Półbuty męskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	121,18	144,55	145,83	Men's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Półbuty damskie skórzane, na podszwie nieskórzanej – za 1 parę	109,62	130,84	133,00	Women's low leather shoes with non-leather sole – per pair
Podzielowanie obuwia męskiego – za 1 parę	21,21	26,63	27,46	Resoling men's shoes – per pair
Zimna woda z miejskiej sieci wodociągowej – za 1 m³	1,35	2,15	2,23	Cold water by municipal water-system – per 1 m³
Energia elektryczna dla gospodarstw domowych (taryfa całodobowa) ^b – za 1 kW·h	0,29	0,41	0,42	Electricity for households (all-day tariff) ^b – per kW·h
Gaz ziemny wysokometanowy z sieci dla gospodarstw domowych ^c – za 1 m³	0,90	1,87	2,03	Natural net-gas, high-methanated for households ^c – per m³
Węgiel kamienny – za 1 t	354,08	457,47	492,21	Hard coal – per t
Ciepła woda – za 1 m³	9,40	12,07	12,89	Hot water – per 1 m³
Chłodziarko-zamrażarka typu domowego ^d	1877	1360	1257	Fridge-freezer ^d
Pralka automatyczna typu domowego, na 5 kg suchej bielizny	1427	1226	1126	Automatic washing machine, dry-linen capacity not exceeding 5 kg
Odkurzacz typu domowego	374,88	278,42	282,97	Vacuum cleaner
Żelazko z nawilżaczem	169,84	175,30	169,33	Iron with duschsystem
Benzyna silnikowa „Euro-Super” – za 1 l	3,12	3,98	4,28	Motor petrol "Euro-Super" – per l
Bilet normalny na przejazd jednorazowy autobusem miejskim	1,38	1,90	1,90	Regular ticket for travelling by intra-urban bus
Przejazd taksówką osobową, taryfa dzienna – za 5 km	12,05	13,82	14,02	Taxi daily fare – for 5 km distance
Bilet normalny do kina	10,98	13,53	13,92	Regular cinema ticket
Ondulacja na zimno włosów damskich	50,49	59,04	61,50	Women's cold wave
Ciągnik „Ursus 2812”	36399	66287	72339	Tractor "Ursus 2812"
Kosiarka ciągnikowa rotacyjna	3109	6344	6466	Tractor rotary mower
Mocznik nawozowy 46% N – za 25 kg	13,70	22,44	24,47	Urea, nutritive content 46% N – per 25 kg
Badanie kliniczne krowy	14,27	17,51	17,59	Cow's clinical examination

^a Patrz uwagi ogólne. ust. 1 na str. 225. ^b Od 2001 r. zawiera opłatę za energię elektryczną, stawkę systemową, składniki stały i zmienny stawki sieciowej oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 100 kW·h energii elektrycznej. ^c Zawiera opłatę za gaz i usługę przesyłową (stałą i zmienną) oraz opłatę abonamentową przy zużyciu miesięcznym 18,25 m³ gazu. ^d Do 2004 r. chłodziarko-zamrażarka typu domowego, poj. ok. 280 l; w 2006 r. – 320 l; w 2007 r. – 300 l.

^a See general notes, item 1 on page 225. ^b Since 2001 including charge for electricity, system rate, standing and variable elements of electricity network rate and subscription fee with the monthly use of 100 kW·h of electricity. ^c Including charge for gas and gas transmitting (standing and variable) and subscription fee with the monthly use of 18,25 m³ of gas. ^d Until 2004 fridge-freezer, capacity about 280 l, in 2006 – 320 l, in 2007 – 300 l.

TABL. 3 /176/. **PRZECIĘTNE CENY SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
AVERAGE PROCUREMENT PRICES OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł	in zł		
Ziarno zbóż konsumpcyjnych i paszowych – za 1 dt:				<i>Cereal grain consumer and for feeds – per dt:</i>
pszenicy	50,22	46,20	69,87	<i>wheat</i>
żyta	36,38	35,85	57,84	<i>rye</i>
jęczmienia	50,18	40,71	65,75	<i>barley</i>
owsa i mieszanek zbożowych	37,93	37,52	59,74	<i>oats and mixed cereal</i>
pszenżyta	45,68	35,43	57,72	<i>triticale</i>
Ziemniaki – za 1 dt	24,93	46,64	50,24	<i>Potatoes – per dt</i>
w tym jadalne (bez wczesnych)	33,48	48,14	51,07	<i>of which edible (excluding early kinds)</i>
Buraki cukrowe – za 1 dt	9,83	13,13	10,69	<i>Sugar beets – per dt</i>
Rzepak i rzepik przemysłowy – za 1 dt	84,04	92,48	94,07	<i>Industrial rape and agrimony – per dt</i>
Liście tytoniu – za 1 dt	509,56	182,57	239,39	<i>Raw tobacco – per dt</i>
Chmiel surowy – za 1 dt	1244,81	1064,47	4549,98	<i>Raw hop – per dt</i>
Żywiec rzeźny – za 1 kg:				<i>Animals for slaughter – per kg:</i>
bydło (bez cieląt)	2,91	4,13	3,96	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	3,46	6,74	7,17	<i>calves</i>
trzoda chlewna	3,75	3,55	3,49	<i>pigs</i>
Mleko krowie – za 1 l	0,80	0,98	1,09	<i>Cows' milk – per l</i>
Jaja kurze spożywcze – za 1 szt	0,17	0,23	0,22	<i>Hen eggs – per piece</i>

TABL. 4 /177/. **PRZECIĘTNE CENY UZYSKIWANE PRZEZ ROLNIKÓW NA TARGOWISKACH**
AVERAGE MARKET-PLACE PRICES RECEIVED BY FARMERS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł	in zł		
Ziemniopłody – za 1 dt				Crops – per dt
Ziarno zbóż: pszenicy	53,71	60,03	.	<i>Cereal grain of: wheat</i>
żyta	39,17	56,34	.	<i>rye</i>
jęczmienia	44,62	52,22	.	<i>barley</i>
owsa	38,38	53,33	.	<i>oats</i>
Ziemniaki (bez jadalnych wczesnych)	47,00	98,80	114,71	<i>Potatoes (excluding edible early kinds)</i>
Siano: łukowe	19,59	.	.	<i>Hay: meadow</i>
koniczyny	24,99	.	.	<i>clover</i>
Słoma zbóż ozimych	10,18	.	.	<i>Straw of winter cereals</i>
Zwierzęta gospodarskie – za 1 szt				Livestock – per head
Krowa dojna	1574,28	.	.	<i>Dairy cow</i>
Jałówka 1-rocza	910,82	.	.	<i>One-year heifer</i>
Prosię na chów	80,27	99,45	72,60	<i>Piglet</i>
Maciorka owcza na chów	146,58	.	.	<i>Ewe</i>
Koń roboczy	2811,32	.	.	<i>Farm horse</i>
Żrebię 1-roczne	1499,74	.	.	<i>One-year colt</i>
Żywiec rzeźny – za 1 kg				Animals for slaughter – per kg
Bydło (bez cieląt) ^b	2,08	.	.	<i>Cattle (excluding calves)^b</i>
Cielęta	4,65	.	.	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	3,58	.	.	<i>Pigs</i>

a Dane nieporównywalne z danymi za lata 2006-2007 z powodu zmiany źródła informacji; patrz uwagi ogólne, ust. 4 na str. 225.

b Średnia ważona cena bydła rzeźnego obliczona przy przyjęciu struktury ilości skupu młodego bydła i krów rzeźnych.

a Data are not comparable with 2006-2007 years due to a change in the source of information; see general notes, item 4 on page 225. b Average weighted price of cattle for slaughter calculated with the adoption of the structure of procurement quantity of young cattle and cows for slaughter.

DZIAŁ XV ROLNICTWO I LEŚNICTWO

Uwagi ogólne

Rolnictwo

1. Dział zawiera dane dotyczące: użytkowania gruntów, powierzchni zasiewów, produkcji roślinnej, pogłowia zwierząt gospodarskich, produkcji zwierzęcej, skupu produktów rolnych oraz wyposażenia rolnictwa w środki produkcji.

2. Prezentowane informacje opracowano **metodą rodzaju działalności** i dotyczą działalności rolniczej w zakresie produkcji roślinnej i zwierzęcej prowadzonej przez podmioty gospodarcze niezależnie od sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności, do której są zaliczane.

3. Dane grupowano według sektora publicznego i prywatnego.

Sektor publiczny obejmuje gospodarstwa:

- własności państwowej (Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych),
- własności jednostek samorządu terytorialnego,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora publicznego.

Sektor prywatny obejmuje gospodarstwa:

- własności prywatnej krajowej,
- własności zagranicznej,
- własności mieszanej z przewagą kapitału (mienia) podmiotów sektora prywatnego.

4. **Gospodarstwo rolne** oznacza grunty rolne wraz z gruntami leśnymi, budynkami lub ich częściami, urządzeniami i inwentarzem, jeżeli stanowią lub mogą stanowić zorganizowaną całość gospodarczą oraz prawami i obowiązkami związanymi z prowadzeniem gospodarstwa rolnego.

5. **Gospodarstwa rolne** w użytkowaniu indywidualnym obejmują:

- 1) gospodarstwa indywidualne o powierzchni powyżej 1 ha użytków rolnych, prowadzone przez rolników na gruntach własnych i niewłasnych;
- 2) gospodarstwa indywidualne o powierzchni do 1 ha użytków rolnych (działki rolne, w tym np. działki służbowe) użytkowane rolniczo przez osoby fizyczne oraz właścicieli zwierząt gospodarskich nieposiadających użytków rolnych.

6. Dane o **gruntach** wykazano według granic administracyjnych województwa oraz według siedziby użytkownika.

Dane o **powierzchni użytków rolnych** ogółem oraz według rodzajów użytków podaje się bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych.

CHAPTER XV AGRICULTURE AND FORESTRY

General notes

Agriculture

1. This chapter contains data on: land use, sown area, crop output, livestock population, animal output and procurement of agricultural products and means of production in farming.

2. The presented information was compiled using the **kind of activity method** and concerns agricultural activity in the area of crop and animal production conducted by economic entities regardless of the branch of the NACE rev. 1 in which they are included.

3. Data were given separately for public and private sector.

The public sector includes farms:

- state ownership (of the State Treasury and state legal persons),
- local self-government entity ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of public sector entities.

The private sector includes farms:

- private domestic ownership,
- foreign ownership,
- mixed ownership with a predominance of capital (property) of private sector entities.

4. An **agricultural holding** is understood as an agricultural area, including forest land, buildings or their parts, equipment and stock if they constitute or may constitute an organized economic unit as well as rights and obligations related to running a holding.

5. **Agricultural holdings** in private use include:

- 1) private farms exceeding 1 ha of agricultural land, tended by farmers on their own or rented land;
- 2) private farms up to 1 ha of agricultural land (agricultural plots, of which e.g. company plots) used for agricultural purposes by natural persons as well as livestock owners who do not possess agricultural land.

6. Data on **land** are presented according to administrative borders within the voivodship and the official residence of the land user.

Data regarding the total **area of agricultural land** and area by type of agricultural land are presented excluding non-farm land.

Do **sadów** zaliczono grunty zasadzone drzewami i krzewami owocowymi oraz szkółki drzew i krzewów owocowych o powierzchni nie mniejszej niż 0,1 ha.

Łąki i pastwiska są to łąki i pastwiska trwałe, do których nie zalicza się gruntów ornych obsianych trawami w ramach płodozmianu.

W 2007 r., zgodnie z metodologią EURO-STAT-u, prezentuje się grunty orne, sady, łąki i pastwiska trwałe w dobrej kulturze rolnej – utrzymywane zgodnie z normami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 12 III 2007 r. w sprawie minimalnych norm (Dz. U. Nr 46, poz. 306); dane nie są porównywalne z danymi opublikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika.

W pozycji „pozostałe grunty” zawarto również użytki rolne nieużytkowane rolniczo, tj. tereny budowlane, rekreacyjne itp.

7. Globalna produkcja rolnicza obejmuje:

- 1) **produkcję roślinną**, tj. surowe (nieprzetworzone) produkty pochodzenia roślinnego (zbiory danego roku);
- 2) **produkcję zwierzęcą**, tj. produkcję żywcia rzeźnego oraz surowych (nieprzetworzonych) produktów pochodzenia zwierzęcego i przyrost pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego), do którego zaliczono: bydło, trzodę chlewną, owce, konie i drób.

Końcowa produkcja rolnicza stanowi sumę wartości: produkcji towarowej, spożycia naturalnego produktów rolnych pochodzących z własnej produkcji, przyrostu zapasów produktów roślinnych i zwierzęcych oraz przyrostu wartości pogłowia zwierząt gospodarskich (inwentarza żywego – stada podstawowego i obrotowego). Produkcja końcowa, w odróżnieniu od produkcji globalnej, nie obejmuje tych produktów pochodzących z własnej produkcji, które zostały zużyte na cele produkcyjne, np. pasz, materiału siewnego, obornika.

Towarowa produkcja rolnicza stanowi sumę sprzedaży produktów rolnych do skupu oraz na targowiskach.

8. Dane o **produkcji, plonach i skupie** zbóż, strączkowych i oleistych dotyczą ziarna. Dane dotyczące **zbóż** obejmują: zboża podstawowe, mieszanki zbożowe, kukurydzę na ziarno, grykę, proso i inne zbożowe. Dane dotyczące **zbóż podstawowych**, tj. pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa i pszenżyta – jeśli nie zaznaczono inaczej – nie obejmują mieszanek zbożowych.

Strączkowe na ziarno obejmują: konsumpcyjne (groch, fasola, bób oraz pozostałe) i pastewne (wyka, łubin, bobik oraz pozostałe, np. peluszka, mieszanki strączkowe).

Orchards are understood as land planted with fruit-bearing trees and bushes and tree nurseries not smaller than 0,1 ha.

Meadows and pastures are understood as permanent meadows and pastures, and do not include arable land sown with grass as part of crop rotation.

According to EUROSTAT methodology, in 2007 data on arable land, orchards, meadows and pastures concern area in good agricultural condition – maintained in accordance with in norms defined in the regulation of Minister of Agricultural and Rural Development dated 12 III 2007 about minimal norms (Journal of Laws No. 46, item 306); data are not comparable with data published in previous editions of the Yearbook.

Item “other land” includes non-farm land, i.e. occupied by buildings, pleasure gardens.

7. Gross agricultural output includes of:

- 1) **crop output**, i.e., raw (not processed) products of plant origin (harvests for a given year);
- 2) **animal output**, i.e., production of animals for slaughter, raw (not processed) products of animal origin as well as the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd), which include: cattle, pigs, sheep, horses and poultry.

Final agricultural output is the sum of the following values: market output, own consumption of agricultural products from own production, increases in inventories products of plant and animal origin and the increase in farm animal stocks (livestock – the basic and working herd). Final output, as opposed to gross output, does not include those products from own output that were utilized for production purposes, e.g. feed, sown material, manure.

Agricultural market output is the sum of agricultural product sales at procurement centers and on marketplaces.

8. Data regarding the **production, yields and procurement** of pulses and oil-bearing plants as well as cereals concerns grain. Data concerning **cereals** include: basic cereals, cereal mixed, maize for grain, buckwheat, millet and other cereals. Data regarding **basic cereals**, i.e. wheat, rye, barley, oats and triticale, do not include cereal mixed, unless otherwise stated.

Pulses for grain include: consumer pulses (peas, beans, broad beans and others) and feed pulses (vetch, lupine, field beans and others, e.g. field peas, pulses mixed).

Do upraw **przemysłowych** zalicza się: buraki cukrowe, uprawy roślin oleistych (rzepak, rzepik, mak, słonecznik, soja, gorczyca i od 2003 r. len oleisty), włókniстых (len, konopie) i innych przemysłowych (tj. tytoń, chmiel, cykorię). Uprawy **pastewne** obejmują: strączkowe pastewne, motylkowe drobnonasiennne (w tym wieloletnie, tj. koniczyna, lucerna i esparceta) z innymi pastewnymi i trawami, a także okopowe pastewne (buraki pastewne, brukiew, marchew pastewna, kapusta pastewna, rzepa itp.) oraz kukurydzę na pasze.

9. Dane o produkcji **żywca rzeźnego** obejmują: skup zwierząt rzeźnych (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój z przeznaczeniem na spożycie naturalne.

10. Dane o **ciągnikach rolniczych** dotyczą ciągników 4-kołowych i gąsienicowych.

11. Jako **jednostkę siły pociągowej** w rolnictwie przyjęto 1 konia roboczego. W danych o zasobach **żywej siły pociągowej** wykazano konie robocze, tj. konie 3-letnie i starsze. Przeliczeń **mechanicznej siły pociągowej** dokonano, przyjmując jako jednostkę siły pociągowej moc ciągnika na zaczepie równą 2,2 kW.

12. Skup produktów rolnych dotyczy ilości i wartości produktów rolnych (roślinnych i zwierzęcych) skupionych przez podmioty gospodarcze bezpośrednio od producentów.

13. Dane o użytkowaniu gruntów, powierzchni zasiewów, zbiorach i plonach ziemiopłodów, zwierzętach gospodarskich i produkcji zwierzęcej oraz o ciągnikach opracowano na podstawie sprawozdawczości, wyników badań reprezentacyjnych, wyników spisów rolniczych i szacunków.

14. Do przeliczeń wyników i czynników produkcji na jednostkę powierzchni przyjęto użytki rolne rozliczane według siedziby użytkownika gospodarstwa – stan w czerwcu.

15. **Lata gospodarcze** obejmują okres od 1 VII do 30 VI (np. rok gospodarczy 2006/07 oznacza okres od 1 VII 2006 r. do 30 VI 2007 r.).

16. Dane – jeśli nie zaznaczono inaczej – prezentuje się według siedziby użytkownika.

Industrial crops include: sugar beets, oil-bearing crops (rape, agrimony, poppy, sunflower, soya, mustard and since 2003 oil-flax), fibrous plants (flax, hemp) and other industrial plants (i.e. tobacco, hop, chicory). **Feed plants** include: pulses, legumes (of which perennial legumes: clover, lucerne and sainfoin) with other feed plants and field grasses, as well as root plants (fodder beet, rutabaga, fodder carrot, fodder cabbage, turnip) and maize for feeds.

9. Data regarding the production of **animals for slaughter** concern the purchase of animals for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market sales and slaughter intended for own consumption.

10. Data regarding **agricultural tractors** concern 4-wheeled and tracked tractors.

11. One draft horse was assumed as the **unit of draft force** in agriculture. Data regarding **live draft force** comprise draft horses, i.e., horses aged 3 years and older. Calculations of **mechanical draft force** were carried out assuming 2.2 kW of tractor engine power as the unit of draft force.

12. **Procurement of agricultural products** includes the quantity and value of agricultural products (crop and animal origin) purchased by economic entities directly from producers.

13. Data regarding the land use, sown area, crop production and yields, livestock and animal-based production, as well as tractors were compiled on the basis of reports, results of sample surveys, agricultural census and estimates.

14. Agricultural land calculated by the official residence of the land user was assumed for calculating results and production factors per area unit – as of June.

15. **Farming years** cover to the period from 1 VII until 30 VI (e.g. the 2006/07 farming year covers the period from 1 VII 2006 to 30 VI 2007).

16. Data, unless otherwise stated, are presented by the official residence of the land user.

Leśnictwo

1. Informacje w zakresie leśnictwa dotyczą:

- 1) **lasów publicznych** stanowiących własność:
 - a) Skarbu Państwa – zarządzanych oraz użytkowanych czasowo lub w całości przez:
 - Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe (w skrócie „Lasy Państwowe”) nadzorowane przez Ministra Środowiska,
 - jednostki ochrony przyrody (parki narodowe),
 - jednostki organizacyjne innych ministrów, wojewodów, gmin lub związków komunalnych i Agencję Nieruchomości Rolnych (do 15 VII 2003 r. – Agencja Własności Rolnej Skarbu Państwa),
 - b) gmin (w tym gmin mających od 1999 r. również status miasta na prawach powiatu);
- 2) **lasów prywatnych** stanowiących własność:
 - a) osób fizycznych,
 - b) wspólnot gruntowych będących własnością wszystkich lub części mieszkańców wsi,
 - c) spółdzielni produkcji rolniczej,
 - d) innych osób prawnych.

2. **Powierzchnia gruntów leśnych** obejmuje powierzchnię lasów oraz gruntów związanych z gospodarką leśną.

Do **powierzchni lasów** zalicza się grunty o zwartej powierzchni co najmniej 0,1 ha:

- pokryte roślinnością leśną (powierzchnia zalesiona),
- przejściowo pozbawione roślinności leśnej (zręby, halizny, płazowiny, plantacje choinek i krzewów oraz poletka łowieckie).

Są to grunty przeznaczone do produkcji leśnej lub wchodzące w skład rezerwatów przyrody i parków narodowych albo wpisane do rejestrów zabytków.

Do **gruntów związanych z gospodarką leśną** zalicza się grunty zajęte pod wykorzystywane dla potrzeb gospodarki leśnej: budynki i budowle, linie podziału przestrzennego lasu, drogi leśne, szkółki leśne, miejsca składowania drewna itp.

Zręby są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu w ciągu ostatnich 2 lat i przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Halizny są to grunty przejściowo pozbawione drzewostanu dłużej niż 2 lata oraz uprawy i młodniki I klasy wieku (1-20 lat) o zadrzewieniu niższym niż 0,5 (pełne zadrzewienie – 1,0), przewidziane do odnowienia w najbliższych latach.

Płazowiny są to grunty porośnięte drzewami II klasy wieku (21–40 lat) o zadrzewieniu do 0,3 włącznie albo drzewami III i wyższych klas wieku (41 lat i więcej) o zadrzewieniu do 0,2 włącznie, z wyjątkiem drzewostanów w klasie odnowienia i do odnowienia.

Forestry

1. Information within the scope of forestry concerns:

- 1) **public forests** owned by:
 - a) the State Treasury – managed and utilized temporarily or perpetually by:
 - State Forestry National Forest Holding (abbreviated as "State Forests") supervised by the Minister of Environment,
 - nature protection units (national parks),
 - organizational units supervised by different ministers, voivods, gminas or municipal associations and the Agricultural Property Agency (until 15 VII 2003 – the Agricultural Property Agency of the State Treasury),
 - b) gminas (of which gminas which are also cities with powiat status since 1999);
- 2) **private forests** owned by:
 - a) natural persons,
 - b) land held in common by all or part of the residents of a village,
 - c) agricultural production co-operatives,
 - d) other legal persons.

2. **Forest land** includes areas of forest as well as land connected with silviculture.

Forest areas include land with a homogeneous area of at least 0,1 ha:

- covered by forest vegetation (wooded area),
- temporarily devoid of forest vegetation (felling sites, blanks, irregularly stocked open stands, coniferous tree and bush plantations, hunting grounds).

These areas are designated for silviculture production, comprising portions of nature reserves and national parks or are registered as nature monuments.

Land connected with silviculture includes land used for purposes of forest management: buildings and structures, spatial division lines in forests, forest roads, forest nurseries, wood stockpiling areas, etc.

Felling sites are areas temporarily devoid of tree stands within the past 2 years and designated for renewal in coming years.

Blanks are areas temporarily devoid of tree stands for longer than 2 years as well as crops and greenwoods in the age I category (1-20 years), with plantings at less than 0,5 (full plantings at 1,0), designated for renewal in coming years.

Irregularly stocked open stands are areas planted with trees in the age II category (21–40 years) with plantings of up to 0,3 inclusive, or planted with trees in the III, or higher, age category (41 years or more) with plantings of up to 0,2 inclusive, excluding tree stands in the renewal and to be renewed classes.

Przez **odnowienia** rozumie się powstawanie młodego drzewostanu w miejsce drzewostanu usuwanego lub usuniętego:

- 1) odnowienia sztuczne są to uprawy leśne zakładane przez sadzenie lub siew;
- 2) odnowienia naturalne są to uprawy leśne powstałe na powierzchni lasów z samosiewu i odrośli, uznane za pełnowartościowe i pokrywające co najmniej 50% terenu.

Zalesienia polegają na zakładaniu upraw leśnych na gruntach pozostających poprzednio poza uprawą leśną (niezaliczonych do powierzchni lasów).

Zadrzewienia są to produkcyjne i ochronne skupiska drzew i krzewów na terenach poza lasami. Występują wzdłuż tras komunikacyjnych i cieków wodnych, wśród upraw rolnych, przy domach i budynkach gospodarczych oraz w obrębie i przy zakładach przemysłowych. Do zadrzewień nie zalicza się: sadów, plantacji, szkótek drzew i krzewów, cmentarzy, urządzonej zieleni komunalnej w miastach, ogrodów działkowych, skupisk drzew otaczających obiekty zabytkowe.

3. Wskaźnik lesistości (lesistość) obliczono jako stosunek procentowy powierzchni lasów do ogólnej powierzchni województwa.

Udział powierzchni gruntów leśnych w powierzchni lądowej województwa obliczono jako stosunek powierzchni lasów i gruntów związanych z gospodarką leśną. Do powierzchni ogólnej województwa pomniejszonej o grunty pod wodami (obejmujące morskie wody wewnętrzne, powierzchniowe wody płynące oraz stojące); od 2002 r. – zgodnie z rozporządzeniem Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z dnia 29 III 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454) – do powierzchni lądowej województwa zalicza się grunty pod stawami oraz roły użytkowane rolniczo.

4. Dane o pozyskaniu drewna w układzie sortymentowym zaprezentowano według klasyfikacji jakościowo-wymiarowej określonej Polskimi Normami oraz w oparciu o Polską Klasyfikację Wyrobów i Usług, obowiązującą od 1 VII 1997 r. (rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 III 1997 r. – Dz. U. Nr 42, poz. 264 z późniejszymi zmianami).

Renewals are understood as new tree stands forming in place of removed stands:

- 1) artificial renewals are tree crops established through planting or sowing;
- 2) natural renewals are tree crops formed in woodland areas through self-seeding and off-shoots, considered full-value and covering at least 50% of the area.

Afforestation consists in establishing woodland crops on land previously outside silviculture (not included in forest area).

Plantings are productive and protective clusters of trees and shrubs outside the forest. The term includes trees along roads, rivers, canals and among agricultural crops, on farmlands and within plants area. The term excludes orchards, plantations, forest and shrub nurseries, cemeteries and estate green belts within cities, home gardens and allotments, trees and shrubs surrounding monumental places.

3. The forest cover indicator (forest cover) was calculated as the percentage ratio of forest area to the total area of the voivodship.

Share of forest land in land area of the voivodship is calculated as the percentage ratio of forest area (including land connected with silviculture) to the total area of the voivodship without lands under waters (i.e. internal marine water, surface flowing waters and surface standing waters). According to the regulation of the Ministry of Regional Development and Construction from 29 III 2001 in regard to the registration of land and buildings (Journal of Laws No. 38, item 454) – since 2002 land under ponds as well as ditches used for agricultural purposes have been calculated to land area.

4. Data on removals in assortment order were presented according to the quality and size classification defined by the Polish Norms and with respect of the Polish Classification of Products and Services implemented on 1 VII 1997 (decree of the Cabinet dated 18 III 1997 – Journal of Laws No. 42, item 264 with later amendments).

TABL. 1 /178/. **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE****TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Powierzchnia użytków rolnych ^a (stan w czerwcu) w tys. ha	574,7	552,8	546,8	<i>Agricultural land area^a (as of June) in thous. ha</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	400,8	398,4	394,7	<i>of which private farms</i>
Udział w ogólnej powierzchni zasiewów (stan w czerwcu) w %:				<i>Share in total sown area (as of June) in %:</i>
zbóż podstawowych	58,5	56,8	56,7	<i>basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	61,2	42,5	42,4	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	5,5	2,7	2,6	<i>potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	7,4	2,3	2,1	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	9,5	13,5	16,8	<i>rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	5,6	7,2	9,5	<i>of which private farms</i>
Plony z 1 ha w dt:				<i>Yields per 1 ha in dt:</i>
zbóż podstawowych	39,5	36,9	46,5	<i>of basic cereals</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	36,0	33,6	43,2	<i>of which private farms</i>
ziemniaków	219	169	227	<i>of potatoes</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	209	152	215	<i>of which private farms</i>
rzepaku i rzepiku	28,2	28,9	30,8	<i>of rape and agrimony</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	24,7	25,3	26,9	<i>of which private farms</i>
Bydło, trzoda chlewna, owce i konie w przeliczeniowych sztukach dużych (stan w czerwcu) ^b na 100 ha użytków rolnych	38,8	36,7	37,4	<i>Cattle, pigs, sheep and horses in terms of large heads (as of June)^b per 100 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	43,5	43,0	43,5	<i>of which private farms</i>
Udział krów w pogłowie bydła (stan w czerwcu) w %	41,6	40,6	40,9	<i>Share of cows in cattle stocks (as of June) in %</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	42,1	39,8	40,5	<i>of which private farms</i>
Udział loch w pogłowie trzody chlewnej (stan w końcu lipca) w %	8,9	9,7	9,6	<i>Share of sows in pig stocks (as of the end of July) in %</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	8,5	9,4	9,5	<i>of which private farms</i>
Produkcja żywca rzeźnego w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami) ^c na 1 ha użytków rolnych w kg	184,9	201,4	201,3	<i>Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)^c per 1 ha of agricultural land in kg</i>

^a Według granic administracyjnych. ^b Patrz uwaga do tabl. 11 na str. 245; Trzoda chlewna – stan w końcu lipca. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie, drobiowe, kozie, królicze i dziczyzna; w wadze poubojowej ciepłej.

^a By administrative borders. ^b See note to table 11 on page 245; Pigs – as of the end of July. ^c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh, poultry, goat, rabbit and venison; in post-slaughter warm weight.

TABL. 1 /178/. **UWARUNKOWANIA I WAŻNIEJSZE WYNIKI EKONOMICZNO-PRODUKCYJNE W ROLNICTWIE (dok.)**
TRENDS AND MAJOR ECONOMIC AND PRODUCTION RESULTS IN AGRICULTURE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Produkcja mleka w l:				<i>Production of milk in l:</i>
na 1 ha użytków rolnych	475	479	472	<i>per 1 ha of agricultural land</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	483	441	422	<i>of which private farms</i>
na 1 krowę	4414	5416	5239	<i>per cow</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	4136	4886	4563	<i>of which private farms</i>
Ciągniki rolnicze na 100 ha użytków rolnych w szt	7,7 ^a	x	7,8 ^b	<i>Agricultural tractors per 100 ha of agricultural land in units</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	9,8	x	10,5	<i>of which private farms</i>
Zużycie nawozów mineralnych lub chemicznych (łącznie z wieloskładnikowymi) w przeliczeniu na czysty składnik na 1 ha użytków rolnych ^c w kg	127,0	175,0	143,6	<i>Consumption of mineral or chemical fertilizers (including mixed fertilizers) in terms of pure ingredient per 1 ha of agricultural land^c in kg</i>
w tym gospodarstwa indywidualne	92,7	151,5	121,5	<i>of which private farms</i>

a Stan w dniu 31 XII. b Stan w czerwcu. c Dotyczy odpowiednio lat gospodarczych 1999/2000, 2005/06, 2006/07.

a As of 31 XII. b As of June. c Concerns respectively the 1999/2000, 2005/06 and 2006/07 farming years.

TABL. 2 /179/. **UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG GRANIC ADMINISTRACYJNYCH**
Stan w czerwcu
LAND USE BY ADMINISTRATIVE BORDERS
As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem	w tym gospodarstwa indywidualne	
			w ha	in ha	
Powierzchnia ogólna	941247	941167	941167	422149	<i>Total area</i>
Użytki rolne	574711	552750	546756	394671	<i>Agricultural land</i>
grunty orne	491747	494212	487312	345621	<i>arable land</i>
sady ^a	2889	723	1118	1090	<i>orchards^a</i>
łąki	65531	48814	45269	39416	<i>meadows</i>
pastwiska	14544	9001	7391	4448	<i>pastures</i>
pozostałe	—	—	5665	4096	<i>others</i>
Lasy ^b	251957	254859	255507	10120	<i>Forests and forest land^b</i>
Pozostałe grunty ^c	114579	133558	138904	17358	<i>Other land^c</i>

a Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. b Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. c Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

a Including nurseries. b Including land connected with silviculture. c For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

TABL. 3 /180/. **UŻYTKOWANIE GRUNTÓW WEDŁUG SIEDZIBY UŻYTKOWNIKA**

Stan w czerwcu

LAND USE BY THE OFFICIAL RESIDENCE OF LAND USER

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	Sektor publiczny <i>Public sector</i>	Sektor prywatny <i>Private sector</i>		SPECIFICATION
				razem <i>total</i>	w tym gos- podarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
		w ha		in ha		
Powierzchnia ogólna	2000	937805	357184	580621	431705	Total area
	2006 ^a	954369	351576	602793	418285	
	2007 ^a	952370	353574	598796	420147	
Użytki rolne	2000	573893	47414	526479	401228	Agricultural land
	2006	565769	41109	524660	395956	
	2007	557976	42293	515683	392272	
grunty orne	2000	491631	39056	452575	338376	arable land
	2006	502476	31409	471067	349061	
	2007	493731	33555	460176	343348	
sady ^b	2000	2824	39	2785	2213	orchards ^b
	2006	711	7	704	699	
	2007	1109	8	1101	1097	
łąki	2000	65255	6489	58766	51975	meadows
	2006	52411	7200	45211	40845	
	2007	48673	5720	42953	39129	
pastwiska	2000	14183	1830	12353	8664	pastures
	2006	10171	2493	7678	5351	
	2007	8534	2105	6430	4546	
pozostałe	2000	—	—	—	—	others
	2006	—	—	—	—	
	2007	5929	905	5023	4152	
Lasy ^c	2000	249547	237225	12322	9500	Forests and forest land ^c
	2006	253017	242464	10553	7659	
	2007	253553	240605	12947	10097	
Pozostałe grunty ^d	2000	114365	72545	41820	20977	Other land ^d
	2006	135583	68003	67580	14670	
	2007	140840	70676	70166	17777	

a Łącznie z gruntami należącymi do Agencji Nieruchomości Rolnej położonymi na terenie województwa małopolskiego i śląskiego. b Łącznie ze szkółkami drzew i krzewów owocowych. c Łącznie z gruntami związanymi z gospodarką leśną. d Pod zabudowaniami, podwórzami, drogi, wody i inne grunty użytkowe oraz nieużytki.

a Including land of the Agricultural Market Agency located in Małopolskie Voivodship and Śląskie Voivodship. b Including nurseries. c Including land connected with silviculture. d For buildings, courts, roads, waters and other usable land as well as wasteland.

TABL. 4 /181/. **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**

INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2000	2005	2006	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms			
	rok poprzedni = 100			previous year = 100			
Produkcja globalna	101,2	101,3	95,2	99,5	104,0	95,2	Gross output
Roślinna	106,4	94,3	92,7	102,2	95,1	92,0	Crop
Zwierzęca	93,9	114,3	98,6	95,8	118,6	98,8	Animal

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 pkt 1) na str. 29.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1) on page 29.

TABL. 4 /181/. **DYNAMIKA GLOBALNEJ, KOŃCOWEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)***INDICES OF GROSS, FINAL AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	2000	2005	2006	SPECIFICATION
	ogółem total			w tym gospodarstwa indywidualne of which private farms			
	rok poprzedni = 100			previous year = 100			
Produkcja końcowa	106,4	95,9	99,0	104,6	102,2	97,2	Final output
Roślinna	122,3	82,5	98,2	114,8	86,6	94,9	Crop
Zwierzęca	93,5	113,6	99,8	96,6	118,9	98,8	Animal
Produkcja towarowa	105,0	101,9	103,2	109,4	106,3	102,0	Market output
Roślinna	109,2	96,1	103,1	107,6	98,7	98,9	Crop
Zwierzęca	100,6	108,7	103,3	111,1	113,6	104,3	Animal

TABL. 5 /182/. **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (ceny stałe^a)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (constant prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	SPECIFICATION
	w odsetkach <i>in percent</i>			

PRODUKCJA GLOBALNA
GROSS OUTPUT

OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	62,0	60,8	55,4	Crop output
Zboża	30,9	34,0	23,3	Cereals
w tym zboża podstawowe	24,6	27,1	18,4	of which basic cereals
w tym: pszenica	17,7	17,3	11,9	of which: wheat
żyto	1,2	0,9	0,5	rye
jęczmień	4,3	6,5	4,5	barley
Ziemniaki	6,2	2,7	2,9	Potatoes
Przemysłowe	11,0	12,8	16,6	Industrial
w tym buraki cukrowe	6,3	7,4	9,0	of which sugar beets
Warzywa	1,9	2,4	3,6	Vegetables
Owoce	2,1	0,8	1,0	Fruit
Siano łąkowe	1,9	1,3	1,4	Meadow hay
Pozostałe	8,0	6,8	6,6	Other

a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 11 pkt 1) na str. 29.

a See general notes to the Yearbook, item 11, point 1) on page 29.

TABL. 5 /182/. **STRUKTURA GLOBALNEJ I TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ (dok.)**
STRUCTURE OF GROSS AND MARKET AGRICULTURAL OUTPUT (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	SPECIFICATION
	w odsetkach in percent			
PRODUKCJA GLOBALNA (dok.) GROSS OUTPUT (cont.)				
Produkcja zwierzęca	38,0	39,2	44,6	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	23,1	22,1	27,6	Animals for slaughter ^a
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	2,6	2,0	3,2	cattle (excluding calves)
cielęta	0,3	0,1	0,1	calves
trzoda chlewna	14,5	14,4	17,4	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	5,6	5,5	6,8	poultry
Przyrost stada (podstawowego i obrotowego)	-2,8	0,9	-1,6	Increase in herd (basic and working)
Mleko krowie	10,0	11,9	13,5	Cows' milk
Jaja kurze	6,1	2,8	3,5	Hen eggs
Obornik	1,3	1,3	1,1	Manure
Pozostałe	0,3	0,2	0,5	Other
PRODUKCJA TOWAROWA MARKET OUTPUT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Produkcja roślinna	53,1	51,2	47,3	Crop output
Zboża	32,0	27,9	18,7	Cereals
w tym zboża podstawowe	28,4	25,1	16,8	of which basic cereals
w tym: pszenica	23,1	18,1	12,1	of which: wheat
żyto	1,4	0,9	0,5	rye
jęczmień	3,7	6,0	4,1	barley
Ziemniaki	0,5	1,1	1,3	Potatoes
Przemysłowe	16,5	18,0	21,8	Industrial
w tym buraki cukrowe	9,4	10,1	11,8	of which sugar beets
Warzywa	1,6	2,6	3,5	Vegetables
Owoce	1,8	0,8	1,0	Fruit
Pozostałe	0,7	0,8	1,0	Other
Produkcja zwierzęca	46,9	48,8	52,7	Animal output
Żywiec rzeźny ^a	27,3	29,4	33,4	Animals for slaughter ^a
w tym:				of which:
bydło (bez cieląt)	3,7	2,8	4,1	cattle (excluding calves)
cielęta	0,3	0,1	0,2	calves
trzoda chlewna	15,4	18,9	20,8	pigs
owce	0,0	0,0	0,0	sheep
drób	7,8	7,6	8,3	poultry
Mleko krowie	10,7	16,0	15,5	Cows' milk
Jaja kurze	8,7	3,2	3,4	Hen eggs
Pozostałe	0,2	0,2	0,4	Other

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

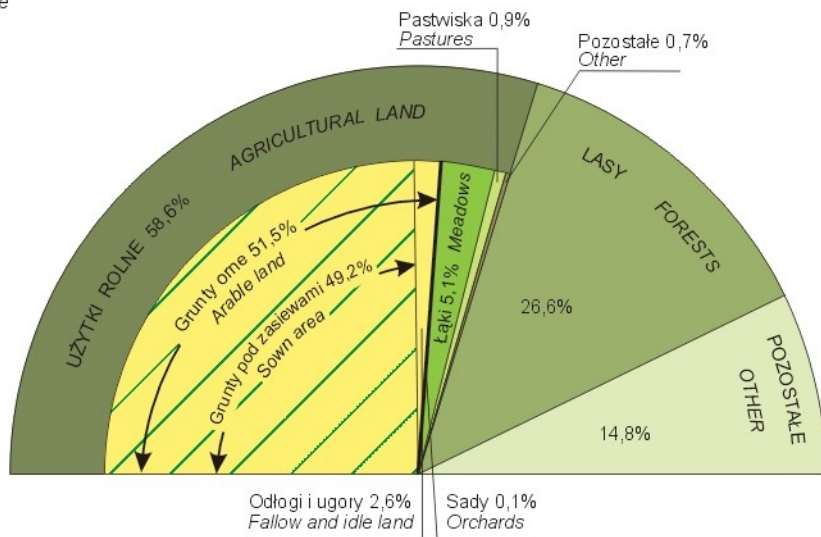
^a Attle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

UŻYTKOWANIE GRUNTÓW^a W 2007 R.

Stan w czerwcu

LAND USE^a IN 2007

As of June

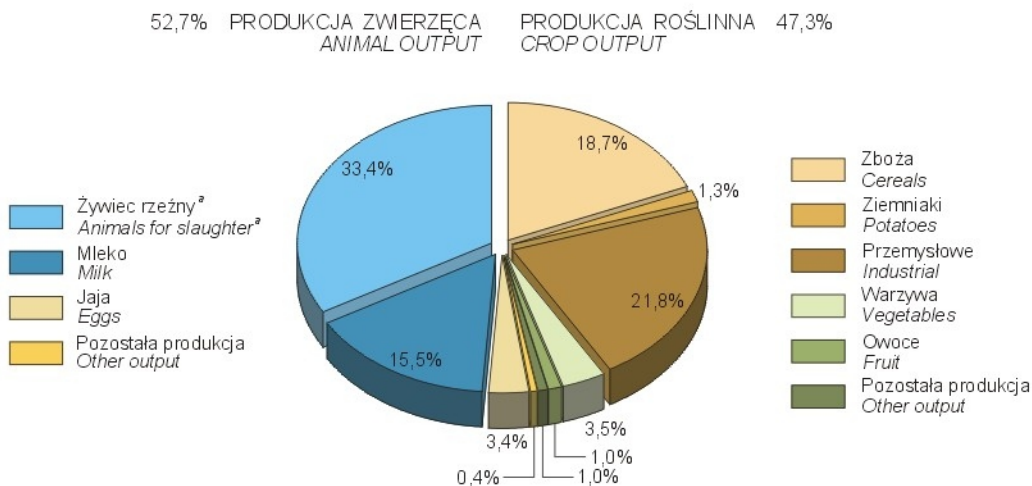

^a Według siedziby użytkownika.

^a By the official residence of the land user.

STRUKTURA TOWAROWEJ PRODUKCJI ROLNICZEJ W 2006 R.

STRUCTURE OF MARKET AGRICULTURAL OUTPUT IN 2006

^a Bydło, cielęta, trzoda chlewna, owce, konie, drób, kozy i króliki.

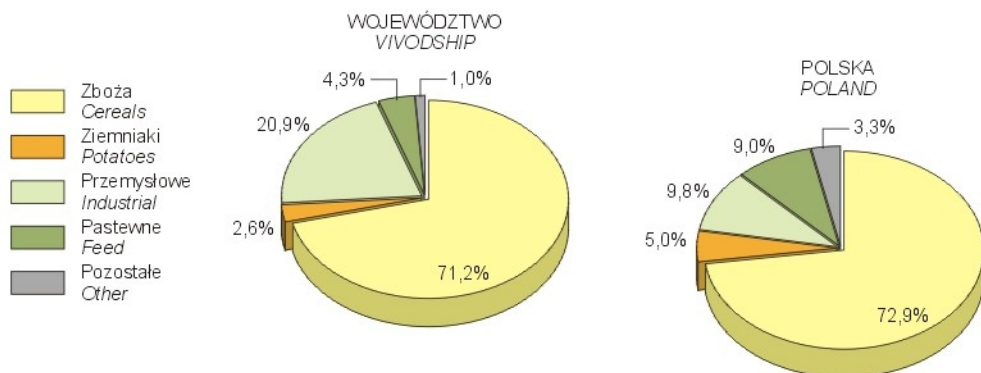
^a Cattle, calves, pigs, sheep, horses, poultry, goats and rabbits.

STRUKTURA ZASIEWÓW W 2007 R.

Stan w czerwcu

STRUCTURE OF SOWN AREA IN 2007

As of June

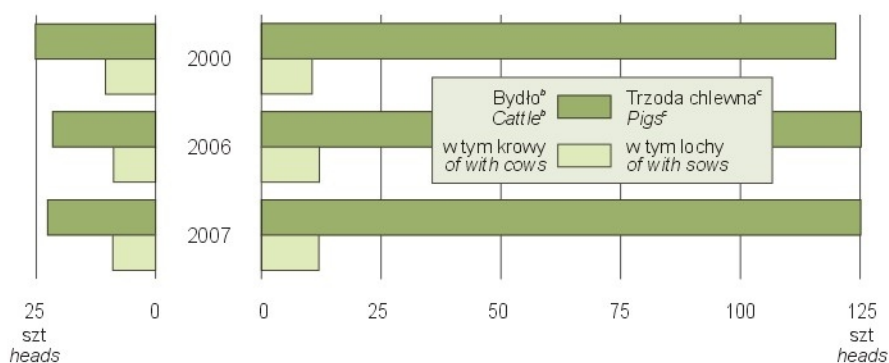

ZWIERZĘTA GOSPODARSKIE NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH^a

Stan w czerwcu

LIVESTOCK PER 100 ha AGRICULTURAL LAND^a

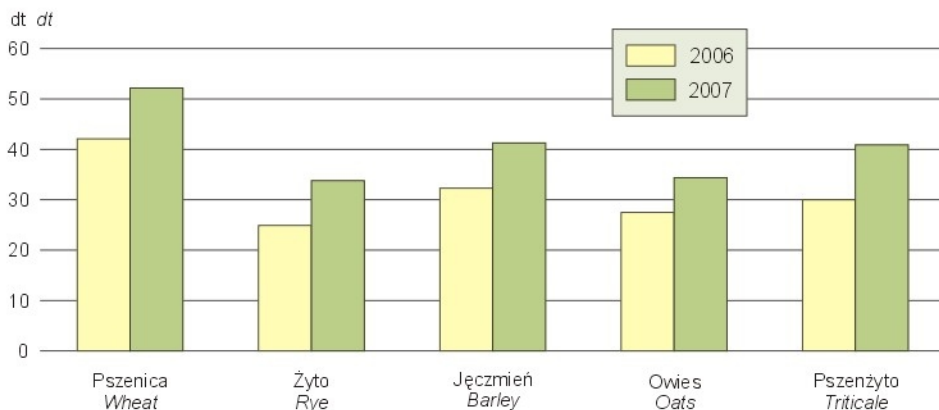
As of June

a Bez gruntów niestanowiących gospodarstw rolnych. b Stan w czerwcu. c Od 2000 r. – stan w końcu lipca.
a Excluding non-farm land. b As of June. c Since 2000 – As of the end of July.

PLONY ZBÓŻ PODSTAWOWYCH Z 1 ha

YIELDS OF BASIC CEREALS FROM 1 ha

TABL. 6 /183/. **POWIERZCHNIA ZASIEWÓW**

Stan w czerwcu

SOWN AREA

As of June

ZIEMIOPŁODY	2000	2006	2007			CROPS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym go- spodarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
	w ha in ha					
OGÓŁEM	473298	477096	468652	453428	336892	TOTAL
Zboża	345158	351121	333468	325013	254818	Cereals
zboża podstawowe	276919	271005	265720	258552	198736	basic cereals
pszenica	165065	147055	142560	136765	97447	wheat
żyto	26167	14349	15437	15397	12942	rye
jęczmień	61433	75636	74813	73714	58482	barley
owies	7654	7875	7781	7730	6755	oats
pszenżyto	16600	26090	25129	24946	23110	triticale
mieszkanki zbożowe	35732	35490	34392	34389	34292	cereal mixed
gryka i proso	47	282	1009	1009	607	buckwheat and millet
kukurydza na ziarno ...	32460	44169	32347	31063	21183	maize for grain
Strączkowe	1821	2121	2065	2061	1870	Pulses
konsumpcyjne	612	545	378	378	269	edible
pastewne ^a	1209	1576	1687	1683	1601	feed ^a
Ziemniaki	26066	12818	12047	12013	9833	Potatoes
Przemysłowe	68802	84026	98120	93879	56468	Industrial
w tym:						of which:
buraki cukrowe	23775	19454	17826	16481	11550	sugar beets
oleiste	44985	65923	79961	77065	44767	oil-bearing
w tym rzepak i rzepik	44960	64282	78742	75846	44451	of which rape and agrimony
Pastewne	23638	20221	18262	15827	9931	Feed
w tym:						of which:
okopowe	4518	661	811	811	811	root plants
kukurydza na paszę	10588	12809	11744	10263	6394	maize for feeds
Pozostałe uprawy ^b	7813	6789	4690	4633	3971	Other crops ^b
w tym warzywa grun- towe	3388	2937	2499	2486	2034	of which field vegeta- bles

^a Łącznie z mieszkankami zbożowo-strączkowymi na ziarno. ^b Warzywa, truskawki, uprawy na nawozy zielone, wysadki okopowych itp.

^a Including cereal and pulse mixed for grain. ^b Vegetables, strawberries, green fertilizer crops, root plant planting etc.

TABL. 7 /184/. **ZBIORY I PLONY WYBRANYCH ZIEMIOPŁODÓW**
SELECTED CROP PRODUCTION AND YIELDS

ZIEMIOPŁODY	2000	2006	2007			CROPS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym go- spodarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	

ZBIORY w t
PRODUCTION in t

Zboża	1402446	1297082	1587879	1526992	1123365	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	1092736	999440	1234634	1185995	859087	<i>basic cereals</i>
pszenica	728549	619365	744099	702510	467932	<i>wheat</i>
żyto	73253	35658	52210	52042	41932	<i>rye</i>
jęczmień	213922	244402	308694	302914	232094	<i>barley</i>
owies	21431	21682	26803	26591	23237	<i>oats</i>
pszenżyto	55581	78333	102829	101937	93893	<i>triticale</i>
mieszanek zbożowe	105145	109508	120380	120369	120001	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	572032	216076	273334	272664	211780	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	1128240	931292	1027384	943310	568599	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	126650	185953	242216	231619	119445	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	290103	199367	256500	255155	241820	<i>Meadow hay</i>

PLONY z 1 ha w dt
YIELDS per 1 ha in dt

Zboża	40,6	36,9	47,6	47,0	44,1	Cereals
w tym:						<i>of which:</i>
zboża podstawowe	39,5	36,9	46,5	45,9	43,2	<i>basic cereals</i>
pszenica	44,1	42,1	52,2	51,4	48,0	<i>wheat</i>
żyto	28,0	24,9	33,8	33,8	32,4	<i>rye</i>
jęczmień	34,8	32,3	41,3	41,1	39,7	<i>barley</i>
owies	28,0	27,5	34,4	34,4	34,4	<i>oats</i>
pszenżyto	33,5	30,0	40,9	40,9	40,6	<i>triticale</i>
mieszanek zbożowe	29,4	30,9	35,0	35,0	35,0	<i>cereal mixed</i>
Ziemniaki	219	169	227	227	215	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	475	479	576	572	492	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik	28,2	28,9	30,8	30,5	26,9	<i>Rape and agrimony</i>
Siano łąkowe	44,5	38,0	54,6	59,4	61,8	<i>Meadow hay</i>

TABL. 8 /185/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY WARZYW GRUNTOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF GROUND VEGETABLES

WARZYWA	2000	2006	2007		VEGETABLES
	ogółem <i>grand total</i>		w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
			razem <i>total</i>	w tym go- spodarstwa indywidu- alne <i>of which pri- vate farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu
 AREA in ha – as of June

OGÓŁEM	3388	2937	2499	2486	2034	TOTAL
Kapusta	148	311	254	254	254	Cabbages
Kalafior	61	85	69	69	69	Cauliflowers
Cebula	454	822	693	691	317	Onions
Marchew jadalna	459	401	357	353	352	Carrots
Buraki ćwikłowe	228	240	182	181	171	Beetroots
Ogórki	347	324	290	289	289	Cucumbers
Pomidory	347	171	132	131	131	Tomatoes
Pozostałe ^a	1344	583	521	518	451	Others ^a

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	50446	67047	57592	57369	49311	TOTAL
Kapusta	6640	11441	10810	10783	10783	Cabbages
Kalafior	1220	1586	1473	1473	1473	Cauliflowers
Cebula	8953	19854	14444	14408	7237	Onions
Marchew jadalna	12263	10495	10495	10423	10389	Carrots
Buraki ćwikłowe	4588	6541	4972	4954	4590	Beetroots
Ogórki	5899	6088	5801	5789	5775	Cucumbers
Pomidory	6593	2937	2237	2231	2221	Tomatoes
Pozostałe ^a	4291	8105	7360	7309	6844	Others ^a

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Kapusta	449	367	425	425	425	Cabbages
Kalafior	200	187	213	213	213	Cauliflowers
Cebula	197	242	209	209	228	Onions
Marchew jadalna	267	262	294	295	295	Carrots
Buraki ćwikłowe	201	273	273	274	269	Beetroots
Ogórki	170	188	200	200	200	Cucumbers
Pomidory	190	171	170	170	170	Tomatoes
Pozostałe ^a	32	139	141	141	152	Others ^a

^a Pietruszka, pory, selery, rzodkiewka, sałata, rabarbar itp.

^a Parsley, leeks, celeries, radish, salad, rhubarb etc.

TABL. 9 /186/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY OWOCÓW Z DRZEW**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF TREE FRUIT

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	ogółem <i>grand total</i>		w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu
 AREA in ha – as of June

OGÓŁEM	3900	1078	1255	1248	1244	TOTAL
Jablonie	1591	435	496	491	490	<i>Apples</i>
Grusze	468	92	106	106	106	<i>Pears</i>
Śliwy	761	126	159	158	158	<i>Plums</i>
Wiśnie	625	176	218	218	215	<i>Cherries</i>
Czereśnie	342	102	115	115	115	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^a	114	148	161	161	161	<i>Others^a</i>

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	24605	7744	10881	10823	10782	TOTAL
Jabłka	14022	4786	5782	5732	5717	<i>Apples</i>
Gruszki	3903	687	848	848	848	<i>Pears</i>
Śliwki	3145	697	1137	1129	1129	<i>Plums</i>
Wiśnie	2444	844	1616	1616	1591	<i>Cherries</i>
Czereśnie	942	389	745	745	745	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^a	149	342	753	753	753	<i>Others^a</i>

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Jabłka	88	110	117	117	117	<i>Apples</i>
Gruszki	83	75	80	80	80	<i>Pears</i>
Śliwki	41	55	71	72	72	<i>Plums</i>
Wiśnie	39	48	74	74	74	<i>Cherries</i>
Czereśnie	28	38	65	65	65	<i>Sweet cherries</i>
Pozostałe ^a	13	23	47	47	47	<i>Others^a</i>

^a Brzoskwinie, morele, orzechy włoskie.
^a *Peaches, apricots, walnuts.*

TABL. 10 /187/. **POWIERZCHNIA, ZBIORY I PLONY Z KRZEWÓW OWOCOWYCH I PLANTACJI JAGODOWYCH**
AREA, PRODUCTION AND YIELDS OF BERRY FRUIT

OWOCE	2000	2006	2007		FRUIT
	ogółem <i>grand total</i>		w tym sektor prywatny <i>of which private sector</i>		
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidu- alne <i>of which pri- vate farms</i>	

POWIERZCHNIA w ha – stan w czerwcu
 AREA in ha – as of June

OGÓŁEM	842	639	684	682	681	TOTAL
Truskawki	519	422	375	374	373	Strawberries
Maliny ^a	35	28	35	35	35	Raspberries ^a
Porzeczki	205	104	149	148	148	Currants
Agrest	79	47	58	58	58	Gooseberries
Pozostałe ^b	4	38	67	67	67	Others ^b

ZBIORY w t
 PRODUCTION in t

OGÓŁEM	3432	3334	4001	3996	3988	TOTAL
Truskawki	1838	2068	1986	1984	1976	Strawberries
Maliny ^a	88	62	86	86	86	Raspberries ^a
Porzeczki	1063	911	1282	1279	1279	Currants
Agrest	371	181	463	462	462	Gooseberries
Pozostałe ^b	72	111	185	185	185	Others ^b

PLONY z 1 ha w dt
 YIELDS per 1 ha in dt

Truskawki	35	49	53	53	53	Strawberries
Maliny ^a	25	22	24	24	24	Raspberries ^a
Porzeczki	52	88	86	86	86	Currants
Agrest	47	38	80	80	80	Gooseberries
Pozostałe ^b	180	29	28	28	28	Others ^b

a Łącznie z jeżyną bezkolcową. b Aronia, borówka wysoka i inne.

a Including thornless blackberry. b Aronia, highbush blueberry and others.

TABL. 11 /188/. **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE		Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
			razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
W SZTUKACH IN HEADS					
Bydło	2000	144530	121293	106976	Cattle
	2006	122119	111392	88815	
	2007	124661	114283	91217	
w tym krowy	2000	60055	50814	45048	of which cows
	2006	49573	44584	35378	
	2007	50943	46200	36901	
Trzoda chlewna ^a	2000	688075	644604	567302	Pigs ^a
	2006	708131	681763	638576	
	2007	698002	670819	626479	
w tym lochy	2000	60903	55627	48180	of which sows
	2006	68360	64865	60298	
	2007	67231	64081	59803	
Owce	2000	3357	2829	2714	Sheep
	2006	2086	2086	2046	
	2007	2323	2323	2268	
w tym maciorki	2000	2222	1921	1827	of which ewes
	2006	1192	1192	1153	
	2007	1184	1184	1140	
Konie ^b	2000	3845	3610	3600	Horses ^b
	2006	3487	3334	3100	
	2007	4007	3846	3586	
W przeliczeniowych sztukach	2000	222949	197561	174493	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)
dużych (bydło, trzoda	2006	207569	194879	170102	
chlewna, owce i konie)	2007	208622	196081	170713	

a Stan w końcu lipca. b Dane szacunkowe.

a As of the end of July. b Estimated data.

TABL. 11 /188/. **BYDŁO, TRZODA CHLEWNA, OWCE I KONIE (dok.)**

Stan w czerwcu

CATTLE, PIGS, SHEEP AND HORSES (cont.)

As of June

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Grand total</i>	W tym sektor prywatny <i>Of which private sector</i>		SPECIFICATION
		razem <i>total</i>	w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>	
NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w szt PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in heads				
Bydło	2000 25,2 2006 21,6 2007 22,3	23,3 21,2 22,2	27,0 22,4 23,3	Cattle
w tym krowy	2000 10,5 2006 8,8 2007 9,1	9,8 8,5 9,0	11,4 8,9 9,4	of which cows
Trzoda chlewna ^a	2000 119,9 2006 125,2 2007 125,1	123,7 129,9 130,1	143,4 161,3 159,7	Pigs ^a
w tym lochy	2000 10,6 2006 12,1 2007 12,0	10,7 12,4 12,4	12,2 15,2 15,2	of which sows
Owce	2000 0,6 2006 0,4 2007 0,4	0,5 0,4 0,5	0,7 0,5 0,6	Sheep
w tym maciorki	2000 0,4 2006 0,2 2007 0,2	0,4 0,2 0,2	0,5 0,3 0,3	of which ewes
Konie ^b	2000 0,7 2006 0,6 2007 0,7	0,7 0,6 0,7	0,9 0,8 0,9	Horses ^b
W przeliczeniowych sztukach dużych (bydło, trzoda chlewna, owce i konie)	2000 38,8 2006 36,7 2007 37,4	37,9 37,1 38,0	44,1 43,0 43,5	In terms of large heads (cattle, pigs, sheep and horses)

^a Stan w końcu lipca. ^b Dane szacunkowe.

U w a g a. Przeliczenia pogłowia zwierząt ze sztuk fizycznych na przeliczeniowe sztuki duże dokonuje się przy wykorzystaniu następujących współczynników: dla bydła – 0,8, dla trzody chlewnej – 0,15, dla owiec – 0,08, dla koni – 1,0.

^a As of the end of July. ^b Estimated data.

N o t e. The following ratios are used in calculating livestock in physical units per head in terms of large heads: for cattle – 0,8, for pigs – 0,15, for sheep – 0,08, for horses – 1,0.

TABL. 12 /189/. **DRÓB**

Stan w końcu roku

POULTRY

As of the end of year

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>	w tym go- spodarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	ogółem <i>total</i>	w tym go- spodarstwa indywi- dualne <i>of which private farms</i>	
Kury w tys. szt	2853,2	2555,1	4345,4	4037,6	<i>Hens in thous. heads</i>
w tym nioski	848,7	624,8	1987,2	1768,1	<i>of which laying hens</i>
Gęsi w tys. szt	14,5	14,5	58,7	58,7	<i>Geese in thous. heads</i>
Indyki w tys. szt	5,9	4,1	21,6	6,5	<i>Turkeys in thous. heads</i>
Kaczki ^a w tys. szt	96,6	96,6	109,1	109,1	<i>Ducks^a in thous. heads</i>
Kury na 100 ha użytków rol- nych w tys. szt	504,3	645,3	778,8	1029,3	<i>Hens per 100 ha of agricultural land in heads</i>
w tym nioski	150,0	157,8	356,1	450,7	<i>of which laying hens</i>

^a Łącznie z drobiem pozostałym.^a For Including other poultry.TABL. 13 /190/. **PRODUKCJA ŻYWCA RZEŻNEGO^a****PRODUCTION OF ANIMALS FOR SLAUGHTER^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
------------------	------	------	------	---------------

W TYSIĄCACH SZTUK
IN THOUSANDS HEADS

Bydło (bez cieląt)	43,4	33,0	32,0	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	10,7	5,2	5,3	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	760,3	785,3	764,4	<i>Pigs</i>
Owce	2,5	1,3	1,1	<i>Sheep</i>
Konie	0,1	–	0,0	<i>Horses</i>

W TYSIĄCACH TON ŻYWEJ WAGI
IN THOUSANDS TONNES OF LIVE WEIGHT

Bydło (bez cieląt)	18,3	16,5	16,3	<i>Cattle (excluding calves)</i>
Cielęta	1,0	0,4	0,5	<i>Calves</i>
Trzoda chlewna	86,0	87,7	86,3	<i>Pigs</i>
Owce	0,1	0,0	0,0	<i>Sheep</i>
Konie	0,0	–	0,0	<i>Horses</i>
Drób	32,7	41,1	41,5	<i>Poultry</i>
Kozy i króliki	0,2	0,1	0,1	<i>Goats and rabbits</i>

^a Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu), sprzedaż targowiskową oraz ubój gospodarczy.^a Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding), market-place sales and farming slaughter.

TABL. 14 /191/. **PRODUKCJA MIĘSA^a, TŁUSZCZÓW I PODROBÓW**
PRODUCTION OF MEAT^a, FATS AND PLUCK

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W TYSIĄCACH TON IN THOUSANDS TONNES				
Produkcja żywca rzeźnego w prze- liczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami i podrobami)	106,1	114,0	112,3	Production of animals for slaughter in terms of meat (including fats and pluck)
mięso i tłuszcze	101,0	108,6	107,0	meat and fats
wołowe	9,5	8,6	8,5	beef
cielęce	0,6	0,2	0,3	veal
wieprzowe	67,1	68,4	67,3	pork
baranie	0,0	0,0	0,0	mutton
końskie	0,0	–	0,0	horseflesh
drobiowe	22,9	28,8	29,1	poultry
kozy i królicze ^b	0,9	2,5	1,8	goat and rabbit ^b
podroby	5,2	5,3	5,3	pluck

NA 100 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w dt
 PER 100 ha OF AGRICULTURAL LAND in dt

OGÓŁEM | **184,9** | **201,4** | **201,3** | **TOTAL**

^a W wadze poubojowej cieplej. Dane obejmują skup żywca rzeźnego (pomniejszony o zwierzęta wyselekcjonowane do dalszego chowu) oraz ubój gospodarczy. ^b Łącznie z dziczyzną.

^a In post-slaughter warm weight. Data include purchase of animal for slaughter (excluding animals selected for further breeding) and farming slaughter. ^b Including venison.

TABL. 15 /192/. **PRODUKCJA MLEKA KROWIEGO I JAJ KURZYCH**
PRODUCTION OF COWS MILK AND HEN EGGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym go- spodarstwa indywi- dualne of which private farms	
Produkcja mleka:					Milk production:
w milionach litrów	272,6	270,8	263,4	165,7	in million litres
na 100 ha użytków rolnych w tys. l	47,5	47,9	47,2	42,2	per 100 ha agricultural land in thous. l
Przeciętny roczny udój mleka od 1 krowy w l	4414	5416	5239	4563	Average annual quantity of milk per cow in l
Produkcja jaj w mln szt	400,0	248,4	286,4	213,8	Eggs production in mln units
Przeciętna roczna liczba jaj od 1 kury nioski w szt	226	226	218	195	Average annual number of eggs per laying-hen in units

TABL. 16 /193/. **MELIORACJE UŻYTKÓW ROLNYCH**
Stan w dniu 31 XII
DRAINAGE OF AGRICULTURAL LAND
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Użytki rolne zmeliorowane:				<i>Drained agricultural land:</i>
w tysiącach hektarów	249	249	249	<i>in thousands hectares</i>
grunty orne	187	187	187	<i>arable land</i>
w tym: zdrenowane	132	132	132	<i>of which: drained</i>
nawadniane	1	1	1	<i>watered</i>
łąki i pastwiska	62	62	62	<i>meadows and pastures</i>
w tym: zdrenowane	15	15	15	<i>of which: drained</i>
nawadniane	5	4	4	<i>watered</i>
w % ogólnej powierzchni użytków rolnych	43,4	44,0	44,6	<i>in % of total agricultural land</i>

Źródło: dane Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Source: data of the Ministry of Agriculture and Rural Development.

TABL. 17 /194/. **CIĄGNIKI ROLNICZE**
AGRICULTURAL TRACTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2007 ^b	2000 ^a	2007 ^b	SPECIFICATION
	ogółem <i>total</i>		w tym gospodarstwa indywidualne <i>of which private farms</i>		
Ogółem w szt	44061	43377	39513	41373	<i>Total in heads</i>
Powierzchnia użytków rolnych na 1 ciągnik w ha	13,1	12,9	10,2	9,5	<i>Agricultural land area per tractor in ha</i>

a Stan w dniu 31 XII b Stan w czerwcu.

a As of 31 XII. b As of June.

TABL. 18 /195/. **ZASOBY SIŁY POCIĄGOWEJ**
DRAFT FORCE RESOURCES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000 ^a	2007 ^b	SPECIFICATION
W tysiącach jednostek pociągowych	329	368,2	<i>In thousands of draft units</i>
siła pociągowa:			<i>draft force:</i>
Żywa	3	2,3	<i>Live</i>
Mechaniczna	326	365,8	<i>Mechanical</i>
Na 100 ha użytków rolnych w jednostkach pociągowych	57,2	66,0	<i>Per 100 ha of agricultural land in draft units</i>
siła pociągowa:			<i>draft force:</i>
Żywa	0,5	0,4	<i>Live</i>
Mechaniczna	56,7	65,6	<i>Mechanical</i>

a Dane dotyczące żywej siły pociągowej wykazano według stanu w czerwcu, mechanicznej – według stanu w dniu 31 XII. b Stan w czerwcu.

a Data concerning live draft force are shown as of June, for mechanical – as of 31 XII. As of June.

TABL. 19 /196/. **ZUŻYCIENIE NAWOZÓW MINERALNYCH LUB CHEMICZNYCH ORAZ WAPNIOWYCH W PRZELICZENIU NA CZYSTY SKŁADNIK**
CONSUMPTION OF MINERAL OR CHEMICAL AND LIME FERTILIZERS IN TERMS OF PURE INGREDIENT

WYSZCZEGÓLNIENIE	1999/2000	2005/06	2006/07		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym gos- podarstwa indywidualne of which private farms	

W TONACH
IN TONNES

Nawozy mineralne lub chemiczne^a	72903	99038	80112	47679	Mineral or chemical fertilizers^a
Azotowe	39708	49559	41812	23749	Nitrogenous
Fosforowe	12271	21449	16997	10658	Phosphatic
Potasowe	20924	28030	21303	13271	Potassic
Nawozy wapniowe^b	108515	64288	58144	26208	Lime fertilizers^b

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w kg
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in kg

Nawozy mineralne lub chemiczne^a	127,1	175,0	143,6	121,5	Mineral or chemical fertilizers^a
Azotowe	69,2	87,6	74,9	60,5	Nitrogenous
Fosforowe	21,4	37,9	30,5	27,2	Phosphatic
Potasowe	36,5	49,5	38,2	33,8	Potassic
Nawozy wapniowe^b	189,1	113,6	104,2	66,8	Lime fertilizers^b

^a Łącznie z wieloskładnikowymi. ^b Przeważnie w postaci wapna palonego; łącznie z wapnem defekacyjnym.

^a Including mixed fertilizers. ^b Most frequently in the form of quicklime; including defecated lime.

TABL. 20 /197/. **WARTOŚĆ SKUPU PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym od gospodarstw indywidual- nych of which from private farms	

W MILIONACH ZŁOTYCH
IN MILLIONS ZLOTYS

OGÓŁEM	894,0	1117,7	1401,8	846,2	TOTAL
Produkty: roślinne	503,8	547,7	766,7	377,6	Products: crop
zwierzęce	390,2	570,1	635,1	468,6	animal

NA 1 ha UŻYTKÓW ROLNYCH w zł
PER 1 ha OF AGRICULTURAL LAND in zł

OGÓŁEM	1558	1976	2512	2157	TOTAL
Produkty: roślinne	878	968	1374	962	Products: crop
zwierzęce	680	1008	1138	1195	animal

^a Płacone dostawcom.

^a Paid to suppliers.

TABL. 21 /198/. **SKUP WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH**
PROCUREMENT OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS

PRODUKTY ROLNE	2000	2006	2007			AGRICULTURAL PRODUCTS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidualnych <i>of which from private farms</i>	
Zboża w t	580220	492390	589074	582924	309036	<i>Cereals in t</i>
w tym zboża podstawowe	476453	416551	471000	465414	231055	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	416347	336432	381336	378220	184574	<i>wheat</i>
żyto	19683	9177	10375	10375	6098	<i>rye</i>
jęczmień	35450	62979	72911	70678	36055	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	725	1967	661	658	492	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	4248	5996	5717	5483	3836	<i>triticale</i>
w tym zboża konsumpcyjne i paszowe	575954	491697	587929	582296	308934	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podstawowe	472187	415858	469855	464786	230953	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	412589	336258	380438	377839	184546	<i>wheat</i>
żyto	19651	8768	10319	10319	6098	<i>rye</i>
jęczmień	35055	62939	72866	70633	36019	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	674	1967	661	658	492	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	4218	5926	5571	5337	3798	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^a w t	4	123	1	1	1	<i>Edible legumes^a in t</i>
Ziemniaki w t	15118	45259	35508	35508	3869	<i>Potatoes in t</i>
Buraki cukrowe w t	1128239	987486	1027384	943310	568599	<i>Sugar beets in t</i>
Rzepak i rzepik ^a w t	128531	185953	242231	231635	119445	<i>Rape and agrimony^a in t</i>
Warzywa w t	2812	1756	3134	3134	1029	<i>Vegetables in t</i>
Owoce w t	1075	8	153	153	153	<i>Fruit in t</i>
Żywiec rzeźny ^b w t	70462	105700	110526	109791	96287	<i>Animals for slaughter^b in t</i>
bydło (bez cieląt)	8504	12007	12443	11995	9749	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	76	14	24	24	23	<i>calves</i>
trzoda chlewna	32657	58020	64581	64294	54427	<i>pigs</i>
owce	44	24	19	19	18	<i>sheep</i>
konie	22	—	2	2	2	<i>horses</i>
drób	29159	35635	33457	33457	32068	<i>poultry</i>
Żywiec rzeźny w przeliczeniu na mięso (łącznie z tłuszczami) ^c w t	50415	76504	80330	79872	70027	<i>Animals for slaughter in terms of meat (including fats)^c in t</i>
Mleko krowie w tys. l	153773	208794	207131	207059	115051	<i>Cow milk in thous. l</i>
Jaja kurze konsumpcyjne w tys. szt	114995	8114	9969	9969	8403	<i>Consumer hen's eggs in thous. units</i>

^a Bez materiału siewnego. ^b W wadze żywej. ^c Wołowe, cielęce, wieprzowe, baranie, końskie i drobiowe; w wadze poubojowej ciepłej.

a Excluding sowing. b In live weight. c Beef, veal, pork, mutton, horseflesh and poultry; in post-slaughter warm weight.

TABL. 22 /199/. **WARTOŚĆ SKUPU WAŻNIEJSZYCH PRODUKTÓW ROLNYCH (ceny bieżące^a)**
VALUE OF MAJOR AGRICULTURAL PRODUCTS PROCUREMENT (current prices^a)

PRODUKTY ROLNE	2000	2006	2007			AGRICULTURAL PRODUCTS
			ogółem <i>grand total</i>	w tym od sektora prywatnego <i>of which from private sector</i>		
				razem <i>total</i>	w tym od gospodarstw indywidual- nych <i>of which from priva- te farms</i>	
	w tys. zł in thous. zł					
Zboża	276987,5	220943,0	401237,7	397324,2	204480,4	Cereals
w tym zboża podstawowe	236705,4	187321,1	324080,5	320519,5	153803,9	<i>of which basic cereals</i>
pszenica	209489,8	155475,4	266444,1	264265,6	124401,1	<i>wheat</i>
żyto	7163,2	3308,8	6000,5	6000,5	3381,2	<i>rye</i>
jęczmień	17819,5	25643,6	47941,1	46706,8	23483,9	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	286,0	738,1	394,9	393,3	245,9	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	1947,0	2155,3	3299,8	3153,3	2291,8	<i>triticale</i>
w tym zboża konsump- cyjne i paszowe	274396,8	186949,4	399870,9	396541,3	204374,8	<i>of which consumer and for feeds cereals</i>
w tym zboża podsta- wowe	234114,7	61148,5	322713,6	319736,6	153698,3	<i>of which basic cere- als</i>
pszenica	207194,4	155348,8	265396,2	263801,6	124367,8	<i>wheat</i>
żyto	7148,1	3143,6	5907,9	5907,9	3381,2	<i>rye</i>
jęczmień	17589,8	25619,4	47881,1	46646,9	23436,6	<i>barley</i>
owies i mieszanki zbożowe	255,7	738,1	394,9	393,3	245,9	<i>oats and cereal mixed</i>
pszenżyto	1926,7	2099,6	3133,4	2986,8	2266,9	<i>triticale</i>
Strączkowe konsumpcyjne ^b	15,5	61,2	2,6	2,6	2,6	<i>Edible legumes^b</i>
Ziemniaki	3768,2	21109,6	17840,7	17840,7	1127,3	<i>Potatoes</i>
Buraki cukrowe	110900,0	129642,0	109855,0	100692,8	59549,4	<i>Sugar beets</i>
Rzepak i rzepik ^b	108014,7	171967,5	227931,3	217196,7	109450,8	<i>Rape and agrimony^b</i>
Warzywa	1127,4	1300,8	1878,1	1878,1	791,9	<i>Vegetables</i>
Owoce	1147,8	23,9	238,7	238,7	238,7	<i>Fruit</i>
Żywiec rzeźny ^c	233787,0	347256,9	387622,9	385160,0	337082,9	<i>Animals for slaughter^c</i>
bydło (bez cieląt)	24718,5	49629,6	49215,5	47671,5	38833,6	<i>cattle (excluding calves)</i>
cielęta	263,2	94,3	172,0	172,0	164,9	<i>calves</i>
trzoda chlewna	122521,1	205947,0	225099,2	224180,2	187811,0	<i>pigs</i>
owce	247,9	134,0	113,1	113,1	106,2	<i>sheep</i>
konie	98,0	–	9,7	9,7	9,7	<i>horses</i>
drób	85938,3	91452,0	113013,4	113013,4	110157,5	<i>poultry</i>
Mleko krowie	123772,1	205600,7	225721,2	225626,2	116051,7	<i>Cow milk</i>
Jaja kurze konsumpcyjne ...	20053,9	1850,5	2149,0	2149,0	1925,2	<i>Consumer hen's eggs</i>

a Płacone dostawcom. b Bez materiału siewnego. c W wadze żywej.

a Paid to suppliers. b Excluding sowing. c In live weight.

Leśnictwo

Forestry

TABL. 23 /200/. **POWIERZCHNIA GRUNTÓW LEŚNYCH**

Stan w dniu 31 XII

FOREST LAND

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM w ha	252876	255507	255790	TOTAL in ha
Lasy	246564	248548	248764	Forests
Publiczne	236086	237308	244475	Public
w tym zalesione	233396	234730	234926	of which wooded
własność Skarbu Państwa	234586	235834	242966	owned by the State Treasury
w tym zalesione	231952	233284	233478	of which wooded
w tym:				of which:
w zarządzie Lasów Państwowych ...	229199	231152	238187	managed by State Forests
w tym zalesione	226596	228620	228768	of which wooded
własność gmin ^a	1499	1474	1509	owned by gmina ^a
w tym zalesione	1444	1447	1448	of which wooded
Prywatne	10478	11240	11315	Private
w tym zalesione	10348	11108	11178	of which wooded
Grunty związane z gospodarką leśną	6312	6959	7026	Land connected with silviculture
LESISTOŚĆ w %	26,2	26,4	26,4	WOODINESS in %
UDZIAŁ POWIERZCHNI GRUNTÓW LEŚNYCH W POWIERZCHNI LĄDOWEJ WOJEWÓDZTWA w %	27,2	27,5	27,5	SHARE OF FOREST LAND IN LAND AREA OF VOIVODSHIP in %

^a Dotyczy także gmin mających również status miasta na prawach powiatu.^a It is also concerning gminas which are also cities with powiat status.TABL. 24 /201/. **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE****RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK**

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007			SPECIFICATION
			ogółem grand total	w tym lasy publiczne of which public forests		
				razem total	w tym własność Skarbu Państwa of which owned by the State Treasury	
	w ha in ha					
Powierzchnia produkcyj- na szkółek leśnych (stan w dniu 31 XII)	124	98	97	97	97	Production area of forest nurseries (as of 31 XII)
Odnowienia i zalesienia ^a	2469	1960	1960	1842	1823	Renewals and afforesta- tion ^a
sztuczne ^a	2307	1852	1836	1720	1705	artificial ^a
zrębów ^{ab}	1873	1496	1468	1464	1448	felling sites ^{ab}
halizn i płazowin	173	97	99	97	97	blanks and irregularly stocked open stands
użytków rolnych ^c i nieużytków	261	259	269	160	160	agricultural land ^c and wasteland
naturalne	162	109	124	122	118	natural

^a Bez dolesień luk w drzewostanach i wprowadzania II piętra. ^b Łącznie z odnowieniami pod osłoną drzewostanów. ^c Przeznaczonych do zalesienia w planie zagospodarowania przestrzennego.^a Excluding the afforestation of tree stand gaps and introduction of the second layer. ^b Including renewals protected by tree stands. ^c Designated for afforestation in land development plan.

TABL. 24 /201/. **ODNOWIENIA, ZALESIENIA I INNE PRACE HODOWLANE (dok.)**
RENEWALS, AFFORESTATIONS AND OTHER FOREST BREEDING WORK (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007			SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	w tym lasy publiczne <i>of which public forests</i>		
				razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>	
	w ha in ha					
Poprawki i uzupełnienia	710	308	248	242	237	Corrections and supplements
Pielęgnowanie ^a	15640	12271	11355	11130	11083	Tending ^a
w tym:						of which:
upraw ^b	12296	8732	8166	7941	7894	crops ^b
młodników	3186	3538	3189	3189	3189	greenwoods
wprowadzanie podszyc- tów ^c	142	—	—	—	—	introduction of under- growth ^c
Melioracje	2120	1906	1692	1692	1692	Drainage

^a Bez cięć trzebieżowych. ^b Pielęgnowanie gleby i czyszczenia wczesne. ^c Sadzenie krzewów lub drzew stale znajdujących się w dolnej warstwie drzewostanu, spełniających rolę pielęgnacyjną.

^a Without extirpation. ^b Tending soil and early tree cutting. ^c Planting bushes or trees remaining in lower layers of a tree stand and serving a tending role.

TABL. 25 /202/. **POZYSKANIE DREWNA^a**
REMOVALS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007			SPECIFICATION
			ogółem <i>grand total</i>	w tym lasy publiczne <i>of which public forests</i>		
				razem <i>total</i>	w tym własność Skarbu Państwa <i>of which owned by the State Treasury</i>	
OGÓŁEM w dam ³	922,1	1041,6	1140,7	1128,0	1122,2	TOTAL in dam ³
Grubizna	889,6	1007,3	1111,5	1098,7	1093,0	Timber
Grubizna iglasta	700,1	806,9	897,1	887,2	882,7	Coniferous
w tym drewno:						of which:
wielkowymiarowe	349,6	341,8	416,5	408,8	406,0	large-size wood
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego	269,3	376,0	398,4	397,1	396,1	medium-size wood for industrial uses
Grubizna liściasta	189,5	200,4	214,4	211,5	210,3	Non-coniferous
w tym drewno:						of which:
wielkowymiarowe	69,8	64,0	71,1	69,2	68,5	large-size wood
średniowymiarowe do prze- robu przemysłowego	84,3	85,3	93,3	92,9	92,6	medium-size wood for industrial uses
Drewno małowymiarowe	32,5	34,4	29,3	29,3	29,3	Slash
Do przerobu przemysłowego	4,6	1,5	0,7	0,7	0,7	Slash for industrial uses
Opałowe	28,1	32,9	28,6	28,6	28,6	Slash for fuel
GRUBIZNA NA 100 ha POWIERZCHNI LASÓW w m ³	360,8	405,3	446,8	462,7	463,2	TIMBER PER 100 ha OF FOREST AREAS in m ³

^a Bez pozyskania drewna (grubizny) z zadrzewień; patrz tabl. 26/203/ na str. 254.

^a Excluding logging (large timber) from plantings; see table 26/203/ on page 254.

TABL. 26 /203/. **ZADRZEWIENIA I POZYSKANIE DREWNA Z ZADRZEWIEŃ**
TREES AND SHRUPS OUTSIDE THE FOREST AND REMOVALS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym na gruntach prywat- nych of which on private land	
Powierzchnia produkcyjna szkółek zadrzewieniowych (stan w dniu 31 XII) w ha	2	–	–	–	Production area of nurseries (as of 31 XII) in ha
Sadzenie w tys. szt: drzew	105	127	52	7	Plantings in thous.units of: trees
krzewów	41	22	16	6	bushes
Pozyskanie drewna (grubizny) ^a w dam ³	10,9	15,3	16,8	8,5	Removals ^a in dam ³
grubizna iglasta	0,3	0,9	1,3	0,8	coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	0,2	0,5	0,7	0,5	of which large-size general purpose wood
grubizna liściasta	10,6	14,4	15,5	7,7	non coniferous
w tym drewno wielkowymiarowe ogólnego przeznaczenia	3,5	5,5	5,3	2,7	of which large-size general purpose wood

^a Dane szacunkowe; nie uwzględniono w danych o ogólnym pozyskaniu drewna (grubizny).

^a Estimated data; excluded from data on total removals (timber).

TABL. 27 /204/. **POŻARY LASÓW**
FOREST FIRES

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Liczba pożarów	272	184	136	Number of fires
w tym według przyczyn:				of which by causes:
podpalenie	133	105	73	arson
nieostrożność: nieletnich	5	1	–	carelessness: juveniles
dorosłych	45	34	24	adults
Powierzchnia lasów dotkniętych pożarami w ha	113	65	43	Area of forest burned in ha
w tym według przyczyn:				of which by causes:
podpalenie	51	37	14	arson
nieostrożność: nieletnich	1	0	0	carelessness: juveniles
dorosłych	33	8	11	adults
Przeciętna powierzchnia lasu objęta jednym pożarem w ha	0,42	0,35	0,32	Average forest area burned by fire in ha

Źródło: dane Komendy Głównej Państwowej Straży Pożarnej.

Source: data of the Main Office of the State Fire Department.

Uwagi ogólne

General notes

Przemysł

Industry

1. Informacje w zakresie **przemysłu** dotyczą podmiotów gospodarczych zaliczonych, zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD), do sekcji: „Górnictwo”, „Przetwórstwo przemysłowe” oraz „Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę”.

W tabl. 1. uwzględniono także jednostki i zakłady budżetowe oraz gospodarstwa pomocnicze jednostek budżetowych (zaliczonych do wyżej wymienionych sekcji).

2. Dane według sekcji i działów PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 27.

3. **Produkcja sprzedana** dotyczy całokształtu działalności podmiotu gospodarczego, tj. zarówno działalności przemysłowej, jak i nieprzemysłowej.

Produkcja sprzedana przemysłu obejmuje:

- 1) wartość sprzedanych wyrobów gotowych (niezależnie od tego, czy otrzymano za nie należne opłaty), półfabrykatów i części własnej produkcji;
- 2) wartość robót i usług świadczonych odpłatnie, tj. zarówno przemysłowych jak i nieprzemysłowych;
- 3) zryczałtowaną odpłatność agenta w przypadku zawarcia umowy na warunkach zlecenia lub pełne przychody agenta w przypadku zawarcia umowy agencyjnej;
- 4) wartość produktów w formie rozliczeń w naturze;
- 5) produkty przeznaczane na powiększenie wartości własnych środków trwałych.

Produkcję sprzedaną przemysłu prezentuje się w cenach bazowych. Definicję **ceny bazowej** podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 10 na str. 28.

Jako **cenę stałą** od 2001 r. przyjęto ceny stałe 2000 r. (średnie ceny bieżące 2000 r.).

4. W danych dotyczących produkcji uwzględniono wartość pracy nakładczej.

Praca nakładcza w przemyśle jest to zarobkowe wykonywanie przez osoby fizyczne – na zlecenie i na rachunek podmiotów gospodarczych (nakładców) – czynności polegających na wytwarzaniu wyrobów lub ich części z materiałów

1. Information within the scope of **industry** concerns economic entities included, in accordance with NACE rev. 1.1, in the sections: "Mining and quarrying", "Manufacturing" and "Electricity, gas and water supply".

In table 1 were included budgetary entities and establishments and auxiliary units of budgetary entities (included in the above mentioned sections).

2. Data according to NACE rev. 1.1 sections and divisions were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 27.

3. **Sold production** concerns the total activity of an economic entity, i.e., both industrial and non-industrial production.

Sold production of industry includes:

- 1) the value of finished products sold (regardless of whether or not payments due were received for them), semi-finished products and parts of own production;
- 2) the value of paid work and services rendered, i.e., both industrial and non-industrial;
- 3) lump sum agent fees in the case of concluding an agreement on commission terms and full agent fees in the case of concluding an agency agreement;
- 4) the value of products in the form of settlements in kind;
- 5) products designated for increasing the value of own fixed assets.

Sold production of industry is presented in basic prices. The definition of **basic price** is given in the general notes to the Yearbook, item 10 on page 28.

As **constant prices** since 2001 were adopted 2000 constant prices (2000 average current prices).

4. In data concerning production, the value of outwork is included.

Outwork in industry is the paid execution, by natural persons, on the order of and for the benefit of economic entities (outworkers), of activities consisting in the manufacturing of products or their parts from materials supplied by the work

powierzonych przez nakładców oraz z surowców własnych lokalnego pochodzenia, np.: słoma, wiklina, trzcina, glina, a także na wykończaniu, uszlachetnianiu, naprawie i konserwacji wyrobów lub ich części oraz świadczeniu innych usług zleconych przez nakładców.

5. Dane dotyczące zatrudnienia w przemyśle obejmują zatrudnionych na podstawie stosunku pracy.

Do zatrudnionych w przemyśle nie zaliczono:

- 1) uczniów, którzy zawarli z zakładem pracy umowę o pracę w celu przygotowania zawodowego;
- 2) agentów;
- 3) osób wykonujących pracę nakładczą.

Dane dotyczące przeciętnego zatrudnienia i przeciętnych wynagrodzeń wykazano w przeliczeniu niepełnozatrudnionych na pełnozatrudnionych.

Budownictwo

1. Informacje w dziale dotyczą działalności podmiotów gospodarczych zaliczonych zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności (PKD) do sekcji „Budownictwo”, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

2. Dane według grup PKD opracowano **metodą przedsiębiorstw**. Definicję metody przedsiębiorstw podano w uwagach ogólnych do Rocznika, ust. 6 na str. 27.

3. **Produkcja budowlano-montażowa** dotyczy działalności zrealizowanej na terenie kraju i obejmuje roboty budowlane o charakterze inwestycyjnym, remontowym i konserwacyjnym oraz budownictwo tymczasowe na placach budów – wykonane siłami własnymi systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane na rzecz obcych zlecniodawców.

4. Podziału produkcji budowlano-montażowej według rodzajów obiektów budowlanych oraz podziału budynków oddanych do użytkowania według rodzajów budynków dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Obiektów Budowlanych (PKOB).

5. Dane o **przeciętnym zatrudnieniu i przeciętnym wynagrodzeniu miesięcznym** dotyczą pracowników najemnych, tj. osób zatrudnionych na podstawie stosunku pracy (umowa o pracę, powołanie, mianowanie lub wybór) i obejmują pracowników pełnozatrudnionych oraz niepełnozatrudnionych – na terenie kraju – w przeliczeniu na pełnozatrudnionych.

provider as well as from raw materials of local origin, e.g.: straw, wicker, reed, clay, and in finishing, refining, repairing and conserving products or their parts as well as in the rendering of other services ordered by the work provider.

5. Data concerning employment in industry include employees hired on the basis of employment contracts.

Employed in industry do not include:

- 1) apprentices, who concluded a labour contract with an employer for the purpose of vocational training;
- 2) agents;
- 3) persons engaged in outwork.

Data concerning average paid employment and average wages and salaries are given after converting of part-time paid employees on full-time paid employees.

Construction

1. Information in the chapter concerns activities of economic entities included, in accordance with NACE rev. 1.1, in the section “Construction”, employing more than 9 persons.

2. Data according to NACE rev. 1 groups were compiled using **the enterprise method**. The definition of the enterprise method is presented in the general notes to the Yearbook, item 6 on page 27.

3. **Construction and assembly production** concerns activity realized domestically and includes construction works with an investment and a restoration – conservation character as well as temporary construction on construction sites realized by construction entities on the basis of the contracts system for out side clients.

4. The division of construction and assembly production by type of construction as well as the division of buildings completed by type of buildings was made on the basis of the Polish Classification of Construction Objects (PKOB).

5. Data regarding **average employment and average monthly wages and salaries** concerns hired employees, i.e., persons employed on the basis of a work agreement (labour contact, appointment, promotion or selection) and includes full-time and part-time paid employees, within the country, calculated as full-time employment.

Przemysł Industry

TABL. 1 /205/. **PODSTAWOWE DANE O PRZEMYŚLE**
BASIC DATA ON INDUSTRY

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem <i>total</i>	2006=100	
Produkcja sprzedana (ceny bieżące) w mln zł	12312,0	18335,0	20274,8	105,1 ^a	<i>Sold production (current prices) in mln zł</i>
Pracujący ^b	82755	73604	77715	105,6	<i>Employed persons^b</i>
Przeciętne zatrudnienie	75475	65484	65952	100,7	<i>Average paid employment</i>
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto ^c w zł	1813,17	2292,51	2549,77	111,2	<i>Average monthly gross wages and salaries^c in zł</i>

a Ceny stałe. b Stan w dniu 31 XII; według faktycznego miejsca pracy. c Bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

a Constant prices. b As of 31 XII; by actual workplace. c Excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 2 /206/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (ceny bieżące)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
	w mln zł	<i>in mln zł</i>		2006=100 (ceny stałe) (constant prices)	w odsetkach <i>in percent</i>
OGÓŁEM	11151,7	16896,4	19052,2	107,2	100,0
TOTAL					
sektor publiczny	4695,5	6375,0	6794,2	x	35,7
<i>public sector</i>					
sektor prywatny	6456,2	10521,4	12258,0	x	64,3
<i>private sector</i>					
W tym przetwórstwo przemysłowe	9164,2	14774,1	16792,6	108,1	88,1
Of which manufacturing					
w tym: <i>of which:</i>					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów	1480,8	2521,2	2505,7	97,2	13,2
<i>Manufacture of food products and beverages</i>					
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	68,6	64,8	62,1	95,3	0,3
<i>Manufacture of wearing apparel and furriery^a</i>					
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^a	221,0	72,6	#	x	x
<i>Processing of leather and manufacture of leather products^a</i>					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^a	228,2	204,6	297,2	140,0	1,6
<i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^a</i>					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^a	204,2	253,9	302,5	116,1	1,6
<i>Manufacture of pulp and paper^a</i>					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	58,7	129,0	123,7	92,5	0,6
<i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 2 /206/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a (dok.)**
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
	w mln zł	in mln zł	2006=100 (ceny stałe) (constant prices)	w odset- kach in percent	
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) Of which manufacturing (cont.)					
w tym: of which:					
Produkcja wyrobów chemicznych	1491,0	2568,9	3082,3	109,7	16,2
Manufacture of chemicals and chemical products					
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych ..	172,9	423,2	455,9	109,7	2,4
Manufacture of rubber and plastic products					
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemeta- licznych	1279,8	1607,6	1952,8	114,8	10,2
Manufacture of other non-metallic mineral products					
Produkcja metali	317,2	310,5	387,2	117,1	2,0
Manufacture of basic metals					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	650,9	1316,0	1719,1	122,8	9,0
Manufacture of metal products ^Δ					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	565,6	1165,5	1215,9	104,8	6,4
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.					
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	119,9	162,3	183,7	113,7	1,0
Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.					
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	57,6	616,1	535,6	83,7	2,8
Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers					
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ	495,4	619,5	609,0	96,4	3,2
Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 3 /207/. **PRODUKCJA SPRZEDANA PRZEMYSŁU^a WEDŁUG LICZBY ZATRUDNIONYCH**
W PODMIOTACH GOSPODARCZYCH W PRZEMYŚLE (ceny bieżące)
SOLD PRODUCTION OF INDUSTRY^a BY NUMBER OF PAID EMPLOYEES
IN ECONOMIC ENTITIES IN INDUSTRY (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Podmioty o liczbie zatrudnionych Entities with following number of paid employees				
			49 i mniej and less	50–249	250–499	500–999	1000 i więcej and more
		w mln zł in mln zł					
OGÓŁEM	2005	16171,0	1659,9	4761,0	1692,3	2451,8	5606,0
TOTAL	2006	16896,4	1722,0	5006,6	2025,4	2430,6	5711,9
	2007	19052,2	1889,7	5522,4	2288,8	2625,5	6725,9
sektor publiczny		6794,2	59,1	460,0	#	#	5964,7
public sector							
sektor prywatny		12258,0	1830,6	5062,4	2193,2	2410,6	761,2
private sector							
W tym przetwórstwo przemysłowe		16792,6	1838,3	5115,1	2222,3	2479,7	5137,2
Of which manufacturing							

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 /208/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska	positions
				robotnicze manual labour	nierobot- nicze non-manual labour
OGÓŁEM TOTAL	70195	59779	59623	45548	14075
sektor publiczny	21744	11301	10998	7944	3054
public sector					
sektor prywatny	48451	48478	48625	37604	11021
private sector					
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	62525	54758	54552	42190	12362
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów ..	9064	8806	7801	5883	1918
Manufacture of food products and beverages					
Włókiennictwo	2618	938	967	657	310
Manufacture of textiles					
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich	2476	1484	1158	940	218
Manufacture of wearing apparel and furriery ^Δ					
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ	2376	668	622	563	59
Processing of leather and manufacture of leather products ^Δ					
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ	2037	1524	1866	1524	342
Manufacture of wood and wood, straw and wicker products ^Δ					
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ	1158	861	1069	805	264
Manufacture of pulp and paper ^Δ					
Działalność wydawnicza; poligrafia i reproduk- cja zapisanych nośników informacji	535	613	553	319	234
Publishing, printing and reproduction of re- corded media					
Produkcja wyrobów chemicznych	3388	5997	5981	4869	1112
Manufacture of chemicals and chemical prod- ucts					
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych	803	1680	1635	1241	394
Manufacture of rubber and plastic products					
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych	5247	3532	3442	2384	1058
Manufacture of other non-metallic mineral products					
Produkcja metali	3369	2365	2589	2062	527
Manufacture of basic metals					
Produkcja wyrobów z metali ^Δ	5638	6307	7233	5456	1777
Manufacture of metal products ^Δ					
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ	7472	6605	6297	4836	1461
Manufacture of machinery and equipment n.e.c.					
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ	2808	1511	1528	1226	302
Manufacture of electrical machinery and appa- ratus n.e.c.					

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 4 /208/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W PRZEMYSŁE^a (dok.)****AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN INDUSTRY^a (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska	positions
				robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-manual labour
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) Of which manufacturing (cont.)					
w tym: of which:					
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	538	713	741	481	260
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2964	1434	1366	1119	247
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	988	1674	1709	1433	276
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^A <i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>	6125	5273	5234	4182	1052

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL.5 /209/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYSŁE^a****AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska positions	
				robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-manual labour
w zł in zł					
OGÓŁEM TOTAL	1867,90	2371,70	2656,72	2187,08	4176,50
sektor publiczny public sector	2106,21	3080,97	3414,99	2966,93	4580,49
sektor prywatny private sector	1760,95	2206,35	2485,21	2022,34	4064,55
W tym przetwórstwo przemysłowe Of which manufacturing	1784,56	2285,86	2570,46	2123,08	4097,33
w tym: of which:					
Produkcja artykułów spożywczych i napojów . Manufacture of food products and beverages	1738,45	2161,79	2396,00	1947,76	3770,86
Włókiennictwo Manufacture of textiles	1488,13	1672,33	1718,20	1416,79	2356,99
Produkcja odzieży i wyrobów futrzarskich Manufacture of wearing apparel and furriery ^A	1058,81	1251,83	1302,86	1175,12	1853,71

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

TABL. 5 /209/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W PRZEMYŚLE^a (dok.)**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN INDUSTRY^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	stanowiska	positions
				robotnicze manual labour	nierobotni- cze non-manual labour
				w zł in zł	
W tym przetwórstwo przemysłowe (dok.) Of which manufacturing (cont.)					
w tym: of which:					
Produkcja skór wyprawionych i wyrobów z nich ^Δ <i>Processing of leather and manufacture of leather products^Δ</i>	1480,76	1361,76	1373,73	1137,05	3632,20
Produkcja drewna i wyrobów z drewna oraz ze słomy i wikliny ^Δ <i>Manufacture of wood and wood, straw and wicker products^Δ</i>	1385,09	1597,57	1862,01	1657,03	2775,41
Produkcja masy włóknistej oraz papieru ^Δ <i>Manufacture of pulp and paper^Δ</i>	1900,15	2439,52	2575,34	2303,10	3405,46
Działalność wydawnicza; poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji <i>Publishing, printing and reproduction of recorded media</i>	1984,22	3037,11	3321,62	2659,14	4224,75
Produkcja wyrobów chemicznych <i>Manufacture of chemicals and chemical products</i>	2269,66	2098,52	2445,38	1996,23	4412,04
Produkcja wyrobów gumowych i z tworzyw sztucznych <i>Manufacture of rubber and plastic products</i>	1767,30	1913,64	2127,90	1864,95	2956,09
Produkcja wyrobów z pozostałych surowców nie-metalicznych <i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>	2362,36	3368,74	3738,41	2789,50	5876,59
Produkcja metali <i>Manufacture of basic metals</i>	1835,96	2075,07	2309,68	2081,04	3204,27
Produkcja wyrobów z metali ^Δ <i>Manufacture of metal products^Δ</i>	1906,36	2470,61	2704,98	2082,42	4616,47
Produkcja maszyn i urządzeń ^Δ <i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>	1672,22	2415,82	2622,77	2271,05	3786,98
Produkcja maszyn i aparatury elektrycznej ^Δ <i>Manufacture of electrical machinery and apparatus n.e.c.</i>	1260,02	1823,22	2066,76	1753,84	3337,11
Produkcja instrumentów medycznych, precyzyjnych i optycznych, zegarów i zegarków <i>Manufacture of medical, precision and optical instruments, watches and clocks</i>	1745,14	2674,03	3257,62	2738,41	4218,17
Produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep <i>Manufacture of motor vehicles, trailers and semi-trailers</i>	2126,13	2651,49	x	x	x
Produkcja pozostałego sprzętu transportowego <i>Manufacture of other transport equipment</i>	1677,15	2138,65	2848,35	2611,29	4079,17
Produkcja mebli; pozostała działalność produkcyjna ^Δ <i>Manufacture of furniture; manufacturing n.e.c.</i>	1374,24	1694,56	1875,45	1621,04	2886,78

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

Budownictwo

Construction

TABL. 6 /210/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG GRUP (ceny bieżące)**
CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY GROUPS (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
	w mln zł in mln zł			w odset- kach in percent	
OGÓŁEM	1014,4	793,7	1023,2	100,0	TOTAL
sektor publiczny	27,0	#	#	x	public sector
sektor prywatny	987,4	#	#	x	private sector
w tym:					of which:
Wznoszenie budynków i budowli; inżynieria lądowa i wodna ^a	875,6	569,2	777,7	76,0	Building of constructions; civil engineering ^a
Wykonywanie instalacji budowla- nych	127,2	165,2	184,8	18,1	Building installation
Wykonywanie robót budowlanych wykończeniowych	8,9	35,4	23,4	2,3	Building completion

^a Zrealizowana systemem zleceńiowym przez podmioty budowlane.

^a Realized on the basis of the contract system by construction entities.

TABL. 7 /211/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW
BUDOWLANYCH (ceny bieżące)**
**CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE
OF CONSTRUCTIONS (current prices)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze <i>Works with a character</i>		<i>SPECIFICATION</i>
		inwesty- cyjnym <i>investment</i>	remonto- wym <i>renovation (restoration)</i>	
	w mln zł		in mln zł	
OGÓŁEM 2000	1014,4	795,7	218,7	TOTAL
2006	793,7	395,9	397,8	
2007	1023,2	574,3	448,9	
Budynki	455,2	249,4	205,8	Buildings
Budynki mieszkalne	115,9	55,5	60,4	<i>Residential buildings</i>
budynki: mieszkalne jednorodzinne ...	27,9	17,2	10,7	<i>buildings: one-dwelling</i>
o dwóch mieszkaniach i wie- lomieszkaniowe	62,9	34,0	28,9	<i>two- and more dwelling residential buildings</i>
zbiorowego zamieszkania ...	25,1	4,3	20,8	<i>residences for commu- nities</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi bez podwy-
konawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the opolskie voivodship, without subcontractors participation.

TABL. 7 /211/. **PRODUKCJA BUDOWLANO-MONTAŻOWA^a WEDŁUG RODZAJÓW OBIEKTÓW BUDOWLANYCH (dok.)****CONSTRUCTION AND ASSEMBLY PRODUCTION^a BY TYPE OF CONSTRUCTIONS (cont.)**

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem <i>Total</i>	Roboty o charakterze <i>Works with a character</i>		SPECIFICATION
		inwestycyjnym <i>investment</i>	remontowym <i>renovation (restoration)</i>	
		w mln zł	in mln zł	
Budynki (dok.)				Buildings (cont.)
Budynki niemieszkalne	339,3	193,9	145,4	<i>Non-residential buildings</i>
hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	6,3	6,0	0,3	<i>hotels and similar buildings</i>
budynki: biurowe	22,0	12,5	9,5	<i>office buildings</i>
handlowo-usługowe	74,7	46,9	27,8	<i>wholesale and retail trade</i>
transportu i łączności	6,7	#	#	<i>traffic and communication</i>
przemysłowe i magazynowe	148,0	72,5	75,5	<i>industrial and warehouses</i>
obiekty kulturalne, edukacyjne, kulturalnej, opieki medycznej, szpitale	56,2	38,4	17,8	<i>public entertainment, education, institutional care buildings, hospital</i>
pozostałe	25,4	#	#	<i>other</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej ..	568,0	324,9	243,1	Civil engineering works
Infrastruktura transportu	280,2	97,8	182,4	<i>Transport infrastructures</i>
autostrady, drogi ekspresowe, ulice i drogi pozostałe	230,9	66,4	164,5	<i>highways, streets and roads</i>
drogi szynowe, drogi kolei napowietrznych lub podwieszanych	#	—	#	<i>railways, suspension and elevated railways</i>
drogi lotniskowe	—	—	—	<i>airfield runways</i>
mosty, wiadukty, estakady, tunele i przejścia nadziemne i podziemne	40,1	26,1	14,0	<i>bridges, elevated highways, tunnels and subways</i>
budowle wodne	#	#	#	<i>harbours, waterways, dams and other waterworks</i>
Rurociągi, linie telekomunikacyjne i elektroenergetyczne	192,3	156,1	36,2	<i>Pipelines, communication and electricity lines</i>
rurociągi i linie telekomunikacyjne oraz linie elektroenergetyczne przesyłowe	58,6	42,3	16,3	<i>long-distance pipelines, communication and electricity power lines</i>
rurociągi sieci rozdzielczej i linie kablowe rozdzielcze	133,7	113,8	19,9	<i>local pipelines and cables</i>
Kompleksowe budowle na terenach przemysłowych	62,7	43,5	19,2	<i>Complex constructions on industrial sites</i>
Obiekty inżynierii lądowej i wodnej pozostałe	32,8	27,5	5,3	<i>Other civil engineering works</i>

^a Wykonana przez przedsiębiorstwa mające siedzibę zarządu na terenie województwa opolskiego, siłami własnymi bez podwykonawców.

^a Realized by enterprises which have a seat of board in the opolskie voivodship, without subcontractors participation.

TABL. 8 /212/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA**
BUILDINGS COMPLETED

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Budynki^a	920	1265	1590	Buildings^a
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	466	822	1073	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
miasta	488	531	622	urban areas
wieś	432	734	968	rural areas
W tym budynki indywidualne ^b	800	1186	1464	Of which private buildings ^b
miasta	409	477	546	urban areas
wieś	391	709	918	rural areas
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	448	808	1062	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
niemieszkalne	352	378	402	non-residential buildings
Kubatura^c w dam³	1128,5	1723,8	2506,8	Cubic^c volume in dam³
w tym budynki mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	469,9	694,0	827,4	of which one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
miasta	752,0	939,0	1351,0	urban areas
wieś	376,5	784,8	1155,8	rural areas
W tym budynki indywidualne ^b	579,1	1040,2	1399,1	Of which private buildings ^b
miasta	317,9	443,8	515,0	urban areas
wieś	261,2	596,4	884,1	rural areas
mieszkalne jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	350,3	617,9	794,3	one-dwelling as well as two- and more dwelling residential buildings
niemieszkalne	228,8	422,3	604,8	non-residential

^a Nowo wybudowane. ^b Realizowane przez osoby fizyczne, kościoły i związki wyznaniowe. ^c Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Newly built. ^b Realized by natural persons, churches and religious associations. ^c Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 /213/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
BUDYNKI^a BUILDINGS^a				
Budynki mieszkalne	468	824	1074	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	466	822	1073	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	437	798	1050	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	2	2	1	Residences for communities

^a Nowo wybudowane.

^a Newly built.

TABL. 9 /213/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (cd.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
BUDYNKI ^a (dok.) BUILDINGS ^a (cont.)				
Budynki niemieszkalne	452	441	516	Non-residential buildings
w tym:				of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	17	5	10	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	10	9	15	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	102	76	72	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	29	1	5	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	180	137	179	Garage buildings
Budynki przemysłowe	13	23	40	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	11	56	85	Reservoirs, siloses and warehouses
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	1	2	6	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	–	4	–	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	5	3	4	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	6	6	5	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	63	110	90	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	4	5	3	Buildings used as places of worship and for religious activities
KUBATURA ^b w dam ³ CUBIC VOLUME ^b in dam ³				
Budynki mieszkalne	471,0	696,0	870,4	Residential buildings
Budynki jednorodzinne oraz o dwóch mieszkaniach i wielomieszkaniowe	469,9	694,0	827,4	One-dwelling buildings as well as two- and more dwelling buildings
w tym jednorodzinne	330,7	599,0	766,7	of which one-dwelling buildings
Budynki zbiorowego zamieszkania	1,1	2,0	43,0	Residences for communities
Budynki niemieszkalne	657,4	1027,8	1636,4	Non-residential buildings
w tym:				of which:
Hotele i budynki zakwaterowania turystycznego	15,0	15,8	31,1	Hotels and similar buildings
Budynki biurowe	60,7	10,3	53,1	Office buildings
Budynki handlowo-usługowe	136,6	196,3	208,4	Wholesale and retail trade buildings
Budynki łączności, dworców i terminali	0,1	0,0	3,0	Communication buildings, stations, terminals and associated buildings
Budynki garaży	32,0	27,6	90,6	Garage buildings
Budynki przemysłowe	130,0	176,3	579,5	Industrial buildings
Zbiorniki, silosy i budynki magazynowe	128,7	98,7	366,5	Reservoirs, siloses and warehouses

a Nowo wybudowane. b Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

a Newly built. b Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 9 /213/. **BUDYNKI ODDANE DO UŻYTKOWANIA WEDŁUG RODZAJÓW BUDYNKÓW (dok.)**
BUILDINGS COMPLETED BY TYPE OF BUILDINGS (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
KUBATURA ^a w dam ³ (dok.) CUBIC VOLUME ^a in dam ³ (cont.)				
Budynki niemieszkalne (dok.)				Non-residential buildings (cont.)
w tym (dok.):				of which (cont.):
Ogólnodostępne obiekty kulturalne oraz budynki muzeów i bibliotek	8,1	47,5	30,4	Public entertainment buildings, museums and libraries
Budynki szkół i instytucji badawczych	1,6	75,9	3,5	School, university and research buildings
Budynki szpitali i zakładów opieki medycznej	1,7	13,1	16,6	Hospital or institutional care buildings
Budynki kultury fizycznej	47,4	56,7	43,6	Sport halls
Budynki gospodarstw rolnych	78,2	257,0	200,9	Non-residential farm buildings
Budynki przeznaczone do sprawowania kultu religijnego i czynności religijnych	13,0	44,7	5,6	Buildings used as places of worship and for religious activities

^a Budynków nowo wybudowanych i rozbudowanych (tylko w części dotyczącej rozbudowy).

^a Of newly built and expanded buildings (only concerning the expanded portion).

TABL. 10 /214/. **PRZECIĘTNE ZATRUDNIENIE W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE PAID EMPLOYMENT IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	11620	6765	7757	TOTAL
sektor publiczny	560	132	128	public sector
sektor prywatny	11060	6633	7629	private sector
Na stanowiskach robotniczych	9159	5291	6190	In manual labour positions
Na stanowiskach nierobotniczych	2461	1474	1567	In non-manual labour positions

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding persons employed abroad.

TABL. 11 /215/. **PRZECIĘTNE MIESIĘCZNE WYNAGRODZENIA BRUTTO W BUDOWNICTWIE^a**
AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES AND SALARIES IN CONSTRUCTION^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w zł	in zł		
OGÓŁEM	1660,59	2024,25	2374,79	TOTAL
sektor publiczny	1733,48	2454,61	2539,65	public sector
sektor prywatny	1656,90	2015,69	2372,02	private sector
Na stanowiskach robotniczych	1451,72	1676,81	2089,11	In manual labour positions
Na stanowiskach nierobotniczych	2437,94	3271,41	3503,27	In non-manual labour positions

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; bez wynagrodzeń zatrudnionych za granicą.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; excluding wages and salaries of persons employed abroad.

DZIAŁ XVII TRANSPORT I ŁĄCZNOŚĆ SPOŁECZEŃSTWO INFORMACYJNE

Uwagi ogólne

Transport

1. Dane dotyczące ogólnej długości **linii kolejowych eksploatowanych** w dniu 31 XII ustalono jako sumę długości budowlanych linii kolejowych normalnotorowych, wąskotorowych i szero-torowych (dane o długości tych linii ujęto w długości linii normalnotorowych) czynnych w tym dniu. **Linia kolejowa** jest to element sieci kolejowej pomiędzy dwiema stacjami węzłowymi (lub krańcowymi).

2. Do **dróg krajowych** zalicza się:

- autostrady i drogi ekspresowe oraz drogi leżące w ich ciągu do czasu wybudowania autostrad i dróg ekspresowych,
- drogi międzynarodowe,
- drogi stanowiące inne połączenia zapewniające spójność sieci dróg krajowych,
- drogi dojazdowe do ogólnodostępnych przejść granicznych obsługujących ruch międzynarodowy osobowy i towarowy,
- drogi alternatywne dla autostrad płatnych,
- drogi stanowiące ciągi obwodnicowe dużych aglomeracji miejskich,
- drogi o znaczeniu obronnym.

Do **dróg wojewódzkich** zalicza się drogi inne niż podano wyżej, stanowiące połączenia między miastami, mające znaczenie dla województwa i drogi o znaczeniu obronnym niezaliczone do dróg krajowych.

Do **dróg powiatowych** zalicza się drogi (poza krajowymi i wojewódzkimi) stanowiące połączenia miast będących siedzibami powiatów z siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą.

Do **dróg gminnych** zalicza się drogi o znaczeniu lokalnym, stanowiące uzupełniającą sieć dróg (poza krajowymi, wojewódzkimi i powiatowymi) służącą miejscowym potrzebom, z wyłączeniem dróg wewnętrznych.

Do **dróg miejskich** zaliczono drogi (ulice) leżące w granicach administracyjnych miast.

Do **dróg zamiejskich** zaliczono drogi leżące poza granicami administracyjnymi miast.

3. **Linia autobusowa** jest stałym połączeniem drogowym dwóch krańcowych miejscowości oraz wybranych miejscowości pośrednich przy użyciu jednego lub kilku autobusów regularnie kursujących między tymi miejscowościami według ogłoszonego rozkładu.

CHAPTER XVII TRANSPORT AND COMMUNICATIONS INFORMATION SOCIETY

General notes

Transport

1. Data concerning the total length of **railway lines operated** on 31 XII was established as the sum of the construction length of standard gauge, narrow gauge and wide gauge railway lines (data concerning the length of these lines is given in terms of standard gauge lines) operating on that day. **The railway line** is an element of the rail network between two junction stations (or terminal stations).

2. **National roads** include:

- motorways and expressways as well as roads which are designated to become motorways and expressways,
- international roads,
- roads which are other links ensuring the efficiency of the national road network,
- approach roads to generally accessible border crossings servicing international passenger and freight transport,
- roads which are an alternative to toll motorways,
- roads which are bypasses around large urban agglomerations,
- roads with a military significance.

Voivodship roads include roads other than those presented above, which are links between cities, have a large significance for the voivodship and roads with a military significance not included among national roads.

Powiat roads include roads (excluding national and voivodship roads) which link powiat capital cities with gmina capital cities with other such cities.

Gmina roads are local roads complementing the road network (excluding domestic, voivodship and powiat roads) serving regional needs, excluding interior roads.

Municipal roads include roads (streets) located within the administrative boundaries of cities.

Non-municipal roads include roads located outside the administrative boundaries of cities.

3. **A bus line** is a permanent road link between two terminal locations as well as between selected intermediate locations which involves using one or several buses travelling between these locations on a regular basis according to a defined schedule.

Długość linii autobusowej jest to długość trasy w km pomiędzy dwiema krańcowymi miejscowościami niezależnie od ilości kursów autobusów odbywających się na tej linii.

4. Transport samochodowy zarobkowy obejmuje podmioty, w których usługi transportu samochodowego stanowią podstawową działalność gospodarczą, z tym że dane o przewozach pasażerów nie obejmują przewozów taborom komunikacji miejskiej (w tym taksówkami).

5. Dane o wypadkach drogowych obejmują zdarzenia mające związek z ruchem pojazdów na drogach publicznych, w wyniku których nastąpiła śmierć lub uszkodzenie ciała osób.

Za **śmiertelną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę zmarłą (w wyniku doznanych obrażeń) na miejscu wypadku lub w ciągu 30 dni.

Za **ranną ofiarę wypadku drogowego** uznano osobę, która doznała obrażeń ciała i otrzymała pomoc lekarską.

The length of a bus line is the length of the route in km between the two terminal locations regardless of the number of trips made by buses on that line.

4. Hire or reward road transport includes entities, in which road transport services comprise the basis economic activity, but data regarding transport of passengers do not include transport by urban road transport fleet (of which taxis).

5. Data regarding road traffic accidents cover events connected with the movement of vehicles on public roads, as a result of which death or injury occurred.

A road traffic accident fatality is understood as a person who died (as a result of injuries incurred) at the scene of the accident or within the course of 30 days.

A road traffic accident injury is understood as a person who incurred injuries and received medical attention.

Łączność

1. Informacje o łączności w ujęciu rzeczowym dotyczą poczty publicznej oraz operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej, tj. sieci służącej do świadczenia usług telekomunikacyjnych (z wyłączeniem sieci wewnętrznej – sieci eksploatowanej przez podmioty wyłącznie na własne potrzeby lub założonej w budynkach niemieszkalnych usytuowanych na terenie jednej nieruchomości gruntuowej).

2. Placówki pocztowe obejmują placówki pocztowe, agencje, pośrednictwa, oddziały i kiosk, a do 2001 r. – uwzględniane były również placówki usług telekomunikacyjnych.

3. Usługi łączności obejmują usługi opłacone i nieopłacone.

Dane dotyczące przesyłek listowych obejmują: listy, kartki pocztowe, druki, druki bezadresowe, ankiety i pakietki nadawane jako przesyłki listowe w rozumieniu cenników za usługi pocztowe (w ruchu krajowym i zagranicznym).

4. Telefoniczne łącza główne obejmują standardowe łącza główne oraz łącza w dostęпах ISDN, tj. telefoniczną sieć cyfrową z integracją usług umożliwiającą wykorzystanie tej samej sieci dla transferu głosu, obrazu, faksów, danych.

Communications

1. Information regarding communications, in tangible terms, concerns the public post office as well as operators of the public telecommunication network, i.e., the network used for rendering telecommunications services (excluding internal networks – networks used by entities exclusively for their own needs or installed in non-residential buildings located on a single piece of real estate).

2. Post offices include post offices, agencies, intermediaries, branches and kiosks as well, as until 2001 – telecommunication service offices.

3. Communication services include paid and unpaid services.

Data concerning letters include: letters, post cards, forms, bulk mailings, questionnaires and small packets sent as letters in terms of the price rate for postal services (domestic and foreign mail).

4. Telephone main line includes standard main line and accessible ISDN (Integrated Services Digital Network), i.e., a digital phone network with integrated services making it possible to use the same network to transferring voice, image, faxes, data.

Spółeczeństwo informacyjne

1. Prezentowane informacje opracowano na podstawie uogólnionych wyników badań reprezentacyjnych przeprowadzanych w ramach tematu „Wskaźniki społeczeństwa informacyjnego”.

2. Dane dotyczące **przedsiębiorstw wyposażonych w technologie informacyjno-telekomunikacyjne (ICT)** dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób i zaliczanych do sekcji: przetwórstwo przemysłowe, budownictwo, handel hurtowy, detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych i motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego, hotele i restauracje (w zakresie hoteli i pozostałych obiektów noclegowych turystyki i innych miejsc krótkotrwałego zakwaterowania), transport, gospodarka magazynowa i łączność, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała (w zakresie działalności związanej z filmem, przemysłem wideo oraz działalności radiowej i telewizyjnej). W 2005 r. badaniem objęto 13,7 tys. przedsiębiorstw (tj. 17,2% ich ogólnej liczby), w 2006 r. – 14,2 tys. (18,0%), w 2007 r. – 14 tys. (18%).

3. **Lokalna sieć komputerowa (LAN)** to rodzaj sieci zlokalizowanej na stosunkowo niedużym obszarze, często w obrębie jednego budynku lub grupy zabudowań. LAN może liczyć od dwóch do kilkuset komputerów. Sieć ta może być przewodowa lub bezprzewodowa.

4. **Intranet** to wewnętrzna, wydzielona sieć przedsiębiorstwa oparta na rozwiązaniach stosowanych w Internecie, tj. tych samych standardach, protokołach i programach, obejmująca swym zasięgiem wszystkie jednostki przedsiębiorstwa (biura, zakłady, filie).

5 **Ekstranet** jest to rozszerzanie wewnętrznej sieci przedsiębiorstwa (Intranetu) umożliwiające zewnętrznym użytkownikom dostęp do wybranych elementów sieci wewnętrznej.

Information society

1. *The presented information has been compiled on the basis of generalized results of representative surveys conducted within the subject scope "Information society indicators".*

2. *Data regarding enterprises equipped with Information Communication Technology (ICT), concerns economic entities employing more than 9 persons and belonging to sections: manufacturing, construction, wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods, hotels and restaurants (hotels and camping sites and other provision of short-stay accommodation), transport, storage and communication, real estate, rental and business activities, other community, social and personal service activities (motion picture and video activities, radio and television activities). In 2005 the survey covered about 13,7 thous. enterprises (i.e. 17,2% of total enterprises), in 2006 – 14,2 thous. (18,0%) and in 2007 – 14 thous. (18%)*

3. *Local area network (LAN) is a type of a network located on a relatively small area, often within one building or group of buildings. LAN can have of from two to several hundred computers. This network can be wire-based or wireless.*

4. *Intranet is an inter, isolated enterprise network based on solutions used in the Internet, i.e. the same standards, protocols and programmes; covering all elements of an enterprise (offices, plants, branches).*

5 *Extranet is a broadened inner enterprise network (Intranet) which provides outside users with the access to selected elements of the inner network.*

Transport

Transport

TABL. 1 /216/. **LINIE KOLEJOWE EKSPLOATOWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

RAILWAY LINES OPERATED^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
	w km	in km		
OGÓŁEM	896	851	851	TOTAL
Normalnotorowe	896	851	851	Standard gauge
w tym zelektryfikowane	462	491	490	of which electrified
jednotorowe	411	413	413	single track
dwu i więcej torowe	485	438	438	double and more track
Wąskotorowe	–	–	–	Narrow gauge
Na 100 km² powierzchni ogólnej	9,5	9,0	9,0	Per 100 km² of total area

^a Dane dotyczą przedsiębiorstwa państwowego Polskie Koleje Państwowe oraz od 2002 r. również innych podmiotów, które otrzymały koncesję na zarządzanie siecią i/lub transportem kolejowym; długość linii na podstawie znormalizowanych przepisów Polskich Kolei Państwowych.

^a Data concerning of the state owned enterprise Polskie Koleje Państwowe and since 2002 also other entities, which obtained licences for management of the railway network and/or transport; the length of railways according to normalized regulations of Polskie Koleje Państwowe.

TABL. 2 /217/. **DROGI PUBLICZNE O TWARDEJ NAWIERZCHNI**

Stan w dniu 31 XII

HARD SURFACE PUBLIC ROADS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007		SPECIFICATION
			ogółem total	w tym o na- wierzchni ulepszonej of which those with upgraded surface	
	w km	in km			
OGÓŁEM	8460	8363	8396	7538	TOTAL
Miejskie	1368	1517	1474	1413	Urban
Zamiejskie	7092	6846	6922	6125	Out-of-town
Krajowe	767	793	798	798	Domestic
Miejskie	156	160	164	164	Urban
Zamiejskie	611	633	634	634	Out-of-town
Wojewódzkie	924	976	976	976	Voivodship
Miejskie	151	161	161	161	Urban
Zamiejskie	773	815	815	815	Out-of-town
Powiatowe	3781	3762	3761	3663	Powiat
Miejskie	384	386	376	376	Urban
Zamiejskie	3397	3376	3385	3287	Out-of-town
Gminne	2988	2832	2861	2101	Gmina
Miejskie	677	810	773	712	Urban
Zamiejskie	2311	2022	2088	1389	Out-of-town

Źródło: od 2002 r. dane Generalnej Dyrekcji Dróg Krajowych i Autostrad.

Source: since 2002 data of the General Directorate of Domestic Roads and Motorways.

TABL. 3 /218/. **POJAZDY SAMOCHODOWE I CIĄGNIKI ZAREJESTROWANE^a**

Stan w dniu 31 XII

REGISTERED ROAD VEHICLES AND TRACTORS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	417916	512697	546861	TOTAL
w tym:				of which:
Samochody osobowe	287059	401004	429564	Passenger cars
Autobusy	2066	2106	2205	Buses
Samochody ciężarowe i ciągniki siodłowe ^b	42441	55879	59040	Lorries and road tractors ^b
Ciągniki balastowe i rolnicze	33372	34658	35686	Ballast and agricultural tractors
Motocykle ^c	14281	15857	16966	Motorcycles ^c

a Do 2001 r. według ewidencji prowadzonej przez wojewodów, od 2004 r. – na podstawie danych starostw powiatowych ujętych w systemie „Pojazd”. b Łącznie z samochodami ciężarowo-osobowymi. c W 2000 r. określane jako motocykle i skutery.

a Until 2001 according to register maintained by voivodes, from 2004 – according to data of “Pojazd” registers maintained by starosts. b Including vans. c In 2000 defined motorcycles and scooters.

TABL. 4 /219/. **LINIE REGULARNEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ^a**

Stan w dniu 31 XII

REGULAR BUS TRANSPORT LINES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Krajowe: liczba	830	773	729	National: number
 długość w km	35102	30150	27335	 length in km
Dalekobieżne: liczba	15	14	14	Long distance: number
długość w km	5198	4410	3734	length in km
Regionalne: liczba	107	82	75	Regional: number
długość w km	7786	6320	5897	length in km
Podmiejskie: liczba	648	670	633	Suburban: number
długość w km	21633	19290	17574	length in km
Miejskie: liczba	60	7	7	Urban: number
długość w km	485	130	130	length in km
Międzynarodowe: liczba	9	25	23	International: number
 długość w km	3660	27294	31374	 length in km

a Przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób prowadzących regularną komunikację w ruchu krajowym i międzynarodowym; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

a Entities employing more than 9 persons providing regular national and international connections; excluding municipal public transport services.

TABL. 5 /220/. **TRANSPORT SAMOCHODOWY ZAROBKOWY^a**
HIRE OR REWARD ROAD TRANSPORT^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Komunikacja krajowa:				Domestic communication:
Przewozy ładunków w tys. t	3423,1	2601,6	3137,0	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	83	253	210	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	32310,2	21496,5	18878,9	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	27	30	30	Average transport distance per passenger in km
Komunikacja międzynarodowa:				International communication:
Przewozy ładunków w tys. t	342,1	1555,1	1086,9	Transport of goods in thous. t
Średnia odległość przewozu 1 t ładunku w km	768	911	1213	Average transport distance per 1 t in km
Przewozy pasażerów w tys. osób ...	186,7	521,3	417,8	Transport of passengers in thous.
Średnia odległość przewozu 1 pasażera w km	1229	849	853	Average transport distance per passenger in km

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw o liczbie pracujących powyżej 9 osób; bez przedsiębiorstw komunikacji miejskiej.

^a Data concerns enterprises employing more than 9 persons; excluding municipal public transport services.

TABL. 6 /221/. **WYPADKI DROGOWE^a**
ROAD TRAFFIC ACCIDENTS^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Wypadki	1632	1050	1089	Total accidents
Na 10 tys. pojazdów samochodowych i ciągników zarejestrowanych ^b	39,1	20,5	19,9	Per 10 thous. registered motor vehicles and tractors ^b
Ofiary wypadków	2363	1456	1534	Road traffic casualties
Śmiertelne	167	128	136	Fatalities
Ranni	2196	1328	1398	Injured

^a Zarejestrowane przez policję. ^b Pojazdy według stanu w dniu 31 XII.

Źródło: dane Komendy Wojewódzkiej Policji w Opolu.

^a Registered by the police. ^b Vehicles as of 31 XII.

Source: data of the Voivodship Police Headquarters in Opole.

Łączność

Communications

TABL. 7 /222/. **PODSTAWOWE USŁUGI POCZTOWE^a**
BASIC POSTAL SERVICES^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Placówki pocztowe (stan w dniu 31 XII) ^b	298	264	266	Post offices (as of 31 XII) ^b
miasta	101	80	82	urban areas
wieś	197	184	184	rural areas
Przesyłki listowe polecone, nadane ^c w tys.	6245,7	6935,5	7212,2	Registered letters mailed ^c in thous.
Paczki i listy wartościowe nadane ^c w tys.	274,7	332,8	393,9	Packages and insured letters mailed ^c in thous.
Przekazy pocztowe i telegraficzne ^c wplacane w tys.	2492,4	1806,2	1705,0	Postal and telegraphic transfers paid ^c in thous.
Przekazy dla wpłat na rachunki bankowe w tys.	4483,7	4654,8	4498,0	Orders of payments on banking ac- counts in thous.

^a Dane dotyczą operatora publicznego. ^b W 2000 r. łącznie z placówkami usług telekomunikacyjnych. ^c W obrocie krajowym oraz z Polski za granicę; przesyłki listowe i paczki nie obejmują przesyłek zrealizowanych w systemie EMS-POCZTEX.

^a The data apply to the public operator. ^b In 2000 including telecommunication service offices. ^c In overturn within Poland and from Poland abroad; registered letters and packages do not include mailing through EMS-POCZTEX system.

TABL. 8 /223/. **ABONENCI TELEFONICZNI I APARATY TELEFONICZNE^a**
Stan w dniu 31 XII

TELEPHONE SUBSCRIBERS AND TELEPHONE SETS^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Telefoniczne łącza główne w tys.	264,4	272,7	245,9	Telephone main line in thous.
w tym konsumenci ^b	220,0	207,0	184,2	of which consumers ^b
miasta	177,0	222,8	200,1	urban areas
w tym konsumenci ^b	142,2	163,3	144,7	of which consumers ^b
wieś	87,4	49,9	45,8	rural areas
w tym konsumenci ^b	77,8	43,7	39,5	of which consumers ^b
w tym standardowe łącza główne (abonenci telefonii przewodowej)	261,4	250,5	224,9	of which standard main line (wire telephone subscribes)
miasta	174,3	202,9	181,2	urban areas
wieś	87,1	47,6	43,7	rural areas
Aparaty telefoniczne publiczne samoin- kasujące	2469	1972	1843	Public pay telephones
miasta	1675	1285	1182	urban areas
wieś	794	687	661	rural areas

^a Dane dotyczą operatorów telekomunikacyjnych sieci publicznej. ^b Osoby fizyczne wnioskujące o świadczenie publiczne dostępnych usług telekomunikacyjnych lub korzystające z takich usług dla celów nie związanych bezpośrednio z ich działalnością gospodarczą lub wykonywaniem zawodu.

^a Data concerns operators of public system. ^b Natural persons applied for rendering of the public available telecommunication services or used the same services for purposes not directly connected with their economical activities or profession.

Społeczeństwo informacyjne

Information society

TABL. 9 /224/. **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE INTERNET**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING INTERNET

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population			
Przedsiębiorstwa posiadające:				Enterprises having:
Dostęp do Internetu	88,3	90,5	92,9	Internet access
Połączenie z Internetem przez:				Internet access via:
łącze szerokopasmowe ^b	39,5	x	51,7	broadband connection ^b
modem analogowy (zwykła linia telefoniczna)	46,8	35,6	32,3	analogue modem (connection over plain telephone line)
modem cyfrowy	26,1	37,1	28,1	digital modem
łącze bezprzewodowe (np. GSM, GPRS, UMTS, itp.)	12,4	15,4	17,7	wireless connection (e.g. GSM, GPRS, UMTS)
Własna strona internetowa	46,3	54,4	44,0	Own Website

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b W technologii SL (xDSL, ADSL, SDSL, itp.) lub inne łącze stałe (np. sieć telewizji kablowej, energetyczną – PLC).

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed. ^b DSL connections (xDSL like ADSL, SDSL, etc.) or other fixed broadband connections (e.g. via cable TV network, via power suplay traction – PLC).

TABL. 10 /225 / . **PRZEDSIĘBIORSTWA^a WYKORZYSTUJĄCE WYBRANE TECHNOLOGIE TELEINFORMATYCZNE**

Stan w styczniu

ENTERPRISES^a USING SELECTED ICT SYSTEMS

As in January

WYSZCZEGÓLNIENIE	2005	2006	2007	SPECIFICATION
	udział jednostek w całej populacji w % the proportion of entities in percent of total population			
Przedsiębiorstwa wykorzystujące komputery	94,0	95,9	98,1	Enterprises using computers
Przedsiębiorstwa posiadające:				Enterprises having:
Sieć lokalną LAN:				Local area network (LAN):
bezprzewodową	7,7	15,5	16,4	wireless
kablową	45,1	36,2	47,8	wire based
Intranet	30,7	28,3	36,7	Intranet
System informatyczny do obsługi zamówień	21,0	20,4	37,8	IT system to manage the placing or receipt of orders
Bezpłatne oprogramowanie, systemy open source, jak np. Linux	–	–	13,0	Free, open source software and operating systems, like Linux
ERP – system informatyczny do planowania zasobów przedsiębiorstwa	–	–	11,8	Enterprise Resource Planning system
CRM – oprogramowanie do zarządzania informacjami o klientach zapewniające dostęp do nich innym komórkom przedsiębiorstwa	–	–	19,1	Customer Relation-ship Management system

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concerns enterprises with more than 9 persons employed.

DZIAŁ XVIII HANDEL I GASTRONOMIA

Uwagi ogólne

1. Informacje w dziale dotyczą wszystkich jednostek gospodarki narodowej prowadzących działalność handlową.

Przez **przedsiębiorstwa handlowe** rozumie się podmioty gospodarcze, których podstawowym rodzajem działalności jest sprzedaż towarów, zaliczana zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności do sekcji „Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego”.

2. Dane o **sprzedaży detalicznej** obejmują:

- 1) sprzedaż towarów konsumpcyjnych i niekonsumpcyjnych w:
 - punktach sprzedaży detalicznej,
 - hurtowniach oraz u producentów w ilościach wskazujących na zakup dla potrzeb indywidualnych nabywców;
- 2) sprzedaż towarów handlowych (konsumpcyjnych) oraz produkcji gastronomicznej w placówkach gastronomicznych.

W wartości sprzedaży detalicznej uwzględniono sprzedaż towarów zarówno ludności, jak i konsumentom zbiorowym, tj. urzędów, instytucjom, żłobkom, przedszkolom itp., nie uwzględniono natomiast sprzedaży targowiskowej dokonanej przez sprzedawców uiszczających jedynie opłatę placową (np. sprzedaży produktów rolnych dokonanej przez producentów rolników, sprzedaży na giełdach samochodowych).

Dane dotyczące sprzedaży detalicznej prezentuje się w dostosowaniu do Klasyfikacji Spożycia Indywidualnego według Celu (COICOP).

3. Podziału towarów na **konsumpcyjne i niekonsumpcyjne** dokonano umownie, zaliczając do niekonsumpcyjnych te towary, których zużycie odbywa się głównie w sferze produkcji. Do towarów niekonsumpcyjnych zaliczono w szczególności towary przeznaczone do produkcji rolnej (np. maszyny, narzędzia i urządzenia rolnicze, nasiona, pasze, środki ochrony roślin, nawozy sztuczne), materiały budowlane itp.

Podziału towarów konsumpcyjnych na żywność, napoje alkoholowe i towary nieżywnościowe dokonano szacunkowo.

4. Dane o **sprzedaży hurtowej towarów** obejmują sprzedaż z magazynów handlowych własnych bądź użytkowanych, w których składowane towary stanowią własność przedsiębiorstwa handlowego. Do wartości sprzedaży hurtowej zalicza się również wartość sprzedaży zrealizowanej na zasadzie bezpośredniej płatności lub kon-

CHAPTER XVIII TRADE AND CATERING

General notes

1. Information in this chapter, concerns all entities of the national economy conducting trade activity.

Trade enterprises are understood as economic entities, the basic activity of which is the sale of commodities, classified in accordance with NACE rev. 1 in the section “Wholesale and retail trade; repair of motor vehicles, motorcycles and personal and household goods”.

2. Data concerning retail sales include:

- 1) sales of consumer and non-consumer goods in:
 - retail sales outlets,
 - wholesalers as well as at producers in quantities indicating purchases for the individual need of the purchaser;
- 2) sales of trade commodities (consumer goods) as well as catering production in catering establishments.

Sales of goods both for the general public as well as for collective consumers, i.e., government offices, institutions, nurseries, nurseries schools etc. are included in the value of retail sales. Not included, however, are marketplace sales made by salesmen only paying a stall fee (e.g., sales of agricultural products conducted by farmer producers, sales at automobile markets).

Data concerning retail sales are presented according to the Classification of Individual Consumption by Purpose (COICOP).

3. The division of commodities into **consumer and non-consumer** goods has been done on the following basis: non-consumer goods include those goods, the consumption of which occurs primarily in the sphere of production. In particular, goods designated for agricultural production (e.g., agricultural machinery, tools and equipment, seeds, animal feeding-stuffs, plant protection chemicals, artificial fertilizers), building materials, etc., were included in non-consumer goods.

The division of consumer goods into food, alcoholic beverages and non-foodstuff goods was made by estimation.

4. Data regarding the **wholesale of commodities** include sales from warehouses, in which the commodities stored account for the property of a trade enterprise. The value of wholesale also includes the value of sales realized on the basis of a direct payment or contract (agents, auctioneers), as well as the value of sale

traktu (agencji, aukcjonerzy), jak również wartość sprzedaży zrealizowanej przez tranzyt rozliczany, polegający na przekazywaniu towarów bezpośrednio od dostawcy do odbiorcy z pominięciem magazynów, które tę dostawę realizują.

5. Podziału sklepów według form organizacyjnych dokonano na podstawie wielkości powierzchni sprzedażowej sklepów i rodzaju sprzedawanych w nich towarów.

Domy towarowe i handlowe są to sklepy wielodziałowe, prowadzące sprzedaż szerokiego i uniwersalnego asortymentu, głównie towarów nieżywnościowych, o powierzchni sal sprzedażowych: domy towarowe – 2000 m² i więcej, domy handlowe – od 600 do 1999 m².

Supermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 400 m² do 2499 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych oraz artykuły nieżywnościowe częstego zakupu.

Hipermarkety są to sklepy o powierzchni sprzedażowej od 2500 m² prowadzące sprzedaż głównie w systemie samoobsługowym, oferujące szeroki asortyment artykułów żywnościowych i nieżywnościowych częstego zakupu, zwykle z parkingiem samochodowym.

Sklepy powszechne są to sklepy prowadzące sprzedaż głównie towarów żywnościowych codziennego użytku, o powierzchni sal sprzedażowych od 120 do 399 m².

Sklepy wyspecjalizowane są to sklepy prowadzące sprzedaż szerokiego asortymentu artykułów do kompleksowego zaspokojenia określonych potrzeb, np. ubioru, wyposażenia mieszkań, sklepy motoryzacyjne, meblowe, sportowe itp.

Do innych sklepów zaliczono sklepy o powierzchni sal sprzedażowych do 119 m².

Podziału sklepów według województw dokonano na podstawie faktycznej lokalizacji sklepu.

6. Sklepy podaje się łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

7. Do placówek gastronomicznych zaliczono zakłady i punkty gastronomiczne stałe i sezonowe, których przedmiotem działalności jest przygotowywanie oraz sprzedaż posiłków i napojów do spożycia na miejscu i na wynos. Sezonowe placówki gastronomiczne uruchamiane są okresowo i działają nie dłużej niż sześć miesięcy w roku kalendarzowym.

Do placówek gastronomicznych nie zalicza się ruchomych punktów sprzedaży detalicznej i automatów sprzedażowych.

8. Magazyny handlowe (hurtu i detalu) są jednostkami organizacyjno-funkcjonalnymi podmiotów gospodarczych zajmujących się obrotem towarów. Magazynem jest jednostka przeznaczona do magazynowania towarów, zajmująca wyodrębnioną przestrzeń magazynową, wyposażona w środki

realized by settled transit consisting in the transfer of commodities directly from the supplier to the client, by-passing the warehouses which realize the delivery.

5. The division of stores by organizational forms was made on the basis of the area of the sales floor and the types of goods sold.

Department stores and trade stores are stores with multiple departments, selling a broad and universal assortment, primarily non-foodstuff goods, with a sales floor area of 2000 m² and more for department stores and from 600 to 1999 m² for trade stores.

Supermarkets are stores with a sales floor from 400 to 2499 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods.

Hipermarkets are stores with a sales floor above 2500 m², selling goods in a self-service system and offering a wide assortment of foodstuff goods and frequently bought non-foodstuff goods, usually with a parking place.

Grocery stores are stores primarily selling foodstuff goods for daily consumption, with a sales floor from 120 to 399 m².

Specialized stores are stores selling a wide assortment of articles to fully meet specific needs, (e.g. clothing, home furnishings, car parts, furniture, sporting goods, etc.).

Other stores include stores with a sales floor up to 119 m².

The division of shops by voivodships was made on the basis of the actual location of a shop.

6. Shops include public pharmacies.

7. Catering establishments include permanent and seasonal catering establishments and outlets, the scope of activity of which is the preparation and sale of meals and beverages for on-site and take-out consumption. Seasonal catering establishments are open for a certain period of time and operate not longer than six months in a calendar year.

Mobile retail sales points and vending machines are not treated as catering establishments.

8. Trade warehouses (wholesale and retail) are the organizational and functional units of economic entities engaged in the turnover of commodities. A warehouse is an entity designated for storing up commodities, occupying separate storage space, equipped with the technical and

techniczne i organizacyjne, dysponująca personelem do obsługi tych środków oraz prowadząca ewidencję stanu i ruchu zapasów.

9. Dane o działalności handlowej i gastronomicznej opracowano na podstawie danych ze sprawozdawczości. Dane dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób uogólniono w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek.

Informacje o sklepach i stacjach paliw opracowano na podstawie sprawozdawczości. Dla jednostek o liczbie pracujących do 9 osób od 2004 r. dane uogólniane są w oparciu o wyniki badania reprezentacyjnego przeprowadzonego na 5% próbie tych jednostek. Od 2006 r. badanie prowadzone jest w cyklu trzyletnim. Następne wyniki będą opublikowane za 2009 r.

10. **Targowiska** są to wyodrębnione tereny i budowle (place, ulice, hale targowe) ze stałymi lub sezonowymi punktami sprzedaży drobnodetalicznej lub urządzeniami przeznaczonymi do prowadzenia handlu w wyznaczone dni tygodnia lub codziennie (bazaary).

Za **targowiska sezonowe** należy uznać te place i ulice, gdzie uruchamiane są na okres do 6 miesięcy punkty handlowe, w związku ze wzmożonym ruchem nabywców (np. nadmorski ruch urlopowy) i działalność ta jest ponawiana w kolejnych sezonach.

organizational means as well as with the personnel to service these means and, in addition, registering amount and the changes in stocks.

9. *Data regarding trade and catering activity are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons, the data have been generalized on the basis of the results of sample a survey conducted on a 5% sample of these entities.*

Information regarding shops and petrol stations are compiled on the basis of reporting. For entities employing up to 9 persons from 2004 the data have been generalized on the basis of the results of sample survey conducted on a 5% sample of these entities. Since 2006 the survey is conducted every three years. The next results will be published in 2009.

10. **Marketplaces** are specific areas and structures (squares, streets, market halls) with permanent or seasonal outlets for small-scale retail sales or with facilities designated for conducting trade on specific days of the week or weekly (bazaars).

Seasonal marketplaces are those squares and streets where trade outlets conduct activity for a period of 6 months, in connection with increased demand from buyers (e.g., holiday seaside demand) and this activity is repeated in successive seasons.

TABL. 1 /226/. **SPRZEDAŻ DETALICZNA TOWARÓW (ceny bieżące)**
RETAIL SALES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM: w mln zł	6618,4	7435,7	8575,0	TOTAL: in mln zł
na 1 mieszkańca w zł	6091	7120	8250	per capita in zł
W tym udział przedsiębiorstw handlowych ^a w %	8,3	9,1	8,6	Of which share of trade enterprises ^a in %

^a Przedsiębiorstwa handlowe, w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

^a Trade enterprises employing more than 49 persons.

TABL. 2 /227/. **STRUKTURA SPRZEDAŻY DETALICZNEJ TOWARÓW^a (ceny bieżące)**
STRUCTURE OF RETAIL SALES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLIONS ZLOTYS				
OGÓŁEM	2396,4	2895,6	3488,0	TOTAL
W ODSETKACH IN PERCENT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Towary konsumpcyjne	68,1	63,8	59,9	Consumer goods
żywność i napoje bezalkoholowe	21,8	21,9	18,7	food and non-alcoholic beverages
napoje alkoholowe	4,9	3,5	2,8	alcoholic beverages
towary nieżywnościowe	41,4	38,4	38,4	non-foodstuffs
Towary niekonsumpcyjne	31,9	36,2	40,1	Non-consumer goods

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw prowadzących działalność handlową (bez placówek gastronomicznych) w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern trade enterprises (excluding catering establishments) and employing more than 9 persons.

TABL. 3 /228/. **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a**
(ceny bieżące)
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W MILIONACH ZŁOTYCH IN MILLIONS ZLOTYS				
OGÓŁEM	3402,0	5430,5	6136,4	TOTAL
Sektor publiczny	302,1	#	#	Public sector
Sektor prywatny	3099,9	#	#	Private sector

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 3 /228/. **SPRZEDAŻ HURTOWA TOWARÓW W PRZEDSIĘBIORSTWACH HANDLOWYCH^a (dok.)**
WHOLESALE SALES IN TRADE ENTERPRISES^a (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
W ODSETKACH IN PERCENT				
OGÓŁEM	100,0	100,0	100,0	TOTAL
Żywność i napoje bezalkoholowe	10,8	5,1	4,5	Food and non-alcoholic beverages
Napoje alkoholowe	7,1	2,6	2,5	Alcoholic beverages
Towary nieżywnościowe ^b	82,1	92,3	93,0	Non-foodstuffs goods ^b

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób. ^b Konsumpcyjne i niekonsumpcyjne.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons. ^b Consumer and non-consumer goods.

TABL. 4 /229/. **SKLEPY I STACJE PALIW WEDŁUG FORM ORGANIZACYJNYCH**
Stan w dniu 31 XII
SHOPS AND PETROL STATIONS BY ORGANIZATIONAL FORM
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	9542	8595	TOTAL
Domy towarowe	1	1	Department stores
Domy handlowe	7	6	Trade stores
Supermarkety	94	123	Supermarkets
Hipermarkety	8	8	Hipermarkets
Sklepy powszechne	244	150	General shops
Sklepy wyspecjalizowane	489	543	Specialized shops
Inne sklepy ^a	8699	7764	Other shops ^a
Stacje paliw	273	216	Petrol stations

^a Ujęto sklepy podmiotów gospodarczych o liczbie pracujących do 9 osób; łącznie z aptekami ogólnodostępnymi.

U w a g a. Ze względu na zmianę metody badania sklepów i stacji paliw prezentowane dane nie są w pełni porównywalne z danymi publikowanymi w poprzednich edycjach Rocznika; patrz uwagi ogólne, ust 5 na str. 276.

^a Data concern economic entities employing up to 9 persons; including public pharmacies.

N o t e. Due to change in the survey of shops and petrol stations methods data are not strictly comparable with data published in the previous edition of the Yearbook; see general notes, item 5 on page 276.

TABL. 5 /230/. **GASTRONOMIA^a**
CATERING^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Liczba placówek gastronomicznych (stan w dniu 31 XII)	319	297	273	Number of catering establishments (as of 31 XII)
w tym restauracje	86	89	95	of which restaurants
Sprzedaż z działalności gastronomicznej (ceny bieżące) w tys. zł	85856	122186	129751	Revenues from catering activity (current prices) in thous. zł
w tym:				of which:
produkcja gastronomiczna	49452	73543	81329	catering production
napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe	24160	25133	27646	alcoholic beverages and tobacco

^a Dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 6 /231/. **MAGAZYNY HANDLOWE^a**

Stan w dniu 31 XII

TRADE WAREHOUSES^a

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006	SPECIFICATION
Magazyny zamknięte:				Secured warehouses:
liczba	543	546	509	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	279,2	257,1	244,2	storage space in thous. m ²
Magazyny zadaszone:				Roofed warehouses:
liczba	67	61	56	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	45,3	16,7	16,5	storage space in thous. m ²
Place składowe:				Storage sites:
liczba	90	113	98	number
powierzchnia składowa w tys. m ²	216,2	263,7	244,8	storage space in thous. m ²
Silosy i zbiorniki:				Siloes and reservoirs:
liczba	222	231	195	number
pojemność w dam ³	27,2	33,4	32,3	capacity in dam ³

a Hurtu i detalu; dane dotyczą przedsiębiorstw, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

a Wholesale and retail; data concern enterprises employing more than 9 persons.

TABL. 7/232/. **TARGOWISKA**

Stan w dniu 31 XII

MARKETPLACES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
Targowiska stałe:				Permanent marketplaces:
liczba	52	57	56	number
w tym z przewagą sprzedaży drobnodetalicznej	48	56	53	of which with predominance of small-retail sales
powierzchnia targowisk w tys. m ²	138,5	219,9	207,4	area of marketplaces in thous. m ²
w tym sprzedażowa	81,3	139,0	141,1	of which sales area
stałe punkty sprzedaży drobnodeta- licznej	2330	2158	2149	permanent small-retail sales outlets
w tym na targowiskach czynnych codziennie	2005	1634	1591	of which at marketplaces opened daily
Targowiska sezonowe ^a (w ciągu roku)	15	25	24	Seasonal marketplaces ^a (during the year)
Roczne wpływy z opłaty targowej w tys. zł	5621,2	6445,8	6081,5	Annual receipts from marketplace fees in thous. zł

a Liczba targowisk lub miejsc wyznaczonych na ulicach i placach uruchamianych okresowo.

a Number of marketplaces or places located on streets and squares open periodically.

DZIAŁ XIX FINANSE PRZEDSIĘBIORSTW

Uwagi ogólne

1. Wyniki finansowe przedsiębiorstw dla 2000 r. prezentuje się zgodnie z ustawą z dnia 29 IX 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. Nr 121 poz. 591) z późniejszymi zmianami, w latach 2005 i 2006 w dostosowaniu do ustawy z dnia 9 XI 2000 r. o zmianie ustawy o rachunkowości, obowiązującej od 1 I 2002 r. (tekst jednolity Dz. U. 2002, Nr 76, poz. 694) z późniejszymi zmianami. **Dane za 2006 i 2007 nie są w pełni porównywalne z danymi za 2000 r.**

Dane w zakresie gospodarki finansowej przedsiębiorstw obejmują podmioty gospodarcze prowadzące księgi rachunkowe, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Dane nie obejmują banków, instytucji ubezpieczeniowych, domów i biur maklerskich, towarzystw inwestycyjnych i emerytalnych, narodowych funduszy inwestycyjnych, szkół wyższych, samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej, instytucji kultury posiadających osobowość prawną i gospodarstw indywidualnych w rolnictwie.

2. Przychody z całokształtu działalności (kwoty otrzymane i należne) obejmują:

- przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług);
- przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów (łącznie z kwotami należnymi z tytułu sprzedaży opakowań wielokrotnego użytku);
- pozostałe przychody operacyjne, tj. przychody niezwiązane bezpośrednio z podstawową działalnością podmiotu, do których zalicza się: zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. środków trwałych, środków trwałych w budowie, wartości niematerialnych i prawnych, inwestycji w nieruchomości i prawa (do 2001 r. przychody ze sprzedaży lub wpływy z likwidacji środków trwałych, wartości niematerialnych i prawnych oraz inwestycji rozpoczętych), otrzymane nieodpłatnie, w tym w drodze darowizny aktywa (środki pieniężne), odszkodowania, rozwiązane rezerwy, korekty odpisów aktualizujących wartość aktywów niefinansowych, przychody z działalności socjalnej, przychody z wynajmu lub dzierżawy środków trwałych albo inwestycji w nieruchomości i prawa;
- przychody finansowe, tj. przychody z tytułu dokonanych przez podmiot operacji finanso-

CHAPTER XIX FINANCES OF ENTERPRISES

General notes

1. The financial results of enterprises for 2000 are presented according to the Act of Accounting dated 29 IX 1994 (Journal of Laws No. 121, item 591) with later amendments, in 2005 and 2006 are adjusted to the Act on change of the Act of Accounting dated 9 XI 2000, effective since 1 I 2002 (uniform text Journal of Laws 2002, No. 76, item 694) with later amendments. **Data for 2006 and 2007 are not fully comparable with data for 2000.**

Data regarding the financial management of enterprises include economic entities keeping accounting ledgers employing more than 9 persons.

Data do not include banks, insurance companies, brokerage houses and brokerage offices, investment and pension societies, national investment funds, higher education institutions, independent public health care facilities, cultural institutions with legal personality and private farms in agriculture.

2. Revenues from total activity (sums received and due) include:

- net revenues from sale of products (goods and services);
- net revenues from sale of goods and materials (including sums due from the sale of re-use packages);
- other operating revenues, i.e., revenues not directly connected with the basic activity of the entity, to which the following are included: profits from the sale of non-financial fixed assets i.e. fixed assets, assets under construction, intangible fixed assets, investments in real estate and rights (until 2001 sales revenues or income from the liquidation of fixed assets and investments begun), assets (cash) received free of charge, including donated assets, as well as damages reversed provisions, adjustments of the depreciation value for non-financial assets, income from social activities, income from the rent or lease of fixed assets and investments in real estate and rights;
- financial revenues, i.e., revenues from financial operations conducted by an entity: amounts due in respect of dividends and share in profits, interest on loans granted, interest on term

wych: kwoty należne z tytułu dywidend i udziałów w zysku, odsetki od udzielanych pożyczek, odsetki od lokat terminowych, odsetki za zwłokę, zysk ze zbycia inwestycji (do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu) zmniejszenia odpisów aktualizacyjnych wartości inwestycji wobec całkowitego lub częściowego ustania przyczyn powodujących trwałą utratę ich wartości, nadwyżka dodatnich różnic kursowych nad ujemnymi (do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu).

3. Koszty uzyskania przychodów z całości kształtu działalności obejmują:

- koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług), tj. koszt wytworzenia sprzedanych produktów powiększony o koszty sprzedaży (z podatkiem akcyzowym) i o koszty ogólnego zarządu (wariant kalkulacyjny) lub są to koszty ogółem pomniejszone o koszt wytworzenia świadczeń na własne potrzeby jednostki i skorygowane o zmianę stanu produktów (wariant porównawczy);
- wartość sprzedanych towarów i materiałów według cen zakupu (nabycia);
- pozostałe koszty operacyjne, do których zalicza się: stratę ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych, tj. nadwyżkę wartości sprzedanych składników majątku trwałego nad przychodami z ich sprzedaży (do 2001 r. wartość sprzedanych składników majątku trwałego), amortyzację oddanych w dzierżawę lub najem środków trwałych i środków trwałych w budowie, nieplanowane odpisy amortyzacyjne (odpisy z tytułu trwałej utraty wartości), poniesione kary, grzywny, odszkodowania, odpisane w części lub w całości wierzytelności w związku z postępowaniem upadłościowym, układowym i naprawczym, utworzone rezerwy na pewne lub o dużym stopniu prawdopodobieństwa przyszłe zobowiązania (straty z transakcji gospodarczych w toku), odpisy aktualizujące wartość aktywów niefinansowych, koszty utrzymania obiektów działalności socjalnej, darowizny lub nieodpłatnie przekazane aktywa trwałe;
- koszty finansowe, na które składają się w szczególności: odsetki od zaciągniętych kredytów i pożyczek, odsetki i dyskonto od wyemitowanych przez jednostkę obligacji, odsetki za zwłokę, strata ze zbycia inwestycji (do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu), odpisy z tytułu aktualizacji wartości inwestycji, nadwyżka ujemnych różnic kursowych nad dodatnimi (do 2001 r. odrębnie przychody i koszty z tego tytułu).

deposits, default interest, profits from the sale of investments (until 2001 the related income and costs were reported separately), reduction of depreciation write-offs relating to investments due to the fact that the reasons resulting in the permanent loss of their value have ceased to exist (whether partially or totally), surplus of foreign exchange gains over losses (until 2001 income and costs were reported separately).

3. Costs of obtaining revenues from total activity include:

- *the cost of products sold (goods and services), i.e., the manufacturing cost of products sold increased by selling cost (including excise tax) and by the cost of management and administration (calculation variant) or the total costs decreased by the costs of generating benefits for the needs of the entity and corrected by the change in product inventories (comparative variant);*
- *the value of goods and materials sold according to procurement (purchase) prices;*
- *other operating costs, to which the following are included: loss on the sale of non-financial fixed assets, i.e., surplus of the value of sold fixed assets over the revenues from their sale (until 2001 the value of fixed assets sold), depreciation of leased or rented fixed assets and assets under construction, unplanned write-offs (write-offs by virtue of a permanent loss of value), penalties, fines, indemnities paid, partially or fully written off liabilities related to bankruptcy, composition, restructuring proceedings, reserves made for future certain liabilities or liabilities, which are likely to occur (loss on current business transaction in), write-offs updating the value of non-financial assets, costs of maintaining premises required for social activity, donations or fixed assets received free of charge;*
- *financial costs, in particular, interest from contracted credits and loans, interest and discount on bonds issued by the entity, default interest, loss on the sale of investments (until 2001 income and costs were reported separately), write-offs updating the value of investment the surplus of foreign exchange losses over gains (until 2001 income and costs were reported separately).*

4. Przychody i koszty uzyskania przychodów ze sprzedaży produktów, towarów i materiałów wpływające na wynik finansowy ustala się w wartości wyrażonej w rzeczywistych cenach sprzedaży z uwzględnieniem opustów w postaci rabatów i bonifikat, bez podatku od towarów i usług.

5. Wynik finansowy na działalności gospodarczej jest to suma wyniku finansowego na sprzedaży produktów, towarów i materiałów, wyniku na pozostałej działalności operacyjnej oraz wyniku na operacjach finansowych.

6. Zyski i straty nadzwyczajne to skutki finansowe zdarzeń powstających niepowtarzalnie, poza zwykłą działalnością jednostki i niezwiązanych z ogólnym ryzykiem jej prowadzenia, a w szczególności spowodowanych zdarzeniami losowymi, zaniechaniem lub zawieszeniem pewnego rodzaju działalności (w tym również istotną zmianą metod produkcji lub sprzedażą zorganizowanej części jednostki) oraz postępowaniem układowym lub naprawczym.

7. Wynik finansowy brutto (zysk lub strata) jest to wynik finansowy na działalności gospodarczej, powiększony o zyski nadzwyczajne i pomniejszony o straty nadzwyczajne.

8. Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto obejmują podatek dochodowy od osób prawnych i fizycznych oraz inne płatności wynikające z odrębnych przepisów.

9. Podatek dochodowy jest to podatek od osiągniętego zysku, który podmiot gospodarczy jest zobowiązany uiścić po uwzględnieniu przyznanych ulg. Od 2002 r. w myśl znowelizowanej ustawy o rachunkowości (art. 37) podatek dochodowy obejmuje część bieżącą i część odroczoną:

- część bieżąca to podatek wykazany w deklaracji podatkowej za dany okres sprawozdawczy,
- część odroczone stanowi różnicę między stanem rezerw i aktywów z tytułu podatku odroczonego na koniec i początek okresu sprawozdawczego. Przy czym rezerwę tworzy się niezależnie od tego czy jednostka osiągnie zysk, czy poniesie stratę bilansową. Konsekwencją przyjętego rozwiązania jest to, że w rachunku wyników strata brutto może być wyższa niż strata netto.

10. Wynik finansowy netto (zysk lub strata) otrzymujemy po pomniejszeniu wyniku finansowego brutto o obowiązkowe obciążenia.

11. Relacje ekonomiczne przedstawione w tabl. 4 obliczono następująco:

1) **wskaźnik poziomu kosztów** jako relację kosztów uzyskania przychodów z całokształtu działalności do przychodów z całokształtu działalności;

4. Revenues and costs of obtaining revenues from the sale of products, goods and materials which have an influence on the financial result are expressed in actual sales prices taking into account discounts in the form of rebates and reductions, excluding the value added tax (VAT).

5. The financial result on economic activity is the sum of the financial result from the sale of products, goods and materials, the result on other operating activity as well as the result on financial operations.

6. Extraordinary profits and losses are the financial results of one-time events, outside the usual activity of an entity, and not connected with general risk of activity, and in particular, the result of coincidental events, certain types of ceased or suspended activity (also including a significant change in the methods of production or the sale of an organised part of an entity) as well as composition or restructuring proceedings.

7. The gross financial result (profit or loss) is the financial result on economic activity, increased by extraordinary profits and decreased by extraordinary losses.

8. Obligatory encumbrances on gross financial result include income tax on legal and natural persons as well as other payments resulting from separate regulations.

9. Income tax is the tax on earned profit which an economic entity is obligated to pay after considering abatements granted. Since 2002 according to the modified Act of Accounting (art. 37) the income tax consists of the current and the deferred part:

- the current part in the tax presented in the tax declaration for a given reporting period,
- the deferred part constitutes a difference between the state of reserves and assets, by virtue of deferred tax in the end and in the beginning of the reporting period. The reserve is created irrespectively of the balance profit or loss of a given entity. Consequence of the accepted solution is that gross loss can be higher than net loss in the income statement.

10. The net financial result (profit or loss) is derived after decreasing the gross financial result by obligatory encumbrances.

11. The economic relations presented in table 4 were calculated as follows:

1) **cost level indicator** as the relation of the costs of obtaining revenues from total activity to revenues from total activity;

2) wskaźnik rentowności obrotu:

- **brutto** jako relację wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności,
- **netto** jako relację wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności;

3) wskaźnik płynności finansowej:

- **I stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **II stopnia** jako relację inwestycji krótkoterminowych i należności krótkoterminowych do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych,
- **III stopnia** jako relację aktywów obrotowych (zapasów, należności krótkoterminowych, inwestycji krótkoterminowych oraz od 2002 r. krótkoterminowych rozliczeń międzyokresowych) do zobowiązań krótkoterminowych bez funduszy specjalnych.

12. Aktywa obrotowe obejmują: zapasy, należności krótkoterminowe, inwestycje krótkoterminowe (środki pieniężne i krótkoterminowe papiery wartościowe) i od 2002 r. krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe.

U w a g a. Należności z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do należności krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

13. Kapitały (fundusze) własne ujmują się w księgach rachunkowych z podziałem na ich rodzaje i według zasad określonych przepisami prawa, postanowieniami statutu lub umowy o utworzeniu jednostki. Obejmują one: kapitał (fundusz) podstawowy, kapitał (fundusz) zapasowy, kapitał (fundusz) rezerwowy z aktualizacji wyceny, pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych oraz wynik finansowy netto roku obrotowego. Kapitał (fundusz) podstawowy to, w zależności od formy prawnej podmiotu gospodarczego:

- w spółkach akcyjnych – kapitał akcyjny,
- w spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością (z o.o.) – kapitał zakładowy,
- w przedsiębiorstwach państwowych – fundusz założycielski,
- w spółdzielniach – fundusz udziałowy,
- w spółkach komandytowych, jawnych, cywilnych – kapitał właścicieli.

Kapitał (fundusz) podstawowy w spółkach akcyjnych, spółkach z o.o. i w spółdzielniach, ujęty w wysokości określonej w umowie (statucie) wpisanej w rejestrze handlowym, jest pomniejszany o zadeklarowane, lecz niewniesione wkłady kapitałowe.

2) turnover profitability rate:

- **gross** as the relation of the gross financial result to revenues from total activity,
- **net** as the relation of the net financial result to revenues from total activity;

3) financial liquidity ratio of:

- **first degree** as the relation of short-term investments to short-term liabilities excluding special funds,
- **second degree** as the relation of short-term investments and short-term dues to short-term liabilities excluding special funds,
- **third degree** as the relation of current assets (inventories, short-term dues, short-term investments and since 2002 short-term deferred expenditures) to short-term liabilities excluding special funds.

12. Current assets include: inventories, short-term dues, short-term investments (cash equivalents, short-term securities) and since 2002 short-term deferred expenditures.

Note. Dues from deliveries and services since 2002 are included in short-term dues (irrespective of their due date).

13. Share equity (funds) is recorded in ledgers according to type and according to the principles defined in legal regulations, statute resolutions or agreements regarding the establishment of the entity. They include: core capital (fund), supplementary capital (fund), reserve capital (fund) from revaluation, other reserve capital (fund), undistributed (unsettled) financial result from previous years as well as net financial result of the turnover year. Core capital (fund) is, depending on the legal form of the economic entity:

- share capital – in joint stock companies,
- initial capital – in limited liability companies,
- founders' capital – in state owned enterprises,
- participation fund – in co-operatives,
- owners' capital – in limited partnership, unlimited partnership and civil law partnership companies.

Core capital (fund) in joint stock companies and limited liability companies as well as in co-operatives, registered in the amount defined in the agreement (statute) recorded in the trade register, is decreased by the capital contribution declared but not transferred.

Kapitał zagraniczny to kapitał wniesiony do przedsiębiorstwa przez podmiot zagraniczny. Podmiotem zagranicznym może być:

- osoba prawna z siedzibą za granicą,
- osoba fizyczna, mająca miejsce zamieszkania za granicą,
- niemająca osobowości prawnej spółka osób prawnych lub fizycznych, utworzona zgodnie z ustawodawstwem państw obcych.

14. Zobowiązania przedsiębiorstw (kapitały obce) obejmują wszystkie zobowiązania z wszelkich tytułów, w tym również z tytułu kredytów bankowych i pożyczek. Ogół zobowiązań przedsiębiorstw dzieli się na zobowiązania: długoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest dłuższy niż rok, krótkoterminowe – gdy okres ich spłaty na dzień bilansowy jest nie dłuższy niż rok.

U w a g a. Zobowiązania z tytułu dostaw i usług od 2002 r. są zaliczane do zobowiązań krótkoterminowych (bez względu na okres wymagalności zapłaty).

15. Dane dotyczące finansów przedsiębiorstw podano na podstawie rocznej sprawozdawczości finansowej (przed weryfikacją bilansu) łącznie z wynikami przedsiębiorstw, które zawiesiły działalność lub zostały zlikwidowane w ciągu roku.

Foreign capital is capital transferred to an enterprise by a foreign entity. A foreign entity includes:

- a legal person with the head office located abroad,
- a natural person with a foreign place of residence,
- a company of legal or natural persons, without legal personality, established in accordance with regulations applicable in the foreign country.

14. Liabilities of enterprises (outside capital) include all liabilities, including liabilities from credits and loans and are divided into: long-term liabilities – when their repayment period on the balance day is longer than one year, and short-term liabilities – when their repayment period on the balance day is not longer than one year.

N o t e. Liabilities from deliveries and services since 2002 are included in short-term liabilities (irrespective of their due date).

15. Data concerning the finances of enterprises are presented on the basis of annual financial reports (before balance verification) together with the results of enterprises which suspended activities or were liquidated within the course of the year.

TABL. 1 /233/. **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY OWNERSHIP SECTORS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
Przychody z całokształtu działalności Revenues from total activity	22250,3	30044,3	34913,3	7834,3	27079,0
w tym: of which:					
Przychody netto ze sprzedaży produktów (wyrobów i usług) <i>Net revenues from sale of products (goods and services)</i>	14306,3	20640,2	23896,0	7276,8	16619,2
Przychody netto ze sprzedaży towarów i materiałów <i>Net revenues from sale of goods and materials</i>	7095,7	8348,0	9972,4	280,3	9692,1
Przychody finansowe <i>Financial revenues</i>	346,9	335,1	505,9	187,4	318,5
Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności Costs of obtaining revenues from total activity	22172,2	28052,8	31951,6	6812,1	25139,5
w tym: of which:					
Koszt własny sprzedanych produktów (wyrobów i usług) <i>Cost of products sold (goods and services)</i>	14690,2	19824,9	22477,7	6108,0	16369,7
Wartość sprzedanych towarów i materiałów <i>Value of goods and materials sold</i>	6010,0	7110,0	8466,9	259,8	8207,1
Koszty finansowe <i>Financial costs</i>	1022,4	605,2	658,7	394,9	263,8
Wynik finansowy na działalności gospodarczej Financial result on economic activity	78,1	1991,5	2961,7	1022,2	1939,5
Zyski nadzwyczajne Extraordinary profits	96,6	5,3	8,3	0,3	8,0
Straty nadzwyczajne Extraordinary losses	59,2	3,8	2,0	0,6	1,4
Wynik finansowy brutto Gross financial result	115,5	1993,0	2968,0	1021,8	1946,2
Zysk brutto <i>Gross profit</i>	763,9	2144,4	3062,3	1037,5	2024,8
Strata brutto <i>Gross loss</i>	648,3	151,4	94,4	15,8	78,6
Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto Obligatory encumbrances on gross financial result	141,9	359,1	516,3	199,4	316,9
W tym podatek dochodowy ^a <i>Of which income tax^a</i>	132,3	349,5	508,4	198,8	309,6
Wynik finansowy netto Net financial result	-26,3	1633,9	2451,7	822,4	1629,3
Zysk netto <i>Net profit</i>	628,0	1783,6	2548,8	838,4	1710,4
Strata netto <i>Net loss</i>	654,3	149,7	97,1	15,9	81,2

^a Patrz uwagi ogólne, ust. 9 na str. 283.

^a See general notes, item 9 on page 283.

TABL. 2 /234/. **PRZYCHODY, KOSZTY I WYNIK FINANSOWY PRZEDSIĘBIORSTW WEDŁUG WYBRANYCH SEKCJI**
REVENUES, COSTS AND FINANCIAL RESULTS OF ENTERPRISES BY SELECTED SECTIONS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Przychody z całokształtu działalności <i>Revenues from total activity</i>	Koszty uzyskania przychodów z całokształtu działalności <i>Costs of obtaining revenues from total activity</i>	Wynik finan- sowy brutto <i>Gross finan- cial result</i>	Obowiązkowe obciążenia wyniku finansowego brutto <i>Obligatory encumbrances on gross financial result</i>	Wynik finansowy netto <i>Net financial result</i>
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2000	22250,3	22172,2	115,5	141,9	-26,3
TOTAL	2006	30044,3	28052,8	1993,0	359,1	1633,9
	2007	34913,3	31951,6	2968,0	516,3	2451,7
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		821,3	665,8	158,4	6,5	151,9
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>						
Przemysł		21348,4	19142,3	2208,9	409,6	1799,4
<i>Industry</i>						
w tym przetwórstwo przemysłowe		18762,9	16967,8	1797,9	329,8	1468,1
<i>of which manufacturing</i>						
Budownictwo		1692,7	1568,1	125,0	22,2	102,8
<i>Construction</i>						
Handel i naprawy ^Δ		8250,0	7869,8	380,2	56,1	324,1
<i>Trade and repair^Δ</i>						
Hotele i restauracje		39,3	41,4	-2,2	0,5	-2,7
<i>Hotels and restaurants</i>						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		1323,1	1284,4	38,7	8,5	30,3
<i>Transport, storage and communication</i>						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		862,1	829,5	32,7	6,9	25,8
<i>Real estate, renting and business activities</i>						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		71,8	69,3	2,6	0,6	2,0
<i>Health and social work</i>						
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		494,5	472,1	22,4	5,2	17,2
<i>Other community, social and personal service activities</i>						

TABL. 3 /235/. **PRZEDSIĘBIORSTWA WEDŁUG UZYSKANYCH WYNIKÓW FINANSOWYCH**
ENTERPRISES BY OBTAINED FINANCIAL RESULTS

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Przed- siębior- stwa ogółem <i>Total enter- prises</i>	Z wynikiem finansowym brutto <i>With gross financial result</i>			Z wynikiem finansowym netto <i>With net financial result</i>		
		dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>	dodatnim (zysk) <i>positive (profit)</i>	ujemnym (strata) <i>negative (loss)</i>	zerowym (0) <i>zero (0)</i>
		w % ogółu			in % of total		
OGÓŁEM 2000	1308	64,2	33,9	1,9	63,3	34,6	2,1
TOTAL 2006	1233	82,9	15,1	2,0	82,1	15,8	2,1
..... 2007	1247	86,9	11,7	1,4	85,7	12,1	2,2
sektor publiczny 91	91	84,6	15,4	–	84,6	15,4	–
<i>public sector</i>							
sektor prywatny 1156	1156	87,1	11,4	1,5	85,7	11,9	2,4
<i>private sector</i>							
w tym: <i>of which:</i>							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo 139	139	96,4	3,6	–	95,7	4,3	–
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>							
Przemysł 419	419	85,9	13,9	0,2	84,7	14,6	0,7
<i>Industry</i>							
w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>	379	85,5	14,2	0,3	84,2	15,0	0,8
Budownictwo 113	113	92,0	8,0	–	90,3	8,8	0,9
<i>Construction</i>							
Handel i naprawy ^Δ 331	331	89,7	10,3	–	88,8	10,3	0,9
<i>Trade and repair^Δ</i>							
Hotele i restauracje 20	20	70,0	30,0	–	65,0	30,0	5,0
<i>Hotels and restaurants</i>							
Transport, gospodarka magazyno- wa i łączność 59	59	88,1	11,9	–	86,4	13,6	–
<i>Transport, storage and communica- tion</i>							
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ 114	114	72,0	14,0	14,0	68,4	14,0	17,6
<i>Real estate, renting and business activities</i>							
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna 22	22	81,8	18,2	–	81,8	18,2	–
<i>Health and social work</i>							
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozos- tała 26	26	73,1	26,9	–	76,9	23,1	–
<i>Other community, social and per- sonal service activities</i>							

TABL. 4 /236/. **RELACJE EKONOMICZNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH**
ECONOMIC RELATIONS IN ENTERPRISES

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Wskaźnik poziomu kosztów <i>Cost level indicator</i>	Wskaźnik rentowności obrotu <i>Turnover profitability rate</i>		Wskaźnik płynności finansowej <i>Financial liquidity ratio of the</i>		
			brutto <i>gross</i>	netto <i>net</i>	I stopnia <i>first degree</i>	II stopnia <i>second degree</i>	III stopnia <i>third degree</i>
		w % <i>in %</i>					
OGÓŁEM	2000	99,6	0,5	-0,1	11,6	68,3	104,1
TOTAL	2006	93,4	6,6	5,4	60,8	131,0	178,0
	2007	91,5	8,5	7,0	61,8	129,0	180,8
sektor publiczny		87,0	13,0	10,5	164,0	225,8	259,5
public sector							
sektor prywatny		92,8	7,2	6,0	30,4	99,2	156,6
private sector							
w tym: of which:							
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		81,1	19,3	18,5	34,9	131,7	275,2
Agriculture, hunting and forestry							
Przemysł		89,7	10,3	8,4	75,9	140,0	185,7
Industry							
w tym przetwórstwo przemysłowe		90,4	9,6	7,8	79,5	150,8	202,9
of which manufacturing							
Budownictwo		92,6	7,4	6,1	36,2	119,0	183,9
Construction							
Handel i naprawy ^Δ		95,4	4,6	3,9	19,5	85,8	150,1
Trade and repair ^Δ							
Hotele i restauracje		105,5	-5,5	-6,9	115,1	169,8	200,6
Hotels and restaurants							
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		97,1	2,9	2,3	35,6	131,0	161,6
Transport, storage and communication							
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		96,2	3,8	3,0	102,6	171,5	192,2
Real estate, renting and business activities							
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		96,4	3,6	2,8	29,7	129,2	141,3
Health and social work							
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		95,5	4,5	3,5	117,3	190,1	207,8
Other community, social and personal service activities							

TABL. 5 /237/. **AKTYWA OBROTOWE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

CURRENT ASSETS OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Zapasy Inventories			
			razem total	w tym of which		
				materiały materials	półprodukty i produkty w toku semi-finished products and products in progress	produkty gotowe finished products
w mln zł						
OGÓŁEM	2000	5995,9	2064,2	628,1	347,3	529,1
TOTAL	2006	10781,8	2664,0	892,8	340,5	657,3
	2007	12147,3	3286,2	1118,0	476,0	723,2
sektor publiczny		4103,3	518,3	316,0	53,1	139,0
public sector						
sektor prywatny		8044,0	2767,9	802,0	422,9	584,2
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		478,2	246,3	43,7	24,4	169,0
Agriculture, hunting and forestry						
Przemysł		8433,7	1972,0	977,4	284,5	513,5
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe		7560,0	1842,4	881,9	282,4	484,9
of which manufacturing						
Budownictwo		668,5	216,8	29,6	148,7	25,0
Construction						
Handel i naprawy ^Δ		1941,3	809,3	47,8	10,8	13,9
Trade and repair ^Δ						
Hotele i restauracje		9,8	1,3	0,1	—	—
Hotels and restaurants						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		226,6	9,2	5,6	0,1	0,0
Transport, storage and communication						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		306,2	27,5	10,8	7,3	1,7
Real estate, renting and business activities						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		10,2	0,6	0,3	—	—
Health and social work						
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		71,9	3,1	2,7	0,2	0,0
Other community, social and personal service activities						

a W 2000 r. środki pieniężne oraz krótkoterminowe papiery wartościowe przeznaczone do obrotu. b Patrz uwagi ogólne, ust. 12
a In 2000 cash equivalents and short-term securities designated for trading. b See general notes, item 12 on page 284.

	Należności krótkoterminowe <i>Short-term dues</i>		Inwestycje krótkoterminowe ^a <i>Short-term investments^a</i>	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe <i>Short-term deferred expenditures</i>	WYSZCZEGÓLNIENIE <i>SPECIFICATION</i>
towary <i>goods</i>	razem <i>total</i>	w tym z tytułu dostaw i usług ^b <i>of which resulting from deliveries and services^b</i>			
<i>in mln zł</i>					
536,3	3265,1	2600,7	666,7	125,2	2000 OGÓŁEM
740,4	4250,4	3670,4	3680,8	186,6	2006 TOTAL
939,2	4513,6	3880,6	4154,9	192,6	2007
9,2	977,6	814,4	2593,6	13,8 sektor publiczny <i>public sector</i>
930,0	3536,0	3066,2	1561,3	178,8 sektor prywatny <i>private sector</i>
					w tym: <i>of which:</i>
8,3	168,3	77,6	60,6	3,0 Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo <i>Agriculture, hunting and forestry</i>
181,4	2909,0	2550,5	3447,8	105,0 Przemysł <i>Industry</i>
178,3	2657,5	2325,1	2962,2	97,9 w tym przetwórstwo przemysłowe <i>of which manufacturing</i>
9,9	300,9	251,9	131,6	19,2 Budownictwo <i>Construction</i>
727,6	856,7	773,3	252,4	22,8 Handel i naprawy ^Δ <i>Trade and repair^Δ</i>
1,1	2,7	2,1	5,6	0,2 Hotele i restauracje <i>Hotels and restaurants</i>
2,9	133,8	108,3	49,9	33,7	Transport, gospodarka magazynowa i łączność <i>Transport, storage and communication</i>
7,6	109,7	91,1	163,6	5,5 Obsługa nieruchomości i firm ^Δ <i>Real estate, renting and business activities</i>
0,3	7,2	5,9	2,1	0,3 Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>
0,1	25,2	19,6	40,6	3,0	Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>

TABL. 6 /238/. **KAPITAŁY (FUNDUSZE) WŁASNE PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

SHARE EQUITY (FUNDS) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which			
		kapitał (fundusz) podstawowy core capital (fund)	kapitał (fundusz) zapasowy supplementa- ry capital (fund)	niepodzielony (nierozliczony) wynik finansowy z lat ubiegłych undistributed (unsettled) financial result from previous years	wynik finansowy netto roku obrotowego net financial result of the turnover year
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM 2000	7185,5	4113,0	2361,2	-783,5	-38,6
TOTAL 2006	12677,7	5358,1	4502,3	-527,3	1632,2
..... 2007	14332,3	5342,5	5194,0	-328,0	2453,7
sektor publiczny public sector	6059,2	1656,9	2757,9	-45,8	822,4
sektor prywatny private sector	8273,1	3685,6	2436,1	-282,2	1631,3
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	734,2	187,8	280,8	-21,3	151,9
Przemysł Industry	10314,4	3328,7	4153,0	-317,1	1801,4
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	8039,1	2448,7	3614,7	-301,3	1470,2
Budownictwo Construction	299,8	80,1	114,8	-15,1	102,8
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1196,0	421,0	297,9	86,3	324,1
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	21,6	22,4	3,3	-3,7	-2,7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	202,7	135,6	37,5	-51,1	30,3
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activi- ties	1400,9	1053,1	285,2	-2,1	25,8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	17,1	10,0	3,6	0,0	2,0
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	144,4	103,5	18,0	-3,7	17,2

TABL. 7 /239/. **KAPITAŁ ZAKŁADOWY (AKCYJNY) PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

INITIAL CAPITAL (JOINT STOCK) OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym mienie		Of which estate	
			Skarbu Państwa of the State Treasury	państwowych osób praw- nych of state legal persons	krajowych osób fizycznych of domestic natural per- sons	osób zagra- nicznych of foreign persons
		w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM	2000	3239,2	829,5	277,3	398,0	840,0
TOTAL	2006	3862,1	111,7	228,0	399,8	1118,9
	2007	3961,9	93,1	235,4	514,5	1205,6
sektor publiczny		1625,7	73,8	167,4	43,8	0,6
public sector						
sektor prywatny		2336,2	19,3	68,0	470,7	1205,0
private sector						
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		137,4	25,4	33,0	21,6	1,8
Agriculture, hunting and forestry						
Przemysł		3197,9	48,9	187,5	263,5	1053,2
Industry						
w tym przetwórstwo przemysłowe		2318,4	45,3	178,6	234,1	966,1
of which manufacturing						
Budownictwo		68,3	–	3,9	26,0	5,9
Construction						
Handel i naprawy ^Δ		252,1	0,3	0,8	134,4	104,7
Trade and repair ^Δ						
Hotele i restauracje		21,6	0,1	6,3	4,0	0,1
Hotels and restaurants						
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		93,9	17,7	3,8	35,7	7,0
Transport, storage and communication						
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		77,1	–	0,1	22,8	30,2
Real estate, renting and business activi- ties						
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		10,0	0,0	–	1,9	–
Health and social work						
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała		103,5	0,7	–	4,5	2,7
Other community, social and personal service activities						

TABL. 8 /240/. **ZOBOWIĄZANIA PRZEDSIĘBIORSTW**

Stan w dniu 31 XII

LIABILITIES OF ENTERPRISES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Długoterminowe Long-term		Krótkoterminowe Short-term		
		razem total	w tym kredyty i pożyczki ^a of which credits and loans ^a	razem total	w tym of which	
					kredyty i pożyczki ^a credits and loans ^a	zobowią- zania z tytułu dostaw i usług ^b liabilities from deli- veries and services ^b
w mln zł in mln zł						
OGÓŁEM 2000 TOTAL 2006 2007	12584,8 10119,2 10184,4	6827,1 3949,1 3359,5	5444,5 ^c 3144,5 2579,6	5757,7 ^d 6170,1 6824,9	1491,6 ^c 1310,8 1447,7	2888,7 3396,4 3690,4
sektor publiczny public sector	3418,8	1815,4	1776,6	1603,4	615,4	560,0
sektor prywatny private sector	6765,6	1544,1	803,0	5221,5	832,3	3130,4
w tym: of which:						
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	294,5	115,7	89,7	178,8	61,8	80,3
Przemysł Industry	7277,5	2672,0	2081,0	4605,5	1096,3	2304,6
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	4675,5	902,0	312,7	3773,5	626,4	2197,7
Budownictwo Construction	452,3	78,4	48,2	373,9	37,9	202,8
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1521,3	222,0	132,2	1299,3	214,8	901,7
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	25,6	20,7	20,0	4,9	0,4	2,2
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	189,8	48,0	24,3	141,8	13,2	83,0
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activi- ties	368,7	191,2	173,3	177,5	19,7	93,8
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	13,0	5,8	5,7	7,2	1,5	3,8
Działalność usługowa komunalna, spo- łeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	40,8	5,5	5,2	35,3	2,1	18,1

a Bez kredytów i pożyczek wobec jednostek powiązanych. b Patrz uwagi ogólne, ust. 14 na str. 285. c Wyłącznie kredyty bankowe. d Bez funduszy specjalnych.

a Excluding credits and loans towards related entities. b See general notes, item 14 on page 285. c Bank credits only. d Excluding special funds.

DZIAŁ XX FINANSE PUBLICZNE

Uwagi ogólne

1. Przez finanse publiczne rozumie się procesy związane z gromadzeniem środków publicznych oraz ich rozdysponowaniem, a w szczególności: pobieraniem i gromadzeniem dochodów, wydatkowaniem środków publicznych, finansowaniem deficytu, zaciąganiem zobowiązań angażujących środki publiczne, zarządzaniem środkami publicznymi, zarządzaniem długiem publicznym.

2. Prezentowane dane obejmują informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego (gmin, miast na prawach powiatu, powiatów, województwa).

3. Podstawę prawną określającą procesy związane z gromadzeniem i rozdysponowaniem środków publicznych stanowi ustawa z dnia 30 VI 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104) z późniejszymi zmianami.

Podstawę prawną gospodarki finansowej jednostek samorządu terytorialnego stanowią również: ustawa z dnia 8 III 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2001 Nr 142, poz. 1591) z późniejszymi zmianami, ustawy z dnia 5 VI 1998 r. o samorządzie województwa i o samorządzie powiatowym (Dz. U. 2001 Nr 142, poz. 1590 i 1592) z późniejszymi zmianami i ustawa z dnia 13 XI 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 203, poz. 1966) z późniejszymi zmianami.

4. Dochody i wydatki budżetów gmin, miast na prawach powiatu, powiatów i województwa uchwalane są przez właściwe rady na okres roku kalendarzowego, w terminach i na zasadach określonych w ustawach o samorządzie terytorialnym.

Miasto na prawach powiatu realizuje jednocześnie zadania z zakresu działania gminy oraz powiatu i sporządza jeden budżet, w którym określone są poszczególne dochody z uwzględnieniem źródeł dochodów gminy i powiatu oraz wydatki realizowane łącznie przez gminę i powiat. Dlatego też w tablicach dochody i wydatki gmin podane są bez dochodów i wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu, natomiast dochody i wydatki miast na prawach powiatu podane są łącznie z dochodami i wydatkami części gminnej i powiatowej.

5. Dochody i wydatki budżetów jednostek samorządu terytorialnego grupuje się na podstawie klasyfikacji budżetowej, którą ustala Minister Finansów w drodze rozporządzenia. Prezentowane w dziale dane w podziale według działów

CHAPTER XX PUBLIC FINANCE

General notes

1. Public finance is understood as processes connected with the accumulation and allocation of public funds, particularly: the collection and accumulation of revenue, spending public funds, deficit financing, committing funds as well as the management of public funds and public debt.

2. The presented data include information concerning the budgets of local self-government entities (of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship).

3. The legal basis defining the processes connected with the accumulation and allocation of public funds is the Law on Public Finances, dated 30 VI 2005 (Journal of Laws No. 249, item 2104) with later amendments.

The legal basis for the financial management of local self-government entities is the Law on Gmina Self-government, dated 8 III 1990 (Journal of Laws 2001 No. 142, item 1591) with later amendments, the Law on Voivodship Self-government, and the Law on Powiat Self-government, dated 5 VI 1998 (Journal of Laws 2001 No 142, items 1590 and 1592) with later amendments as well as the Law on Incomes of Local Self-government Entities, dated 13 XI 2003 (Journal of Laws No. 203, item 1966) with later amendments.

4. Revenue and expenditure of budgets of gminas, cities with powiat status, powiats and voivodship are passed by the appropriate councils for a period of one calendar year, within periods and on the basis of principles defined in the Laws on Local Self-government.

City with powiat status realizes tasks of gmina as well as powiat. There is one budget drawn up every year, which consists of revenue (income received both by gmina and powiat) as well as expenditure realized jointly by gmina and powiat. Therefore in tables concerning revenue and expenditure of gminas, data for cities with powiat status include revenue of gminas as well as powiats and expenditure of both gmina and powiat are given jointly.

5. Revenue and expenditure of local self-government entities budgets are grouped on the basis of budget classification, introduced by the Regulation of the Minister of Finance. The data presented in the chapter divided into divisions and

i paragrafów opracowano zgodnie z klasyfikacją dochodów i wydatków budżetowych, obowiązującą na mocy rozporządzenia Ministra Finansów: do 2002 r. – z dnia 18 VII 2000 r. (Dz. U. Nr 59, poz. 688) z późniejszymi zmianami, w latach 2006–2007 – z dnia 14 VI 2006 r. (Dz. U. Nr 107, poz. 726) z późniejszymi zmianami.

6. Na dochody budżetów jednostek samorządu terytorialnego składają się:

- 1) dochody własne, tj.:
 - a) dochody z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób prawnych i osób fizycznych,
 - b) wpływy z podatków ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, tj.: podatek od nieruchomości, podatek rolny, podatek od środków transportowych, wpływy z karty podatkowej, podatek od spadków i darowizn, podatek leśny,
 - c) wpływy z opłat ustalanych i pobieranych na podstawie odrębnych ustaw, np.: z opłaty skarbowej, eksploatacyjnej, targowej, podatku od czynności cywilnoprawnych,
 - d) dochody z majątku jednostek samorządu terytorialnego, np. dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze,
 - e) pozostałe dochody jednostek samorządu terytorialnego, np. opłaty administracyjne, opłaty miejscowe, odsetki od środków gromadzonych na rachunkach bankowych, odsetki za nieterminowo wnoszone opłaty;
- 2) dotacje celowe:
 - a) z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej, własne, realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej,
 - b) dotacje otrzymane z funduszy celowych,
 - c) pozostałe dotacje, tj. dotacje celowe otrzymane na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego;
- 3) subwencje ogólne z budżetu państwa przekazywane wszystkim jednostkom samorządu terytorialnego dla uzupełnienia ich własnych dochodów, w tym na zadania oświatowe;
- 4) środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych.

7. Informacje dotyczące budżetów jednostek samorządu terytorialnego opracowano na podstawie sprawozdań Ministerstwa Finansów.

paragraphs were compiled in accordance with the classification of budget revenue and expenditure, obligatory on the basis of the decree of the Minister of Finance: until 2002 – dated 18 VII 2000 (Journal of Laws No. 59, item 688) with later amendments, in 2006–2007 – dated 14 VI 2006 (Journal of Laws No. 107, item 726) with later amendments.

6. Budget revenues of local self-government entities comprise:

- 1) own revenue, i.e.:
 - a) revenues from shares in receipts from corporate and personal income taxes,
 - b) receipts from taxes established and collected on the basis of separate acts, i.e.: the tax on real estate, the agricultural tax, the tax on means of transport, receipts from lump sum taxation, taxes on inheritance and gifts, the forest tax,
 - c) receipts from fees established and collected on the basis of separate acts e.g.: from treasury, service, marketplace fees, tax on civil law transactions,
 - d) revenue from property of local self-government entities e.g., income from renting and leasing as well as other agreements with a similar character,
 - e) other income of local self-government entities e.g., administrative fees, local fees, interest on funds deposited in bank accounts, interest on late payments;
- 2) appropriated allocations:
 - a) from the state budget for: government administration-related tasks, own tasks, tasks realized on the basis of agreements with bodies of the government administration,
 - b) allocations received from appropriated funds,
 - c) other allocations, i.e. appropriated allocations received on the basis of self-government agreements;
- 3) general subsidies from the state budget transferred to all local self-government entities for supplementing their own revenue, of which for educational tasks;
- 4) funds for the additional financing own tasks from non-budgetary sources.

7. Information concerning local self-government entities budgets is compiled on the basis of financial reports of the Ministry of Finance.

TABL. 1 /241/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW**

REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu – Opole <i>City with powiat status – Opole</i>	Powiaty <i>Powiats</i>	Województwo <i>Voivodship</i>
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	1930904,4	1091837,3	301635,7	443710,1	93721,3
TOTAL	2006	2975298,8	1727808,8	472000,1	500117,9	275372,0
	2007	3302913,7	1889396,5	561770,4	556704,4	295042,4
Dochody własne		1555149,6	968480,1	291673,0	167968,9	127027,6
Own revenue						
w tym:						
of which:						
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa – w podatku dochodowym		688733,1	337028,2	139608,4	93056,7	119039,8
<i>Share in income from taxes comprising state budget revenue – in income tax</i>						
od osób prawnych		152749,9	31224,0	13809,9	6516,3	101199,7
<i>corporate income tax</i>						
od osób fizycznych		535983,2	305804,2	125798,5	86540,4	17840,1
<i>personal income tax</i>						
Podatek:						
<i>Tax:</i>						
od nieruchomości		375175,7	320798,7	54377,0	–	–
<i>on real estate</i>						
rolny		44911,0	44646,1	264,9	–	–
<i>agricultural</i>						
od środków transportowych		16641,4	13163,5	3477,9	–	–
<i>on means of transport</i>						
od czynności cywilnoprawnych		31221,8	22602,8	8619,0	–	–
<i>on civil law transactions</i>						
Oplata skarbową		13958,5	10019,9	3938,6	–	–
<i>Treasury fee</i>						

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 1 /241/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW (dok.)**

REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE (cont.)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu – – Opole <i>City with powiat status – – Opole</i>	Powiaty <i>Powiat</i>	Województwo <i>Voivodship</i>
	w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
Dochody własne (dok.) <i>Own revenue (cont.)</i>					
Dochody z majątku <i>Revenue from property</i>	167246,9	101759,1	46478,2	18093,2	916,4
w tym dochody z najmu i dzierżawy oraz innych umów o podobnym charakterze <i>of which income from renting and leasing as well as agreements with a similar character</i>	61779,0	33515,8	22585,7	5248,5	429,0
Dotacje celowe <i>Appropriated allocations</i>	537411,2	305389,6	68082,6	123465,8	40473,2
Z budżetu państwa <i>From the state budget</i>	470470,0	289680,0	36948,1	110487,4	33354,5
na zadania: <i>for tasks:</i>					
z zakresu administracji rządowej <i>for government administration tasks</i>	333313,5	219535,4	29833,8	61068,7	22875,6
własne <i>own tasks</i>	128254,5	68777,7	6753,4	45894,5	6828,9
realizowane na podstawie porozumień z organami administracji rządowej ... <i>realized on the basis of agreements with government administration bo- dies</i>	8902,0	1366,8	360,9	3524,3	3650,0
Otrzymane z funduszy celowych <i>Received from appropriated funds</i>	15543,5	10098,8	–	746,2	4698,5
Pozostałe dotacje <i>Other allocations</i>	51397,7	5610,8	31134,5	12232,2	2420,2
Subwencje ogólne z budżetu państwa <i>General subsidies from the state budget</i>	1007447,7	578419,4	103796,8	249700,6	75530,9
W tym na zadania oświatowe <i>Of which for educational tasks</i>	754528,0	443914,4	95053,2	202428,6	13131,8
Środki na dofinansowanie własnych zadań ze źródeł pozabudżetowych <i>Funds for additional financing own tasks from non-budgetary sources</i>	202905,2	37107,3	98218,0	15569,1	52010,8

^a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

^a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 2 /242/. **DOCHODY BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW**
REVENUE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	Gminy ^a Gminas ^a	Miasto na prawach powiatu – Opole City with powiat status – Opole	Powiaty Powiats	Woje- wództwo Voivodship
		w tys. zł in thous. zł				
OGÓŁEM	2000	1930904,4	1091837,3	301635,7	443710,1	93721,3
TOTAL	2006	2975298,8	1727808,8	472000,1	500117,9	275372,0
	2007	3302913,7	1889396,5	561770,4	556704,4	295042,4
w tym: of which:						
Rolnictwo i łowiectwo		56879,5	19485,0	67,1	2438,0	34889,4
<i>Agriculture and hunting</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę		865,9	865,9	–	–	–
<i>Electricity, gas, water supply</i>						
Transport i łączność		101512,8	18796,7	36623,1	13275,8	32817,2
<i>Transport and communication</i>						
Gospodarka mieszkaniowa		173394,4	110642,8	53111,0	8852,3	788,3
<i>Dwelling economy</i>						
Działalność usługowa		6495,8	2028,1	389,8	3919,3	158,6
<i>Service activity</i>						
Administracja publiczna		58669,7	14509,9	5137,9	34614,3	4407,6
<i>Public administration</i>						
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpo- żarowa		49944,3	765,6	9533,9	39644,8	–
<i>Public safety and fire-fighting protection</i>						
Dochody od osób prawnych i od osób fizycznych <i>Corporate and personal income</i>		1204312,0	774470,5	216497,2	94304,5	119039,8
Różne rozliczenia		1024745,1	590951,1	106961,0	251008,4	75824,6
<i>Different settlements</i>						
Oświata i wychowanie		48340,8	35184,3	1438,0	8747,3	2971,2
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia		31312,6	12108,9	5018,1	12010,9	2174,7
<i>Health care</i>						
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej <i>Other tasks in sphere of social policy</i>		27315,6	2945,3	2569,6	12342,5	9458,2
Edukacyjna opieka wychowawcza		24859,2	13753,7	858,2	7525,4	2721,9
<i>Educational care</i>						
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska ... <i>Municipal economy and environmental protection</i>		126885,5	32150,4	94513,7	9,8	211,6
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		7938,0	6616,0	50,0	107,9	1164,1
<i>Culture and national heritage</i>						
Kultura fizyczna i sport		13156,8	10449,7	2553,9	128,6	24,6
<i>Physical education and sport</i>						

a Bez dochodów gmin mających również status miasta na prawach powiatu.

a Excluding revenue of gminas which are also cities with powiat status.

TABL. 3 /243/. **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG RODZAJÓW****EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY TYPE**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu – Opole <i>City with powiat status – Opole</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Woje- wództwo <i>Voivodship</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	2000	1971290,1	1126969,4	309493,4	441033,1	93794,2
TOTAL	2006	3157651,4	1795797,4	522528,3	527827,9	311497,8
	2007	3350275,7	1872595,2	584312,8	547382,8	345984,9
w tym: <i>of which:</i>						
Dotacje		256301,4	104860,3	28645,3	33143,3	89652,5
Allocations						
W tym dotacje dla zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków spe- cjalnych i funduszy celowych		24736,7	24617,4	–	69,9	49,4
<i>Of which allocations for budgetary establish- ments, auxiliary units, special funds and appropriated funds</i>						
Świadczenia na rzecz osób fizycznych		337451,6	279907,7	29549,3	26383,1	1611,5
Benefits for natural persons						
Wydatki bieżące jednostek budżetowych		1973061,3	1152347,9	298815,0	431017,8	90880,6
Current expenditure of budgetary entities						
w tym: <i>of which:</i>						
Wynagrodzenia		1068819,1	617644,6	156109,5	256795,0	38270,0
<i>Wages and salaries</i>						
Składki na obowiązkowe ubezpieczenia spo- łeczne i Fundusz Pracy		198984,8	120014,9	28193,3	43899,8	6876,8
<i>Contributions to compulsory social security and the Labour Fund</i>						
Zakup materiałów i usług		577019,9	335996,5	99641,5	102077,6	39304,3
<i>Purchase of materials and services</i>						
Obsługa długu publicznego		16869,5	8253,1	2299,7	3449,3	2867,4
Public debt servicing						
Wydatki majątkowe		727744,7	313798,5	207134,4	47019,3	159792,5
Property expenditure						
W tym inwestycyjne ^b		720923,8	309477,6	204634,4	47019,3	159792,5
<i>Of which investment expenditure^b</i>						

^a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. ^b Łącznie z dotacjami na finansowanie zadań inwestycyjnych zakładów budżetowych, gospodarstw pomocniczych, środków specjalnych i funduszy celowych.

^a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. ^b Including allocations for financing investment tasks of budgetary establishments, auxiliary units, special funds and appropriated funds.

TABL. 4 /244/. **WYDATKI BUDŻETÓW JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO WEDŁUG DZIAŁÓW****EXPENDITURE OF LOCAL SELF-GOVERNMENT ENTITIES BUDGETS BY DIVISION**

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	Gminy ^a <i>Gminas^a</i>	Miasto na prawach powiatu – Opole <i>City with powiat status – Opole</i>	Powiaty <i>Powiaty</i>	Woje- wództwo <i>Voivodship</i>
		w tys. zł <i>in thous. zł</i>				
OGÓŁEM	2000	1971290,1	1126969,4	309493,4	441033,1	93794,2
TOTAL	2006	3157651,4	1795797,4	522528,3	527827,9	311497,8
	2007	3350275,7	1872595,2	584312,8	547382,8	345984,9
w tym: <i>of which:</i>						
Rolnictwo i łowiectwo		74412,5	34255,6	269,9	2528,5	37358,5
<i>Agriculture and hunting</i>						
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę		7300,0	7300,0	–	–	–
<i>Electricity, gas, water supply</i>						
Transport i łączność		396768,4	117214,6	68741,6	50036,4	160775,8
<i>Transport and communication</i>						
Gospodarka mieszkaniowa		107269,3	74481,6	29674,3	2746,9	366,5
<i>Dwelling economy</i>						
Działalność usługowa		14393,9	6455,4	3250,0	3921,8	766,7
<i>Service activity</i>						
Administracja publiczna		337316,5	194410,6	37987,1	68752,3	36166,5
<i>Public administration</i>						
Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpo- żarowa		76571,4	22146,7	14176,9	39973,7	274,1
<i>Public safety and fire-fighting protection</i>						
Obsługa długu publicznego ^b		17592,2	8960,5	2299,7	3464,6	2867,4
<i>Public debt servicing^b</i>						
Różne rozliczenia		18806,5	10218,7	6902,6	1685,2	–
<i>Different settlements</i>						
Oświata i wychowanie		1088201,7	722337,7	157172,6	188778,7	19912,7
<i>Education</i>						
Ochrona zdrowia		60959,8	17426,3	5404,6	25449,0	12679,9
<i>Health care</i>						
Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej		48370,3	6812,7	6630,1	22116,4	12811,1
<i>Other tasks in sphere of social policy</i>						
Edukacyjna opieka wychowawcza		85216,2	35687,5	14374,6	32871,6	2282,5
<i>Educational care</i>						
Gospodarka komunalna i ochrona środowiska ...		320226,5	158873,4	160831,0	–	522,1
<i>Municipal economy and environmental protection</i>						
Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego		129954,7	74736,2	15144,3	1795,4	38278,8
<i>Culture and national heritage</i>						
Kultura fizyczna i sport		60016,2	48413,9	7989,4	588,9	3024,0
<i>Physical education and sport</i>						

a Bez wydatków gmin mających również status miasta na prawach powiatu. b Obejmuje wydatki na obsługę długu publicznego oraz wydatki bieżące jednostek budżetowych związane z tą obsługą.

a Excluding expenditure of gminas which are also cities with powiat status. b Includes public debt servicing and current expenditures of budgetary entities connected with this servicing.

DZIAŁ XXI INWESTYCJE. ŚRODKI TRWAŁE

Uwagi ogólne

Inwestycje

1. Informacje o nakładach inwestycyjnych opracowano według zasad systemu rachunków narodowych, zgodnie z zaleceniami „ESA 1995”.

Nakłady inwestycyjne są to nakłady finansowe lub rzeczowe, których celem jest stworzenie nowych środków trwałych lub ulepszenie (przebudowa, rozbudowa, rekonstrukcja lub modernizacja) istniejących obiektów majątku trwałego, a także nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji.

Nakłady inwestycyjne dzielą się na nakłady na środki trwałe oraz pozostałe nakłady.

Nakłady na środki trwałe są to nakłady na:

- budynki i budowle (obejmują budynki i lokale oraz obiekty inżynierii lądowej i wodnej), w tym m.in. roboty budowlano-montażowe, dokumentację projektowo-kosztorysowe,
- maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia (łącznie z przyrządami, ruchomościami i wyposażeniem),
- środki transportu,
- inne, tj.: melioracje szczegółowe, koszty ponieszone przy nabyciu gruntów i używanych środków trwałych, inwentarz żywy (stado podstawowe) i zasadzenia wieloletnie, a ponadto odsetki od kredytów i pożyczek inwestycyjnych za okres realizacji inwestycji (z wyjątkiem odsetek nieuwzględnionych w wartości nakładów na środki trwałe przez podmioty stosujące od 2005 r. Międzynarodowe Standardy Rachunkowości – MSR).

Pozostałe nakłady są to nakłady na tzw. pierwsze wyposażenie inwestycji oraz inne koszty związane z realizacją inwestycji. Nakłady te nie zwiększają wartości środków trwałych.

2. Nakłady inwestycyjne zaliczono do odpowiednich sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności zgodnie z zaklasyfikowaniem działalności inwestora (podmiotu gospodarki narodowej), z wyjątkiem nakładów na obiekty niezwiązane z jego podstawową działalnością, które zaliczono do odpowiednich sekcji według kryterium przeznaczenia obiektu (dotyczy np.: budynków i lokali mieszkalnych, obiektów przeznaczonych dla potrzeb edukacji, ochrony zdrowia, sportu i rekreacji).

3. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) nakłady

CHAPTER XXI INVESTMENTS. FIXED ASSETS

General notes

Investments

1. Information regarding investment outlays was compiled according to the principles of the system of national accounts, according to the recommendations of “European System of Accounts ESA 1995”.

Investment outlays are financial or tangible outlays, the purpose of which is the creation of new fixed assets or the improvement (rebuilding, enlargement, reconstruction, modernization) of existing capital asset items, as well as outlays on so-called initial investments.

Investment outlays are divided into outlays on fixed assets and other outlays.

Outlays on fixed assets include outlays on:

- buildings and structures (include buildings and places as well as civil engineering works), of which, among other, construction and assembly works, design and cost estimate documentations,
- machinery, technical equipment and tools (including instruments, moveables and endowments),
- transport equipment,
- others, i.e., detailed meliorations, costs incurred for purchasing land and second-hand fixed assets, livestock (basic herd), long-term plantings, interests on investment credits and investment loans for the period of investment realization (except for interests not included in outlays on fixed assets by units that used since 2005 International Accounting Standards – IAS).

Other outlays are outlays on so-called initial investments as well as other costs connected with investment realization. These outlays do not increase the value of fixed assets.

2. Investment outlays are included into the appropriate sections of the NACE rev. 1.1 in accordance with the classification of the investor's activity (entity of the national economy), with the exception of outlays on structures not connected with its basic activity, which were included into the appropriate sections according to the criteria of structure destination (concerning, e.g.: residential buildings and places, buildings for education, health care, sport and recreational purposes).

3. Since 2002 due to amendment the Accounting Act (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) invest-

inwestycyjne na niektóre przedmioty leasingu stanowiące środki trwałe podmiotów je użytkujących (leasingobiorców) zaliczono do nakładów tych podmiotów; do 2001 r. nakłady te były wykazywane przez podmioty finansujące (leasingodawców), tj. zaliczane były do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

4. Wartość nakładów inwestycyjnych poniesionych przez:

- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółki cywilne z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osoby prawne i jednostki organizacyjne niemające osobowości prawnej, osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą i spółki cywilne z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstwa indywidualne w rolnictwie, a także wartość nakładów na indywidualne budownictwo: mieszkaniowe, rekreacyjne (nieprzystosowane do stałego zamieszkania) oraz budownictwo sakralne – ustalono szacunkowo.

Podstawę szacunku wartości nakładów inwestycyjnych na indywidualne budownictwo stanowi kubatura budynków oddanych do użytkowania. Nakłady roczne obejmują pełną wartość budynków oddanych do użytkowania w danym roku, tj. nie uwzględniają różnicy stanów budownictwa niezakończonego w końcu i na początku danego roku.

ment outlays on some objects of lease being fixed assets of units using them (lessee) were included into investment outlays of those units; until 2001 those outlays had been reported by units that had financed them (lessor), i.e., were classified in the sections “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”.

4. The value of investment outlays incurred by:

- legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of outlays on private residential construction and private recreational construction (not adapted for permanent residence) and on sacral construction, was estimated.

The cubic volume of completed buildings accounts for the basis of the estimate regarding the value of investment outlays in private construction. Annual outlays include the total value of buildings completed in a given year, i.e., do not include the difference between non-finished construction at the end and at the beginning of a given year.

Środki trwałe

1. Do **środków trwałych** zalicza się kompletne i nadające się do użytku składniki majątkowe o przewidywanym okresie używania dłuższym niż rok, w tym również drogi publiczne, ulice i place łącznie z pobocznymi i podbudową, uzbrojenie terenu, zasadzenia wieloletnie, melioracje, budowle wodne, grunty, inwentarz żywy (stado podstawowe) oraz od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego i spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego).

Dane o środkach trwałych nie obejmują wartości gruntów uznanych od 1 I 1991 r. za środki trwałe zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 12 XII 1990 r. (Dz. U. Nr 90, poz. 529) oraz prawa użytkowania wieczystego gruntu uznawanego od 1 I 2002 r. za środki trwałe zgodnie z ustawą o rachunkowości z dnia 29 IX 1994 r. (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami).

Fixed assets

1. **Fixed assets** include asset components and other objects completed and ready for usage with an expected period of utility exceeding 1 year, of which also public roads, streets and squares, together with shoulders and foundations, development of tracts of land, long-term plantings, meliorations, water structures, land livestock (basic herd) as well as since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise and co-operative right to non-residential (utilitarian) premise.

Data regarding fixed assets do not include the value of land recognised, since 1 I 1991, as fixed assets, in accordance with the decree of the Council of Ministers, dated 12 XII 1990 (Journal of Laws No. 90, item 529) as well as rights of perpetual use of land regarded as fixed assets since 1 I 2002, in accordance with the Accounting Act dated 29 IX 1994 (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments).

2. Wartość brutto środków trwałych jest to wartość równa nakładom poniesionym na ich zakup lub wytworzenie, bez potrącenia wartości zużycia (umorzenia).

Przez wartość brutto środków trwałych w bieżących cenach ewidencyjnych według stanu w dniu 31 XII należy rozumieć – w zakresie środków trwałych przekazanych do eksploatacji:

- przed 1 I 1995 r. – wartość w cenach odtworzenia z września 1994 r.,
- po 1 I 1995 r. – wartość w cenach bieżących nabycia lub wytworzenia,
- od 2005 r. również wycenę według wartości godziwej w podmiotach stosujących Międzynarodowe Standardy Rachunkowości (MSR).

Wartość brutto w cenach odtworzenia została ustalona w wyniku aktualizacji (wyceny) środków trwałych w gospodarce narodowej dokonanej według stanu w dniu 1 I 1995 r. zgodnie z postanowieniami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 20 I 1995 r. w sprawie amortyzacji środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych, a także aktualizacji wyceny środków trwałych (Dz. U. Nr 7, poz. 34).

3. Wartość zużycia środków trwałych odpowiada wielkości odpisów amortyzacyjnych (umorzeniowych) dokonanych od chwili oddania środków trwałych do eksploatacji.

Stopień zużycia określa stosunek procentowy wartości zużycia do wartości brutto środków trwałych.

4. Dane według sekcji Polskiej Klasyfikacji Działalności – jeśli nie zaznaczono inaczej – opracowano **metodą przedsiębiorstw**, co oznacza, że wszystkie środki trwałe danego podmiotu gospodarki narodowej zalicza się do tego poziomu klasyfikacyjnego, do którego zaliczono podmiot na podstawie przeważającego rodzaju działalności, np. w przedsiębiorstwie zaliczonym do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe” wszystkie środki trwałe użytkowane zarówno w tym rodzaju działalności, jak i poza tą działalnością (budynki i lokale mieszkalne, obiekty służące edukacji, ochronie zdrowia itp.) zalicza się do sekcji „Przetwórstwo przemysłowe”. Wyjątek stanowią budynki mieszkalne w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie, które ujęto w sekcji „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

5. Od 2002 r. – w związku z nowelizacją ustawy o rachunkowości (jednolity tekst Dz. U. 2002 Nr 76, poz. 694, z późniejszymi zmianami) niektóre przedmioty leasingu zaliczane są do środków trwałych podmiotów je użytkujących (leasingobiorców); do 2001 r. były one zaliczane do środków trwałych podmiotów finansujących (leasingodawców), tj. do sekcji „Pośrednictwo finansowe” oraz „Obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej”.

2. The gross value of fixed assets is the value equal to the outlays incurred on purchasing or manufacturing them, without deducting consumption value (depreciation).

The gross value of fixed assets at current book-keeping prices as of 31 XII – is understood within the scope of fixed assets designated for exploitation:

- before 1 I 1995 – the value at replacement prices of September 1994,
- after 1 I 1995 – the purchase or manufacturing value at current prices,
- since 2005 also revaluation according to fair value in units that used International Accounting Standards (IAS).

The gross value at replacement prices was established as a result of the revaluation of fixed assets in the national economy made as of 1 I 1995, in accordance with the decisions of the decree of the Ministry of Finance, dated 20 I 1995, regarding the depreciation of fixed assets and intangible fixed assets, as well as the revaluation of fixed assets (Journal of Laws No. 7, item 34).

3. The value of consumption of fixed assets corresponds to the value of depreciation since the utilization of the fixed assets.

The degree of consumption of fixed assets is understood as the percentage relation of the value of consumption to the gross value of fixed assets.

4. Data by sections of the NACE rev. 1.1, unless otherwise indicated, were compiled using **the enterprise method**, i.e., all fixed assets of a given entity of the national economy are included in that classification level to which the entity was included on the basis of the superior kind of activity, e.g., in an enterprise classified in the section “Manufacturing” all fixed assets used in manufacturing and outside this activity (residential buildings and places, buildings for education, health care, etc.) are included in the section “Manufacturing”. An exception are residential buildings on private farms in agriculture, which were classified in the section “Real estate, renting and business activities”.

5. Since 2002 due to amendment the Accounting Act (uniform text Journal of Laws 2002 No. 76, item 694, with later amendments) some objects of lease have been included into fixed assets of units using them (lessee); until 2001 they had been included into fixed assets of units that had financed them (lessor), i.e., were classified in the sections “Financial intermediation” and “Real estate, renting and business activities”.

6. Wartość brutto środków trwałych:

- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą (z wyjątkiem gospodarstw indywidualnych w rolnictwie) i spółek cywilnych z liczbą pracujących powyżej 9 osób – opracowano na podstawie sprawozdawczości,
- osób prawnych i jednostek organizacyjnych niemających osobowości prawnej, osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą i spółek cywilnych z liczbą pracujących do 9 osób, gospodarstw indywidualnych w rolnictwie, a także wartość indywidualnych budynków mieszkalnych (osób fizycznych) i rekreacyjnych nieprzystosowanych do stałego zamieszkania, wartość dróg publicznych, ulic i placów, melioracji podstawowych i szczegółowych oraz budowli wodnych – ustalono szacunkowo.

7. Wartość środków trwałych według grup opracowano zgodnie z Klasyfikacją Środków Trwałych. Grupowanie obejmuje:**1) budynki i budowle:**

- a) budynki i lokale; od 1 I 2002 r. spółdzielcze własnościowe prawo do lokalu mieszkalnego oraz spółdzielcze prawo do lokalu niemieszkalnego (użytkowego),
- b) obiekty inżynierii lądowej i wodnej (bez melioracji szczegółowych);

2) maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia:

- a) kotły i maszyny energetyczne,
- b) maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania,
- c) specjalistyczne maszyny, urządzenia i aparaty,
- d) urządzenia techniczne,
- e) narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie;

3) środki transportu;**4) pozostałe środki trwałe, tj.: zasadzenia wieloletnie, melioracje szczegółowe i inwentarz żywy (stado podstawowe).****6. The gross value of fixed assets:**

- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity (excluding private farms in agriculture) and civil law partnerships employing more than 9 persons, was compiled on the basis of statistical reports,
- of legal persons and organizational entities without legal personality, natural persons conducting economic activity and civil law partnerships employing up to 9 persons, private farms in agriculture as well as the value of private residential buildings (natural persons) and recreational not adapted for permanent residence, the value of public roads, streets and squares, basic and detailed meliorations, and water structures was estimated.

7. The value of fixed assets according to groups was compiled in accordance with Classification of Fixed Assets. The grouping includes:**1) buildings and structures:**

- a) buildings and places; since 1 I 2002 co-operative ownership right to residential premise as well as co-operative right to non-residential (utilitarian) premise,
- b) civil engineering works (excluding de-tailed meliorations);

2) machinery, technical equipment and tools:

- a) boilers and power industry machinery,
- b) general usage machinery, equipment and apparatus,
- c) special use machinery, equipment and apparatus,
- d) technical equipment,
- e) tools, instruments, moveable and endowments;

3) transport equipment;**4) other fixed assets, i.e., long-term plantings, detailed meliorations and livestock (basic herd).**

Inwestycje

Investments

Uwaga do tablic 1–4

Patrz uwagi ogólne, ust. 3 na str. 302.

Note to tables 1–4

See general notes, item 3 on page 302.

TABL. 1 /245/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE^a (ceny bieżące)**
INVESTMENT OUTLAYS^a (current prices)

SEKCJE SECTIONS	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
OGÓŁEM	2624,9	2895,5	3722,7	1482,9	2239,8
TOTAL					
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	120,7	154,6	158,1	43,5	114,6
Agriculture, hunting and forestry					
Przemysł	719,7	1117,5	1636,3	541,1	1095,2
Industry					
górnictwo	21,9	15,7	21,3	0,3	21,0
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe	507,0	894,6	1321,5	280,0	1041,5
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	190,8	207,2	293,5	260,8	32,7
electricity, gas and water supply					
Budownictwo	518,0	236,7	283,7	195,6	88,1
Construction					
Handel i naprawy ^Δ	283,3	170,0	295,0	0,4	294,6
Trade and repair ^Δ					
Hotele i restauracje	20,7	23,5	37,0	9,6	27,4
Hotels and restaurants					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	188,9	172,1	180,5	38,8	141,7
Transport, storage and communication					
Pośrednictwo finansowe	61,3	27,0	28,2	4,9	23,3
Financial intermediation					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	235,0	321,8	410,3	48,8	361,5
Real estate, renting and business activities					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	172,1	163,9	177,3	176,7	0,6
Public administration and defence; compulsory social security					
Edukacja	94,6	131,6	79,3	75,2	4,1
Education					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	52,7	78,4	102,1	47,7	54,4
Health and social work					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	157,9	298,2	334,7	300,6	34,1
Other community, social and personal service activities					

a Według lokalizacji inwestycji.

a By investments localization.

TABL. 2 /246/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI (ceny bieżące)**

INVESTMENT OUTLAYS IN ENTERPRISES^a BY OWNERSHIP SECTORS (current prices)

SEKCJE SECTIONS	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM TOTAL	1300,5	1603,7	2231,1	688,2	1542,9
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	84,3	104,7	99,5	43,2	56,3
Przemysł Industry	637,3	1058,1	1553,6	501,0	1052,6
górnictwo mining and quarrying	21,8	15,4	20,2	0,3	19,9
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	464,2	875,1	1286,9	280,0	1006,9
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	151,3	167,6	246,5	220,7	25,8
Budownictwo Construction	31,0	30,0	49,2	0,0	49,2
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	201,2	116,5	204,8	0,4	204,4
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	9,4	2,5	19,7	0,0	19,7
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	170,5	92,6	112,9	28,7	84,2
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	53,3	23,6	26,3	4,9	21,4
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	62,4	59,1	32,2	12,0	20,2
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	1,5	—	—	—	—
Edukacja Education	13,0	3,0	3,3	3,0	0,3
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	23,3	48,7	53,1	36,7	16,4
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	13,3	64,9	76,4	58,3	18,1

a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; według lokalizacji inwestycji.

a Data concern economic entities employing more than 9 persons; by investments localization.

TABL. 3 /247/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a WEDŁUG GRUP**
(ceny bieżące)

INVESTMENT OUTLAYS OF ENTERPRISES^a BY GROUPS (current prices)

SEKCJE SECTIONS	Ogółem Total	W tym Of which			
		budynki i budowle buildings and structures	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia machinery, technical equipment and tools	środki transportu transport equipment	
		w mln zł in mln zł			
OGÓŁEM	2000	952,5	338,7	507,6	93,2
TOTAL	2006	1197,3	499,0	557,0	134,0
	2007	1718,7	669,4	881,8	163,1
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	88,9	32,2	35,7	20,5	
Agriculture, hunting and forestry					
Przemysł	1279,8	510,9	711,4	53,7	
Industry					
górnictwo	35,1	4,1	28,5	2,2	
mining and quarrying					
przetwórstwo przemysłowe	1048,7	351,7	644,8	49,5	
manufacturing					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę	196,0	155,1	38,1	2,0	
electricity, gas and water supply					
Budownictwo	48,4	11,4	27,5	9,5	
Construction					
Handel i naprawy ^Δ	117,7	45,2	47,1	25,4	
Trade and repair ^Δ					
Hotele i restauracje	18,9	16,7	2,1	0,1	
Hotels and restaurants					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	59,9	9,7	5,0	45,2	
Transport, storage and communication					
Pośrednictwo finansowe	5,8	2,4	3,1	0,3	
Financial intermediation					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	20,7	5,3	12,2	3,1	
Real estate, renting and business activities					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	46,1	24,5	19,8	1,8	
Health and social work					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	31,8	11,0	17,5	3,3	
Other community, social and personal service activities					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons.

TABL. 4 /248/. **NAKŁADY INWESTYCYJNE W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (ceny bieżące)**

INVESTMENT OUTLAYS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym Of which		
			budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
			w mln zł	<i>in mln zł</i>	
OGÓŁEM	2000	942,8	878,6	32,2	8,6
TOTAL	2006	788,7	717,1	52,9	13,0
	2007	773,5	687,8	65,4	17,4
własność państwowa		174,4	137,1	31,0	5,4
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu teryto- rialnego		599,1	550,7	34,4	12,0
<i>local self-government entities ownership</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę		2,1	1,8	0,2	0,1
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Hotele i restauracje		0,2	0,2	0,0	–
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		119,3	117,1	0,5	1,7
<i>Transport, storage and communication</i>					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		6,3	5,2	0,4	0,7
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		588,4	526,2	46,3	13,6
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		46,2	31,5	13,2	0,9
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		6,4	3,2	3,0	0,2
<i>Health and social work</i>					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		4,6	2,6	1,8	0,2
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

Środki trwałe

Fixed assets

Uwaga do tablic 5–8

Patrz uwagi ogólne, ust. 5 na str. 304.

Note to tables 5–8

See general notes, item 5 on page 304.

TABL. 5 /249/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH^a** (bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS^a (current book-keeping prices)

As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
	w mln zł in mln zł				
OGÓŁEM TOTAL	43155,2	53143,4	58052,4	30473,0	27579,4
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo Agriculture, hunting and forestry	3845,4	4067,8	4257,7	689,2	3568,5
Przemysł Industry	19462,1	21454,4	22577,8	13585,5	8992,3
górnictwo mining and quarrying	227,7	237,4	247,2	6,9	240,3
przetwórstwo przemysłowe manufacturing	8819,6	10245,0	10798,9	2715,7	8083,2
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę electricity, gas and water supply	10414,8	10972,0	11531,7	10862,9	668,8
Budownictwo Construction	394,7	464,7	599,7	20,5	579,2
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1312,1	2073,7	2325,9	12,2	2313,7
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	137,2	217,6	465,6	14,1	451,5
Transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność Transport, storage and communication	6334,1	9442,0	11636,7	8965,8	2670,9
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	205,4	306,8	332,1	71,9	260,2
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	8499,7	9431,5	9622,1	1319,4	8302,7
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compul- sory social security	630,5	1945,1	2060,8	2050,4	10,4
Edukacja Education	712,0	1259,1	1366,6	1324,7	41,9
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	689,0	843,1	910,1	767,5	142,6
Działalność usługowa komunalna, społecz- na i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	933,0	1617,8	1877,2	1632,5	244,7

^a Podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a The division of fixed assets by NACE rev. 1.1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 6 /250/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PRZEDSIĘBIORSTWACH^a**
(bieżące ceny ewidencyjne)

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN ENTERPRISES^a (current book-keeping prices)
 As of 31 XII

SEKCJE SECTIONS	2000	2006	2007		
			ogółem total	sektor publiczny public sector	sektor prywatny private sector
			w mln zł	in mln zł	
OGÓŁEM TOTAL	23998,8	27570,9	30315,8	14869,1	15446,7
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	722,8	810,1	893,3	322,1	571,2
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Przemysł	18839,9	20355,5	21429,5	13128,7	8300,8
<i>Industry</i>					
górnictwo	226,9	235,1	243,6	6,9	236,7
<i>mining and quarrying</i>					
przetwórstwo przemysłowe	8556,8	9778,3	10291,5	2715,7	7575,8
<i>manufacturing</i>					
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, wodę	10056,2	10342,1	10894,4	10406,1	488,3
<i>electricity, gas and water supply</i>					
Budownictwo	296,7	271,8	378,5	20,6	357,9
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ	789,8	1179,6	1381,6	11,2	1370,4
<i>Trade and repair^Δ</i>					
Hotele i restauracje	81,0	102,9	337,6	6,1	331,5
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łącz- ność	340,5	1423,5	2504,6	136,4	2368,2
<i>Transport, storage and communication</i>					
Pośrednictwo finansowe	121,3	258,2	282,3	71,9	210,4
<i>Financial intermediation</i>					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	2201,3	2027,0	1812,2	75,8	1736,4
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	5,2	–	–	–	–
<i>Public administration and defence; compul- sory social security</i>					
Edukacja	16,1	27,0	26,5	6,4	20,1
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna	411,7	577,1	648,2	589,5	58,7
<i>Health and social work</i>					
Działalność usługowa komunalna, społecz- na i indywidualna, pozostała	172,5	519,1	602,2	481,2	121,0
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

^a Dane dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób; podziału środków trwałych według sekcji PKD dokonano zgodnie z siedzibą jednostki lokalnej rodzaju działalności.

^a Data concern economic entities employing more than 9 persons; the division of fixed assets by NACE rev. 1.1 sections was made according to the abode of local kind-of-activity unit.

TABL. 7 /251/. **WARTOŚĆ BRUTTO ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH (bieżące ceny ewidencyjne)**

Stan w dniu 31 XII

GROSS VALUE OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES (current book-keeping prices)

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem <i>Total</i>	W tym Of which		
			budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
			w mln zł in mln zł		
OGÓŁEM	2000	3811,8	3394,3	286,5	124,1
TOTAL	2006	6579,5	5829,0	532,1	205,6
	2007	7336,7	6505,3	593,1	226,4
własność państwowa		944,2	591,5	258,0	91,4
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu teryto- rialnego		6392,5	5913,8	335,1	135,0
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		9,2	5,9	0,0	—
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę		456,8	434,0	17,6	5,2
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Hotele i restauracje		8,0	7,1	0,8	0,1
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ...		1181,7	1149,3	6,6	25,7
<i>Transport, storage and communication</i>					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		1164,4	1137,3	17,1	8,3
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		1880,5	1431,4	288,6	157,1
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		1318,3	1121,8	183,2	13,2
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		172,6	129,8	37,1	5,7
<i>Health and social work</i>					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		1144,1	1087,8	41,9	11,1
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

TABL. 8 /252/. **STOPIEŃ ŻUŻYCIA ŚRODKÓW TRWAŁYCH W PAŃSTWOWYCH I SAMORZĄDOWYCH JEDNOSTKACH I ZAKŁADACH BUDŻETOWYCH**

Stan w dniu 31 XII

DEGREE OF CONSUMPTION OF FIXED ASSETS IN BUDGETARY STATE AND LOCAL SELF-GOVERNMENT UNITS AND ENTITIES

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Total	W tym Of which		
			budynki i budowle <i>buildings and structures</i>	maszyny, urządzenia techniczne i narzędzia <i>machinery, technical equipment and tools</i>	środki transportu <i>transport equipment</i>
			w %	in %	
OGÓŁEM	2000	44,2	42,4	57,5	63,5
TOTAL	2006	41,5	37,6	73,6	70,6
	2007	42,2	38,2	75,3	71,6
własność państwowa		48,9	32,3	76,6	77,4
<i>state ownership</i>					
własność jednostek samorządu teryto- rialnego		41,2	38,7	74,3	67,7
<i>local self-government entities ownership</i>					
w tym: of which:					
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		22,4	17,5	65,0	x
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>					
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elek- tryczną, gaz, wodę		45,7	44,1	75,3	86,1
<i>Electricity, gas and water supply</i>					
Hotele i restauracje		71,2	69,1	86,7	100,0
<i>Hotels and restaurants</i>					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		32,9	31,5	70,9	83,8
<i>Transport, storage and communication</i>					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		61,1	60,8	76,7	74,4
<i>Real estate, renting and business activities</i>					
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		45,2	37,1	72,6	68,8
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>					
Edukacja		42,0	34,9	82,7	80,8
<i>Education</i>					
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna		46,6	38,7	70,4	72,0
<i>Health and social work</i>					
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		25,7	23,8	65,5	62,6
<i>Other community, social and personal service activities</i>					

DZIAŁ XXII RACHUNKI REGIONALNE

Uwagi ogólne

1. **Rachunki regionalne** opracowano zgodnie z zasadami Europejskiego Systemu Rachunków Narodowych i Regionalnych (ESA 1995). W systemie rachunków regionalnych dla każdego województwa zestawiane są: rachunek produkcji i rachunek tworzenia dochodów według sektorów instytucjonalnych i rodzajów działalności oraz rachunek podziału pierwotnego dochodów i rachunek podziału wtórnego dochodów w sektorze gospodarstw domowych. Dla podregionów obliczane są: produkt krajowy brutto (PKB) i wartość dodana brutto (WDB) według grup rodzajów działalności.

2. **Produkt krajowy brutto (PKB)** przedstawia końcowy rezultat działalności wszystkich podmiotów gospodarki narodowej. Produkt krajowy brutto równa się sumie wartości dodanej brutto wytworzonej przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne powiększonej o podatki od produktów i pomniejszonej o dotacje do produktów. Produkt krajowy brutto jest liczony w cenach rynkowych.

3. **Wartość dodana brutto** mierzy wartość nowo wytworzoną w wyniku działalności produkcyjnej krajowych jednostek instytucjonalnych. Wartość dodana brutto stanowi różnicę między produkcją globalną a zużyciem pośrednim, jest wyrażona w cenach bazowych.

4. **Produkcja globalna** obejmuje wartość wyrobów i usług wytworzonych przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne. Produkcja globalna jest wyceniana w cenach bazowych lub według kosztów produkcji.

5. **Zużycie pośrednie** obejmuje wartość wyrobów i usług zużytych jako nakłady w procesie produkcji, z wyjątkiem środków trwałych, których zużycie jest rejestrowane jako amortyzacja środków trwałych. Zużycie pośrednie jest wyceniane w cenach nabycia.

6. W systemie rachunków regionalnych przyjmuje się zasadę ewidencjonowania produkcji globalnej oraz zużycia pośredniego z uwzględnieniem **obrotów wewnętrznych**.

7. **Dochody pierwotne brutto w sektorze gospodarstw domowych** składają się z dochodu mieszanego brutto, dochodów związanych z pracą najemną (obejmujących całkowite koszty związane z zatrudnieniem ponoszone przez wszystkie krajowe jednostki instytucjonalne, tj. wynagrodzenia łącznie ze składkami na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne

CHAPTER XXII REGIONAL ACCOUNTS

General notes

1. **Regional accounts** were compiled according to the principles of the "European System of National and Regional Accounts (ESA 1995)". The following accounts are compiled in the regional accounts system for each voivodship: the production account and the generation of income account by institutional sectors and kind of activity as well as the allocation of primary income account and the secondary distribution of income account in the households sector. The following categories are calculated for subregions: gross domestic product (GDP) and gross value added (GVA) by kind-of-activity groups.

2. **Gross domestic product (GDP)** presents the final result of the activity of all entities of the national economy. Gross domestic product is equal to the sum of gross value added generated by all national institutional units, increased by taxes on products and decreased by subsidies on products. Gross domestic product is calculated at market prices.

3. **Gross value added** measures the newly generated value as a result of the production activity of national institutional units. Gross value added is the difference between gross output and intermediate consumption, and is presented at basic prices.

4. **Gross output** includes the value of goods and services produced by all national institutional units. Gross output is valued at basic prices or according to the production costs.

5. **Intermediate consumption** includes the value of goods and services consumed as outlays in the production process, excluding fixed assets, the consumption of which is registered as depreciation of fixed assets. Intermediate consumption is presented at purchasers' prices.

6. In the regional accounts system the principle of recording gross output as well as intermediate consumption including **internal turnover** is accepted.

7. **Gross primary income in the households sector** is comprised of: gross mixed income, income connected with hired work (including total compensation of employees borne by all national institutional units, i.e., wages and salaries jointly with contributions to compulsory social security and health security paid by em-

placonymi przez pracowników, składki na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne płacone przez pracodawców i inne koszty związane z zatrudnieniem) oraz dochodów z tytułu własności. Dochody pierwotne brutto pełnią funkcję kreującą dochody do dyspozycji brutto.

8. Dochody do dyspozycji brutto w sektorze gospodarstw domowych powstają w wyniku skorygowania dochodów pierwotnych brutto o podatki od dochodów i majątku, składki na ubezpieczenia społeczne, świadczenia społeczne inne niż transfery socjalne w naturze (świadczenia z ubezpieczeń społecznych pieniężne, świadczenia z pomocy społecznej pieniężne) oraz inne transfery bieżące.

9. Grupowanie danych według województw i podregionów w podziale na rodzaje działalności według Polskiej Klasyfikacji Działalności zostało dokonane **metodą jednostek lokalnych rodzaju działalności**, tj. według siedziby i podstawowego rodzaju działalności jednostki lokalnej przedsiębiorstwa.

10. Kryteriami zaliczania danej jednostki gospodarki narodowej do określonego sektora instytucjonalnego są: funkcje pełnione w gospodarce narodowej, rodzaj aktywności w tworzeniu nowych wartości ekonomicznych oraz sposób uczestniczenia w podziale dochodów. Wyróżnia się pięć krajowych sektorów instytucjonalnych:

- 1) sektor przedsiębiorstw, do którego zaliczono podmioty gospodarcze wytwarzające produkty rynkowe (wyroby i usługi niefinansowe),
- 2) sektor instytucji finansowych i ubezpieczeniowych, do którego zaliczono podmioty gospodarcze zajmujące się pośrednictwem finansowym, pomocniczą działalnością finansową oraz ubezpieczeniami,
- 3) sektor instytucji rządowych i samorządowych, do którego zaliczono podmioty gospodarki narodowej działające na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych oraz podmioty, których system finansowy został określony odrębnymi ustawami, a których podstawowym źródłem finansowania są dotacje z budżetu państwa,
- 4) sektor gospodarstw domowych, który tworzą osoby fizyczne pracujące na własny rachunek w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie oraz osoby fizyczne pracujące na własny rachunek poza gospodarstwami indywidualnymi w rolnictwie z liczbą pracujących do 9 osób, a także osoby fizyczne uzyskujące dochody z pracy najemnej i niezarobkowych źródeł,
- 5) sektor instytucji niekomercyjnych działających na rzecz gospodarstw domowych, który obejmuje: organizacje społeczne, partie polityczne, związki zawodowe, stowarzyszenia, fundacje oraz organizacje wyznaniowe.

employees, contributions to compulsory social security paid by employers and other costs connected with employment) as well as property income. Gross primary income fulfils the function of creating gross disposable income.

8. Gross disposable income in the households sector is obtained as a result of correcting gross primary income by: current taxes on income, wealth, etc., social contributions, social benefits other than social transfers in kind (social security benefits in cash, social assistance benefits in cash) and other current transfers.

9. The grouping of data by voivodships and subregions according to kind of activity of the Polish Classification of Activities was conducted applying the **local kind-of-activity unit method**, i.e., by the place of residence and main kind of activity of the local unit of the enterprise.

10. Criteria of rating a given unit of the national economy among institutional sectors are: functions fulfilled in the national economy, kind of activity in the creation of new economic values as well as the way of participation in the distribution of income. The five following institutional sectors are defined:

- 1) non-financial corporations sector which includes economic entities manufacturing market products (goods and non-financial services),
- 2) financial corporations sector which includes economic entities engaged in financial intermediation, auxiliary financial activity as well as in insurance activity,
- 3) general government sector which includes entities of the national economy operating according to the principles described in the Law on Public Finance as well as entities for which the financial system was defined in special regulations, and the main source of financing of which are subsidies from the state budget,
- 4) households sector which includes own-account workers on private farms in agriculture as well as natural persons working outside private farms in agriculture, employing up to 9 persons as well as natural persons obtaining income from hired work and non-earned sources,
- 5) non-profit institutions serving households sector which includes: social organizations, political parties, trade unions, associations, foundations and religious organizations.

11. W rachunkach regionalnych uwzględnia się szacunek „szarej gospodarki” w zakresie produkcji ukrytej dla zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z liczbą pracujących do 9 osób (niezależnie od formy własności), z liczbą pracujących od 10 do 49 osób w sektorze prywatnym (bez spółdzielni) oraz osób fizycznych z tytułu wykonywania pracy nierejestrowanej (głównie w działalności usługowej).

12. Dane za lata 2000–2005 dotyczące nominalnych dochodów w sektorze gospodarstw domowych zostały zmienione w stosunku do opublikowanych w poprzednich edycjach Rocznika. Dokonane zmiany wynikają z weryfikacji danych w rachunkach narodowych z tytułu uwzględnienia zrewidowanych przez Narodowy Bank Polski danych bilansu płatniczego.

Zastosowana została nowa metoda szacunku wynagrodzeń i przekazów zarobków Polaków pracujących za granicą.

Dane o nominalnych dochodach w sektorze gospodarstw domowych za lata 2000–2006 prezentowane w niniejszej edycji Rocznika są w pełni porównywalne.

13. Przeliczone dane o nominalnych dochodach w sektorze gospodarstw domowych obejmujące szereg czasowy 2000–2006 zamieszczono w publikacji „Produkt krajowy brutto – Rachunki regionalne w 2006 r.”.

11. *Estimation of “hidden economy” is included in regional accounts in the field of the concealed production for registered economic entities employing up to 9 persons (independently of the kind of ownership), employing from 10 to 49 persons in private sector (excluding co-operatives) as well as natural persons engaged in non-registered work (primarily within the service activity).*

12. *Data concerning nominal income in the households sector for the years 2000–2005 have been changed with reference to data published in previous editions of the Yearbook. Changes result from data verification in the national accounts on the grounds of taking into consideration balance of payments data revised by National Bank of Poland. New method of estimation of the wages and salaries and remittances of Poles working abroad was applied.*

Data on nominal income in the households sector for the years 2000–2006, presented in this edition of the Yearbook, are fully comparable.

13. *Revised data on nominal income in the households sector for the years 2000–2006 were inserted in the publication “Gross Domestic Product-Regional Accounts in 2006”.*

TABL. 1 /253/. **PRODUKT KRAJOWY BRUTTO (ceny bieżące)**
GROSS DOMESTIC PRODUCT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2000	2005	2006		2000	2005	2006
	w mln zł in mln zł			Polska= =100 Poland= =100	w odsetkach in percent		
OGÓŁEM TOTAL	17622	22405	23338	2,2	x	x	x
W tym wartość dodana brutto Of which gross value added	15677	19740	20501	2,2	100,0	100,0	100,0
w tym sektor: of which sector:							
przedsiębiorstw non-financial corporations	7403	9034	9329	2,1	47,2	45,8	45,5
instytucji rządowych i samorządowych general government	2664	3371	3543	2,6	17,0	17,1	17,3
gospodarstw domowych households	4932	6666	6931	2,3	31,5	33,8	33,8
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo; rybactwo Agriculture, hunting and forestry; fishing	1059	1089	1078	2,7	6,8	5,5	5,3
Przemysł Industry	4141	5785	5674	2,5	26,4	29,3	27,7
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	3125	4614	4530	2,5	19,9	23,4	22,1
Budownictwo Construction	1255	1123	1266	2,3	8,0	5,7	6,2
Usługi rynkowe ^a Market services ^a	6793	8435	9004	1,9	43,3	42,7	43,9
Usługi nierynkowe ^a Non-market services ^a	2430	3308	3479	2,6	15,5	16,8	17,0
NA 1 MIESZKAŃCA w zł PER CAPITA in zł	16430	21347	22347	80,4	x	x	x

^a Patrz uwagi ogólne do Rocznika, ust. 2, pkt 1) na str. 26.

^a See general notes to the Yearbook, item 2, point 1 on page 26.

TABL. 2 /254/. **PODSTAWOWE ELEMENTY RACHUNKU PRODUKCJI I RACHUNKU TWORZENIA DOCHODÓW (ceny bieżące)**

BASIC ELEMENTS OF PRODUCTION ACCOUNT AND GENERATION OF INCOME ACCOUNT (current prices)

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006		SPECIFICATION
	w mln zł <i>in mln zł</i>			Polska= =100 Poland= =100	
Produkcja globalna	36341	44211	47375	2,2	Gross output
Zużycie pośrednie	20664	24471	26874	2,1	Intermediate consumption
Wartość dodana brutto	15677	19740	20501	2,2	Gross value added
w tym koszty związane z zatrudnieniem	7199	7615	8069	2,1	of which compensation of employees
Nadwyżka operacyjna brutto	8265	11956	12231	2,3	Gross operating surplus

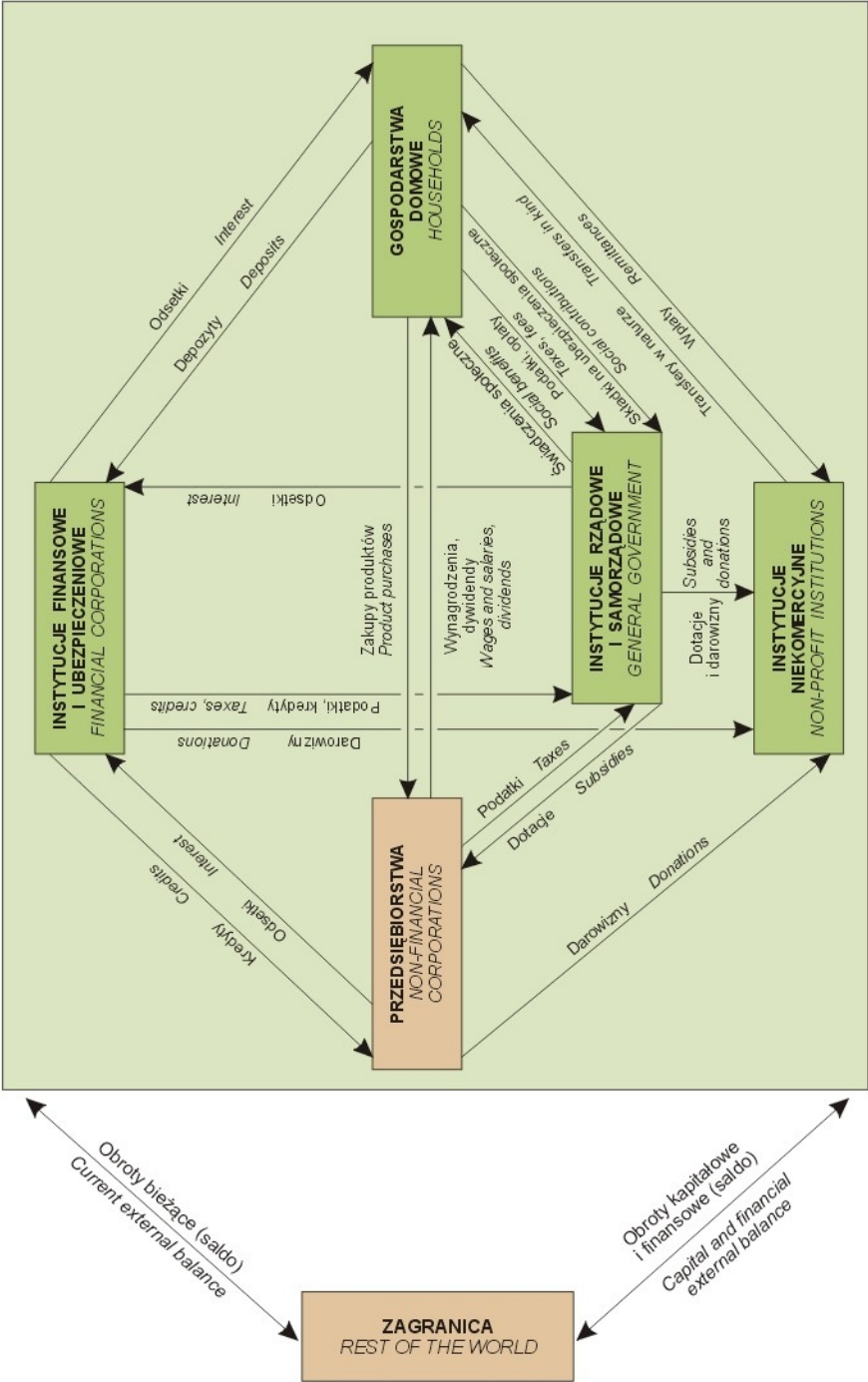
TABL. 3 /255/. **NOMINALNE DOCHODY W SEKTORZE GOSPODARSTW DOMOWYCH^a**
NOMINAL INCOME IN THE HOUSEHOLDS SECTOR^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2005	2006		SPECIFICATION
	w liczbach bezwzględnych <i>in absolute numbers</i>			Polska= =100 Poland= =100	
Dochody pierwotne brutto:					Gross primary income:
w milionach złotych	12333*	14835*	15570	2,2	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	11499*	14135*	14909	81,1	per capita in zł
Dochody do dyspozycji brutto:					Gross disposable income:
w milionach złotych	12122*	15217*	15904	2,3	in million zlotys
na 1 mieszkańca w zł	11302*	14499*	15229	84,1	per capita in zł

^a Dane za lata 2000 i 2005 skorygowano; patrz uwagi ogólne, ust. 12 na str. 316.

^a Data for 2000 and 2005 have been adjusted; see general notes, item 12 on page 316.

SEKTORY INSTYTUCJONALNE I ICH WZAJEMNE POWIĄZANIA
INSTITUTIONAL SECTORS AND THEIR RELATIONSHIPS

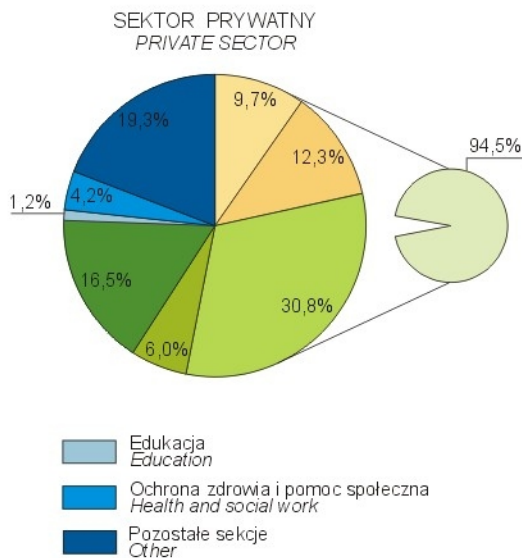
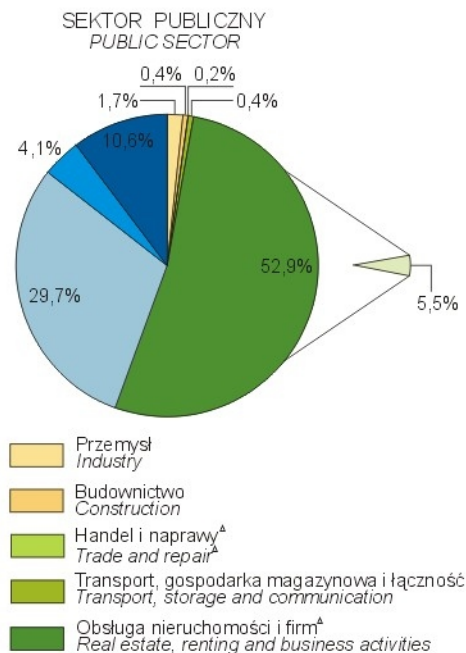

STRUKTURA PODMIOTÓW^a GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANYCH W REJESTRZE REGION WEDŁUG SEKTORÓW WŁASNOŚCI I SEKCJI W 2007 R.

Stan w dniu 31 XII

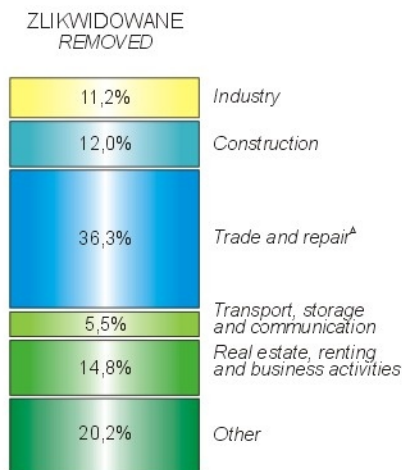
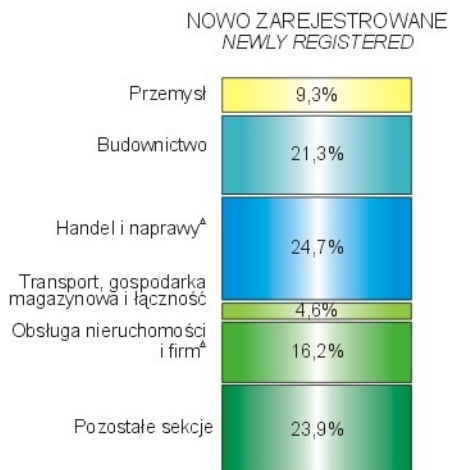
STRUCTURE OF ENTITIES^a OF THE NATIONAL ECONOMY RECORDED IN THE REGION REGISTER BY OWNERSHIP SECTORS AND SECTIONS IN 2007

As of 31 XII

STRUKTURA PODMIOTÓW GOSPODARKI NARODOWEJ NOWO ZAREJESTROWANYCH I ZLIKWIDOWANYCH WEDŁUG SEKCJI W 2007 R.

STRUCTURE OF NEWLY REGISTERED AND REMOVED ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY BY SECTIONS IN 2007

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.
^a Excluding persons tending private forms.

DZIAŁ XXIII PRYWATYZACJA. PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ

Uwagi ogólne

1. Proces prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych – z wyjątkiem byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej – prowadzony jest na podstawie ustawy z dnia 30 VIII 1996 r. o komercjalizacji i prywatyzacji (Dz. U. Nr 118, poz. 561) z późniejszymi zmianami (zastąpiła ustawę z dnia 13 VII 1990 r. o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych) oraz:

- ustawy z dnia 25 IX 1981 r. o przedsiębiorstwach państwowych (Dz. U. 1991 Nr 18, poz. 80) z późniejszymi zmianami,
- ustawy z dnia 30 IV 1993 r. o narodowych funduszach inwestycyjnych i ich prywatyzacji (Dz. U. Nr 44, poz. 202) z późniejszymi zmianami.

Na podstawie wymienionych aktów prawnych stosuje się trzy zasadnicze metody postępowania z przedsiębiorstwami państwowymi:

1) **komercjalizację**, tj. przekształcenie przedsiębiorstwa:

a) w jednoosobową spółkę Skarbu Państwa w celu:

- prywatyzacji pośredniej (kapitałowej) poprzez sprzedaż akcji lub udziałów,
- wniesienia akcji lub udziałów do narodowych funduszy inwestycyjnych (NFI),
- innym,

b) do 30 IV 2004 r. w spółkę z udziałem wierzycieli powstałą w wyniku konwersji wierzycielności na udziały;

2) **prywatyzację bezpośrednią** polegającą na rozporządzeniu przez organ założycielski wszystkimi składnikami materialnymi i niematerialnymi majątku przedsiębiorstwa (sprzedaż, wniesienie do spółki, oddanie do odpłatnego korzystania);

3) **likwidację** przedsiębiorstwa ze względów ekonomicznych.

2. Odrębnym procesom – w myśl ustawy z dnia 19 X 1991 r. o gospodarowaniu nieruchomościami rolnymi Skarbu Państwa oraz o zmianie niektórych ustaw (jednolity tekst Dz. U. 2004 Nr 208, poz. 2128) z późniejszymi zmianami – podlega majątek byłych państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączony do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa (ZWRSP), którym dysponuje Agencja Nieruchomości Rolnych w celu restrukturyzacji i prywatyzacji.

CHAPTER XXIII PRIVATIZATION. ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY

General notes

1. The process of privatizing state owned enterprises – except of former state farms – is conducted on the basis of the Law on the Commercialization and Privatization, dated 30 VIII 1996 (Journal of Laws No. 118, item 561) with later amendments (it replaced the Law on the Privatizing of State Owned Enterprises, dated 13 VII 1990) as well as:

- the Law on State Owned Enterprises, dated 25 IX 1981 (Journal of Laws 1991 No. 18, item 80) with later amendments,
- the Law on National Investment Funds and Their Privatization, dated 30 IV 1993 (Journal of Laws No. 44, item 202) with later amendments.

On the basis of the legal acts mentioned above three basic methods are used relative to state owned enterprises:

1) **commercialization** i.e., the transformation of an enterprise:

a) into a sole-shareholder company of the State Treasury for the purpose of:

- indirect (capital) privatization through the sale of shares or holdings,
- the transfer of shares or holdings to the national investment funds (NIF),
- other,

b) until 30 IV 2004 into a company with creditors' participation established as a result of debt conversion on holdings;

2) **direct privatization** based on the disposition, by the founding body, of all tangible and intangible asset components of an enterprise (sale, transfer to a company, leasing);

3) **the liquidation of an enterprise due to economic reasons.**

2. Processes based on the Law on the Management of Agricultural Real Estate of the State Treasury, dated 19 X 1991 as well as changes in some laws (uniform text Journal of Laws 2004 No. 208, item 2128) with later amendments – consist in the assets of former state farms being incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury (APSST), which is administered by the Agricultural Property Agency for the purpose of restructuring and privatization.

Prywatyzacja

Privatization

TABL. 1 /256/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE WEDŁUG STANU PRAWNO-ORGANIZACYJNEGO W 2007 R.**

Stan w dniu 31 XII

STATE OWNED ENTERPRISES BY LEGAL AND ORGANIZATIONAL STATUS IN 2007
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W tym Of which				
		w prywa- tyzacji bezpo- średniej in direct privatization	w likwidacji in liquidation	w upadłości in bankruptcy	w postę- powaniu naprawczym in sanitation procedure	bez zmian prawno- -organi- zacyjnych without legal and organi- zational changes
OGÓŁEM TOTAL	5	–	1	3	–	1
Przetwórstwo przemysłowe Manufacturing	3	–	–	2	–	1
Budownictwo Construction	1	–	–	1	–	–
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	1	–	1	–	–	–

TABL. 2 /257/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE^a OBJĘTE PROCESEM PRYWATYZACJI W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2007 R.**

STATE OWNED ENTERPRISES^a INCLUDED IN THE PROCESS
OF PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	W liczbach bezwzględnych In absolute numbers	W odsetkach In percent	SPECIFICATION
OGÓŁEM TOTAL	190	100,0	
Skomercjalizowane	61	32,1	Commercialized
Objęte prywatyzacją bezpośrednią	68	35,8	Included in direct privatization
w tym sprywatyzowane	66	34,7	of which privatized
Poddane likwidacji	61	32,1	Subject to liquidation
w tym zlikwidowane	31	16,3	of which liquidated

^a Bez państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej włączonych do Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa.

^a Excluding state farms incorporated into the Agricultural Property Stock of the State Treasury.

TABL. 3 /258/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE SPRYWATYZOWANE METODĄ BEZPOŚREDNIĄ W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2007 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES PRIVATIZED BY THE DIRECT METHOD FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Total	W wyniku As a result of			
		sprzedaży majątku sale of assets	wniesienia majątku do spółki Skarbu Państwa transfer of as- sets to a com- pany of the State Treasury	oddania majątku do odpłatnego korzystania leasing	zastosowania mieszanych sposobów zbycia majątku use of com- bined methods for disposal of assets
OGÓŁEM	66	7	6	48	5
TOTAL					
w tym: of which:					
Przetwórstwo przemysłowe	23	1	3	15	4
<i>Manufacturing</i>					
Budownictwo	17	1	2	14	–
<i>Construction</i>					
Handel i naprawy ^Δ	11	–	–	11	–
<i>Trade and repair</i> ^Δ					
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	5	4	1	–	–
<i>Transport, storage and communication</i>					
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	4	–	–	3	1
<i>Real estate, renting and business activities</i>					

TABL. 4 /259/. **PRZEDSIĘBIORSTWA PAŃSTWOWE ZLIKWIDOWANE W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2007 R.**
STATE OWNED ENTERPRISES LIQUIDATED FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ogółem Total	SPECIFICATION
OGÓŁEM	31	TOTAL
w tym:		of which:
Przetwórstwo przemysłowe	8	<i>Manufacturing</i>
Budownictwo	8	<i>Construction</i>
Handel i naprawy ^Δ	5	<i>Trade and repair</i> ^Δ
Transport, gospodarka magazynowa i łączność ...	3	<i>Transport, storage and communication</i>
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	4	<i>Real estate, renting and business activities</i>

TABL. 5 /260/. **SPÓŁKI POWSTAŁE W WYNIKU KOMERCJALIZACJI PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH I ICH PRYWATYZACJA W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2007 R.**
COMPANIES ESTABLISHED AS A RESULT OF THE COMMERCIALIZATION OF STATE OWNED ENTERPRISES AND THEIR PRIVATIZATION FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	57^a	TOTAL
powstałe w celu:		established for the purpose of:
prywatyzacji ^b	54	privatization ^b
innym	3	other
W tym sprywatyzowane pośrednio (kapitałowo) ...	12	Of which indirectly (capital) privatized
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	4	of which with foreign capital participation

^a Jednoosobowe spółki Skarbu Państwa powstałe w celu innym niż prywatyzacja tworzone są w wielu przypadkach z przekształcenia dwóch lub więcej przedsiębiorstw państwowych, stąd liczba spółek jest mniejsza od liczby skomercjalizowanych przedsiębiorstw. ^b Pośredniej (kapitałowej) oraz wniesienia do NFI.

^a A sole-shareholder companies of the State Treasury established for purposes other than privatization are created, in many cases, through the transformation of two or more state owned enterprises. Therefore the number of companies is smaller than the number of commercialized enterprises. ^b Indirect (capital) privatization and transfer to NIF.

TABL. 6 /261/. **SPÓŁKI POWSTAŁE NA BAZIE MAJĄTKU SPRYWATYZOWANYCH BEZPOŚREDNIO I ZLIKWIDOWANYCH PRZEDSIĘBIORSTW PAŃSTWOWYCH W OKRESIE OD 1 VIII 1990 R. DO 31 XII 2007 R.**

COMPANIES ESTABLISHED ON THE BASIS OF THE DIRECTLY PRIVATIZED AND LIQUIDATED STATE OWNED ENTERPRISES FROM 1 VIII 1990 TO 31 XII 2007

WYSZCZEGÓLNIENIE	Spółki Companies	SPECIFICATION
OGÓŁEM	68	TOTAL
Spółki z udziałem Skarbu Państwa powstałe z wnie- sienia majątku przedsiębiorstw państwowych	9	<i>Companies with State Treasury participation estab- lished from the transfer of assets of state owned enterprises</i>
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2	<i>of which with foreign capital participation</i>
Spółki pracownicze ^a	59	<i>Employee companies^a</i>

^a Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością lub akcyjne użytkujące odpłatnie majątek sprywatyzowanych bezpośrednio i zlikwi-
dowanych przedsiębiorstw państwowych, do których przystąpiła większość pracowników tych przedsiębiorstw.

^a *Limited liability and joint stock companies leasing the assets of directly privatized and liquidated state owned enterprises
in which the majority of employees of those state owned enterprises participated.*

Podmioty gospodarki narodowej *Entities of the national economy*

TABL. 7 /262/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON**

Stan w dniu 31 XII

*ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON
REGISTER
As of 31 XII*

WYSZCZEGÓLNIENIE	2000	2006	2007	SPECIFICATION
OGÓŁEM	76898	92846	94933	TOTAL
sektor publiczny	3946	5246	5195	<i>public sector</i>
sektor prywatny	72952	87600	89738	<i>private sector</i>
z liczby ogółem:				<i>of total number:</i>
w tym:				<i>of which:</i>
Przedsiębiorstwa państwowe	44	7	6	<i>State owned enterprises</i>
Spółki	10047	11050	11307	<i>Companies</i>
w tym:				<i>of which:</i>
handlowe	3108	4635	4827	<i>commercial</i>
cywilne	6872	6351	6416	<i>civil</i>
Spółdzielnie	556	535	533	<i>Co-operatives</i>
Fundacje	44	82	85	<i>Foundations</i>
Stowarzyszenia i organizacje spo- łeczne	1176	2078	2224	<i>Associations and social organiza- tions</i>
Osoby fizyczne prowadzące działal- ność gospodarczą	58588	69462	71007	<i>Natural persons conducting eco- nomic activity</i>

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a *Excluding persons tending private farms in agriculture.*

TABL. 8 /263/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY LEGAL FORMS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	Ogółem Grand total	Osoby prawne Legal persons							Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą Natural persons conducting economic activity
		razem total	przedsiębiorstwa państwowe state owned enterprises	w tym of which					
				spółki handlowe commercial companies		spółki cywilne civil law partnerships	spółdzielnie co-operatives		
				razem total	w tym of which				
				jednoosobowe Skarbu Państwa sole-shareholder companies of the State Treasury	z udziałem kapitału zagranicznego with foreign capital participation				
OGÓŁEM 2000	76898	18310	44	3108	25	1014	6872	556	58588
TOTAL 2006	92846	23384	7	4635	22	1259	6351	535	69462
..... 2007	94933	23926	6	4827	23	1320	6416	533	71007
w tym: of which:									
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo ... Agriculture, hunting and forestry	3752	666	—	190	2	37	79	178	3086
Rybnictwo Fishing	10	4	—	2	—	1	—	—	6
Przemysł Industry	8806	2099	4	1171	13	373	833	60	6707
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	8681	2001	4	1106	11	365	824	59	6680
Budownictwo Construction	11080	1274	1	622	1	160	624	21	9806
Handel i naprawy ^Δ Trade and repair ^Δ	27617	4349	1	1500	—	377	2742	99	23268
Hotele i restauracje Hotels and restaurants	2807	515	—	101	1	38	391	1	2292
Transport, gospodarka magazynowa i łączność Transport, storage and communication	5408	549	—	252	5	74	284	2	4859
Pośrednictwo finansowe Financial intermediation	3886	217	—	74	—	6	105	31	3669
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ Real estate, renting and business activities	17605	7721	—	708	—	227	800	137	9884
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ Public administration and defence; compulsory social security	886	885	—	1	—	—	—	—	1
Edukacja Education	2593	1637	—	29	—	5	61	1	956
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna Health and social work	3962	584	—	88	—	2	277	1	3378
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała Other community, social and personal service activities	6520	3425	—	89	1	20	220	2	3095

^a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

^a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 9 /264/. **PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ^a ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WEDŁUG LICZBY PRACUJĄCYCH**

Stan w dniu 31 XII

ENTITIES OF THE NATIONAL ECONOMY^a REGISTERED IN THE REGON REGISTER BY NUMBER OF EMPLOYED PERSONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION	2006				2007			
	ogółem total	do 9 pracują- cych to 9 em- ployed persons	10 – 49	50 pracują- cych i więcej 50 em- ployed persons and more	ogółem total	do 9 pracują- cych to 9 em- ployed persons	10 – 49	50 pracują- cych i więcej 50 em- ployed persons and more
OGÓŁEM TOTAL	92846	88679	3371	796	94933	90727	3403	803
w tym: of which:								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	3615	3376	203	36	3752	3513	202	37
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Przemysł	8683	7721	704	258	8806	7829	721	256
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe of which manufacturing	8571	7664	676	231	8681	7763	691	227
Budownictwo	10191	9845	300	46	11080	10716	322	42
<i>Construction</i>								
Handel i naprawy ^Δ	27641	26928	658	55	27617	26895	664	58
<i>Trade and repair^Δ</i>								
Hotele i restauracje	2818	2714	103	1	2807	2702	103	2
<i>Hotels and restaurants</i>								
Transport, gospodarka magazyno- wa i łączność	5341	5195	115	31	5408	5260	116	32
<i>Transport, storage and communi- cation</i>								
Pośrednictwo finansowe	3775	3744	24	7	3886	3854	25	7
<i>Financial intermediation</i>								
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	17278	17057	184	37	17605	17380	185	40
<i>Real estate, renting and business activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubez- pieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ <i>Public administration and defence; compulsory social security</i>	879	690	100	89	886	696	100	90
Edukacja	2570	1801	625	144	2593	1841	605	147
<i>Education</i>								
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna <i>Health and social work</i>	3846	3620	170	56	3962	3741	166	55
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała <i>Other community, social and personal service activities</i>	6198	5979	183	36	6520	6291	192	37

a Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

a Excluding persons tending private farms in agriculture.

TABL. 10 /265/. **SPÓŁKI HANDLOWE WEDŁUG FORM PRAWNYCH I SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

COMMERCIAL COMPANIES BY LEGAL STATUS AND SECTIONS

As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE SPECIFICATION		Ogółem Grand total	Spółki kapitałowe Companies			Spółki osobowe Partnerships		
			razem total	akcyjne joint stock	z ograniczoną odpowiedzialnością limited liability	razem total	w tym of which	
							jawne unlimited partnerships	komandytowe limited partnerships
OGÓŁEM	2000	3108	3091	114	2977	17	11	6
TOTAL	2006	4635	4004	119	3885	631	575	23
	2007	4827	4137	118	4019	690	622	29
w tym: of which:								
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo		190	183	3	180	7	6	1
<i>Agriculture, hunting and forestry</i>								
Rybacktwo		2	2	–	2	–	–	–
<i>Fishing</i>								
Przemysł		1171	1053	59	994	118	117	1
<i>Industry</i>								
w tym przetwórstwo przemysłowe ...		1106	990	53	937	116	116	–
<i>of which manufacturing</i>								
Budownictwo		622	579	15	564	43	41	2
<i>Construction</i>								
Handel i naprawy ^Δ		1500	1150	11	1139	350	339	11
<i>Trade and repair^Δ</i>								
Hotele i restauracje		101	84	–	84	17	15	2
<i>Hotels and restaurants</i>								
Transport, gospodarka magazynowa i łączność		252	221	7	214	31	29	2
<i>Transport, storage and communication</i>								
Pośrednictwo finansowe		74	63	3	60	11	10	1
<i>Financial intermediation</i>								
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ		708	636	13	623	72	48	9
<i>Real estate, renting and business activities</i>								
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ		1	1	–	1	–	–	–
<i>Public administration and defence; compulsory social security</i>								
Edukacja		29	23	–	23	6	6	–
<i>Education</i>								
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ...		88	56	3	53	32	8	–
<i>Health and social work</i>								
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała		89	86	4	82	3	3	–
<i>Other community, social and personal service activities</i>								

TABL. 11 /266/. **OSOBY FIZYCZNE¹ PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ WEDŁUG SEKCJI**

Stan w dniu 31 XII

NATURAL PERSONS¹ CONDUCTING ECONOMIC ACTIVITY BY SECTIONS
As of 31 XII

WYSZCZEGÓLNIENIE a – w liczbach bezwzględnych b – w odsetkach	2000	2006	2007	SPECIFICATION a – in absolute numbers b – in percent
OGÓŁEM	58588	69462	71007	TOTAL
a	100,0	100,0	100,0	
b				
w tym:				of which:
Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	1715	2944	3086	Agriculture, hunting and forestry
a	2,9	4,2	4,3	
b				
Rybacktwo	4	6	6	Fishing
a	0,0	0,0	0,0	
b				
Przemysł	5952	6628	6707	Industry
a	10,2	9,5	9,4	
b				
w tym przetwórstwo przemysłowe ...	5934	6604	6680	of which manufacturing
a	10,1	9,5	9,4	
b				
Budownictwo	7677	8963	9806	Construction
a	13,1	13,0	13,8	
b				
Handel i naprawy ^Δ	20337	23317	23268	Trade and repair ^Δ
a	34,7	33,6	32,8	
b				
Hotele i restauracje	1889	2319	2292	Hotels and restaurants
a	3,2	3,3	3,2	
b				
Transport, gospodarka magazynowa i łączność	4600	4795	4859	Transport, storage and communication
a	7,8	6,9	6,8	
b				
Pośrednictwo finansowe	2695	3566	3669	Financial intermediation
a	4,6	5,1	5,2	
b				
Obsługa nieruchomości i firm ^Δ	8163	9796	9884	Real estate, renting and business activities
a	13,9	14,1	13,9	
b				
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i zdrowotne ^Δ	1	2	1	Public administration and defence; compulsory social security
a	0,0	0,0	0,0	
b				
Edukacja	679	919	956	Education
a	1,2	1,3	1,3	
b				
Ochrona zdrowia i pomoc społeczna ...	2630	3274	3378	Health and social work
a	4,5	4,7	4,8	
b				
Działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała	2244	2933	3095	Other community, social and personal service activities
a	3,8	4,2	4,4	
b				

¹ Bez osób prowadzących indywidualne gospodarstwa rolne.

¹ Excluding persons tending private farms in agriculture.